

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักงบประมาณ
สิงหาคม ๒๕๖๓

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

หน้า

● รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับ ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร	
๑. ภาพรวมการจัดการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	๑
๒. ภาพรวมการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนงานบูรณาการ	๑๗
๓. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำแนกตาม กระทรวงและหน่วยงาน	๒๐
๓.๑ สำนักงานนายกรัฐมนตรี	๒๐
๓.๒ กระทรวงกลาโหม	๔๗
๓.๓ กระทรวงการคลัง	๕๔
๓.๔ กระทรวงการต่างประเทศ	๖๓
๓.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	๖๔
๓.๖ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	๗๑
๓.๗ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๘๐
๓.๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๙๕
๓.๙ กระทรวงคมนาคม	๑๑๘
๓.๑๐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	๑๔๓
๓.๑๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑๔๕
๓.๑๒ กระทรวงพลังงาน	๑๖๓
๓.๑๓ กระทรวงพาณิชย์	๑๖๕
๓.๑๔ กระทรวงมหาดไทย	๑๘๖
๓.๑๕ กระทรวงยุติธรรม	๒๑๑
๓.๑๖ กระทรวงแรงงาน	๒๑๗
๓.๑๗ กระทรวงวัฒนธรรม	๒๓๐
๓.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ	๒๓๖
๓.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข	๒๕๑
๓.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม	๒๘๑
๓.๒๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง และหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี	๒๘๙
๓.๒๒ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด	๓๐๑
๓.๒๓ รัฐวิสาหกิจ	๓๐๙
๓.๒๔ หน่วยงานของรัฐสภา	๓๐๙
๓.๒๕ หน่วยงานของศาล	๓๑๖
๓.๒๖ หน่วยงานขององค์กรอิสระ และองค์กรอัยการ	๓๒๗
๓.๒๗ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๓๒๙
๓.๒๘ หน่วยงานอื่นของรัฐ	๓๕๐

● ภาคผนวก

- ๑) หนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๐๓ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
- ๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๔๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา
- ๓) หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/ว ๗๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา
- ๔) หนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/ว ๘๕ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา
- ๕) หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๘/ ๗๒๘ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

.....

คณะกรรมการการวิสามัญได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว เห็นควรตั้งข้อสังเกต ดังนี้

๑. ภาพรวมข้อสังเกตการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๑ ความสำคัญของไฟล์ข้อมูลดิจิทัล และข้อมูลประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล”

การจัดส่งเอกสารงบประมาณ ควรจัดส่งในรูปแบบของไฟล์ข้อมูลดิจิทัล เช่น ไฟล์ Excel (.xls) หรือไฟล์เก็บข้อมูลที่สามารถสร้างหรือแก้ไขใน Excel ได้ (.csv) เป็นต้น ซึ่งทำให้คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สามารถเข้าถึงและนำข้อมูลงบประมาณไปใช้ประโยชน์ (Access and Availability) ตามอำนาจหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า และเกิดประสิทธิผล เช่น การนำข้อมูลไปวิเคราะห์และประมวลผลเพิ่มเติม เป็นต้น รวมทั้งมีความสอดคล้องกับการปฏิรูประบบข้อมูลภาครัฐที่มุ่งสู่การเป็นรัฐบาลที่เปิดและเชื่อมต่อกัน (Open and Connected Government) ทั้งนี้ ควรจัดส่งไฟล์ข้อมูล เอกสารงบประมาณ คำของบประมาณในส่วนที่เกินกรอบวงเงินที่รับจัดสรร ข้อสังเกตในปีงบประมาณก่อน การปรับปรุงแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และเอกสารที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ล่วงหน้าก่อนการพิจารณาในวาระหนึ่งเพื่อให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ และคณะอนุกรรมการฯ พิจารณาต่อไปในชั้นกรรมการพิจารณาผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณมีกระบวนการจัดทำต้นฉบับเอกสารประกอบร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณทุกปีผ่านระบบ e - budgeting โดยจะต้องผ่านการตรวจสอบของคณะกรรมการตรวจการพิมพ์เอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้อง และจัดรูปเล่ม แล้วจึงเข้าสู่ขั้นตอนการบันทึกข้อมูลในรูปแบบไฟล์ที่ไม่สามารถแก้ไขได้เพื่อลดความผิดพลาดจากความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่มีความอ่อนไหว แล้วจึงนำไปดำเนินการจัดพิมพ์เป็นเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี

ทั้งนี้ สำนักงานงบประมาณดำเนินการส่งเอกสารงบประมาณต่อสภาผู้แทนราษฎรที่คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ หากคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณฯ ต้องการข้อมูลดังกล่าวเพื่อนำไปวิเคราะห์และประมวลผลเพิ่มเติม สำนักงานงบประมาณจะได้ดำเนินการจัดเตรียมข้อมูลเอกสารงบประมาณให้อยู่ในรูปแบบไฟล์ Excel ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ ตามต้นฉบับเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีพร้อมส่งข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ ต่อไป

๑.๒ “การเข้าร่วมประชุมชี้แจงของ อปท.” การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณใหม่เข้ามาชี้แจงงบประมาณต่อรัฐสภา และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จะขยายให้ครอบคลุมถึงเทศบาลนครและเทศบาลเมือง และในปีงบประมาณถัด ๆ ไป เป็นเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามาชี้แจงงบประมาณที่รัฐสภาด้วย โดยรูปแบบและวิธีการดังกล่าวจะเป็นการเปลี่ยนแปลงงบประมาณ และใช้เวลาในการดำเนินงานเพิ่มขึ้นมากทั้งนี้ หากปรับปรุงรูปแบบและวิธีการเข้าชี้แจงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ดังกล่าว โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีประชุมทางไกล (Teleconference) ในการประชุมพิจารณางบประมาณในปีงบประมาณถัดไป จะช่วยลดภาระงบประมาณและอำนวยความสะดวกแก่ทุกฝ่ายในการบริหารจัดการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณจะได้ประสานงานกับสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ในเรื่องความพร้อมของเทคโนโลยี เครื่องมือ อุปกรณ์และระบบ ความพร้อมของ อปท. แต่ละแห่ง และกลุ่มงานคณะกรรมการฯ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หากมีความพร้อมและไม่มีข้อขัดข้อง จะได้ประสานงานให้กระทรวงมหาดไทยทำหนังสือขออนุญาตประธานคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้ใช้ระบบประชุมทางไกล (Teleconference) สำหรับการพิจารณางบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

๑.๓ “งบกองทุน” กรณีทุนหมุนเวียนสำหรับหน่วยรับงบประมาณที่เสนอขอรับจัดสรรงบประมาณ (เงินแผ่นดิน) ควรนำข้อมูลการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณและเงินงบประมาณพร้อมกับ กฎหมาย ระเบียบ และข้อยกเว้น ที่เกี่ยวข้องมาประกอบเป็นข้อมูลในการพิจารณางบประมาณ เพื่อให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ พิจารณางบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

การพิจารณาจัดสรรงบประมาณได้นำข้อมูลการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณและเงินงบประมาณพร้อมกับ กฎหมาย ระเบียบ และข้อยกเว้นที่เกี่ยวข้องตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯมาพิจารณาด้วยแล้ว และได้ประสานให้หน่วยรับงบประมาณที่รับผิดชอบทุนหมุนเวียนจัดเตรียมข้อมูลการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณพร้อมกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังกล่าว เพื่อประกอบการพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อไป

๑.๔ “งบประมาณที่ผ่านรัฐสภา ฝ่ายบริหาร เปลี่ยนแปลงได้” กรณีที่หน่วยงานดำเนินการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณในรายการต่างๆ หลังจากที่ได้รับการอนุมัติงบประมาณจากรัฐสภาแล้ว คณะกรรมการการวิสามัญฯ มีข้อสังเกตว่า การที่ฝ่ายนิติบัญญัติอนุมัติงบประมาณในรายการใดให้กับหน่วยงานเพราะเห็นว่างบประมาณรายการดังกล่าวมีความจำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ แต่ปรากฏภายหลังว่า มีการโอนเปลี่ยนแปลงรายการดังกล่าวไปใช้จ่ายในรายการอื่นแทน ทั้งนี้ เป็นผลให้หัวหน้าหน่วยงานเป็นผู้มีอำนาจในการยกเลิกโครงการหรือตั้งโครงการใหม่ได้เอง ภายใต้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยไม่ได้เป็นไปตามความเห็นของคณะกรรมการการวิสามัญฯ จึงมีข้อสังเกตว่า ในการพิจารณางบประมาณใน

ชั้นกรรมาธิการ สำนักงานประมาณ ควรสรุปข้อมูลการเปลี่ยนแปลงงบประมาณในปีงบประมาณก่อน ของแต่ละหน่วยรับงบประมาณ ให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ รับทราบเพื่อประกอบการพิจารณางบประมาณด้วย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งผ่านการพิจารณาอนุมัติจากฝ่ายนิติบัญญัติ โดยเมื่อพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ประกาศใช้บังคับอาจมีความจำเป็นต้องบริหารงบประมาณที่ได้รับจัดสรรแล้วไปดำเนินการเพื่อรองรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากช่วงระยะเวลาของการจัดทำงบประมาณภายใต้กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสำนักงานประมาณได้กำหนดให้หน่วยรับงบประมาณที่มี การเปลี่ยนแปลงงบประมาณในชั้นบริหาร จัดทำรายงานสรุปข้อมูลแสดงการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เพื่อประกอบการพิจารณาของฝ่ายนิติบัญญัติในชั้นกรรมาธิการด้วยแล้ว

๑.๕ “งบประมาณของ อปท. และการถ่ายโอนภารกิจ” การถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีการจัดสรรเงินรายได้และเงินอุดหนุนให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำหรับดำเนินงานตามภารกิจถ่ายโอนดังกล่าวอย่างเพียงพอ เพื่อไม่เป็นการ สร้างภาระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับภารกิจถ่ายโอน และเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับบริการ จากภารกิจถ่ายโอน อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด ทั้งนี้ การจัดสรรเงินรายได้และเงินอุดหนุนให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นข้างต้น ควรมีจำนวนเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายและหลักเกณฑ์ของ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนด แผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคำนึงถึงการกระจาย งบประมาณระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีธรรมาภิบาล รวมทั้งการบริหาร เงินรายได้และเงินอุดหนุนดังกล่าว ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้ดุลยพินิจในการใช้จ่ายหรือ ลงทุนได้ตามกรอบภารกิจ อำนาจหน้าที่ และตามแผนพัฒนาท้องถิ่น โดยคำนึงถึงประโยชน์ของประชาชน ในท้องถิ่นและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสำคัญ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการถ่ายโอนภารกิจในการจัดบริการสาธารณะของรัฐให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการจัดสรร งบประมาณเพื่อจัดบริการสาธารณะตามกฎหมายดังกล่าว เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข โดยพิจารณา ตามความจำเป็นและเหมาะสม โดยคำนึงถึงกำลังเงินของแผ่นดิน และฐานะเงินนอกงบประมาณของหน่วยงาน ของรัฐที่สามารถใช้จ่ายได้ รวมตลอดถึงรายได้หรือเงินอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐนั้นมีอยู่หรือสามารถนำมาใช้ได้ ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗

การจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่เป็นหน่วยรับงบประมาณ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๗๖ แห่ง เทศบาลนคร จำนวน ๓๐ แห่ง

และเทศบาลเมือง จำนวน ๑๘๔ แห่ง สำนักงบประมาณได้นำข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร ขนาดของพื้นที่ รายได้จัดเก็บเอง รัฐเก็บให้/แบ่งให้ ของหน่วยรับงบประมาณ มาเป็นองค์ประกอบในการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายประจำปี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในการกระจายงบประมาณ รวมถึงการตรวจสอบกลุ่มเป้าหมาย (ผู้รับบริการ เช่น จำนวนนักเรียนสำหรับจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนคนเพื่อรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ/เบี้ยยังชีพ ความพิการ/เบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์) ให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง และนำผลการเบิกจ่ายในปีงบประมาณที่ผ่านมา ประกอบการพิจารณาด้วย

ทั้งนี้ รายการเงินอุดหนุนทั่วไปที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปจัดทำข้อบัญญัติหรือ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หากมีเงินเหลือจ่าย จะเป็นเงินสะสมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ตามความจำเป็นและภารกิจท้องถิ่นอยู่แล้ว รวมทั้งสำนักงบประมาณได้จัดสรร งบประมาณ “รายการเงินอุดหนุนดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน” ซึ่งเป็นรายการเงินอุดหนุน ทั่วไป ที่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้จ่ายโดยไม่ได้รับวัตถุประสงค์ไว้ เพื่อให้สามารถ ไปดำเนินการใช้จ่ายหรือลงทุนได้ตามกรอบภารกิจ อำนาจหน้าที่ และตามแผนพัฒนาท้องถิ่นด้วยแล้ว

๑.๖ “ความไม่พร้อมในการรับโอนภารกิจของท้องถิ่น” การถ่ายโอนภารกิจหรือโครงการต่าง ๆ ให้กับหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับไปดำเนินการ ควรให้สำนักงานกฤษฎีกา หรือคณะกรรมการ การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มอบหมายให้หน่วยงานภาครัฐดำเนินการจัดทำภารกิจ และโครงการให้แล้วเสร็จก่อน จึงจะสามารถถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการได้ ยกตัวอย่างเช่น กรณีการรับโอนแหล่งน้ำขนาดเล็กที่มีปริมาตรกักเก็บน้ำน้อยกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์ เมตร ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีมติเห็นชอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้รับโอนและต้องดำเนินการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำซึ่งในหลักเกณฑ์ดังกล่าว กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐถ่ายโอนภารกิจในเรื่อง “การก่อสร้าง” ดูแล บำรุงรักษาแหล่งน้ำ ให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นผู้ดำเนินการ โดยหากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้ ให้ร้อง ขอความช่วยเหลือจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ในความเป็นจริง องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ได้มี งบประมาณช่วยเหลือในส่วนนี้เช่นกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ฉบับที่ ๒ ได้กำหนดแนวทางการ ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการไปยัง อบท. ไว้ ดังนี้

๑. การถ่ายโอนภารกิจโดยทั่วไปให้โอนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในสภาพที่ใช้งานได้ให้ อบท. หากทรัพย์สินอยู่ในสภาพชำรุด เสียหาย ส่วนราชการต้องซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ก่อนถ่ายโอนให้แก่ อบท. และต้องไม่เป็นภาระหรือเพิ่มภาระให้แก่ อบท.

๒. ภารกิจที่ถ่ายโอนต้องไม่เป็นการสร้างปัญหาให้แก่ อบท. ส่วนราชการเจ้าของภารกิจเดิม ควรจัดการปัญหาให้เบ็ดเสร็จก่อนจึงจะถ่ายโอนให้ อบท. ได้ เช่น บางเรื่องยังอยู่ในคดีความ หรือมีการฟ้องร้อง

คดีอยู่ ให้ส่วนราชการดำเนินการตามประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการและการดำเนินคดีตามภารกิจที่ส่วนราชการถ่ายโอนให้แก่ อบท. ในระยะเริ่มแรก

นอกจากนี้หาก อบท. ไม่มีศักยภาพและความสามารถในการจัดทำภารกิจถ่ายโอนได้นั้น แผนปฏิบัติการฯ ได้กำหนดหลักการทั่วไปว่า ให้ อบท. นั้นร้องขอความช่วยเหลือจาก อบท. อื่น หรือส่วนราชการดำเนินการแทนไปพลางก่อนได้ กรณีเกินขีดความสามารถของ อบท. อื่น และส่วนราชการที่ถ่ายโอนให้ร้องขอต่อ ก.ก.ธ. เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาต่อไป

กรณีการถ่ายโอนแหล่งน้ำขนาดเล็กที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำน้อยกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ซึ่งจะมีปัญหาประมาณในการดำเนินการก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ก.ก.ธ. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติดังนี้

๑. เห็นชอบในหลักการให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และ อบท. ดำเนินการตามหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำตามที่ ก.ก.ธ. มีมติเห็นชอบในคราวประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ในกรณีมีการขอรับการสนับสนุนตามภารกิจที่ถ่ายโอนจาก อบท. ให้ส่วนราชการจัดทำข้อเสนอต่อ ก.ก.ธ. หากเห็นว่า อบท. เมื่อรับโอนแล้วไม่สามารถดำเนินการได้ โดยจัดทำแผนพัฒนาแหล่งน้ำของ อบท. ระยะยาว ๕ ปี เพื่อให้ ก.ก.ธ. พิจารณาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนและจัดสรรงบประมาณให้ อบท. ดำเนินการ และหากเป็นแหล่งน้ำขนาดใหญ่ให้ส่วนราชการจัดทำคำขอของงบประมาณเพื่อให้รัฐบาลพิจารณาต่อไป

๒. จัดตั้งคณะอนุกรรมการบริหารจัดการภารกิจก่อสร้างและดูแลรักษาแหล่งน้ำ ใน ก.ก.ธ. ทำหน้าที่กลั่นกรองข้อเสนอของส่วนราชการและดำเนินการบูรณาการการบริหารจัดการแหล่งน้ำการพัฒนาแหล่งน้ำ ของ อบท. รวมทั้งแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการถ่ายโอนภารกิจให้แก่ อบท. ด้านแหล่งน้ำ โดยมี นายเลอพงศ์ ลิ้มรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิใน ก.ก.ธ. เป็นประธาน ผู้แทนส่วนราชการที่ถ่ายโอนภารกิจด้านแหล่งน้ำ ผู้แทนส่วนราชการที่สนับสนุนการถ่ายโอนภารกิจ ผู้แทนสมาคม อบท. นักวิชาการเป็นอนุกรรมการ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการ

๑.๗ “งบจังหวัดไม่สามารถสนับสนุนท้องถิ่น” แม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดก็ตาม แต่เมื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณไม่เพียงพอ และต้องการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัด กลับไม่สามารถได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดได้ ซึ่งแตกต่างจากหน่วยงานอื่น ที่จังหวัดสามารถสนับสนุนงบประมาณให้ดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ให้กับท้องถิ่นได้ ไม่ว่าจะเป็นการจัดสร้างถนนร่วมกับกรมทางหลวง หรือการพัฒนาระบบการจัดการน้ำร่วมกับกรมชลประทาน เป็นต้น แต่กลับพบว่า งบลงทุนข้างต้นในโครงการต่างๆ มีอัตราการเบิกจ่ายต่ำมาก และโดยส่วนใหญ่จะถูกนำไปจัดกิจกรรมของจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งไม่ตรงกับความต้องการหรือไม่ใช้เรื่องเร่งด่วนของประชาชนในพื้นที่มากนัก ทั้งนี้ จึงมีข้อสังเกตว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรมีการปรับปรุงระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานระดับจังหวัดสามารถสนับสนุนงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ซึ่งจะเป็นประโยชน์กับประชาชนต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเพื่อดำเนินโครงการในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ กำหนดอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะ โดยให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง รวม ๓๑ รายการ และมาตรา ๓๐ กำหนดเกี่ยวกับแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบระยะเวลาในการถ่ายโอนภารกิจระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทไว้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ มาตรา ๓๒ ได้กำหนดให้คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๒) พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๗ “การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายให้แก่หน่วยงานของรัฐต้องคำนึงถึงความจำเป็นและภารกิจของหน่วยงานของรัฐที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ” รวมทั้ง กำหนดไว้ว่า “กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องเป็นไปเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการทำหน้าที่ดูแลและจัดทำบริการสาธารณะและ กิจกรรมสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสามารถในการหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนความเหมาะสมและความแตกต่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ”

(๓) พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณ และมาตรา ๖ กำหนดให้การจัดทำงบประมาณสำนักงบประมาณจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ

ดังนั้น ภารกิจที่มีการกำหนดให้ถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กำหนดไว้โดยพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งมีเจตนารมณ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง จึงตั้งงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยตรง

๑.๘ “บทบาทของงบกลุ่มจังหวัด” “งบกลุ่มจังหวัด” มีเจตนารมณ์ในการใช้งบประมาณเพื่อให้จังหวัดต่าง ๆ ในกลุ่มจังหวัด มีงบประมาณในการจัดทำแผนบูรณาการหรือมีพันธกิจร่วมกัน แต่ในทางปฏิบัติกลับมีการนำงบประมาณในส่วนนี้มาแบ่งกันในแต่ละจังหวัด เพื่อนำไปใช้เป็นงบจังหวัดเท่านั้น โดยไม่ได้มีการบูรณาการใด ๆ ตามเจตนารมณ์เดิม ของการจัดสรรงบประมาณ ทำให้การดำเนินงานของงบกลุ่มจังหวัด เป็นเพียงการเพิ่มงบประมาณรายจังหวัดให้มากขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้ จึงตั้งข้อสังเกตว่า งบประมาณของกลุ่มจังหวัดจะต้องจัดทำเป็นงบบูรณาการระหว่างจังหวัดตามเจตนารมณ์

**ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน
สำนักงานประมาณ และสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ**

๑) คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) และคณะกรรมการนโยบายการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.น.จ.) ได้กำหนดสาระสำคัญของนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) โดยให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ (ฉบับทบทวน) เพื่อให้แผนฯ ทันสถานการณ์ และใช้เป็นกรอบและทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

๑. กำหนดให้แผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด มีขอบเขตดังนี้

แผนพัฒนาจังหวัด เป็นแผนที่มีความครอบคลุมทุกมิติการพัฒนา มุ่งตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัดและขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาจังหวัดที่สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาค ตามศักยภาพและโอกาสของจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด เป็นแผนที่เป็นการขับเคลื่อนประเด็นการพัฒนาที่สอดคล้องกับ ทิศทางการพัฒนาภาคหรือความต้องการแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมในพื้นที่ และต้องมีขอบเขตการดำเนินการหรือได้รับผลประโยชน์มากกว่า ๑ จังหวัด

- แผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) ข้อมูลเพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ อาทิ ที่ตั้ง ขนาด พื้นที่ ลักษณะภูมิประเทศ การใช้ประโยชน์ที่ดิน โครงสร้างพื้นฐานและข้อมูลสนับสนุนอื่นๆ ที่มีผลต่อการพัฒนา จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒) ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบ ครอบคลุมข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ได้แก่ ข้อมูลด้าน เศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและเป็นอนุกรมอย่างน้อย ๓ ปี พร้อมกับวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่แสดงให้เห็นศักยภาพหรือระดับความรุนแรงของปัญหา

๓) ประเด็นปัญหาและความต้องการเชิงพื้นที่ ซึ่งผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาในจังหวัดและกลุ่มจังหวัดโดยการรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำและประสานแผนระดับต่างๆ ในพื้นที่ให้เชื่อมโยงสอดคล้องกันในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน (One Plan) ภายใต้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ ทั้งนี้ การนำเสนอปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ให้จัดเรียงลำดับความสำคัญไม่เกิน ๑๐ อันดับ และระบุกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ให้ชัดเจน

๔) ผลการพัฒนาและแก้ไขปัญหาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดในช่วงที่ผ่านมาตามแนวทางการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒) ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

๑) บทวิเคราะห์ที่แสดงให้เห็นถึงโอกาส ศักยภาพ ปัญหา และอุปสรรคของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

๒) เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด (ระยะ ๕ ปี)

๓) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่สอดคล้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายการพัฒนาตลอดช่วงระยะเวลาของแผนฯ และ ประเด็นการพัฒนาของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ที่สอดคล้องกับประเด็นการพัฒนาสำคัญระดับชาติ (agenda) ทิศทางการพัฒนาภาค รวมทั้ง ศักยภาพ โอกาส ปัญหา และความต้องการของพื้นที่ (area) สอดคล้องกับผลที่ได้จากบทวิเคราะห์ และจัดลำดับความสำคัญของประเด็นการพัฒนา โดยแต่ละประเด็นการพัฒนาต้องประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด แนวทางการพัฒนาและแผนงานโครงการอย่างย่อ (Project Brief)

การดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะต้องดำเนินการจัดประชุมปรึกษาหารือตามมาตรา ๑๙ และ มาตรา ๒๗ วรรค ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในการจัดร่างแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

กรณีแผนพัฒนาจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนำร่างแผนพัฒนาจังหวัด (ฉบับทบทวน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในจังหวัด ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเมื่อได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้จังหวัดนำผลการประชุมและข้อคิดเห็นของที่ประชุมเสนอคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ(ก.บ.จ.) เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนาจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

กรณีแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดนำร่างแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด (ฉบับทบทวน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เข้ารับฟังความคิดเห็นในการประชุมปรึกษาหารือร่วมกันกับบุคคลจากภาคส่วนต่างๆ ในกลุ่มจังหวัดตามมาตรา ๒๗ วรรค ๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ และเมื่อได้ผลการรับฟังความคิดเห็นแล้วให้นำผลการประชุมและข้อคิดเห็นของที่ประชุมเสนอคณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) เพื่อปรับปรุงแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สมบูรณ์ต่อไป

๑.๙ “งบลงทุนควรมุ่งเน้นในการพัฒนาประเทศ” ในการจัดสรรงบประมาณของรัฐ ควรมีการวางกรอบแนวคิดในการจัดสรรงบประมาณให้สะท้อนถึงการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยเพิ่มสัดส่วนงบลงทุนให้มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น และปรับเปลี่ยนผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ โดยให้ท้องถิ่นมีอำนาจในการตัดสินใจมากขึ้น อันจะเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มการจ้างงาน สำหรับงบลงทุน รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับงบลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานของการพัฒนาประเทศ ให้มากกว่าการใช้งบลงทุนในการจัดซื้อครุภัณฑ์ทั่ว ๆ ไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรให้ความสำคัญกับการลงทุน ในเรื่องของ การศึกษา การสาธารณสุข และระบบขนส่งสาธารณะในระดับท้องถิ่นที่เชื่อมต่อกับระบบขนส่งสาธารณะขนาดใหญ่ให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

สำนักงานประมาณได้จัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยให้ความสำคัญกับการดำเนินการกิจเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมุ่งเน้นการลดความเหลื่อมล้ำ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยเสนอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปี มีสัดส่วนรายจ่ายลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ตามกรอบวินัยการเงินการคลังของรัฐ โดยให้ความสำคัญกับการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมทางถนน ทางน้ำ ทางราง และทางอากาศ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน และด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สำหรับการจัดสรรงบประมาณให้ท้องถิ่น ได้คำนึงถึงการเสริมสร้างศักยภาพทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การถ่ายโอนภารกิจการจัดบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นให้แก่ประชาชนในด้านคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำทางการคลังระหว่างท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑.๑๐ “สัดส่วนของงบลงทุนลดลง”การจัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่า สัดส่วนของงบลงทุนมีแนวโน้มที่ลดลง ในขณะที่สัดส่วนของงบดำเนินการและงบบุคลากร มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ ภาครัฐควรคำนึงถึงแนวทางในการลดค่าใช้จ่ายของงบบุคลากรและงบดำเนินการที่ไม่จำเป็น และเพิ่มน้ำหนักให้กับงบลงทุนมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง งบลงทุน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประมาณ

รัฐบาลมีแนวทางการบริหารจัดการงบประมาณรายจ่ายตลอดกระบวนการงบประมาณ โดยในเบื้องต้นกระบวนการจัดสรรงบประมาณ มีการกำหนดเป็นหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วยแนวทางการวิเคราะห์และจัดสรรงบประมาณ เพื่อให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้อง สนับสนุนซึ่งกันและกันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพคุ้มค่า ลดการซ้ำซ้อน มีการวางกรอบแนวคิดในการวางแผนสัดส่วนรายจ่ายลงทุนต่อรายจ่ายประจำปีให้สะท้อนถึงการพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยเพิ่มสัดส่วนรายจ่ายลงทุนให้สูงขึ้น ภายใต้กรอบกฎหมายสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น พ.ร.บ.วินัยการเงินการคลังฯ เพื่อให้เกิดเสถียรภาพ ควบคู่กับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลรวมทั้งให้ความสำคัญกับการกำหนดเป้าหมายและงบประมาณที่เหมาะสม มีความจำเป็น สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ไม่สามารถควบคุมได้ เช่น ภัยพิบัติจากธรรมชาติ น้ำท่วม โรคระบาด มีความพร้อม มีศักยภาพในการใช้จ่ายงบประมาณ มีแผนการใช้ประโยชน์อย่างชัดเจน ไม่สร้างภาระรายจ่ายประจำปีเพิ่มขึ้น ซึ่งรัฐบาลก็จะมีมาตรการในการเร่งรัด ควบคุมการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน มาโดยลำดับ โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ ผลสัมฤทธิ์ที่จะส่งผลโดยตรงต่อประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นสำคัญ

ส่วนมาตรการควบคุมสัดส่วนรายจ่ายประจำปีไม่ให้เพิ่มขึ้น นั้น รัฐบาลเล็งเห็นถึงการให้ความสำคัญกับการกิจของหน่วยงานภาครัฐที่ให้บริการประชาชนโดยตรง รายจ่ายประจำปีรายการใดที่สามารถตรึงหรือปรับลดได้ ก็ดำเนินการตั้งแต่กระบวนการจัดสรรฯ ผ่านหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณและระเบียบที่เกี่ยวข้อง สำหรับการขยายตัวของบุคลากรภาครัฐที่ส่งผลถึงรายจ่ายประจำปีในภาพรวมนั้น รัฐบาลให้

ความสำคัญและมีคณะกรรมการที่รับผิดชอบพิจารณาจำนวนข้าราชการและงบประมาณที่จะเป็นภาระภาครัฐในอนาคตอย่างเคร่งครัด และหามาตรการแก้ปัญหาอย่างต่อเนื่อง

๑.๑๑ “การประเมินของ ก.พ.ร.” การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ ควรนำผลการประเมินของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานที่มีการใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สำนักงานงบประมาณควรนำข้อมูลดังกล่าวมาปรับลดการจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป เพื่อจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานที่มีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับหน่วยรับงบประมาณที่ไม่อยู่ในขอบเขตในการประเมินของ ก.พ.ร. เช่น มหาวิทยาลัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองทัพ ฯลฯ ควรนำเอาผลการประเมินของหน่วยงานตามระเบียบของตนมานำเสนอแก่คณะกรรมการการวิสามัญฯ ประกอบการพิจารณาด้วย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

การจัดสรรงบประมาณของสำนักงานงบประมาณ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ โดยพิจารณาจากแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ ให้ผู้อำนวยการจัดวางระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการวัดผลสัมฤทธิ์หรือประโยชน์ที่จะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณ โดยในระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้ประกอบด้วย การติดตามและประเมินผลก่อนการจัดสรรงบประมาณระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ และมาตรา ๔๘ ในกรณีที่การประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณใดไม่ได้ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนด ให้ผู้อำนวยการจัดทำข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้หน่วยรับงบประมาณปรับปรุงแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด และรายงานรัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือรัฐมนตรีซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีหน้าที่กำกับหรือควบคุมกิจการของหน่วยรับงบประมาณ หรือรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมาย เพื่อทราบ และสำนักงานงบประมาณได้ประสานกับหน่วยรับงบประมาณ ให้จัดเตรียมข้อมูลการประเมินองค์กรเพื่อเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการการวิสามัญฯ ด้วยแล้ว

๑.๑๒ “นโยบายของรัฐบาลกับการจัดสรรงบประมาณ” การจัดสรรงบประมาณของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไม่แสดงวงเงินที่สอดคล้องกับการแถลงนโยบายของรัฐบาล ทั้งนี้ รัฐบาลควรจัดทำเอกสารงบประมาณที่แสดงความเชื่อมโยง และสอดคล้องกับคำแถลงนโยบายของรัฐบาล เพื่อให้คำแถลงนโยบายของรัฐบาลนำไปสู่ภาคปฏิบัติและเกิดประโยชน์กับประชาชนสมเจตนารมณ์ของรัฐบาล ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

สำนักงานงบประมาณได้กำหนดแนวทางและหลักการสำคัญในการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยให้กระทรวงและหน่วยรับงบประมาณต่างๆ จะต้องจัดทำแผนงาน ผลผลิต/โครงการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายสำคัญของรัฐบาล ยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ และแนวทางการจัดทำงบประมาณตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเชื่อมโยงระหว่าง

เป้าหมายระดับชาติและเป้าหมายระดับกระทรวง/หน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานของกระทรวง/หน่วยงานส่งผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลเกิดผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเอกสารงบประมาณได้แสดงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการใช้จ่ายงบประมาณและความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ไว้ในเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๓ (เล่มคาดแดง) และฉบับที่ ๔ (เล่มคาดเหลือง)

๑.๑๓ “งบผูกพัน” งบผูกพันควรถูกนำไปใช้เพื่อลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน ตามแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ แต่พบว่า งบประมาณปี ๒๕๖๓ ถูกนำไปใช้ในการจัดหาครุภัณฑ์ซึ่งไม่ได้เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศโดยตรง นอกจากนี้ มีข้อสังเกตอีกว่า บางหน่วยงานหากพิจารณาเฉพาะหน่วยงานของตนเองพบว่า มีสัดส่วนของการก่องหนี้ผูกพันที่สูงกว่าที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่น ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีบางกระทรวง เช่น กระทรวงกลาโหม มีสัดส่วนของการก่องหนี้ผูกพันที่สูงกว่าและมีแนวโน้มในการก่องหนี้ผูกพันเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะทำให้หน่วยงานอื่น ๆ ไม่สามารถก่องหนี้ผูกพันในโครงการที่จำเป็นในปีงบประมาณต่อไปได้ ทั้งนี้ ในปีงบประมาณถัดไป สำนักงบประมาณควรวางแผนการจัดสรรงบประมาณ การก่องหนี้ผูกพันของหน่วยงานที่มีสัดส่วนที่สูงให้ปรับลดลงอยู่ในกรอบ ของพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่เบียดบังหน่วยงานอื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

การตั้งงบประมาณผูกพันข้ามปีของโครงการหรือรายการ ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การก่องหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ แจ่งตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว๓๑ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ซึ่งจะต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนปฏิรูปราชการกระทรวง นโยบายสำคัญของรัฐบาล หรือมีมติคณะรัฐมนตรีรองรับ โดยที่โครงการหรือรายการจะต้องมีความพร้อมในด้านต่างๆ เช่น สถานที่ดำเนินการ แบบรูปรายการหรือแบบมาตรฐานตามบัญชีราคามาตรฐาน การดำเนินการตามกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน เป็นต้น ทั้งนี้ สัดส่วนการก่องหนี้ผูกพันได้ดำเนินการให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้ว

๑.๑๔ “คลาวด์กลางภาครัฐ” ภารกิจหลักของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.) คือ การดำเนินโครงการ “คลาวด์กลางภาครัฐ” (G-Cloud) เพื่อช่วยลดความซ้ำซ้อนของการใช้จ่ายลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศของทางราชการ แต่ในปัจจุบัน ยังมีหลายหน่วยงานที่ขอรับจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศเฉพาะของหน่วยงานตนเอง

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ยังพบว่า มีการขอรับงบประมาณซ้ำซ้อนในการจัดทำคลาวด์ภาครัฐระหว่าง สพร. และ สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สดช.) ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ สดช. เป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำคลาวด์ภาครัฐภายใต้โครงการ Government Data Center and Cloud Service (GDCC) แทน สพร. ซึ่งทุกหน่วยงานจะต้องย้ายการใช้คลาวด์จาก สพร. ไป สดช. ทั้งหมดภายในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนั้น ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สพร. จะต้องไม่มีการขอรับงบประมาณในโครงการ G-Cloud อีกต่อไป และหน่วยงานต่าง ๆ ที่กำลังวางแผนจะขอรับ

การจัดสรรงบประมาณในโครงสร้างพื้นฐานระบบสารสนเทศ ควรใช้ระบบคลาวด์กลางภาครัฐจาก สดช. เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเกิดการบูรณาการการใช้งบประมาณในโครงการดังกล่าวร่วมกัน และควรมีการปรับปรุงเว็บไซต์ของหน่วยงานราชการให้มีข้อมูลเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานได้อย่างทันท่วงที

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (สพร.)

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.) ไม่ได้ดำเนินการขอรับงบประมาณของโครงการ G-Cloud ซึ่งเป็นไปตามคณะรัฐมนตรีได้ที่มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สดช.) เป็นผู้ดำเนินการในการจัดทำคลาวด์ภาครัฐแทน

๑.๑๕ “ทิศทางการวิจัย และนวัตกรรมของประเทศ” ปัญหาการพิจารณางบประมาณด้านงานวิจัย และนวัตกรรมของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) และกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พบว่า งานวิจัยของประเทศไทย ยังไม่ได้กำหนดทิศทางการวิจัยและเป้าหมายงานวิจัยของประเทศอย่างชัดเจน ส่วนมากจะเป็นงานวิจัยของโครงการย่อยๆ ทั้งนี้ ควรกำหนดทิศทางและเป้าหมายของงานวิจัยให้ชัดเจนว่า เป็นการสร้างนวัตกรรมที่เป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ อาทิ นวัตกรรมทางด้านพลังงานทดแทน นวัตกรรมด้านการรีไซเคิลน้ำ (Recycle) นวัตกรรมการเปลี่ยนน้ำทะเลให้เป็นน้ำจืด เพื่อใช้ในการบริหารจัดการน้ำ นวัตกรรมด้านอาหารเนื้อสังเคราะห์ (Clean Meat) ที่เป็นแหล่งโปรตีนที่มีประสิทธิภาพในด้านต้นทุน และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จึงมีข้อสังเกตว่า บทบาทหน้าที่ ของ สกสว. ควรมีหน้าที่ในการกลั่นกรองข้อเสนอโครงการวิจัย (Proposal) เพื่อให้ทุนวิจัยกับมหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ด้วย จึงควรกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการพิจารณากลั่นกรองข้อเสนอโครงการให้เหมาะสมเหตุผลและเป็นธรรม เพื่อเป็นมาตรฐานในการให้ทุนด้านงานวิจัยกับมหาวิทยาลัย และหน่วยงานวิจัยต่าง ๆ ต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สกสว. ในฐานะที่ทำหน้าที่ดูแลกองทุนและจัดสรรงบประมาณวิจัยได้มีการกำหนดทิศทางการงานวิจัยและนวัตกรรมของประเทศบนพื้นฐานของ ๔ แพลตฟอร์ม ๑๗ โปรแกรม โดยมุ่งเน้นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและได้สนับสนุนงบประมาณวิจัยในแผนงานต่างๆ อาทิเช่น แผนงานนวัตกรรมด้านพลังงานจากเทคโนโลยีพลาสมาและชีวมวลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน นวัตกรรมด้านปัญญาประดิษฐ์ นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีควอนตัมและอวกาศ นวัตกรรมด้านการบริหารจัดการน้ำและธนาकरणน้ำใต้ดิน นวัตกรรมด้านการแปรรูปอาหารและอาหารเพื่อสุขภาพ นวัตกรรมด้านจีโนมิกส์เพื่อการรักษาโรค นวัตกรรมด้านโรคอุบัติใหม่และโรคติดต่อ นวัตกรรมการใช้ประโยชน์ฐานชีวภาพ รวมถึงนวัตกรรมทางสังคมและเมืองเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ

สกว. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑. ความสอดคล้องและตอบโจทย์ของระดับกรม/ กระทรวง/ แผนด้าน ววน./ ยุทธศาสตร์ชาติ พันธกิจของหน่วยงาน

๒. ความต่อเนื่องของแผนงานจากปีที่ผ่านมา

๓. ความชัดเจนของแผนงานและความซ้ำซ้อนกับแผนงานอื่น

๔. ความสอดคล้องของเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ที่สำคัญ (Objectives and Key Results : OKR) ที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐) และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ประกอบด้วย ๔ แพลตฟอร์ม ๑๗ โปรแกรม

๕. พิจารณาถึงความพร้อมของนักวิจัย (ต้องเป็นนักวิจัยในหน่วยงานเอง) และความพร้อมของเครื่องมือ/อุปกรณ์

๖. หน่วยงานต้องจัดทำระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่ได้รับงบประมาณ พร้อมต่อการตรวจสอบ

๗. ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหารจัดการงบประมาณของหน่วยงาน (ตัวชี้วัด)

๘. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นพิจารณาจากผลลัพธ์ที่คาดหวัง และเทียบกับ OKR

๙. พิจารณาจากการใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย สาธารณะ สังคม สิ่งแวดล้อม

๑๐. ความคุ้มค่าของผลงานวิจัยเทียบกับงบประมาณ

๑.๑๖ โครงการวิจัยและการจ้างที่ปรึกษาโครงการวิจัยและการจ้างที่ปรึกษาพบว่า หลายหน่วยงานตั้งงบประมาณ มีความซ้ำซ้อนกัน โดยเฉพาะหัวข้อวิจัยและการจ้างที่ปรึกษากลุ่มเดียวกัน ดังนั้น เพื่อประหยัดงบประมาณแผ่นดิน หากพบว่า เป็นโครงการต่อเนื่อง ต้องตรวจสอบกลับกรองด้วยว่าเป็นโครงการที่ต่อเนื่องจริง เพื่อสร้างบรรทัดฐานให้หน่วยงานในการเสนอของงบประมาณ และควรมีการกลับกรองรายละเอียดขอบเขตงาน (TOR) ของทุกหน่วยงานอย่างละเอียด ก่อนเข้าสู่การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร เพื่อป้องกันการเอื้อประโยชน์ในการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมโครงการโดยไม่เหมาะสมกับทั้งการใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินและเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณจะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดอย่างเคร่งครัด ซึ่งอาจต้องมีการเสนอขอแก้ไขกฎหมายของหน่วยงานที่มีกฎหมายเฉพาะในส่วนของการใช้จ่ายงบประมาณ โดยเฉพาะเงินรายได้และการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ ควรเข้าสู่ระบบงบประมาณแผ่นดิน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการและขับเคลื่อนระบบวิจัยและนวัตกรรมทางด้านนโยบาย ยุทธศาสตร์แผน บุคลากร งบประมาณ และกฎหมายให้งานการวิจัยและนวัตกรรมทั้งประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อน และเกิดผลสัมฤทธิ์ตามยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งนี้ ตามมาตรา 17 (2) กำหนดให้ทุกหน่วยงานที่ขอรับการจัดสรรโครงการวิจัยและนวัตกรรมทั้งหมด ต้องเสนอโครงการให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) พิจารณาคำขอและผลการดำเนินการโครงการวิจัยและนวัตกรรมของ

หน่วยงานในปีที่ผ่านมาและจัดสรรเงินผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมให้เป็นงบประมาณโครงการวิจัยฯ ของหน่วยงานนั้น

ในการเสนอดังงบประมาณรายจ่าย สำนักงบประมาณจะพิจารณาตามแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่กำหนดให้โครงการที่รับการจัดสรรงบประมาณต้องมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาล โดยให้ความสำคัญกับนโยบายเร่งด่วน สะท้อนถึงผลสัมฤทธิ์ของหน่วยรับงบประมาณ ไม่ซ้ำซ้อน มีการจัดลำดับความสำคัญของโครงการหรือรายการที่ขอรับจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงหลักความจำเป็น คุ่มค่า ส่งผลประโยชน์ถึงประชาชน ตามระเบียบ กฎหมายและภารกิจของหน่วยรับงบประมาณนั้นๆ โดยหน่วยรับงบประมาณที่สามารถนำเงินนอกงบประมาณมาใช้จ่ายได้ ให้พิจารณานำเงินนอกงบประมาณที่มีอยู่นั้นมาสมทบตามความเหมาะสม โดยนำข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณฯ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณอย่างเคร่งครัด

๑.๑๗ “การบริหารจัดการครุภัณฑ์ยังขาดประสิทธิภาพ” ในการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อทดแทนครุภัณฑ์เดิม หน่วยรับงบประมาณต่าง ๆ มักจะของงบประมาณเพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์ เพื่อทดแทนครุภัณฑ์เดิมที่มีอายุการใช้งานมากและอยู่ในสภาพที่ไม่สามารถใช้งานได้แล้ว ทั้งนี้ ยังมีครุภัณฑ์อีกเป็นจำนวนมาก อาทิ เครื่องจักร ยานยนต์ อุปกรณ์ เป็นต้น ที่อยู่ในสภาพชำรุดบางส่วนแต่ต้องมีการซ่อมแซมอยู่ตลอดเวลา ครุภัณฑ์เหล่านี้ หน่วยรับงบประมาณ มักจะไม่ให้มีการจัดซื้อครุภัณฑ์ทดแทน โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณ แต่ในความเป็นจริงแล้ว การใช้งานครุภัณฑ์ที่อยู่ในสภาพที่เก่าจนเกินไปและต้องเสียค่าซ่อมแซมอยู่ตลอดเวลา จนสิ้นสุดอายุการใช้งานทางเศรษฐกิจ (Economic Life) การใช้งานครุภัณฑ์เหล่านี้จะมีต้นทุนในการใช้งาน และต้นทุนการบำรุงรักษา ที่สูงกว่าการจัดซื้อครุภัณฑ์ใหม่มาทดแทน ดังนั้น แนวคิดในการจัดซื้อครุภัณฑ์มาทดแทน จึงควรพิจารณาในประเด็นของต้นทุนของการใช้งาน และต้นทุนการบำรุงรักษาประกอบด้วย อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าการพิจารณาจัดหาครุภัณฑ์หลายรายการ ในส่วนของความคุ้มค่า มีกรณีที่ควรเช่าแต่กลับซื้อ ควรซื้อแต่กลับเช่า ดังนั้น การตัดสินใจในการจัดหาครุภัณฑ์หน่วยงานควรวิเคราะห์ทั้ง ๒ กรณีอย่างละเอียดรอบคอบ โดยสำหรับครุภัณฑ์ที่มีคุณภาพสูง หน่วยงานควรนำผลวิเคราะห์ของ ๒ กรณี มานำเสนอแก่คณะกรรมการวิสามัญฯ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณางบประมาณในชั้นกรรมาธิการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

สำนักงบประมาณได้กำหนดแนวทางในการตั้งงบประมาณรายการครุภัณฑ์ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับภารกิจของแต่ละหน่วยงาน โดยคำนึงให้เป็นไปอย่างคุ้มค่าและประหยัด โดยสรุปดังนี้

๑. การจัดหาครุภัณฑ์เพื่อทดแทนครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพ หน่วยรับงบประมาณต้องแสดงสภาพการใช้งานของครุภัณฑ์เดิม ความจำเป็นที่ต้องจัดหาใหม่แทนการซ่อมแซม และคาดการณ์ผู้ใช้งาน/ผู้ใช้ประโยชน์ภายหลังการจัดหาเสร็จสิ้น และกรอบความต้องการครุภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม สำหรับครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง หากหน่วยรับงบประมาณจำเป็นต้องจัดซื้อทดแทนให้ตั้งงบประมาณเฉพาะรถยนต์ (ในประเทศ) ที่มีอายุ

การใช้งานเกินกว่า ๑๒ ปี ยกเว้น เพื่อดำเนินนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลหรือหน่วยรับงบประมาณที่จำเป็นต้องใช้ยานพาหนะเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติการกิจในพื้นที่

๒. การพิจารณาจัดหาครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง ให้หน่วยรับงบประมาณทบทวนการจัดหาโดยวิธีการซื้อหรือวิธีเช่า โดยยึดหลักเกณฑ์ตามที่กองมาตรฐานงบประมาณ ๑ กำหนด ดังนี้

๒.๑ กรณีหน่วยรับงบประมาณเลือกจัดหารถยนต์โดยวิธีซื้อ จะต้องพิจารณาถึงภารกิจและลักษณะการใช้งานรถยนต์ ดังนี้

๑) รถยนต์ใช้งานในการกิจปกติที่มีลักษณะการใช้งานเฉลี่ยต่อปีน้อย โดยมีระยะทางการใช้งานเฉลี่ยน้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตรต่อปี

๒) การซื้อรถยนต์มาใช้ในราชการเพื่อให้เหมาะสมกับตำแหน่งที่เป็นผู้แทนประเทศ

๓) รถยนต์ที่ใช้ในการกิจเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญ การกิจเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงของประเทศ หรือภารกิจที่มีความจำเป็นต้องติดตั้งอุปกรณ์และเครื่องมือพิเศษ

๔) รถยนต์ที่มีคุณลักษณะพิเศษ ไม่มีผู้ประกอบการเสนอให้เช่า หรือเป็นภารกิจในพื้นที่ที่ไม่มีผู้ประกอบการให้บริการเช่ารถ เป็นต้น

๒.๒ กรณีหน่วยรับงบประมาณเลือกจัดหารถยนต์โดยวิธีเช่า จะต้องพิจารณาถึงภารกิจและลักษณะการใช้งานรถยนต์ ดังนี้

๑) ลักษณะการใช้รถยนต์ที่มีการใช้งานหนัก และมีระยะทางการใช้งานเฉลี่ยต่อปีสูง โดยมีระยะทางการใช้งานเฉลี่ยมากกว่า ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตรต่อปี

๒) ภารกิจการใช้รถยนต์ใช้เกี่ยวกับการตรวจราชการในพื้นที่เป็นประจำ หรือต้องใช้งานหมุนเวียนและต่อเนื่องตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยมีระยะทางการใช้งานเฉลี่ยต่อปีสูง

๓) กรณีหน่วยงานตั้งใหม่ที่มีการกิจต้องใช้รถยนต์ แต่ยังไม่มีความพร้อมด้านบุคลากร และเพื่อให้เป็นภาระด้านงบประมาณต่อไป

๔) กรณีส่วนราชการขยายสำนักงานไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ที่ยังไม่มีความพร้อมด้านบุคลากร และเพื่อให้เป็นภาระด้านงบประมาณในอนาคต

๑.๑๘ “เงินนอกงบประมาณ” รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๔๐ ได้กำหนดให้ “ การจ่ายเงินแผ่นดิน จะกระทำได้เฉพาะที่ได้รับอนุญาตไว้ในกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายเกี่ยวกับการโอนงบประมาณ กฎหมายว่าด้วยเงินคงคลังหรือกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ...” และจากคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๓-๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๗ ศาลรัฐธรรมนูญ ได้ให้ความหมายคำว่า “เงินแผ่นดิน” ไว้ว่า “เป็นเงินของประชาชนทั้งชาติ โดยหมายรวมถึงบรรดาเงินทั้งปวง ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ที่รัฐเป็นเจ้าของหรืออยู่ในความครอบครองของรัฐไม่ว่าจะเป็นเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ เงินอุดหนุน เงินบริจาค หรือเงินช่วยเหลือจากแหล่งในประเทศหรือต่างประเทศอันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานรัฐนั้น ๆ...” นอกจากนี้ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๒๕ วรรคสองได้กำหนดให้ “...การยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีอย่างน้อยต้องมีการจัดส่งรายงานเกี่ยวกับ “เงินนอกงบประมาณ” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนดด้วย...” ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า การใช้จ่ายเงินแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

“เงินนอกงบประมาณ” แม้ว่าจะมีกฎหมายเฉพาะกำหนดให้หน่วยงานมีอำนาจในการดำเนินการตามที่หน่วยงานเห็นสมควร และสามารถใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณได้ โดยไม่ต้องได้รับการอนุมัติจากฝ่ายนิติบัญญัติ ยกตัวอย่างเช่น ในพระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๓๓ บัญญัติความไว้ว่า “รายได้ที่ การเคหะแห่งชาติ (กคช.) ได้รับจากการดำเนินงาน (เงินนอกงบประมาณ) ให้ตกเป็นของ การเคหะแห่งชาติ สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อหักรายจ่ายสำหรับการดำเนินงานต่าง ๆ แล้ว หากรายได้มีไม่เพียงพอสำหรับรายจ่าย และการเคหะแห่งชาติ ไม่สามารถหาเงินจากทางอื่นได้ รัฐอาจจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ การเคหะแห่งชาติ ได้เท่าที่จำเป็น” นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการเคหะแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ มาตรา ๓๐ ได้กำหนดให้ “การเคหะแห่งชาติ มีอำนาจเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในการ ดำเนินกิจการ ในกรณีจัดทำทางเข้าออกเพื่อเป็นทางสาธารณะให้การเคหะแห่งชาติ ได้” แต่อย่างไรก็ตาม “เงินนอกงบประมาณ” เป็นเงินแผ่นดินตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นคำวินิจฉัยที่ผูกพันทุกหน่วยงาน และกฎหมายได้กำหนดให้หน่วยงานจะต้องจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณ ตามที่ ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณกำหนด ในการขอรับจัดสรรงบประมาณประจำปี นอกจากนี้ จำนวนเงินนอกงบประมาณในแต่ละปี ของแต่ละหน่วยงานยังมีจำนวนมากอีกด้วย ดังนั้น จึงมีข้อสังเกตว่า ในปีต่อไปควรกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณ จัดส่งข้อมูลแผนงานและรายละเอียดการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณที่ผ่านการตรวจสอบของผู้สอบบัญชี โดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ตลอดจนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ เพื่อให้การใช้จ่ายเงินแผ่นดินเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดได้อย่างครบถ้วน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐ บัญญัติให้ “งบประมาณประจำปี ที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างน้อยต้องมีเอกสารประกอบ (๖) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ โดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ”

ตามบทบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้แสดงสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ โดยรวมของหน่วยรับงบประมาณ โดยมีได้กำหนดให้แสดงรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งสำนักงานงบประมาณได้ปฏิบัติตามโดยจัดทำเอกสารงบประมาณ ฉบับที่ ๗ “รายงานสถานะและแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณของหน่วยรับงบประมาณ” เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบฯ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ที่เสนอต่อรัฐสภา อย่างไรก็ตามเนื่องจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการจัดทำเอกสารดังกล่าวเป็นปีแรก สำนักงานงบประมาณจะได้มีการปรับปรุงในปีต่อ ๆ ไป และเนื่องจากการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ มีรายละเอียด ตลอดจนกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก สำนักงานงบประมาณจะได้ประสานงานให้หน่วยรับงบประมาณจัดเตรียมเอกสารข้อมูลเงินนอกงบประมาณ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ต่อไป

๑.๑๙ “ชื่อโครงการ” ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๙ วรรคสาม ได้บัญญัติความไว้ว่า “คณะรัฐมนตรีต้องไม่บริหารราชการแผ่นดิน โดยมุ่งสร้างความนิยมทางการเมืองที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนในระยะยาว” ดังนั้น การตั้งชื่อโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ควรตั้งชื่อ ในเชิงมุ่งสร้างความนิยมทางการเมือง

หรือตั้งชื่อที่สอดคล้องกับชื่อของพรรคหรือกลุ่มทางการเมือง ซึ่งอาจขัดต่อกฎหมาย และเป็นเรื่องที่ไม่เหมาะสม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

การดำเนินโครงการต่างๆ ซึ่งเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล อาจมีการตั้งชื่อโครงการเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีที่อนุมัติโครงการนั้นๆ หรือเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวได้มีการกลั่นกรองผลกระทบเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศและประชาชนในระยะยาว ทั้งนี้ สำนักงบประมาณจะได้ประสานงานให้หน่วยรับงบประมาณตรวจสอบชื่อโครงการไม่ให้มุ่งสร้างความนิยมทางการเมือง หรือตั้งชื่อที่สอดคล้องกับชื่อของพรรคหรือกลุ่มทางการเมืองต่อไป

๒. ภาพรวมการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนงานบูรณาการ

๒.๑ “แผนงานบูรณาการไม่ใช้การรวมแผนเพื่อประโยชน์ในการโอน” แผนงานบูรณาการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวนไม่น้อยอยู่ในลักษณะการรวมแผนงานเข้าด้วยกัน แต่ไม่ได้มีการวางแผนเพื่อกำหนดภารกิจร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น แผนงานบูรณาการจึงไม่มีการบูรณาการอย่างแท้จริง แต่เป็นเพียงการรวมแผนเข้าด้วยกัน เพื่อประโยชน์ในการโอนงบประมาณเท่านั้น

ในการนี้ มีข้อสังเกตว่า การดำเนินงานของแผนงานบูรณาการที่มีหน่วยงานหลายหน่วยงานร่วมกันดำเนินการมากกว่า ๒ หน่วยงาน จะต้องมีการมีเจ้าภาพหลักให้ชัดเจน หรือมีเจ้าภาพหลัก (Core Center) ในการเป็นหน่วยประสานงาน เพื่อจัดการประชุมร่วม เป้าหมายร่วม ยุทธศาสตร์ แผนงาน และผลผลิต (ความสำเร็จของภาพรวม) ให้ชัดเจนมากกว่าที่จะบูรณาการเพียงประเด็นเนื้อหา แต่ต้องบูรณาการในแง่กระบวนการดำเนินงานและเป้าหมายผลลัพธ์ร่วมด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

๑. การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการตามนโยบายเร่งด่วนหรือนโยบายสำคัญของรัฐบาลและเป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ ลดปัญหาการดำเนินงานซ้ำซ้อนของหน่วยงาน ลดความสิ้นเปลืองและเกิดการใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณ เกิดประสิทธิผลและผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม และมีหน่วยรับงบประมาณตั้งแต่ ๒ หน่วยขึ้นไปซึ่งไม่อยู่ภายใต้กระทรวงเดียวกันร่วมดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ

แนวทางการจัดทำแผนงานบูรณาการ ประกอบด้วย

๑) การกำหนดเป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ แนวทางการดำเนินการ ระยะเวลาการดำเนินการ งบประมาณ และภารกิจของหน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒) การดำเนินการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ จะต้องมีการกำหนดกรอบระยะเวลาดำเนินการที่สอดคล้องกับระยะเวลาของรัฐบาลและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาอื่น ๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะมีระยะเวลาระหว่าง ๓ - ๕ ปี

๓) การกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดต่าง ๆ จะต้องสอดคล้องกับระยะเวลาดำเนินการ มีการแสดงเป้าหมายและตัวชี้วัดรายปี รวมถึงกำหนดเจ้าภาพ เป้าหมายที่จะต้องจัดทำ แนวทางการดำเนินการ และตัวชี้วัดร่วม (Joint KPIs) ให้สอดคล้องเชื่อมโยงในลักษณะห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

๔) ต้องเป็นงบประมาณที่นำส่งผลสัมฤทธิ์ แสดงความครอบคลุมทุกแหล่งเงิน และไม่นำค่าใช้จ่ายที่เป็นงานประจำหรืองานพื้นฐานมาอยู่ในแผนงานบูรณาการ

๕) หน่วยงานเจ้าภาพ จะต้องติดตามและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานและผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ในแต่ละปีและจัดทำรายงานเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาของแผนงานบูรณาการ กลไกการขับเคลื่อนการดำเนินงานแผนงานบูรณาการ

คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนงานบูรณาการ และมอบหมายผู้มีอำนาจกำกับแผนงานบูรณาการ เพื่อให้การจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด โดยใช้กลไกการดำเนินงานในรูปแบบของคณะกรรมการจัดทำงบประมาณรายจ่ายบูรณาการ ที่มีนายกรัฐมนตรี/รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานคณะกรรมการ (ผู้มีอำนาจในการกำกับแผนงานบูรณาการ) โดยคณะกรรมการฯ จะกำหนดหลักเกณฑ์ วัตถุประสงค์ ขอบเขตภารกิจ เป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด หน่วยงานเจ้าภาพและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งร่วมกันจัดทำแผนแม่บท แผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ซึ่งหน่วยงานเจ้าภาพจะทำหน้าที่เป็นผู้ประสานหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง จัดทำข้อเสนอโครงการ กิจกรรม และงบประมาณ รวมทั้งจัดทำแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่ายงบประมาณ เสนอต่อคณะกรรมการฯ เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนงานบูรณาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับเป้าหมาย และแนวทางการดำเนินงานที่คณะกรรมการฯ กำหนดไว้

๒.๒ “แผนงานบูรณาการในพื้นที่ชายแดนภาคใต้” ตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประเด็นความมั่นคงเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น มีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัด “จำนวนงบประมาณด้านความมั่นคงในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง” โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๐ ลดลงร้อยละ ๑๐ ต่อปี

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในรายละเอียด จะพบว่า มีการจัดสรรงบประมาณในแผนงานพื้นฐานและแผนงานยุทธศาสตร์ ที่ใช้ในการกิจชายแดนภาคใต้ แต่มีการตั้งรายการงบประมาณไว้อย่างนอก แผนงานบูรณาการการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งเมื่อนำงบประมาณเหล่านั้นมารวมกันจะพบว่า งบประมาณด้านความมั่นคงที่ใช้ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ได้มีการลดลง ตามที่ตัวชี้วัดกำหนดไว้ ยกตัวอย่างเช่น กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) มีแผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง ผ่านกิจกรรมที่มีชื่อว่า “งานรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร” ซึ่งมีงบประมาณ รวม ๕,๘๓๓ ล้านบาท ทั้งนี้ ภายใต้กิจกรรมดังกล่าว มีรายการค่าใช้จ่ายที่มีชื่อว่า “การกำลังพลและการดำเนินงาน” โดยมีงบประมาณ จำนวน ๔,๑๙๕ ล้านบาท เมื่อสอบถามกับผู้ชี้แจงจาก กอ.รมน. ได้รับคำตอบว่า เป็นเบี้ยเลี้ยงสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ จากคำชี้แจงดังกล่าวจะเห็นว่า งบประมาณสำหรับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความ

ไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ไม่ได้จัดสรรอยู่ในแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เท่านั้น แต่ยังได้รับจัดสรรอยู่ในแผนงานพื้นฐาน และแผนงานยุทธศาสตร์ของแต่ละหน่วยงานอีกด้วย ดังนั้น ควรบูรณาการการดำเนินการและงบประมาณในภาพรวมของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์ มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามที่แผนแม่บทกำหนดไว้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

รายการค่าใช้จ่าย “การกำลังพลและการดำเนินงาน” ได้มีการเสนอตั้งไว้ที่แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงตามเดิม เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายที่ ประกอบด้วย งบกำลังพล (ค่าเบี้ยเลี้ยง, ค่าเบี้ยเลี้ยงพลทหาร, ค่าเลี้ยงดู และค่าอันตรายครั้งคราว) งบอำนวยการและบริหาร (ค่าวัสดุ, ค่าสาธารณูปโภค, ค่าเครื่องแต่งกาย, ค่าเสบียงสนาม, สป.๓ ฯลฯ) และงบปฏิบัติการของกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. ซึ่งงบประมาณดังกล่าวไม่สอดคล้องกับเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ตัวชี้วัด และโครงการต่างๆ ของแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงไม่สามารถตั้งในแผนงานบุคลากรภาครัฐหรือแผนงานบูรณาการฯ ได้ แต่เนื่องด้วยเป็นงบประมาณที่สนับสนุนตามสิทธิของกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. จึงเสนอตั้งรายการดังกล่าวไว้ที่แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

๒.๓ “ควรให้ ศอ.บต. มีบทบาทและส่วนร่วมในแผนงานบูรณาการชายแดนใต้” ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ควรมีส่วนร่วมในการพิจารณา และจัดทำงบประมาณตามแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทุกขั้นตอน เช่น การกำหนดแผนงาน การกำหนดตัวชี้วัดและการกำหนดเป้าหมาย เป็นต้น เพื่อให้ตัวชี้วัด และผลสัมฤทธิ์ของโครงการต่าง ๆ มีความสัมพันธ์สอดคล้องกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ และครุภัณฑ์ต่าง ๆ หากมีการหารือและตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะทำให้การขับเคลื่อนภารกิจในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเป็นเอกภาพ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.)

แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) เจ้าภาพหลัก กอ.รมน. และ ศอ.บต. เป็นเจ้าภาพร่วมที่รับผิดชอบแนวทางมั่นคง และพัฒนาตามลำดับ ทำหน้าที่กำกับ ติดตามการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เข้าร่วมแผนงานบูรณาการประจำปีงบประมาณ และเพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความเป็นเอกภาพ เกิดผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ สมช. กอ.รมน. และ ศอ.บต. ได้ร่วมกันพิจารณากลับกรองแผนงาน/โครงการ เป้าหมายและตัวชี้วัด และรับฟังความคิดเห็นของหน่วยรับงบประมาณที่เข้าร่วมแผนงานบูรณาการนี้ โดยเปิดช่องทางเพื่อสร้างความเข้าใจทิศทางและแนวทางการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ให้หน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านการประชุม

เชิงปฏิบัติการ การลงพื้นที่หารือการดำเนินงานหน่วยรับงบประมาณในพื้นที่ และช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ รวมทั้งการประชุมเพื่อรายงานความก้าวหน้า และขอความเห็นชอบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ที่มีพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการฯ ในส่วนของการจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ ศอ.บต. มิได้มีการกึ่งในการพิจารณา แต่อยู่ในความรับผิดชอบของ กอ.รมน. ที่จะพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดหา ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำแนกตามกระทรวงและหน่วยงาน

๓.๑ สำนักนายกรัฐมนตรี

(๑) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรพิจารณาทบทวนหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไป ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นของพื้นที่ที่มีการกระจายงบประมาณอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และมีธรรมาภิบาล โดยเฉพาะขนาดพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เงินอุดหนุนทั่วไปที่จัดสรรให้แก่ อบท. มี ๒ ประเภท ดังนี้

๑. เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน เป็นเงินอุดหนุนที่กำหนดให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามอำนาจหน้าที่ตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จัดสรรตามสัดส่วนที่ อบท. แต่ละแห่งได้รับจัดสรรในปีที่ผ่านมา ซึ่งงบประมาณที่ อบท. แต่ละแห่งได้รับจัดสรรมีฐานการคำนวณจากตัวแปรต่าง ๆ เช่น จำนวนประชากร การแบ่งเท่ากันทุกแห่ง พื้นที่รายได้โดยวิธีผกผัน จำนวนหมู่บ้าน ค่าใช้จ่ายในการจัดบริการสาธารณะขั้นพื้นฐาน ฯลฯ

๒. เงินอุดหนุนทั่วไปไปวัตถุประสงค์ เพื่อดำเนินการตามภารกิจต่าง ๆ เช่น อาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สถานีสูบน้ำ สถานีอนามัย สนามกีฬา สถานสงเคราะห์คนชรา ฯลฯ จะมีเป้าหมายการดำเนินการของเงินอุดหนุนแต่ละรายการที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน เช่น รายหัวเด็กนักเรียน รายหัวผู้สูงอายุ ฯลฯ

อย่างไรก็ดี การจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปให้แก่ อบท. จะมีการนำเสนอคณะอนุกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณ ใน ก.ก.ธ. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเป็นประจำทุกปี เพื่อให้ อบท. ได้รับการจัดสรรที่มีความเหมาะสม และเป็นธรรมมากขึ้น

(๒) กรมประชาสัมพันธ์ ควรมีการปรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้การสื่อสารรูปแบบใหม่ นอกจากนี้ ควรจัดทำแผนภาพรวมการใช้ลงทุน เพื่อซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ขนาดใหญ่ให้ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมประชาสัมพันธ์

๑. การปรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปโดยใช้การสื่อสารรูปแบบใหม่

กรมประชาสัมพันธ์ดำเนินการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่การดำเนินงานของภาครัฐภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนงานบูรณาการประเทศ และนโยบายของรัฐบาล มุ่งเน้นประเด็นที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในภาพรวม เพื่อสร้างการรับรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน รวมถึงสนับสนุนการทำงานของรัฐบาล การให้ข้อมูลภาครัฐตามความเป็นจริงที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ ลดข่าวลวง สร้างการมีส่วนร่วมจากประชาชนทุกภาคส่วน ตลอดจนเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยต่อชาวต่างประเทศ

ในสถานการณ์ปกติทั่วไป ดำเนินการผ่านกลไกกระบวนการประชาสัมพันธ์ โครงการประชาสัมพันธ์ ทางสื่อหลักของกรมประชาสัมพันธ์ในรูปแบบข่าว และรายการต่าง ๆ ทั้งในส่วนกลางและภูมิภาค ประกอบด้วย สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อกิจกรรม สื่อดิจิทัล และสื่อเครือข่าย รวมทั้งขยายผลทางสื่อออนไลน์ ไปยังประชาชนกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปที่สามารถเข้าถึงและเปิดรับสื่อหลากหลายประเภท (สื่อวิทยุ โทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ กิจกรรม ดิจิทัล เครือข่าย) รวมถึงประชาชนกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่อาจเลือกรับสื่อบางประเภท หรือไม่เปิดรับสื่อสมัยใหม่ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มคนพิการ กลุ่มผู้ไม่รู้หนังสือ กลุ่มคนยากจนที่ไม่เข้าถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น ตลอดจนการจัดทำบริการ “คำบรรยายแทนเสียง Closed Caption : CC” สำหรับกลุ่มคนพิการหูหนวก และจัดทำบริการ “ล่ามภาษามือ” และบริการ “เสียงบรรยายภาพ Audio Description : AD” สำหรับกลุ่มคนตาบอด ซึ่งสามารถรับชมรับฟังได้ผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ความคมชัดสูง

งานพระราชพิธีสำคัญ เช่น งานพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข่าวสารพระราชพิธี ความเป็นมาและพระราชพิธีตามโบราณราชประเพณี ความผูกพันของสถาบันพระมหากษัตริย์กับประชาชนชาวไทย ผ่านสื่อหลักทุกแขนงทั้งสื่อโทรทัศน์ สื่อวิทยุกระจายเสียง สื่อโซเชียลผ่านช่องทางหลัก ได้แก่ “เว็บไซต์ www.phralan.in.th และ Facebook พระราชพิธีบรมราชาภิเษก” รวมถึงทาง “LINE@ บรมราชาภิเษก” เพื่อเป็นช่องทางในการค้นหาข้อมูลเกี่ยวกับพระราชพิธีฯ วิธีการปฏิบัติตน เส้นทางเดินทางจัดทำคู่มือสำหรับประชาชน และคู่มือสื่อมวลชนทั้งในและต่างประเทศ ในการเข้าร่วมพระราชพิธี ในรูปแบบภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งการบริการประชาชน การตอบข้อซักถาม ข้อเสนอของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ตลอด ๒๔ ชั่วโมง มีผู้เข้าถึงมากกว่า ๑๕ ล้านคน ซึ่งส่งผลให้ประชาชนชาวไทยและชาวต่างประเทศมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของพระราชพิธีฯ สามารถปฏิบัติตนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ในภาวะวิกฤต กรมประชาสัมพันธ์จะเพิ่มความถี่และเพิ่มช่องทางการสื่อสารในการประชาสัมพันธ์มากขึ้น เช่น ทางไลน์กลุ่ม และหากสถานการณ์วิกฤติหนัก จะตั้งศูนย์ JIC (Joint Information Center) หรือศูนย์ข้อมูลข่าวสารร่วมกัน โดยบูรณาการร่วมกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับการประชาสัมพันธ์ดำเนินการตามระดับของภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งมี ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับจังหวัด ระดับเขต และระดับประเทศ เช่น

๑. เหตุการณ์กราดยิงที่โคราช เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นระดับจังหวัดสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดนครราชสีมา จะสนับสนุนการดำเนินงานของจังหวัดโดยเป็นหน่วยให้คำปรึกษา ประชาสัมพันธ์บูรณาการข้อมูลข่าวสาร

๒. สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ กรมประชาสัมพันธ์ร่วมดำเนินงานในศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ทำหน้าที่ติดตาม

สถานการณ์ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูลที่ต้องการในทุกช่องทางทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำข้อมูลประกอบการชี้แจงในการแถลงข่าวเป็นประจำทุกวัน และชี้แจงเรื่องข่าวปลอม (Fake news) ให้ประชาชนได้รับทราบข้อเท็จจริงและข่าวสารที่ถูกต้องจากรัฐบาล และมีการใช้สื่อรูปแบบใหม่ เช่น มีการ Live สด ทั้งช่องทางศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) และของกระทรวงสาธารณสุข / มีการเพิ่มช่องทางการสื่อสารทางสื่อออนไลน์ คือ ทำเพจเฟซบุ๊ก : ศูนย์ข้อมูลโควิด-๑๙ / ผลิตไวรัลคลิป และอินโฟกราฟิก นำเผยแพร่ทางเฟซบุ๊ก : ศูนย์ข้อมูลโควิด - ๑๙ เป็นต้น

ตลอดจนในช่วงสถานการณ์โควิด-๑๙ กรมประชาสัมพันธ์ได้นำระบบ Teleconference มาใช้ในการทำงานมากขึ้น เช่น การจัดประชุมผู้บริหารประจำเดือนระหว่างผู้บริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และการประชุมเพื่อบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารเพื่อการประชาสัมพันธ์ IOC (INFORMATION OPERATION CENTER) ร่วมกับหน่วยงานภูมิภาค เพื่อพิจารณาคัดเลือกกำหนดประเด็นสื่อสารสร้างความรับรู้และความเข้าใจกับประชาชนอย่างเร่งด่วน นำส่งให้สื่อในสังกัดทั่วประเทศเผยแพร่เป็นประจำทุกสัปดาห์ เป็นต้น

ทั้งนี้ กรมประชาสัมพันธ์ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการสื่อสารที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ทำให้ประชาชนเปลี่ยนพฤติกรรมการเปิดรับและเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร รวมถึงการเปลี่ยนแปลงบทบาทของผู้บริโภคสื่อกลายเป็นผู้ผลิตสื่อ และมีพฤติกรรมรับสื่อหลากหลายช่องทางโดยไม่ยึดติดกับสื่อหลักเหมือนที่ผ่านมา จึงได้ใช้การดำเนินการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบใหม่เพิ่มขึ้น ได้แก่

รูปแบบ

๑. สื่อดิจิทัล อาทิ คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก แอนิเมชัน เป็นต้น

ช่องทาง

๑. เว็บไซต์กรมประชาสัมพันธ์ (www.prd.go.th) เว็บไซต์สำนักข่าว (<http://thainews.prd.go.th>) และเว็บไซต์หน่วยงานกรมประชาสัมพันธ์ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวม ๑๙๙ เว็บไซต์

๒. แอปพลิเคชันบนมือถือ เช่น แอปพลิเคชัน “เรดิโอไทยแลนด์” (สามารถฟังรายการวิทยุย้อนหลังได้ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย) และแอปพลิเคชัน PRD NEWS (นำเสนอรายการสั้น ๆ ความยาวไม่เกิน ๓๐ นาที เป็น แอปพลิเคชันออนไลน์ เน้นกลุ่มคนทันสมัย ของสำนักข่าว) เป็นต้น

๓. เฟสบุ๊ก (<https://www.facebook.com/prdofficial>) และเฟสบุ๊กของหน่วยงานในสังกัด เช่น “NBT ๒HD” “สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย” “สำนักข่าว กรมประชาสัมพันธ์” รวมถึงมีการถ่ายทอดสดทางเฟซบุ๊ก (Facebook Live) บางรายการ เช่น รายการข่าวยามเช้า (ของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย)

๔. เฟสบุ๊กเพจ เช่น “ข่าวจริงประเทศไทย” ซึ่งเป็นเพจหลักในการแก้ปัญหาข่าวปลอม (Fake news) และ “Thai That by Madame Aree” (ภาษาอังกฤษ) (ให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับนโยบายรัฐบาลสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยแก่กลุ่มชาวต่างประเทศ) เป็นต้น

๕. อินสตาแกรม (<https://www.instagram.com/prdnews>)

๖. ทวิตเตอร์ (https://twitter.com/prd_official)

๗. ยูทูบ (<https://youtube.com/user/prdnewmedia>)

๘. โลกกลุ่ม และ โลกแอต ของหน่วยงานในสังกัดกรมประชาสัมพันธ์ รวม ๒๗๖ ช่องทาง มีผู้ติดตามและเข้าถึงมากกว่า ๕๖,๐๐๐,๐๐๐ คน รวมถึงมีการปรับปรุงเว็บไซต์ของกรมประชาสัมพันธ์ให้เป็นรูปแบบของ Responsive รองรับทุกอุปกรณ์และทุกหน้าจอ เช่น Smart Phone Tablet Notebook PC เป็นต้น พร้อมทั้งให้มีมาตรฐานตามมาตรฐานเว็บไซต์ภาครัฐ ๒.๐

๒. ควรจัดทำแผนภาพรวมการใช้งบประมาณเพื่อซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ขนาดใหญ่ให้ชัดเจน กรมประชาสัมพันธ์มีการดำเนินการจัดทำแผนภาพรวมการใช้งบประมาณเรียบร้อยแล้ว สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์กรมประชาสัมพันธ์ ๒๐ ปี แผนพัฒนาดิจิทัลกรมประชาสัมพันธ์ โดยนำมาจัดทำเป็นแผนงบประมาณกรมประชาสัมพันธ์ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕) อย่างไรก็ดี ด้วยสถานการณ์ปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนเทคโนโลยี วิวัฒนาการนำไปสู่รูปแบบการบริโภคข่าวสารสื่อสมัยใหม่ต่างๆ กล่าวคือเป็นการส่งสัญญาณวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ แบบดั้งเดิมร่วมกับการส่งข้อมูลดิจิทัลหรือดาต้าผ่านระบบ Broadband หรือ มีการเชื่อมต่อผ่าน Internet ด้วยเทคนิคนี้ทำให้เกิดการบริการรูปแบบใหม่ เช่น DVB-T๒ (การส่งสัญญาณโทรทัศน์ระบบดิจิทัล), IPTV (อินเทอร์เน็ตทีวี), Hybrid Broadcast (การรับชมรายการโทรทัศน์ และสามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมที่ต้องการได้ในเวลาเดียวกัน), IOT (internet of thing) เป็นการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตได้ทุกอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้กรมประชาสัมพันธ์ต้องมีการทบทวนแผนรายปีเป็นประจำทุกปี เช่น การเปลี่ยนผ่านการออกอากาศจากระบบอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัล การปรับปรุงคุณภาพของภาพจากระบบ SD (Standard Definition) เป็น HD (High Definition) เป็นต้น เพื่อรองรับและให้บริการประชาชนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน แผนงบประมาณกรมประชาสัมพันธ์ระยะ ๕ ปี ที่ผ่านมา กรมประชาสัมพันธ์มีการจัดทำแผนลักษณะเป็นโครงการรายสถานีเป็นกลุ่ม หรือ ระบบ เนื่องจากลักษณะในการทำงานในแต่ละสถานีหรือระบบจะมีอุปกรณ์ที่ต้องทำงานสัมพันธ์กัน (พร้อมอุปกรณ์ส่วนควบ) ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ ซึ่งที่ผ่านมานั้นทางด้านการเปลี่ยนผ่านการออกอากาศจากระบบอนาล็อกสู่ระบบดิจิทัล และการเปลี่ยนคุณภาพของภาพเป็นระบบ HD ตามที่ได้กล่าวไปข้างต้น กรมประชาสัมพันธ์ได้มีแนวทางพิจารณาการจัดทำแผนภาพรวมการใช้งบประมาณ ดังนี้

๑. นโยบายของภาครัฐ (Thailand ๔.๐) กระทรวงดิจิทัลและตามกฎระเบียบ ข้อกำหนดนโยบายของ กสทช. เช่น การปรับเปลี่ยนระบบการส่งสัญญาณจากอนาล็อกเป็นระบบดิจิทัล การจัดสรรคลื่นความถี่ พ.ร.บ. ความมั่นคงปลอดภัยด้านสารสนเทศแห่งชาติ เป็นต้น

๒. นโยบายด้านการพัฒนาสื่อวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และสื่อสมัยใหม่ของคณะผู้บริหารกรมประชาสัมพันธ์ และแผนพัฒนาดิจิทัล กรมประชาสัมพันธ์ เพื่อเป็นกรอบและทิศทางในการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ด้านไฟฟ้าวิทยุ/โทรทัศน์และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยคุณสมบัติและราคาอิงตามเกณฑ์ที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมกำหนด (ด้านครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์) เช่น แนวทางการพัฒนาวิทยุกระจายเสียงระบบ FM, AM เป็นต้น

๓. ความเร่งด่วนในการปรับปรุง ซ่อมแซม ครุภัณฑ์ที่ได้ผลกระทบเสียหายจากภัยพิบัติต่าง ๆ หรือในกรณีฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น ภัยพิบัติน้ำท่วม ไฟไหม้ การก่อความไม่สงบ เป็นต้น

๔. อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ส่วนใหญ่จะมีอายุการใช้งานอยู่ระหว่าง ๕ – ๗ ปี จึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยน ซ่อมแซมทั้งระบบ เพื่อให้ระบบมีประสิทธิภาพพร้อมใช้งานอย่างต่อเนื่อง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยี โดยมีการจัดทำแผนปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของเครื่องมือและอุปกรณ์

ตามรอบ/การบำรุงรักษา ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ด้านครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ) รวมถึงจัดทำระบบฐานข้อมูลเครื่องมือและอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประกอบการพิจารณาจัดหาทดแทนเมื่อถึงกำหนดตามเกณฑ์ (ด้านครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์)

๕. การพัฒนารูปแบบการผลิต คุณภาพของสัญญาณและการบริหารจัดการให้มีความทันสมัย ตามเทคโนโลยีและอุปกรณ์สมัยใหม่ เช่น การนำเทคโนโลยีbroadcastมาใช้งาน การใช้อุปกรณ์ด้านดิจิทัลมาบริหารจัดการ เป็นต้น

ทั้งนี้ กรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินงานในหมวดงบประมาณ จำนวน ๓ ประเภท คือ

๑. ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ประกอบด้วย การจัดหาคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ส่วนควบ การพัฒนาเว็บไซต์ ระบบฐานข้อมูลต่างๆ ระบบสารสนเทศขององค์กร ระบบรักษาความปลอดภัย ทาง cyber ระบบสำรองและกู้คืนข้อมูล เป็นต้น

๒. ครุภัณฑ์ไฟฟ้าและวิทยุ ประกอบด้วยสถานีวิทยุระบบ FM ๑๔๕ ความถี่ ระบบ AM ๕๗ ความถี่ สถานีวิทยุโทรทัศน์ ๑๒ สถานี และรถถ่ายทอดนอกสถานที่ (OB)

๓. ที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ประกอบด้วย อาคารสำนักงาน ๑๔๔ แห่ง บ้านพักและสิ่งปลูกสร้าง ๔๔๑ แห่ง

(๓) สำนักงานงบประมาณ เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ดังนั้นจึงควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (ระบบ e-MENSCR) ของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยกำหนดตัวชี้วัดต่างๆให้มีคุณภาพเชื่อมโยงกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ชาติ

นอกจากนี้ ควรเปิดเผยข้อมูลงบประมาณทุกมิติ โดยให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้โดยง่าย เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตาม ตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณได้ และควรกำหนดแนวทางการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ “งบประมาณฉบับประชาชน” เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล รวมถึงแนวทางที่จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณ ทั้งนี้เอกสารงบประมาณควรจัดส่งให้คณะกรรมการการวิสามัญฯ ในรูปแบบไฟล์ Excel เพื่อประหยัดงบประมาณการจัดพิมพ์เอกสาร สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประมวลผลได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานงบประมาณ

๑. งบประมาณ ฉบับประชาชนได้เริ่มมีการจัดทำขึ้นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นเอกสารการนำเสนอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและเข้าใจข้อมูลการจัดทำงบประมาณรายจ่ายได้ง่ายขึ้น และเพื่อนำไปสู่การเป็นรัฐบาลที่โปร่งใส และมีความน่าเชื่อถือ โดยเอกสาร “งบประมาณฉบับประชาชน” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้จัดทำขึ้นโดยนำเสนอข้อมูลในมิติต่าง ๆ เช่น งบประมาณกับเศรษฐกิจ ประมาณการเศรษฐกิจ ประมาณการรายรับ หนี้สาธารณะ และสถานะเงินคงคลัง โครงสร้างงบประมาณรายจ่าย รวมทั้งยังได้จำแนกงบประมาณตามมิติยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและกระทรวงต่าง ๆ และโครงการสำคัญของรัฐบาลทางด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านมั่นคง

๒. งบประมาณ ฉบับประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้มีการเผยแพร่ข้อมูลทางเว็บไซต์ของสำนักงบประมาณ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน เพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจการดำเนินงานของรัฐบาลผ่านการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีการสร้าง QR code เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนในการที่จะเข้าถึงเอกสารฉบับดังกล่าว ตลอดจนมีการจัดทำระบบรับฟังความคิดเห็น ซึ่งในปัจจุบันมีผู้เข้าชมเอกสารงบประมาณ ฉบับประชาชน ผ่านทางเว็บไซต์สำนักงบประมาณโดยตรงแล้ว ๖,๕๘๐ ครั้ง (ไม่นับรวมการเผยแพร่โดยสื่อที่เกี่ยวข้อง หรือหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของทางราชการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น) มีการแสดงความคิดเห็น จำนวน ๔๒ รายการ ทั้งนี้ ในช่วงแรกได้นำเสนอข้อมูลซึ่งยังเป็นร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ต่อมาได้ปรับปรุงข้อมูลให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่ได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ตลอดจนแปลเนื้อหาในเอกสารทั้งหมดเป็นฉบับภาษาอังกฤษในชื่อ Citizens Budget for FY๒๐๒๐

๓. สำหรับการเปิดเผยข้อมูล และความโปร่งใสทางการคลังนั้น ในปัจจุบัน องค์การความร่วมมือทางด้านงบประมาณระหว่างประเทศ (International Budget Partnership: IBP) ได้มีการจัดทำดัชนีการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ (Open Budget Index, OBI) ในทุก ๆ ช่วงระยะเวลา ๒ ปี ทั้งนี้ การเผยแพร่เอกสารงบประมาณ ฉบับประชาชน (Citizens Budget) ถือเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่สำคัญต่อการได้รับการประเมินคะแนนในดัชนีดังกล่าว โดยรายงานล่าสุดในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๒) คะแนนของประเทศไทยในเรื่องการนำเสนอข้อมูลของเอกสารดังกล่าว อยู่ที่ ๖๗ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ แต่จากการเผยแพร่เอกสารงบประมาณฉบับประชาชน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังกล่าว ทำให้คาดว่าคะแนนการเปิดเผยข้อมูลงบประมาณ (Open Budget Index, OBI) ของประเทศไทยจะสูงขึ้น

(๔) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ควรให้ความสำคัญกับประเด็นต่าง ๆ ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเท่าที่จำเป็นและยกเลิกปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ และดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงให้ประชาชนเข้าถึงและเข้าใจกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวก สามารถปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้เสนอให้มีการตราพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น พ.ศ. ๒๕๕๘ และพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ไปแล้วนั้น และสำนักงานฯ ได้พิจารณากฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันเพิ่มเติมแล้ว เห็นว่ายังมีกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือมีความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น อีกจำนวน ๕ ฉบับ ประกอบด้วย

๑. พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก พุทธศักราช ๒๔๗๙
๒. พระราชบัญญัติจัดการฝึกและอบรมเด็กบางจำพวก (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๐๑
๓. พระราชบัญญัติกำหนดวิธีการระงับการคำกำไรเกินสมควรจากราชการ พ.ศ. ๒๔๙๑
๔. พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๔๙๓
๕. พระราชบัญญัติสำรวจการกักตุนโภคภัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๙๗

๖. พระราชบัญญัติการผลิตผลิตภัณฑ์ซีดี พ.ศ. ๒๕๔๘

สำนักงานฯ จึงได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติยกเลิกกฎหมายบางฉบับที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเป็นการยกเลิกกฎหมายดังกล่าวข้างต้น ซึ่งการยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่นนั้น จะทำให้การบังคับใช้กฎหมายในภาพรวมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน รวมทั้งลดอุปสรรคในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ ยังเป็นการลดภาระต่อรัฐในเรื่องงบประมาณในการบังคับใช้กฎหมายและภาระต่อประชาชนผู้อยู่ภายใต้บังคับกฎหมาย รวมทั้งเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งกำหนดให้รัฐพึงยกเลิกกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพหรือเป็นภาระแก่ประชาชน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาร่วมกับกระทรวงมหาดไทย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อยุติก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

(๕) สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ควรพิจารณาหาแนวทางเพื่อจูงใจให้สามารถบรรจุผู้ที่มีความรู้ความสามารถเข้าสู่ระบบราชการ และควรมีแนวทางการบริหารและติดตามประเมินการปฏิบัติงานของนักเรียนทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

สำนักงาน ก.พ. ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการขับเคลื่อนภารกิจด้านการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐ เพื่อนำไปสู่การสร้างภาครัฐในอนาคตไว้เป็น ๔ ประการ ได้แก่

๑) การปรับขนาด ต้นทุน ค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อให้รัฐบาลบริหารและพัฒนาประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

๒) การมอบอำนาจและปรับปรุงกลไกการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เกิดความยืดหยุ่น คล่องตัว ทันสมัย เหมาะสมกับบริบทการทำงานของแต่ละส่วนราชการ

๓) การพัฒนาคุณภาพของคน งาน และชีวิตในแบบบูรณาการ ให้เหมาะสมกับชีวิตวิถีใหม่ และตอบสนองความคาดหวัง ความพึงพอใจ และประสบการณ์ที่ดีของคนทำงานลงเป็นรายกลุ่ม รายบุคคล

๔) การปรับปรุงบทบาท ภารกิจ และความสามารถของหน่วยงานทรัพยากรบุคคล และเจ้าหน้าที่ เพื่อมุ่งสู่การพัฒนานวัตกรรมทางการบริหารทรัพยากรบุคคล ที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและสารสนเทศ

โดยสำนักงาน ก.พ. ได้รวบรวม ศึกษา ประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและมาตรการบริหารทรัพยากรบุคคลภาครัฐในภาพรวม นำเสนอต่อ ก.พ. เพื่อพิจารณาเรื่องระบบบุคลากรภาครัฐกับแนวทางการพัฒนาระบบข้าราชการรูปแบบใหม่ ที่จะนำไปสู่การออกแบบระบบ เครื่องมือ กลไกต่าง ๆ เพื่อการบริหารทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการ และการพัฒนางาน รวมถึงศักยภาพของบุคลากรภาครัฐได้อย่างเหมาะสมกับบริบทการเปลี่ยนแปลง และการขับเคลื่อนภารกิจภาครัฐและนโยบายของรัฐบาล อาทิ

๑) ระบบค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นธรรม สามารถจูงใจและรักษากำลังคนคุณภาพให้ปฏิบัติราชการอย่างเต็มความสามารถ ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ

๒) ระบบการสรรหาและเลือกสรรที่ยืดหยุ่น คล่องตัว มุ่งเน้นการสรรหาและเลือกสรรบุคคล โดยพิจารณาจากคุณสมบัติพื้นฐาน ประสบการณ์ ทักษะ และสมรรถนะของบุคคลเป็นหลัก (Competency Based) รวมถึงพัฒนารูปแบบการดำเนินการสอบเพื่อวัดความรู้ความสามารถทั่วไปเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ ทดแทนรูปแบบการสอบแบบใช้กระดาษ - ดินสอ (Paper and pencil)

๓) ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน/บริหารผลการทำงาน โดยนำแนวความคิดเรื่อง Objective Key Results (OKRs) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนภารกิจของบุคลากรภายในหน่วยงานให้มุ่งไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

๔) ระบบการพัฒนาข้าราชการ โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการปรับรูปแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดการดำเนินการฝึกอบรม พัฒนาข้าราชการโดยใช้รูปแบบออนไลน์ ด้วยรูปแบบการฝึกอบรมแบบผสมผสาน (Blended Learning) การขยายเครือข่ายการพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้วย E - learning ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ

๕) การเตรียมกำลังคนคุณภาพ โดยนำระบบการบริหารจัดการทุนรัฐบาลมาสนับสนุนการพัฒนาและการเตรียมกำลังคนคุณภาพให้ข้าราชการในอนาคตมีคุณลักษณะที่เปิดกว้างทางความคิด ใฝ่เรียนรู้ และพัฒนา มีจิตสาธารณะ ซึ่งจะมีแนวทางการดำเนินการต่าง ๆ อาทิ การจัดสรรทุนรัฐบาลแบบเน้นมิติ Geopolitics เน้นการเรียนรู้จากประเทศที่โดดเด่นในสาขาวิชานั้น ๆ โดยครอบคลุมทั้งภาคการศึกษาของสถาบันการศึกษาและศักยภาพในการแข่งขันของประเทศนั้น รวมถึงการบริหารจัดการทุนรัฐบาลเพื่อส่งเสริมการเตรียมกำลังคนในสาขาวิชาที่ขาดแคลน มีความจำเป็นสำหรับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติตามบทบาทภารกิจของส่วนราชการ การกำหนดรูปแบบ เงื่อนไขทุนที่หลากหลาย นอกเหนือไปจากทุนศึกษาต่อต่างประเทศ และการปรับปรุงระเบียบ หลักเกณฑ์ของการจัดสรร การบริหารทุนรัฐบาล การนับระยะเวลาปฏิบัติราชการ ชดใช้ทุนตลอดจนเบี้ยปรับที่สามารถดึงดูด จูงใจกำลังคนคุณภาพในอนาคต

ทั้งนี้ ก.พ. ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้พิจารณาเกี่ยวกับการทบทวนและปรับรูปแบบการจ้างงานภาครัฐใหม่ เพื่อให้สามารถตอบสนองการขับเคลื่อนบทบาทภารกิจของส่วนราชการให้บรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ และสามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้อย่างเหมาะสม โดยมีข้อเสนอการจ้างงานภาครัฐรูปแบบใหม่ที่คำนึงถึงมิติต่าง ๆ ทั้งมิติบทบาทภารกิจภาครัฐ และมีลักษณะงาน/กลุ่มงานของข้าราชการพลเรือนสามัญ ดังนี้

(๑) การจ้างงานแบบอาชีพ (Career Based)

(๒) การจ้างงานตามตำแหน่ง (Position Based)

(๓) การจ้างงานแบบไม่ถาวร (Non Career Based) และ

(๔) การจ้างงานแบบผสม (Mix/Dual Scheme Career/Position/Contract Based)

และได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงาน ก.พ. ศึกษาเพื่อจัดทำกรอบแนวทางการปรับปรุงรูปแบบการจ้างงานภาครัฐทั้งระบบด้วย

(๖) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ควรดำเนินการ

๑) จัดทำแผนแม่บทการปฏิรูประบบราชการในระยะยาว โดยกำหนดเป้าหมายรูปแบบภาครัฐที่พึงประสงค์ เพื่อให้มีประสิทธิภาพ และการทำงานควรเป็นรูปแบบที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ลดความซ้ำซ้อนและลดภาระงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ เพื่อให้รองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งด้านเทคโนโลยีและสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ เช่น สถานการณ์การระบาดของโรค COVID๑๙ โดยได้กำหนดเป้าหมายให้ภาครัฐในอนาคตรูปแบบที่สำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑) ภาครัฐมีขนาดเล็กและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น (Small Government)

๒) ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและฐานข้อมูล (Data Driven)

๓) เป็นองค์กรที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม (Innovation Driven)

ทั้งนี้ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการคู่ขนานไปกับการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการ เช่น ร่วมกับสำนักงาน ก.พ. ในการพัฒนารูปแบบและวิธีการทำงานแนวใหม่และพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ร่วมกับสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ในการจัดทำแพลตฟอร์มดิจิทัลกลางเพื่อให้ส่วนราชการใช้ในการบริการประชาชนและการติดต่อประสานงานระหว่างกันได้ ให้การรับส่งเอกสารระหว่างหน่วยงานของรัฐและประชาชนเป็นไปในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Document) ให้การออกใบอนุญาตอิเล็กทรอนิกส์ (e-License) เป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ ในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการได้มุ่งเน้นในเรื่องการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงาน โดยส่งเสริมการทำงานร่วมกันภายในระบบราชการ เพื่อแก้ไขปัญหาการแยกส่วนในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานโดยการกำหนดบทบาทภารกิจที่ชัดเจนของหน่วยงาน รวมทั้งการมีกลไกตัวชี้วัดของหน่วยงานที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ให้เหมาะสม เพื่อให้การทำงานของภาครัฐมีประสิทธิภาพสูงขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ลดความซ้ำซ้อนในการทำงาน รวมถึงลดภาระงบประมาณด้วย

๒) เตรียมมาตรการหรือแนวทางรองรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยนำเครื่องมือทางการบริหารใหม่ ๆ มาใช้ในการขับเคลื่อนระบบราชการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

สำนักงาน ก.พ.ร. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนให้หน่วยงานของรัฐพัฒนางานบริการให้เป็นระบบดิจิทัลเพิ่มขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน และยกระดับประสิทธิภาพงานบริการของรัฐให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และลดการใช้ดุลพินิจ ซึ่งเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยพัฒนาภาครัฐให้เป็นรัฐบาลดิจิทัล (Digital Government) ผลักดันให้หน่วยงานต่าง ๆ พัฒนาการบริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) ได้อย่างเต็มรูปแบบ เร่งรัดจัดทำฐานข้อมูลภาครัฐให้เป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Digitize Data) รวมทั้งนำระบบเทคโนโลยีมาใช้โดยปรับกระบวนการทำงานของภาครัฐให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

นอกจากนี้ ได้กำหนดมาตรการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาครัฐในการบริหารราชการและให้บริการประชาชนในสภาวะวิกฤต (รองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID๑๙) โดยให้ทุกหน่วยงานของรัฐทบทวนและปรับปรุงแผนการบริหารความพร้อมต่อสภาวะวิกฤต (business continuity plan : BCP) ให้สามารถรองรับกรณีเกิดโรคระบาดต่อเนื่องและเหตุวิกฤตอื่น โดยมุ่งเน้น

การนำระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e-Service) รวมทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานและให้บริการประชาชนด้วย ซึ่งแนวทางการพัฒนาข้างต้นจะนำไปกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการที่อยู่ระหว่างการปรับปรุงด้วย

(๗) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ควรดำเนินการ

๑) ศึกษาหรือทบทวนการสนับสนุนธุรกิจแต่ละประเภทอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับประเทศไทย รวมถึงการประเมินรายได้ภาษีที่รัฐสูญเสียไปจากการดำเนินมาตรการในรูปแบบของการให้การยกเว้นหรือการลดหย่อนทางภาษี (Tax Expenditure) ที่ให้กับธุรกิจแต่ละประเภท

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีการดำเนินงานดังนี้

ยึดถือหลักการในการให้สิทธิประโยชน์ โดยเลือกส่งเสริมการลงทุนในกิจการที่เห็นว่าประเทศได้รับประโยชน์มากกว่าการสูญเสียมาโดยตลอด ปีโอไอ ปรับนโยบายส่งเสริมการลงทุนมาตลอดระยะเวลา ๕๐ ปี ตามทิศทางการพัฒนาประเทศในแต่ละช่วงเวลา เริ่มจากการส่งเสริมอุตสาหกรรมทดแทนการนำเข้า การส่งเสริมส่งออก การกระจายการลงทุนสู่ภูมิภาค มาจนถึงการส่งเสริมโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเป็นตัวนำในการขับเคลื่อนภาคธุรกิจ ส่งผลให้ปัจจุบันประเทศไทยมีภาคอุตสาหกรรมที่เข้มแข็งและมีความหลากหลาย โดยในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา เริ่มมีโครงการลงทุนในอุตสาหกรรมใหม่ๆ ที่ช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มเกิดขึ้น เช่น โครงการในกลุ่มธุรกิจบริการที่มีมูลค่าเพิ่มสูง กลุ่มดิจิทัล กลุ่มการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น มีศักยภาพในการแข่งขันในเวทีโลกและความเชื่อมโยงของอุตสาหกรรมในประเทศสูง เช่น กรณีอุตสาหกรรมยานยนต์ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า นอกจากนั้น ยังมีโครงการวิจัยและพัฒนาที่เป็นของคนไทยมากขึ้นอีกด้วย

ในปี ๒๕๕๘ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีการปรับนโยบายครั้งใหญ่อีกครั้งหนึ่ง โดยได้ประกาศใช้ยุทธศาสตร์การส่งเสริมการลงทุนในระยะ ๗ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔) เพื่อให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และนโยบายการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันและมีการพัฒนาที่ยั่งยืนในระยะยาว โดยได้ปรับเปลี่ยนจากการส่งเสริมแบบกว้างและครอบคลุมเกือบทุกกิจการ (Broad - Based) เป็นการส่งเสริมที่มีเป้าหมายชัดเจนและมีการจัดลำดับความสำคัญมากขึ้น (Focus & Prioritized) และมีการกำหนดวงเงินยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเกือบทุกประเภทกิจการ เพื่อจำกัดการสูญเสียภาษีที่จะเกิดขึ้นจากการส่งเสริมการลงทุน ยกเว้นกลุ่มกิจการที่มีความสำคัญสูงสุด (A๑) ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมฐานความรู้ที่เน้นการวิจัยและพัฒนาซึ่งมีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว

จากการยื่นขอใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลผ่าน ปีโอไอ พบว่ามีมูลค่า ๕๑,๕๘๗ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๘ มูลค่า ๗๒,๑๖๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๙ และ ๗๖,๘๘๖ ล้านบาท ในปี ๒๕๖๐ โดยสาเหตุมูลค่าการขอใช้สิทธิประโยชน์ผ่านทางปีโอไอ ในปี ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ สูงกว่าในปี ๒๕๕๘ เนื่องจากในปี ๒๕๕๖ – ๒๕๕๗ มีการยื่นขอรับการส่งเสริมสูงมากก่อนการปรับนโยบาย ซึ่งโครงการในปีดังกล่าวเริ่มมาใช้สิทธิในปี ๒๕๕๙

มูลค่าที่ใช้สิทธิประโยชน์ยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน อาจไม่ตรงกับมูลค่ารายได้ที่รัฐสูญเสียในเอกสารงบประมาณของกระทรวงการคลัง เนื่องจากกระทรวงการคลังประมาณการณขึ้น โดยรวมทั้งการลดหย่อนภาษีเงินได้ฯ และการใช้ขาดทุนสะสมที่ไม่ได้ใช้สิทธิผ่านสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ทั้งนี้ได้พยายามขอเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมสรรพากรแต่มีข้อจำกัดเชิงกฎหมายของประมวลรัษฎากร

ถึงแม้ว่ารัฐจะสูญเสียรายได้จากการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล แต่มิได้เป็นรายได้ที่สูญเสียไปเนื่องจากประเทศชาติได้รับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และความคุ้มค่าของการส่งเสริมการลงทุนในด้านต่าง ๆ ซึ่งจากการประเมินพบว่า การส่งเสริมการลงทุนก่อให้เกิดผลประโยชน์จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจคิดเป็นมูลค่าเฉลี่ยประมาณ ๓ แสนล้านบาท ถึงแม้การส่งเสริมการลงทุนจะส่งผลให้รัฐจัดเก็บภาษีได้ลดลงจากการให้สิทธิประโยชน์ แต่บริษัทสามารถนำภาษีที่ได้รับยกเว้นดังกล่าวไปใช้ในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มผลตอบแทนและยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของแรงงาน

ผลกระทบของการส่งเสริมการลงทุนในปี ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙ ต่อเศรษฐกิจมหภาค

	มูลค่าเฉลี่ยต่อปี ภายใต้สถานการณ์ บริษัทไม่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุน	มูลค่าเฉลี่ยต่อปี ภายใต้สถานการณ์ บริษัทได้รับ การส่งเสริมการลงทุน	มูลค่าการ เปลี่ยนแปลง	ร้อยละการ เปลี่ยนแปลง
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน ประเทศที่แท้จริง (ล้านบาท)	๘,๖๑๘,๙๙๔	๘,๙๐๓,๙๖๓	๒๘๔,๙๖๙	๓.๓๑
การบริโภคภาคเอกชน ที่แท้จริง (ล้านบาท)	๔,๕๘๙,๑๓๑	๔,๖๖๑,๙๒๒	๗๒,๗๙๑	๑.๕๙
การลงทุนภาคเอกชน ที่แท้จริง (ล้านบาท)	๑,๕๗๔,๘๘๑	๑,๖๖๙,๙๒๑	๙๕,๐๔๐	๖.๐๓
การส่งออกสินค้าและบริการ ที่แท้จริง (ล้านบาท)	๖,๑๓๑,๗๙๐	๖,๓๙๕,๐๒๗	๒๖๓,๒๓๗	๔.๒๙
การนำเข้าสินค้าและบริการ ที่แท้จริง (ล้านบาท)	๕,๘๘๕,๑๑๓	๖,๐๓๑,๒๑๒	๑๔๖,๐๙๙	๒.๔๘
จำนวนผู้มีงานทำ (คน)	๓๖,๙๓๐,๙๘๔	๓๗,๑๐๐,๖๕๔	๑๖๙,๖๗๐	๐.๔๖

ที่มา : ผลการศึกษาของบริษัทโบลลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด (๒๕๖๑)

๒) สนับสนุนให้กิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับประเทศไทย
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน มีการดำเนินงานดังนี้

๑. มีการกำหนดเงื่อนไขด้านการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น กิจกรรมในหมวดการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ได้กำหนดเงื่อนไขว่า “จะต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยี โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือสถาบันวิจัย ตามรูปแบบที่คณะกรรมการกำหนด เช่น Technology Research Consortium เป็นต้น”

๒. นอกจากนี้ สำหรับโครงการทั่วไป หากมีการขออนุมัติตำแหน่งช่างฝีมือต่างชาติระดับที่ไม่ใช่ Executive ต้องแนบแผนการถ่ายทอดเทคโนโลยีของช่างตำแหน่งนั้นไปยังบุคลากรไทยว่าจะดำเนินการอย่างไร และมีผลที่คาดว่าจะบุคลากรไทยจะทำอะไรได้เพิ่มขึ้นบ้าง และภายหลังเมื่อจะขอขยายเวลาการอยู่ต่อของช่างฝีมือต่างชาติ ต้องจัดส่งข้อมูลผลการถ่ายทอดด้วย (ระบุช่วงเวลา / ชื่อบุคลากรไทยผู้รับการถ่ายทอดแต่ละตำแหน่ง/ ผลว่าบุคลากรไทยทำอะไรได้บ้าง) และแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีในช่วงเวลาถัดไป ประกอบด้วยทุกครั้งถึงแม้ ปีโอไอ ไม่ได้มีการประเมินผลการถ่ายทอดเทคโนโลยีในภาพรวม แต่มีการติดตามและตรวจสอบเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขดังกล่าว

๓. ตัวอย่างรูปแบบการถ่ายทอดเทคโนโลยี เช่น

- การจัดทำสัญญาถ่ายทอดเทคโนโลยี
- การมีส่วนร่วมของบุคลากรไทยในโครงการวิจัยและพัฒนา
- การมีส่วนร่วมของบุคลากรไทยในโครงการผลิตสินค้าหรือให้บริการใหม่ๆ
- การแต่งตั้งบุคลากรไทยปฏิบัติงานในตำแหน่งแทนคนต่างด้าว
- การส่งผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศมาให้ความรู้หรือส่งบุคลากรไทยไปเรียนรู้ในต่างประเทศ
- การสนับสนุนด้านการศึกษาหรือวิชาการให้กับสถาบันการศึกษาหรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้อง
- การฝึกอบรมให้บุคลากรไทย

๔. นอกจากนี้ การส่งเสริมการลงทุนยังก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างผู้ประกอบการไทยและต่างชาติในห่วงโซ่อุปทาน มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีร่วมกัน ยกย่องให้เข้าสู่ห่วงโซ่อุปทานระดับสากล ตลอดจนมีการใช้วัตถุดิบในประเทศ จากการติดตามประเมินผลการเชื่อมโยงอุตสาหกรรมที่ผ่านมา มูลค่าการซื้อขายชิ้นส่วนอุตสาหกรรมในประเทศจากกิจกรรมเชื่อมโยงที่จัดโดยปีโอไอเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑) มีมูลค่าการเชื่อมโยงรวมกว่า ๔๖๒,๐๐๐ ล้านบาท เฉพาะในปี ๒๕๖๑ มีมูลค่าสูงถึง ๗๒,๗๘๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๐ ถึงร้อยละ ๒๘

๕. การให้สิทธิและประโยชน์ในบางกรณี ได้มีการกำหนดเงื่อนไขให้มีการรับนักศึกษาฝึกงานในลักษณะทวิภาคีหรือสหกิจศึกษา ซึ่งถือเป็นแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ

(๘) สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ในฐานะหน่วยงานระดับนโยบาย ควรดำเนินการ

๑) จัดทำแผนแม่บทด้านการจัดการทรัพยากรน้ำที่ครอบคลุมการดำเนินการและงบประมาณของทุกหน่วยงาน รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดหลักเกณฑ์การแบ่งความรับผิดชอบภารกิจด้านการจัดการทรัพยากรน้ำให้ชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

ตามที่ได้มีการประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (แผนระดับที่ ๓) เพื่อให้เป้าหมายของการพัฒนามีความชัดเจนสอดคล้องกับเป้าหมาย

การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) (แผนระดับที่ ๑) และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (แผนระดับที่ ๒) ซึ่งสามารถนำไปขับเคลื่อนได้อย่างเป็นรูปธรรม สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติในฐานะเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ มีหน้าที่ในการติดตามประเมินผลการบริหารทรัพยากรน้ำ ตามนโยบาย แผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บทและมาตรการที่ได้กำหนดไว้ ให้เป็นไปตามเป้าหมายผลผลิตและผลสัมฤทธิ์ ซึ่งต้องรายงานต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติทราบเป็นประจำทุกปี จึงมีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำขององค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการเป็นประจำทุกปี เพื่อทราบปัญหาและข้อจำกัดในการดำเนินโครงการและการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและ/หรือนำไปสู่การทบทวนและปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในระยะต่อไป

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้มอบให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นเจ้าภาพหลักขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยมีเป้าหมาย คือ ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้นในการใช้น้ำอย่างประหยัดและสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำ แม่น้ำลำคลองและแหล่งน้ำธรรมชาติได้รับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสภาพให้มีระบบนิเวศที่ดี ซึ่งตัวชี้วัดส่วนใหญ่อ้างอิงกับความมั่นคงด้านน้ำ (Water Security) เกณฑ์ของธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ตัวชี้วัดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และมีความเชื่อมโยงกับตัวชี้วัดของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกัด้านน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติอยู่ระหว่างดำเนินการศึกษา พัฒนาตัวชี้วัด กำหนดค่าตัวแปรตั้งต้นในแต่ละเรื่อง/ประเด็น เพื่อทราบค่าตัวชี้วัดที่เหมาะสมของประเทศไทย ความเชื่อมโยงของโครงการภายใต้การดำเนินการของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๒) กำกับ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ทั้งนี้ อาจจัดทำแผนปฏิบัติการระยะสั้นและระยะยาวให้ชัดเจน โดยครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่นอกเขตชลประทาน และควรศึกษาระบบเชื่อมโยงการกระจายน้ำจากแหล่งน้ำไปยังพื้นที่เป้าหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการอำนวยการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาทรัพยากรน้ำของประเทศในระยะ ๒๐ ปี ทั้งภัยแล้ง อุทกภัย และคุณภาพน้ำ ซึ่งได้บูรณาการหน่วยงานและแผนงานในภาพรวมทั้งระบบเพื่อกำหนดค่าเป้าหมาย กรอบเวลา กรอบแนวทาง และทิศทางการพัฒนา และแก้ไขปัญหาทรัพยากรน้ำ โดยยึดแนวทางตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู การพัฒนาแหล่งน้ำ และการบริหารจัดการเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และท้ายน้ำที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรน้ำ และกำหนดหน่วยงาน

อำนวยการขับเคลื่อน หน่วยงานหลัก และสนับสนุนในการดำเนินการแต่ละแผนงาน ภายใต้กรอบแนวทางการพัฒนา ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ๓) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔) การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ๕) การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน และ ๖) การบริหารจัดการ

๓) หน่วยงานในฐานะเจ้าภาพแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ซึ่งมี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนมากจะต้องมีกลไก และแนวทางการกำกับ ติดตามที่มีประสิทธิภาพให้สามารถบรรลุเป้าหมายร่วมของแผนงานบูรณาการฯ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ดำเนินการติดตาม ประเมินผล แผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ประกอบด้วย ๖ แผนหลัก คือ ๑) ด้านการจัดการน้ำอุปโภคบริโภค ๒) ด้านการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต (เกษตรและอุตสาหกรรม) ๓) ด้านการจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔) ด้านการจัดการคุณภาพน้ำ ๕) ด้านการอนุรักษ์ พื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน ๖) ด้านการบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาด้านน้ำสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาประเทศ ผ่านการผลักดันและขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยให้เป็นไปตามภารกิจภายใต้กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๖๑ ข้อ ๑ (๓) ติดตามประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามนโยบายแผนยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และมาตรการที่ได้กำหนดไว้ รวมถึงกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย

๑. พ.ร.บ.ทรัพยากรน้ำ พ.ศ.๒๕๖๑ สทนช. ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) มีหน้าที่และอำนาจตามมาตรา ๒๓ (๘) ติดตาม ประเมินผล และเสนอความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการลุ่มน้ำ หน่วยงานของรัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และรายงานต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

๒. พ.ร.บ.วิธีการงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑ ตามหมวด ๔ การจัดทำงบประมาณ มาตรา ๒๓ ต้องคำนึงถึงความจำเป็นในการพัฒนาประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ เสถียรภาพของนโยบายรัฐบาล ภารกิจของหน่วยรับงบประมาณ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณและเกิดผลสัมฤทธิ์ในการบริหารจัดการภาครัฐ หมวด ๗ การประเมินผลและการรายงาน ส่วนที่ ๑ การประเมินผล มาตรา ๔๖ ให้ความสำคัญกับระบบการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย การติดตามและประเมินผล ก่อนการจัดสรรงบประมาณ ระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และภายหลังจากการใช้จ่ายงบประมาณ มาตรา ๔๗ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดให้มีระบบติดตามและประเมินผล และให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารงบประมาณที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

๓. ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๒ หมวด ๖ การประเมินผล และการรายงาน ข้อ ๓๕ ให้หน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณของแผนงานบูรณาการ ตามเป้าหมายหรือตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ หรือตามที่ได้ตกลงกับสำนัก

งบประมาณ (สปป.) พร้อมทั้งระบุปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไข ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ สปป. กำหนด จัดส่งให้ สปป. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันสิ้นไตรมาส

แนวทางการดำเนินงาน

๑. การติดตาม และประเมินผลระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ สทนช. ร่วมกับ สปป. ในฐานะ อนุกรรมการของคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ภายใต้ กนช. มีการติดตาม ประเมินผล โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยการลงพื้นที่โครงการ ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโครงการทั้ง ๖ แผนหลักดังกล่าวข้างต้น ครอบคลุม ๒๕ กลุ่มน้ำทั่วประเทศ เพื่อติดตามความคืบหน้าการก่อสร้าง และการเบิกจ่ายงบประมาณ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการ แก้ไขปัญหาระหว่างการใช้จ่ายงบประมาณ และตรวจสอบเป้าหมาย ตัวชี้วัดตามที่หน่วยรับงบประมาณ ได้รายงานต่อ สปป. และ สทนช. ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ให้สามารถขับเคลื่อนเป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล และจัดทำรายงานผลดังกล่าว เสนอต่อรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับ ดูแลด้านน้ำ (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ในฐานะประธาน กนช. เพื่อทราบ

๒. การประเมินผลหลังการใช้จ่ายงบประมาณ สทนช. ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของ โครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ผ่านอำนาจหน้าที่ของ คณะกรรมการกลุ่มน้ำ โดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติภาค ๑-๔ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการ กลุ่มน้ำ จะดำเนินการคัดเลือกโครงการด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างโครงการทั้ง ๖ แผนหลักดังกล่าวข้างต้น เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการที่ดำเนินการเสร็จสิ้นตามแผนการปฏิบัติงานและแผนการใช้จ่าย งบประมาณ มีความสอดคล้องตรงกับเป้าหมายตัวชี้วัดของโครงการตั้งแต่การเสนอขอรับการสนับสนุน งบประมาณ และประชาชนได้รับประโยชน์จากการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐ หรือไม่ ซึ่ง สทนช. จะได้วิเคราะห์ ประเมินผลในภาพรวม รวมถึงเสนอปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข เพื่อเสนอต่อ กนช. ทราบ และแจ้งต่อ หน่วยรับงบประมาณ และ สปป. ทราบ เพื่อประโยชน์ในการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด กำกับ ติดตาม และ ขับเคลื่อนแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล

(๙) สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ควรดำเนินการ

๑) เป็นหน่วยงานหลักในการอำนวยการ กำกับ ติดตามและขับเคลื่อนนโยบายและแผน ระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) ให้ประสานสอดคล้องกัน โดยมีการประเมิน สถานการณ์และประเมินผลการดำเนินการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่ปรากฏในพระราชบัญญัติ สภาความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยมีบทบาทเป็นหน่วยงานเชิงยุทธศาสตร์ ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบาย แผน แนวทาง มาตรการด้านความมั่นคง และประสานการดำเนินการไปสู่การปฏิบัติ ซึ่งที่ผ่านมา สำนักงานฯ ได้ดำเนินการอำนวยการและขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง นโยบาย และแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนแผนความมั่นคงเฉพาะด้าน อาทิ แผนความมั่นคง

ทางทะเลฯ แผนการบริหารจัดการชายแดนฯ แผนการเตรียมพร้อมแห่งชาติฯ มาอย่างต่อเนื่อง และได้กำหนดแผนงานในการติดตามสถานการณ์ความมั่นคงในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อประเมินสถานการณ์และประเมินผลการดำเนินการแผนความมั่นคงที่เกี่ยวข้องนั้น ทั้งนี้ สำนักงานฯ จะขับเคลื่อนนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติไปพร้อมกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

๒) เป็นหน่วยงานหลักด้านคลังข้อมูลเกี่ยวกับการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ข้อมูลเป็นเอกภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ โดยคณะกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงอยู่ระหว่างการจัดทำ (ร่าง) แผนบูรณาการข้อมูลด้านความมั่นคง พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ ซึ่งร่างแผนฯ ดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้านความมั่นคง พัฒนาระบบข้อมูลฐานวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อป้องกันภัยคุกคามและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานรวมทั้งให้มีการจัดการข้อมูลด้านความมั่นคงที่ทันสมัย ถูกต้อง และสมบูรณ์ สามารถสนับสนุนกลไกการตัดสินใจเพื่อแก้ปัญหาความมั่นคงในระดับชาติ นอกจากนี้ คณะกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคงยังได้กำหนดให้มีคณะอนุกรรมการดำเนินการ จำนวน ๓ คณะ ได้แก่ ๑) คณะอนุกรรมการจัดทำฐานข้อมูลด้านความมั่นคงในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒) คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาแนวทางการจัดตั้งฐานข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลแห่งชาติ และ ๓) คณะอนุกรรมการพิจารณาแนวทางการจัดทำฐานข้อมูลด้านความมั่นคง ซึ่งปรากฏผลการดำเนินงานที่สำคัญ อาทิ กำกับดูแลโครงการบูรณาการจัดทำฐานข้อมูลกลางด้านความมั่นคง จชต. โดย กอ.รมน. ภาค ๔ ส่วนหน้า และโครงการถ่ายภาพทางอากาศพื้นที่ จชต. และอยู่ระหว่างพัฒนาระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอัตลักษณ์บุคคล เพื่อจัดตั้งฐานข้อมูลอัตลักษณ์บุคคลแห่งชาติ

(๑๐) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรดำเนินการ

๑) การจัดทำแผนระดับต่าง ๆ ต้องมีแนวทางที่ชัดเจนไม่มีความซ้ำซ้อนกับแผนเดิมที่มีอยู่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแนวทางการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อแปลงยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับที่ ๒ ไปสู่การปฏิบัติ นอกเหนือจากแผนปฏิบัตินโยบายซึ่งเป็นแผนระดับที่ ๓ เช่นกัน โดยเห็นชอบแนวทางการพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผน ดังนี้ (๑) กรณีมีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำแผน และ (๒) กรณีไม่มีกฎหมายบัญญัติให้จัดทำแผน และแนวทางการพัฒนาในแผนแม่บทฯ และแผนการปฏิรูปประเทศที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมในรายละเอียดจะต้องมีเหตุจำเป็น โดยหากไม่มีแผนจะก่อให้เกิดความเสียหายหรือผลกระทบวงกว้างต่อประเทศอย่างรุนแรงซึ่งแผนต้องเป็นประเด็นการพัฒนาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้ง ไม่ใช่การดำเนินการที่มีลักษณะเป็นภารกิจปกติ โดยต้องพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านที่เกี่ยวข้องหรือสอดคล้องกับแผนที่จะจัดทำขึ้น เพื่อพิจารณาควรรวมเป็นแผนเดียวกัน หรือ จัดทำในรูปแบบแผนปฏิบัติการราชการกระทรวง/กรม หรือไม่ต้องจัดทำแผนการกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานของแผน

ทั้งนี้ มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวได้มอบหมายให้ สศช. พิจารณาและกำกับการดำเนินงานตามแนวทางฯ อย่างเคร่งครัด สศช. จึงได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. สศช. ในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจโดยตรงในการพิจารณาและกลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... ที่หน่วยงานของรัฐเสนอมายัง สศช. พิจารณาตามขั้นตอนก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรี สศช. ได้มีบันทึกแจ้งเวียนหน่วยงานภายใน สศช. เพื่อชี้แจงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับแนวทางการพิจารณาความจำเป็นของการจัดทำแผนระดับที่ ๓ ในส่วนของแผนปฏิบัติการด้าน... รวมทั้งเอกสารประกอบการพิจารณาและกลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน... เพื่อให้หน่วยงานภายใน สศช. พิจารณากลั่นกรองแผนปฏิบัติการด้าน....และให้ความเห็นในนามของสำนักงานฯ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. สศช. ในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติและคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ที่มีหน้าที่ในการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งรวมไปถึงการดำเนินการใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ สศช. จึงได้เผยแพร่เอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน.... ผ่านเว็บไซต์ <http://nscr.nesdb.go.th/> อาทิ

๒.๑ แนวทางการเสนอแผนระดับที่ ๓ เข้าสู่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

๒.๒ รายการตรวจสอบการพิจารณาแผนระดับ ๓ เพื่อประกอบการวิเคราะห์กลั่นกรองแผนระดับ ๓ ของ สศช.

๒.๓ Template แผนปฏิบัติการด้าน...

๒.๔ คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับแผนระดับ ๓ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้ามาศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒) สร้างและประสานงานกับเครือข่ายในการดำเนินการภารกิจต่าง ๆ เช่น แผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคต้องมีการบูรณาการข้อมูลและกลไกการดำเนินงานทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็น ต้นน้ำ กลางน้ำ หรือปลายน้ำ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพแผนงานบูรณาการพัฒนาพื้นที่ระดับภาค ได้บูรณาการทำงานร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และท้องถิ่น ในการจัดทำแผนงานโครงการเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคตามจุดเน้นและประเด็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญของภาค ให้เกิดผลเป็นรูปธรรม โดยมีกระบวนการบูรณาการการทำงาน ดังนี้

๑. กลไกคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) และคณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) มีบทบาทในการกำหนดนโยบาย หลักเกณฑ์พิจารณา กลั่นกรอง และติดตามประเมินผล โดยมี สศช. เป็นฝ่ายเลขานุการฯ ทำหน้าที่บูรณาการระหว่างส่วนราชการต่างๆ

๒. การประชุมเวทีระดับภาค (Regional Forum) เป็นเวทีระดมความคิดเห็นเชิงพื้นที่ระดับภาคเพื่อให้ทุกภาคส่วนได้แลกเปลี่ยนความเห็นและเสนอโครงการ

๓. การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อบูรณาการแผนงานโครงการ ในประเด็นการพัฒนาสำคัญระดับพื้นที่ เช่น การพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน (SEC) เพื่อพัฒนาพื้นที่ภาคใต้ตอนบนเป็นเขตเศรษฐกิจใหม่ และแม่ฮ่องสอนโมเดลเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน

๓) ปรับปรุงการจัดทำประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ให้มีความเหมาะสมลดความคลาดเคลื่อน และในอนาคตขอให้จัดทำ GDP รายจังหวัดด้วย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) มีภารกิจหลักในการประมวลผล และเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ๆ เป็นประจำทุกไตรมาส ประกอบด้วย (๑) ข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) รายไตรมาสและรายปี และ (๒) ข้อมูลการประมาณการ GDP รายปี โดยมีกำหนดการแถลงข่าวและเผยแพร่ข้อมูลจริงและผลประมาณการเป็นประจำในแต่ละไตรมาส คือ เดือนกุมภาพันธ์ พฤษภาคม สิงหาคม และพฤศจิกายน ของแต่ละปี ซึ่งในส่วนของการจัดทำผลประมาณการ สศช. จะมีการปรับปรุงประมาณการเศรษฐกิจเป็นประจำแบบ rolling basis ทุก ๆ ไตรมาส เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลจริงรายไตรมาสที่เผยแพร่ออกมาล่าสุด และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลสมมติฐานประมาณการที่สำคัญ ๆ อาทิ เศรษฐกิจและการค้าโลก อัตราแลกเปลี่ยน ราคาน้ำมัน ราคาส่งออกและนำเข้า นักท่องเที่ยวต่างชาติ และการเบิกจ่ายงบประมาณภาครัฐ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อช่วยสะท้อนสถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงให้มากที่สุด

ล่าสุดในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา สศช. ได้เผยแพร่ผลประมาณการเศรษฐกิจโดยคาดว่า GDP ของไทยในปี ๒๕๖๓ จะขยายตัวในช่วงร้อยละ (-๖.๐) – (-๕.๐) (ค่ากลางการประมาณการอยู่ที่ร้อยละ -๕.๐) ปรับลดจากที่คาดว่าจะขยายตัวร้อยละ ๑.๕ – ๒.๕ (ค่ากลางการประมาณการอยู่ที่ร้อยละ ๒.๐) ในการแถลงข่าวเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยคาดว่าเศรษฐกิจไทยในปี ๒๕๖๓ จะเผชิญกับข้อจำกัดต่อการขยายตัวที่มากขึ้นเมื่อเทียบกับการประมาณการครั้งก่อน ประกอบด้วย (๑) แนวโน้มการหดตัวของเศรษฐกิจและปริมาณการค้าโลกในปี ๒๕๖๓ ที่จะส่งผลกระทบให้การส่งออก การผลิต และการลงทุนภาคเอกชนให้ลดลงมากกว่าที่คาด (๒) การลดลงของรายได้จากการท่องเที่ยว และ (๓) การปรับตัวของผู้บริโภคและผู้ประกอบการในช่วงที่จำนวนผู้ติดเชื้อโควิด ๑๙ ในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น และภาครัฐมีความจำเป็นต้องดำเนินมาตรการปิดสถานประกอบการและสถานบริการต่าง ๆ รวมไปถึงสนามบิน เพื่อป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ส่งผลกระทบรุนแรงต่อสุขภาพของประชาชน รวมถึงเศรษฐกิจและสังคมในระยะต่อไป โดยคาดว่าในปี ๒๕๖๓ อัตราเงินเฟ้อทั่วไปเฉลี่ยอยู่ในช่วงร้อยละ (-๑.๕) - (-๐.๕) และบัญชีเดินสะพัดเกินดุลร้อยละ ๔.๙ ของ GDP

ทั้งนี้ ในสถานการณ์ที่ไม่มีเหตุการณ์อันไม่คาดฝันที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ (Shocks) การประมาณการเศรษฐกิจของ สศช. จะอยู่ในเกณฑ์ที่ใกล้เคียงกับการขยายตัวที่เกิดขึ้นจริง ยกตัวอย่างเช่นในกรณีปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ ซึ่ง สศช. เริ่มเผยแพร่ประมาณการการขยายตัวทางเศรษฐกิจครั้งแรกของปีดังกล่าวในช่วงต้นปีโดยคาดว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ ๓.๐ – ๔.๐ (ค่ากลางร้อยละ ๓.๕) และร้อยละ ๓.๖ – ๔.๖ (ค่ากลางร้อยละ ๔.๑) ตามลำดับ เทียบกับข้อมูลอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นจริงในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ ๔.๑ และร้อยละ ๔.๒ ใกล้เคียงกับช่วงที่ประมาณการไว้ อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่มีเหตุการณ์สำคัญที่ไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ อาทิ การประกาศใช้มาตรการกีดกันทางการค้าที่ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของประเทศใดประเทศหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพียงคนเดียวและไม่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าได้ สถานการณ์ทางการเมือง โรคระบาดรุนแรง ภัยธรรมชาติ อุบัติภัยสำคัญ ๆ ในภาคการท่องเที่ยว หรือความ

ล่าช้าของกระบวนการงบประมาณ เกิดขึ้นจะส่งผลให้ข้อมูลประกอบการประมาณการเปลี่ยนแปลงไปจากสมมติฐานการประมาณการที่กำหนดไว้และส่งผลให้ผลการประมาณการเศรษฐกิจมีความคลาดเคลื่อน ซึ่ง สศช. แก้ปัญหาโดยการปรับสมมติฐานการประมาณให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงทุกไตรมาส

นอกจากการให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงประมาณการตามข้อมูลจริงและสมมติฐานที่สำคัญ ๆ ให้ทันสมัยและทันต่อสถานการณ์ แล้ว สศช. ยังได้มีการปรับปรุงแบบจำลองและเทคนิคที่ใช้ในการประมาณการอยู่เสมอเพื่อพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพและความแม่นยำของการประมาณการเศรษฐกิจอยู่เสมอ โดยล่าสุดได้มีการพัฒนาและปรับปรุงแบบจำลองภาวะเศรษฐกิจไตรมาสปัจจุบัน (Current Quarter Model: CQM) ซึ่งเป็นแบบจำลองทางเศรษฐกิจมหภาคในการประมาณการเศรษฐกิจรายไตรมาส และอาศัยแนวคิดพื้นฐานที่จะผสมผสานระหว่างข้อมูลที่มีความถี่สูง (รายเดือน) กับข้อมูลที่มีความถี่ต่ำ (รายไตรมาส/รายปี) มาใช้ร่วมกันเพื่อสะท้อนถึงความเคลื่อนไหวในปัจจุบันที่เป็นสถานการณ์ล่าสุดให้ได้มากที่สุด โดยอาศัยเทคนิคการวิเคราะห์อนุกรมเวลา (Time series analysis techniques) ส่งผลให้ผลประมาณการเศรษฐกิจที่ได้สามารถสะท้อนภาวะเศรษฐกิจรายไตรมาสได้เป็นอย่างดีทั้งทิศทางและขนาดของอัตราการเปลี่ยนแปลง และลดความคลาดเคลื่อนลงอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ แบบจำลองยังสามารถสะท้อนทิศทางของเศรษฐกิจในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและสามารถปรับผลประมาณการรายไตรมาสได้ทุกเดือนตามข้อมูลรายเดือนที่เผยแพร่ออกมา

สศช. ได้จัดทำ GDP รายจังหวัด หรือที่เรียกว่า “ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด (GRP and GPP)” มาเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี การจัดทำผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด เป็นการจัดทำโดยวิธีการทางอ้อม หรือที่เรียกว่าวิธี Top down ซึ่งวิธีนี้เป็นการกระจายมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ระดับภาพรวมทั้งประเทศ จำแนกย่อยออกมาเป็นตัวเลขผลิตภัณฑ์รายภาคและจังหวัด และการเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด อนุกรมล่าสุด คือ ผลิตภัณฑ์ภาคและจังหวัด แบบปริมาณลูกโซ่ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งประกอบด้วยชุดข้อมูลตั้งแต่ปี ๒๕๓๘-๒๕๖๑ บนเว็บไซต์ https://nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=filename=gross_regional เป็นรูปเล่มหนังสือเพื่อเผยแพร่แก่สาธารณชนเป็นประจำทุกปี

๔) กำหนดแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของยุทธศาสตร์ หรือแผนระดับต่าง ๆ เช่น แผนงานบูรณาการ และแผนพัฒนาจังหวัด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน โดยในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดกำหนดให้มีส่วนของการรายงานผลการดำเนินงานในแต่ละปี รวมทั้งในขั้นตอนการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณได้ให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน โดยกำหนดให้ประสิทธิภาพการบริหารงบประมาณและประสิทธิภาพการบริหารงานตามแผนเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการจัดสรรงบประมาณ นอกจากนี้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินโครงการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด และแผนพัฒนาจังหวัดภายใต้กลไก ก.บ.ภ. เพื่อพัฒนาเครื่องมือการติดตามและประเมินผลการพัฒนาเชิงพื้นที่

(๑๑) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรมีการทบทวนสูตรการคำนวณกรอบวงเงินในการจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดต่าง ๆ ในแต่ละพื้นที่ภาค โดยคำนึงถึงความ

เป็นธรรมและการลดความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาในภูมิภาคต่างๆ ทั้งนี้ ควรกำหนดให้มีการพัฒนาหัวเมืองสำคัญในแต่ละภาคให้เป็นเมืองหลักที่สามารถรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างโอกาสแก่ประชาชนในภูมิภาคในการแสวงหาอาชีพและบริการที่ดีจากรัฐ รวมถึงลดการกระจุกตัวของประชากรในเมืองหลวงอย่างกรุงเทพมหานคร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) มีภารกิจในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการจัดสรรงบประมาณ และกรอบวงเงินในการจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด โดยในส่วนของกรอบวงเงินการจัดสรรงบประมาณของจังหวัด ได้ให้ความสำคัญกับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การแก้ไขปัญหา และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ก.บ.ภ. ได้ดำเนินการตามข้อเสนอแนะของกรรมการวิสามัญฯ ที่ให้นำขนาดพื้นที่มาเป็นองค์ประกอบหนึ่งในการกำหนดกรอบการจัดสรรงบประมาณ

การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพื้นที่และเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ ได้มีการกำหนดเมืองหลักในการพัฒนารวมทั้งการสร้างการเติบโตทางเศรษฐกิจและสร้างโอกาสให้แก่ประชาชนในแต่ละภูมิภาคไว้แล้ว โดยแบ่งการพัฒนาเมืองออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่

๑. เมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ โดยพัฒนาเมืองศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาค ได้แก่ กรุงเทพฯและปริมณฑล เชียงใหม่ ขอนแก่น เมืองในระเบียงเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก สงขลา และภูเก็ต ให้มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจเทียบเท่าเมืองขนาดใหญ่ในระดับนานาชาติและมีความน่าอยู่

๒. เมืองขนาดกลาง เน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วถึงและได้มาตรฐาน และส่งเสริมให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการบริการสำหรับพื้นที่โดยรอบ เพื่อก่อให้เกิดการสร้างงานในพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ โดยในช่วงปีที่ ๖ – ๑๐ กำหนดพื้นที่เมืองเป้าหมาย ได้แก่ เชียงราย พิชณุโลก นครราชสีมา มุกดาหาร หนองคาย พระนครศรีอยุธยา และกาญจนบุรี

(๑๒) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ควรทบทวนบทบาทในการทำหน้าที่เป็นหน่วยงานวิเคราะห์ข้อมูลและเฝ้าระวังสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมระดับประเทศ โดยต้องมีการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้อง แม่นยำและเชื่อถือได้ รวมทั้งสามารถนำไปใช้ได้จริง เนื่องจากประเทศไทยอยู่ภายใต้การเปลี่ยนแปลง (Disruption) ของโลกอย่างรวดเร็ว จำเป็นต้องมีการใช้ข้อมูลในการวางแผนและดำเนินนโยบายให้มีความยืดหยุ่น เพื่อแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ ทั้งนี้ ปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคมไทยไม่ได้มีเพียงด้านรายได้อย่างเดียว แต่ยังรวมถึงด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น ความเป็นอยู่ การศึกษา การเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชน เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๑. การนำเสนอรายงานภาวะสังคมรายไตรมาส มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอความเคลื่อนไหวของสถานการณ์ทางสังคมในแต่ละไตรมาสรวมถึงการนำเสนอประเด็นที่เป็นที่สนใจของสาธารณะหรือประเด็นที่จะมีผลกระทบทางสังคมเพื่อส่งสัญญาณเตือนและเฝ้าระวังด้านสังคม ซึ่ง สศช. ให้ความสำคัญกับความถูกต้อง

และแม่นยำของข้อมูล โดยข้อมูลที่น่ามาใช้เป็นข้อมูลที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลนั้นโดยตรง อาทิ ข้อมูลการสำรวจการมีงานทำของประชากร โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลหนี้สินครัวเรือน โดยธนาคารแห่งประเทศไทย ข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น นอกจากนี้ ประเด็นที่อยู่ในความสนใจของสาธารณะ หรือประเด็นที่จะมีผลกระทบต่อสังคม ศสช. ได้จัดให้มีการทำสำรวจข้อมูลเป็นการเฉพาะเพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความทันต่อสถานการณ์และเป็นข้อมูลเชิงลึกเพื่อนำมาวิเคราะห์สถานการณ์และสาเหตุปัจจัย รวมถึงการนำไปสู่ข้อเสนอแนะที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์รองรับ

๒. การนำเสนอสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศไทยมีจุดประสงค์เพื่อนำเสนอสถานการณ์และชี้ให้เห็นถึงประเด็นปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำที่เป็นสถานการณ์ล่าสุด การวิเคราะห์ลักษณะของปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย รวมถึงการนำเสนอนโยบายและมาตรการ/โครงการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำของรัฐบาล และการเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ทั้งนี้ ศสช. ให้ความสำคัญกับความถูกต้องและน่าเชื่อถือของข้อมูล โดยข้อมูลที่น่าใช้การประมวลผลเป็นข้อมูลที่มีการเผยแพร่อย่างเป็นทางการของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดเก็บข้อมูลนั้นโดยตรง อาทิ ข้อมูลการสำรวจเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ ข้อมูลการสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า โดยกระทรวงสาธารณสุข ข้อมูลเบี้ยผู้สูงอายุ เบี้ยผู้พิการ และเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด โดยกระทรวงพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นต้น ในด้านการนำเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์สถานการณ์ความเหลื่อมล้ำของประเทศ ได้มีการนำเสนอทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ และมิติอื่นๆ ที่สำคัญ ได้แก่ ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการด้านการศึกษา ความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการสาธารณสุขและการกระจายตัวของบุคลากรด้านสาธารณสุข ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐาน (รวมถึงคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต) และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมถึงความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมด้วย

นอกจากนี้ ศสช. ยังได้มีปรับปรุงวิธีการจัดทำข้อมูลให้สามารถสะท้อนสถานการณ์ความยากจนและความเหลื่อมล้ำให้เป็นปัจจุบันอย่างต่อเนื่อง อาทิ การปรับปรุงเส้นยากจนในปี ๒๕๕๙ การจัดทำดัชนีความยากจนหลายมิติ (Multi-dimensional Poverty Index: MPI) ทั้งที่เป็นดัชนีภาพรวมระดับประเทศ (National MPI) และดัชนีความยากจนหลายมิติเฉพาะในกลุ่มเด็ก (Child MPI) การจัดทำดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index: HAI) การวิเคราะห์ความเหลื่อมล้ำที่นอกเหนือจากสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini coefficient) โดยการใช้ Palma Ratio ส่วนแบ่งรายได้และสินทรัพย์ของประชากรจำแนกตาม decile และ percentile การนำข้อมูลภาษีเงินได้มาประกอบในการประเมินส่วนแบ่งรายได้ของประชากรในกลุ่มรายได้สูง (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

(๑๓) กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ควรเสนอยกเลิกคำสั่งหัวหน้ารักษาความสงบแห่งชาติ และประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับต่าง ๆ ให้กลับมาใช้รูปแบบตามสถานการณ์ปกติ เช่น คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๔/๒๕๕๙ เรื่องคณะกรรมการที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร เนื่องจากขาดความเชื่อมโยงกับประชาชน โดยควรดำเนินการตาม

พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพราะเป็นรูปแบบที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มากกว่าคำสั่งดังกล่าว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

๑. ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๙๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยได้กำหนดแบ่งการบริหารงานเป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ๑) ระดับนโยบาย มีหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒) ระดับแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ มีคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำหน้าที่ในการบูรณาการงานการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของส่วนราชการ โดยให้ กอ.รมน. และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นหน่วยงานหลัก ร่วมกันบูรณาการแผนปฏิบัติการ แผนงาน/โครงการของส่วนราชการในด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนสร้างความประสานสอดคล้องในทุกมิติ และ ๓) ระดับปฏิบัติ มี กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนงานการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งปวงในพื้นที่ โดยมีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนหน้า ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับ กอ.รมน.ภาค ๔ ส่วนหน้า ทั้งนี้ ในระดับนโยบายซึ่งปัจจุบันไม่มีหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติมารับผิดชอบ กอ.รมน. ได้มีความเห็นว่าการกำหนดให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้รับผิดชอบแทนส่งให้กับ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติแล้ว

๒. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๙ เรื่อง คณะกรรมการที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการกำหนดอำนาจหน้าที่ของ กอ.รมน. เป็นการกำหนดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาทำหน้าที่แทนสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เนื่องจากองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของสภาที่ปรึกษาการบริหาร และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ยังไปสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในขณะนั้น โดยนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการฯ จากบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีผลงานเป็นที่ยอมรับในด้านการแก้ไขปัญหและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อทำหน้าที่แทนสภาที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประสานการทำงานร่วมกันกับ กอ.รมน. เมื่อต้องมีการบูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยให้เลขาธิการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ปรึกษาหารือและรับข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากเลขาธิการ กอ.รมน. ไปดำเนินการหรือปฏิบัติงาน จึงได้มีการเพิ่มอำนาจหน้าที่ให้แก่ กอ.รมน. เพื่อบูรณาการการบริหารการพัฒนาและการรักษาความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นไปอย่างมีเอกภาพ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหและปฏิรูปการบริหารราชการในจังหวัดชายแดนภาคใต้และการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป

๓. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่อง การปรับปรุงการบริหารเพื่อแก้ไขปัญหจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้ กอ.รมน. และศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยมีคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นฝ่ายบูรณาการงานในระดับแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติและนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้แทนพิเศษของรัฐบาล มีหน้าที่ประสานงานระหว่างคณะรัฐมนตรีและราชการส่วนกลางกับหน่วยงานในพื้นที่ ประสานงานกับรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กำกับและ

ติดตามการปฏิบัติราชการในเขตตรวจราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ และประสานงานกับคณะกรรมการขับเคลื่อน การแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้, กอ.รมน. ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ จังหวัด ส่วนราชการ และภาคส่วนต่าง ๆ ในการเชื่อมโยงงานให้เกิดการบูรณาการและการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติและการพัฒนา รวมทั้งให้มีสำนักงานคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่วนหน้าตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อปฏิบัติงานด้านธุรการตามที่ประธานกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มอบหมาย

ทั้งนี้ การแก้ไขกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว อยู่ในระหว่างการพิจารณาดำเนินการร่วมกันของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการแก้ไขตามขั้นตอนต่อไป

(๑๔) การจัดโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร ควรมีความรอบคอบและระมัดระวัง โดยควรหลีกเลี่ยงการจัดโครงการหรือกิจกรรมที่เป็นการครอบงำความคิดทางการเมืองกับเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นหลักสากลที่จะต้องได้รับความคุ้มครอง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร

จากสภาพปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งได้เกิดความรุนแรงอย่างยาวนานตั้งแต่เหตุการณ์ปล้นปืน พัน.พัฒนา ๔ ในปี ๒๕๔๗ ซึ่งถือเป็นปีต้นกำเนิดของการปะทุดอกไม้ไฟ เหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ทวีความรุนแรงเรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนั้น เพราะมีกลุ่มคนบางพวกที่เห็นต่างจากรัฐอาศัยช่องว่างในความมีอัตลักษณ์ของคนเชื้อสายมาลายูในพื้นที่ ทั้งด้านประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ ศาสนา และภาษา เพื่อสร้างสังคมเชิงเดียวให้เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยอาศัยการบิดเบือนสร้างประวัติศาสตร์เชิงบาดแผลให้เกิดขึ้นในตัวเยาวชน อาทิเช่น การเล่านิทานคลองแสนแสบ หรือแอปเปิลเขียวให้กับเด็กในตาดีกา หรือการปลุกฝังให้เด็กเยาวชนในตาดีกาเรียก เจ้าหน้าที่รัฐหรือคนไทยพุทธว่า “ซีแย” และเรียกคนไทยอิสลามว่า “นายู” รวมทั้งยังบิดเบือนหลักคำสอนศาสนาอิสลามโดยแสดงให้เห็นว่าพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ นั้นเป็นดินแดน “ดาร์ุลฮาระบี” ทำให้เกิดกระแส “ญิฮาด” ในเยาวชนจนมีความคิดแบ่งแยกเป็นฝักฝ่าย ซึ่งเป็นการแบ่งแยกคนในสังคมให้เกิดขึ้นเกิดความหวาดระแวงระหว่างกัน จนสุดท้ายสามารถดึงเยาวชนบางส่วนที่หลงเชื่อออกมาจัดตั้งเป็นองค์กรลับ ๆ ซึ่งแบ่งเยาวชนในช่วงวัยรุ่นออกเป็น ๒ กลุ่มด้วยกัน กล่าวคือ กลุ่มเยาวชนที่มีร่างกายแข็งแรงจะให้ไปฝึกร่างกายเป็น RKK เพื่อคอยก่อเหตุร้ายในพื้นที่ ส่วนอีกกลุ่มที่ร่างกายไม่แข็งแรงแต่มีสมองดีจะให้ไปเป็นเปอฆูต คอยสนับสนุนการก่อเหตุให้กับกลุ่ม RKK ส่งผลให้การก่อเหตุยังคงมีอย่างต่อเนื่อง แม้แนวโน้มจำนวนการก่อเหตุจะลดน้อยลงอย่างไรในปัจจุบันแล้วก็ตาม

จากสภาพปัญหาดังกล่าวเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดและเยาวชนโดนหลอกลวง ให้หลงผิดตกเป็นเครื่องมือของผู้เห็นต่าง กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า จึงได้บูรณาการร่วมกับส่วนราชการ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา และภาคประชาชน ช่วยกันจัดโครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการสร้างความเข้าใจในความจริงของประวัติศาสตร์ที่ไม่สร้างความเกลียดชัง การส่งเสริมอนุรักษ์อัตลักษณ์ท้องถิ่นให้อยู่ในกรอบของวัฒนธรรมที่ดีงาม การสนับสนุนการเรียนรู้สังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งการเรียนรู้การสร้างความรู้ความเข้าใจในหลักของศาสนาเพื่อนำมาปฏิบัติได้อย่าง

ถูกต้อง โดยดำเนินโครงการ/กิจกรรมผ่านบริบทของ “บรม” (บ้าน โรงเรียน มัสยิด) และ “บวร” (บ้าน วัด โรงเรียน) ในการสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชน

๑. เพื่อให้บ้านมีความอบอุ่นพ่อแม่เป็นคนดีตามหลักศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีและสั่งสอนให้ลูกเป็นคนดี
๒. โรงเรียนที่ดีมีคุณภาพ ครู, อาจารย์, เจ้ชู, อุस्ताซ เป็นครูที่ดีถ่ายทอดสิ่งที่ถูกต้องในทุกเรื่องให้นักเรียน (เด็กและเยาวชน)
๓. มัสยิด/วัด ผู้รู้/ผู้นำศาสนา ต้องนำหลักคำสอนที่ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ของแต่ละศาสนา มาสร้างทุกคนในชุมชนให้เป็นคนดี ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาบัญญัติ สร้างสิ่งแวดล้อมทางสังคมที่ดีแก่เด็กและเยาวชน เพื่อเป็นสังคมสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินการโครงการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า ไม่ครอบงำความคิดทางการเมืองกับเด็กและเยาวชนแต่เป็นการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเป็นคนดี

(๑๕) สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ ควรเน้นกลไกการปฏิบัติขับเคลื่อนเน้นการมีส่วนร่วม เน้นภาคประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการดำเนินงาน ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สช. ได้ปรับแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนาและการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วมทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่ โดยมุ่งเน้นการหนุนเสริมการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ รายละเอียดโดยสรุป ดังนี้

๑) ระดับชาติ จะเน้นการพัฒนาระบบและกลไกของส่วนกลาง เพื่อหนุนเสริมการดำเนินงานในระดับพื้นที่ ดังนี้

๑.๑ ปรับปรุงกรอบและแนวทางการจัดสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ รวมทั้งการเชื่อมโยงการขับเคลื่อนงานในระดับชาติและระดับพื้นที่ ดังนี้

๑.๑.๑ ปรับและบูรณาการการดำเนินการทั้งขาขึ้นและขาลงของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ร่วมกับสมัชชาสุขภาพเฉพาะประเด็นและสมัชชาสุขภาพจังหวัด

๑.๑.๒ เตรียมประเด็นทางวิชาการของสมัชชาสุขภาพแห่งชาติพร้อมกัน ๒ ปี

๑.๑.๓ ให้ความสำคัญกับการนำมติและการขับเคลื่อนมติเข้าสู่การแลกเปลี่ยนในเวทีสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ

๑.๒ กำหนดแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนมติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ดังนี้

๑.๒.๑ บทบาทการนำของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ช่วยผลักดันการขับเคลื่อนทางนโยบายสู่การปฏิบัติผ่านหน่วยงานภาครัฐ สภาความมั่นคง

๑.๒.๒ กลไกคณะอนุกรรมการขับเคลื่อน ๒ ชุด คือ ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านสุขภาพสังคมและสุขภาวะ

๑.๒.๓ ใช้ยุทธศาสตร์ “การสานพลังความร่วมมือ (synergy)” เป็นการทำงานแบบเครือข่ายที่เน้นการเสริมพลังบวก บนหลักการทำงาน DENMarkSII

๑.๒.๔ จัดกลุ่มประเด็นของมติฯ เพื่อให้การกำหนดแผนและกลยุทธ์การขับเคลื่อน

๑.๒.๕ จัดทำเส้นทางเดิน (Roadmap) ของแต่ละมติตั้งแต่ฯขึ้น

๑.๒.๖ จัดกลุ่มการขับเคลื่อนมติเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มมติที่บรรลุเป้าหมายตามข้อเสนอมติแล้ว กลุ่มมติที่กำลังขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่อง กลุ่มมติที่มีอายุ ๕ ปีขึ้นไป ซึ่งมีการเลื่อนไหร่น้อยหรือหยุดนิ่ง และกลุ่มมติที่สมัชชาสุขภาพแห่งชาติเห็นควรมีมติให้ยุติการขับเคลื่อนติดตาม

๒) ระดับพื้นที่ เน้นการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะระดับจังหวัด ที่มีองค์ประกอบจากทุกภาคส่วนในพื้นที่จังหวัดอย่างน้อยที่สุดได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม ภาคธุรกิจเอกชน อบจ. เพื่อร่วมกันสร้างสุขภาวะในภาพรวมของจังหวัดผ่านกระบวนการพัฒนานโยบายสาธารณะแบบมีส่วนร่วม จนเกิดรูปธรรมความสำเร็จอย่างน้อย ๑ ประเด็น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตั้งเป้าหมายมีกลไกบูรณาการระดับจังหวัด ไม่น้อยกว่า ๑๐ จังหวัด

อย่างไรก็ตาม จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา สายพันธุ์ใหม่ ๒๐๑๙ หรือ โควิด-๑๙ สข. จึงได้ปรับแผนการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินของประเทศดังกล่าว โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกระดับในการแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑.๑ สานพลังและบูรณาการภารกิจ เครือข่ายเครื่องมือ องค์ความรู้และงบประมาณของภาคียุทธศาสตร์ทั้งด้านสุขภาพและด้านสังคม เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนสู้ภัยโควิด-๑๙ ของภาคีเครือข่ายและหน่วยงานในพื้นที่

๑.๒ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนของแต่ละจังหวัด อำเภอ และตำบล ด้วยกลวิธีการขับเคลื่อนที่เหมาะสมกับสถานการณ์และสภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้เกิดข้อตกลงร่วมของประชาชนหรือธรรมนูญประชาชนสู้ภัยโควิด-๑๙ โดยเฉพาะในพื้นที่ระดับตำบลและหมู่บ้าน

๑.๓ ให้ความรู้และปรับเปลี่ยนบทบาทของประชาชนจากภาวะตื่นกลัว เป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ในการดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว สังคม และมีส่วนร่วมกำหนดมาตรการของประชาชนในการหนุนช่วยมาตรการต่างๆ ของรัฐรับมือกับการระบาดของไวรัสฯ และมีรูปธรรมการดำเนินงาน ณ ปัจจุบัน ดังนี้

ระดับนโยบาย : มีการจัดตั้งศูนย์ประสานปฏิบัติการรวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด-๑๙ (ศรค.) โดยมีบทบาทหน้าที่

(๑) วางแผนและขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานทั้งในระดับชาติและระดับพื้นที่

(๒) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันสนับสนุนการขับเคลื่อนปฏิบัติการรวมพลังพลเมืองตื่นรู้ ช่วยชาติสู้ภัยโควิด-๑๙

(๓) สนับสนุนและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานในระดับพื้นที่ให้สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ระดับพื้นที่

(๑) มีการจัดทำคู่มือแนวทางการดำเนินงานในพื้นที่รวมทั้งสร้างการรับรู้และขยายผลพื้นที่ตัวอย่างผ่านเรื่องเล่าพลังชุมชนสู้ภัยโควิด-๑๙ และสื่อสนับสนุนปฏิบัติการผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ ทั้ง Infographic Facebook Live Application TPBS (C-site)

(๒) มีกิจกรรมขับเคลื่อนทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และตำบล ส่งผลให้เกิดข้อตกลงร่วมของประชาชนหรือธรรมนูญประชาชนสู้ภัยโควิด-๑๙ ในทุกตำบลและชุมชนหมู่บ้านเป็นสัญญาประชาคมในพื้นที่ที่มีมาตรการต่างๆ ของประชาชนเพื่อหนุนช่วยมาตรการของรัฐ อาทิ ข้อตกลงรวมพลังพลเมืองตื่นรู้ช่วยชาติสู้ภัยโควิด-๑๙ จ. สุราษฎร์ธานี ธรรมนูญตำบลว่าด้วยการป้องกันโรคโควิด-๑๙ อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี มาตรการป้องกันโรคโควิด - ๑๙ จากธรรมนูญประชาชนคนหนองหิน จังหวัดร้อยเอ็ด เป็นต้น

(๑๖) สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) ควรดำเนินการ

(๑) จัดทำแผนแม่บทโดยกำหนดเป้าหมายและระยะเวลาให้ชัดเจน ซึ่งจะทำให้ลดความซ้ำซ้อนและประหยัดงบประมาณ เนื่องจากมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรมีการบูรณาการกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ในการกำหนดโครงการลงทุนต่าง ๆ ให้ชัดเจน และสามารถใช้งานร่วมกันได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ มาตรา ๕ วรรค ๑ ระบุว่า “ให้มีแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเพื่อกำหนดกรอบและทิศทางการบริหารงานภาครัฐ และการจัดทำบริการสาธารณะในรูปแบบของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการพัฒนาประเทศ มีการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ และมีกรอบการพัฒนาและแผนการดำเนินงานของประเทศโดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามมาตราที่ ๔ (แห่ง พ.ร.บ. ดังกล่าว) ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้อง” และ มาตรา ๖ ระบุให้ “มีคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัล” ทำหน้าที่เสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

สพร. ได้จัดทำ (ร่าง) แผนพัฒนารัฐบาลดิจิทัลของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ และเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนารัฐบาลดิจิทัลเห็นชอบเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอ (ร่าง) แผนดังกล่าวต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีและประกาศลงราชกิจจานุเบกษาต่อไป

(๒) พัฒนาระบบหรือช่องทางการให้ข้อมูลด้านการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐต่อประชาชนให้เทียบเท่ามาตรฐานระดับสากล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

สพร. มีการดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลการใช้จ่ายภาครัฐ(ภาษีไปไหน) (Thailand Government Spending) โดยเป็นระบบที่เปิดเผยข้อมูลภาษีของรัฐ การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลของภาครัฐในมิติต่างๆ เช่น การจัดสรรเงินไปยังแหล่งต่างๆ และการใช้ประโยชน์จากภาษี เป็นต้น ในรูปแบบเว็บไซต์ภายใต้โดเมน govspending.data.go.th และรูปแบบโมบายแอปพลิเคชัน ซึ่งมีแผนการพัฒนาระบบอย่างต่อเนื่องเป็นมาตรฐานและเป็นต้นแบบการสร้างนวัตกรรมจัดการการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐต่อไป

(๑๗) สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ (องค์การมหาชน) ควรจัดทำแผนการดำเนินการในอนาคตทั้งระยะ ๑ ปี และมากกว่า เพื่อให้สามารถวางแผนการดำเนินงานกับธุรกิจที่เป็นเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ

สำนักงานส่งเสริมการจัดประชุมและนิทรรศการ หรือ สสปน. มีการจัดทำแผนแม่บทอุตสาหกรรมไมซ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายสำคัญของรัฐบาล โดยวิเคราะห์จากข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถานการณ์และแนวโน้มภายในและภายนอกประเทศ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง อีกทั้งสถานการณ์และแนวโน้มของอุตสาหกรรมไมซ์ เพื่อกำหนดเป็นแผนแม่บทอุตสาหกรรมไมซ์ของ สสปน. ใช้เป็นทิศทางในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการ ๓ ปี และแผนปฏิบัติงานประจำปีของ สสปน.ให้ตอบโจทย์เป้าหมายในการเป็นองค์กรหลักในการผลักดันอุตสาหกรรมไมซ์ เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศด้วยนวัตกรรม สร้างความเจริญและกระจายรายได้ ไปสู่ทุกภาคส่วนอย่างยั่งยืน

(๑๘) สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) ควรค้นหาและส่งเสริมธุรกิจที่มีศักยภาพ ให้สามารถสร้างรายได้ให้กับประชาชนอย่างเต็มที่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์

สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน) หรือ สสส. ส่งเสริมธุรกิจที่มีศักยภาพ โดยเห็นความสำคัญของธุรกิจชุมชน (*Local Economy*) และการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม สร้างมูลค่าจากสินทรัพย์ของท้องถิ่น เพิ่มขีดความสามารถทางธุรกิจในพื้นที่ และพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน บนฐานขององค์ความรู้และศักยภาพด้านความคิดสร้างสรรค์ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจในระดับเมืองนำไปสู่ต้นแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมขยายผลไปประยุกต์ในพื้นที่ส่วนอื่นของประเทศไทย

สสส. ได้ดำเนินกิจกรรมพัฒนาเครือข่ายย่านเศรษฐกิจสร้างสรรค์ประเทศไทย Thailand Creative District Network: TCDN โดยมุ่งหวังเพื่อการประสานความร่วมมือ สร้างการเรียนรู้ และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ระหว่างพื้นที่ที่มีศักยภาพ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ในการใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น ยกกระดับคุณภาพชีวิต นำไปสู่การขับเคลื่อนเมืองสร้างสรรค์และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศอย่างยั่งยืน และได้รับความสนใจจากเครือข่าย ๓๓ จังหวัด ทั่วประเทศ เข้าร่วมกิจกรรม TCDN และได้ผ่านการคัดเลือกจำนวน ๑๕ จังหวัด เพื่อนำไปสู่การพัฒนาทุนวัฒนธรรมท้องถิ่นสู่การสร้างสรรค์ตราสัญลักษณ์ (Story Telling To Branding) ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสร้างพื้นที่ที่มีศักยภาพและขยายผลการส่งเสริมธุรกิจที่มีศักยภาพต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สสส. ได้มีการพัฒนาธุรกิจที่มีศักยภาพให้สามารถสร้างรายได้ผ่านกิจกรรม ดังนี้

๑. พัฒนาธุรกิจชุมชน (*Local Economy*) ผ่านการจัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพธุรกิจในพื้นที่ (Made in Charoenkrung) โดยการร่วมมือกันระหว่างนักออกแบบและธุรกิจดั้งเดิมในย่าน เพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์และบริการเชิงพาณิชย์ ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ใหม่ เมนูใหม่ การเล่าเรื่องแบบใหม่ ให้กลายเป็นเอกลักษณ์เฉพาะในเจริญกรุง เท่านั้น เพื่อให้ธุรกิจดั้งเดิมสามารถปรับตัว อยู่รอด และเติบโต

ด้วยตัวเองได้อย่างยั่งยืน และภาคภูมิใจในเอกลักษณ์ของเจริญกรุง เป็นจำนวน ๑๑ ธุรกิจ อาทิ ร้านเอี้ยแซ ร้านกะหรี่ปั๊ปปุ ร้านเย็บหมอนไหว้เจ้า เฮง เฮง ร้านนิวเฮงกี้ เป็นต้น และสามารถเพิ่มรายได้มากขึ้นไม่น้อยกว่า ๒ เท่า จากการเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว ซึ่งถือได้ว่าธุรกิจในชุมชนดังกล่าวเป็นธุรกิจที่มีศักยภาพ

๒. พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสทางธุรกิจแก่ผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ (Creative Business) โดยมีธุรกิจที่เข้าร่วมหลากหลายธุรกิจ อาทิ ธุรกิจอาหาร ธุรกิจสิ่งทอ เป็นต้น ซึ่ง สศส. ได้พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจสร้างสรรค์ (Creative Business) ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ธุรกิจ โดยการใช้องค์ความรู้ให้เกิดกระบวนการคิด ด้านการคิดเชิงออกแบบ (Design Thinking) และการออกแบบบริการ (Service Design) เพื่อให้ผู้ประกอบการนำความรู้ต่อยอดความคิด ออกแบบ และพัฒนา ยกระดับสินค้าและบริการ ตลอดจนการนำไปสู่การผลิตจริง ให้สามารถสร้างมูลค่าและต่อยอด ในเชิงพาณิชย์ได้อย่างยั่งยืน และคาดว่าจะสร้างรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๖

๓.๒ กระทรวงกลาโหม

(๑) กระทรวงกลาโหมควรให้ความสำคัญกับการดูแลสวัสดิการของทหารผ่านศึก และครอบครัว และทหารนอกประจำการที่รับการสงเคราะห์ทุกประเภท ตามสิทธิที่ได้รับตามกฎหมาย ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน
สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

กระทรวงกลาโหมได้ให้ความสำคัญกับการดูแลสวัสดิการของทหารผ่านศึก และครอบครัวและทหารนอกประจำการโดยได้จัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเป็นประจำทุกปี ให้ “องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์” ซึ่งเป็นองค์การของรัฐเพื่อการกุศล ที่จัดตั้งขึ้น ตาม พ.ร.บ.องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก พ.ศ.๒๔๙๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พ.ศ.๒๕๑๐, พ.ศ.๒๕๖๐) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์ทหารผ่านศึก ครอบครัวทหารผ่านศึก และทหารนอกประจำการ

การให้การสงเคราะห์ในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านสวัสดิการ ด้านอาชีพ ด้านนิคมเกษตรกรรม ด้านการให้สินเชื่อ ด้านการส่งเสริมสิทธิและเกียรติ และด้านการรักษาพยาบาล เพื่อให้สามารถดำรงชีพ อยู่ได้ด้วยตนเองอย่างมีเกียรติและมีคุณค่าต่อสังคม

โดยการให้การสงเคราะห์ จำแนกเป็น ๑) การสงเคราะห์เป็นตัวเงินเพื่อช่วยเหลือในการดำรงชีพ อาทิ เงินเลี้ยงชีพรายเดือน เงินช่วยการศึกษา และเงินช่วยเหลือแก่ทายาทกรณีทหารผ่านศึก เป็นต้น และ ๒) การสงเคราะห์ที่ไม่เป็นการบริการ ได้แก่ การจัดให้มีโรงพยาบาลเพื่อรับการรักษาพยาบาลทหารผ่านศึก และดูแลทหารผ่านศึกที่พิการทุพพลภาพหรือพิการโดยให้การฟื้นฟูบำบัดทั้งทางร่างกายและจิตใจ จัดหาอวัยวะเทียมให้โดยไม่คิดมูลค่า จัดอาคารที่พักอาศัยให้ทหารผ่านศึกพิการ จัดให้มีสถานฝึกอบรมอาชีพ สาขาต่าง ๆ

นอกจากนี้ได้ดำเนินการด้านส่งเสริมสิทธิและเกียรติของทหารผ่านศึก เช่น ให้ความช่วยเหลือ ด้านอรรถคดี ขอสิทธิพิเศษในการลดหย่อนค่าโดยสารในการเดินทาง ค่าสาธารณูปโภค และจัดให้มีการแข่งขัน กีฬาของทหารผ่านศึก เพื่อเป็นการฟื้นฟูจิตใจทหารผ่านศึกพิการทุพพลภาพ และการฌาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น

(๒) กระทรวงกลาโหม ควรให้ความสำคัญกับกำลังพลในเชิงคุณภาพมากกว่าปริมาณ โดยควรใช้วิธีการรับสมัครแทนการเกณฑ์ทหาร ทำให้สามารถคัดเลือกบุคคลที่มีความสามารถและมีคุณภาพ

สอดคล้องกับความต้องการกำลังพล เพื่อรองรับภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น ภัยคุกคามทางด้านเทคโนโลยี เป็นต้น เพื่อยกระดับกองทัพให้มีสมรรถนะสูง (Smart Troops)

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ยามปกติทหารมีหน้าที่เตรียมกำลังให้มีความพร้อมรบ เพื่อใช้กำลังตามภารกิจที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๖๐ กำหนด คือ การป้องกันประเทศ การรักษาความมั่นคงภายใน การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ อีกทั้งการพัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชนเมื่อได้รับความเดือดร้อนในทุกสถานการณ์ โดยกองทัพจะสนับสนุนทุกส่วนราชการในการช่วยเหลือบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน จากภาระหน้าที่ของทหารดังกล่าว ทำให้กองทัพมีความจำเป็นต้องมีทหารกองประจำการในจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอต่อภารกิจที่กำหนดไว้ในกฎหมายและภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาที่สำคัญของชาติ โดยการได้มาซึ่งทหารกองประจำการนั้น กระทรวงกลาโหมดำเนินการตาม พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อให้ชายไทยที่มีสัญชาติไทยทุกคนเป็นทหาร มีสถานะเป็นทหารตั้งแต่ขึ้นทะเบียนทหารกองเกินเมื่ออายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ หากไม่ถูกเกณฑ์เข้ารับราชการเมื่อมีอายุครบ ๒๑ ปีบริบูรณ์ ก็จะเป็นทหารกองเกินไปจนอายุ ๓๐ ปีบริบูรณ์ และจะพ้นสภาพจากทหารกองเกิน เป็นทหารกองหนุนประเภทที่ ๒ ในชั้นต่าง ๆ ไปจนอายุ ๔๖ ปีบริบูรณ์

สำหรับพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ มีการปรับปรุงแก้ไขอยู่เสมอให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และสภาพของสังคมไทย เพื่อให้ชายไทยได้รับการปลูกฝังระเบียบวินัย อุดมการณ์ความรักชาติ ความเป็นผู้นำ และการเป็นคนดีของสังคม รวมทั้งเมื่อปลดประจำการแล้วยังได้กำหนดชั้นของการเป็นทหารกองหนุนตามช่วงอายุที่เหมาะสม โดยไม่ต้องกังวลในการเข้ารับราชการทหารอีก เมื่อปลดประจำการที่อายุ ๒๓ ปีบริบูรณ์ ซึ่งเป็นช่วงอายุที่เหมาะสม ในขณะเดียวกันผู้ที่ไม่มีความพร้อม หรือกำลังศึกษาอยู่ในระดับอนุปริญญา หรือปริญญา ก็สามารถขอผ่อนผันไม่ต้องเข้ารับการเกณฑ์ทหารได้จนถึงอายุ ๒๙ ปี

การดำเนินการของกองทัพตาม พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. ๒๔๙๗ ในการคำนวณกำลังพลที่ต้องการจากการเกณฑ์ทหาร (รวมทั้งสมัครใจ) เป็นการกำหนดตัวเลขโดยคิดคำนวณตามภารกิจเรียกว่า “ใช้ภารกิจเป็นตัวตั้ง” ปีละราวๆ ๑๐๐,๐๐๐ นาย รวมความต้องการประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ นาย เพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจที่ต้องปฏิบัติ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ในปัจจุบัน “สงครามตามแบบ” (ที่ต้องใช้กำลังพลจำนวนมาก) จะลดน้อยลง แต่การปฏิบัติการกิจด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงเพิ่มขึ้นมากขึ้น รวมทั้งภารกิจรักษาความมั่นคงปลอดภัยในราชอาณาจักร ภารกิจป้องกันชายแดน ภารกิจการพัฒนาและช่วยเหลือประชาชน ภารกิจปราบปรามยาเสพติด ภารกิจถวายความปลอดภัย ซึ่งล้วนมีความจำเป็นที่ต้องใช้กำลังทหารในการปฏิบัติการ และเมื่อเกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน มีความขัดแย้งภายในประเทศ ทหารกองประจำการคือกำลังหลักในการแก้ปัญหา

สำหรับแนวทางในการเปลี่ยนแปลงจากระบบการตรวจเลือก มาเป็นระบบสมัครใจนั้น สอดคล้องกับแนวคิดของกองทัพในปัจจุบันที่มีแนวคิดในการเพิ่มมาตรการจูงใจให้มีผู้มาสมัครเป็นทหารกองประจำการมากขึ้นเท่าที่สามารถทำได้ โดยพิจารณาเพิ่มสิทธิประโยชน์ต่างๆ การให้การศึกษา รวมทั้งการเตรียมความพร้อมให้แก่กำลังพลเหล่านี้ภายหลังการปลดประจำการ เพื่อออกไปประกอบอาชีพหาเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การเพิ่มมาตรการจูงใจดังกล่าว จะต้องพิจารณาความเหมาะสมและเป็นไป

ได้ โดยเฉพาะในด้านงบประมาณซึ่งมีอยู่จำกัด รวมทั้งผลกระทบต่อระบบฐานเงินเดือนของข้าราชการ ที่ต้องมีการปรับปรุงให้มีความสอดคล้องกัน ซึ่งต้องดำเนินการแบบค่อยเป็นค่อยไป และกองทัพยังคงมีความ จำเป็นต้องใช้การเกณฑ์ผสมผสานกับการใช้ระบบสมัครใจต่อไป เพื่อเป็นหลักประกันความพร้อมของกองทัพ และพัฒนาไปสู่ระบบสมัครใจอย่างสมบูรณ์ในอนาคต

สำหรับเหตุผลที่กองทัพยังคงไม่สามารถนำระบบสมัครใจมาใช้แทนระบบการตรวจเลือกได้ เนื่องจากในปัจจุบันยังคงมีผู้สมัครใจไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติการกิจของกองทัพตามที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งการนำระบบความสมัครใจมาแทนระบบการตรวจเลือกเพื่อให้ได้จำนวนทหารกองประจำการที่เพียงพอ นั้น จำเป็นต้องมีการกำหนดสิทธิประโยชน์และค่าตอบแทนเพื่อสร้างแรงจูงใจพอสมควร ซึ่งต้องใช้งบประมาณที่สูง รวมทั้งต้องพิจารณาปัจจัยอื่น ๆ อีกหลายด้านไปพร้อมกัน โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของกองทัพ และด้านระบบกำลังพลสำรอง หากเปลี่ยนไปใช้ระบบสมัครใจเพียงระบบเดียวในทันที อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคง และความผาสุกของประชาชนของประเทศชาติได้

การยกระดับคุณภาพของทหาร กระทรวงกลาโหมได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร ของกองทัพในทุกกระดับให้มีความรู้ ความสามารถในการด้านต่าง ๆ เพื่อให้บุคลากรมีความพร้อมใน การปฏิบัติการกิจทั้งด้านความมั่นคง การพัฒนาประเทศ และช่วยเหลือประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทหารกองประจำการที่เข้ามานั้นจะได้รับการพัฒนาความรู้และคุณวุฒิทางการศึกษา โดยกระทรวงกลาโหม ได้ร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและเปิดโอกาสให้ทหารกองประจำการได้ขยายโอกาสทางการศึกษาให้มีคุณวุฒิทาง การศึกษาสูงขึ้น ๑ ระดับภายในระยะเวลา ๒ ปีที่เข้ามาประจำการ ซึ่งเมื่อปลดประจำการออกไปสามารถนำ คุณวุฒิที่ได้รับ ไปสมัครศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือสมัครงานโดยใช้คุณวุฒิทางการศึกษาที่สูงขึ้นเป็นการเพิ่ม โอกาสในการสมัครงาน รวมทั้งยังได้รับการอบรมทักษะที่จำเป็นในการประกอบอาชีพอีกด้วย โดยได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการส่งเสริมการมีงานทำให้กับทหารกองประจำการ ระหว่าง กระทรวงกลาโหมกับกระทรวงแรงงาน ซึ่งบันทึกข้อตกลงดังกล่าวเป็นความร่วมมือของทั้ง ๒ กระทรวง ในการ ส่งเสริมการฝึกอบรมอาชีพโดยพัฒนาทักษะฝีมือตามความถนัดและสอดคล้องกับความต้องการของ ตลาดแรงงาน รวมถึงการจัดหางานให้กับทหารกองประจำการภายหลังจากปลดจากกองประจำการไปแล้วให้ เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม โดยในส่วน of กระทรวงกลาโหมจะรับผิดชอบในการสำรวจสาขาวิชาชีพที่เป็นความ ต้องการของทหารกองประจำการ และในส่วน of กระทรวงแรงงานรับผิดชอบในการพัฒนาทักษะฝีมือ, การฝึกอบรมอาชีพ, การแนะแนวอาชีพ รวมถึงประสานงานกับสถานประกอบการเพื่อจัดหางานให้กับ ทหารกองประจำการก่อนปลดจากกองประจำการ

(๓) กระทรวงกลาโหม ควรกำหนดภารกิจด้านการปกป้องสถาบันหลักของชาติและ เสริมสร้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้เป็นภารกิจประจำ of กระทรวง กลาโหม

ผลการดำเนินงาน of หน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกต of คณะกรรมาธิการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

การปกป้อง พิทักษ์รักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นอำนาจหน้าที่ of กระทรวงกลาโหมตามที่ระบุไว้ใน มาตรา ๘

แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๑ อยู่แล้ว ทั้งนี้ กระทรวงกลาโหมไม่นำมากำหนดไว้เป็นพันธกิจของกระทรวงในเอกสารงบประมาณ เนื่องจาก กระทรวงกลาโหมได้พิจารณารวมภารกิจ หน้าที่ต่าง ๆ ทั้งหมดที่กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบ ไว้เป็นหมวดหมู่สำหรับการปฏิบัติงานตามลักษณะงานและวิธีการดำเนินการ โดยหน้าที่ดังกล่าวได้ถูกกำหนดรวมไว้ในพันธกิจข้อที่ ๓ “การสนับสนุนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงภายในราชอาณาจักร” ซึ่งเป็นภาพการดำเนินงานที่กว้างและครอบคลุมเนื่องงานภารกิจหลักของกระทรวงกลาโหมได้ทุกมิติ

(๔) ที่ผ่านมากองบัญชาการกองทัพไทยให้ความช่วยเหลือในการบรรเทาสาธารณภัยมาโดยตลอด ทั้งนี้ กองบัญชาการกองทัพไทยควรสนับสนุนภารกิจด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ในเชิงบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย โดยให้กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานหลัก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กองบัญชาการกองทัพไทย

การปฏิบัติภารกิจบรรเทาสาธารณภัยของกระทรวงกลาโหมเป็นการดำเนินการภายใต้แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งได้กำหนดให้ กระทรวงกลาโหมมีหน้าที่สนับสนุนภารกิจของรัฐในการป้องกันและแก้ไขปัญหามาจากภัยพิบัติ

ดังนั้น กระทรวงกลาโหมจึงได้จัดตั้ง “ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม” “ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยกองบัญชาการกองทัพไทย” และ “ศูนย์บรรเทาสาธารณภัยของเหล่าทัพ” เพื่อเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับรัฐบาล และหน่วยงานฝ่ายพลเรือน รวมทั้งภาคเอกชนในการอำนวยความสะดวก ป้องกัน แก้ไข บรรเทาภัยพิบัติ โดยดำเนินการในเชิงบูรณาการร่วมกับกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทยอย่างใกล้ชิด ซึ่งมีแผนบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม ๒๕๕๘ ที่มีความสอดคล้องกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติสำหรับใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่หน่วยขึ้นตรงของกระทรวงกลาโหม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยได้แบ่งมอบพื้นที่ให้มีหน่วยทหารรับผิดชอบสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัยจนถึงระดับจังหวัด/อำเภอ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันท่วงที และประสานการปฏิบัติกับกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอำเภอ/จังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และครอบคลุมทุกพื้นที่

กระทรวงกลาโหมมีความพร้อมทั้งด้านกำลังพล เครื่องมือและยุทโธปกรณ์ และมีการจัดหน่วยที่สามารถสนับสนุนภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย อาทิ ชุดค้นหาและกู้ภัยทั้งทางบกและทางทะเล ชุดแพทย์เผชิญเหตุ หน่วยทหารช่างเฉพาะกิจซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคในพื้นที่ประสบภัย ชุดเผชิญภัยจากสารเคมีและวัตถุอันตราย และชุดดับไฟฟ้า เป็นต้น เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการสนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัยและช่วยเหลือประชาชน รวมถึงการสนับสนุนทรัพยากรทางการทหาร ยานพาหนะ และอากาศยานประเภทต่าง ๆ ในการปฏิบัติภารกิจดังกล่าวทั้งนี้หน่วยทหารทุกหน่วยที่เกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาขีดความสามารถและเตรียมความพร้อมทางด้านกำลังพล เครื่องมือและยุทโธปกรณ์ รวมถึงบูรณาการการปฏิบัติงานและการฝึกร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กระทรวงกลาโหมสามารถตอบสนองภารกิจในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และช่วยเหลือประชาชนที่ประสบภัยพิบัติได้อย่าง

ทันทั่วทั้งและมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นการนำเอาศักยภาพและขีดความสามารถของกองทัพมาใช้ในการแก้ไข ปัญหาสำคัญของชาติ

นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหม ได้กำหนดนโยบายด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ที่สำคัญ คือหน่วยทหารทุกหน่วยตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงกลาโหม มีบทบาทหน้าที่ในการสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในลักษณะเชิงรุก และการจัดเตรียมกำลังพล และยุทโธปกรณ์ให้มีความพร้อมรับมือกับสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ โดยจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่พี่น้องประชาชนที่ได้รับผลกระทบโดยเร็วที่สุด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ชีวิต และทรัพย์สินและความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน และส่งมอบพื้นที่รับผิดชอบให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

(๕) กองบัญชาการกองทัพไทย ควรปรับปรุงหลักสูตรของวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งเปลี่ยนเป็นสงครามด้านเศรษฐกิจที่เน้นความอยู่ดีกินดีของประชาชน เป็นหลัก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กองบัญชาการกองทัพไทย

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรมีหน้าที่ประสานวิทยาการ และวิจัยเกี่ยวกับการป้องกัน ราชอาณาจักรให้แก่ข้าราชการทั้งฝ่ายทหารและพลเรือน ตลอดจนพนักงานองค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งภาคเอกชน นักการเมือง โดยหลักสูตรวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร เป็นหลักสูตรที่ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงโดยต่อเนื่อง มีมาตรฐาน และคุณภาพพระดับสากล มีความมุ่งหมายในการอบรมให้ความรู้ นักศึกษา มุ่งเน้นในเรื่องของความมั่นคงของชาติ ในระดับยุทธศาสตร์ เพื่อมุ่งไปสู่ประเด็นยุทธศาสตร์ในด้านการเงินทุน สถาบันพระมหากษัตริย์ การจัดการศึกษาด้านความมั่นคงทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี พลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการทหาร ทั้งในระดับโลก ภูมิภาค และภายในประเทศ รวมทั้งด้านการส่งเสริมการให้บริการสาธารณะเพื่อความมั่นคง ด้านการเสริมสร้างเครือข่าย ความร่วมมือด้านความมั่นคง การปลูกฝังและการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม

ทั้งนี้ ความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ถือเป็นความมั่นคงด้านหนึ่ง ซึ่งในหลักสูตรของวิทยาลัย ป้องกันราชอาณาจักรมีเนื้อหาวิชาดังกล่าวสอดแทรกอยู่ในหลักสูตร ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับองค์ความรู้อื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากได้เล็งเห็นความสำคัญและตระหนักถึงสภาวะแวดล้อมความมั่นคง ของประชาคมโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

(๖) กองทัพอากาศควรทำหน้าที่ในการกำกับและกำหนดมาตรการควบคุมการใช้อากาศยาน ไร้คนขับให้ครอบคลุม โดยคำนึงถึงทั้งทางด้านความมั่นคง และสิทธิของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กองทัพอากาศ

กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในการบิน โดยเฉพาะการใช้งานอากาศยาน ตามมาตรฐานสากล ซึ่งต้องทำการบินใน International and Civilian Airspace ในขณะที่ อากาศยาน ไร้คนขับต้องบินร่วมกับอากาศยานแบบอื่น ๆ ซึ่งเป็น manned aircraft ด้วยเช่นกัน กองทัพอากาศ จึงมีความเข้าใจในกฎการบินอย่างถ่องแท้ (บินในภาวะปกติ /บินในภาวะสงคราม)

ที่ผ่านมา กองทัพอากาศเป็นหน่วยงานแรกในประเทศไทยที่สามารถวิจัย พัฒนา และผลิต อากาศยานไร้คนขับ ทำให้กองทัพอากาศมีองค์ความรู้ในการใช้งาน การดูแล การกำกับมาตรฐาน และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กองทัพอากาศจึงเป็นหน่วยงานที่เหมาะสมในการกำกับและกำหนดมาตรฐานการควบคุมการใช้งานอากาศยานไร้คนขับ ซึ่งกองทัพอากาศสามารถจำแนกการใช้งานต่าง ๆ ที่ไม่เพียงคำนึงถึงการใช้งานด้านความมั่นคงเท่านั้น หากแต่รวมไปถึงการใช้งานของภาคส่วนอื่น ๆ ที่ใช้อากาศยานไร้คนขับ เพื่อการพัฒนาประเทศด้วย โดยในระยะต่อไปกองทัพอากาศจะได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำ กฎการบิน เพื่อกำหนดห้วงอากาศในการใช้อากาศยานไร้คนขับร่วมกับอากาศยานแบบอื่น ๆ ทั้งในส่วน ของความมั่นคง และการใช้งานทางพลเรือนให้มีความชัดเจนอีกด้วย

(๗) การตั้งงบประมาณของสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ โดยเฉพาะด้านการวิจัยควร สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพว่าต้องการให้สถาบันฯ วิจัยเรื่องใด เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้ ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่ากับงบประมาณ และมีการนำไปใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง ตรงกับ ความต้องการของทุกเหล่าทัพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) ที่จัดตั้งตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ นั้นได้ถูกกำหนดให้วิจัยและพัฒนา “โครงการขนาดใหญ่ด้านยุทธโศปกรณ์” ตามที่ได้ถูกนิยามไว้ในมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ (องค์การมหาชน) พ.ศ.๒๕๕๑ ซึ่งจะต้องเป็น โครงการที่สภากลาโหมกำหนดและอนุมัติให้มีแผนแม่บทในการดำเนินโครงการ และมีวัตถุประสงค์เพื่อการสร้าง ต้นแบบยุทธโศปกรณ์โดยวิธีการวิจัยและพัฒนาจะดำเนินการวิจัยและพัฒนาตามแผนแม่บท

โดยการดำเนินการที่ผ่านมา นั้น สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้จัดทำแผนแม่บทซึ่ง สอดคล้องกับความต้องการของกองทัพและเสนอให้สภากลาโหมอนุมัติทั้งสิ้น ๔ แผนแม่บท ได้แก่ แผนแม่บท การวิจัยและพัฒนาอากาศยานไร้คนขับ แผนแม่บทการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีจรวดเพื่อความมั่นคง แผนแม่บทการ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางทหาร แผนแม่บทการวิจัยและพัฒนาการฝึกจำลองยุทธ์ และการฝึกเสมือนจริง และอีก ๑ ร่างคือ ร่างแผนแม่บทเทคโนโลยียานรบและระบบอาวุธ

ก่อนที่สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศจะเริ่มดำเนินการวิจัยและพัฒนาโครงการใดๆ นั้น จะมีการทำบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) หรือบันทึกข้อตกลง (Memorandum of Agreement) กับหน่วยผู้ใช้งานหรือภาคเอกชนที่ร่วมดำเนินการวิจัยและพัฒนา ซึ่งในเนื้อหาจะมีการกำหนด กรอบการดำเนินงานทดสอบทดลองร่วมกัน รวมถึงการกำหนดผลผลิตและระยะเวลาที่จะต้องส่งมอบ ซึ่ง สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการอย่างแท้จริงของเหล่าทัพและผู้ใช้งาน และในการดำเนินการจริงที่ผ่านมา นั้น มีการต่ออายุบันทึกความเข้าใจ หรือบันทึกข้อตกลงหลายโครงการ เนื่องจากผู้ใช้งานมีความประสงค์ต้องการ ให้ปรับแก้ผลงานวิจัยและพัฒนาหลังจากที่ได้นำไปทดสอบทดลองใช้งานแล้วระยะหนึ่งด้วย

ภายหลังจากที่พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ.๒๕๖๒ มีผลใช้บังคับนั้น สถาบัน เทคโนโลยีป้องกันประเทศยังคงใช้แนวทางในการทำบันทึกความเข้าใจ หรือบันทึกข้อตกลง ร่วมกับผู้ใช้งานหรือ ภาคเอกชนเช่นเดิม แต่จะมุ่งเน้นว่าการดำเนินการร่วมกับภาคเอกชนนั้น จะเป็นความร่วมมือที่นำไปสู่การผลิต

ในภาคอุตสาหกรรมโดยมีความต้องการยืนยันความต้องการจากผู้บังคับบัญชา
ระดับสูงสุดของหน่วยผู้ใช้งาน

ที่ผ่านมานั้นสถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาตามความต้องการ
ของผู้ใช้งาน โดยมีการส่งมอบต้นแบบวิจัยและพัฒนาตามความต้องการของผู้ใช้งาน เช่น ระบบจรวดหลายลำ
กล้องแบบไม่นำวิถี DTI-๑ : ส่งมอบต้นแบบ DTI ๑ ระบบ C๔I เพื่อบูรณาการจอภาพการแสดงผลข้อมูลใน
ระบบแผนที่สถานการณ์ร่วม (Common Operation Picture – COP) อากาศยานไร้คนขับ ขึ้น-ลงทางดิ่ง
VTOL UAV ต้นแบบระบบอากาศยานไร้คนบินขนาดเล็ก (Mini UAV) ระบบจรวดหลายลำกล้องนำวิถี
แบบ DTI-๑G อากาศยานไร้คนบิน ขึ้น-ลง ทางดิ่งขนาดเล็ก แบบ Multi Rotor –Siam UAV ยานเกราะล้อยาง
สำหรับปฏิบัติการกิจของหน่วยบัญชาการนาวิกโยธินและหุ่นยนต์เก็บกู้วัตถุระเบิด เป็นต้น

(๘) ในคำขอรับงบประมาณเพื่อดำเนินภารกิจในโครงการที่เป็นประเด็นความอ่อนไหวทาง
สังคม ควรเป็นข้อโครงการที่ไม่ก่อให้เกิดความเห็นต่าง และความขัดแย้งภายในสังคม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันเทคโนโลยีป้องกันประเทศ

ตามที่กระทรวงกลาโหมได้ดำเนินการใน “โครงการป้องกันรวมทั้งตอบโต้ และทำความเข้าใจ
ให้มีการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์” ซึ่งในประเด็น “การตอบโต้” ทางกรมการได้
ให้ตั้งข้อสังเกตว่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิด และความขัดแย้งภายในสังคมได้นั้น ในปัจจุบันมีผู้ที่ไม่ประสงค์
ดีได้ใช้สื่อออนไลน์ในการล่วงละเมิดสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งเป็นการให้ข้อมูลที่เป็นเท็จ ให้ร้ายป้ายสีสถาบัน
พระมหากษัตริย์ให้เสื่อมเสียพระเกียรติ ซึ่งหากมีการตรวจพบข้อมูลดังกล่าว กระทรวงกลาโหมจะชี้แจง
ทำความเข้าใจ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องในสื่อสังคมออนไลน์ ในกรณีที่มีการให้ข้อมูลอันเป็นเท็จ ซึ่งการดำเนินการ
ดังกล่าว เป็นการดำเนินการในเรื่องการ “ตอบโต้” แต่อย่างไรก็ตามกระทรวงกลาโหมได้นำข้อสังเกตดังกล่าวไป
ดำเนินการปรับปรุงชื่อของโครงการต่อไป

(๙) กรณีการตั้งของงบประมาณเพื่อจัดซื้อเรือดำน้ำของกองทัพเรือซึ่งเป็นการใช้จ่าย
งบประมาณค่อนข้างสูง ควรจัดซื้อเพื่อความจำเป็นต่อภารกิจอย่างแท้จริง โดยต้องสามารถชี้แจง
แสดงเหตุผลทำความเข้าใจต่อประชาชนได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กองทัพเรือ

กองทัพเรือเป็นหน่วยงานหลักที่มีความจำเป็นจะต้องพัฒนากำลังทางเรือในการเตรียมการ
รองรับสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในทะเล เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของชาติทางทะเลที่มีมูลค่ามหาศาล
ที่สามารถวัดเป็นมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ประมาณ ๒๔ ล้านล้านบาทต่อปี และยังมีบางส่วนที่ไม่สามารถวัดมูลค่า
เศรษฐกิจได้อีกจำนวนหนึ่งที่ผ่านมาประเทศไทยพึ่งพาการส่งออกสินค้าทางทะเลถึงร้อยละ ๙๕
โดยมีเรือสินค้าเข้าและออกอ่าวไทยปีละกว่า ๑๕,๐๐๐ ลำ ซึ่งนับวันจะมีจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

โดยหากพิจารณาในสถานการณ์ปัจจุบันที่ตุลอำนาจทางทะเลในภูมิภาคปรากฏว่าประเทศไทย
เสียเปรียบชาติที่มีขีดความสามารถด้านเรือดำน้ำ ซึ่งอาจจะส่งผลให้อำนาจในการเจรจาต่อรองของประเทศไทย
ด้อยกว่า จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่ กองทัพเรือต้องมีเรือดำน้ำเพื่อรักษาตุลภาวะดังกล่าว ในขณะที่สถานการณ์
ด้านความมั่นคงทางทะเลได้เข้ามาส่งผลต่อการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรในทะเลมากยิ่งขึ้น

เห็นได้จากในบริเวณอ่าวไทยเรามีแหล่งขุดเจาะน้ำมันและก๊าซธรรมชาติหลายร้อยแห่ง รวมถึงมีพื้นที่ทับซ้อนในทางทะเลอีกหลายพื้นที่ ซึ่งอาจจะมีความเป็นไปได้ที่ทำให้เกิดความขัดแย้งรุนแรงถึงขั้นใช้กำลังทางทหารได้ ซึ่งกองทัพเรือได้กำหนดแนวคิดการรักษาความมั่นคงทางทะเลตั้งแต่ภาวะปกติจนถึงภาวะขัดแย้ง โดยจะยึดถือแนวความคิดในเชิงป้องกันและป้องปรามเป็นหลัก แต่จะต้องมีขีดความสามารถที่รองรับสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในทุกรูปแบบ ซึ่งตามยุทธศาสตร์ของกองทัพเรือและแนวความคิดในการใช้กำลังทางเรื่อนั้น มีความต้องการเรือดำน้ำ จำนวน ๓ ลำ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถปฏิบัติการได้ครอบคลุมพื้นที่ทางทะเลทั้งด้านอ่าวไทยและทะเลอันดามัน เพื่อที่จะหมุนเวียนในการออกปฏิบัติการการฝึกและเข้ารับการซ่อมบำรุงตามระยะเวลา โดยเฉพาะชายฝั่งทะเลของไทยที่เป็นแนวยาวทั้งสองฝั่ง มีอาณาเขตประมาณ ๓๒๐,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร และไม่มีเส้นทางที่สามารถเดินเรือจากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่งในเขตประเทศไทยได้ จำเป็นต้องใช้เวลานานซึ่งผ่านรัฐชายฝั่งหลายประเทศ คือช่องแคบมะละกา ซึ่งอาจปิด เมื่อมีสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้ในอนาคต

ด้านความเหมาะสมกับภูมิศาสตร์ของไทยที่จะเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเรือดำน้ำนั้น บริเวณอ่าวไทยมีความลึกเฉลี่ยประมาณ ๕๐ ม. ความลึกสูงสุดประมาณ ๘๕ ม. ความใสของน้ำที่สามารถมองเห็นได้ลึกสูงสุดไม่เกิน ๑๖ ม. สำหรับในด้านทะเลอันดามันนั้นมีความลึกกว่าด้านอ่าวไทยอย่างมาก ซึ่งจากการที่ กองทัพเรือได้มีการฝึกกับมิตรประเทศที่มีการจัดขึ้นเป็นประจำ การค้นหาเรือดำน้ำในอ่าวไทยไม่ว่าจะเป็นการค้นหาด้วยสายตา เรือผิวน้ำ หรืออากาศยานนั้น เป็นไปด้วยความยากลำบากหรือไม่สามารถตรวจสอบได้เลย เมื่อมีการปฏิบัติการของเรือดำน้ำ ซึ่งจำเป็นต้องใช้เรือดำน้ำซึ่งเป็นอาวุธที่สามารถต่อกรกับเรือดำน้ำด้วยกันได้ดีที่สุด และอีกอย่างหนึ่งในการจัดหาเรือดำน้ำนั้นจะต้องใช้เวลาในการต่อเรือ ไม่สามารถซื้อแล้วได้รับเรือดำน้ำเลยแต่จะต้องใช้เวลาในการต่อเรือ การเตรียมกำลังพล การฝึกปฏิบัติงานต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องซึ่งในส่วนของกองทัพเรือใช้เวลาในการต่อเรือประมาณ ๖ ปี และหลังจากนั้นจะต้องมีการฝึกเพื่อสร้างความคุ้นเคยเพิ่มเติมอีก ซึ่งจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าอย่างน้อย ๑๐ ปี จึงจะมีขีดความสามารถด้านเรือดำน้ำ

ฉะนั้นการจัดหาเรือดำน้ำของกระทรวงกลาโหมได้มีการประเมินสถานการณ์ในด้านความมั่นคงทางทะเลอย่างรอบคอบและรอบด้าน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ อันอาจจะนำมาสู่ความขัดแย้ง การปกป้องทรัพยากรทางธรรมชาติในทะเล การรักษาเส้นทางการคมนาคม และภูมิศาสตร์ทางทะเล รวมทั้งได้มีการคำนึงถึงด้านภาระงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดของประเทศด้วย จึงทำให้โครงการนี้มีความจำเป็นที่จะต้องเตรียมการวางแผนงานล่วงหน้าในระยะเวลาประมาณ ๑๐ ปี เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานในการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสามารถส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป

๓.๓ กระทรวงการคลัง

(๑) กระทรวงการคลัง ควรประเมินผลความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและผลลัพธ์ในระดับพื้นที่ของมาตรการภาครัฐ อาทิ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐและมาตรการชิมช้อปใช้ เพื่อนำผลการประเมินดังกล่าวไปปรับปรุงการดำเนินมาตรการในระยะต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง

ในการประเมินผลความคุ้มค่ามาตรการ “ชิมช้อปใช้” ปลัดกระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานประเมินผลและความคุ้มค่าของมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ “ชิมช้อปใช้” (คณะทำงานประเมินผลฯ) เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยมีรองปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน ซึ่งในขณะนี้คณะทำงานประเมินผลฯ อยู่ระหว่างการประเมินผลความคุ้มค่าของมาตรการดังกล่าว

กองทุนประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม

ตามมาตรา ๘ (๕) แห่งพระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) มีหน้าที่และอำนาจในการประเมินผลการดำเนินงานและความคุ้มค่าในการจัดประชารัฐสวัสดิการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง (การประเมินผลฯ) พร้อมทั้งรายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการฯ กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ซึ่งขณะนี้กระทรวงการคลังได้ดำเนินการยกร่างหลักเกณฑ์และวิธีการดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และจะนำเสนอคณะกรรมการฯ และคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบตามลำดับต่อไป โดยการประเมินผลฯ จะต้องแสดงรายละเอียด เช่น จำนวนผู้มีสิทธิ มูลค่าการได้รับสิทธิ อัตราการใช้ประโยชน์ ต้นทุน ผลประโยชน์ และความคุ้มค่าของการจัดประชารัฐสวัสดิการ เป็นต้น

(๒) กรมธนารักษ์ ควรนำแนวทางของกรมที่ดินเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งกับประชาชนในพื้นที่ มาใช้ในการบริหารที่ราชพัสดุและควรร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาที่ราชพัสดุเพื่อสาธารณะประโยชน์

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมธนารักษ์

ภารกิจการดูแลที่ดินของกรมที่ดินกับกรมธนารักษ์มีข้อแตกต่างกันตามกฎหมายและระเบียบของทางราชการ กล่าวคือ กรมที่ดิน ดูแลที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดิน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔(๑) และ (๒) ซึ่งเป็นประเภทพลเมืองใช้ร่วมกัน มีวัตถุประสงค์เพื่อพลเมืองใช้ประโยชน์ร่วมกัน โดยการปกครองดูแลร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ตามที่ที่ดินสาธารณะประโยชน์ตั้งอยู่ส่วนกรมธนารักษ์ดูแลที่สาธารณะสมบัติของแผ่นดินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๐๔(๓) ประเภทใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดินโดยเฉพาะ เป็นต้นว่า ป้อมและโรงทหาร สำนักงานราชการบ้านเมือง เรือรบ อาวุธยุทโธภัณฑ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่ราชการเป็นหลัก เช่น เป็นที่ตั้งสถานที่ราชการต่าง ๆ ของส่วนราชการในกระทรวง ทบวง กรม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปตามพระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ส่วนพื้นที่ราชพัสดุแปลงใดที่ส่วนราชการ หมดความจำเป็นไม่ใช้ประโยชน์แล้ว จะนำไปบริหารจัดการทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งที่ผ่านมากรมธนารักษ์ได้ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำโครงการ ดังนี้

๑. กรณีการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ราชพัสดุ ในกรณีที่ผู้ครอบครองที่ราชพัสดุโดยมิชอบที่ไม่ได้แจ้งกรมสิทธิ และครอบครองอยู่ก่อนวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๖ ด้วยการรับรองสิทธิการครอบครอง โดยการจัดให้เช่าที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน

๑.๑ โครงการ “รัฐเอื้อราชรัฐ” ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๘ ได้ดำเนินการแล้ว จำนวน ๙๑,๑๖๓ ราย เนื้อที่ประมาณ ๒๕๙,๑๔๗ ไร่

๑.๒ โครงการ “ธนารักษ์ประชารัฐ” ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้ดำเนินการสำรวจรังวัดจัดทำแผนที่แล้ว จำนวน ๕,๕๕๕ ราย และจัดให้เข้าที่ราชพัสดุ จำนวน ๓,๖๘๘ ราย และในปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดเป้าหมายในการดำเนินการสำรวจรังวัดจัดทำแผนที่จำนวน ๓๑,๘๐๕ ราย และจัดให้เข้าที่ราชพัสดุ จำนวน ๑๙,๓๕๑ ราย

๒. กรณีความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาที่ราชพัสดุเพื่อสาธารณประโยชน์

กรมธนารักษ์ได้ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาที่ราชพัสดุเพื่อสาธารณประโยชน์ โดยโครงการสำคัญที่ร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการ คือ โครงการจัดสร้างสวนสาธารณะ สนามกีฬา ลานกีฬา ห้องสมุด และหอศิลป์ในที่ราชพัสดุทั่วประเทศซึ่งดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ เป็นต้นมา มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยฟื้นฟูและรักษาสภาพแวดล้อมให้ดีขึ้น ช่วยให้ประชาชนได้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ออกกำลังกาย โดยดำเนินโครงการในลักษณะบูรณาการมีคณะทำงานของแต่ละจังหวัดประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด ธนารักษ์พื้นที่ ส่วนราชการต่างๆที่ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้นร่วมเป็นคณะทำงาน พร้อมทั้งดำเนินการจัดทำบันทึกข้อตกลงโครงการฯ ร่วมกันระหว่างกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลังกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่ครอบครองใช้ประโยชน์ที่ราชพัสดุ และองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อร่วมมือในการดำเนินโครงการฯ โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ประสานความร่วมมือกันด้วยดีตลอดมา ส่งผลให้การดำเนินโครงการฯ บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์โดยมีผลการดำเนินการทั่วประเทศ จำนวน ๑,๒๕๖ แห่ง ได้แก่ ๑) สวนสาธารณะ จำนวน ๕๐๐ แห่ง ๒) สนามกีฬา จำนวน ๒๙๕ แห่ง ๓) ลานกีฬา จำนวน ๓๗๙ แห่ง ๔) ห้องสมุดจำนวน ๗๐ แห่ง และหอศิลป์ จำนวน ๑๒ แห่ง

(๓) กรมสรรพสามิต ควรศึกษาผลกระทบการขึ้นอัตราภาษีบุหรี่ที่มีต่อเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบอย่างรอบคอบ เนื่องจากอาจทำให้ราคาบุหรี่ไทยเพิ่มสูงขึ้นและสูญเสียความสามารถในการแข่งขันกับบุหรี่ต่างประเทศ ในขณะเดียวกัน ควรพิจารณาแนวทางการส่งเสริมการผลิตสุรพ้นบ้านภายใต้กรอบของกฎหมายที่มีอยู่เพื่อส่งเสริมอาชีพและการจ้างงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมสรรพสามิต

๑. ในการปรับอัตราภาษียาสูบ กรมสรรพสามิตได้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อมิให้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ โดยที่ผ่านมารัฐบาลได้ขยายเวลาการบังคับใช้อัตราภาษีตามมูลค่านิรโทษิภาเรตที่ร้อยละ ๒๐ และร้อยละ ๔๐ ออกไปอีก ๑ ปี จากเดิมที่จะสิ้นสุดการบังคับใช้วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ออกไปเป็นวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ โดยหลังจากนั้นตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป จะกำหนดอัตราภาษีตามมูลค่าที่ร้อยละ ๔๐ อัตราเดียว โดยไม่คำนึงราคาขายปลีกแนะนำ ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีการปรับอัตราภาษีส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการยาสูบและกระทบต่อปริมาณการรับซื้อยาสูบจากเกษตรกร

นอกจากนี้ รัฐบาลยังได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ โดยจ่ายเงินเยียวยาเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๓๓.๑๓ ล้านบาท เพื่ออุดหนุนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการลดโควตาปริมาณการ

รับซื้อใบยาสูบของการยาสูบแห่งประเทศไทย ต่อมารัฐบาลยังได้มีการพิจารณาปรับลดอัตราภาษีตามปริมาณจากเดิมอัตรา ๐.๑๐ บาทต่อหนึ่งกรัม เป็น ๐.๐๒๕ บาทต่อหนึ่งกรัม สำหรับเกษตรกรผู้ปลูกยาเส้นและหั่นเอง และจำหน่าย ที่มีปริมาณการผลิตเฉลี่ยไม่เกิน ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปี สำหรับจำนวนยาเส้นที่เกิน ๑๒,๐๐๐ กิโลกรัมต่อปีขึ้นไป ให้เสียภาษีในอัตรา ๐.๑๐ บาทต่อหนึ่งกรัม โดยการดำเนินการดังกล่าวกำหนดให้มีระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ หากพ้นช่วงเวลาดังกล่าวต้องเสียภาษีในอัตรา ๐.๑๐ บาทต่อหนึ่งกรัม

ในการปรับอัตราภาษียาสูบยึดหลักความเป็นธรรมและโปร่งใส โดยอัตราภาษีเท่าเทียมกันระหว่างสินค้าที่ผลิตในประเทศและสินค้านำเข้า ซึ่งสอดคล้องกับหลักการค้าเสรีขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ดังนั้น ในการกำหนดราคาขายปลีกหลังการปรับอัตราภาษี ถือเป็นกลยุทธ์ทางการตลาดของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ทั้งผู้ผลิตในประเทศและผู้นำเข้าที่ต้องเป็นการแข่งขันอย่างเสรีและเท่าเทียม อย่างไรก็ตาม กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาในเรื่องดังกล่าว

๒. สราชมชนได้ถูกนำเข้าสู่ระบบตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นมา เป็นการเปิดเสรีและสนับสนุนภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยกรมสรรพสามิตจะเป็นผู้ให้การอนุญาตผลิต จำหน่าย และตรวจสอบคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดก่อนที่จะผลิตและจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค จุดประสงค์เพื่อปกป้องความเสี่ยงของประชาชนผู้บริโภค รวมทั้งเพื่อยกระดับคุณภาพของสราชมชนให้สามารถผลิตและจำหน่ายได้อย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่หลักของภาครัฐที่จะต้องกำกับดูแลการผลิตและจำหน่ายสุราให้ได้มาตรฐาน

(๔) กรมศุลกากร ควรแก้ไขปัญหาการลักลอบนำเข้าผลผลิตทางการเกษตรจากประเทศเพื่อนบ้านอย่างเร่งด่วน เนื่องจากทำให้ราคาผลผลิตในไทยตกต่ำซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกร ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมศุลกากร

กรมศุลกากรมีการกำหนดแผนปฏิบัติการสืบสวนและปราบปรามการลักลอบนำเข้าพืชผลทางการเกษตร โดยได้จัดหน่วยปฏิบัติการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการสืบสวนและปฏิบัติการด้านการข่าวตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งที่มา วิธีการลักลอบเส้นทางการลักลอบ สถานที่เก็บ และแหล่งจำหน่าย เพื่อวางแผนตรวจค้นจับกุมผู้ลักลอบนำเข้าพืชผลทางการเกษตร โดยออกลาดตระเวนและตรวจค้นร้านค้า บ้านเรือน โกดังเก็บสินค้าที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการลักลอบนำเข้ามาซุกซ่อน ตลอดจนถึงจุดสกัด จุดตรวจ จุดเคลื่อนที่ ตามเส้นทางที่สำคัญที่ใช้ในการขนส่ง เพื่อยับยั้งการลักลอบนำเข้าพืชผลทางการเกษตร ผลการดำเนินการ จับกุมการลักลอบนำเข้าพืชผลทางการเกษตร ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓

(๕) กรมบัญชีกลาง ควรมีมาตรการป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding) เพื่อป้องกันการสมยอมกันระหว่างผู้ประกวดราคา ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลางมีมาตรการควบคุมการเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญทั้งทางกายภาพ (Physical) และระบบงาน (Logical) ของการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-bidding)

๑. การควบคุมทางระบบงาน (Logical) โดยการเข้าสู่ระบบ e-Bidding แบ่งเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ Web Application Database ซึ่งแต่ละส่วนมีระบบรักษาความปลอดภัย ป้องกันการเข้าถึงของผู้ที่ไม่มีสิทธิ และมีการเข้ารหัสในขั้นตอนการเสนอราคาซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญ รวมทั้งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศมาตรวจสอบระบบงาน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบไม่มีช่องโหว่ และมีระบบเฝ้าระวังและวิเคราะห์ภัยคุกคามอย่างต่อเนื่อง

๒. การควบคุมทาง (Physical) โดยกำหนดพื้นที่ปฏิบัติงานที่มีการควบคุมพิเศษสำหรับการทำงานที่ต้องเข้าถึงข้อมูลของระบบงานเป็นการเฉพาะ และมีมาตรการในการควบคุมการใช้งานของผู้ดูแลระบบ (Admin) การเข้าทำงานในพื้นที่ควบคุมดังกล่าวไม่อนุญาตให้นำเครื่องมือสื่อสารและอุปกรณ์การเชื่อมต่อทุกชนิดเข้าพื้นที่ รวมทั้งไม่อนุญาตให้เข้าพื้นที่ปฏิบัติงานดังกล่าวในช่วงเวลา ๑๕.๑๕ – ๑๖.๔๕ น. ซึ่งเป็นช่วงเวลาก่อนสิ้นสุดการเสนอราคาในแต่ละวัน

(๖) กรมบัญชีกลาง ควรมีมาตรการในการแก้ไขปัญหาผู้ที่ประมูลงานได้แล้วทิ้งงาน เช่น การขึ้นบัญชีดำ (Blacklist) เป็นต้น เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการตรวจสอบ รวมทั้งควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้างในแต่ละชั้น โดยเฉพาะชั้นพิเศษเพื่อให้เกิดการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งประหยัดงบประมาณ และควรมีแนวทางหรือมาตรการตรวจสอบงานโครงการลงทุนขนาดใหญ่ด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมบัญชีกลาง

๑. การแก้ไขปัญหาผู้ประมูลงานทิ้งงาน

๑.๑ กรณีที่ผู้ยื่นข้อเสนอได้รับการคัดเลือกแล้วไม่ยอมเข้าทำสัญญาหรือข้อตกลงกับหน่วยงานของรัฐภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ผู้ยื่นข้อเสนอรายนั้นเป็นผู้ทิ้งงาน และหากมีหลักประกันการเสนอราคา ให้หน่วยงานของรัฐริบหลักประกันการเสนอราคาเต็มจำนวน รวมทั้งหากมีค่าเสียหายเกิดขึ้น หน่วยงานของรัฐสามารถฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ยื่นข้อเสนอรายนั้นได้

๑.๒ กรณีที่ได้ลงนามในสัญญาแล้วแต่มีเหตุอันทำให้หน่วยงานของรัฐเชื่อได้ว่า ผู้ขายหรือผู้รับจ้างไม่สามารถส่งมอบงานหรือทำงานให้แล้วเสร็จได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือกรณีที่คู่สัญญาไม่ส่งมอบงานตามสัญญาจนค่าปรับเกินร้อยละสิบของวงเงินทั้งสัญญา ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาบอกเลิกสัญญา และส่งรายชื่อเพื่อพิจารณาให้ผู้ทิ้งงานมายังกรมบัญชีกลาง และให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการริบหลักประกันสัญญาต่อไป ตามหนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๐๘ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓

๑.๓ การคืนหารายชื่อผู้ทิ้งงาน

กรณีนี้ในระบบการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Government Procurement : e-GP) ได้มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ทิ้งงาน และได้มีการปรับปรุงเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับคำสั่งกระทรวงการคลังที่สั่งให้ผู้ทิ้งงานอยู่แล้ว

๒. กรมบัญชีกลางอยู่ระหว่างดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์การขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการงานก่อสร้าง เพื่อให้เกิดการแข่งขันในการเสนอราคา ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ พ.ศ.

(๗) ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ควรลดอัตราดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลในการช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยอาจขอความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น เช่น ธนาคารออมสินในการดำเนินงานดังกล่าว ทั้งนี้ หากรัฐบาลต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ ควรมีหลักเกณฑ์พิเศษสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยให้สามารถเติบโตได้ รวมถึงสนับสนุนให้นักศึกษาที่จบใหม่เข้าถึงแหล่งเงินทุน หากต้องการประกอบธุรกิจในอนาคต นอกจากนี้ ในขั้นตอนการขอสินเชื่อของผู้ประกอบการ ธนาคารควรพิจารณาอนุมัติให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน เพื่อไม่ให้ผู้ประกอบการเสียโอกาสทางธุรกิจ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย

ปัจจุบัน ธพว. มีโครงการที่ดำเนินโครงการตามมติคณะรัฐมนตรี และที่สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐหลายโครงการ ซึ่งมีการคิดอัตราดอกเบี้ยจากผู้ประกอบการ SMEs ต่ำ เมื่อเทียบกับสถาบันการเงินอื่น ๆ ในระบบ เช่น โครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน (Local Economy Loan) โครงการสินเชื่อเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการรายย่อยที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID-๑๙) – รายเล็ก Extra Cash

ธพว. ได้มีโครงการสินเชื่อเพื่อยกระดับเศรษฐกิจชุมชน (Local Economy Loan) ที่จะสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อยและผู้ประกอบการใหม่ หรือมีนวัตกรรม หรือผู้ประกอบการอาชีพอิสระ ธุรกิจค้าขายออนไลน์ โดยมีการผ่อนปรนในเรื่องของอัตราดอกเบี้ย โดยคิดอัตราดอกเบี้ย ดังนี้

๑. กรณีผู้กู้เป็นบุคคลธรรมดา

- ปีที่ ๑ - ๓ คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR - ๑.๘๗๕ ต่อปี
- ปีที่ ๔ - ๗ คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR ต่อปี

๒. กรณีผู้กู้เป็นนิติบุคคล

- ปีที่ ๑ - ๓ คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR - ๓.๘๗๕ ต่อปี
- ปีที่ ๔ - ๗ คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ MLR ต่อปี

(หมายเหตุ : ผู้ประกอบการใหม่ รวมถึงนักศึกษาที่จบใหม่)

ธพว. ได้ปรับปรุงกระบวนการอำนวยการสินเชื่อใหม่ โดยมีระยะเวลาการอำนวยการสินเชื่อ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑. วงเงินกู้ไม่เกิน ๑.๐ ล้านบาท

- บสย. คำประกัน ระยะเวลา ๙ วัน
- มีหลักประกัน ระยะเวลา ๑๓ วัน

๒. วงเงินกู้เกิน ๑.๐ - ๑๕.๐ ล้านบาท

- บสย. คำประกัน ระยะเวลา ๑๕ วัน
- มีหลักประกัน ระยะเวลา ๑๖ วัน

(๘) บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ควรเพิ่มจำนวนเป้าหมายการให้บริการ คำประกันสินเชื่อ เพื่อให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเข้าถึงการบริการจากบริษัทฯ และได้รับการพิจารณาสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

บริษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม

จากจำนวน SMEs ทั่วประเทศ ๕.๒ ล้านรายที่เข้าถึงแหล่งทุนได้ประมาณ ๕ แสนรายนั้น บสย. ได้ทำหน้าที่เป็น Credit Enhancer ที่คอยส่งเสริมผลักดันเพื่อช่วยกลุ่ม SMEs ที่ยังเข้าไม่ถึงแหล่งทุน รวมถึงกลุ่ม Micro โดยทำหน้าที่แทนหลักประกันที่ขาด รวมถึงการทำ Financial Literacy เช่น โครงการหมอหนี่ โครงการรักพื้วิน เพื่อเพิ่มศักยภาพ SMEs จนทำให้ต้นทุนดอกเบี้ยของ SMEs จากเดิมมีอัตราเฉลี่ย ๑๖ - ๑๘% แต่เมื่อมี บสย. ค่าประกันจะทำให้ต้นทุนดอกเบี้ยของ SMEs เหลือต่ำกว่า ๑๐% ในการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริม SMEs นั้น บสย. ได้พัฒนาผลิตภัณฑ์และปรับปรุงกระบวนการทำงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อมุ่งหวังให้ผู้ประกอบการ SMEs เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้รวดเร็วทันตามความต้องการ โดยได้ตั้งเป้าหมายการดำเนินงานที่ขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกปี ดังตาราง

ตารางแสดงเป้าหมายการเพิ่มจำนวนเป้าหมายการให้บริการค้ำประกันสินเชื่อของ บสย.

ตัวชี้วัดที่สำคัญ	หน่วยวัด	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๖	ปี ๒๕๖๗
ยอดอนุมัติค้ำประกันรวม	ล้านบาท	๙๖,๕๐๐	๑๐๑,๔๐๐	๑๐๗,๐๐๐	๑๑๓,๕๐๐	๑๒๑,๕๐๐
จำนวน Letter of Guarantee	ฉบับ	๑๐๘,๐๐๕	๑๑๙,๑๔๐	๑๒๓,๓๘๒	๑๒๕,๘๕๑	๑๒๙,๖๖๑
จำนวนลูกค้ารายใหม่	ราย	๗๙,๕๕๖	๘๖,๖๗๕	๘๙,๑๐๘	๙๐,๖๐๙	๙๓,๙๔๖

ทั้งนี้ บสย. ได้วางแผนทางดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายไว้ดังนี้

๑. พัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ค้ำประกันให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย (Flexible & Customized) เช่น การออกรูปแบบโครงการที่แตกต่างกันแต่ละธนาคาร รูปแบบโครงการตามลักษณะลูกค้า หรือเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมาย และการพัฒนาโครงการ Direct Guarantee ที่จะมีการนำระบบ Credit Scoring model

๒. เพิ่มกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อผลักดันการเข้าถึงสินเชื่อของผู้ประกอบการ SMEs โดยดำเนินการผ่านหน่วยงานพันธมิตรทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งดูแล SMEs แต่ละกลุ่มในสังกัด รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล บสย. ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายในการช่วยเหลือ SMEs และผลักดันการออกโครงการค้ำประกันสินเชื่อของ บสย. โดยมุ่งเน้นให้ครอบคลุมทุกกลุ่ม SMEs รวมทั้งให้สอดคล้องกับ SMEs กลุ่มเป้าหมายตามนโยบายการพัฒนาของรัฐบาล

๓. พัฒนาและปรับปรุงกระบวนการทำงาน กระบวนการเร่งพิจารณาอนุมัติคำเร็วขึ้นเหลือเพียง ๓ วัน และทำให้ต้นทุนการขอสินเชื่อถูกลง อาทิเช่น

๓.๑ กระบวนการรับคำขอค้ำประกันฯ Online (ผ่าน <https://tcgcyber.com>) ที่ทุกธนาคารผู้ให้กู้สามารถตรวจสอบคำขอค้ำประกันทั้งคำขอรายย่อย และรายใหญ่ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น รวมถึงตรวจสอบผลการพิจารณาค้ำประกันผ่านระบบรับคำขอ Online ซึ่งจะช่วยลดเวลาในการติดต่อสอบถาม

๓.๒ พัฒนาระบบการตรวจสอบหลักเกณฑ์ Screening เบื้องต้น เพื่อให้ธนาคารใช้คัดกรองลูกค้า SMEs ที่มีคุณภาพคุณสมบัติผ่าน <https://tcgcyber.com>

๓.๓ พัฒนาระบบการอนุมัติแบบ Electronic Approve เพื่อพิจารณาข้อมูล/เอกสาร และทำการอนุมัติผ่านระบบสารสนเทศ ที่ทำให้เกิดความคล่องตัวในการทำงาน และลดระยะเวลาในการรับส่งเอกสารระหว่างธนาคารกับ บสย.

๓.๔ มีระบบ Barcode เพื่อจัดการข้อมูลเอกสารที่ทำให้สามารถนำข้อมูลสนับสนุนการบริการลูกค้าให้ถูกต้องและรวดเร็วยิ่งขึ้น

(๙) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรจัดทำมาตรการลดภาระดอกเบี้ยแก่เกษตรกร เพื่อบรรเทาภาระทางการเงินภายใต้ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ชะลอตัว
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มีมาตรการขยายเวลารับชำระหนี้ และลดภาระดอกเบี้ยแก่เกษตรกร เพื่อบรรเทาภาระทางการเงินภายใต้ภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ชะลอตัว โดยเป็นเงินทุนธนาคารและไม่ได้รับการชดเชยดอกเบี้ยจากรัฐบาลดังนี้

๑. โครงการขยายเวลาชำระหนี้ให้เกษตรกร ขยายระยะเวลาชำระหนี้เงินกู้เป็นเวลา ๓ ปีตั้งแต่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑ - ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ให้กับเกษตรกรที่มีสิทธิ์เข้าร่วมโครงการจำนวน ๓.๘๑ ล้านราย เพื่อให้เกษตรกรผ่อนคลายภาระหนี้สิน มีระยะเวลาเพียงพอในการผ่อนชำระหนี้และมีทุนหมุนเวียนเพียงพอในการปรับเปลี่ยนการผลิตหรือเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตเสริมสร้างวินัยการออมและมีทุนหมุนเวียนเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนมากขึ้น มีผลการดำเนินงาน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ลูกค้าเข้าร่วมโครงการจำนวน ๒.๖๓ ล้านราย จำนวนเงินที่ได้รับการขยายเวลา จำนวน ๗๔๙,๘๖๑.๙๕ ล้านบาท

๒. มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒ และ ๒๕๖๓

๒.๑ โครงการสินเชื่อฉุกเฉินช่วยเหลือผู้ประสบภัยให้แก่เกษตรกรภายใต้มาตรการช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ง ปี ๒๕๖๒

ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อให้กับเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ ปี ๒๕๖๒ วงเงินจ่ายสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๐ ในปีแรก ในปีที่ ๒ เป็นต้นไป คิดอัตราดอกเบี้ยเท่า MRR (MRR = ๖.๗๕ ต่อปี) กำหนดระยะเวลาจ่ายเงินกู้ ตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้าให้มีเงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและค่าใช้จ่ายฉุกเฉินจำเป็นในครัวเรือนและ เพื่อลดปัญหาการก่อหนี้ในระบบของเกษตรกร มีผลการดำเนินงาน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ ๗๒,๔๕๒ ราย จำนวนเงินกู้ ๓,๕๔๒.๐๑ ล้านบาท

๒.๒ โครงการสินเชื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย และฟื้นฟูอาชีพ ผู้ประสบภัยพิบัติ

ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อให้กับเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติหรือภัยพิบัติ ปี ๒๕๖๒/๖๓ วงเงินจ่ายสินเชื่อ ๕,๐๐๐ ล้านบาท คิดอัตราดอกเบี้ยเท่า MRR -๒ (MRR = ๖.๗๕ ต่อปี) ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เป็นต้นไป เพื่อเป็นค่าลงทุนสร้างหรือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่ได้รับความเสียหาย เพื่อเป็นค่าลงทุนสร้างหรือซ่อมแซมโรงเรือนการเกษตร ที่ได้รับความเสียหาย เพื่อเป็นค่าลงทุนซื้อเครื่องมือ/เครื่องจักรการเกษตรทดแทนเครื่องเดิม หรือซ่อมแซมเครื่องมือ/เครื่องจักรการเกษตร ที่ได้รับความ

เสียหาย และเพื่อเป็นค่าลงทุนฟื้นฟูการผลิตที่ได้รับความเสียหาย มีผลการดำเนินงาน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ ๑๙,๑๐๕ สัญญา เงินกู้ ๓,๔๑๙.๐๑ ล้านบาท

๒.๓ โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายฉุกเฉินสำหรับลูกค้าผู้ประกอบการประมงหรือเกษตรกรหรือภัยพิบัติปี ๒๕๖๒/๖๓

ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อกับเกษตรกรผู้ประกอบการประมงหรือภัยพิบัติ ปี ๒๕๖๒/๖๓ วงเงินจ่ายสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๐ ในระยะเวลา ๖ เดือนแรก และตั้งแต่วันที่ ๗ เป็นต้นไป คิดอัตราดอกเบี้ยเท่า MRR (MRR = ๖.๗๕ ต่อปี) เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้าให้มีเงินทุนสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพและค่าใช้จ่ายฉุกเฉินจำเป็นในครัวเรือนและ เพื่อลดปัญหาการก่อหนี้ของระบบของเกษตรกรมีผลการดำเนินงาน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ ๒๑,๗๗๙ ราย จำนวนเงินกู้ ๑,๐๔๐.๕๐ ล้านบาท

๒.๔ สินเชื่อเพื่อพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สำหรับผู้ประกอบการแล้ง ปี ๒๕๖๓

ธ.ก.ส. ให้สินเชื่อกับเกษตรกรผู้ประกอบการแล้ง ปี ๒๕๖๓ วงเงินจ่ายสินเชื่อ ๕,๐๐๐ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐ ในปี ๑ ปีที่ ๒ และตั้งแต่วันที่ ๓ เป็นต้นไป คิดอัตราดอกเบี้ยเท่า MRR - ๒ (MRR = ๖.๗๕ ต่อปี) เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกค้าให้มีแหล่งน้ำในการอุปโภค บริโภค และใช้ในการทำการเกษตร สร้างรายได้ให้กับครอบครัว มีผลการดำเนินงาน ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จ่ายสินเชื่อ ๒,๔๑๑ ราย จำนวนเงินกู้ ๓๒๗.๒๓ ล้านบาท

๓. มาตรการพักชำระหนี้เงินต้นของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ค้างกับสถาบันการเงิน กองทุนหมู่บ้านที่มีภาระหนี้ ธ.ก.ส. จำนวน ๒๗,๒๔๖ แห่ง ระยะเวลาการดำเนินการ ๑ ต.ค. ๒๕๖๒ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๓ เพื่อลดภาระในการชำระหนี้ให้แก่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งจะช่วยให้สภาพคล่องในการดำเนินงานหรือใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับให้สมาชิกกู้ยืมเพิ่มเติม และเพิ่มโอกาสเข้าถึงเงินกู้ยืมของสมาชิก รายอื่นๆ ที่ยังไม่ได้กู้ยืมเงินจากกองทุนหมู่บ้านฯ ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ มีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้าร่วมโครงการ ๑๙,๒๗๙ กองทุน จำนวนเงิน ๒๔,๔๘๗.๙๙ ล้านบาท

๔. โครงการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-๑๙

๔.๑ การพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยให้แก่ลูกหนี้ที่มีงวดชำระเป็นรายเดือน โดยอัตโนมัติพักชำระหนี้เงินต้นและลดดอกเบี้ยลูกหนี้ที่มีงวดชำระรายเดือน เป็นระยะเวลา ๓ เดือน (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๖๓) ให้แก่ เกษตรกรบุคคลผู้ประกอบการ (นิติบุคคล) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการแล้ว จำนวน ๘๙,๗๓๕ ราย คิดเป็นต้นเงินคงเป็นหนี้ ๓๒,๖๔๗ ล้านบาท

๔.๒ มาตรการพักชำระหนี้ธุรกิจ SMEs (Loan Payment Holiday ธปท.) เพื่อช่วยเหลือลูกค้าธนาคาร ผู้ประกอบการ SMEs ที่ได้รับผลกระทบการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-๑๙) และรายจ่ายในการดำเนินธุรกิจ ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน ๖๗๗,๙๒๘ ราย คิดเป็นต้นเงินคงเป็นหนี้ ๒๒๑,๑๐๔.๗๙ ล้านบาท

๔.๓ มาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) ทั้งระบบ พักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดชำระตั้งแต่วัดเดือน เมษายน ๒๕๖๓ – มีนาคม ๒๕๖๔ เป็นเวลา ๑ ปี นับจากงวดชำระเดิม ให้กับเกษตรกรลูกค้าทุกกลุ่ม ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน ๓,๓๔๘,๓๗๘ ราย คิดเป็นต้นเงินคงเป็นหนี้ ๑,๒๖๕,๔๙๒ ล้านบาท

๔.๔ มาตรการสนับสนุนสินเชื่อ SMEs (Soft Loan ธปท.) เพื่อเสริมสภาพคล่องต้นทุนต่ำให้แก่ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพ แต่ประสบปัญหาสภาพคล่องในการดำเนินธุรกิจและลดผลกระทบต่อการจ้างงาน โดยลูกค้าสามารถยื่นคำขอสินเชื่อและอนุมัติวงเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓ ถึง ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการแล้วจำนวน ๑๐,๑๘๒ ราย วงเงิน ๔,๖๙๖.๒๑ ล้านบาท

๔.๕ โครงการสนับสนุนสินเชื่อฉุกเฉินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อ COVID - ๑๙ กำหนดอัตราดอกเบี้ยแบบต้นเงินคงที่ (Flat Rate) ในอัตราร้อยละ ๐.๑๐ ต่อเดือน ร้อยละไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท กำหนดชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๒ ปี ๖ เดือน เป็นสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกัน สามารถปลอดชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยใน ๖ เดือนแรก นับจากวันที่ได้รับเงินกู้ ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการเปิดรับลงทะเบียนผ่านระบบออนไลน์ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๓ ผ่านแอปพลิเคชัน LINE BAAC Family ณ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ ลงทะเบียน ๑,๘๔๓,๓๒๑ ราย วงเงิน ๑๘,๓๕๒.๘๕ ล้านบาท

๓.๔ กระทรวงการต่างประเทศ

(๑) ในการกำหนดตัวชี้วัด ทั้งในระดับผลสัมฤทธิ์ ผลผลิต โครงการ ครอบคลุุมภารกิจ ในทุกมิติ เช่น ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์เกี่ยวกับการพัฒนาศักยภาพในการรับมือกับภัยความมั่นคง รูปแบบเดิม และรูปแบบใหม่ นอกจากกำหนดให้มีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ที่เป็นภัยความมั่นคงรูปแบบเดิม คือ การแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้แล้ว ควรกำหนดตัวชี้วัดภัยความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ ภัยพิบัติ และปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ มาปรับปรุงการจัดทำคำขอ งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๖๔ ของกระทรวงฯ โดยได้เชื่อมโยงงบประมาณ และปรับปรุงตัวชี้วัด ทั้งในระดับผลสัมฤทธิ์ ผลผลิต โครงการ ให้สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการ ต่างประเทศ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเรื่องความมั่นคง ซึ่งแผนแม่บทฯ ได้ระบุถึง ความท้าทายด้านความมั่นคงที่ไทยต้องเผชิญ ทั้งในมิติของความมั่นคงรูปแบบเดิมและรูปแบบใหม่ การสร้างเสริมเสถียรภาพและความมั่นคงของไทย จึงให้ความสำคัญกับทุกมิติเพื่อรับมือกับภัยคุกคามทุกรูปแบบ เช่น อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย ภัยคุกคามทางไซเบอร์ ภัยคุกคามด้านสุขภาพ และภัยพิบัติ เป็นต้น โดยมุ่งส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกระดับ เพื่อเตรียมความพร้อมของไทยในการรับมือต่อความ ท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต โดยส่งเสริมความมั่นคงแบบองค์รวม

แผนแม่บทฯ ด้านความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ (Security/มีความมั่นคง) กำหนดเป้าหมายให้ “ไทยมีความมั่นคงและสามารถรับมือกับความท้าทายจากภายนอกได้ทุกรูปแบบสูงขึ้น” โดยมี ตัวชี้วัดของแผนย่อย “ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในทุกมิติกับประเทศมหาอำนาจ และประเทศที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ อาทิ จำนวนการเยือน จำนวนความร่วมมือ ระดับความสัมพันธ์” กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมเสถียรภาพของภูมิภาคและส่งเสริมความมั่นคงที่ครอบคลุม ในทุกมิติ เพื่อให้สามารถรับมือกับประเด็นความมั่นคงรูปแบบใหม่อย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุด ได้ดำเนินการความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อรับมือกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งเป็นภัยคุกคามด้านสุขภาพที่ส่งผลกระทบทั่วโลก โดยผลักดันความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียน

ในการประชุม Special ASEAN Summit on COVID-๑๙ เมื่อ ๑๔ เม.ย. ๒๕๖๓ โดยเสนอให้มีการจัดตั้งกองทุน COVID-๑๙ ASEAN Response Fund เพื่อสนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์และเวชภัณฑ์ที่จำเป็นแก่ประเทศสมาชิก ตลอดจนสนับสนุนการวิจัย พัฒนายาและวัคซีนด้วย รวมทั้งผลักดันให้เพิ่มบทบาทการทำงานของกลไกความร่วมมือในด้านสาธารณสุขที่มีในอาเซียน อาทิ ศูนย์แพทย์ทหารอาเซียน และเครือข่ายผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุข

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กระทรวงการต่างประเทศได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรม เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่ อาทิ

๑. ติดตามพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางทะเล อาทิ ปัญหาโจรสลัดและการปล้นเรือ โดยใช้อาวุธ รวมทั้งแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศและแนวทางการแก้ไขปัญหาผ่านการส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศในกรอบต่าง ๆ อาทิ การประชุม ASEAN Maritime Forum (AMF) และ Expanded ASEAN Maritime Forum (EAMF) เมื่อเดือน ธ.ค. ๒๕๖๒ เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อผลักดันและส่งเสริมให้เกิดการรักษาประโยชน์ของชาติทางทะเลสูงสุด

๒. ดำเนินการติดตามพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางไซเบอร์ในเวทีระหว่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านความมั่นคงไซเบอร์กับมิตรประเทศในอาเซียนและในภูมิภาคผ่านการส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมต่าง ๆ เช่น การประชุม ASEAN Ministerial Conference on Cybersecurity / Singapore International Cyber Week เมื่อเดือน ต.ค. ๒๕๖๒ รวมทั้งส่งผู้แทนเข้าร่วมเจรจาผลักดันประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงทางไซเบอร์ในกรอบของสหประชาชาติ ได้แก่ การประชุม Open-Ended Working Groups (OEWG) on developments in the field of information and telecommunications in the context of international security เมื่อเดือน ก.พ. ๒๕๖๓ เพื่อหาแนวทางป้องกันไม่ให้เกิดการใช้เทคโนโลยีนำมาซึ่งความขัดแย้งหรือปัญหาด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ และนำข้อมูลและพัฒนาการต่าง ๆ ที่มาแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย เพื่อให้การดำเนินงานด้านความมั่นคงทางไซเบอร์ของไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. ติดตามและประเมินแนวโน้มสถานการณ์การก่อการร้ายสากล แนวโน้มการเกิดเหตุก่อการร้าย ในไทยหรือต่อผลประโยชน์ของไทยและคนไทยในต่างประเทศ และแลกเปลี่ยนข้อมูลและบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานความมั่นคงที่เกี่ยวข้องให้สามารถรับมือกับภัยคุกคามที่เปลี่ยนแปลงไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการแพร่ขยายของแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงผ่านสื่อออนไลน์ และการใช้ไทยเป็นทางผ่านของกลุ่มก่อการร้าย ตัวอย่างกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เข้าร่วม เช่น การประชุมระดับสูงว่าด้วยการรับมือกับความท้าทายจากนักก่อการร้ายต่างชาติในกรอบสหประชาชาติ เมื่อเดือน ก.พ. ๒๕๖๓

๔. วิเคราะห์แนวโน้มสถานการณ์อาชญากรรมข้ามชาติอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาความร่วมมือกับมิตรประเทศ โดยเฉพาะประเทศต้นทางและปลายทางของอาชญากรรมข้ามชาติกลุ่มต่าง ๆ เช่น การลักลอบค้ายาเสพติด การค้ามนุษย์ การฉ้อโกงและพนันออนไลน์ และการค้าสัตว์และพันธุ์พืชผิดกฎหมาย

๓.๕ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(๑) ในอดีตอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทยได้สร้างรายได้ให้แก่ประเทศเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งใกล้เคียงกับวงเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปี ดังนั้น จึงควรมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการงบประมาณด้านการท่องเที่ยวให้สามารถดึงดูดและกระตุ้นการท่องเที่ยวได้ นอกจากนี้ การท่องเที่ยว

แห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์งานประเพณีท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้ถูกมอบหมายให้รับผิดชอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในประเด็นการท่องเที่ยว ซึ่งแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นการท่องเที่ยว ได้ให้ความสำคัญกับการรักษาการเป็นจุดหมายปลายทางของการท่องเที่ยวระดับโลก จึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยแผนจะมีการพัฒนาการท่องเที่ยวทั้งระบบ มุ่งเน้นนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพ สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวในสาขาที่มีศักยภาพ แต่ยังคงรักษาจุดเด่นของประเทศด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ความเป็นไทย ตลอดจนให้คุณค่ากับสิ่งแวดล้อมไว้ได้ ซึ่งยุทธศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการงบประมาณด้านการท่องเที่ยว ให้สามารถดึงดูดและกระตุ้นการท่องเที่ยวนั้น จะได้มีการนำแผนย่อยของประเด็นการท่องเที่ยวทั้ง ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม ๒) การท่องเที่ยวเชิงธุรกิจ ๓) การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย ๔) การท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ ๕) การท่องเที่ยวเชื่อมโยงภูมิภาค และ ๖) การพัฒนาระบบนิเวศการท่องเที่ยว มากำหนดเป็นแนวทางในการจัดทำแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕-๒๕๗๐) เพื่อให้การท่องเที่ยวของประเทศไทยมียุทธศาสตร์และกลยุทธ์ที่สามารถขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่สอดคล้องและเป็นไปในแนวทางเดียวกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการจัดทำแผนปฏิบัติการของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ยุทธศาสตร์กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๕ และยุทธศาสตร์สำนักปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พ.ศ. ๒๕๖๕) เพื่อเป็นกรอบแนวทางให้กับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวได้อย่างเป็นรูปธรรมและแนวทางเดียวกันอย่างชัดเจน เพื่อให้การท่องเที่ยวสามารถดึงดูดและกระตุ้นการท่องเที่ยวได้ ในส่วนของประเด็นที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญในการประชาสัมพันธ์งานประเพณีท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรองให้มากขึ้นนั้น ททท. ให้ความสำคัญในการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวเมืองรอง ในปี ๒๕๖๓ ททท. ได้กำหนดแผนงานกระจายการเดินทางสู่พื้นที่รองตามตำแหน่งทางการตลาด ภายใต้กลยุทธ์กระตุ้นการเติบโตของนักท่องเที่ยวภายในประเทศอย่างสมดุล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายการเดินทางของนักท่องเที่ยวชาวไทยไปยังเมืองรอง และ/หรือแหล่งท่องเที่ยวรองในเมืองหลัก ซึ่งมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่ชื่นชอบอัตลักษณ์ของพื้นที่ อีกทั้งเพื่อป้องกันปัญหานักท่องเที่ยวล้นทะลักในแหล่งท่องเที่ยวหลัก โดยการนำเสนอและจัดกิจกรรมท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ท้องถิ่นที่ตรงกับความสนใจ ควบคู่กับให้คนท้องถิ่นภาคภูมิใจในอัตลักษณ์ของตนเอง ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ภาคเหนือ : นำเสนออัตลักษณ์ของพื้นที่รองในจังหวัดภาคเหนือ เจาะกลุ่มเป้าหมาย Gen-Y และ Silver Age นำเสนอสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่เป็นเมืองเก่า อาหารถิ่น วิถีชุมชน และวัฒนธรรมประเพณี เช่น โครงการเที่ยววิถีชุมชน ยลย่านเก่าพิจิตร จังหวัดพิจิตร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ย่านเก่าจังหวัดพิจิตร เช่น ตะพานหิน บ้านเก่าเสาบ้านจั่น ชุมชนบ้านดงโฮจิมินห์ ผ่าน

สื่อออนไลน์ เช่น Blogger ท่องเที่ยว และ Youtuber อีกทั้งยังได้ร่วมกับพันธมิตร เช่น บริษัทนำเที่ยว สมาคม/ชมรมท่องเที่ยว จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงทั้งแหล่งท่องเที่ยวย่านเก่า อาหารถิ่น และแหล่งท่องเที่ยวชุมชน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : เน้นการท่องเที่ยวด้านอาหารในเมืองรองของภาคอีสาน เช่น โครงการ เมืองรอง...ร้องซัด โดยนำเสนอสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว Isan Cuisine (Local & Fusion Food, Healthy and Organic Food) เส้นทางกินตามธาตุ เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงอาหารและธรรมชาติ ประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบ Content ภายใต้นโยบาย “More Gastronomy อาหารที่บอกเล่าเรื่องราววิถีคนอีสาน” ผ่าน Social Media และ Influencer รวมถึงร่วมกับพันธมิตรภาครัฐและภาคเอกชน เครือข่ายชุมชน จัดกิจกรรมการตลาดในพื้นที่เมืองรองกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้าพื้นที่

ภาคกลาง : ดึงจุดเด่นมรดกทางวัฒนธรรมตามลุ่มน้ำภาคกลาง เช่น โครงการ More Legacy วิถีเมืองรอง ภาคกลาง จัดทำ Content “More legacy วิถีเมืองรองภาคกลาง” สร้างการรับรู้อัตลักษณ์เมืองรองภาคกลาง เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ พิพิธภัณฑ์ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งเรียนรู้วิถีเกษตร ตลาดบก ตลาดน้ำในจังหวัดราชบุรี สิงห์บุรี สมุทรสงคราม ชัยนาท อ่างทอง ลพบุรี สุพรรณบุรี และ ปทุมธานี ให้กับกลุ่ม Gen-Y และ Multi-Generation Family และนำเสนอแหล่งเที่ยวนันทนาการด้านกีฬา เช่น กอล์ฟและกีฬาทางน้ำ (Soft Adventure) สำหรับผู้ชื่นชอบการเล่นกีฬา (Sport Lover) รวมถึงการจัดกิจกรรมการตลาด ร่วมกับพันธมิตร เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้าร่วมกิจกรรมและเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่

ภาคตะวันออก : เน้นสร้างการรับรู้การท่องเที่ยวเมืองรองและแหล่งท่องเที่ยวรองในจังหวัดหลักของภูมิภาค ได้แก่ ชลบุรี ระยอง ตราด จันทบุรี นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการผ่านการสร้างสรรค์กิจกรรม Fun & Creativities เพื่อตอกย้ำความมีสีสันของภาคตะวันออก เช่น โครงการ Wonderful East เจาะกลุ่ม Gen-Y และ Silver Age ประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวผจญภัยเมืองรองและเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวรองในเมืองหลัก ภายใต้นโยบาย “More Fun ตะวันออก” ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์และออฟไลน์ของ ททท. และพันธมิตรในพื้นที่ภาคตะวันออก

ภาคใต้ : ชูจุดเด่นการท่องเที่ยวแบบพหุวัฒนธรรมไทย-จีน-อิสลาม ในพื้นที่ชายแดน ๕ จังหวัด ได้แก่ สงขลา สตูล นราธิวาส ปัตตานี และยะลา โดยเฉพาะ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ คือ นราธิวาส ปัตตานี และยะลา ภายใต้นโยบายโครงการกินหลากหลาย...หลายวัฒนธรรม โดยเน้นจุดเด่นในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน วิถีชีวิต ประเพณี และอาหารท้องถิ่นที่สดใหม่ไร้การปรุงแต่ง รวมถึงสอดแทรกกิจกรรมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (Responsible Tourism) ประชาสัมพันธ์สินค้าและบริการท่องเที่ยวผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น Blogger และ Influencer อีกทั้งยังได้ร่วมกับพันธมิตร เช่น Airlines, Credit Card และ OTA จัดโปรโมชั่นกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยว ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนใต้

(๒) การส่งเสริมให้คนไทยออกกำลังกายเป็นวิถีชีวิตเพื่อสุขภาวะที่ยั่งยืน เป็นภารกิจสำคัญระดับชาติ มีกลุ่มเป้าหมายคือประชาชนทั่วประเทศ ดังนั้น กรมพลศึกษา ควรพิจารณาทบทวนการจัดทำภารกิจหรือปรับปรุงแนวทางการบริหารงาน เพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมพลศึกษา

กรมพลศึกษาได้ทบทวนการจัดทำภารกิจหรือปรับปรุงแนวทางการบริหารงานเพื่อให้สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมให้เกิดเป็นรูปธรรมมากขึ้น ดังนี้

๑. ดำเนินการโครงการพัฒนาการกีฬาและนันทนาการมวลชนโดยการจัดให้มีเจ้าหน้าที่พลศึกษา (จพล.) ในทุกอำเภอทั่วประเทศ เพื่อเป็นกลไกที่สำคัญในการเผยแพร่ความรู้ วิธีการออกกำลังกาย และสอนทักษะการเล่นกีฬาที่ถูกต้อง รวมทั้งการจัดกิจกรรมกีฬา เป็นผู้นำในการออกกำลังกาย เป็นผู้ฝึกสอน และผู้ตัดสินกีฬาทั้งในระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอให้กับประชาชน โดยร่วมกับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายประจำหมู่บ้าน (อสก.) อย่างเป็นระบบ โดยอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกายประจำหมู่บ้าน (อสก.) จะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรม จากโครงการส่งเสริมอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย ของกรมพลศึกษา โดยดำเนินการบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วนในระดับท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อเป็นกลไกในเสริมสร้างให้ประชาชนได้ออกกำลังกาย เล่นกีฬา และนันทนาการเพิ่มขึ้น ครอบคลุมในทุกท้องถิ่น/หมู่บ้าน ทั่วประเทศ เพื่อเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ

๒. ศึกษาเพื่อปรับปรุงโครงสร้างองค์กรเพื่อยกระดับความร่วมมือการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มุ่งเสริมสร้างศักยภาพการกีฬา นันทนาการ วิทยาศาสตร์การกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ และจัดตั้ง “ศูนย์พัฒนาศักยภาพการกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬา เขตพื้นที่ ๑ – ๑๐” เป็นราชการส่วนกลางในภูมิภาค เพื่อดำเนินการส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกายเพื่อพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การเผยแพร่ความรู้ด้านการออกกำลังกาย เล่นกีฬา นันทนาการสู่การปฏิบัติที่เหมาะสมกับความต้องการในแต่ละพื้นที่ ควบคู่กับการปฏิรูปค่านิยมอันจะนำมาประกอบใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันเพื่อรับรองสังคมและเศรษฐกิจ รวมไปถึงสุขภาวะที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงการปฏิบัติงานในระดับรากหญ้า ครอบคลุมทุกพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล ชุมชน หมู่บ้าน และส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเล่นกีฬา และการออกกำลังกาย รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรในพื้นที่ได้อย่างเชื่อมโยงเป็นระบบและบริหารบังคับบัญชาตามสายงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและชัดเจน ตามนโยบายของรัฐบาลและนโยบายกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สามารถส่งเสริมการออกกำลังกาย และเล่นกีฬาได้ตรงตามความต้องการของในพื้นที่โดยการส่งมอบนโยบายจากกรมพลศึกษา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาในการดำเนินการในสถานศึกษา ท้องถิ่น สาธารณสุข ชุมชน หมู่บ้าน หน่วยงาน ทุกหน่วยงานในระดับภูมิภาค ได้อย่างครอบคลุม

ศูนย์พัฒนาศักยภาพการกีฬาและวิทยาศาสตร์การกีฬา เขตพื้นที่ ๑ - ๑๐ ได้วางระบบกำกับดูแล มอบนโยบายเชื่อมต่อกับเจ้าหน้าที่พลศึกษาประจำอำเภอของกรมพลศึกษาทั่วประเทศ ร่วมกับอาสาสมัครกีฬาและผู้นำการออกกำลังกาย (อสก.) ทุกหมู่บ้านทุกชุมชนทั่วประเทศ ในการส่งเสริมเด็กและเยาวชนทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้ได้รับความรู้ การปฏิบัติด้านการออกกำลังกาย เล่นกีฬา นันทนาการ อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ รู้กฎ กติกา มีทัศนคติที่ดี มีระเบียบวินัยและน้ำใจนักกีฬา

(๓) การกีฬาแห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญในประเด็นยุทธศาสตร์กีฬาเพื่อความเป็นเลิศ โดยพัฒนาบุคลากรการกีฬาให้มีความรู้ความสามารถในระดับนานาชาติ โดยเฉพาะผู้ฝึกสอนกีฬา ซึ่งเป็นบุคลากรที่มีความสำคัญที่จะขับเคลื่อนกีฬาของประเทศไทยไปสู่ความเป็นเลิศได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การกีฬาแห่งประเทศไทย

แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย เป็นการรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของลูกค้ำ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม อาทิ สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬาแห่งจังหวัด คณะกรรมการ กทท. ผู้บริหาร และพนักงานภายใน กทท. เป็นต้น รวมทั้งวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร เพื่อกำหนดทิศทางการนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ไปสู่ขั้นตอน การปฏิบัติ และเป็นกระบวนการวางแผนการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติแผนการปฏิรูปประเทศ แผนความมั่นคงแห่งชาติ นโยบายของรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ นโยบายของผู้บริหาร กทท. ตลอดจนความต้องการของสมาคม สโมสรกีฬา และประชาชน โดยแผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) กำหนดเป้าหมายการให้บริการ หน่วยงานไว้ ๓ เป้าหมาย ได้แก่

๑. ประเทศไทยประสบความสำเร็จในการพัฒนากีฬาเพื่อความเป็นเลิศในระดับเอเซีย และต่อยอดสู่ความสำเร็จของกีฬาอาชีพ

๒. นักกีฬา บุคลากรกีฬา และประชาชนได้รับบริการทางการกีฬาที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๓. กทท. สามารถสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากกิจกรรมกีฬาเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน อุตสาหกรรมการกีฬา

การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงกำหนดแผนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการกีฬาให้มีศักยภาพ ผ่านการพัฒนา โดยความร่วมมือกับสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬาแห่งจังหวัด สถาบันกีฬาระดับนานาชาติ ดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการกีฬาของประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรกีฬาไปสู่ความเป็นศูนย์กลาง (HUB) การพัฒนาบุคลากรกีฬาในระดับภูมิภาคและระดับโลก และรองรับการก้าวเข้าสู่ “ประเทศไทย ๔.๐” โดยมีกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนาบุคลากรทางการกีฬาของ กทท. คือ บุคลากรทางการกีฬาสังกัดสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬาแห่งจังหวัด องค์กร / หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนากีฬา ทั้งนี้บุคลากรทางการกีฬาจะได้รับการส่งเสริม และสนับสนุนในการเข้ารับการพัฒนาศักยภาพตามหลักสูตรที่ดำเนินการเกี่ยวกับผู้ฝึกสอนโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. การพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (NSC)

๒. การพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (HCDP-NSC) ณ ต่างประเทศ

๓. การสร้างมาตรฐานบุคลากรกีฬาด้านการฝึกสอนกีฬาระดับนานาชาติ (ICSC)

๔. การส่งเสริมศักยภาพบุคลากรกีฬาด้านการฝึกสอนกีฬาระดับนานาชาติ (HCDP-SC)

ณ ต่างประเทศ

๕. การส่งเสริมศักยภาพบุคลากรกีฬาระดับนานาชาติด้านการฝึกสอนกีฬา หลักสูตร การเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักกีฬา

โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้มีการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์การกีฬา มีการจัดอบรมให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค รวมทั้งบุคลากรจากสมาคมกีฬาที่เป็นผู้ฝึกสอน โดยที่มีเป้าหมายเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕ ต่อปี (๒๗๘ คน) ขณะนี้ได้ดำเนินการจัดอบรมไปแล้ว จำนวน ๑๒๐ คน

(๔) เพื่อลดภาระของภาครัฐในการจ้างผู้ฝึกสอนกีฬาวางต่างประเทศในอัตราค่าจ้างสูง การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงควรจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนผู้ฝึกสอนกีฬาไทยกับประเทศชั้นนำทางการกีฬาที่เป็นเลิศ เพื่อฝึกฝนทักษะความเชี่ยวชาญ ในระดับนานาชาติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การกีฬาแห่งประเทศไทย

บุคลากรกีฬา อันประกอบด้วย ผู้ฝึกสอน ผู้ตัดสิน ผู้บริหารกีฬา และบุคลากรกีฬาอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ล้วนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยผลักดันและส่งเสริมให้นักกีฬาสามารถสร้างเสริมศักยภาพของตนเอง และมีความพร้อมในการเข้าร่วมการแข่งขันกีฬา รวมถึงเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้วงการกีฬาของประเทศไทย มีมาตรฐานในระดับสากล และประสบความสำเร็จได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงกำหนดแผนการพัฒนากีฬาให้มีศักยภาพ ผ่านการพัฒนา โดยความร่วมมือกับสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สถาบันกีฬาระดับนานาชาติ ดำเนินการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการกีฬาของประเทศไทย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถของบุคลากรกีฬาไปสู่ความเป็นศูนย์กลาง (HUB) การพัฒนากีฬาในระดับภูมิภาคและระดับโลก และรองรับการก้าวเข้าสู่ “ประเทศไทย ๔.๐” บุคลากรทางการกีฬาสังกัดสมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย องค์กร/หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนากีฬา ที่เข้ารับการพัฒนาศักยภาพ ส่งเสริม และสนับสนุน ตามหลักสูตรที่ดำเนินการเกี่ยวกับผู้ฝึกสอนโดยเฉพาะ ดังนี้

๑. การพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (NSC)
๒. การพัฒนาผู้ฝึกสอนกีฬาสู่ความเป็นเลิศ (HCDP-NSC) ณ ต่างประเทศ
๓. การสร้างมาตรฐานบุคลากรกีฬาด้านการฝึกสอนกีฬาระดับนานาชาติ (ICSC)
๔. การส่งเสริมศักยภาพบุคลากรกีฬาด้านการฝึกสอนกีฬาระดับนานาชาติ (HCDP-SC)

ณ ต่างประเทศ

๕. การส่งเสริมศักยภาพบุคลากรกีฬาระดับนานาชาติด้านการฝึกสอนกีฬา หลักสูตรการเสริมสร้างสมรรถภาพทางกายของนักกีฬา

การกีฬาแห่งประเทศไทยได้มีบันทึกข้อตกลงด้านกีฬา (MOU) ร่วมกับหน่วยงานระหว่างประเทศทั้งภาครัฐ และเอกชน อาทิเช่น ประเทศญี่ปุ่น กาดาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ บุคลากร สถานที่ และอื่นๆ ด้านกีฬา เพื่อพัฒนาศักยภาพการกีฬาของไทย ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กกท. อยู่ระหว่างการหารือแนวทางในการจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนผู้ฝึกสอนกีฬา ให้เป็นไปตาม MOU ดังกล่าว

(๕) ปัจจุบันนักท่องเที่ยวจีนมีจำนวนลดลงอย่างมากในเมืองท่องเที่ยวหลัก เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดภูเก็ต ดังนั้น สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ควรกำหนดนโยบาย และแนวทางแก้ปัญหา รวมทั้งหาวิธีดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มอื่นเช่น นักท่องเที่ยวชาวอินเดีย ให้เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีการกำหนดนโยบายและแนวทางแก้ปัญหา ในกรณีที่นักท่องเที่ยวจีนมีจำนวนลดลงอย่างมาก โดยได้มีการประชุมหารือมาตรการอำนวยความสะดวก สำหรับนักท่องเที่ยวจีนและอินเดีย เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจการท่องเที่ยวไทยให้ เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล และเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวชาวจีนและอินเดีย ตามนโยบายของ รัฐบาลในการสนับสนุนการท่องเที่ยวให้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศทั้งนี้ รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ได้มีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยว ชาวต่างชาติ เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศไทยในปี ๒๕๖๓ ให้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน และเพื่อใช้ การท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือในการช่วยการกระจายรายได้สู่ชุมชนและประชาชนอย่างทั่วถึง แม้ในปี ๒๕๖๒ มี จำนวนนักท่องเที่ยว ๓๙.๖๖ ล้านคน เติบโตขึ้นประมาณร้อยละ ๔ แต่เป็นอัตราการขยายตัวที่ต่ำสุดในรอบ ๖ ปี และรายได้จากนักท่องเที่ยวประมาณ ๑.๙๓ ล้านล้านบาท ซึ่งอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ที่ ๑.๙๖ ล้านล้านบาท ซึ่งนักท่องเที่ยวจีนและนักท่องเที่ยวอินเดีย ยังคงเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการเติบโตสำหรับตลาดของประเทศไทย และยังคงมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จึงได้กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยวจีนและอินเดีย โดยการยกเว้นการตรวจลงตราการเข้าเมืองเพื่อการท่องเที่ยว (Visa free for tourists) เช่น การกำหนดมาตรการเฉพาะในช่วงสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวในปี ๒๕๖๓ หรือกำหนด ระยะเวลาจำกัด (๖ เดือน – ๑ ปี) การกำหนดคุณสมบัติของนักท่องเที่ยว เช่น กลุ่ม Revisit หรือกลุ่มธุรกิจ MICE เป็นต้น ซึ่งคาดว่าจะช่วยสร้างรายได้เพื่อก่อให้เกิดการหมุนเวียนเม็ดเงินภายในประเทศ ช่วยกระจายรายได้สู่ ชุมชนและท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น รวมถึงสนับสนุนเศรษฐกิจภาคการผลิตอื่นๆ เช่น ภาคเกษตร อุตสาหกรรม การค้าปลีก การขนส่งคมนาคมภายในประเทศให้มีการขยายตัว เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยในภาวะชะลอตัวให้ สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืน

นอกจากสำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้ว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ก็ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของตลาดอินเดียถือเป็นหนึ่งในตลาดศักยภาพที่สำคัญ ต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทย และมีอัตราการเติบโตในเชิงบวกอย่างต่อเนื่อง ในปี ๒๕๖๓ ททท. ได้เล็งเห็น ศักยภาพของตลาดอินเดีย และมุ่งส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวในตลาดอินเดีย ภายใต้โครงการต่าง ๆ โดย ททท. สำนักงานสาขา ทั้ง ๒ แห่ง คือ ททท.สำนักงานนิวเดลี และ ททท.สำนักงานมุมไบ โดยมุ่งดึงดูด

๑. นักท่องเที่ยวกลุ่มเดินทางครั้งแรก และกลุ่ม Millennials ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนการตลาดสูง ในโครงการ Decoding Millennials และ Gear-up Millennials ด้วยการนำเสนอสินค้าและกิจกรรมท่องเที่ยว ทางทะเล ขอบปั้ง อาหารไทย สปา ที่เป็นจุดเด่นของประเทศไทย ในการดึงดูดและตอบโจทย์นักท่องเที่ยวกลุ่ม Millennials

๒. นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมกลุ่มความสนใจพิเศษ ได้แก่ กลุ่มคู่แต่งงานและฉลองฮันนีมูน กลุ่มผู้นิยมความหรูหรา (Luxury) ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพและมีการใช้จ่ายสูง เช่น โครงการ Vivaha in Amazing Thailand โครงการ Amazing Romance in Thailand โครงการ Honeymoon Destination in Thailand และโครงการ Amazing Thailand Luxperience

ทั้งนี้ ททท. ได้เข้าร่วมงานส่งเสริมการขาย (Trade Show) ระดับโลกที่จัดขึ้นในประเทศอินเดีย เพื่อขยายฐานตลาดและสร้างการรับรู้สินค้าทางการท่องเที่ยวของประเทศไทย ในงาน South Asia Travel and Tourism Exchange : SATTE และงาน Outbound Travel Mart : OTM อีกทั้งได้จัด Amazing Thailand Road Show โดยเชิญชวนผู้ประกอบการไทยให้ไปเจรจาธุรกิจกับผู้ประกอบการชาวอินเดีย

ด้านการสร้างการรับรู้ ททท. ได้ดำเนินโครงการ Thailand Brand Awareness ผ่านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ ทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรม Thainess เพื่อให้กระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวอินเดียสนใจและต้องการเดินทางท่องเที่ยวประเทศไทยเป็นจุดหมายปลายทาง (Destination)

๓.๖ กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

(๑) กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรทบทวนวิสัยทัศน์ เพื่อสื่อถึงความมั่นคงของคนไทยทุกช่วงวัยจากที่กำหนดไว้เดิมว่า “สร้างสังคมดี คนมีคุณภาพ” ซึ่งไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและเป็นการให้ที่ไม่ถ่วงน้ำหนัก นอกจากนี้ ควรทบทวนตัวชี้วัด “สัดส่วนกลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มเปราะบางได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น” ที่กำหนดค่าเป้าหมายไว้ร้อยละ ๑๐ ให้มีความชัดเจนหรือกำหนดตัวชี้วัดเพิ่มเติมที่มีความท้าทายมากกว่า

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการทบทวนวิสัยทัศน์กระทรวงฯ โดยมีการวิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มด้านสังคม ทิศทางการพัฒนา และกรอบการดำเนินงาน ทั้งจากภายนอก ตั้งแต่ระดับโลกไปจนถึงระดับภูมิภาค ตลอดจนความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ตลอดจนวิเคราะห์สถานการณ์ทางสังคม ทั้งภายในและภายนอกองค์กร ที่คำนึงถึงเป้าหมายความมั่นคงในการดำรงชีวิตของคนทุกช่วงวัย และกำหนดวิสัยทัศน์ “สร้างสังคมดี คนมีคุณภาพ” โดยกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ ๔ ประเด็นหลัก เพื่อการขับเคลื่อนงานให้ครอบคลุมตามภารกิจกระทรวง ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาศักยภาพคน ครอบคลุม ชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และสร้างระบบที่เอื้อต่อการพัฒนาคนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมภาคีเครือข่ายอย่างเป็นระบบสู่การเป็นหุ้นส่วนทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยกระดับองค์กรสู่การเป็นผู้นำทางสังคม

(๒) กระบวนการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรมีการบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการวางแผนการขับเคลื่อนเพื่อดูแลสุขภาพจิตภาพของประชาชนทุกช่วงวัย นอกจากนี้ ควรมีการจัดทำฐานข้อมูลทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มคนพิการ กลุ่มคนผู้สูงอายุ รวมทั้งการติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของแต่ละกลุ่มเป้าหมายด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีการบูรณาการการดำเนินงาน เพื่อดูแลสวัสดิภาพของประชาชนทุกช่วงวัย ร่วมกับ กระทรวงที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้

๑. จัดทำแผนงานยุทธศาสตร์พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงวัย โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัย มีพัฒนาการและทักษะที่เหมาะสมตามช่วงวัยเพิ่มขึ้น และใช้ศักยภาพมีส่วนร่วม ในกิจกรรมทางสังคม ทั้งนี้ มีหน่วยงานหลักในการดำเนินการ ๒ หน่วยงาน คือ กรมกิจการเด็กและเยาวชน และ กรมกิจการผู้สูงอายุ

๒. ร่วมบูรณาการกับ ๔ กระทรวงหลัก ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน และกระทรวงมหาดไทย ในการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต (กลุ่มเด็กปฐมวัย) ให้สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนด โดยมีการจัดประชุมร่วมกันของ ๔ กระทรวงหลักอย่างต่อเนื่อง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และแนวทางการดำเนินงาน

๓. เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักแผนงานบูรณาการสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการความร่วมมือกับ ๖ กระทรวง (สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงแรงงาน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงสาธารณสุข สภาภาษีอากรไทย) ๑๓ หน่วยงาน ๒ กองทุน (กองทุนการออมแห่งชาติ และกองทุนผู้สูงอายุ) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สามารถพึ่งพาตนเองได้ในยามสูงวัย ครอบคลุมถึงการดูแลผู้สูงอายุที่ติดเตียงให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีในบั้นปลายสุดท้ายของชีวิต

๔. มีการจัดทำฐานข้อมูลทุกกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ที่ครอบคลุมทุกช่วงวัย เรียกว่า Social Map ซึ่งเป็นการจัดการข้อมูลทางสังคมจากแหล่งปฐมภูมิ แล้วนำมาวิเคราะห์ นำเสนอในรูปแบบของแผนที่ โดยมีค่าสถิติทั้งในมิติของพื้นที่ ภาพรวมของประเทศ จังหวัด อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน มิติของปัญหาสังคม มิติของแหล่งทรัพยากร และมิติของบุคคล ที่สามารถสืบค้น และแสดงข้อมูลกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ

(๓) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรนำตัวชี้วัดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) และดัชนีพัฒนามนุษย์มากำหนดเป็นแนวทางการจัดระบบสวัสดิการที่เหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประชาชนมีหลักประกันและความมั่นคงในชีวิต ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้รับมอบหมายจากมติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้รับผิดชอบด้านการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับด้านสังคม โดยเฉพาะ เป้าหมายที่ ๕ “ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ” โดยมีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ทำหน้าที่ในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ทั้งในระดับประเทศ และ

ท้องถิ่น นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ยังเป็นหน่วยงานรับผิดชอบร่วมอีก ๔ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑ จัดความยากจน เป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ เป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๑๖ สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก อีกทั้งเป็นหน่วยงานสนับสนุน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๒ จัดความหิวโหย เป้าหมายที่ ๔ การศึกษาที่เท่าเทียม เป้าหมายที่ ๘ การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ขับเคลื่อน SDGs ผ่านการดำเนินงานสำคัญ ดังนี้

๑. การสร้างการตระหนักรู้ (Raising awareness) ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสังคมและการกิจกรรมฯ แก่ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ โดยที่ผ่านมาในปี ๒๕๖๒ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับองค์การสหประชาชาติ (UN) ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่หลักการสำคัญของการพัฒนาตาม SDGs รวมทั้งส่งเสริมให้หน่วยงานในท้องถิ่นเชื่อมโยงภารกิจกับ SDGs โดยได้ดำเนินการไปแล้วใน ๓ จังหวัดของไทย ได้แก่ เชียงใหม่ สงขลา และนครราชสีมา และมีแผนที่จะดำเนินโครงการดังกล่าวในจังหวัดภาคกลาง ในปี ๒๕๖๓ การดำเนินโครงการดังกล่าว ทำให้ได้รับรู้ข้อท้าทายในระดับพื้นที่ และรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากท้องถิ่นมาปรับใช้ ในการจัดโครงการในครั้งต่อไป รวมทั้งเป็นการเปิดเวทีให้ภาคส่วนต่าง ๆ ได้แก่ ภาครัฐ ประชาสังคมและภาควิชาการในท้องถิ่น ได้แลกเปลี่ยนการปฏิบัติงานและแนวปฏิบัติที่ดีในการดำเนินการตาม SDGs ในพื้นที่นั้น ๆ

๒. จัดทำ Roadmap ในการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในเป้าหมายที่รับผิดชอบ รวมทั้งรวบรวมข้อมูลผลการดำเนินงานทุก ๖ เดือน และเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยจัดทำผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๒ ทั้งนี้ มติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ได้เห็นชอบให้ยกเลิกการดำเนินการดังกล่าว โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ได้เสนอแนวทางการดำเนินงานใหม่ โดยจะพัฒนาระบบ eMENSRC ให้สามารถรองรับการรายงานผลตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้การทำงานเป็นระบบและสามารถตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ในคราวเดียวกัน

๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมเป็นคณะทำงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับชาติโดยสมัครใจ โดยมีกระทรวงการต่างประเทศเป็นฝ่ายเลขานุการ โดยได้สนับสนุนข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมฯ ในการจัดทำรายงานผลการดำเนินงานตาม SDGs ในระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review - VNR) สำหรับรายงานในที่ประชุม High-Level Political Forum on Sustainable Development (HLPF) รวมทั้งการจัดทำรายงานอื่น ๆ ของกระทรวงการต่างประเทศ โดยดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ จนถึงปัจจุบัน

๔. ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) มีการเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่เกี่ยวข้องเข้ากับแผนหรือยุทธศาสตร์กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รวมทั้ง การจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาศรีฉบับล่าสุด (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ซึ่งได้บรรจุสาระสำคัญของ SDGs เป้าหมายที่ ๕ “ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ” ไว้ในหลักการด้วย นอกจากนี้ การกิจกรรมฯและการจัดทำโครงการต่าง ๆ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและ

ความมั่นคงของมนุษย์ มีการนำหลักการของ SDGs มาขับเคลื่อนในการจัดระบบสวัสดิการ ให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ได้แก่

๔.๑ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด สอดคล้องกับเป้าหมายที่ ๑ ขจัดความยากจน โดยการสนับสนุนความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและครอบครัวในประเทศไทย

๔.๒ การสนับสนุนและส่งเสริมอารยะสถาปัตย์ หรือ universal design ซึ่งเป็นการออกแบบสำหรับทุกคน เช่น การจัดทำทางลาดสำหรับรถเข็นผู้พิการ และห้องน้ำสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ นับเป็นการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ในเป้าหมายที่ ๑๐ ลดความเหลื่อมล้ำ และเป้าหมายที่ ๑๑ เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน

๔.๓ การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสตรีในทางเศรษฐกิจและความเป็นผู้นำของสตรี ผ่านการสนับสนุนธุรกิจที่ดำเนินการโดยผู้หญิง และการสนับสนุนการสร้างอาชีพของสตรีด้วยโอกาสในพื้นที่ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการดำเนินงานในเป้าหมายที่ ๕ ส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ

๔.๔ การสนับสนุนการจ้างงานคนพิการ ผ่านความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม โดยรัฐบาลไทยได้กำหนดให้ในจำนวนพนักงาน ๑๐๐ คน ผู้ประกอบการจะต้องจ้างคนพิการ จำนวน ๑ คน สอดคล้องกับ SDGs เป้าหมายที่ ๘ การจ้างงานที่มีคุณค่าและเติบโตทางเศรษฐกิจ และเป้าหมายที่ ๑๗ ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕ การผลักดันร่างแผนปฏิบัติการว่าด้วยการขจัดความรุนแรงต่อสตรีของประเทศไทย โครงการคุ้มครองช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และการค้าประเวณี สอดคล้องกับการดำเนินงานเพื่อบรรลุ SDGs เป้าหมายที่ ๑๖ สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก

สำหรับในส่วนของดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index : HDI) คือ ดัชนีทางสถิติแบบองค์รวมที่รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการคาดหมายคงชีพ การศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อหัว โดยเป็นดัชนีทางสถิติที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นำมาใช้ในการประเมินการพัฒนาและความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

(๔) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรทบทวนหรือหลีกเลี่ยงการตั้งชื่อนโยบายหรือโครงการที่ใช้คำว่า “สงเคราะห์” เนื่องจากมีผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และสร้างความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยควรแทนด้วยคำว่า “สิทธิ” หรือ “สวัสดิการ” ประกอบกับ ควรมีการส่งเสริมให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการให้บริการของหน่วยงานภายใต้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการโดยแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้คำนึงถึงผลกระทบต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และได้ใช้คำว่า “สวัสดิการ” แทนคำว่า “สงเคราะห์” อีกทั้งมีการส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายให้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการให้บริการของหน่วยงาน โดยมีการดำเนินการเพื่อส่งเสริม ให้กลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ให้บริการและจัดสวัสดิการ เช่น กลุ่มเด็กและเยาวชน สตรี คนพิการ ผู้สูงอายุ กลุ่มผู้มีรายได้น้อย คนไร้ที่พึ่ง ผู้ทำการขอทาน เป็นต้น ให้มีส่วนร่วมในการกำหนด

นโยบายการให้บริการ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมกลุ่มเป้าหมายพิเศษในพื้นที่นิคมสร้างตนเอง ศูนย์พัฒนาราชภูมบนพื้นที่สูงและศูนย์ประสานงานโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ฯ ตามพระราชดำริ ให้มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มเป้าหมายอย่างยั่งยืนอีกด้วย

(๕) กรมกิจการผู้สูงอายุ ควรกำหนดแนวทางการดูแลผู้สูงอายุให้ชัดเจน โดยเฉพาะแผนปฏิบัติการที่มีการกำหนดขั้นตอน กิจกรรมแต่ละโครงการ และระยะเวลาดำเนินการของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมสูงวัยที่เป็นรูปธรรม ประกอบกับควรนิยามคำว่า “ผู้สูงวัยสากล” ให้ชัดเจน และควรขับเคลื่อนงานโดยบูรณาการกับหน่วยงานระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น เพื่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานที่ส่งถึงประชาชนอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการผู้สูงอายุ

กรมกิจการผู้สูงอายุ มีการกำหนดแนวทางการดำเนินงานในการดูแลผู้สูงอายุ ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บท ภายในยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และ แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ - ๒๕๖๕) (ชื่อเดิม แผนผู้สูงอายุแห่งชาติ) โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมรองรับสังคมสูงวัย โดยดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ การเตรียมความพร้อมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ โดยขับเคลื่อนผ่านกลไกภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันการศึกษา ได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมประชากรเข้าสู่สังคมสูงวัยใน ๖ ด้าน ได้แก่ ๑) การเตรียมตัวด้านจิตใจ ๒) การเตรียมตัวด้านร่างกาย ๓) การเตรียมตัวด้านทรัพย์สินเงินทอง ๔) การเตรียมตัวด้านกิจกรรมการใช้เวลาว่าง ๕) การเตรียมตัวด้านสัมพันธภาพในครอบครัว และ ๖) การเตรียมตัวด้านที่อยู่อาศัย เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมสูงวัยที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้คนในสังคมเข้าใจชีวิตและพัฒนาการในแต่ละวัย และมีการเตรียมตัวเป็นผู้สูงอายุ

๑.๒ ขับเคลื่อนงานภายใต้แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โดยกำหนดเป้าหมายร่วมในการดำเนินงานระหว่างหน่วยงาน ซึ่งมีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ประชาชนมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ และผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีตั้งแต่มีงานทำและรายได้ มีที่อยู่อาศัย และสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย ได้รับการคุ้มครองทางสังคม และมีระบบการดูแลสุขภาพที่มีคุณภาพ ซึ่งครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

๒. พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุและสร้างความเข้มแข็ง โดยดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ส่งเสริมการถ่ายทอดภูมิปัญญาผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญา โดยส่งเสริมการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เสริมให้แก่ผู้สูงอายุและประชาชนทุกวัยและให้ผู้สูงอายุได้แสดงศักยภาพ สร้างความสัมพันธ์ที่ีระหว่างวัย และคนทุกวัยเห็นถึงคุณค่าผู้สูงอายุ ได้เรียนรู้ร่วมสืบสานคุณค่าที่สั่งมาของสังคม

๒.๒ การให้บริการเงินทุนกู้ยืมประกอบอาชีพ โดยกองทุนผู้สูงอายุ จำนวน ๒ ประเภท คือ (๑) รายบุคคล รายละไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท และ (๒) รายกลุ่ม กลุ่มละไม่น้อยกว่า ๕ คน กลุ่มละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยการชำระเงินคืนเป็นรายงวดทุกเดือน ระยะเวลา ๓ ปี โดยไม่คิดดอกเบี้ย

๒.๓ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ (โรงเรียนผู้สูงอายุ) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุ และเสริมสร้างสุขภาพที่ดีของผู้สูงอายุทั้งด้านร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวและดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการรวมกลุ่มพัฒนาทักษะ ความรู้ที่เหมาะสม โดยได้จัดทำตัวแบบและหลักสูตรโรงเรียนผู้สูงอายุเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงาน

๒.๔ เสริมสร้างและพัฒนากลไกการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชนโดยใช้ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ เป็นฐานและกลไกหลักในการขับเคลื่อนงาน ปัจจุบันมี ศพอส. จำนวน ๑,๔๘๙ แห่ง

๓. การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ โดยดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ ขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (เชี่ยวชาญด้านผู้สูงอายุ) เพื่อส่งเสริมกลไกการดูแล ช่วยเหลือ เฝ้าระวัง และคุ้มครองพิทักษ์สิทธิผู้สูงอายุ โดยพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป้าหมายจำนวน ๕,๓๒๐ คน ให้มีความรู้ ทักษะ ในการดูแลผู้สูงอายุ ตามหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น จำนวน ๑๘ ชั่วโมง ซึ่งอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๑ คน จะดูแลผู้สูงอายุ ระหว่าง ๕ – ๑๕ คน

๓.๒ ขับเคลื่อนมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพ มีมาตรฐานรองรับ ผู้สูงอายุปลอดภัย และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ภายใต้กลไกคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ ซึ่งปัจจุบัน ได้มีประกาศกรมกิจการผู้สูงอายุในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๑๕๗ ง หน้า ๗ – ๘ ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง มาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ กรมกิจการผู้สูงอายุ ได้จัดทำมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุให้เป็นมาตรฐานกลางของประเทศในการอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๓ หลักสูตร ประกอบด้วย มาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุขั้นเบื้องต้น จำนวน ๑๘ ชั่วโมง มาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นกลาง จำนวน ๗๐ ชั่วโมง มาตรฐานหลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุขั้นสูง จำนวน ๔๒๐ ชั่วโมง

๓.๓ สนับสนุนค่าจัดงานศพผู้สูงอายุให้กับครอบครัวที่ยากจน (รายละ ๓,๐๐๐ บาท) ซึ่งดำเนินการภายใต้ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริม และการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้ผู้สูงอายุที่เสียชีวิตและอยู่ในครัวเรือนยากจน ได้รับการช่วยเหลือค่าจัดการศพตามประเพณี ตามศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๓.๔ ให้เงินช่วยเหลือผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก (รายละ ๓,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี) เป็นการช่วยเหลือผู้สูงอายุให้ได้รับการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิตามมาตรา ๑๑ (๘) (๙) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. ๒๕๔๖

๔. การพัฒนาฐานข้อมูลด้านผู้สูงอายุ เพื่อบันทึกข้อมูลผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการในระบบ ฐานข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

(๖) กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ควรทบทวนบทบาทการดำเนินงานร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนระหว่าง “ผู้กำกับดูแล” และ “ผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน” นอกจากนี้ ควรกำหนดแนวทางการดูแลกลุ่มเพศทางเลือก (LGBT) ให้มีความเสมอภาคและเท่าเทียมกับกลุ่มอื่น ๆ

ในสังคม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสิทธิ์ที่พึงมี รวมทั้งศึกษาวิเคราะห์และพิจารณาผลกดันกฎหมายเพื่อรองรับกลุ่มเพศสภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ได้ขับเคลื่อนงานด้านสตรีและครอบครัว ทั้งในบทบาท "ผู้กำกับดูแล" และ "ผู้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน" โดยมีเครื่องมือและกลไกในการดำเนินงานที่ระบุบทบาทของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดังนี้

๑. ด้านครอบครัว โดยมีพระราชบัญญัติการฉกฉกร้าง พ.ศ. ๒๕๔๕ พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ และนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาครอบครัว และแผนปฏิบัติการพัฒนาศาสนาครอบครัว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ระบุบทบาทหน้าที่ ขอบเขตการดำเนินงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในการขับเคลื่อนงาน นอกจากนี้ ในการกำกับ การดำเนินงานกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการผ่านกลไก คือ คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์ครอบครัวแห่งชาติ

๒. ด้านสตรีและความเสมอภาคระหว่างเพศ โดยมีพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ และยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนา ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ระบุบทบาทหน้าที่ ขอบเขตการดำเนินงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในการขับเคลื่อนงาน นอกจากนี้ ในการกำกับการดำเนินงาน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการผ่าน คณะกรรมการนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาศาสนาภาพสตรีแห่งชาติ

๓. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาค้าประเวณี โดยมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ระบุบทบาทหน้าที่ ขอบเขตการดำเนินงานของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ในการขับเคลื่อนงาน นอกจากนี้ ในการกำกับการดำเนินงาน กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ดำเนินการผ่านคณะกรรมการคุ้มครองและพัฒนาอาชีพ

นอกจากนี้ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว ยังมีการขับเคลื่อนงานด้านการคุ้มครองสิทธิของกลุ่ม LGBT ภายใต้พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ดังนี้

๑. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ : การรับรองเพศสภาพของบุคคลข้ามเพศ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และภาคประชาสังคม

๒. เผยแพร่พระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผ่านช่องทางต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังเปิดรับความคิดเห็นและคำถามจากผู้สนใจ โดยมีเจ้าหน้าที่จากกองส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ คอยตอบคำถามต่าง ๆ ด้วย

๓. คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งทำหน้าที่วินิจฉัยคำร้องเกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนคำร้อง ทั้งสิ้น ๔๔ คำร้อง โดยมีผู้ร้องเป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ จำนวน ๓๓ คำร้อง ทั้งนี้ มีคำร้องที่มีคำวินิจฉัยว่ามีการเลือกปฏิบัติทั้งสิ้น ๒๐ คำร้อง และอยู่ระหว่างการพิจารณา ๑๐ คำร้อง

๔. ขับเคลื่อนกองทุนส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ เพื่อช่วยเหลือ ชดเชย และเยียวยา หรือบรรเทาทุกข์ แก่ผู้เสียหายจากการถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

๕. ส่งเสริมความรู้เรื่องการจัดทำงบประมาณที่คำนึงถึงมิติหญิงชาย (Gender Responsive Budgeting : GRB) แก่หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง

(๗) กรมกิจการเด็กและเยาวชน ควรทบทวนการให้เงินอุดหนุนเด็กแรกเกิด เนื่องจากมีลักษณะการให้เป็นเงินสงเคราะห์ ผู้มีสิทธิได้รับเงินต้องถูกพิสูจน์ความจน ซึ่งทำให้คนที่มีความยากจนจริงขาดโอกาสในการเข้าถึงสิทธิ นอกจากนี้ การพิสูจน์สิทธิต้องใช้งบประมาณในการบริหารจัดการสูง หากปรับเป็นการให้แบบถ้วนหน้าจะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำและลดภาระค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน

กรมกิจการเด็กและเยาวชน ได้ดำเนินโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติ ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาค้นตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นให้เด็กแรกเกิดได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพ มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย เพื่อเติบโตเป็นประชากรที่มีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งเป็นหลักประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอด และการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ถือเป็นสวัสดิการขั้นพื้นฐานที่รัฐบาลส่งผ่านพ่อแม่ หรือผู้ปกครองไปยังเด็กแรกเกิด โดยให้เงินอุดหนุนเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่าย เป็นการคุ้มครองทางสังคม ที่ทัดเทียมนานาประเทศ โครงการดังกล่าว ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ และมีการขยายกลุ่มเป้าหมายผู้ได้รับสิทธิและการอุดหนุนเงินอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมกิจการเด็กและเยาวชนได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจนถึงอายุ ๖ ขวบ เป็นเงิน ๑๐,๘๗๕.๙๑๔๐ ล้านบาท (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๗,๓๙๐.๘๗๗๒ ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๑๒) เพื่อจ่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนฯ จำนวน ๑,๗๔๕,๒๐๐ คน (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๒๐๓,๔๔๖ คน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๒๒.๑๔) ทั้งนี้ จากรายงานการประเมินผลกระทบโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดตั้งแต่เริ่มดำเนินการ โดยความร่วมมือจากองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ และสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย ระบุว่า การเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายพบอัตราคนจนตกหล่น (Exclusion error) ร้อยละ ๓๐ กล่าวคือ มีเด็กแรกเกิด ที่อยู่ในครอบครัวยากจนถึงร้อยละ ๓๐ ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการเงินอุดหนุน ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบทั่วโลกว่าการคัดแยกคนจนได้อย่างสมบูรณ์แบบ (Perfect targeting) นั้นเป็นไปได้ เนื่องจากคนจนที่ไม่ได้สมัครเพราะคิดว่ากระบวนการยุ่งยากตั้งแต่การสมัคร การพิสูจน์สิทธิ การได้รับเงิน รวมถึงไม่เข้าใจสิทธิในการได้รับสวัสดิการเงินอุดหนุนฯ

กรมกิจการเด็กและเยาวชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้เล็งเห็นปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า ให้แก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง ๖ ปี เพื่อให้ครอบคลุมเด็กให้มากขึ้นและลดปัญหาการตกหล่น โดยได้มีการศึกษาวิจัยร่วมกับสถาบันทางวิชาการภายใต้ความร่วมมือจากองค์การระหว่างประเทศ เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า เสนอต่อกลไกระดับชาติด้านเด็ก คือ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป

(๘) การเคหะแห่งชาติ ควรทบทวนบทบาทการมีส่วนร่วมการดำเนินงานภายใต้แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัด รักษาผู้ติดยาเสพติด เนื่องจากพื้นที่ชุมชนการเคหะเป็นแหล่งเสี่ยงต่อปัญหาด้านยาเสพติด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การเคหะแห่งชาติ

การเคหะแห่งชาติ มีภารกิจในด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อย นอกจากนี้ ยังดำเนินการกิจการพัฒนาชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตผู้อยู่อาศัยในชุมชน ซึ่งครอบคลุม ๔ มิติ ได้แก่ กายภาพ สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งบรรลุเป้าหมายในการสร้างชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นไปตามแผนแม่บทการบริหารและพัฒนาชุมชนของการเคหะแห่งชาติ (๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ การเคหะแห่งชาติ ได้มีการดำเนินงานแผนงานจัดการชุมชน โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านสังคม โดยมีกิจกรรมหลักที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนาชุมชนต้นแบบด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (อบรมตำรวจบ้าน) ด้วยการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนของการเคหะแห่งชาติ และการประสานงานกับหน่วยงานท้องถิ่นเพื่อจุดประสงค์การแก้ไข/ป้องกันปัญหาด้านอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด และการจัดตั้งกลุ่มกีฬา หรือสุขภาพในชุมชนและการอบรมป้องกันภัยยาเสพติดให้กับเยาวชน ทั้งนี้ มีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ การจัดทำโครงการชุมชนเข้มแข็ง พึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๒ มีโครงการที่เข้าร่วมกระบวนการประเมินชุมชนเข้มแข็งรวม ๓๒๕ ชุมชน (ผ่านเกณฑ์ประเมินระดับ ๑ จำนวน ๖๘ ชุมชน ผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับ ๒ จำนวน ๖๖ ชุมชน และผ่านเกณฑ์ประเมิน ระดับ ๓ จำนวน ๑๙๑ ชุมชน) โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) กำหนดให้การพัฒนาชุมชนเข้มแข็ง เป็นตัวชี้วัดการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจขององค์กร มีเป้าหมายจำนวนชุมชนที่ผ่านเกณฑ์ชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืนระดับที่ ๓ ในปีบัญชี ๒๕๖๓ จำนวน ๖๐ ชุมชน เป็นต้น ทั้งนี้ เป้าหมายสำคัญการดำเนินงานโครงการชุมชนเข้มแข็งพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตการอยู่อาศัยที่ดีในสิ่งแวดล้อมการอยู่อาศัยที่เหมาะสม ให้กับประชาชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตามแผนแม่บทการพัฒนาที่อยู่อาศัย ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็งได้อย่างยั่งยืน และสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสังคม ประเด็นที่ ๔ ระบบสร้างชุมชนเข้มแข็งประเด็นย่อย ชุมชนจัดการตนเองได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ด้านที่ ๔ ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคม

การเคหะแห่งชาติ เป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จะได้รับการจัดสรรงบประมาณประเภทรายการเงินอุดหนุนเพื่อมาดำเนินการตามภารกิจของหน่วยงานบางส่วน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่ได้จัดทำคำของบประมาณในแผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด (ภายใต้ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ๑.๑ การเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ เพื่อแก้ปัญหาความมั่นคง รวมทั้งปัญหายาเสพติด) เนื่องจาก ภารกิจหลักของการเคหะแห่งชาติ ตอบสนองยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม จึงไม่ได้เสนอขอรับงบประมาณในแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ทั้งนี้ ในปีงบประมาณถัดไป ตั้งแต่ปี ๒๕๖๕ การเคหะแห่งชาติ จะดำเนินการจัดทำคำขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. ภายใต้แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดเพื่อสนับสนุนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยใช้กลุ่มเป้าหมายในชุมชนของการเคหะแห่งชาติเป็นพื้นที่ดำเนินการ

๓.๗ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๑) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรให้ความสำคัญในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนในทุกมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ ควรคำนึงถึงอัตลักษณ์และวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยราชภัฏ ควรรักษาอัตลักษณ์ด้านการพัฒนาท้องถิ่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้คำนึงถึงอัตลักษณ์และวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเป็นหนึ่งในข้อพิจารณาที่สำคัญในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้มีแนวทางในการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้ให้ความสำคัญกับการเปิดสอนหลักสูตรการจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง โดยให้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ตามบริบท ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และของสถาบันให้อิสระกับสถาบันอุดมศึกษาในการออกแบบหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ตอบสนองความจำเป็นและความต้องการกำลังคนของประเทศ ตามความเชี่ยวชาญและอัตลักษณ์ของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่ง ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาสามารถเปิดสอนหลักสูตรได้โดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษา และมีมาตรฐานไม่ต่ำกว่าข้อกำหนดด้านคุณภาพของการจัดการศึกษาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในแต่ละระดับปริญญา

๒. สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ มีกลไกในการเปิดดำเนินการและการบริหารหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนผ่านการกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายทางวิชาการ และสภาสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวมได้มีหลักเกณฑ์พื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร/สาขาวิชาต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การจัดตั้ง นโยบาย ประเภทกลุ่มสถาบัน พันธกิจ อัตลักษณ์ และศักยภาพและความเชี่ยวชาญของสถาบัน ตลอดจนเป้าหมายและทิศทางการพัฒนาของประเทศ

๒.๒ เป็นหลักสูตรที่เน้นการรู้เท่าทันบริบทการเปลี่ยนแปลงของโลก และคุณลักษณะของบัณฑิตในยุคปัจจุบัน (๒๑ST Century Skills)

๒.๓ เป็นหลักสูตรที่ดึงดูดผู้เรียนและบ่มเพาะทักษะเด่น เพื่อให้บัณฑิตก้าวไปสู่สังคมที่พร้อมจะปรับตัวได้ทุกสถานการณ์ทั้งในชีวิตประจำวันและชีวิตการทำงาน

๒.๔ เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการข้ามศาสตร์

๒.๕ เป็นหลักสูตรที่มีความร่วมมือกับทั้งหน่วยงานภายในและภายนอก

๒.๖ เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องเป็นไปตามแผน Reprofilng ที่ตรงความต้องการของตลาดแรงงาน

๒.๗ เป็นหลักสูตรที่ผ่านการวิเคราะห์ความต้องการของตลาดแรงงานทั้งความต้องการของตลาดแรงงานในท้องถิ่น และความต้องการของตลาดแรงงานในประเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีอัตลักษณ์ผลิตบัณฑิตเป็นนักปฏิบัติ หลักสูตรของมหาวิทยาลัยจึงมุ่งเน้นผลิตบัณฑิตเป็นนักปฏิบัติที่มีคุณภาพ คุณธรรม จรรยาบรรณในวิชาชีพ ใฝ่รู้ ใฝ่งาน เชี่ยวชาญเทคโนโลยี คิดอย่างสร้างสรรค์ ทำอย่างมืออาชีพ

(๒) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินเพื่อให้มหาวิทยาลัยในกำกับทุกแห่ง ใช้เป็นมาตรฐานในการทำงาน และใช้เป็นเกณฑ์การประเมินผลงาน ตลอดจนสิทธิประโยชน์ของอาจารย์ที่เป็นข้าราชการและพนักงานมหาวิทยาลัยให้ได้รับสิทธิเท่าเทียมกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) มีการกำหนดมาตรฐานและเกณฑ์การประเมินบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

๑. สป.อว. โดย คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) ได้ประกาศเรื่อง มาตรฐานภาระงานทางวิชาการของผู้ดำรงตำแหน่ง อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งจะได้มีการติดตามประเมินผลและปรับปรุงเกณฑ์ดังกล่าวต่อไป

๒. อยู่ระหว่างวิเคราะห์ข้อกำหนดและจัดทำข้อเสนอแนวทางการสร้างระบบมาตรฐานการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

๓. อยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูลเพื่อเสนอ ครม. อนุมัติวงเงินงบประมาณเพิ่มเติมเพื่อปรับเงินเพิ่มตามคุณวุฒิที่ได้รับการบรรจุของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

๔. การโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตำแหน่งศาสตราจารย์ของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา รมว.อว. มอบหมายให้คณะกรรมการเกี่ยวกับตำแหน่งทางวิชาการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พิจารณาก่อนการแต่งตั้ง เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

๕. ก.พ.อ. มีนโยบายให้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่ประเมินผลงานทางวิชาการ โดยมีทั้งข้าราชการและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งพนักงานฯ ที่อยู่ในบัญชีรายชื่อฯ ได้จะต้องผ่านเกณฑ์การประเมินที่มีมาตรฐานเดียวกับข้าราชการ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อสนับสนุนและเรียนรู้จากโครงการลงทุนขนาดใหญ่หลายด้าน โดยเฉพาะระบบรางและหุ่นยนต์ เช่น การพัฒนาสื่อการเรียนดิจิทัลด้วยระบบ VR AR และ MR เพื่อช่วยพัฒนาทักษะวิศวกรซ่อมบำรุงระบบราง การพัฒนาหลักสูตรและเนื้อหาวิทยาการหุ่นยนต์อิมเมชัน การพัฒนาความรู้ด้านระบบ AI การสร้างหุ่นยนต์ทำงานประสานกับคน (Co-Robotics) เพื่อรองรับอุตสาหกรรมศักยภาพสูง (S-Curve) รวมถึงมีการพัฒนาโครงการวิศวกรรมซ่อมบำรุงหุ่นยนต์อุตสาหกรรมร่วมกับบริษัทเอกชนหลายแห่ง ในการพัฒนาหลักสูตรระยะสั้น (Non- Degree)

เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาศักยภาพทางฝีมือแรงงานของนักศึกษา (Reskill/Upskill) และสร้างโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

(๓) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรกำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัยเพื่อให้มหาวิทยาลัยไทยติดอันดับโลก โดยประเมินจากการทำงานทำของบัณฑิตแต่ละหลักสูตร ความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการทำงานของบัณฑิต การผลิตตำราหรือผลงานวิชาการของอาจารย์ เป็นต้น ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) ได้กำหนดมาตรฐานการประเมินคุณภาพทางวิชาการของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยไทยติดอันดับโลก ดังนี้

๑. ที่ประชุม ก.พ.อ. เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบให้ปรับปรุงหลักเกณฑ์การเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ โดยมีการกำหนดให้ใช้ผลงานวิจัยที่ได้รับการเผยแพร่ในวารสารทางวิชาการในระดับนานาชาติ และกำหนดวิธีการขอตำแหน่งเพิ่มเติมอีกหนึ่งวิธี โดยกำหนดให้ใช้ผลงานวิจัยที่เผยแพร่และได้รับการอ้างอิงในฐานข้อมูลวารสารระดับนานาชาติ ซึ่งเป็นการยกระดับผลงานทางวิชาการของคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา

๒. สป.อว. โดย คณะกรรมการการอุดมศึกษา (กกอ.) ได้เสนอร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาและการกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และการจัดสรรงบประมาณแก่กลุ่มสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้แก่สถาบันอุดมศึกษา โดยการจัดกลุ่มดังกล่าวคำนึงถึงจุดมุ่งหมาย พันธกิจ ยุทธศาสตร์ ศักยภาพและผลการดำเนินการที่ผ่านมาของสถาบันอุดมศึกษา แต่ละกลุ่ม และกำหนดมาตรการส่งเสริม สนับสนุน ประเมินคุณภาพ กำกับดูแล และจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับการจัดกลุ่มดังกล่าว

๓. สป.อว. ได้กำหนดให้มีการประเมินการทำงานทำของบัณฑิต และความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการทำงานของบัณฑิตไว้ในหลักสูตรทุกหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ และกำหนดเป็นตัวบ่งชี้ในการประเมินคุณภาพภายในระดับหลักสูตรของระบบประกันคุณภาพภายใน ที่สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา (สมอ.) สป.อว. พัฒนาขึ้น ซึ่งสถานศึกษาจะรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในเป็นประจำทุกปีผ่านระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพการศึกษา (ระบบ CHE QA Online)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยส่งเสริมหลักสูตรเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาองค์ความรู้สำหรับคนทั่วไป โดยจัดการเรียนการสอนหลักสูตรออนไลน์ (MOOC) เพื่อให้ความรู้และส่งเสริมให้กับนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไป นำไปใช้ประโยชน์ในการทำงานและสามารถสร้างรายได้ เช่น หลักสูตรเทคนิคการถ่ายภาพ หลักสูตรแต่งภาพด้วย Light room หลักสูตรอาหารตะวันตก เป็นต้น นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังมีแผนเปิดการเรียนการสอนหลักสูตร Non-Degree เพื่อให้ความรู้และฝึกทักษะ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการประกอบอาชีพ สร้างรายได้และดำรงชีพได้ด้วย เช่น หลักสูตรการจัดดอกไม้เพื่ออาชีพ หลักสูตรการประกอบธุรกิจขนมไทยในอุตสาหกรรมอาหาร หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและสร้างรายได้ในชุมชน หลักสูตรภาษาอังกฤษสำหรับธุรกิจบริการและการขาย เป็นต้น

(๔) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรปรับค่าเป้าหมายผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและเป้าหมายการให้บริการกระทรวงเป็นอันดับความสามารถการแข่งขันด้าน Scientific Infrastructure ของประเทศ ตามการจัดอันดับของ World Competitiveness Yearbook (IMD) เพื่อให้สอดคล้องกับผลการจัดอันดับในปี ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้มีการปรับค่าเป้าหมายตัวชี้วัด “อันดับรวมของความสามารถการแข่งขันด้าน Scientific Infrastructure ของประเทศตามการจัดอันดับของ IMD” ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สอดคล้องกับผลการจัดอันดับในปี ๒๕๖๒ (ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ ๓๘) แล้ว โดยในปี ๒๕๖๓ ได้กำหนดค่าเป้าหมายในอันดับที่ ๓๗

(๕) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรกำหนด ค่าเป้าหมายการให้บริการกระทรวงเป็นสัดส่วนการผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์ ต่อสายอื่นในสถาบันอุดมศึกษา ให้สอดคล้องกับเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์การพัฒนาบุคลากรวิจัยและนวัตกรรม ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการปรับสัดส่วนการผลิตบัณฑิตสายวิทยาศาสตร์ ต่อสายอื่นในสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

๑. โครงการทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์ฯ เป็นการผลิตบัณฑิตด้านวิทยาศาสตร์ โดยการให้ทุนต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก มีเป้าหมายการรับนิสิตนักศึกษาทุน รวมทั้งสิ้น ๑,๖๐๐ ทุน ตลอดโครงการ นอกจากการให้ทุนการศึกษาแล้ว ยังสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อไปทำวิจัยในต่างประเทศ โดยผู้ขอรับทุนการวิจัยต้องศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือปริญญาเอก

๒. โครงการทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์ฯ เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับทุนที่มีความสามารถทางด้านวิทยาศาสตร์ให้เข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อเพิ่มจำนวนบุคลากรระดับสูงด้านวิทยาศาสตร์ของประเทศเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาภายในประเทศทั้งระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก เพื่อเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันอุดมศึกษาของประเทศและมีการให้ทุนวิจัยระยะสั้นในต่างประเทศส่งผลต่อการเพิ่มบุคลากรทางวิทยาศาสตร์ให้มีจำนวนที่มากพอสำหรับเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

๓. ปัจจุบันมีจำนวนนิสิตนักศึกษาหรือผู้รับทุนโครงการ ดังนี้

๓.๑ จำนวนนิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่รวมทั้งสิ้น ๑,๑๐๔ คน แบ่งออกเป็นระดับปริญญาโท จำนวน ๓๗๘ คน ปริญญาเอก จำนวน ๗๒๖ คน

๓.๒ ผู้รับทุนที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน ๒๔๕ คน

๓.๒.๑ อยู่ระหว่างการหาหน่วยงานเพื่อปฏิบัติงาน จำนวน ๙๘ คน

๓.๒.๒ ขอทำวิจัยหลังสำเร็จการศึกษา (Postdoctoral research) จำนวน ๑๗ คน

๓.๒.๓ มีสถานที่ปฏิบัติงานขอใช้ทุน จำนวน ๑๓๐ คน

๔. โครงการทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์ฯ เป็นทุนการศึกษาภายในประเทศเพื่อผลิตกำลังคนสายวิทยาศาสตร์ และมีทุนวิจัยระยะสั้นดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้มีเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายโครงการที่ไม่สูงเท่ากับโครงการพัฒนากำลังคนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ซึ่งมีการให้ทุนไปศึกษาในต่างประเทศ

๕. ปัจจุบันโครงการทุนเรียนดีวิทยาศาสตร์ฯ ได้ยุติการรับนักศึกษาผู้รับทุนใหม่แล้ว ดังนั้นการจัดทำค่าของงบประมาณประจำปี จึงเป็นการจัดทำค่าของงบประมาณที่อยู่บนฐานข้อมูลการประมาณการผู้รับทุนที่จะสำเร็จการศึกษาและเลื่อนระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จึงส่งผลให้จำนวนงบประมาณที่ขอรับการสนับสนุนในแต่ละปีไม่สูงมากนัก เมื่อเทียบกับงบประมาณของโครงการทุนเรียนดีมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์

ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการกำหนดตัวชี้วัด “สัดส่วนการผลิตบัณฑิตสายวิทย์ : สายอื่นในสถาบันอุดมศึกษา” อยู่ที่สัดส่วน ๓๒ : ๖๘ และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดสัดส่วนอยู่ที่ ๓๓ : ๖๗

(๖) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรมีแนวทางในการสร้างคลังปัญญาจากอาจารย์ใกล้เกษียณอายุของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดช่องทางในการต่อยอดองค์ความรู้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญกับคลังปัญญาของอาจารย์ที่ใกล้เกษียณอายุจากสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สป.อว.) อยู่ระหว่างการดำเนินการแสวงหาแนวทางในการสร้างคลังปัญญาจากอาจารย์ใกล้เกษียณอายุของสถาบันอุดมศึกษาที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดช่องทางในการต่อยอดองค์ความรู้ในอนาคตต่อไป

(๗) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ควรมีการคัดเลือกงานวิจัยที่ดีที่สุด โดยเรียงลำดับตามความสำคัญเพื่อนำมาพัฒนาและต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกงานวิจัยที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้ได้งานวิจัยที่เหมาะสมอย่างแท้จริง และควรบูรณาการงานวิจัยทั้งระบบ โดยเน้นการต่อยอดจากเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ในการจัดสรรงบประมาณสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ได้แบ่งการจัดสรรงบประมาณออกเป็น ๒ ส่วนหลัก ประกอบด้วย งบประมาณสนับสนุนงานพื้นฐาน (Fundamental Fund) และงบประมาณเชิงกลยุทธ์ (Strategic Fund) ซึ่งงบประมาณทั้ง ๒ ส่วน ได้จัดสรรสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ดังนี้

๑. งบประมาณสนับสนุนงานพื้นฐานได้ดำเนินการจัดสรรให้กับหน่วยงานในระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมโดยตรง เพื่อให้หน่วยงานในระบบจัดทำแผนงานหลัก ๓ แผนงาน ได้แก่ แผนงานการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพบุคลากร แผนงานการพัฒนางานวิจัยพื้นฐานสำหรับเป็นฐานงานวิจัยในการต่อยอดงานวิจัยเชิงกลยุทธ์ และแผนงานโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนาวิจัย โดยการจัดสรรงบประมาณ สกสว. ได้พิจารณาจากค่าเฉลี่ยงบประมาณ ๕ ปีย้อนหลัง ผลการดำเนินการทั้งผลลัพธ์ ผลผลิตและผลกระทบทั้งเชิงเศรษฐกิจและสังคมศาสตร์ นอกจากนี้ สกสว. ได้กำหนดให้แต่ละหน่วยงานได้จัดทำแผนปฏิบัติการซึ่งจัดลำดับความสำคัญของงานวิจัยที่หน่วยงานมีศักยภาพและมุ่งเน้นตามยุทธศาสตร์ของแต่ละหน่วยงาน และ

กรอบงานวิจัย (Framework) เพื่อเสนอภาพรวมการพัฒนางานวิจัยพื้นฐานและการต่อยอดงานวิจัยสู่ชุมชน อุตสาหกรรม นโยบายประเทศและการใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

๒. งบประมาณสนับสนุนงานเชิงกลยุทธ์ โดย สกสว. ได้จัดสรรงบประมาณผ่านหน่วยบริหารจัดการทุนทั้ง ๗ หน่วย โดยเน้นการต่อยอดจากงานวิจัยพื้นฐานไปสู่การใช้ประโยชน์ทั้งการพัฒนาบุคลากรที่จะเป็นแนวหน้าในการทำวิจัยของประเทศ พัฒนางานวิจัยให้มีระดับความพร้อมทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น (Technology Readiness Level; TRL) พัฒนางานวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์ทางสาธารณสุขและการแพทย์ พัฒนางานวิจัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำโดยการพัฒนานวัตกรรมเชิงพื้นที่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดสรรงบประมาณของ สกสว. จะเป็นการพัฒนาองคาพยพของการวิจัยทั้งระบบตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ เพื่อก่อให้เกิดการใช้งบประมาณอย่างสัมฤทธิ์ผล

นอกจากนี้ กระทรวงการอุดมศึกษาฯ โดยสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) เป็นหน่วยบริหารจัดการและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมหลักของประเทศ มีหลักการปฏิบัติซึ่งให้ความสำคัญกับการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ปัญหาของสังคมที่ยากต่อการแก้ปัญหาด้วยฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ซึ่งการแก้ปัญหานั้นจะต้องร่วมแรงร่วมใจทำ รวมทั้งมีการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ มีการบริหารจัดการชุดโครงการที่ดี และมีเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นโครงการที่มีความท้าทายให้วงการวิจัยไทย แก้ไขปัญหาหรือโจทย์ที่สำคัญที่เป็นความต้องการของประเทศที่กำหนดไว้ โดยมุ่งเน้นประเด็นที่มีความสำคัญมากต่อประเทศไทยและแสดงบทบาทของประเทศไทยในประเด็นปัญหาที่สำคัญในระดับนานาชาติด้วยความร่วมมือกับเครือข่าย Grand Challenges

ในระดับนานาชาติ ซึ่งเรียกว่า “โครงการท้าทายไทย (Thailand Grand Challenges)”

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ดำเนินการสนับสนุนทุนวิจัยและนวัตกรรมที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ ซึ่งมีกรอบการสนับสนุนเพื่อเป้าหมายให้คนทุกช่วงวัยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขและมีคุณค่า และสามารถจัดการปัญหาท้าทายเร่งด่วนสำคัญทางสังคมของประเทศได้อย่างเหมาะสมด้วยองค์ความรู้ที่เกิดจากการวิจัยและนวัตกรรม ดังนี้

๑. เพื่อจัดการกับปัญหาท้าทายเร่งด่วนสำคัญของประเทศในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเกษตรและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

๒. พัฒนาคนในทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถดำรงชีวิตด้วยตนเองได้อย่างมีคุณค่า และสร้างกลไกที่เอื้อต่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขพร้อมรับสังคมสูงวัย

๓. สร้างสังคมที่มีการอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจสังคมและมีการเสริมพลังเพื่อสร้างความมั่นคงทางสังคม

โดยมีตัวอย่างโครงการท้าทายไทย (Thailand Grand Challenges) ปี ๒๕๖๓ อาทิเช่น PM๒.๕, COVID-๑๙ ในประเด็นสำคัญเร่งด่วนของประเทศ ประเทศไทยไร้พยาธิใบไม้ตับ (Fluke Free Thailand) การยกระดับการบริหารจัดการความปลอดภัยทางถนนประเทศไทย สังคมไทยไร้ความรุนแรง เพื่อสร้างพลังที่เข้มแข็งให้กับครอบครัวและชุมชนเพื่อให้เกิดรูปแบบการสร้างภูมิคุ้มกันของเด็กเยาวชน ครอบครัวที่เป็นรูปธรรมยั่งยืน กระบวนการยุติธรรมรองรับ ๔.๐ โครงการวิจัยท้าทายไทยเพื่อรองรับสังคมสูงวัย โครงการวิจัยเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ (Local Economy)/ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น พื้นที่ ซึ่งทุกแผนงานดังกล่าวล้วนเป็นปัญหาท้าทายสำคัญของไทย และมีอาจสำเร็จได้โดยศาสตร์ใดศาสตร์หนึ่ง จึงต้องเป็นความร่วมมืออย่างเข้มแข็งระหว่างภาคส่วนผู้ใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย/เชิงชุมชนและอุตสาหกรรม ภาคส่วนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์

สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์และสรรพศาสตร์ และภาคประชาชน เพื่อให้องค์ความรู้และนวัตกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง และแก้ปัญหาท้าทายสำคัญของประเทศ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร (มทร.พระนคร) ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังต่อไปนี้

๑. มหาวิทยาลัยกำหนดให้สถาบันวิจัยและพัฒนากำกับ ติดตาม ดูแลงานวิจัยในภาพรวมทั้งมหาวิทยาลัย

๒. มหาวิทยาลัยมีนโยบายให้ทุกโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้องเชิงพื้นที่ ชุมชน และสังคม ต้องสร้าง ขึ้นบนพื้นฐานความต้องการของกลุ่ม ชุมชน และสังคม เพื่อแก้ไขปัญหาที่ชุมชนมีอยู่อย่างยั่งยืน โดยนักวิจัยต้อง ทำการสำรวจพื้นที่ กลุ่ม ชุมชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานเชิงพื้นที่ นำข้อมูลมาสังเคราะห์เพื่อสร้างโจทย์วิจัย หรือหัวข้อวิจัย และทำวิจัยร่วมกับชุมชน

๓. โครงการวิจัยทุกโครงการและแผนปฏิบัติการ ววน. ของ มทร.พระนคร อยู่ภายใต้นโยบาย และยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๗๐

โครงการวิจัยที่สามารถดำเนินการได้หลายหน่วยงาน จะเกิดการบูรณาการร่วมกันโดยอาศัย เครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน และใช้ผลผลิตร่วมกัน เพื่อสร้างผลลัพธ์ และผลกระทบ

(๘) กระทรวงการอุดมศึกษาฯ และมหาวิทยาลัยต่างๆ ควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อ สนับสนุนและเรียนรู้จากโครงการลงทุนขนาดใหญ่ อาทิ ระบบราง เพื่อสร้างโอกาสในการพัฒนาศักยภาพทาง ฝีมือแรงงานของนักศึกษา และสร้างโอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการธิการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

กระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับโครงการ ลงทุนขนาดใหญ่ โดยเฉพาะในด้านการพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานให้แก่บัณฑิตนักศึกษา อันจะเป็นการสร้าง โอกาสในการมีงานทำเมื่อสำเร็จการศึกษาในอนาคต ซึ่งการเตรียมความพร้อมให้แก่บัณฑิตนักศึกษาดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาได้ดำเนินการในภาพรวม ดังนี้

๑. มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตร/สาขาวิชาต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานทั้งทาง วิชาการและวิชาชีพทั้งที่เป็นหลักสูตรระดับปริญญา (Degree) และหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต (Non-Degree) ซึ่งครอบคลุมการผลิตกำลังคนให้สามารถรองรับและเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการ ลงทุนขนาดใหญ่ได้ อาทิ หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมโลจิสติกส์ หลักสูตรวิศวกรรม ระบบราง ตลอดจนหลักสูตรทางด้านวิศวกรรมศาสตร์ในสาขาวิชาอื่น ๆ ที่สามารถผลิตวิศวกรที่มีองค์ความรู้ และสมรรถนะพร้อมรองรับต่อการปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมการขนส่งระบบรางได้ เช่น วิศวกรรมเครื่องกล วิศวกรรมโยธา วิศวกรรมไฟฟ้า วิศวกรรมอุตสาหการ และ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๒. มีการพัฒนาและสร้างหน่วยงาน/ระบบทดสอบและวิจัยด้านการขนส่งระบบราง เพื่อการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานด้านงานวิจัยและนวัตกรรมทางด้านระบบรางของประเทศ

๓. มีการร่วมมือและดำเนินงานจัดการเรียนการสอนและการวิจัยให้สอดคล้องกับแผนพัฒนา ระดับจังหวัดและพื้นที่ อันหมายรวมถึงความร่วมมือเพื่อรองรับการพัฒนาโครงการลงทุนขนาดใหญ่ตาม แผนพัฒนาดังกล่าวด้วย

๔. มีการจัดตั้งศูนย์การวิจัยและพัฒนาขั้นสูงในสาขาที่สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ กระจายอยู่ ณ สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ อาทิ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและแก้ไขปัญหา การสร้างความเชี่ยวชาญ ความชำนาญ ให้แก่บุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีของประเทศ ทั้งในภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม

๕. มีการลงนามความร่วมมือทางวิชาการกับสถาบันการศึกษา/หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศด้านระบบราง อากาศยาน เพื่อช่วยเหลือด้านการเรียนการสอน พัฒนาบุคลากร ทางการศึกษา พัฒนาหลักสูตร สร้างเครือข่ายการทำงาน

(๙) มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรส่งเสริมหลักสูตรเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ สำหรับคนทั่วไป ด้วยหลักสูตร Non-Degree และ Massive Open Online Courses (MOOC) คือ หลักสูตรออนไลน์ เพื่อให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งความรู้และฝึกทักษะ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ สร้างรายได้และดำรงชีพได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ได้ดำเนินการในด้านต่าง ๆ ในภาพรวม เพื่อเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นแหล่งความรู้และฝึกทักษะในการสร้างรายได้ ให้แก่ประชาชน ดังนี้

๑. สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้ขึ้นทะเบียนเป็น “สถานฝึกอบรม” (Registered Training Organization - RTO) ตามมาตรฐานของกระทรวงการอุดมศึกษาฯ เช่น มหาวิทยาลัยกาฬสินธุ์

๒. มีการจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตร (Non-Degree) ให้สอดคล้องกับ บริบทและมาตรฐานในการประกอบอาชีพที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนในทุกระดับและทุกช่วงวัยสามารถ เข้าถึงแหล่งความรู้และการเสริมสร้างทักษะในการทำงานได้อย่างทั่วถึง

๓. มีการกำหนดและออกแบบหลักสูตรสำหรับรองรับการเรียนการสอนในหลักสูตรออนไลน์ (MOOC) ในรายวิชาต่าง ๆ ที่หลากหลายรองรับความต้องการของประชาชนในทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย ทั้งนี้ สถาบันอุดมศึกษาหลายแห่งได้มีการนำระบบธนาคารหน่วยกิต (Credit Bank) มาใช้เป็นโครงการในลักษณะ การเรียนล่วงหน้าสำหรับบุคคลทั่วไปหรือนิสิตนักศึกษาสามารถนำรายวิชาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ออนไลน์ดังกล่าวมาคำนวณเทียบโอนนับหน่วยกิตได้ โดยไม่ต้องลงทะเบียนเรียนในห้องเรียนซ้ำอีก เช่น มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี เป็นต้น

(๑๐) มหาวิทยาลัยพะเยาและมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ควรมีแนวทางในการขับเคลื่อน เขตเศรษฐกิจพิเศษล้านนาตะวันออก เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

มหาวิทยาลัยพะเยา

มหาวิทยาลัยพะเยามีโครงการที่ช่วยขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษล้านนา ดังนี้

๑. การพัฒนาหน่วยปฏิบัติการเพื่อรองรับการตรวจสอบสินค้าเกษตร และอาหารปลอดภัย โดยการตรวจวัดคุณภาพสินค้าทางการเกษตร การตรวจคุณภาพด้านความปลอดภัย การให้บริการตรวจวิเคราะห์ผลผลิตและสินค้าทางการเกษตรของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการภาครัฐและเอกชน ซึ่งจะเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันในพื้นที่ได้ต่อไป

๒. พัฒนาศูนย์พันธุ์กรรมและเมล็ดพันธุ์พืชพื้นถิ่น ซึ่งเกษตรกรในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ได้มีที่เก็บรักษา ปรับปรุงและแลกเปลี่ยนเมล็ดพันธุ์พืชอย่างน้อย ๑ แห่ง ไม่น้อยกว่าจำนวน ๑๐๐ ครัวเรือน และสามารถให้การสนับสนุนด้านพันธุ์พืชเพื่อการทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่องในปีต่อ ๆ ไป

๓. การจัดทำแผนแม่บทและสร้างแนวทางการพัฒนาพื้นที่ถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน และพื้นที่บริเวณโดยรอบอำเภอแม่สาย

๔. ศึกษาความเหมาะสม การสำรวจ ออกแบบสิ่งอำนวยความสะดวกและพัฒนาปรับปรุงวนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน

๕. การพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอน

๖. จากการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวในพื้นที่วนอุทยานถ้ำหลวง-ขุนน้ำนางนอนและพื้นที่บริเวณโดยรอบอำเภอแม่สาย มีชุมชนท่องเที่ยวได้รับการส่งเสริมการท่องเที่ยวจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๐ ชุมชน และมีจำนวนรายได้จากนักท่องเที่ยวที่เพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑๐ และจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕

๗. มหาวิทยาลัยพะเยาเป็นหน่วยขับเคลื่อนงานบูรณาการโครงการล้านนาตะวันออก “เมืองรักษ์นกยูงไทยระดับโลก” สู่การท่องเที่ยวเชื่อมโยงเศรษฐกิจสร้างสรรค์ตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษล้านนาตะวันออก เพื่อสร้างโอกาสให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจในพื้นที่ภาคเหนือจากรากฐานทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมสู่เศรษฐกิจในกลุ่มแม่น้ำโขง

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงมีโครงการที่ช่วยขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษล้านนาตะวันออกมาอย่างต่อเนื่อง มุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากโอกาสความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงอย่างเป็นรูปธรรมด้วยศักยภาพของพื้นที่ชายแดนติดกับเมียนมาและ สปป.ลาว ผ่านการเชื่อมต่อของพื้นที่ ๓ อำเภอ ได้แก่ อำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ เปรียบเสมือนการเปิดประตูทางเศรษฐกิจให้กับประเทศเพื่อนบ้าน รวมถึงประเทศจีนทางตอนใต้ และได้กำหนดแผนการดำเนินงานโครงการที่มีเป้าหมายในการพัฒนาพื้นที่ทุกมิติเพื่อเป็นรากฐานในการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ ได้เสนอของบประมาณบูรณาการการพัฒนาพื้นที่ระดับภาคและบูรณาการต่าง ๆ วงเงินประมาณ ๑๔,๗๔๕,๓๑๘,๒๕๘ บาท รายละเอียดดังต่อไปนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๕,๑๐๘,๗๓๕,๗๐๐ บาท

๑. สถาบันพัฒนาททรัพยากรมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันแห่งภาคเหนือตอนบน

๒. ส่งเสริมและพัฒนาด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงมรดกวัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติอย่างยั่งยืนในพื้นที่ชาติพันธุ์ ในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวอารยธรรมล้านนา (เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พะเยา เชียงราย)

๓. ศูนย์จัดการความรู้และส่งเสริมธุรกิจไมซ์ในภาคเหนือตอนบน ๒ (Center of Knowledge and MICE Business Promotion for Upper Northern Region ๒)

๔. ศูนย์พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์จากเชื้อราแบบครบวงจร

๕. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและนวัตกรรมสู่ความเป็นเลิศด้านสมุนไพร (โครงการเมืองสมุนไพรภาคเหนือ (ต่อเนื่อง))

๖. การพัฒนาศักยภาพและสร้างคุณค่าเพิ่มของอุตสาหกรรมชาไทยสู่ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative economy)

๗. การพัฒนาศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเพื่อยกระดับรายได้ประชากร

๘. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อการพัฒนาอาชีพเกษตรกรในภาคเหนือตอนบน ๒

๙. ศูนย์บริการสุขภาพแบบครบวงจรแห่งภาคเหนือและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (โครงการพัฒนาสังคมและคุณภาพชีวิตภาคเหนือ (ต่อเนื่อง))

๑๐. การพัฒนาชุมชนต้นแบบผู้สูงอายุอยู่ดีมีสุข

๑๑. การพัฒนาระบบบริหารจัดการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบภาคเหนือบน ๒ รองรับการไฟสายเด่นชัย – เชียงราย

๑๒. นวัตกรรมโลจิสติกส์เพื่อความเป็นเลิศทางธุรกิจและการค้าชายแดนในเขตภาคเหนือตอนบน International Logistics and Business Intelligence Centre (ILBIC)

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๘ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๘,๗๑๐,๓๓๘,๕๕๘ บาท

๑. นวัตกรรมโลจิสติกส์เพื่อความเป็นเลิศทางธุรกิจและการค้าชายแดนในเขตภาคเหนือตอนบน International Logistics and Business Intelligence Centre (ILBIC)

๒. การพัฒนาระบบติดตามการค้าชายแดนจังหวัดเชียงรายและประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Border Trade Tracker System)

๓. สถาบันพัฒนาทุนมนุษย์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๔. ศูนย์กลางด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๕. ธุรกิจดิจิทัลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs และผู้ประกอบการระยะเริ่มต้นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเชียงราย

๖. โครงการส่งเสริมและเชื่อมโยงโอกาสทางการค้าและการลงทุนระหว่างเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดเชียงราย และมณฑลทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

๗. พัฒนาและจัดการท่องเที่ยวพระธาตุและภูเขาศักดิ์สิทธิ์ในเขตวัฒนธรรมล้านนาพื้นที่ภาคเหนือตอนบนเพื่อรองรับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง

๘. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการพำนักระยะยาว "เรียนศิลปะกับศิลปินชั้นครู" เพื่อรองรับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง

๙. การพัฒนาชุมชนท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ด้วยการสร้างผลิตภัณฑ์บริการสุขภาพที่มีอัตลักษณ์

๑๐. ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชนและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืนในภาคเหนือตอนบน ๒ (จังหวัดเชียงราย พะเยา แพร่ น่าน)

๑๑. การพัฒนาศักยภาพบุคลากรและนวัตกรรมการเสริมสร้างสุขภาพด้วยพืช อาหารพื้นบ้าน
ล้านนาและผลิตภัณฑ์

๑๒. ยกระดับฐานเศรษฐกิจมูลค่าสูงของอุตสาหกรรมชาและกาแฟในภาคเหนือตอนบน
เพื่อส่งเสริมเป็นศูนย์กลางการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวด้านชาและกาแฟของภูมิภาคอาเซียน

๑๓. ยกระดับอุตสาหกรรมสมุนไพรสู่อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

๑๔. การพัฒนาศูนย์วิเคราะห์ทดสอบผลิตภัณฑ์เข้าสู่ระบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative
economy)

๑๕. ถอดรหัสสมุนไพรภาคเหนือสู่การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เชิงพาณิชย์

๑๖. การพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรอินทรีย์เพื่อการพัฒนาอาชีพเกษตรกรในภาคเหนือตอนบน ๒

๑๗. โครงการจัดตั้งศูนย์วิเคราะห์และรับรองมาตรฐานกาแฟไทยเพื่อยกระดับคุณภาพในเชิง
พาณิชย์

๑๘. โครงการพัฒนานวัตกรรมเพื่อสร้างผลิตภัณฑ์จากเชื้อรา (Innovation of products from fungi)
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๑๓ โครงการ วงเงินทั้งสิ้น ๙๒๖,๒๔๔,๐๐๐ บาท

๑. การเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกทางการค้าชายแดน

๒. โครงการสร้างเสริมศักยภาพทุนมนุษย์ (Human Capital) เพื่อรองรับฐานเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์แห่งภาคเหนือ

๓. โครงการพัฒนาแผนแม่บทเชียงรายเมืองชายแดนต้นแบบเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ
สร้างสรรค์ (Chiangrai : Creative-Economy Border City)

๔. ศูนย์นวัตกรรมสมุนไพรครบวงจร มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (Medicinal Plants
Innovation Center of Mae Fah Luang University)

๕. โครงการพัฒนา Smart Aging ต้นแบบเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุภาคเหนือ

๖. โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรองรับการท่องเที่ยวระยะยาว “เรียนศิลปะกับศิลปินชั้นครู”
เพื่อรองรับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง

๗. โครงการพัฒนาและจัดการท่องเที่ยวพระธาตุและภูเขาศักดิ์สิทธิ์ในเขตวัฒนธรรมล้านนา
เพื่อรองรับฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง

๘. โครงการแม่ฮ่องหมูป้านอาหาร : เชียงรายเมืองสร้างสรรค์

๙. โครงการศูนย์กลางบริการทางการแพทย์และบริการสุขภาพแบบบูรณาการแห่ง
อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (GMS Integrative Medical and Wellness Hub)

๑๐. โครงการเพิ่มขีดความสามารถอุตสาหกรรมชาและกาแฟเพื่อเพิ่มมูลค่าและการบริการ
ในพื้นที่ภาคเหนือ

๑๑. โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางพาณิชย์จากเชื้อรา

๑๒. โครงการพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้ก้าวสู่สากล และยกระดับฐาน
การผลิตสู่ระดับอุตสาหกรรม

๑๓. โครงการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรในท้องถิ่น

(๑๑) มหาวิทยาลัยต่าง ๆ ควรกำหนดหัวข้องานวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของพื้นที่ นอกจากนี้ โครงการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของหลายหน่วยงาน ควรเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการเพื่อความครอบคลุมทุกมิติ และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ โดยส่วนใหญ่ได้ให้ความสำคัญในการกำหนดหัวข้อและการดำเนินงานวิจัยให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาของพื้นที่ทั้งในเขตที่ตั้งและนอกเขตที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งเป็นสำคัญ ซึ่งนับเป็นการผสมผสานพันธกิจของสถาบันอุดมศึกษา ๓ ประการเข้าด้วยกัน ตั้งแต่การผลิตผลงานวิจัย การบริการวิชาการแก่สังคม รวมไปถึงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม โดยคาดหวังให้เกิดการต่อยอดจากงานวิจัยสู่การสร้างสรรค์เป็นนวัตกรรมที่มีประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่ในมิติต่าง ๆ อย่างเป็นรูปธรรม สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมได้ตั้งแต่ระดับปัจเจก ระดับชุมชน ระดับประเทศในภาพรวม ตลอดจนการแข่งขันระดับนานาชาติได้ต่อไป

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้กำหนดทิศทางและแนวทางการกำหนดหัวข้องานวิจัยของมหาวิทยาลัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สอดคล้องกับนโยบายและเป้าหมายของรัฐบาล ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์การวิจัยของชาติ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทยตามนโยบาย Thailand ๔.๐ โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและความต้องการของพื้นที่ นอกจากนี้มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรม การทำวิจัยแบบบูรณาการร่วมกับหลายหน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรมและภาคเอกชน

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มหาวิทยาลัยยังคงมุ่งเน้นพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมในระดับสากลอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นทางด้านการแพทย์ครบวงจร การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ การท่องเที่ยวแบบเพิ่มมูลค่า เชื้อเพลิงชีวภาพ การแปรรูปอาหาร เศรษฐกิจสร้างสรรค์ สังคมผู้สูงอายุ การจัดการสภาพภูมิอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป และด้านการศึกษาต้นแบบ โดยยังคงให้ความสำคัญในการทำงานวิจัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน เพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ และนำผลงานวิจัยที่ได้รับไปใช้ในการแก้ปัญหาให้กับประเทศ สังคม และชุมชนอย่างยั่งยืนต่อไป

(๑๒) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรบูรณาการงานวิจัยทั้งระบบ โดยให้ความสำคัญกับ Product Champion ที่ให้ผลสัมฤทธิ์ตอบโจทย์ความต้องการของประเทศได้อย่างคุ้มค่า สามารถนำไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจได้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การจัดสรรงบประมาณผ่านกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทำให้การจัดสรรงบประมาณวิจัยเป็นบูรณาการมากขึ้นจากอดีต การจัดสรรงบประมาณจะเห็นภาพรวมการจัดสรรงบประมาณวิจัยของประเทศ ไม่เกิดความซ้ำซ้อน โดยได้มีการตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้งบประมาณ ติดตามงบประมาณ และติดตามผลผลิต ผลลัพธ์ ผลกระทบของงานวิจัยในแต่ละประเด็น เพื่อให้สามารถนำไปใช้ให้เกิด

ประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน การให้งบประมาณจากหน่วยให้ งบประมาณจะมีคณะกรรมการให้การพิจารณางานวิจัยที่มีศักยภาพเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์และนวัตกรรม ก่อให้เกิดความพร้อมทางเทคโนโลยีสำหรับการใช้ประโยชน์ในอนาคต

กระทรวงการอุดมศึกษา โดยการสนับสนุนข้อมูลและการวิเคราะห์ของสำนักงานสภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ได้กำหนดให้ ๔ ใน ๑๐ อุตสาหกรรม S-Curve เป็นอุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ๑) อุตสาหกรรมเกษตรและอาหาร ๒) อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ๓) อุตสาหกรรมสุขภาพ และ ๔) อุตสาหกรรมพลังงานชีวภาพ ทั้งนี้ ในฐานะ policy deployment สกสว. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ได้บรรจุแผนงานสำคัญ (Flagship Program) เรื่อง BCG (Bio-based, Circular and Green Economy) ในแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕ และสนับสนุนงบประมาณเพื่อการลงทุนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมสำหรับขับเคลื่อนอุตสาหกรรมทั้ง ๔ เป้าหมายทั้งในระดับห้องปฏิบัติการ ระดับอุตสาหกรรมและ ระดับพื้นที่ โดยมีหน่วยบริหารจัดการทุนเป็นหน่วยรับงบประมาณเพื่อทำงานร่วมกับเอกชน มหาวิทยาลัย และ กลไกในพื้นที่ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและส่งเสริมการกระจายรายได้สู่พื้นที่ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ สกสว. ได้สนับสนุนงบประมาณเพื่อการวิจัยและขับเคลื่อนแผนงานสำคัญดังกล่าวประมาณ ๓,๒๐๐ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๘๐ ของงบประมาณด้านการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งใน ระดับอุตสาหกรรมและระดับพื้นที่ (แพลตฟอร์มที่ ๓) ของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ที่สกสว. บริหารจัดการอยู่ นอกจากการวางแผน สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณแล้ว สกสว. ยังมีกลไกสร้างความเข้มแข็งของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง และมีกลไกติดตามประเมินผล เพื่อให้ใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าอีกด้วย

(๑๓) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ควรกำหนดแผนแม่บท (Master Plan) ให้ชัดเจนในช่วงอีก ๓ – ๕ ปี ข้างหน้าว่า จะมียุทธศาสตร์การพัฒนาและส่งเสริมงานตามภารกิจไปทิศทางใด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ร่วมกับสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ได้จัดทำแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (แผนด้าน ววน.) พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ และยุทธศาสตร์กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) ดังกล่าวประกอบด้วย ๔ แพลตฟอร์ม ๑๖ โปรแกรม โดย ๔ แพลตฟอร์มที่เป็นยุทธศาสตร์เป้าหมาย ได้แก่ ๑) การสร้างกำลังคนและสถาบันความรู้ ๒) การตอบโจทย์ท้าทายของประเทศ ๓) การพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน และ ๔) การพัฒนาเชิงพื้นที่ และลดความเหลื่อมล้ำ ภายใต้ ๔ แพลตฟอร์มจะประกอบด้วย ๑๕ โปรแกรม และเพิ่มโปรแกรมที่ ๑๖ คือ การปฏิรูปการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อววน.) ซึ่ง ครม. ได้อนุมัติหลักการแล้วเมื่อช่วง

ปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และได้ใช้แผนดังกล่าวเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการสนับสนุนงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) มาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และใช้ต่อเนื่องในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

อย่างไรก็ดี เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และภัยแล้ง คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) ได้กำหนดให้เพิ่มโปรแกรมที่ ๑๗ คือ การแก้ปัญหาภาวะวิกฤตของประเทศ และกำหนดแผนงานสำคัญโควิด-๑๙ ภายใต้โปรแกรมห่วงการดังกล่าว และ กสว. ได้ใช้กรอบดังกล่าว ในการปรับแผนปฏิบัติการและงบประมาณด้าน ววน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อแก้ปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และจัดสรรงบประมาณ pre-ceiling ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาทในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อแก้ปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และ ภัยแล้ง ทั้งนี้ ปัจจุบัน กสว. อยู่ระหว่างจัดทำแผนด้าน ววน. ฉบับใหม่ คาดว่าจะใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐ โดยวิเคราะห์สถานการณ์ใหม่และมองภาพอนาคตหลังโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และจะใช้แผนดังกล่าวในการจัดทำค่าของงบประมาณด้าน ววน. ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ต่อไป

(๑๔) การเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการในโครงการวิจัยของสถาบันการศึกษา ควรให้สถาบันการศึกษาขอรับงบประมาณโดยตรง เพื่อเป็นการกระจายอำนาจในการพิจารณา โดยไม่จำกัด อยู่ในหน่วยงานใดโดยเฉพาะ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

สถาบันอุดมศึกษาในสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษาฯ ในภาพรวมมีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการเสนอขอรับจัดสรรงบประมาณการวิจัยของสถาบันอุดมศึกษา ดังนี้

๑. ควรให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้ขอรับงบประมาณโดยตรง เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถกำหนดทิศทางการวิจัยได้เองตามบริบทความเชี่ยวชาญและโจทย์ปัญหาการวิจัยของแต่ละพื้นที่ ซึ่งก็จะเป็นประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากความต้องการและปัญหาของพื้นที่ ตลอดจนภาพรวมของประเทศได้อย่างแท้จริง

๒. ควรให้มีการแบ่งระดับการแข่งขันในการขอทุนเพื่อการทำวิจัย เช่น การก่อตั้งมหาวิทยาลัย (ใหม่ กลาง เก่า) หรือขนาดของมหาวิทยาลัย (เล็ก กลาง ใหญ่) เป็นต้น เพื่อเป็นการกระจายการให้ทุนสนับสนุน วิจัยได้อย่างทั่วถึง

(๑๕) สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติควรเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้และเข้าใจถึงประโยชน์ของไฟฟ้าจากเทคโนโลยีนิวเคลียร์ซึ่งเป็นพลังงานสะอาด รวมทั้งควรดำเนินการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีนิวเคลียร์ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านการเกษตรอย่างต่อเนื่อง เช่น ใช้ในการลดจำนวนแมลงศัตรูพืช เพื่อลดต้นทุนให้กับเกษตรกรและลดการใช้สารเคมีกับพืชผลทางการเกษตร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ

สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) ได้สร้างเครือข่ายความร่วมมือ การวิจัยร่วมกับภาครัฐ เอกชน สถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยต่างๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ อาทิ โครงการด้าน Frontier Science (Fusion & Plasma) ที่เป็นการร่วมมือระหว่าง สทน. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และมหาวิทยาลัยชั้นนำอีกจำนวน ๑๓ มหาวิทยาลัยที่จะร่วมกันวางกรอบการพัฒนาพลังงานที่สะอาดและเป็น

พลังงานทดแทนในอนาคตตามที่คณะกรรมการการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศมุ่งหวังไว้ ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่เป็นพลังงานทางเลือกและยังต้องศึกษาให้สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดการยอมรับในเทคโนโลยีนิวเคลียร์ สทน. พยายามเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ถึงการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีนิวเคลียร์ในด้านอื่นๆ ให้เป็นที่รับทราบในวงกว้างเพิ่มขึ้น รวมทั้งยังพยายามผลักดันให้นำเรื่องพลังงานนิวเคลียร์บรรจุอยู่ในการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องตั้งแต่ในช่วงวัยเรียน

สำหรับการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์นั้น พบว่า ปัจจุบันการฉายรังสีอาหารที่เดิมมุ่งเน้นที่สินค้าการเกษตรเป็นหลัก (การส่งออกประเทศสหรัฐอเมริกาได้จำนวน ๖ ชนิด (ลำไย ลิ้นจี่ มังคุด เงาะ สับปะรดและมะม่วงสุก)) ได้เตรียมการขยายการใช้ประโยชน์ให้เกิดการส่งออกผลไม้ไปยังประเทศออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และเพิ่มเป้าหมายมาสนับสนุนการฉายรังสีในกลุ่มสินค้าอาหารและวัสดุศาสตร์มากขึ้น จะเห็นได้จากการมีกลุ่ม SME เข้ามาร่วมทดลองการฉายรังสีเพื่อปรับปรุงหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์จำนวนไม่น้อยกว่า ๔๐ ราย/ปี มาเป็นเวลา ๓ ปีแล้วและเป็นโครงการที่ยังดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือในงานด้านการแพทย์ สทน. จะมีการวิจัยและพัฒนาเภสัชภัณฑ์ทั้งแบบวินิจฉัยโรคและรักษาโรคชนิดใหม่ปีละ ๑ รายการ เพื่อเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้เข้าถึงยารักษาโรคได้มากขึ้นและเพิ่มโอกาสการวินิจฉัยโรคร้ายแรงในระยะเริ่มต้นได้มากขึ้น ซึ่งโอกาสการรอดของผู้ป่วยจะเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

นอกจากนี้ สทน. ยังมีการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์กับกลุ่มเกษตรกรเพื่อเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร อาทิ โครงการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรด้วยเทคนิคแมลงวันเป็นหมัน การใช้สารละลายไคโตซานฉายรังสี การใช้ผลิตภัณฑ์โพลิเมอร์ดูดซับน้ำสูงเพื่อเพิ่มการกักเก็บน้ำในดิน เป็นต้น ซึ่งได้ขยายการลงพื้นที่ให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์ให้ได้สูงสุด

(๑๖) การขับเคลื่อนแผนงานทุกโครงการ สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรเป็นโครงการที่ดำเนินการแล้วสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริงเพื่อประโยชน์ต่อประชาชนและเกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ

แผนงาน/โครงการของสถาบันเทคโนโลยีนิวเคลียร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) (สทน.) ทั้งหมดเป็นการดำเนินงานตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบัน และ สทน. มีเป้าหมายขององค์กรที่จะต้องนำผลงานวิจัยหรือโครงสร้างพื้นฐานสำคัญไปใช้ให้เกิดประโยชน์ให้เพิ่มมากขึ้นทุกๆ ปี ปัจจุบันพบว่ามีหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน กลุ่มเกษตรกรและสถาบันการศึกษาได้เข้ามาใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานของ สทน. และผลงานวิจัยเพิ่มขึ้น อาทิ การร่วมวิจัยพัฒนาสายพันธุ์กุ้ง/กัญชา การสนับสนุนให้ SME มาทดลองใช้เทคโนโลยีนิวเคลียร์ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทั้งอาหารและด้านวัสดุศาสตร์ การขยายผลโครงการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรด้วยเทคนิคแมลงวันเป็นหมันไปยังจังหวัดต่างๆ ผ่านแผนงานบูรณาการพื้นที่ระดับภาค การตรวจสอบคุณสมบัติของอาหารหรือพัฒนาการตรวจสอบตามมาตรฐานสากลที่กำหนด และการส่งเสริมให้ใช้ผลิตภัณฑ์ในภาคเกษตรที่มีผลดีในการเพิ่มผลผลิตและการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมตามแนวทาง BCG อาทิ การใช้สารละลายไคโตซานฉายรังสีที่พัฒนามาจากเปลือกกุ้งเพื่อเพิ่มผลผลิตการเกษตร หรือการใช้โพลิเมอร์ดูดซับน้ำสูงที่ไม่มีสารตกค้างในพื้นที่การเกษตรเนื่องจากสามารถย่อยสลายในธรรมชาติได้ภายหลังการใช้งานแล้ว ๒-๓ ปี เป็นต้น

๓.๘ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๑) ควรหาวิธีการในการช่วยเหลือและฟื้นฟูให้เกษตรกรลดการเป็นหนี้ โดยการบูรณาการความร่วมมือภายในหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาทิ กรมพัฒนาที่ดิน ควรพิจารณาเรื่องการปลูกข้าวให้เหมาะสมกับพื้นที่ กรมประมง ควรส่งเสริมการเลี้ยงปลา กรมปศุสัตว์ ควรจัดหาเครื่องอัดฟาง และกรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรหาทุนให้กลุ่มเกษตรกร เพื่อชะลอการจำหน่ายข้าว เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การช่วยเหลือและฟื้นฟูให้เกษตรกรลดการเป็นหนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เน้นการดำเนินโครงการที่ช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้แก่เกษตรกร โดยเกษตรกรสามารถลดรายจ่าย และมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้วยการจัดการระบบปัจจัยพื้นฐานต่อการทำการเกษตรให้เพียงพอ อาทิ แหล่งน้ำ ปัจจัยการผลิต เช่น เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ย ในส่วนของแหล่งน้ำ กรมชลประทานจะทำหน้าที่จัดสรรน้ำไปให้ถึงเกษตรกรอย่างเพียงพอ สำหรับในพื้นที่นอกเขตชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ก็มีโครงการส่งเสริมการขุดบ่อน้ำในพื้นที่ของเกษตรกร ในช่วงภาวะแห้งแล้ง กรมฝนหลวงและการบินเกษตร จะขึ้นบินปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำให้กับแหล่งน้ำและที่ดินของเกษตรกร นอกจากนี้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ยังเข้าไปอบรมให้เกษตรกรรู้หลักในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และบัญชีการทำการเกษตร เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็นลงได้ นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมให้เกษตรกรมีองค์ความรู้ในการผลิตปุ๋ยจากวัตถุดิบในพื้นที่ไว้ใช้เอง การอบรมปรับทัศนคติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสอนให้เกษตรกรรู้จักการพัฒนา และเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้ใช้ นอกจากการลดรายจ่ายแล้ว กรมด้านการผลิตยังได้คิดค้น พัฒนาเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อพัฒนาให้ผลผลิตสินค้าเกษตรมีคุณภาพและจำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังมีกองทุนและเงินทุนหมุนเวียน เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่มีหนี้สินให้ปลดปล่อยจากภาระหนี้สินที่เกิดขึ้น ได้แก่

๑. กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจนให้ความช่วยเหลือปลดปล่อยหนี้สินและที่ดิน ตามระเบียบ สนย. พ.ศ. ๒๕๔๖ ปัจจุบันมีเงินทุนคงเหลือ ๗๐๔.๘๗ ล้านบาท มูลหนี้ ๓,๑๔๔.๗๗ ล้านบาท ตั้งแต่ ปี ๒๕๓๔ ช่วยเหลือเกษตรกรได้แล้ว ๓๓,๔๓๗ ราย วงเงิน ๗,๒๒๓.๔๓ ล้านบาท ไถ่ถอนที่ดินได้ ๒๙๙,๒๗๒ ไร่

๒. กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นทุนหมุนเวียนและช่วยเหลือส่งเสริมกลุ่มเกษตรกร เพื่อสนับสนุนการทำเกษตรกรรม ต้นทุน ๓,๑๗๑.๒๖ ล้านบาท มูลหนี้ ๓,๒๘๗.๒๙ ล้านบาท ช่วยเหลือเกษตรกร ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ปัจจุบัน ๕๕๐ โครงการ วงเงิน ๘๕,๑๕๙.๓๑ ล้านบาท

(๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรส่งเสริมเกษตรกรไทยให้มีสมรรถนะทัดเทียมกับต่างประเทศ โดยเฉพาะด้านการลดต้นทุนการผลิต เพื่อให้มีการเพิ่มผลผลิตแต่ใช้พื้นที่ในการทำเกษตรกรรมลดลง รวมทั้งควรมีวิธีการปรับปรุงบำรุงดินให้มีประสิทธิภาพด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินโครงการที่ทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิต อาทิ โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อผลิตสินค้าเกษตร โดยมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงานบริการจัดการภายในกลุ่ม ที่เน้นการลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต มีตลาดรองรับ ภายใต้การบริหารจัดการที่ดี สามารถเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสินค้าเกษตรและสร้างความเข้มแข็งให้ภาคเกษตร และสร้างอำนาจต่อรองในการกำหนดราคาในตลาดได้ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นเจ้าภาพหลักในการดำเนินโครงการ

การดำเนินโครงการระบบการเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานตามนโยบายตลาดนำการผลิต จากการผลิตรูปแบบเก่าเข้าสู่ระบบแปลงใหญ่จะเป็นการดำเนินการรวมกลุ่มเกษตรกรในการวิเคราะห์ความต้องการของตลาด วางแผนการผลิตและต่อยอดสู่การพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น จากการสร้างงานสร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เกษตรกรมีความภาคภูมิใจในอาชีพ ทั้งนี้ยังส่งเสริมการเกษตรที่เน้นเชิงคุณภาพ เกิดการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรม/วัดผลได้จริง ได้แก่ การลดต้นทุน การเพิ่มผลผลิต การผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน มีตลาดรองรับแน่นอน และสมาชิกแปลงใหญ่ต้องได้รับการพัฒนาเป็น Smart Farmer จากการดำเนินงานที่ผ่านมาสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่เกษตรกร ดังนี้

๑. แปลงใหญ่ปี ๒๕๕๙ จาก ๒ ฤดูการผลิต สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิตสินค้า จากการลดต้นทุน ๑,๗๓๙.๒๑ ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต ๔,๓๓๕.๗๕ ล้านบาท รวม ๖,๐๗๔.๙๕ ล้านบาท

๒. แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๐ จาก ๑ ฤดูการผลิต สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิตสินค้า จากการลดต้นทุน ๓,๐๐๗.๘๓ ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต ๒,๑๐๓.๐๕ ล้านบาท รวม ๕,๑๑๐.๘๘ ล้านบาท

๓. แปลงใหญ่ปี ๒๕๖๑ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิตสินค้า จากการลดต้นทุน ๗๑๙.๙๑ ล้านบาท และเพิ่มผลผลิต ๒,๒๗๘.๐๑ ล้านบาท รวม ๒,๙๙๗.๙๒ ล้านบาท

ทั้งนี้ การพัฒนาคุณภาพ เกษตรกรแปลงใหญ่ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตร รวม ๑๓๙,๘๘๖ ราย ได้แก่ ๑) GAP จำนวน ๑๑๕,๗๒๙ ราย ๒) เกษตรอินทรีย์ จำนวน ๑๓,๐๓๑ ราย ๓) RSPO (ปาล์มน้ำมัน) จำนวน ๒,๖๔๒ ราย และ ๔) อื่นๆ (PGS กลุ่มรับรองตนเอง) จำนวน ๘,๔๘๔ ราย

ผลการดำเนินงานแปลงใหญ่

๑. ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๕๕๐ แปลง เกษตรกร ๘๑,๐๗๓ ราย พื้นที่ ๑,๓๕๗,๐๒๘ ไร่

๒. ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑,๗๗๑ แปลง เกษตรกร ๑๑๖,๑๐๑ ราย พื้นที่ ๑,๙๔๙,๒๙๖ ไร่

๓. ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑,๖๔๕ แปลง เกษตรกร ๘๔,๐๕๙ ราย พื้นที่ ๑,๒๕๑,๗๕๒ ไร่

๔. ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑,๘๕๓ แปลง เกษตรกร ๗๓,๐๔๓ ราย พื้นที่ ๑,๑๑๔,๖๓๐ ไร่

(๓) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรส่งเสริมให้มีเกษตรกรรุ่นใหม่ในภาคการเกษตร และสนับสนุนให้ปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ไปขยายผลให้แก่เกษตรกร รวมทั้งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาลในเรื่องการดูแลลูกหลานของเกษตรกร โดยการพัฒนาและสร้างคนรุ่นใหม่เข้าสู่เกษตรยุคใหม่ ผลิตเกษตรกรและชาวนา รุ่นใหม่ให้เรียนรู้

เรื่องเทคโนโลยี การใช้เครื่องมือ การบริหารจัดการและขับเคลื่อนชุมชน โดยมุ่งหวังให้คนรุ่นใหม่ จบภาคการเกษตร มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการเกษตรทั้งระบบ เพื่อความยั่งยืนในการประกอบอาชีพ การเกษตร การพึ่งพาตนเอง และการแข่งขันทางการค้าในอนาคต นอกจากนี้ ความสามารถของกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่หันมาทำการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ซึ่งทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนจาก “ทำมากได้น้อย” เป็น “ทำน้อยได้มาก” สอดคล้องกับโมเดล “Thailand ๔.๐” ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) และการเกษตร แม่นยำสูง (Precision Farming) มีการใช้วิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดเป็นกลุ่มอาหารเกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) ซึ่งเป็น platform ในการสร้าง New Startups ด้านเทคโนโลยีการเกษตร การเปลี่ยนสินค้าเกษตรให้เป็นอาหารสุขภาพหรือผลิตภัณฑ์เสริมอาหารที่มีมูลค่าสูง ทั้งนี้ Young Smart Farmer จำเป็นต้อง มีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และได้รับการสนับสนุนและพัฒนาจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา รวมถึงองค์กรอิสระต่างๆ อย่างต่อเนื่อง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินงานสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่มาตั้งแต่ ปี ๒๕๕๑ มุ่งเน้นการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรเป็นรายบุคคลในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจ และการใช้ระบบสารสนเทศ ต่อมาในปี ๒๕๕๗ มีการดำเนินงานตามนโยบายพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) ซึ่งมีการแบ่งช่วงอายุของกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่ คือ อายุ ๑๗ – ๔๕ ปี จึงยกระดับการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ให้เป็น Young Smart Farmer เน้นกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสร้างเครือข่าย โดยให้เกษตรกรเป็น “ศูนย์กลางการเรียนรู้และออกแบบการเรียนรู้ด้วยตนเอง” และมีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรเป็น “ผู้จัดการเรียนรู้” มีเป้าหมายหลักในการพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่ ให้มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตร ทดแทนเกษตรกรผู้สูงอายุ และสร้างแรงจูงใจให้คนรุ่นใหม่หันมาประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาด จนเป็นเกษตรกรมืออาชีพที่เป็นผู้นำทางการเกษตรในท้องถิ่น และสร้างเครือข่ายความร่วมมือในทุกระดับขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรและองค์กรเกษตรกรให้มีความเข้มแข็ง และดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการเกษตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนทำให้ชุมชนเติบโตทางเศรษฐกิจจากฐานการเกษตรได้

สำหรับการสนับสนุนให้ปราชญ์ชาวบ้านนำความรู้ไปขยายผลให้แก่เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อขยายผลการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคเกษตรกรรมให้เกษตรกรได้มีความรู้ความเข้าใจในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพเกษตรกรรม สามารถปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรมในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและดำเนินชีวิตด้วยการพึ่งพาตนเองได้อย่างเหมาะสม โดยได้รับความร่วมมือจากปราชญ์ชาวบ้าน ผู้เป็นต้นแบบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรภายใต้หลักการชาวบ้านสอนชาวบ้าน

(๔) นโยบาย “เกษตรกรร่ำรวย” เพื่อแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่มีฐานะยากจน และสร้างความเข้มแข็งให้กับประชาชนในประเทศ โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม (Zoning) เพื่อให้เกิดการทำ

เกษตรกรรมที่เหมาะสมกับพื้นที่และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาดและเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของเกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน ได้ดำเนินการวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม โดยมุ่งเน้นพืชเศรษฐกิจมาโดยตลอด พร้อมปรับปรุงฐานข้อมูลให้มีความทันสมัยพร้อมใช้ในการวิเคราะห์และวางแผนการเพาะปลูกโดยดำเนินการใน ๒ ส่วนคือ

๑. การสำรวจและจัดทำเขตการใช้ที่ดินสำหรับพืชเศรษฐกิจ ๖ ชนิดพืช (ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน อ้อย และข้าวโพด)

๒. สำรวจสภาพการใช้ที่ดินและพืชเศรษฐกิจ (มาตราส่วน ๑: ๒๕,๐๐๐) ปีละ ๓๖ จังหวัด ทั้งนี้ กรมพัฒนาที่ดิน ให้ความสำคัญ และส่งเสริมการขับเคลื่อนแนวทางการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยการพัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีหรือทำเกษตรอินทรีย์ตามความต้องการของกลุ่ม รวมถึงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การขับเคลื่อนกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกปีงบประมาณ

นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ ในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ยังมีการส่งเสริมการปรับเปลี่ยนกิจกรรมการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก อาทิ การส่งเสริมการเลี้ยงปลาที่เหมาะสม การพัฒนาประสิทธิภาพด้านหม่อน ด้านไหม

๒) การปรับปรุงพัฒนาที่ดินและส่งเสริมให้เป็นเกษตรปลอดสารพิษ เพื่อลดการใช้สารเคมี

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน ให้ความสำคัญ และส่งเสริมการขับเคลื่อนแนวทางการส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร โดยการพัฒนาเกษตรกรของกลุ่มเดิมที่เข้มแข็ง พัฒนากลุ่มเกษตรกรสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ และพัฒนาสนับสนุนส่งเสริมให้มีการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีหรือทำเกษตรอินทรีย์ตามความต้องการของกลุ่ม รวมถึงการพัฒนาเกษตรอินทรีย์ โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้การผลิตเกษตรอินทรีย์ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การขับเคลื่อนกระบวนการรับรองแบบมีส่วนร่วม PGS ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าสู่การรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกปีงบประมาณ

๓) การแก้ไขปัญหาสารพิษมีการชดเชยและช่วยเหลือเกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การจำกัดการใช้ วัตถุอันตราย พาราควอต ไกลโฟเซต และคลอร์ไพริฟอส รวม ๕ ฉบับ

ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงนามเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ และลงประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. เกษตรกรผู้ใช้ต้องผ่านการอบรมและผ่านการทดสอบ และต้องสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

๒. กำหนดห้ามใช้พาราควอต และไกลโฟเซต ในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่ในพื้นที่ข้างต้น ให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดวัชพืชในการปลูกอ้อย ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มันสำปะหลัง ข้าวโพด และไม้ผล

๓. กำหนดห้ามใช้คลอร์ไพริฟอสในพื้นที่ปลูกพืชผักหรือพืชสมุนไพร พื้นที่ต้นน้ำ และพื้นที่สาธารณะ ในกรณีอยู่นอกพื้นที่ข้างต้นให้ใช้เฉพาะเพื่อกำจัดแมลงในพืชไร่ ไม้ดอก และหนอนเจาะลำต้นในไม้ผล เท่านั้น

๔. ผู้ขายวัตถุอันตราย ต้องขายให้กับผู้ที่ผ่านการอบรมเท่านั้น และขายในปริมาณที่กำหนด

นอกจากนี้ กรมวิชาการเกษตร ได้บูรณาการทำงานร่วมกับกรมส่งเสริมการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ในการอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการใช้วัตถุอันตรายทั้ง ๓ ชนิด โดยมีเกษตรกรที่ผ่านการอบรม จำนวน ๔๗๓,๑๐๐ ราย รวมทั้ง ได้จัดทำเอกสารวิธีการจัดการวัชพืชและแมลง เพื่อลดการใช้สารเคมีในพืชต่าง ๆ เช่น ข้าวโพด ไม้ผล ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และรายชื่อสารทางเลือกในการกำจัดวัชพืชและแมลง รวมถึงต้นทุนค่าใช้จ่ายต่อไป

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เร่งดำเนินการหาวิธีการและสารทดแทนให้เกษตรกร โดยได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานพิจารณาแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกสารพาราควอต (ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธาน) มีหน้าที่

๑. พิจารณารวบรวมข้อมูลสารทดแทน เครื่องจักรกล การปรับใช้วิธีการอื่นในการกำจัดวัชพืช และแมลง

๒. กำหนดมาตรการในการช่วยเหลือเยียวยาแก่เกษตรกร

๓. ศึกษาหาสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ผลิตในประเทศ เช่น ชีวภัณฑ์ สารสกัดจากพืช

๔. อบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ

๕. สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ เรื่องสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชให้แก่เกษตรกรและประชาชน

๔) การวิจัยและพัฒนาเพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่ดีทั้งพืชและสัตว์ พร้อมทั้งเผยแพร่ให้แก่เกษตรกรได้รับทราบและนำไปใช้ประโยชน์

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการส่งเสริมการวิจัยทั้งด้านพืช สัตว์ และประมง โดยมีการวิจัยเพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่ดี อาทิ

๑. โครงการการสร้างพ่อพันธุ์โคเนื้อพันธุ์ตากชั้นเลิศของกรมปศุสัตว์ เพื่อการสร้างพ่อโคตากชั้นเลิศโดยวิธีการทาง quantitative genetic ควบคู่กับ molecular genetic เป็นการต่อยอดโคพันธุ์ตากให้ได้โคที่โตเร็ว มีไขมันแทรกและความสมบูรณ์พันธุ์สูง ซึ่งพ่อโคชั้นเลิศ จำนวน ๑๐ ตัวที่ได้จากการสร้างและทดสอบลูก จะนำไปรีดน้ำเชื้อไว้ใช้ปรับปรุงพันธุ์กรรมทั้งในฝูงกรมปศุสัตว์และฝูงเกษตรกรทั่วประเทศ เป็นการเพิ่ม

ประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิต สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดในระดับกลางและระดับสูง และทดแทนการนำเข้าเนื้อคุณภาพจากต่างประเทศได้อย่างพอเพียง

๒. โครงการการพัฒนานวัตกรรมในการกำหนดมาตรฐานพันธุ์กรรมสุกรด้วยพันธุศาสตร์โมเลกุล เป็นการศึกษาและพัฒนามาตรฐานพันธุ์กรรมสุกร ซึ่งเป็นนวัตกรรมในการจดทะเบียนรับรองพันธุ์ เป็นมาตรฐานพันธุ์สุกรของประเทศ สามารถขยายผลไปสู่การใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงพันธุ์สุกร และขยายผลไปยังปศุสัตว์ชนิดอื่นๆ

๓. โครงการประสิทธิภาพของการใช้พ่อพันธุ์ปากช่อง ๕ เพื่อผลิตสุกรขุนในระบบการเลี้ยงสุกรขุนทั่วไป และระบบการเลี้ยงหมูหลุม การใช้สุกรพันธุ์ปากช่อง ๕ ที่ปรับปรุงพันธุ์โดยกรมปศุสัตว์ เป็นสุกรสำหรับใช้เป็นพ่อพันธุ์สุดท้ายในการผลิตสุกรขุน มาเปรียบเทียบกับในสภาพการเลี้ยงทั่วไป และการเลี้ยงสุกรชีวภาพ (หมูหลุม) ในฟาร์มเกษตรกร เพื่อนำข้อมูลการให้ผลผลิต ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ และความปลอดภัยทางอาหารไปประกอบในการส่งเสริมการใช้สุกรพ่อ-แม่พันธุ์ของกรมปศุสัตว์ให้แก่เกษตรกร และเป็นแนวทางในการส่งเสริมรูปแบบการเลี้ยงหมูหลุม ให้แก่เกษตรกรที่เป็นกลุ่มปศุสัตว์อินทรีย์ เนื้อหมูอนามัย เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือก สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตร และช่วยสร้างความมั่นใจต่อผู้บริโภคต่อไป

๔. โครงการการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแพะพันธุ์แบล็คเบงกอล เป็นการศึกษาลักษณะทางพันธุกรรมของแพะแบล็คเบงกอล สมรรถภาพการผลิต การสืบพันธุ์ คุณลักษณะของผลผลิตเนื้อ อายุเมื่อฆ่าและที่มีต่อลักษณะซาก และคุณภาพของเนื้อ โดยศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และคุณสมบัติของเนื้อแพะ เช่น ความชุ่มฉ่ำ ความเหนียวนุ่มของเนื้อ เพื่อนำไปสู่การอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และความมั่นคงทางอาหาร ช่วยให้เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายแพะเพิ่มขึ้น มีช่องทางการจำหน่ายเนื้อแพะเกรดพรีเมียมตามความต้องการของตลาด ทำให้ได้ราคาดี มีรายได้สูงขึ้น และเศรษฐกิจในชุมชนดีขึ้น

๕. การประเมินพันธุกรรมจีโนมเพื่อการปรับปรุงพันธุ์โคนมทรอปิคอลโฮลส์ไตนในประเทศไทย นำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้สำหรับการประเมินพันธุกรรมจีโนมในโคนมของประเทศ เพื่อเป็นเครื่องมือในการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ในโปรแกรมการปรับปรุงพันธุ์โคนมทรอปิคอลโฮลส์ไตนของประเทศ โดยเพิ่มความแม่นยำในการคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ โดยโปรแกรมสำหรับการประเมินพันธุกรรมจีโนม ๓ โปรแกรม คือ ๑) โปรแกรมจัดเก็บข้อมูล SNPs ทั้งจีโนม ๒) โปรแกรมการวิเคราะห์ GWAS และการประเมินความสามารถทางพันธุกรรมจีโนม (GEBV) และ ๓) โปรแกรมระบบเชื่อมโยงข้อมูลการประเมินพันธุ์ และข้อมูล GEBV ผ่านระบบ Internet (Dynamic web-database) สามารถนำไปใช้ในการประเมินพันธุกรรมจีโนม ที่ทันสมัยเป็นอัตโนมัติ สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม และทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การพัฒนาพันธุ์สามารถตอบสนองต่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์และตลาดนมในอนาคต

๖. การพัฒนาพันธุ์ข้าวมีการพัฒนาพันธุ์ข้าวขาวดอกมะลิ ๑๐๕ ให้สามารถต้านทานโรคแมลงและทนทานต่อสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น กข๓๓ (ต้านทานโรคไหม้) ก๕๑ (ทนน้ำท่วม) กข๗๓ (ทนดินเค็มและต้านทานโรคไหม้) นอกจากนี้ยังใช้ประโยชน์เป็นแหล่งพันธุกรรม ใช้เป็นพ่อแม่ ในการพัฒนาพันธุ์ข้าวต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

๕) การส่งเสริมการเพาะปลูกโดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เพื่อพัฒนากระบวนการการเพาะปลูกให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีนโยบายในการส่งเสริมการทำเกษตรจากเกษตรกรรมแบบเดิมก็เปลี่ยนเป็น เกษตรอัจฉริยะ หรือ SMART AGRICULTURE โดยนำเทคโนโลยีการเกษตรมาปรับใช้ในการสร้างผลผลิตไปสู่สังคมเกษตรสมัยใหม่หรือเกษตรกรรม ๔.๐ เพื่อให้ทัดเทียมนานาชาติอารยะประเทศ สอดคล้องกับความต้องการตลาด และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยกระทรวงฯ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะ เพื่อกำหนดหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนา และขับเคลื่อนการพัฒนาเกษตรอัจฉริยะของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ใน ๓ ด้าน ดังนี้

๑. การจัดทำแปลงเรียนรู้เกษตรอัจฉริยะ โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในกระบวนการการผลิตใน ๖ พืช ได้แก่ ข้าว อ้อย ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง สับปะรด และมะเขือเทศในโรงเรียนอัจฉริยะในพื้นที่ ๖ จังหวัด ในภาคกลาง ภาคเหนือตอนล่าง และภาคใต้ พร้อมทั้งมีการจัดเก็บข้อมูลด้านต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงไปสู่การจัดทำ Big Data ด้านเกษตรอัจฉริยะสำหรับการประมวลผล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจ และช่วยกำหนดแนวทางการทำเกษตรอัจฉริยะต่อไปในอนาคต

๒. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Platform) เพื่อสนับสนุนระบบเกษตรอัจฉริยะ โดยขับเคลื่อนการใช้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอัจฉริยะในกระบวนการผลิตเชื่อมโยงเข้าสู่การจัดทำ Big Data ทางเกษตร และประมวลผล สำหรับใช้เป็นเครื่องมือประกอบการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการเกษตรอัจฉริยะต่อไป

๓. การจัดทำแผนแม่บท หรือ Roadmap ขับเคลื่อนการเกษตรอัจฉริยะของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานของกระทรวงต่าง ๆ รวมทั้งภาคเอกชน และหน่วยงานในต่างประเทศเพื่อพัฒนาเทคโนโลยี บุคลากร และให้เกษตรกรสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง

ทั้งนี้ เพื่อช่วยลดความสูญเสีย ลดต้นทุน ลดปริมาณการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ยเคมี น้ำ และการใช้แรงงานคน ตลอดจนเพิ่มปริมาณคุณภาพผลผลิตและรายได้เกษตรกร สามารถคาดการณ์ผลผลิตได้อย่างแม่นยำ เพื่อสนับสนุนด้านการตลาด และช่วยในการวางแผนการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยกำหนดตลาดล่วงหน้า อันจะช่วยรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตรได้

๖) การวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมทางการเกษตร โดยเฉพาะด้านการแปรรูปสินค้าการเกษตรเพื่อให้สอดคล้องต่อความต้องการของผู้บริโภคและให้มีมูลค่าที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งส่งเสริมการส่งออกสินค้าการเกษตร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีการส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาภาคการเกษตร ประกอบด้วย

๑. ด้านพืช ๒๓๓ โครงการ (ข้าว ๑๗ โครงการ หม่อนไหม ๒๔ โครงการ พืชเศรษฐกิจและพืชท้องถิ่น ๑๙๒ โครงการ)

๒. ด้านประมง ๖๖ โครงการ

๓. ด้านปศุสัตว์ ๑๙ โครงการ

๔. ด้านพัฒนาดิน ๗๓ เรื่อง

๕. ด้านพัฒนาเทคโนโลยีฝนหลวง ๗ โครงการ

๖. ด้านพื้นที่สูง ๔๔ โครงการ

๗. ด้านการเกษตรมุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ ๔๕๐ โครงการ

โดยมีตัวอย่างงานวิจัยสำหรับใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการแปรรูปสินค้าและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิตและการตลาดทั้งในและต่างประเทศ อาทิ

๑. การศึกษาการใช้น้ำสับปะรดทดแทนเอนไซม์เรนเนทในการผลิตชีสสด ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ปทุมธานี สำหรับใช้ประโยชน์ในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่ภาคกลางและพื้นที่ที่มีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากโคนม กระบือนม และแพะนม

๒. การศึกษาต้นทุนการยอมรับผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค ดำเนินการโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์มหาสารคาม สำหรับใช้ประโยชน์ในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและพื้นที่อื่นที่มีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากเนื้อโค

๓. การพัฒนาเทคนิคการแปรรูปไข่เยี่ยวม้าด้านอนุมูลอิสระจากสุมไพร์ ดำเนินการโดย ศูนย์วิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์เชียงใหม่ สำหรับใช้ประโยชน์ในกลุ่มเป้าหมายหลักในพื้นที่ภาคเหนือ และพื้นที่อื่นที่มีการเลี้ยงและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไข่เป็ด และนกกกระทา

๗) การมีนโยบายและแนวทางการพัฒนาน้ำเพื่อการเกษตรแบบยั่งยืน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมชลประทาน

กรมชลประทาน ได้ดำเนินการแผนงาน/โครงการ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการ

ทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ซึ่งแบ่งเป็น ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การจัดการน้ำอุปโภค-บริโภค ๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ๓) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔) การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ๕) การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน ๖) การบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกัก ๑๓,๒๔๓ ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๑๗.๙๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๘๐ และเป้าหมายด้านการป้องกันและบรรเทาภัย จะสามารถพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำ และระบบระบายน้ำ เป็นต้นเพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เฉพาะจุด ประมาณ ๑๓.๑๕ ล้านไร่

ทั้งนี้ กรมชลประทานดำเนินการภายใต้แผนแม่บทข้างต้น จำนวน ๓ ด้าน คือ ด้านที่ ๒ ด้านที่ ๓ และด้านที่ ๔ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมชลประทานด้านการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ด้านการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ และด้านการจัดการคุณภาพน้ำ ซึ่งการขับเคลื่อนแผนงานดังกล่าว กรมชลประทานได้ดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (แผนระดับ ๓) โดยมี สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เป็นเจ้าภาพในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านน้ำทั้งหมด โดย สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (แผนระดับ ๒) และสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเด็นที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (แผนระดับ ๑) ให้มีการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำ ของประเทศ และเพิ่มผลผลิตของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการ ใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากลต่อไป

๘) การจัดทำมาตรฐานสินค้าทางการเกษตร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ได้จัดทำแนวปฏิบัติในการใช้มาตรฐานสินค้าเกษตร เพื่ออธิบายขยายความทางวิชาการของเกณฑ์ข้อกำหนด รวมถึงแนวทางการนำมาตรฐานไปใช้ ส่งเสริมการดำเนินงานเกี่ยวกับการสร้างความรู้ความเข้าใจมาตรฐานสินค้าเกษตรอย่างต่อเนื่อง เช่น สนับสนุนวิทยากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับมาตรฐานในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เกษตรกร/ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ/ ผู้ที่เกี่ยวข้อง/หน่วยตรวจรับรอง การจัดทำเอกสารเผยแพร่เพื่อประชาสัมพันธ์ และให้ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมการพัฒนาและยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่ระบบมาตรฐาน (GAP) ให้แก่เกษตรกรด้วย

(๑) หน่วยงานในสังกัดของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรวางแผนและจัดทำ

งบประมาณโดยคำนึงถึงความสำเร็จของการแก้ไขปัญหาความยากจนและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น โดยให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมั่งคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน”

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ.๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) โดยมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคเกษตร เพื่อให้ส่วนราชการ องค์การมหาชน รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐในกำกับการบริหารของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวประกอบการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ระยะสามปี และรายปี รวมทั้งเป็นกรอบแนวทางในการกำหนดงบประมาณในการดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรให้ดีขึ้น และเป็นไปตามวิสัยทัศน์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือภาคเกษตรมั่นคง เกษตรกรมั่งคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน

(๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาสหกรณ์

การเกษตรในชุมชนให้มีความเข้มแข็งและมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยเกษตรกรมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของสหกรณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่มเกษตรกรให้มีความกินดีอยู่ดีมีความสุข มีศักดิ์ศรี มีความภูมิใจในการเป็นเกษตรกร รวมทั้งเป็นองค์กรให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในชุมชนทางด้านการผลิตและการตลาด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้ดำเนินการพัฒนาความเข้มแข็งของสหกรณ์เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีเป้าหมายให้สหกรณ์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางในการให้บริการด้านการเกษตรแก่สมาชิกและชุมชน โดยดำเนินการใน ๔ ด้าน ได้แก่

๑. ด้านการเป็นศูนย์กลางการบริหารจัดการสินค้าเกษตร โดยการผลักดันให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจรวมซื้อ/รวมขาย แปรรูปและบริการ

๒. ด้านการเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายภาครัฐสู่ชุมชน

๓. ด้านการเป็นแม่ข่ายการเชื่อมโยงความร่วมมือระดับอำเภอ

๔. ด้านการเป็นศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรและสหกรณ์

ปัจจุบันมีสหกรณ์ที่เป็นองค์กรหลักระดับอำเภออยู่จำนวน ๘๒๔ แห่ง สามารถเป็นแหล่งรวบรวมผลผลิตและการตลาดในระดับชุมชน แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมได้ โดยดำเนินการพัฒนาในด้านพัฒนาระบบการบริหารจัดการองค์กรและธรรมาภิบาลในสหกรณ์ และเพิ่มศักยภาพในบทบาทหน้าที่ของสหกรณ์ในการช่วยเหลือสมาชิกสหกรณ์ และการพัฒนาการดำเนินธุรกิจสหกรณ์ ผลจากการดำเนินการส่งผลให้สหกรณ์ภาคการเกษตรมีการยกระดับขั้นคุณภาพ และได้รับการจัดมาตรฐานสหกรณ์ดีขึ้น

ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๒ สหกรณ์การเกษตรมีความเข้มแข็งอยู่ในชั้น ๑ จำนวน ๑,๙๐๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๓ ของสหกรณ์ทั้งหมด ชั้น ๒ จำนวน ๔,๔๔๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของสหกรณ์ทั้งหมด ชั้น ๓ จำนวน ๕๓๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗ ของสหกรณ์ภาคการเกษตรทั้งหมด

(๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ควรมีมาตรการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาการเผาเศษซากพืชวัสดุจากการทำเกษตร เช่น ซังข้าวโพด ซังข้าว ซังอ้อย เป็นต้น เพื่อเป็นการลดปัญหาไฟป่าและหมอกควันอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดเป้าหมายการให้บริการกระทรวง คือ ลดการเผาในพื้นที่เกษตร และได้กำหนดตัวชี้วัด คือ ๑ : จำนวนพื้นที่หยุดเผาและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินไม่น้อยกว่า ๗๐,๐๐๐ ไร่ และ ๒ : เกษตรกรที่ได้รับการถ่ายทอดความรู้ และมีเครือข่ายเกษตรกรปลอดการเผา ๑๖,๘๐๐ ราย โดยได้ร่วมบูรณาการในแผนงานบูรณาการจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม ตามแนวทางจัดทำแผนปฏิบัติการและออกมาตราการป้องกัน ควบคุม และลดมลพิษทางอากาศในพื้นที่วิกฤต ซึ่งกรมพัฒนาที่ดิน และกรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองเป้าหมายของกระทรวงและเป้าหมายของแผนงานบูรณาการ ดังนี้

๑. ส่งเสริมการหยุดการเผาในพื้นที่การเกษตร โดยถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาศักยภาพเกษตรกร ส่งเสริมให้มีการจัดการเศษวัสดุเหลือใช้มุ่งสู่การทำการเกษตรปลอดการเผาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายปลอดการเผาให้กับเกษตรกร ๑๖,๘๐๐ ราย

๒. ส่งเสริมการไถกลบและผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อป้องกันหมอกและควันไฟในพื้นที่เกษตรภาคเหนือ ๗๐,๐๐๐ ไร่

(๘) โครงการจัดหาที่ดินให้ชุมชนโดยใช้ภาพถ่ายดาวเทียมเพื่อกำหนดพื้นที่ในการจัดสรรที่ดินให้เกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรคำนึงถึงการใช้ซ้ำในการทำเกษตรเป็นสำคัญ ดังนั้น ต้องพิจารณาจัดสรรพื้นที่เพื่อทำอ่างเก็บน้ำ ก่อนที่จะมีการจัดสรรที่ดินให้แก่เกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ดำเนินการพัฒนาแปลงที่ดิน โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน เพื่อจัดสรรให้เกษตรกร ดังนี้

๑. แปลงยึดคืน ส.ป.ก. ได้ดำเนินการพัฒนาแปลงที่ดิน โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน ถนน/แหล่งน้ำ/ที่อยู่อาศัย ซึ่งเกษตรกรที่ผ่านการคัดเลือกสามารถเข้าอยู่ในพื้นที่โครงการและสามารถประกอบอาชีพ

เกษตรกรรมช่วยเหลือตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันดำเนินการแล้วในพื้นที่ยึดคืนจำนวน ๓๗ แปลง พื้นที่ ๓๕,๙๙๒ ไร่ ใน ๑๓ จังหวัด และใช้เงินในการพัฒนาจากกองทุนเพื่อการปฏิรูปที่ดินไปแล้วกว่า ๑๐๖ ล้านบาท เพื่อพัฒนาดังกล่าว

๒. แปลง ส.ป.ก. ทัวไปที่ได้มีการจัดสรร ๔-๐๑ แล้ว ส.ป.ก.มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้ง ถนน/แหล่งน้ำ ให้กับพื้นที่ ส.ป.ก.เป็นประจำทุกปี แต่ด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ รวมถึงแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ ส.ป.ก. ต้องเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนา โดยหันมาใช้วิธี MOU ร่วมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. แทน โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ ๘ หน่วยงาน ในการร่วมกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในพื้นที่ ก่อนจัดให้เกษตรกร เช่น แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นไปตามแผนงานของแต่ละหน่วยงานนั้น

(๙) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ควรส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ เช่น โค เนื้อ ไก่ เป็ด แกะ เป็นต้น แบบบูรณาการโดยต้องพิจารณาจากรายได้ของเกษตรกร และต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานไม่ว่าในสวนยาง หรือการเลี้ยงสัตว์ในสวน หรือการดำเนินการเกษตรแบบผสมผสานอื่น ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ โดยการส่งเสริมให้มีการลดต้นทุนการเลี้ยงสัตว์ ควบคู่ไปกับการส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน เช่น

๑. การดำเนินโครงการพัฒนาการเลี้ยงสุกร ปี ๒๕๖๓ ในรูปแบบการเลี้ยงสุกรแบบวิถีธรรมชาติ หรือที่เรียกกันในเรื่อง “หมูหลุม” โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงสุกรโดยใช้วัตถุดิบเศษเหลือทางการเกษตรมาใช้เป็นอาหารสุกรเพื่อลดต้นทุนการผลิต ตลอดจนการใช้วัสดุรองพื้นคอกเพื่อกำจัดกลิ่น และลดต้นทุนค่าจัดการและทำความสะอาด ซึ่งการเลี้ยงสุกรแบบวิถีธรรมชาติ หรือหมูหลุมจัดระบบให้สุกรมีการคู้เขี่ยเลียนแบบระบบธรรมชาติ ทำให้สุกรเกิดความแข็งแรง อาการเจ็บป่วยน้อย จึงช่วยลดต้นทุนในเรื่องวัคซีน และยาปฏิชีวนะ รวมไปถึงวัสดุรองพื้นคอกสุกรเป็นปุ๋ยชั้นดี นำไปใช้เพื่อลดต้นทุนค่าปุ๋ยในพืชสวน พืชไร่ หรือจำหน่ายเป็นรายได้เสริม

๒. การดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายการผลิตและการตลาดแพะ ปี ๒๕๖๓ โดยเกษตรกรภายใต้โครงการมีการเลี้ยงแพะ แกะ ในพื้นที่สวนยาง สวนปาล์ม เป็นส่วนใหญ่ หรือเลี้ยงในสวนมันสำปะหลัง โดยอาศัยใบมัน กระจิน ทางปาล์ม เป็นอาหาร เพื่อลดต้นทุนค่าอาหารสัตว์ ซึ่งกรมปศุสัตว์ได้เข้าไปมีส่วนในการส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร เช่น รวมกันซื้อ รวมกันผลิต รวมกันขาย เพื่อให้ได้สินค้าวัตถุดิบอาหารสัตว์/อาหารสัตว์ ในราคาที่ถูกลง รวมไปถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการเพิ่มมูลค่าโดยการรวมกลุ่มกันแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย

๓. ส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ภายใต้โครงการเกษตรกรรมยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์ เป็นการผสมผสานระหว่างการผลิตพืชและเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ เป้าหมาย ๘๐ ราย ในพื้นที่ ๑๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสระบุรี จังหวัดนครนายก จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดยโสธร จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๔. ส่งเสริมการทำปศุสัตว์อินทรีย์ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ภายใต้โครงการส่งเสริมเกษตรอินทรีย์กิจกรรมพัฒนาเกษตรอินทรีย์และตลาดสีเขียว เป้าหมาย ๖๐ ราย ในพื้นที่ ๗ จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย แพร่ น่าน ลำพูน พะเยา และแม่ฮ่องสอน

๕. การส่งเสริมเรื่องโคนม มีการจัดทำยุทธศาสตร์โคนมภายใต้ คณะกรรมการโคนมและผลิตภัณฑ์นม พ.ร.บ.๒๕๕๑ ในการกำหนดการรับซื้อน้ำนมดิบของเกษตรกร มีคณะทำงานพิจารณากำหนดราคาที่เหมาะสม ปัจจุบันราคารับซื้อที่ ๑๗.๕๐ บาท หน้าศูนย์รวบรวมน้ำนมดิบ บวกราคาคูณภาพน้ำนมและมีการพิจารณาต้นทุน การผลิตน้ำนมของเกษตรกรอย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

(๑๐) กรมส่งเสริมการเกษตร ควรมีการสนับสนุนและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อยกระดับภาคการเกษตรภายในประเทศ นอกจากนี้ ควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือการเกษตร เช่น การส่งเสริมพืชผลทางการเกษตรให้มีมูลค่า การส่งเสริมการเกษตรปลอดสารพิษและการส่งเสริมกลไกทางตลาด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยววิถีเกษตร ใน ๗๗ จังหวัด เพื่อส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่มีศักยภาพให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว และยกระดับรายได้ให้กับชุมชน โดยมีการบูรณาการกับหน่วยงานทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เข้าไปส่งเสริม การเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าเกษตร ตรวจสอบในด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับชุมชนนั้น ๆ ทั้งนี้ การดำเนินโครงการภายใต้กรอบงบประมาณที่ได้รับ

(๑๑) กรมส่งเสริมการเกษตร ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร เพื่อคัดเลือก Product Champion ของพื้นที่และยกระดับผลผลิตทางการเกษตรสู่สากล โดยผ่านกลไกของเกษตรอำเภอและจังหวัด รวมทั้งพัฒนาศักยภาพของเกษตรอำเภอซึ่งเป็นกลไกระดับพื้นที่ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่/บรรจุภัณฑ์ใหม่จากวัตถุดิบทางการเกษตร และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตให้วิสาหกิจชุมชน สามารถแข่งขันระดับสากลได้ และเพิ่มทางเลือกแก่ผู้บริโภค ในปีต่อไปกรมฯ มีแนวทางการพัฒนาศักยภาพสินค้าวิสาหกิจให้มีปริมาณมากขึ้น สามารถแข่งขันในตลาดระดับที่สูงขึ้น ทั้งในประเทศและตลาดสากล และส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าวิสาหกิจชุมชน ในรูปแบบสมัยใหม่เพื่อกระจายการเข้าถึงผู้บริโภคให้มากขึ้น

(๑๒) กรมส่งเสริมสหกรณ์มีเอกชนที่อยู่ในความดูแลเป็นจำนวนมาก ควรให้เอกชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมวัตถุดิบ การแปรรูป การตลาด เพื่อให้กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง และต้องคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มเกษตรกรเป็นสำคัญเพื่อที่จะได้ส่งเสริมและสนับสนุนความต้องการของกลุ่มเกษตรกรอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์มีการเชื่อมโยงเครือข่ายระหว่าง กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชนอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๑ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรเข้มแข็ง และในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๓ ได้ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินการของกลุ่มเกษตรกร ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ สร้างการมีส่วนร่วมทำแผนพัฒนากลุ่มเกษตรกร และแผนการสร้างเครือข่ายร่วมกับสหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และภาคเอกชน ทำให้กลุ่มเกษตรกรมีกิจกรรมและบริการที่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรเพิ่มขึ้น และมีปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้น

(๑๓) กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรมีมาตรการที่เป็นรูปธรรมในการแก้ไขปัญหาการกดราคาผลผลิตทางการเกษตรของพ่อค้าคนกลาง เช่น ยาเส้น เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีมาตรการในการแก้ไขปัญหาการกดราคาผลผลิตตกต่ำจากพ่อค้าคนกลาง โดยใช้หลักการสหกรณ์ในการส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ให้เกิดการรวมตัวกันเพื่อแก้ไขปัญหา ในรูปแบบเครือข่ายและกลุ่มคลัสเตอร์สินค้า ชนิดต่างๆ เช่น คลัสเตอร์ข้าว คลัสเตอร์โคเนื้อ คลัสเตอร์โคนม เครือข่ายผลไม้ เครือข่ายยางพารา เป็นต้น ซึ่งเครือข่ายและคลัสเตอร์ดังกล่าว มีการรวมกันซื้อ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และรวมกันขายเพื่อเป็นมาตรการต่อรองราคา รวมทั้งส่งเสริมการผลิตสินค้าคุณภาพได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด การอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า และการเพิ่มช่องทางการตลาดให้เข้าถึงกลุ่มผู้บริโภคทุกกลุ่มเป้าหมาย เช่น ตลาดท้องถิ่น ตลาดโมเดิร์นเทรด ตลาดออนไลน์ และตลาดต่างประเทศ

(๑๔) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ควรดำเนินการพัฒนาการศึกษาวิจัยการเกษตรในความรับผิดชอบให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่ากับงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร

สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการสนับสนุนทุนวิจัยด้านเกษตรมุ่งเป้าตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ จำนวน ๒๑๖.๕๕๐๐ ล้านบาท

โดยมีผลการดำเนินงานสนับสนุนทุนตามแผนงานวิจัยมุ่งเป้าตอบสนองตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ (๗ กลุ่มเรื่อง) ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีดังนี้

กรอบวิจัย	จำนวนโครงการ	งบประมาณที่ได้รับการอนุมัติ (ล้านบาท)
๑. กลุ่มเรื่องข้าว	๑๑	๑๙.๘๗๑๔
๒. กลุ่มเรื่องปาล์มน้ำมัน	๕	๕.๓๓๖๐

๓. กลุ่มเรื่องอาหารเพื่อเพิ่มคุณค่าและความปลอดภัยสำหรับผู้บริโภคและการค้า	๔	๑๕.๒๓๙๗
๔. กลุ่มเรื่องสมุนไพร	๒๓	๓๑.๕๐๘๔
๕. กลุ่มเรื่องพืชสวน/ พืชไร่	๒๓	๓๐.๗๖๕๕
๖. กลุ่มเรื่องสัตว์เศรษฐกิจ	๑๑	๒๐.๔๒๙๘
๗. กลุ่มเรื่องการบริหารทรัพยากรน้ำ	๑๗	๓๑.๒๔๘๐
รวมทั้งหมด	๙๔	๑๕๔.๓๙๘๘

(๑๕) กรมพัฒนาที่ดิน ควรนำเสนอแนวทางและวิธีการฟื้นฟูสภาพของดินให้มีความเหมาะสมกับการทำการเกษตร เนื่องจากฐานะของเกษตรกรขึ้นอยู่กับสภาพของดิน ดังนั้น จึงควรมีการฟื้นฟูอย่างจริงจังควบคู่กับการให้ความรู้แก่เกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน ได้ศึกษาวิจัยนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดินทั้งในด้านเคมี และชีวภาพ ซึ่งปัจจุบันได้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้นวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน/การจัดการดิน และการปรับปรุงคุณภาพอยู่เสมอในทุกเวที หรือกิจกรรมที่พบปะเกษตรกรในพื้นที่ ตลอดจนได้ดำเนินการจัดทำการศึกษาวิจัยในลักษณะชุดโครงการใหม่ๆ ที่สอดคล้องต่อสถานการณ์การแก้ไขปัญหาของดิน มีองค์ความรู้และเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน เพื่อนำไปใช้ในการจัดการดินที่มีปัญหา ลดต้นทุนการผลิต และเพิ่มผลผลิตพืช รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ในการจัดการดิน การอนุรักษ์ดินและน้ำเพื่อการเกษตรและสิ่งแวดล้อม พัฒนาเทคนิคด้านการวิเคราะห์ดิน และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการสำรวจให้เป็นเครื่องมือสำหรับการวางแผนและบริหารจัดการทรัพยากรดินอย่างถูกต้อง

(๑๖) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ควรพิจารณาให้เกษตรกรที่อาศัยหรือทำเกษตรกรรมในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของโรงไฟฟ้าในเขตปฏิรูปที่ดิน สามารถปลูกพืชที่เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าได้ นอกจากนี้ ในกรณีปัญหาพื้นที่ของ สปก. มีความทับซ้อนกับหน่วยงานอื่น หากเกษตรกรมีกรณีพิพาททางคดีกับหน่วยงานอื่น สปก. ควรเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรทางคดี เพราะ สปก. เป็นผู้ออกเอกสารสิทธิ์ให้กับเกษตรกรเข้าครอบครองพื้นที่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เกษตรกรในเขตปฏิรูปที่ดินสามารถปลูกพืชใดก็ได้ได้ตามความถนัดหรือความต้องการของตลาด ดังนั้น ในพื้นที่ที่มีโรงงานไฟฟ้าชีวมวลเกษตรกรก็สามารถปลูกไม้โตเร็วเพื่อเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานไฟฟ้าชีวมวลได้ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของ ส.ป.ก. ที่ต้องเพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตปฏิรูปที่ดิน อย่างไรก็ตาม ส.ป.ก. ไม่มีอำนาจในการสั่งการให้เกษตรกรในบริเวณโรงงานไฟฟ้าชีวมวลปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตจากพืชเดิมไปเป็นไม้โตเร็ว ส.ป.ก. ได้เพียงแค่ส่งเสริมให้ความรู้เท่านั้น เกษตรกรจะปรับเปลี่ยนหรือไม่ขึ้นอยู่กับข้อเสนอและข้อตกลงร่วมกันระหว่างเกษตรกรกับโรงงานไฟฟ้าชีวมวล ไม่ผูกพันกับ ส.ป.ก.แต่อย่างใด ส.ป.ก. เห็นด้วยกับข้อสังเกต

ของกรรมการฯ โดย ส.ป.ก. อาจเข้าไปช่วยในฐานะพยานของเกษตรกรเพื่อประโยชน์ในการต่อสู้คดีกับหน่วยงานอื่นได้

(๑๗) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ควรดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และมอบเอกสารสิทธิ์ ให้แก่เกษตรกรควบคู่ไปกับการพัฒนาถนนและสาธารณูปโภคเพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าไปประกอบอาชีพในพื้นที่ตามสิทธิครอบครองได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ได้ดำเนินการพัฒนาแปลงที่ดิน โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

๑. แปลงยึดคืน ส.ป.ก. ได้ดำเนินการพัฒนาแปลงที่ดิน โดยจัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน ถนน/แหล่งน้ำ/ที่อยู่อาศัย ซึ่งเกษตรกรที่ผ่านการคัดเลือกสามารถเข้าอยู่ในพื้นที่โครงการและสามารถประกอบอาชีพเกษตรกรรมช่วยเหลือตนเองได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันดำเนินการแล้วในพื้นที่ยึดคืนจำนวน ๓๗ แปลง พื้นที่ ๓๕,๙๙๒ ไร่ ใน ๑๓ จังหวัด และใช้เงินในการพัฒนาจากกองทุนเพื่อการปฏิรูปที่ดินไปแล้วกว่า ๑๐๖ ล้านบาท เพื่อการพัฒนาดังกล่าว

๒. แปลง ส.ป.ก. ทัวไปที่ได้มีการจัดสรร ๔-๐๑ แล้ว ส.ป.ก. มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้ง ถนน/แหล่งน้ำ ให้กับพื้นที่ ส.ป.ก. เป็นประจำทุกปี แต่ด้วยข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ รวมถึงแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ ส.ป.ก. ต้องเปลี่ยนรูปแบบการพัฒนา โดยหันมาใช้วิธี MOU ร่วมกับหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อช่วยในการพัฒนาพื้นที่ ส.ป.ก. แทน โดยมีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับ ๘ หน่วยงาน ในการร่วมกันพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในพื้นที่ ก่อนจัดให้เกษตรกร เช่น แหล่งน้ำและระบบกระจายน้ำ ถนน ไฟฟ้า เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามการดำเนินงานต่าง ๆ ดังกล่าวจะเป็นไปตามแผนงานของแต่ละหน่วยงานนั้น

(๑๘) กรณีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่และประสงค์จะขอกู้เงินกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) แต่กลับไม่สามารถกู้เงินเพื่อประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ควรหาแนวทางหรือมาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรให้มีสิทธิ์กู้เงินได้และให้ ธ.ก.ส. เป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจในการประกอบอาชีพให้เกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มอบหมายให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดประสานงานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) และหน่วยงานร่วมบูรณาการอื่น ๆ ในระดับพื้นที่ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการจัดทำโครงการและให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนธุรกิจของกลุ่มเกษตรกรตามหลักเกณฑ์ของธ.ก.ส. เพื่อขอรับการสนับสนุนสินเชื่อ

(๑๙) สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) ควรพัฒนาพื้นที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยกำหนดแหล่งน้ำ พื้นที่ชุมชน พื้นที่ส่วนกลาง พื้นที่สาธารณะ และพื้นที่ถนนก่อน รวมทั้งควรมีการจัดระบบที่ดินก่อนการจัดสรร เพื่อลดปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ สำหรับการกำหนด

พื้นที่ต้องนำระบบภูมิสารสนเทศในการจัดทำแผนที่โดยใช้แอปพลิเคชันเป็นตัวกำหนด และนำพื้นที่ของ สปก. มาประมวลเพื่อให้เห็นภาพของพื้นที่ในการใช้งานทั้งหมดซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายได้เป็นจำนวนมาก ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ในกรณีของที่ดินที่ ส.ป.ก. ได้รับมอบจากกรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ไม่สามารถดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคก่อนจัดที่ดินให้เกษตรกรได้ เนื่องจากไม่ใช่ พื้นที่แปลงว่างแต่เป็นพื้นที่ที่มีเกษตรกรเข้าทำประโยชน์อยู่ก่อนแล้ว และการดำเนินการอาจส่งผลกระทบต่อ ขนาดการถือครองซึ่งส่วนใหญ่เป็นที่ดินแปลงเล็กและการใช้ประโยชน์ในที่ดินของเกษตรกรได้ แต่ในกรณีของ การจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายของรัฐบาลซึ่งที่ดินที่นำมาดำเนินการเป็นที่ดินแปลงว่างและมีขนาด ค่อนข้างใหญ่ ดังนั้น สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม สามารถกำหนดบริเวณการใช้ที่ดินให้เหมาะสม กับสภาพภูมิประเทศและความต้องการได้เช่นพื้นที่สร้างแหล่งน้ำถาวรที่อยู่อาศัยแปลงเกษตร เป็นต้น

(๒๐) การยางแห่งประเทศไทยควรตรวจสอบในเรื่องส่วนต่างของราคาในการประกันรายได้ ที่ส่งผลให้ราคายางพาราในตลาดถูกกดราคาต่ำลง ทำให้ไม่เกิดความเท่าเทียมในการประกันรายได้ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การยางแห่งประเทศไทย

โครงการประกันรายได้ตามมติ ครม. กำหนดให้ชดเชยรายได้ให้เกษตรกรโดยกำหนดเป้าหมาย รายได้ที่เกษตรกรได้รับไม่น้อยกว่าต้นทุนการผลิตของยางแต่ละชนิด ประกอบด้วย ยางแผ่นดิบ ประกันราคา ที่ ๖๐ บาท/กิโลกรัม, น้ำยางสด DRC ๑๐๐% ประกันราคา ที่ ๕๗ บาท/กิโลกรัม และยางก้อนถ้วย DRC ๕๐% ประกันราคา ที่ ๒๓ บาท/กิโลกรัม ซึ่งผลการจ่ายเงินชดเชยประกันรายได้ระยะที่ ๑ (รอบที่ ๑ - ๓ ตั้งแต่เดือน ตุลาคม - มีนาคม) ส่งผลให้ยางแผ่นดิบราคาเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๐.๙๓ บาท/กิโลกรัม, น้ำยางสดราคาเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๐.๙๔ บาท/กิโลกรัม และยางก้อนถ้วย DRC ๕๐% ราคาเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๐.๓๕ บาท/กิโลกรัม ทั้งนี้เกษตรกรได้รับ การชดเชยรายได้ ดังนี้

ประเภท ผลผลิต	ปริมาณ ผลผลิต (กก./ไร่/ เดือน)	รอบที่ ๑		รอบที่ ๒		รอบที่ ๓	
		ราคา ชดเชย (บาท)	เงินที่ได้รับ ชดเชย (บาท/ไร่)	ราคา ชดเชย (บาท)	เงินที่ได้รับ ชดเชย (บาท/ไร่)	ราคา ชดเชย (บาท)	เงินที่ได้รับ ชดเชย (บาท/ไร่)
ยางแผ่นดิบ	๒๐	๒๑.๐๓	๘๔๑.๒๐	๒๐.๙๓	๘๓๗.๒๐	๑๙.๑๘	๗๖๗.๒๐
น้ำยางสด	๒๐	๑๙.๒๘	๗๗๑.๒๐	๑๘.๙๑	๗๕๖.๔๐	๑๗.๔๑	๖๙๖.๔๐
ยางก้อนถ้วย	๔๐	๖.๘๑	๕๔๔.๘๐	๗.๕๔	๖๐๓.๒๐	๖.๑๑	๔๘๘.๘๐

(๒๑) การยางแห่งประเทศไทย ควรศึกษาวิจัยการแปรรูปหรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก ยางพาราเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับยางพารา เพื่อเป็นการแก้ปัญหายางพาราล้นตลาดได้อีกทางหนึ่ง ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การยางแห่งประเทศไทย

การยางแห่งประเทศไทย (กยท.) มีงานศึกษาวิจัยการแปรรูป หรือพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก ยางพารา เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับยางพารา โดยใช้งบประมาณจากกองทุนพัฒนายางพารา ๔๙(๔) ของ กยท. ซึ่งนอกจากงานวิจัยที่ กยท. ทำเองแล้ว กยท. ยังเปิดรับงานวิจัยด้านการแปรรูปยางจากบุคคล หรือ หน่วยงานภายนอกที่มีความสามารถหรือแนวคิดในการทำงานวิจัยเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ยาง หรือนวัตกรรมยาง ด้วย โดยในปัจจุบัน กยท. ได้สนับสนุนงบประมาณโครงการวิจัยด้านแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางให้กับ หน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า ๔๐ โครงการ ซึ่งดำเนินการอยู่ในปี ๒๕๖๓

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา กยท. ได้ทำงานวิจัยด้านการแปรรูป หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จาก ยางพารา สามารถนำมาถ่ายทอดและประยุกต์ต่อเกษตรกรบ้างแล้ว ได้แก่

๑. การทำแผ่นยางปูพื้นสนามกีฬา การทำแผ่นยางปูพื้นห้องน้ำ
๒. การทำปลอกยางปูพื้นแทนอิฐบล็อก
๓. การทำน้ำยางข้นครีมและการใช้ประโยชน์ โดยนำไปเคลือบผ้าเพื่อปูสระน้ำ ถูมือเคลือบยาง
๔. การทำถนนยางพารา (Rubberized road) โดยวิจัยร่วมกับกรมทางหลวง
๕. การทำแผ่นฉนวนป้องกันไฟฟ้าขณะปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
๖. แบบจำลองทางการแพทย์ (โดยร่วมมือกับหน่วยงานทางการแพทย์) เพื่อใช้ในการเรียนการสอนทางการแพทย์ เช่น แผ่นฝึกเย็บ หุ่นจำลองตรวจหาก้อนเนื้อมะเร็ง เป็นต้น
๗. อุปกรณ์เพื่อช่วยทางการแพทย์ เช่น แผ่นยางรองเท้าสำหรับผู้ป่วยรองขา
๘. การพัฒนาการแปรรูปยางแผ่นรมควัน ให้ได้คุณภาพตามมาตรฐาน GMP
๙. งานวิจัยการพัฒนามาตรฐานการผลิตยางและผลิตภัณฑ์ยาง เช่น การพัฒนามาตรฐานยางแผ่นรมควันเกรด พรีเมียม ของ กยท.

๑๐. การวิจัยพัฒนาห้องปฏิบัติการทดสอบสมบัติยางและผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามมาตรฐานสากล ISO ๑๗๐๒๕ และสามารถรองรับความต้องการใช้บริการของหน่วยงานภาครัฐ เอกชน สถาบันเกษตรกรและ ผู้ประกอบการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒๒) องค์การตลาดเพื่อการเกษตร ควรมีการขยายโครงการตลาดสินค้าเกษตรซึ่งเป็น ตลาดสินค้ากลาง ให้ครอบคลุมทุกจังหวัดเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนการจำหน่ายสินค้าเกษตรของ เกษตรกรในพื้นที่ต่าง ๆ และเป็นการกระจายสินค้าไปยังผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะเกิดประโยชน์ ทั้งผู้บริโภคและเกษตรกร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร (อตก.) ได้ดำเนินการขยายตลาดสินค้าเกษตรกระจายสู่ภูมิภาค รวมจำนวน ๖ แห่ง แบ่งเป็น

๑. พื้นที่ อ.ต.ก. จำนวน ๑๐ แห่ง ประกอบด้วย พื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ราชบุรี พิจิตร โลก นครสวรรค์ นครราชสีมา ขอนแก่น ศรีสะเกษ อุตรดิตถ์ สงขลา และจังหวัดตรัง

๒. พื้นที่หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน จำนวน ๖ แห่ง ประกอบด้วย พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก (สถานีบริการน้ำมัน ปตท.) พื้นที่จังหวัดนครพนม (สถานีบริการน้ำมัน ปตท.) พื้นที่จังหวัดสระบุรี (อสค.) พื้นที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (อำเภอหัวหิน) พื้นที่ JAS อมตะนคร และพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา (อำเภอจोधอ)

โดย อ.ต.ก. ส่งเสริมช่องทางการตลาด Retail shop ร้านค้า Mini อ.ต.ก. ตลาด อ.ต.ก. ส่วนภูมิภาค และคาดว่าจะภายในปี ๒๕๖๓ อ.ต.ก. จะดำเนินการตลาด Online ตลาด อ.ต.ก. ๗๖ จังหวัด จำหน่ายวัตถุดิบทางการเกษตร วัตถุดิบอาหาร (ค้าต่าง) ผ่านช่องทางภาครัฐ และการสร้างแบรนด์ อ.ต.ก. เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพ ปัจจัยการผลิต วัสดุทางการเกษตร และเป็นช่องทางการกระจายสินค้าให้แก่เกษตรกร ผู้บริโภค

-ข้อเสนอแนะ

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร สร้างเครือข่ายการตลาดระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมการขายตลาดสู่ผู้บริโภคระดับชุมชน

-ปัญหาอุปสรรค

โครงการของ อ.ต.ก. ประจำปี ๒๕๖๓ ไม่ได้รับสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน จึงขาดความคล่องตัวในการดำเนินการ

(๒๓) องค์การตลาดเพื่อการเกษตรควรพัฒนาตลาดสินค้าเกษตรให้เป็นตลาดที่จำหน่ายสินค้าที่มีคุณภาพและพัฒนาตลาดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเลือกซื้อสินค้า เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวซึ่งควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร ได้การดำเนินการคัดสรรสินค้าคุณภาพ ผ่านการรับรองมาตรฐานที่เชื่อถือได้มาฝากวางจำหน่าย ตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการดำเนินงานร้านค้ามินิ อ.ต.ก. พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยบูรณาการความร่วมมือร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐและเกษตรกรผู้ผลิตสินค้า และดำเนินการ ดังนี้

๑. ต้นน้ำ จัดหา แนะนำ ให้ข้อมูล ปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพและราคาเป็นธรรม รวมทั้งการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการผลิต

๒. กลางน้ำ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป บรรจุภัณฑ์

๓. ปลายน้ำ การหาช่องทางการตลาดให้แก่สินค้าที่มีความโดดเด่นในระดับพื้นที่

นอกจากนี้ได้จำหน่ายสินค้าคุณภาพจากเกษตรกรสู่ผู้บริโภคผ่านร้านค้า Mini อ.ต.ก. ในพื้นที่เศรษฐกิจและแหล่งท่องเที่ยว ดังนี้ พื้นที่ตลาด อ.ต.ก. ย่านพหลโยธิน พื้นที่จังหวัดพิษณุโลก (สถานีบริการน้ำมัน ปตท.) พื้นที่จังหวัดนครพนม (สถานีบริการน้ำมัน ปตท.) พื้นที่จังหวัดสระบุรี (อสค.) และพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ส่วนการจัดพื้นที่ให้เกษตรกรหมุนเวียนเข้าจำหน่ายสินค้า ดังนี้ ตลาดสด อ.ต.ก. พื้นที่ ๑,๐๐๐ ตารางเมตร จำนวน ๕ วัน ต่อรอบ/เดือน พื้นที่ ๓๕๐ ตารางเมตร จำนวน ๑๐ วัน ต่อรอบ/เดือน และตลาดน้ำ อ.ต.ก. เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดสินค้าเกษตร และประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร มีปัญหาอุปสรรคในการดำเนิน คือ โครงการของ อ.ต.ก. ไม่ได้รับสนับสนุนงบประมาณแผ่นดิน จึงขาดความคล่องตัวในการดำเนินการ

(๒๔) กรมการข้าว ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ โดยตั้งเป้าหมายให้ข้าวไทยเป็นแชมป์โลกภายใน ๕ ปี โดยควรพัฒนาสายพันธุ์ข้าวให้ดียิ่งขึ้น เช่น พัฒนาพันธุ์ข้าวไรซ์เบอร์รี่ให้มีรสชาติคล้ายข้าวหอมมะลิ เป็นต้น และควรมีการศึกษาความต้องการข้าวของตลาดโลก เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกข้าวให้ตรงกับความต้องการของตลาด นอกจากนี้ ควรส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดสารพิษ และส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการปลูกข้าว การใส่ปุ๋ยและการเก็บเกี่ยวเพื่อให้ได้ข้าวคุณภาพในต้นทุนที่ต่ำ รวมถึงควรบูรณาการกับกรมวิชาการเกษตรเพื่อส่งเสริมการแปรรูปข้าวในรูปแบบต่าง ๆ และควรมีการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมการข้าว

กรมการข้าวมีการจัดทำแผนปฏิบัติการของกรมการข้าว ระยะ ๓ ปี และ ๒๐ ปี โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม และตั้งเป้าหมาย ดังนี้

๑. พัฒนาข้าวไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใน ๕ กลุ่มข้าว ได้แก่ กลุ่มข้าวหอมมะลิไทย กลุ่มข้าวหอมไทย กลุ่มข้าวขาวพันธุ์นุ่ม กลุ่มข้าวขาวพันธุ์แข็ง และกลุ่มข้าวเหนียว ให้มีคุณภาพดี ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้น อายุสั้น คุณภาพทางกายภาพดี และคุณภาพการหุงต้มดี

๒. พัฒนาเทคโนโลยีและการจัดการการผลิตข้าวเพื่อยกระดับคุณภาพข้าวหอมมะลิ และข้าวเจ้าพันธุ์นุ่ม เพื่อการแข่งขัน ข้าวเหนียว ข้าวตลาดเฉพาะ ข้าวสี

๓. ทรัพยากรพันธุกรรมข้าวได้รับการอนุรักษ์ไว้อย่างยั่งยืน

๔. พัฒนาพื้นที่ชลประทานและน้ำฝนที่เสี่ยงต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๕. พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตข้าวรูปแบบใหม่ที่น่าไปใช้ในการเกษตรแบบแม่นยำ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตแบบเกษตรสมัยใหม่ทั้งในด้านการจัดการปุ๋ยแบบแม่นยำ

๖. งานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการผลิตข้าว ได้รับการพัฒนาต่อยอดนำไปสู่การใช้ประโยชน์ ร้อยละ ๘๐

๗. ชาวนาผู้ปลูกข้าวเข้าถึง และนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมการผลิตข้าวไปใช้ประโยชน์ได้ นอกจากนี้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาข้าวไทยให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ซึ่งคณะทำงานดังกล่าวประกอบด้วยผู้แทนจากทุกภาคส่วนร่วมกันขับเคลื่อนงานพัฒนาข้าวไทยให้เป็นที่ยอมรับของตลาดต่างประเทศ

(๒๕) กรมประมง ควรให้ความสำคัญกับการทำประมงพื้นบ้านและพิจารณาปัญหาในเรื่องข้อกำหนดการประมงที่มีจำนวนมาก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการทำประมง และควรส่งเสริมและพัฒนาประมงพื้นบ้าน และศูนย์เพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืด รวมทั้งสัตว์น้ำทางทะเลในเชิงของการท่องเที่ยว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมประมง

กรมประมง ให้ความสำคัญกับประมงพื้นบ้านโดยดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมและพัฒนาประมงพื้นบ้านใน ๒ ส่วน คือ

๑. โครงการส่งเสริม/เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนประมงท้องถิ่น ในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔๔ ชุมชน โดยมีกิจกรรมปรับเปลี่ยนเครื่องมือที่เหมาะสมและถูกกฎหมาย บริหารจัดการทรัพยากรประมง การกำหนดเขตอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำร่วมกับชุมชน การปรับปรุงธนาคารสัตว์น้ำให้สามารถตอบสนองความต้องการของชุมชน การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำเพื่อเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรและชดเชยสัตว์ทะเลที่มีปริมาณลดลง

๒. การเพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำชายฝั่ง ดำเนินการผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำชายฝั่งทุกปี โดยในปี ๒๕๖๓ ผลิตและปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ จำนวน ๑๑๓,๐๐๐,๐๐๐ ตัว ประกอบด้วย กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว ปลากะพงขาว ปลานวลจันทร์ทะเล ปูม้า ปูทะเล หอยหวาน เพื่อเพิ่มผลผลิตในแหล่งน้ำธรรมชาติและชายฝั่ง พร้อมทั้งดำเนินการส่งเสริมการเลี้ยงสัตว์ทะเลเศรษฐกิจ ได้แก่ กุ้งกุลาดำ กุ้งขาว ปลาเก๋า ปลากะพงขาว ปลาช่อนทะเล ปลานวลจันทร์ทะเล ปูม้า ปูทะเล หอยหวาน สำหรับวางอวน เป็นต้น เพื่อสร้างรายได้ให้แก่ชาวประมงพื้นบ้าน

กรมประมง มีหน่วยงานสังกัดส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งมีหน้าที่ในการผลิต เพาะขยายพันธุ์สัตว์น้ำ โดยในปี ๒๕๖๓ มีเป้าหมายผลิตลูกพันธุ์สัตว์น้ำ ๕๕๐ ล้านตัว เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์น้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติ คือ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดเขต ๑๒ เขต ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งเขต ๖ เขต รวมทั้งสิ้น ๑๘ เขต ทั่วประเทศ

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมประมง เสนอโครงการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนประมง โดยมีกิจกรรมดำเนินการพัฒนาชุมชนประมงเพื่อการท่องเที่ยว จำนวน ๕๐ ชุมชน งบประมาณ ๑๕๐.๐๐๐๐ ล้านบาท เพื่อให้ชุมชนมีรายได้เสริม และสร้างอาชีพที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรอย่างยั่งยืน สร้างสรรค์กิจกรรมการท่องเที่ยวให้ผู้มาเยือนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากร เผยแพร่ภูมิปัญญาในการจัดการทรัพยากร สนับสนุนเศรษฐกิจชุมชน

(๒๖) กรมประมงควรมีระยะเปลี่ยนผ่านเพื่อให้ผู้ประกอบการอาชีพประมงสามารถปรับเปลี่ยนอาชีพหรือวิธีการประกอบอาชีพประมงก่อนการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงฉบับใหม่ และควรมีมาตรการเยียวยาผู้ประกอบการอาชีพประมงให้ครอบคลุมผู้ประกอบการอาชีพที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายอย่างครบถ้วนและรวดเร็ว นอกจากนี้ ควรมีการบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ เช่น กรมเจ้าท่า กรมการจัดหางาน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กองทัพเรือ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น เพื่อให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมประมง

กรมประมงได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายโดยได้ยกเลิกพระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. ๒๔๙๐ และประกาศใช้บังคับพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยได้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลให้ชาวประมงทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อป้องกันและปราบปรามการทำการประมงโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับผลผลิตสูงสุดของธรรมชาติเพื่อให้

สามารถทำการประมงได้อย่างยั่งยืน ซึ่งปัจจุบันไม่ได้มีการออกกฎหมายที่สร้างภาระแก่ชาวประมงเพิ่มเติม มีแต่การออกกฎหมายลำดับรองที่ส่งเสริมต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง

ต่อมากระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงไทยเพื่อดำเนินการขับเคลื่อนกิจกรรมการพัฒนาและฟื้นฟูภาคการประมง เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประกอบการทำประมง โดยคำนึงถึงกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งผู้ที่มีส่วนได้เสียในการทำประมง นำไปสู่การพัฒนาระบบเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งได้ขับเคลื่อนกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมง

๒. โครงการนำเรือประมงออกนอกระบบเพื่อการจัดการทรัพยากรประมงทะเลที่ยั่งยืน ระยะที่ ๒

๓. การจดทะเบียนเรือประมงพื้นบ้าน

๔. การแก้ไขปัญหาแรงงานขาดแคลนในภาคประมง โดยใช้มาตรา ๘๓ แห่งพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๕. กิจกรรมความร่วมมือเพื่อประมงไทยที่ยั่งยืน

๕.๑ การกำจัดขยะในทะเล และลดการใช้พลาสติกในภาคการประมง

๕.๒ การส่งเสริมธนาคารสัตว์น้ำ

๕.๓ การปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำ

๕.๔ การจัดสร้างแหล่งอาศัยสัตว์ทะเล (ปะการังเทียม)

๕.๕ โครงการ Fisherman village stay and Fisherman village resort

๕.๖ การใช้ประโยชน์เรือในโครงการนำเรือออกนอกระบบ

(๒๗) กรมประมง ควรส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์น้ำจืดและน้ำเค็มให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น และควรฟื้นฟูสัตว์น้ำตามธรรมชาติ นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้เกษตรกรมีการเลี้ยงสัตว์น้ำให้ได้คุณภาพ เพื่อเป็นการสร้างรายได้ รวมทั้งควรแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายด้านการประมง โดยให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอย่างทั่วถึง เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมประมง

กรมประมงได้รับการจัดสรรงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๐๙.๖๕๗๔ ล้านบาท ในการเพาะขยายลูกพันธุ์สัตว์น้ำจืด และสัตว์น้ำชายฝั่ง จำนวน ๕๕๐ ล้านตัว สำหรับปล่อยในแหล่งน้ำธรรมชาติ เพื่อคงความอุดมสมบูรณ์และความหลากหลายของชนิดพันธุ์สัตว์น้ำให้มีปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

นอกจากนี้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมประมงส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อการบริโภค และสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน จำนวน ๑๑๐,๐๐๐ ราย งบประมาณ ๒๒๔.๐๕๔๙ ล้านบาท พื้นที่ดำเนินการทั่วประเทศ

ส่วนการแก้ไขหรือปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ก่อนที่จะประกาศบังคับใช้กฎหมาย กรมประมงจะจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อป้องกัน

ออกกฎหมายโดยมิชอบ ซึ่งปัจจุบันไม่ได้มีการออกกฎหมายที่สร้างภาระแก่ชาวประมงเพิ่มเติม มีแต่การออกกฎหมายลำดับรองที่ส่งเสริมต่อการประกอบอาชีพของชาวประมง

(๒๘) กรมวิชาการเกษตรควรมีแนวทางแก้ไขและเยียวยาให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบในกรณีใบยาสูบในคลังสินค้า มีจำนวนเพิ่มขึ้น มิใช่เนื่องจากผู้สูบบุหรี่ยุติจำนวนลง แต่เกิดจากการที่ผู้บริโภคไปใช้ช่องทางอื่นแทน เช่น บุหรี่นำเข้า บุหรี่ไฟฟ้า เป็นต้น ส่งผลให้เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบไม่สามารถดำเนินการเพาะปลูกได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตรมีภารกิจ ดังนี้

๑. ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการกักพืช กฎหมายว่าด้วยปุ๋ย กฎหมายว่าด้วยพันธุ์พืช กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย กฎหมายว่าด้วยการควบคุมยาง กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืช และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๒. ศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย และพัฒนาวิชาการเกษตรด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับพืช

๓. ให้บริการด้านการวิเคราะห์ ทดสอบ ตรวจสอบ และรับรองมาตรฐานสินค้าพืช และให้คำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องดิน น้ำ ปุ๋ย พืช วัสดุการเกษตร ผลผลิต และผลิตภัณฑ์พืช การบริการส่งออกสินค้าเกษตร และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๔. ให้บริการวิชาการ ข้อมูลข่าวสาร และเทคโนโลยีการเกษตรแก่เจ้าหน้าที่ เกษตรกร เอกชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมหรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ดังนั้นการหาแนวทางแก้ไขและเยียวยาให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกยาสูบในกรณีใบยาสูบในคลังสินค้ามีจำนวนเพิ่มขึ้น ไม่ได้เป็นงานตามภารกิจของกรมวิชาการเกษตร

(๒๙) กรมวิชาการเกษตร ควรมุ่งเน้น ในเรื่องของสายพันธุ์ให้มีคุณภาพ การขยายพันธุ์พืช การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการเพาะปลูก การแปรรูป การเก็บรักษาพันธุ์พืช การผลิตปุ๋ยให้มีคุณภาพ การวิจัยและพัฒนาที่ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง และการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงาน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตรมีภารกิจหลักในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีด้านพืช ซึ่งได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง สำหรับด้านการปรับปรุงพันธุ์พืชเพื่อให้ได้พันธุ์ดีที่มีผลผลิตสูงต้านทานต่อโรคและแมลง มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด โดยในปี ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา กรมวิชาการเกษตร ได้มีการปรับปรุงพันธุ์พืชพันธุ์ใหม่ จำนวน ๓๔ พันธุ์ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับเกษตรกร ส่วนในด้านของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชไว้ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และเป็นฐานพันธุกรรมในการปรับปรุงพันธุ์พืช มีการอนุรักษ์ไว้ในธนาคารเชื้อพันธุ์พืช (Gene Bank) และแปลงรวบรวมพันธุ์ (Field Collection) มากกว่า ๔๐,๐๐๐ สายพันธุ์ ในส่วนของการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิต เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิตพืช กรมวิชาการเกษตรได้

ถ่ายทอดองค์ความรู้ไปสู่เกษตรกร หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงพื้นที่ ในแต่ละปีไม่น้อยกว่า ๒๐ เรื่อง

(๓๐) กรมวิชาการเกษตรและสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ ควรเพิ่มการตรวจสอบและเฝ้าระวังความปลอดภัยของสินค้าเกษตรที่นำเข้าจากต่างประเทศ และการปนเปื้อนพยาธิที่มากับกล้าพันธุ์พืชที่นำเข้าจากต่างประเทศ เพื่อป้องกันและควบคุมผลผลิตที่ปนเปื้อนซึ่งเป็นอันตรายต่อผู้บริโภค และการแพร่ระบาดของพยาธิจากต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมวิชาการเกษตร

กรมวิชาการเกษตรได้พัฒนาห้องปฏิบัติการด้านตรวจพืชด้านการเกษตร โดยการจัดซื้อครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์สำหรับใช้ในการตรวจสอบสินค้าเกษตรนำเข้า-ส่งออก ตรวจสอบศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ การสุ่มตัวอย่าง และเก็บรักษาตัวอย่างพืชให้อยู่ในสภาพดีก่อนนำส่งไปวิเคราะห์ยังห้องปฏิบัติการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การตรวจสอบและจำแนกศัตรูพืช การตรวจสอบเมล็ดพันธุ์ (เปอร์เซ็นต์การงอกและความบริสุทธิ์) การตรวจสอบพืชดัดแปลงพันธุกรรม (GMOs) การตรวจสอบความปลอดภัยด้านอาหาร (สารพิษตกค้างและการปนเปื้อนของจุลินทรีย์) ทั้งนี้ทุกด้านตรวจพืชมีการนำระบบ NSW มาใช้ ผู้นำเข้าต้องใช้งานระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการเชื่อมโยงข้อมูลไปยังกรมศุลกากร สินค้าทั้งหมดที่เกี่ยวข้องจึงต้องแจ้งการนำเข้า และต้องผ่านพิธีการของด่านตรวจพืช ทำให้การหลบหนี หรือหลีกเลี่ยงไม่แจ้งด่านตรวจพืชทำได้ยากยิ่งขึ้น

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติดำเนินการเฝ้าระวังสารเคมีกำจัดศัตรูพืชและสารเคมีกำจัดวัชพืชตกค้างในผักและผลไม้ สำหรับเป็นข้อมูลในการกำหนดมาตรการกำกับ ดูแลความปลอดภัยสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานและเป็นไปตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ รวมถึงตรวจสอบคุณภาพและความปลอดภัยของสินค้าเกษตรตามมาตรฐานบังคับ เพื่อทดสอบระบบการผลิตตามมาตรฐานในกรณีที่เป็นมาตรฐานระบบการผลิต หรือใช้ประกอบการดำเนินการตามกฎหมายกับผู้ผลิตผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าในกรณีที่เป็นมาตรฐานสินค้า

(๓๑) กรมชลประทาน ควรมีการจัดทำนโยบายน้ำเพื่อการเกษตรแห่งชาติ เพื่อให้พื้นที่เกษตรกรรมของประเทศมีน้ำเพื่อการเกษตรกรรมและเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำและความยากจนอย่างยั่งยืน นอกจากนี้ ควรมีการบูรณาการน้ำเพื่อการเกษตรทั่วประเทศ ทั้งน้ำบนฟ้า น้ำบนดิน และน้ำใต้ดิน โดยการบริหารจัดการทั้งระบบเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาเชิงยุทธศาสตร์อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมชลประทาน

กรมชลประทานได้ดำเนินการ แผนงาน/โครงการ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี ซึ่งแบ่งเป็น ๖ ด้าน ประกอบด้วย ๑) การจัดการน้ำอุปโภค - บริโภค ๒) การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ๓) การจัดการน้ำท่วมและอุทกภัย ๔) การจัดการคุณภาพน้ำ และอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ ๕) การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม และป้องกันการพังทลายของดิน ๖) การบริหารจัดการ โดยมีเป้าหมายเพิ่มปริมาณน้ำเก็บกัก ๑๓,๒๔๓ ล้าน ลบ.ม. เพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๑๗.๙๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๘๐ และเป้าหมายด้านการป้องกันและบรรเทาภัย จะสามารถพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ โดยการ

ก่อสร้างอาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำ และระบบระบายน้ำ เป็นต้น เพื่อบรรเทาอุทกภัยในพื้นที่เฉพาะจุด ประมาณ ๑๓.๑๕ ล้านไร่

ทั้งนี้ กรมชลประทานดำเนินการภายใต้แผนแม่บทข้างต้น จำนวน ๓ ด้าน คือ ด้านที่ ๒ ด้านที่ ๓ และด้านที่ ๔ ซึ่งสอดคล้องกับภารกิจหลักของกรมชลประทานด้านการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานด้านการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ และด้านการจัดการคุณภาพน้ำ ซึ่งการขับเคลื่อนแผนงานดังกล่าว กรมชลประทานได้ดำเนินการตามแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (แผนระดับ ๓) โดยมี สทท. เป็นเจ้าภาพในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านน้ำทั้งหมด โดยสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ (แผนระดับ ๒) และสนับสนุนการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประเด็นที่ ๕ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (แผนระดับ ๑) ให้มีการพัฒนาการจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ และเพิ่มผลิตภาพของน้ำทั้งระบบ ในการใช้น้ำอย่างประหยัด รู้คุณค่า และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำให้ทัดเทียมกับระดับสากลต่อไป

๓.๙ กระทรวงคมนาคม

(๑) กระทรวงคมนาคม ควรมีการทบทวนแผนงานในระดับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคมขนส่งที่มีอยู่หลายแผนงาน โดยมุ่งเน้นให้ประเทศเปลี่ยนรูปแบบการคมนาคมขนส่ง จากเดิมที่ใช้การคมนาคมขนส่งทางถนนเป็นหลักไปสู่การใช้การคมนาคมขนส่งทางรางและเปลี่ยนจากการใช้พาหนะส่วนบุคคลไปสู่การใช้ระบบขนส่งสาธารณะให้มากขึ้น อีกทั้ง ควรพิจารณาถึงความซ้ำซ้อนของโครงการและทิศทางการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานในภาพรวมของประเทศ โดยดำเนินการจัดทำ Mode Choice Model รวมไปถึงการวิเคราะห์ปริมาณความต้องการเดินทางประกอบการพิจารณาจัดทำแผนงานและการจัดลำดับความสำคัญของโครงการและกิจกรรม เพื่อให้การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งในแต่ละรูปแบบไม่เกิดความซ้ำซ้อนและมีความเชื่อมโยงในลักษณะส่งเสริมกัน นำไปสู่การใช้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างคุ้มค่า นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านคมนาคม ควรมีการพิจารณาปรับเปลี่ยนเพื่อลดความซ้ำซ้อนในการใช้งบประมาณเป็นระยะๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

กระทรวงคมนาคมโดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้มีการวางแผนเชิงบูรณาการในการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่ง และได้จัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ซึ่งเป็นกรอบแนวทางและทิศทางในการดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องขับเคลื่อนไปในทิศทางและมุ่งสู่เป้าหมายเดียวกันสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) โดยมุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการขนส่งสินค้าทางถนนมาสู่การขนส่งทางรางและน้ำ (Modal Shift) และมีการขนส่งทางถนนเป็นระบบสนับสนุน (Feeder Systems) ซึ่งมีการบูรณาการแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน ซึ่งแบ่งการพัฒนาออกเป็น ๔ ระยะๆ ละ ๕ ปี ได้แก่ ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๗๑ – ๒๕๗๕) และ ระยะที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๗๖ – ๒๕๘๐) ดังตารางต่อไปนี้

แผนงาน	ระยะ ๑	ระยะ ๒	ระยะ ๓	ระยะ ๔
๑. แก้ไขปัญหาจราจร กทม./ปริมณฑล และเมืองหลักในภูมิภาค	■■■■■			
๒. แก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนน/พัฒนาระบบความปลอดภัยทางถนน	■■■■■	■■■■■		
๓. พัฒนาระบบคมนาคมขนส่งส่งเสริมระบบโลจิสติกส์และพื้นที่เฉพาะ	■■■■■	■■■■■		
๔. พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะ กทม./ปริมณฑล และเมืองหลักในภูมิภาค	■■■■■	■■■■■	■■■■■	
๕. พัฒนาระบบรางระหว่างเมืองเพื่อขนส่งสินค้า/ผู้โดยสาร	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
๖. พัฒนาพื้นที่ตามแนวเส้นทางรถไฟฟ้าว/รถไฟ	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
๗. พัฒนาระบบขนส่งที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
๘. พัฒนาการเข้าถึงระบบขนส่งของคนทุกกลุ่ม	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
๙. พัฒนาและส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพการให้บริการขนส่งทุกรูปแบบ	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■
๑๐. พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการคมนาคมขนส่ง/ปฏิรูปปรับปรุงบทบาทองค์กร และกฎหมาย	■■■■■	■■■■■	■■■■■	■■■■■

ทั้งนี้ ในการแปลงแผนไปสู่การปฏิบัติจะดำเนินการตามลำดับความจำเป็นในแต่ละช่วงเวลา และพิจารณาถึงความซ้ำซ้อนของโครงการ เช่น การบูรณาการแผนแม่บทการพัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ระยะ ๒๐ ปี ของ ทล. และแผนแม่บททางพิเศษ ของ กทพ. และความคุ้มค่าในการลงทุนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรและงบประมาณอย่างคุ้มค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด

อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จัดทำขึ้นเพื่อเป็นกรอบการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทยในระยะยาวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ซึ่งการดำเนินงานจะมีการปรับเปลี่ยนแผนการพัฒนา (Rolling Plan) เพื่อสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและการพัฒนาประเทศอย่างต่อเนื่อง

(๒) กรมการขนส่งทางบก ควรส่งเสริมระบบขนส่งสาธารณะ และเร่งพัฒนาสถานีขนส่ง รวมถึงศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า พัฒนาคุณภาพ การให้บริการรถโดยสารสาธารณะ โดยหาผู้ให้บริการรายใหม่เข้ามาแก้ไขปัญหารถแท็กซี่ที่ปฏิเสธการให้บริการ และสภาพรถตู้โดยสารไม่มีความปลอดภัย ทั้งนี้ ควรคำนึงถึงความต้องการของประชาชนเป็นที่ตั้ง และเน้นพัฒนาในพื้นที่เมืองใหญ่ที่มีความต้องการระบบขนส่งสาธารณะสูงเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ ควรมีมาตรการกำกับและควบคุมด้านความปลอดภัยของจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง (บิ๊กไบค์) อย่างเข้มงวด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการขนส่งทางบก

๑. การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพและการให้บริการระบบรถโดยสารสาธารณะกรมการขนส่งทางบก มีนโยบายและแผนในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและการให้บริการรถโดยสารสาธารณะเพื่อสนับสนุนให้ประชาชนใช้บริการรถโดยสารสาธารณะอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันกรมการขนส่งทางบกมีระบบการรับรองมาตรฐานคุณภาพของรถโดยสารสาธารณะ และได้จัดทำแผนในการปรับปรุงระบบการรับรองมาตรฐานคุณภาพรถโดยสารสาธารณะ ทั้งรถโดยสารประจำทางและรถโดยสารไม่ประจำทางให้มีความครอบคลุมในทุกๆด้านมากขึ้น ได้แก่ ด้านความปลอดภัย ด้านการให้บริการ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านองค์กรและการบริหารจัดการ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านยานพาหนะ และด้านพนักงาน

สำหรับประเด็นในเรื่องการกำกับดูแล ที่ผ่านมานี้ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ กรมการขนส่งทางบก ได้ดำเนินการจัดทำโครงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศการประกอบการเดินรถ และข้อมูลสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์เส้นทางการเดินรถ สำหรับออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง การกำกับดูแล และการติดตามประเมินผลการประกอบการของเส้นทางรถโดยสารประจำทางในเส้นทางหมวด ๑ และหมวด ๔ ในกรุงเทพมหานครไปแล้ว และขณะนี้ กรมการขนส่งทางบกอยู่ระหว่างจัดทำแผนเพื่อพัฒนาคุณภาพรถโดยสารประจำทางในเส้นทางหมวด ๑ และหมวด ๔ ในส่วนภูมิภาคต่อไป โดยดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศการประกอบการเดินรถ และข้อมูลสารสนเทศเชิงภูมิศาสตร์เส้นทางการเดินรถ สำหรับออกใบอนุญาตประกอบการขนส่ง การกำกับดูแล การกำหนดจุดจอด การกำหนดจำนวนรถและจำนวนเที่ยววิ่งในแต่ละเส้นทางให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการ ตลอดจนยกระดับมาตรฐาน การให้บริการและส่งเสริมความปลอดภัยของรถโดยสารประจำทาง เพื่อลดปริมาณอุบัติเหตุในภาพรวม นำไปสู่การพัฒนาเชื่อมต่อกับระบบการขนส่งใน Mode อื่นๆ ในปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

๒. การเร่งพัฒนาสถานีขนส่งผู้โดยสารรวมถึงศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า

๒.๑ การพัฒนาสถานีขนส่งผู้โดยสาร

กรมการขนส่งทางบกได้มีการจัดการพัฒนาคุณภาพของสถานีขนส่งผู้โดยสารเพื่อรองรับ การเข้าใช้บริการของประชาชน ในรูปแบบของ Smart Bus Terminal ซึ่งเป็นระบบควบคุมการเดินรถโดยสารประจำทาง สามารถติดตามตารางเวลาการเดินรถโดยสารได้ในแบบ Real Time โดยติดตั้งในสถานีขนส่งผู้โดยสาร ๘๕ แห่งทั่วประเทศ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถวางแผนการเดินทางได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยไม่ต้องเสียเวลารอรถนาน และยังสามารถเข้าถึงข้อมูลผ่านทาง Smart Bus Terminal Application ผ่านโทรศัพท์มือถือทั้งระบบ IOS และ Android นอกจากนี้ระบบยังสามารถเชื่อมต่อกับตารางการเดินรถไฟและตารางเที่ยวบินในแต่ละท่าอากาศยานภายในประเทศได้อีกด้วย โดยมีรายละเอียดของโครงการ ดังนี้

โครงการจัดให้มีระบบควบคุมการเดินรถโดยสารประจำทาง และแสดงผลข้อมูลการเดินทางอัตโนมัติภายในสถานีขนส่งผู้โดยสาร (Smart Bus Terminal : SBT) เปิดให้ใช้บริการเมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ๒ ด้าน ได้แก่

๒.๑.๑ ด้านการอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้กับประชาชนสามารถตรวจสอบข้อมูลตารางเวลาการเดินรถ และระยะเวลาการรอคอยที่ถูกต้องตามความเป็นจริง ประกอบด้วยข้อมูลหมายเลขทะเบียนรถ หมายเลขเส้นทาง ชื่อเส้นทาง ผู้ประกอบการเดินรถ ปลายทาง และเวลาที่รถจะเข้าหรือออกจากสถานีขนส่งผู้โดยสารแต่ละแห่ง ซึ่งอ้างอิงข้อมูลจากอุปกรณ์ GPS ซึ่งติดตั้งบนตัวถังรถโดยสารประจำทางในหมวด ๒ (รถที่มีเส้นทางจากกรุงเทพฯ ไปยังต่างจังหวัด) และหมวด ๓ (รถที่มีเส้นทางระหว่างเขตจังหวัดนอกจากกรุงเทพฯ) จาก ๒ ช่องทาง ได้แก่

- จอแสดงผลภายในสถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๘๕ แห่ง
- แอปพลิเคชัน Smart Bus Terminal ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จาก Google

Play Store (Android) และ App Store (iOS)

๒.๑.๒ ด้านการควบคุม กำกับ ดูแล ให้ผู้ประกอบการขนส่งด้วยรถโดยสารประจำทางปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด โดยการใช้คุณสมบัติของอุปกรณ์ GPS ในการบันทึกข้อมูลการเดินรถ ได้แก่ การใช้เส้นทาง ความเร็วในการขับขี่ เวลาการเดินรถ การเข้าใช้สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวนเที่ยววิ่ง เป็นต้น เพื่อ

แก้ปัญหาให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งมีจำนวนน้อย ให้สามารถตรวจสอบการดำเนินการของผู้ประกอบการขนส่งได้อย่างทั่วถึง

๒.๒ การพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าและศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า

กรมการขนส่งทางบกได้มีการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าภูมิภาค โดยมีแผนในการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้า (Truck Terminal) ในจังหวัดพื้นที่ที่มีศักยภาพทั้งในเมืองหลักและจังหวัดชายแดน อันจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการขนส่งสินค้าทางถนนที่สำคัญ เป็นจุดเชื่อมต่อการขนส่งและสร้างโครงข่ายการขนส่งสินค้า สนับสนุนการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ช่วยลดต้นทุนโลจิสติกส์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการขนส่งสินค้าไทย โดยปัจจุบันมีความคืบหน้าและสถานะของโครงการต่างๆ ดังนี้

๒.๒.๑ ศูนย์เปลี่ยนถ่ายรูปแบบการขนส่งสินค้าเชียงของ จังหวัดเชียงราย อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ระยะที่ ๑ โดยมีแผนเปิดให้บริการในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๒.๒ ศูนย์การขนส่งชายแดนจังหวัดนครพนม พ.ร.ฎ.เวนคืนที่ดินฯ มีผลใช้บังคับแล้ว โดยเตรียมจ่ายค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่ผู้ถูกเวนคืน ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีแผนเปิดให้บริการในปี พ.ศ. ๒๕๖๗

๒.๒.๓ กระทรวงคมนาคม โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร อยู่ระหว่างพิจารณาแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าภูมิภาค ระยะที่ ๑-๓ (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๗๐) ก่อนนำเสนอสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป โดยกรมการขนส่งทางบกมีแผนในการพัฒนาสถานีขนส่งสินค้าภูมิภาค รวม ๑๗ แห่ง แบ่งเป็นสถานีขนส่งสินค้าจังหวัดชายแดน จำนวน ๙ แห่ง ได้แก่ จังหวัดเชียงราย (แม่สาย) ตาก หนองคาย มุกดาหาร กาญจนบุรี สระแก้ว ตราด สงขลา และนราธิวาส และในเมืองหลัก จำนวน ๘ แห่ง ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา อุบลราชธานี เชียงใหม่ พิษณุโลก นครสวรรค์ ปราจีนบุรี และสุราษฎร์ธานี

๓. การพัฒนาคุณภาพการให้บริการรถโดยสารสาธารณะ โดยหาผู้ให้บริการรายใหม่เข้ามาแก้ไขปัญหารถแท็กซี่ที่ปฏิเสธการให้บริการ กรมการขนส่งทางบกพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหารถแท็กซี่ปฏิเสธผู้โดยสาร ดังนี้

๓.๑ ปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าโดยสารใหม่ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๓.๒ บังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด

๓.๓ นำมาตรการพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของผู้กระทำความผิดมาใช้กรณีมีการกระทำความผิดซ้ำ

๓.๔ กำหนดให้รถแท็กซี่ต้องติดตั้ง GPS Tracking ซึ่งมีระบบบันทึกข้อมูลคนขับรถที่ใช้กับใบขับขี่ กล้อง CCTV (Snap Shot) ระบบการเรียกใช้บริการด้วย Application ผ่านโทรศัพท์มือถือ เพื่อเพิ่มความสะดวกและปลอดภัยในการให้บริการ ป้องกันปัญหาการปฏิเสธผู้โดยสาร การไม่เปิดมาตรค่าโดยสาร ติดตามพฤติกรรมคนขับรถตลอดการให้บริการ ซึ่งจะเกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย กรณีมีปัญหาร้องเรียน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น เกิดความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางของผู้ใช้บริการรถแท็กซี่และผู้ขับรถแท็กซี่ และการเข้าถึงการให้บริการรถแท็กซี่

๓.๕ การแก้ไข พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่...) พ.ศ. เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ให้นารถยนต์

ส่วนบุคคล ซึ่งได้รับอนุญาตจากนายทะเบียนให้นำไปใช้รับส่งผู้โดยสารและได้ขึ้นทะเบียนไว้กับผู้ให้บริการบริหารจัดการขนส่งผ่านโครงข่ายดิจิทัล เพื่อแก้ไขปัญหาการแทกซีปฏิเสธการให้บริการ เพื่อเป็นทางเลือกให้กับผู้ใช้บริการ

๔. กรณีแทกซีปฏิเสธผู้โดยสาร (การกำกับดูแล)

กรมการขนส่งทางบกโดยศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารและรับเรื่องร้องเรียน ได้จัดให้มีช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนหรือผู้โดยสารสาธารณะ เกี่ยวกับปัญหาการให้บริการของรถโดยสารสาธารณะทุกประเภท โดยเฉพาะกรณีการปฏิเสธผู้โดยสารของผู้ขับรถแทกซี ซึ่งเป็นประเด็นที่มีผู้ร้องเรียนเข้ามาเป็นจำนวนมาก โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ต.ค. ๒๕๖๒ - เม.ย. ๒๕๖๓) ได้มีจำนวนการรับเรื่องร้องเรียนประเด็นการปฏิเสธผู้โดยสาร รวมจำนวน ๑๑๐ เรื่อง ซึ่งกรมการขนส่งทางบกได้แก้ไขแล้วเสร็จ จำนวน ๗๘ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๑ ทั้งนี้ ประชาชนหรือผู้โดยสารสาธารณะสามารถส่งเรื่องร้องเรียนได้ผ่านทางช่องทางต่างๆ ดังนี้

๔.๑ สายด่วน ๑๕๘๔ ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔.๒ เอกสารหรือจดหมาย : ศูนย์คุ้มครองผู้โดยสารและรับเรื่องร้องเรียน เลขที่ ๑๐๓๒

กรมการขนส่งทางบก ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐

๔.๓ จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ : dlt_๑๕๘๔complain@hotmail.com

๔.๔ เว็บไซต์รับเรื่องร้องเรียน : <http://ins.dlt.go.th/cmpweb>

๔.๕ ศูนย์ราชการสะดวก GECC

๔.๖ เดินทางมาด้วยตัวเอง : อาคาร ๓ ชั้น ๔ กรมการขนส่งทางบก

๔.๗ แอปพลิเคชัน Line ID : ๑๕๘๔dlt

๔.๘ แอปพลิเคชัน : Dlt GPS

๔.๙ สื่อสังคมออนไลน์ Facebook : ๑๕๘๔ ร้องเรียนรถโดยสารสาธารณะ

๔.๑๐ หน่วยงานภายนอก : ผ่านระบบจัดการเรื่องราวร้องทุกข์สำนักงานกฤษฎีกา

๕. มาตรการกำกับและควบคุมด้านความปลอดภัยของจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง (บิ๊กไบค์)

อย่างเข้มงวด

๕.๑ การขอให้มีการให้บุคคลที่มีความประสงค์ขี่รถจักรยานยนต์ (Big Bike) ขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๒๕๐ ซีซีขึ้นไป ต้องผ่านการฝึกซ้อมหรืออบรมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อให้เกิดความชำนาญในการขับขี่รถ กรมการขนส่งทางบกได้กำหนดมาตรการดังกล่าวไว้แล้วตามร่างกฎกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถและการขอต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ... ที่กำหนดให้ในกรณีผู้ขอประสงค์จะขี่รถจักรยานยนต์ที่มีกำลังเครื่องยนต์ตั้งแต่ ๓๕ กิโลวัตต์ หรือมีขนาดความจุของกระบอกสูบรวมกันตั้งแต่ ๔๐๐ ลูกบาศก์เซนติเมตร ต้องมีหลักฐานผ่านการอบรมและทดสอบการขับขี่ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิบดีประกาศกำหนดประกอบคำขอเป็นการเพิ่มเติมด้วย

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงการขอและการออกใบอนุญาตขับรถและการต่ออายุใบอนุญาตขับรถ พ.ศ. ... แล้วเสร็จที่ ๑๒๕๔/๒๕๖๒ และได้เสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

๕.๒ ประกาศกรมการขนส่งทางบกที่ออกประกาศบังคับใช้แล้ว ในการกำกับและควบคุมด้านความปลอดภัยของจักรยานยนต์ที่มีกำลังสูง (บิ๊กไบค์) จำนวน ๔ ฉบับ ได้แก่

๕.๒.๑ แตรสัญญาณ (UNR๒๘)

๕.๒.๒ มาตรฐานความเร็ว (UNR๓๙)

๕.๒.๓ ระบบส่งกำลัง และระบบไอเสียของรถจักรยานยนต์ (UNR๔๑)

๕.๒.๔ อุปกรณ์มองภาพของรถจักรยานยนต์ (UNR๘๑)

ประกาศกรมการขนส่งทางบกที่อยู่ระหว่างพิจารณาการร่าง ได้แก่ ระบบห้ามล้อรถจักรยานยนต์ (UNR ๗๘)

(๓) กรมการขนส่งทางรางควรมีแผนการดำเนินการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางราง โดยต้องพิจารณาถึงการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่นประกอบด้วย และต้องกำหนดมาตรฐาน และศึกษาแนวทางการพัฒนาอุตสาหกรรมทางราง เพื่อรองรับการที่ประเทศจะต้องใช้ระบบรางเป็นรูปแบบการคมนาคมหลักในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการขนส่งทางราง

กรมการขนส่งทางราง มีแผนการดำเนินการตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ และนโยบายเร่งด่วนของกระทรวงคมนาคม เพื่อพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางราง ดังนี้

๑. การศึกษาการพัฒนาโครงข่ายรถไฟให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งการพัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อเป็นการรองรับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบได้อย่างไร้รอยต่อ และเป็นการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งทางรางให้ทั่วถึง ซึ่งช่วยในการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเข้าถึงการใช้งานระบบขนส่งทางรางได้โดยง่าย

๒. การศึกษาระบบกำกับดูแลกิจการขนส่งทางรางสำหรับประเทศไทย และการศึกษาการพัฒนาแบบกำกับดูแลความปลอดภัยและความมั่นคงของการขนส่งทางราง โดยมีการจัดทำร่างกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงและเตรียมความพร้อม การป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อยกระดับความปลอดภัยและความมั่นคงในระบบขนส่งทางรางของประเทศ

๓. การพัฒนาอุตสาหกรรมทางรางตามนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เพื่อส่งเสริมและผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมระบบรางในประเทศไทย (Thai First) ขร. ได้มีการลงนามในเรื่องพันธมิตรระบบราง สร้างสรรค์อุตสาหกรรมไทย โดยเป็นความร่วมมือระหว่าง ขร. กับหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน รวมทั้งยังมีการดำเนินการในการจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และมีการวางแผนในการพัฒนาบุคลากรด้านระบบรางของประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในระบบขนส่งทางรางและความปลอดภัยในการบริการเดินรถไฟ ยกย่องมาตรฐานอุตสาหกรรมชิ้นส่วนและผลิตภัณฑ์ระบบรางให้เป็นไปตามมาตรฐานระบบรางของประเทศและมาตรฐานสากล เพิ่มขีดความสามารถด้านการทดสอบวิเคราะห์ด้านระบบราง เพื่อสนับสนุนการผลิตชิ้นส่วนในประเทศ (Local Content) สนับสนุนการผลิตบุคลากรและผู้เชี่ยวชาญวิจัยด้านระบบรางเพื่อวิจัยและพัฒนาแก้โจทย์ปัญหาด้านระบบรางของประเทศ ซึ่งจะก่อให้เกิดความยั่งยืนของระบบราง

(๔) กรมการขนส่งทางราง ควรบูรณาการเชื่อมโยงระบบรางที่มีอยู่ในปัจจุบันให้เชื่อมโยงกัน ให้ครบวงจรทั้งทางรถไฟทางด่วน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการขนส่งทางราง

กรมการขนส่งทางรางมีการวางแผนในการศึกษาการพัฒนาโครงข่ายรถไฟให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งการพัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลแล้ว ยังเตรียมการศึกษาทางด้านการบูรณาการการเดินทางหลากหลายรูปแบบกับระบบขนส่งทางรางแบบไร้รอยต่อในพื้นที่เป้าหมาย และการศึกษาพัฒนาอสังหาริมทรัพย์หรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจการขนส่งทางราง เพื่อส่งเสริมระบบขนส่งทางรางในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทั้งนี้เพื่อเป็นการรองรับการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบได้อย่างไร้รอยต่อ เพื่อยกระดับการสร้างความคุ้มค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ การยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน การพัฒนาประเทศให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการขนส่งในภูมิภาค และการพัฒนาเชิงพาณิชย์ในการสร้างรายได้ที่นอกเหนือจากค่าโดยสาร

(๕) กรมทางหลวงต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการลงทุนของการดำเนินการก่อสร้างถนนเส้นทางใหม่ โดยจะต้องศึกษาวิเคราะห์ความต้องการการคมนาคมขนส่งในภาพรวม รวมไปถึงปริมาณการจราจรในปัจจุบันและการประมาณการจราจรในอนาคต เพื่อนำมากำหนดรูปแบบและขนาดของถนนที่จะพัฒนาก่อสร้างให้เหมาะสม นอกจากนี้ ในการก่อสร้างเส้นทางเลี่ยงเมืองควรพิจารณาถึงการเจริญเติบโตของเมืองเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างในโครงการแต่ละประเภทควรกำหนดเงื่อนไขและคุณสมบัติของผู้รับจ้างให้เหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณภาพของงานและการแข่งขันที่เป็นธรรมโดยรวม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

ในการก่อสร้างถนนเส้นทางใหม่ กรมทางหลวงได้มีการศึกษาวิเคราะห์ทางด้านการจราจร โดยใช้แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ซึ่งจะมีการพิจารณาปัจจัยด้านการพัฒนาระบบการคมนาคมขนส่งในรูปแบบอื่น รวมทั้งปัจจัยด้านการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการใช้ประโยชน์ที่ดิน มาร่วมในการวิเคราะห์ด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลปริมาณความต้องการในการเดินทางบนถนนโครงการในอนาคตที่น่าเชื่อถือ และจะนำมาใช้เพื่อกำหนดรูปแบบและจำนวนช่องจราจรที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลให้การวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการลงทุนของโครงการ มีความใกล้เคียงกับสภาพที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ หากโครงการยังไม่มี ความคุ้มค่าในการลงทุน ก็จะชะลอการดำเนินโครงการไว้ก่อนโดยไม่ดำเนินการก่อสร้างโครงการ

ในกรณีของโครงการก่อสร้างทางเลี่ยงเมืองนั้น นอกจากจะมีการพิจารณาในประเด็นต่างๆ เช่นเดียวกันกับการพัฒนาทางเส้นใหม่ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ก็ยังได้มีการพิจารณาถึงปัจจัยของสภาพการเจริญเติบโตของเมืองและลักษณะการเปลี่ยนแปลงของการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่โครงการ ซึ่งจะรวมถึงข้อมูลด้านการวางผังเมืองรวมซึ่งจัดทำโดยกรมโยธาธิการและผังเมืองของเมืองนั้นๆ อยู่ด้วย เพื่อจะได้มีการวางแผนเส้นทาง และกำหนดรูปแบบและจำนวนช่องจราจรของโครงการได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการจราจรที่จะมาใช้เส้นทางของโครงการในอนาคตเมื่อการก่อสร้างโครงการแล้วเสร็จ และยังได้มีการเตรียมพื้นที่เขตทางไว้รองรับการปรับปรุงรูปแบบและจำนวนช่องจราจรเพิ่มเติม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ๒ ข้างทางในอนาคต ในลักษณะของ Ribbon Development ซึ่งโดยมากแล้ว การใช้ที่ดิน

มักจะเปลี่ยนสภาพจากชนบทและเกษตรกรรมไปเป็นการพาณิชย์กรรมและชุมชนพักอาศัยหนาแน่น จึงจำเป็นต้องดำเนินการตามแนวทางการพัฒนาโครงการด้วยการก่อสร้างแบบเป็นขั้นตอน (Stage Construction) ซึ่งในท้ายที่สุดแล้ว มักจะมีรูปแบบที่มีทางหลักและทางคู่ขนาน เพื่อให้มีทั้ง Mobility และ Accessibility ที่ดี โดยการแยกการจราจรผ่านทาง (Through Traffic) ออกจากการจราจรท้องถิ่น (Local Traffic) ได้อย่างเหมาะสม สามารถอำนวยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัยแก่ผู้ใช้ทางได้เป็นอย่างดี

การกำหนดคุณสมบัติผู้รับจ้างให้เหมาะสมโดยคำนึงถึงคุณภาพของงานนั้น ปัจจุบันได้มี พรบ. จัดซื้อจัดจ้างที่กำหนดให้ผู้รับเหมาต้องไปดำเนินการที่กรมบัญชีกลางในส่วนของกรมทางหลวงที่ยังดำเนินการอยู่นั้นจะเป็นงานบำรุงทางซึ่งแบ่งผู้รับเหมาออกเป็น ๑๖ ประเภทและในอนาคตจะมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจดทะเบียนงานบำรุงทางให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มประเภทงานภูมิสถาปัตย์โดยจะต้องมี รุกขกรเป็นบุคลากรประจำ เพิ่มประเภทงาน Paraslurry Seal ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการใช้น้ำยาพาราให้แก่เกษตรกร

ในส่วนของการแข่งขันที่เป็นธรรมนั้นจะเห็นได้ว่าปัจจุบันกรมทางหลวงมีจำนวนผู้รับเหมามากเพียงพอที่จะก่อให้เกิดการแข่งขัน โดยมีจำนวนผู้รับเหมาดังนี้

๑. งานฉาบผิวทางแบบ Chip Seal มีผู้รับเหมาจำนวน ๑๙ ราย
๒. งานฉาบผิวทางแบบ Slurry Seal มีผู้รับเหมาจำนวน ๒๐๕ ราย
๓. งานเสริมผิวทางแบบ Cold Mixed Asphalt มีผู้รับเหมาจำนวน ๑ ราย
๔. งานเสริมผิวทางแบบ Hot Mixed Asphalt มีผู้รับเหมาจำนวน ๔๒๔ ราย
๕. งานบำรุงทางแบบ Hot Mix In-Place Recycling มีผู้รับเหมาจำนวน ๔๐ ราย
๖. งานบูรณะทางแบบ Pavement In-Place Recycling มีผู้รับเหมาจำนวน ๔๒๕ ราย
๗. งานจัดทำเครื่องหมายจราจรด้วยวัสดุเทอร์โมพลาสติก มีผู้รับเหมาจำนวน ๑๐๑ ราย
๘. งานจัดทำเครื่องหมายจราจรด้วยสีจราจร มีผู้รับเหมาจำนวน ๓๐ ราย
๙. งานไฟฟ้าแสงสว่าง ชั้น ๑ มีผู้รับเหมาจำนวน ๑๓ ราย
๑๐. งานไฟฟ้าแสงสว่าง ชั้น ๒ มีผู้รับเหมาจำนวน ๗๗ ราย
๑๑. งานไฟสัญญาณจราจร มีผู้รับเหมาจำนวน ๙๙ ราย
๑๒. งานราวกันอันตราย ชั้น ๑ มีผู้รับเหมาจำนวน ๑๖ ราย
๑๓. งานราวกันอันตราย ชั้น ๒ มีผู้รับเหมาจำนวน ๑๔๕ ราย
๑๔. งานป้ายจราจร มีผู้รับเหมาจำนวน ๒๑๓ ราย
๑๕. งานเครื่องหมายนำทาง มีผู้รับเหมาจำนวน ๑๒๗ ราย

(๖) กรมทางหลวง ควรดำเนินการสำรวจความเสียหายของถนนเพื่อจัดลำดับในการเลือกเส้นทางโดยจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการซ่อมแซมถนนที่มีความเสียหายมากก่อน และควรเร่งรัดดำเนินการติดตั้งไฟส่องสว่างจุดตัดทางเบี่ยง บนถนน และทางพิเศษที่กำลังก่อสร้างที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งให้แล้วเสร็จก่อนเทศกาลปีใหม่ ซึ่งประชาชนจะต้องเดินทางกลับภูมิลำเนา รวมไปถึงพิจารณาทิศทางการจัดสรรงบประมาณว่าควรจะใช้ในการซ่อมแซมบำรุงรักษาเส้นทาง เพื่อเชื่อมต่อการคมนาคมขนส่งทางรางมากกว่าการดำเนินการก่อสร้างเส้นทางใหม่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวง

๑. การสำรวจความเสียหายของทางหลวง

กรมทางหลวงมีแผนสำรวจความเสียหายของทางเป็นประจำทุกปี ด้วยรถสำรวจติดตั้งชุดอุปกรณ์สำรวจความเรียบผิวทาง ความลึกรอยร่องล้อ ความสิ้นเปลืองของผิวทาง รวมทั้งการตรวจสอบ รอยแตก รอยร้าว หรือความเสียหายประเภทอื่นที่ปรากฏบนผิวทาง กรณีที่ความเสียหายเป็นบริเวณกว้าง หรือมีสาเหตุ นอกเหนือไปจากการใช้งานทั่วไป จะมีการทดสอบพิเศษเพิ่มเติม เช่น การทดสอบความแข็งแรงของชั้น โครงสร้างทาง ทดสอบเสถียรภาพคันทาง เป็นต้น

๒. การจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการซ่อมแซมถนนที่มีความเสียหายมากก่อน

กรมทางหลวงมีหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญในงานซ่อมแซมถนนโดยพิจารณาความเสียหายมากก่อน เช่น ถนนที่เกิดเป็นหลุมบ่อ เสียรูป เสียระดับ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่เกิดโดยตรง เช่น การเกิดอุบัติเหตุเพราะผู้ขับขี่ลดความเร็วกะทันหัน ความล่าช้าในการเดินทางและต้นทุนการขนส่งสินค้าที่เพิ่มขึ้น ตลอดจนผลกระทบทางอ้อม เช่น เวลาในการเดินทางที่เพิ่มขึ้นเพราะเลี่ยงไปใช้เส้นทางอื่น

๓. ทิศทางการจัดสรรงบประมาณเพื่อรองรับการเชื่อมต่อการขนส่งทางรางมากกว่าก่อสร้าง เส้นทางใหม่ นอกเหนือจากพิจารณาเรื่องความเสียหายของทางเป็นปัจจัยหลัก กรมทางหลวงยังพิจารณาปัจจัย อื่นประกอบ ได้แก่ ความสำคัญของเส้นทาง ความต่อเนื่องเชื่อมโยงกับโครงข่ายของทางหลวงรวมถึงการขนส่ง ในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ซึ่งประเด็นการเชื่อมต่อการขนส่งทางรางนั้นเป็นปัจจัย สำคัญประการหนึ่งที่ได้นำมาพิจารณาร่วมเสมอ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน การพัฒนาของ ชุมชน การพัฒนาคุณภาพชีวิตผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมตลอดจนนโยบายหรือแผนงานเร่งด่วนของประเทศ

ปัจจุบันโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของกรมทางหลวงได้จัดให้มีผู้ตรวจสอบความปลอดภัยทาง ถนนประจำโครงการก่อสร้าง เพื่อทำหน้าที่บริหารและจัดการจราจรในพื้นที่ก่อสร้างให้ผู้สัญจรผ่านเส้นทางที่อยู่ ระหว่างการก่อสร้างเกิดความปลอดภัย การติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบ ป้ายจราจร และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น กรวยยาง Barrier แผงตั้ง หลักล้มลุก เป็นต้น เป็นส่วนหนึ่งของการจัดการจราจรในพื้นที่ ก่อสร้างที่กรมทางหลวงได้จัดให้มีการติดตั้งในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ทุกโครงการ

(๗) กรมทางหลวงชนบทควรมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดย มุ่งเน้นภารกิจซ่อมและบำรุงรักษาทางมากกว่า การก่อสร้างทาง ในกรณีที่ก่อสร้างถนนควรสร้างถนนใน เมืองให้ความหนาแน่นของถนนต่อพื้นที่ในเมืองมากขึ้นมากกว่าการก่อสร้างระหว่างเมือง อีกทั้ง ควรร่วมหา แนวทางกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการขาดงบประมาณในการบำรุงรักษาเส้นทางที่ ดำเนินการถ่ายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทางหลวงชนบท

๑. ประเด็นบทบาทเป็นพี่เลี้ยงให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยมุ่งเน้นภารกิจซ่อมและ บำรุงรักษาทางมากกว่าการก่อสร้างทาง ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้กรมทางหลวงชนบท จัดทำคู่มือปฏิบัติงานและ ฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรของ อปท. รวมทั้งให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ ควบคุมทางวิชาการ และ ติดตามประเมินผลให้เป็นไปตามมาตรฐานและเทคนิควิชาการ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมากรมทางหลวงชนบท

ได้ดำเนินการฝึกอบรมและส่งเสริมสนับสนุนวิชาการด้านงานทางให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งวิชาการด้านงานทางให้แก่บุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การฝึกอบรมด้านงานซ่อมบำรุงทาง ได้ดำเนินการฝึกอบรมการซ่อมบำรุงและรักษาทางไปแล้วจำนวน ๒๕ หลักสูตร และมีบุคลากรด้านช่างขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรมจำนวน ๗๗,๒๓๖ คน เพื่อให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบถึงวิธีการซ่อมบำรุงทาง และสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปใช้ประกอบการ ปฏิบัติงานจริง ทั้งนี้การดำเนินงานในอนาคตได้กำหนดให้มีการลงพื้นที่ติดตามประเมินผล รวมถึงรวบรวมข้อมูล การดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังประสบปัญหาด้านการซ่อมบำรุงทางในกรณีที่ต้องใช้เทคนิค ทางวิชาการขั้นสูง เพื่อที่กรมทางหลวงชนบทจะได้เข้าไปช่วยเหลือและสนับสนุนต่อไป

๒. ประเด็นการก่อสร้างถนนในเมืองให้ความหนาแน่นของถนนต่อพื้นที่ในเมืองมากขึ้นมากกว่า การก่อสร้างระหว่างเมือง กรมทางหลวงชนบท ขอเรียนว่า การแก้ไขปัญหาจราจรในเขตเมืองและเพิ่มความ คล่องตัวในการเดินทางและการขนส่ง เป็นหนึ่งในแนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนปฏิรูปประเทศ ของกรมทางหลวงชนบท โดยมีโครงการก่อสร้างเพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรในปริมณฑลและภูมิภาค และ โครงการก่อสร้างเพื่อพัฒนาถนนผังเมือง เป็นโครงการสำคัญที่ช่วยแก้ไขปัญหาจราจรในเขตเมือง เพื่อ รองรับปริมาณจราจรที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต ซึ่งที่ผ่านมากรมทางหลวงชนบทได้ดำเนินการก่อสร้างและขยาย ถนนในจังหวัดปริมณฑลไปแล้วหลายเส้นทาง และมีโครงการที่จะดำเนินการในอนาคต ดังนี้

๒.๑ โครงการก่อสร้างเพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรในปริมณฑลและภูมิภาค

๒.๑.๑ โครงการที่ก่อสร้างแล้วเสร็จ

- โครงการขยายถนนราชพฤกษ์(ซอยจรัญสนิทวงศ์ ๑๓ – ทล.๓๔๕) ระยะทาง ๒๒.๑๒๗ กิโลเมตร

- โครงการก่อสร้างถนนต่อเชื่อมถนนราชพฤกษ์ – ถนนกาญจนาภิเษก (แนวเหนือ – ใต้) ระยะทาง ๑๔.๗๒๒ กิโลเมตร

- โครงการขยายถนนกัลปพฤกษ์ ระยะทาง ๗.๖๐๒ กิโลเมตร

๒.๑.๒ โครงการที่จะดำเนินการในอนาคต

- โครงการขยายถนนชัยพฤกษ์ ระยะทาง ๑๒.๐๐๐ กิโลเมตร ได้เสนอขอรับ งบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

- โครงการถนนต่อเชื่อมสะพานข้ามแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณถนนนนทบุรี๑ – ถนน กาญจนาภิเษก จังหวัดนนทบุรี ระยะทาง ๓.๘๒๗ กิโลเมตร

- โครงการถนนต่อเชื่อมถนนนครอินทร์ – ศาลายา จ.นนทบุรี,จ.นครปฐม ระยะทาง ๑๑.๙๘๗ กิโลเมตร

๒.๒ โครงการก่อสร้างเพื่อการพัฒนาถนนผังเมือง

กรมทางหลวงชนบทได้รับมอบหมายจากคณะอนุกรรมการผังเมือง และจังหวัดต่าง ๆ ได้เสนอขอให้กรมทางหลวงชนบทก่อสร้างถนนผังเมือง จำนวน ๒๐๔ สาย ระยะทางรวมประมาณ ๗๘๙.๘๖๔ กิโลเมตร โดยมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๒.๒.๑ ก่อสร้างแล้วเสร็จ จำนวน ๗๙ สายทาง ระยะทางรวม ๒๘๖.๘๔๙ กิโลเมตร

๒.๒.๒ อยู่ระหว่างก่อสร้าง จำนวน ๙ สายทาง ระยะทางรวม ๖๓.๓๑๗ กิโลเมตร

๒.๒.๓ เสนอขอรับงบประมาณค่าก่อสร้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๒ สายทาง ได้แก่

- ถนนสาย ข๑ ผังเมืองรวมเมืองสมุทรปราการ จ.สมุทรปราการ ระยะทาง ๑.๙๒๕ กิโลเมตร

- ถนนสาย ข๙, ค๓ ผังเมืองรวมชุมชนโคกกลอย - ท้ายเหมือง จ.พังงา ระยะทาง ๔.๒๒๙ กิโลเมตร

๓. ประเด็นการร่วมหาแนวทางกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาการขาดงบประมาณในการบำรุงรักษานั้น กรมทางหลวงชนบทขอเรียนว่า ได้ประสานงานกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดทำเป็นแผนพัฒนา/แผนซ่อมบำรุงถนนถ้อยโอน พร้อมข้อมูลรายละเอียดสายทาง เพื่อขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดตั้งงบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจในการซ่อมบำรุงถนนถ้อยโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ - ปัจจุบัน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับงบประมาณดังกล่าวแล้ว จำนวน ๖๐,๓๘๑,๕๖๗,๙๐๐ ล้านบาท มีระยะทางที่ดำเนินการรวมจำนวน ๒๓,๐๓๐.๗๘๖ กิโลเมตร และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมทางหลวงชนบท ได้เสนอขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จัดตั้งงบประมาณอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกจำนวน ๑๐,๐๑๒.๑๗๗๒ ล้านบาท ทั้งนี้กรมทางหลวงชนบทยังได้ประสานงานให้แขวงทางหลวงชนบททั่วประเทศ เสนอสายทางขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ชำรุดเสียหายและมีความจำเป็นต้องซ่อมบำรุง สำหรับใช้ในการขอสนับสนุนงบประมาณจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนผู้ใช้งาน

(๔) กรมเจ้าท่าควรมีการขึ้นทะเบียนและจัดทำแผนการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดสรรงบประมาณในการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำ ที่จะช่วยเพิ่มความสะดวก และปริมาณการคมนาคมขนส่งทางน้ำให้มากขึ้น และควรมีมาตรการและการควบคุมป้องกันการรุกรานลำน้ำที่เข้มนวด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมเจ้าท่า

การดำเนินงานขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำทางเดินเรือของกรมเจ้าท่า เป็นการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ปี พ.ศ. ๒๔๕๖ มาตรา ๑๒๐ ซึ่งนับได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของกรมเจ้าท่า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมืออุปกรณ์ ประสิทธิภาพ และองค์ความรู้ทางด้านวิชาการต่าง ๆ ในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำ เนื่องจากการคมนาคมขนส่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ และมีความจำเป็นต้องลดต้นทุนการขนส่งลงให้มากที่สุด ซึ่งตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ได้ดำเนินการบนพื้นฐานกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน แผนยกระดับการพัฒนาประสิทธิภาพระบบโครงข่ายการขนส่งสินค้าชายฝั่งของไทยของกระทรวงคมนาคม ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ของกรมเจ้าท่า

ประเทศไทย มีการวางยุทธศาสตร์การขนส่งของประเทศไทย โดยเป้าหมายกำหนดให้การขนส่งทางน้ำและทางราง เป็นเส้นทางขนส่งหลักในการขนส่งระยะยาว ส่วนการขนส่งทางถนนเป็นส่วนขนส่งต่อเชื่อมจากต้นทางสู่เส้นทางหลักกับนำส่งจากเส้นทางหลักสู่ปลายทาง ด้านการขนส่งทางอากาศเป็นส่วนสนับสนุนสำหรับสินค้าที่ต้องการความรวดเร็วเป็นสำคัญ ทั้งนี้ระบบการขนส่งทางน้ำถือว่าเป็นระบบที่ประหยัดที่สุด โดยรวมแล้ว ๙๕ % ของการขนส่งทั่วโลก เป็นการขนส่งทางน้ำเพราะขนส่งได้มาก รองลงมาก็คือ ระบบรางและระบบถนน ในการศึกษาต้นทุนการขนส่งในระบบต่าง ๆ มีการยกตัวอย่างง่าย ๆ ก็คือ ใช้น้ำมัน ๑ ลิตร ระยะทาง ๑ กิโลเมตร ถ้าขนส่งทางน้ำจะขนส่งสินค้าหรือของประมาณ ๒๑๗ ตัน แต่ถ้าขนส่งในระบบรางโดยใช้น้ำมัน ๑ ลิตร ระยะทาง ๑ กิโลเมตรจะขนส่งได้ ๘๕ ตัน แต่ถ้าทางถนนเหลือ ๒๕ ตัน

กรมเจ้าท่า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางน้ำ จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานในส่วนของร่องน้ำทางเดินเรือเพื่อสนับสนุนระบบโลจิสติกส์ โดยกำหนดรายชื่อร่องน้ำที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ทั้งด้านการขนส่งอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว ที่จำเป็นต้องขุดลอกรักษาระดับความลึกของร่องน้ำให้เป็นไปตามรูปแบบมาตรฐานที่กำหนดตลอดเวลาเพื่อให้การคมนาคมขนส่งทางน้ำได้รับความสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย จำนวน ๑๖ ร่องน้ำ ได้แก่

๑. ร่องน้ำทางเข้าท่าเรือกรุงเทพฯ ร่องที่ ๒ จ.สมุทรปราการ
๒. ร่องน้ำสมุทรสาคร (ท่าจีน) จ.สมุทรสาคร
๓. ร่องน้ำบ้านดอน จ.สุราษฎร์ธานี
๔. ร่องน้ำสงขลา (ร่องนอก, ร่องใน)
๕. ร่องน้ำปัตตานี จ.ปัตตานี
๖. ร่องน้ำปากพนัง จ.นครศรีธรรมราช
๗. ร่องน้ำท่าเรือเนกประสงค์ระนอง จ.ระนอง
๘. ร่องน้ำสมุทรสงคราม (แม่กลอง) จ.สมุทรสงคราม
๙. ร่องน้ำขนอม (ร่องนอก) จ.นครศรีธรรมราช
๑๐. ร่องน้ำขนอม (ร่องใน) จ.นครศรีธรรมราช
๑๑. ร่องน้ำบางปะกง จ.ฉะเชิงเทรา
๑๒. ร่องน้ำภูเก็ต (ท่าเรือน้ำลึก) จ.ภูเก็ต
๑๓. ร่องน้ำกระบี่ท่าเรือ (ร่องใน) จ.กระบี่
๑๔. ร่องน้ำกระบี่ท่าเรือ (ร่องนอก) จ.กระบี่
๑๕. ร่องน้ำกันตัง จ.ตรัง
๑๖. ร่องน้ำท่าเรือเชียงแสน แห่งที่ ๒ จ.เชียงราย

พร้อมทั้งทำการศึกษาด้านวิศวกรรม เศรษฐศาสตร์ และสิ่งแวดล้อมเพื่อศึกษาความเหมาะสมในการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำว่าต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบ/วิธีการในการขุดลอกหรือไม่ ความคุ้มค่าและผลตอบแทนในปัจจุบันเป็นอย่างไรเป็นต้น โดยปัจจุบันมีผลการศึกษาแล้ว ๖ ร่องน้ำและจะทำการศึกษาร่องน้ำที่เหลือต่อเนื่องจนครบถ้วน สำหรับแผนการขุดลอกร่องน้ำเพื่อการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำ ตามผลการศึกษาให้ดำเนินการขุดลอกปริมาณวัสดุที่ตกค้างในร่องน้ำทั้งหมดในระยะเวลา ๑-๒ ปีและในปีต่อไปต้อง

ดำเนินการขุดลอกบำรุงรักษาตามอัตราการตกตะกอนที่ตกตะกอนทับถมอยู่ตลอดเวลาเป็นประจำทุกปี ซึ่งจะช่วยประหยัดงบประมาณหากจัดสรรงบประมาณให้กรมเจ้าท่าอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ดังที่ได้กล่าวมาต้องใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากในคราวเดียวกันและหลายร่องน้ำ แผนการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำที่วางไว้จึงอาจจะปรับเป็นแผนระยะกลาง (ไม่เกิน) ๕ ปีต่อร่องน้ำที่จะต้องดำเนินการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำทางเดินเรือให้แล้วเสร็จโดยเป็นไปตามรูปแบบมาตรฐานที่กำหนดไว้ตลอดเวลาและต้องได้รับงบประมาณในการขุดลอกบำรุงรักษาตามอัตราการตกตะกอนเป็นประจำต่อเนื่องทุกปีเช่นเดียวกันจึงจะช่วยประหยัดงบประมาณและเกิดความคุ้มค่าในการลงทุนเพื่อให้การคมนาคมขนส่งทางน้ำได้รับความสะดวก รวดเร็วและปลอดภัย ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการขอรับจัดสรรงบประมาณในการขุดลอกและบำรุงรักษาร่องน้ำที่จะช่วยเพิ่มความสะดวกและปริมาณการขนส่งทางน้ำให้มากขึ้น ทั้งนี้ กรมเจ้าท่าจะได้วางแผนของงบประมาณเพื่อดำเนินการศึกษาความเหมาะสมในการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำตามข้อสังเกตในโอกาสต่อไปด้วย

สำหรับมาตรการและการควบคุมป้องกันการล่องล้าลำแม่น้ำ กรมเจ้าท่ามีการดำเนินการควบคู่กับการพัฒนาเส้นทางคมนาคมขนส่งทางน้ำมาโดยตลอด โดยได้มีมาตรการและการควบคุมป้องกันการรุกล้าลำน้ำที่เข้มงวด ดังนี้

๑. การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมไม่ให้มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่องล้าลำแม่น้ำ โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือปลูกสร้างไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต เพื่อไม่ให้มีการปลูกสร้างเพิ่มเติม จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยแก้ไขเพิ่มเติมอัตราโทษให้มีความเหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาการบุกรุกพื้นที่ทางน้ำสาธารณะที่เพิ่มมากขึ้น

๒. กรมเจ้าท่า ได้ดำเนินการขึ้นทะเบียน และออกใบอนุญาต ให้กับเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งล่องล้าลำแม่น้ำ ที่ได้มาแจ้งตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓๒/๒๕๖๐ เรื่อง การบรรเทาความเสียหายให้แก่ประชาชนในกรณีปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่องล้าลำแม่น้ำ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมไม่ให้มีการปลูกสร้างอาคารหรือสิ่งอื่นใดล่องล้าลำแม่น้ำอีกต่อไป ซึ่งได้แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อบังคับให้มีการรื้อถอนหรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำน้ำ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้รื้อถอนหรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำน้ำ เพื่อกำหนดนโยบายและจัดทำแผนการรื้อถอนหรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำน้ำ ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลให้รื้อถอนหรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำน้ำ โดยจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับแผนจัดการรื้อถอนหรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำแม่น้ำเสนอต่ออธิบดีกรมเจ้าท่า เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบพร้อมจัดทำกำลังคน สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นต่อการรื้อถอน หรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำน้ำ และเบิกจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่ออุดหนุนจ่ายสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการรื้อถอน หรือแก้ไขสิ่งล่องล้าลำน้ำตามระเบียบกระทรวงการคลัง ตามคำสั่งกรมเจ้าท่าที่ ๔๕๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งออกตามระเบียบกรมเจ้าท่าว่าด้วยการดำเนินคดีเกี่ยวกับสิ่งล่องล้าลำน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๐

๓. การแก้ไขสิ่งล่องล้าลำแม่น้ำที่ไม่ได้รับอนุญาตและแนวทางการป้องกันการปลูกสร้างสิ่งล่องล้าลำแม่น้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

๓.๑ ดำเนินการแล้วเสร็จ

๓.๑.๑ จัดการจ้างที่ปรึกษาเพื่อทำการสำรวจ จัดทำแผนที่และรายละเอียดของสิ่งล่องล้าลำแม่น้ำ ระยะที่ ๑ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ในปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ วงเงิน ๒๙๘.๕๐ ล้านบาท พื้นที่

ดำเนินการบริเวณร่องน้ำภายในประเทศ (แม่น้ำ) และบริเวณชายฝั่งทะเลรวมระยะทางดำเนินการ ๔,๗๔๗.๗๑ กิโลเมตร

๓.๑.๒ มอบอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาอนุญาตสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ และการดำเนินการเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต

๓.๑.๓ จัดทำบันทึกความร่วมมือในโครงการบ้านมั่นคงในพื้นที่กรมเจ้าท่า ระหว่าง กรมเจ้าท่า สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์ เทศบาลตำบลหาดเล็ก ขบวนองค์กรชุมชนจังหวัดตราด และจังหวัดตราด เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและการอยู่อาศัยของคนจนในชุมชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของกรมเจ้าท่า โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกระบวนการออกแบบวางผัง วางแผนการพัฒนาชุมชน ร่วมวางแผนหลักเกณฑ์การใช้ที่ดินแบบแปลงรวมการปรับปรุง ซ่อมแซมหรือก่อสร้างที่อยู่อาศัยให้มีความมั่นคงแข็งแรงเหมาะสมในการอยู่อาศัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น

๓.๑.๔ การบุกรุกและปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ เป็นการบุกรุกที่สาธารณะของรัฐ เป็นแผนงานด้านความมั่นคงของจังหวัด

๓.๑.๕ ประชาสัมพันธ์ผ่านโครงการเครือข่ายอาสาสมัคร และโครงการเยาวชนรักษาน้ำ เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ และผลกระทบที่เกิดขึ้น รวมทั้งการแจ้งเบาะแส การกระทำความผิด

๓.๒ อยู่ระหว่างดำเนินการ

๓.๒.๑ จัดการจ้างที่ปรึกษาเพื่อทำการสำรวจ จัดทำแผนที่และรายละเอียดของ สิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ ระยะที่ ๒ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อมาดำเนินการ ในปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ วงเงิน ๓๔๙ ล้านบาท พื้นที่ดำเนินการบริเวณร่องน้ำภายในประเทศ (แม่น้ำและคลอง) บริเวณชายฝั่งทะเล บริเวณเกาะ และบริเวณทะเลสาบ รวมระยะทางดำเนินการ ๗,๐๗๔.๓๗ กิโลเมตร

๓.๒.๒ การบูรณาการร่วมกับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมาย กับสิ่งปลูกสร้างสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบังคับใช้กฎหมาย สิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำที่ไม่ได้รับอนุญาต รวมทั้งการสร้างความรู้ความเข้าใจและประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทราบถึงโทษของการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ เพื่อเป็นการป้องปรามและ ดำเนินการให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๓.๓ แผนการดำเนินการในอนาคต

๓.๓.๑ จัดการจ้างที่ปรึกษาเพื่อทำการสำรวจ จัดทำแผนที่และรายละเอียดของ สิ่งล่วงล้ำลำแม่น้ำ ระยะที่ ๓ ขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อมาดำเนินการ ในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ วงเงิน ๒๖๕ ล้านบาท แต่ไม่ได้รับจัดสรร พื้นที่ดำเนินการบริเวณร่องน้ำภายในประเทศ รวมระยะทางดำเนินการ ๕,๔๖๕.๐๘ กิโลเมตร โดยกรมเจ้าท่าจะขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการในปีงบประมาณต่อไป

๓.๓.๒ โครงการปักหลักเขตควบคุมทางน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดเพื่อป้องกันการ บุกรุกแม่น้ำ ลำคลอง บึง อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ อันเป็นทางสัญจร หรือทะเลภายในน่านน้ำไทย หรือบนชายหาด ของทะเล ปีละ ๗๓,๐๐๐ หลัก ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

๔. จัดทำระบบควบคุมบันทึกข้อมูลการสำรวจสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ ผ่านระบบสิ่งล่วงล้ำลำน้ำ (encroachment.md.go.th)

(๙) กรมเจ้าท่า มีการก่อสร้างโครงสร้างแบบแข็งกลางทะเล เพื่อกีดขวางคลื่นสำหรับป้องกันการกัดเซาะ แต่ผลที่เกิดขึ้นจากรายงานของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกลับระบุว่า การก่อสร้างโครงสร้างแบบแข็งไม่อาจป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง และยังสร้างปัญหาให้กับพื้นที่อื่นอีกด้วย ทั้งนี้กรมเจ้าท่าและหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง เช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรต้องหารือกัน เพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งที่ชัดเจนร่วมกัน โดยกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ควรเป็นเจ้าภาพหลักในการแก้ไขปัญหา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมเจ้าท่า

การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งของกรมเจ้าท่า เป็นการดำเนินงานภายใต้พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๒๐ ซึ่งนับได้ว่าเป็นภารกิจสำคัญประการหนึ่งของกรมเจ้าท่า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมทั้งด้านบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมืออุปกรณ์ ประสบการณ์ และองค์ความรู้ทางด้านวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะทางด้านวิศวกรรมชายฝั่ง หลักการทำงานที่สำคัญและกรมเจ้าท่าได้ยึดถือตลอดมาในการดำเนินงานป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่โครงการ ดังนั้นในทุกโครงการก่อนดำเนินงาน กรมเจ้าท่าได้ดำเนินการตามหลักวิชาการ เป็นไปตามกฎหมายจัดให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการ เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น ผู้นำชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานระดับอำเภอ และหน่วยงานระดับจังหวัด เป็นต้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจะรับรู้รับทราบ และมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นตลอดจนการตัดสินใจในเรื่องการกำหนดรูปแบบและองค์ประกอบโครงการตั้งแต่ต้น มีการปรับปรุงรูปแบบโครงการตามความเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จนกระทั่งรูปแบบที่ได้มีความเหมาะสมตามหลักวิชาการและสอดคล้องกับความต้องการส่วนใหญ่ของประชาชน กรมเจ้าท่าจึงจะนำรูปแบบดังกล่าวไปดำเนินการก่อสร้าง โดยรูปแบบที่เหมาะสมในการแก้ปัญหการกัดเซาะชายฝั่งในแต่ละพื้นที่ ขึ้นกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ ลักษณะธรณีวิทยา สภาพอุทกนิยมิวิทยา กระแสน้ำในทะเล สาเหตุของปัญหา การใช้ประโยชน์และการยอมรับของประชาชนผู้มีส่วนร่วมในพื้นที่นั้นๆ อย่างไรก็ดี การกัดเซาะชายฝั่งเป็นปัญหาเชิงพลวัต (Dynamic) คลื่นลมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา อีกทั้งมีตัวแปรจำนวนมากที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่างแม่นยำ ๑๐๐% ดังนั้นแม้จะได้มีการก่อสร้างและดำเนินการตามองค์ประกอบ และรูปแบบที่มีการศึกษาทางวิชาการ ตลอดจนผ่านการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าวแล้วก็ตาม ยังคงมีความจำเป็นต้องติดตาม แก้ไขปัญหาที่อาจขึ้นเฉพาะจุด ตามสภาพคลื่นลมในอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงเชิงพลวัต ซึ่งเป็นขั้นตอนปกติของงานทางด้านวิศวกรรมชายฝั่ง

ในรายงานผลการตรวจสอบการดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๔ ที่ระบุผลการตรวจสอบโครงการที่ดำเนินการบริเวณอ่าวไทย และอันดามัน ๑๘ จังหวัด จำนวน ๗๐ โครงการ ใช้งบประมาณ ๓,๔๔๖.๖๐ ล้านบาท ว่าการดำเนินการมีแนวโน้มไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ สามารถแก้ไขปัญหาก็เพียงบางส่วน และการแก้ไขปัญหาส่งผล

ให้เกิดการกัดเซาะเพิ่มมากขึ้นนั้น กรมเจ้าท่าได้พิจารณาเนื้อหาของรายงานดังกล่าวแล้ว เห็นว่า ยังมีข้อเท็จจริงที่คลาดเคลื่อนซึ่งกรมเจ้าท่าได้จัดให้มีการประชุมชี้แจงทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสอบและได้ทำหนังสือชี้แจงต่อสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไปแล้วเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ตามที่ในรายงานผลการตรวจสอบของ สตง. ระบุว่า โครงการก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะสามารถป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งได้เพียงบางส่วน ได้แก่บริเวณหลังแนวเขื่อน แต่บริเวณที่เว้นระยะระหว่างเขื่อนแต่ละตัวปรากฏการกัดเซาะที่รุนแรงเข้าไปเป็นรูปโค้งเสี้ยวพระจันทร์ นอกจากนี้โครงการยังส่งผลให้เกิดการกัดเซาะบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงที่รุนแรงกว่าเดิมนั้น โดยข้อเท็จจริงในการก่อสร้างเขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งโดยที่มีรูปแบบเป็น Breakwater วางเรียงตัวขนานกับชายฝั่ง โครงสร้างในลักษณะนี้ จะช่วยสลายพลังงานของคลื่นที่เข้ามากระทบ พลังงานของคลื่นที่ลดลง จะทำให้ตะกอนตกด้านหลังของโครงสร้าง ช่วยป้องกันชายหาดและเพิ่มความกว้างให้กับชายหาด ปริมาณของตะกอนที่จะมาตกทับถมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะของชายฝั่ง และการออกแบบ เขื่อนป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งในรูปแบบของ Breakwater เป็นรูปแบบการก่อสร้างที่นิยมใช้ในการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งในหลายๆ ประเทศทั่วโลก โดยจะมีการปรับสมดุลของชายหาดภายหลังการก่อสร้างโครงสร้างในรูปแบบดังกล่าว นั่นคือชายหาดจะปรับตัวในลักษณะที่เป็น salients หรือ tombolo โดยปรับตัวเป็นรูปโค้งวงพระจันทร์หลังโครงสร้าง Breakwater ซึ่งเป็นลักษณะของการปรับสมดุลชายหาดใหม่ที่เป็นไปตามทฤษฎีวิศวกรรมชายฝั่งทุกประการ สามารถอ้างอิงตำราวิชาการที่เกี่ยวข้องในด้านดังกล่าวได้ แนวชายฝั่งที่โค้งเว้าบริเวณกันอ่าว ก็ได้มีการออกแบบเสริมทรายไว้ เพื่อให้การปรับสมดุลชายฝั่งรูปอ่าวโค้งวงพระจันทร์เกิดขึ้นเฉพาะบนแนวที่เสริมทรายหลังเขื่อนกันการกัดเซาะเท่านั้น ชายฝั่งเดิมจึงมิได้มีการถูกกัดเซาะหายไปแต่อย่างใด และตามหลักวิชาการแล้วจะไม่เรียกบริเวณกันอ่าวโค้งว่าเป็นการกัดเซาะแต่เรียกว่าเป็นการปรับสมดุลแนวชายหาดใหม่

ในส่วนของประเด็นผลกระทบโครงการที่ว่าส่งผลให้เกิดการกัดเซาะบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงที่รุนแรงกว่าเดิมนั้น โดยข้อเท็จจริงแล้วปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง ตามสภาพคลื่นลมและความรุนแรงของพายุที่พัดผ่านเข้ามาในพื้นที่ ซึ่งหากไม่ดำเนินการใดๆ พื้นที่บริเวณดังกล่าวนี้จะเกิดการกัดเซาะเพิ่มมากขึ้นอยู่แล้วตามธรรมชาติ ดังนั้นหากเปรียบเทียบบริเวณชายฝั่งที่มีโครงสร้างป้องกันและชายฝั่งข้างเคียงที่ไม่มีโครงสร้าง จะเห็นความชัดเจนของการกัดเซาะที่เกิดขึ้นในบริเวณที่ไม่มีโครงสร้างป้องกัน ซึ่งรูปแบบโครงสร้างที่กรมเจ้าท่าได้พิจารณานำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะในแต่ละพื้นที่ มีทั้งแบบใช้โครงสร้าง และไม่ใช้โครงสร้าง และบางพื้นที่ก็ใช้รูปแบบผสมผสาน เพื่อเร่งให้ชายหาดเข้าสู่สภาพสมดุลได้เร็วขึ้น โดยที่ผ่านมาการก่อสร้างโครงสร้างเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่กรมเจ้าท่าได้ดำเนินการไปแล้วสามารถแก้ปัญหาได้และเห็นผลได้อย่างชัดเจน ชายฝั่งหยุดการกัดเซาะ และ มีการติดตามผลเป็นระยะๆ ทั้งนี้ปัญหาการกัดเซาะมีความเป็นพลวัตรสูง การแก้ไขปัญหาจึงไม่สามารถดำเนินการแก้ไขแบบเบ็ดเสร็จในคราวเดียวได้ มีความจำเป็นต้องติดตาม ดำเนินการแก้ไขปัญหาเพิ่มเติมตามความเหมาะสม เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างยั่งยืน

ประเด็นการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในอดีต ก่อนมี พ.ร.บ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งปี พ.ศ.๒๕๕๘ กรมเจ้าท่าเป็นหน่วยงานปฏิบัติการดำเนินการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งหน่วยงานหนึ่ง โดยมีกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นหน่วยงานกำหนดยุทธศาสตร์และกำกับนโยบายและแผนงานด้านการแก้ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งในภาพรวมของประเทศ

เพื่อเป็นการบูรณาการงานกรมเจ้าท่าจะตั้งงบประมาณให้มีความสอดคล้องตามแผนแม่บทรายพื้นที่ของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งเป็นหลัก รวมทั้งโครงการที่กรมเจ้าท่าได้รับคำร้องขอและเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่มีความพร้อม มีการศึกษาในด้านต่างๆ แล้ว พร้อมกันนี้ ได้จัดทำแผน ๔ ปีและแผนรายปี โดยประสานแจ้งแผนงาน/โครงการให้กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งทราบเพื่อเป็นการบูรณาการแผนงาน/โครงการอีกทางหนึ่ง

การบูรณาการปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๖๒) มี พ.ร.บ.ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งปี พ.ศ.๒๕๕๘ จึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นประธาน และได้แต่งตั้งคณะกรรมการบูรณาการด้านการจัดการการกัดเซาะชายฝั่งทะเล ทำหน้าที่จัดทำยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติการ และงบประมาณในการจัดการป้องกันแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งแบบบูรณาการ เพื่อเสนอคณะกรรมการนโยบายและแผนการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแห่งชาติให้ความเห็นชอบ และให้หน่วยงานแปลงลงสู่การปฏิบัติ

(๑๐) กรมท่าอากาศยานควรพิจารณาหาแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่ของท่าอากาศยานที่มีสายการบินพาณิชย์ให้บริการน้อยและมีผลประโยชน์ที่ขาดทุน เช่น การพิจารณาให้เอกชนเข้าไปเป็นผู้บริหารจัดการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมท่าอากาศยาน

กรมท่าอากาศยานมีแนวทางในการบริหารจัดการพื้นที่ของท่าอากาศยานที่มีสายการบินพาณิชย์ให้บริการน้อยและมีผลประโยชน์ที่ขาดทุน โดยมีนโยบายในการนำพื้นที่ภายในท่าอากาศยานที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาบริหารจัดการ โดยให้ผู้ประกอบการเอกชนเข้ามาใช้ประโยชน์ได้ โดยที่ผ่านมามีท่าอากาศยานได้มีการขอเพิ่มวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์พื้นที่ภายในท่าอากาศยานนครราชสีมา ท่าอากาศยานชุมพร และท่าอากาศยานบุรีรัมย์ เพื่อให้สามารถรองรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบิน เช่น ศูนย์ซ่อมอากาศยาน สถาบันฝึกอบรมบุคลากรด้านการบิน ธุรกิจการเติมเชื้อเพลิงอากาศยาน และคลังสินค้า เป็นต้น ซึ่งในขณะนี้ ได้มีบริษัทเอกชนที่ดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบินมีความประสงค์จะเช่าพื้นที่ภายในท่าอากาศยานนครราชสีมา เพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้แก่ ศูนย์ซ่อมอากาศยาน นิคมอุตสาหกรรมการบิน โรงเรียนการบิน โรงงานผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และถอดแยกชิ้นส่วนอากาศยานปลดระวาง สำหรับท่าอากาศยานชุมพร ท่าอากาศยานร้อยเอ็ด และท่าอากาศยานพิษณุโลก มีการเปิดให้เช่าพื้นที่เพื่อดำเนินกิจกรรมโรงเรียนการบินแล้ว

(๑๑) ที่ผ่านมาสํานักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) มีการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาและจัดทำแผนงานด้านคมนาคมขนส่งในแต่ละรูปแบบเป็นจำนวนมากซึ่งหน่วยงานอื่นในกระทรวงคมนาคมมีการดำเนินการดังกล่าวเช่นกัน ดังนั้น สนข. จะต้องพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อจัดทำแผนและบูรณาการกับหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับแก้ไขปัญหาความซ้ำซ้อนของแผนงาน และจะต้องเป็นหน่วยงานที่จัดลำดับความสำคัญในการลงทุนภายใต้โครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานอื่นด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบายและจัดทำแผนหลัก แผนแม่บทและยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบการขนส่งและจราจร ความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมในระบบการขนส่งของประเทศ จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ ซึ่งเป็นการพิจารณาคัดเลือกโครงการเพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการลงทุน โดยโครงการที่บรรจุในแผนพัฒนาฯ จะต้องเป็นภารกิจยุทธศาสตร์มิใช่ภารกิจประจำที่หน่วยงานต้องดำเนินการอยู่แล้ว และต้องมีความจำเป็นเร่งด่วนในการดำเนินงานเพื่อให้สามารถพัฒนาตอบสนองความต้องการได้ทันเวลา ทั้งนี้ ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคมและสำนักงานงบประมาณได้นำไปใช้เป็นกรอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีด้วยแล้ว

อย่างไรก็ตาม สนข. ได้ดำเนินการขอรับการจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อดำเนินการศึกษาการแปลงนโยบายสู่การปฏิบัติแบบบูรณาการด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ในระดับภูมิภาคและประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อพิจารณาแนวทางในการจัดลำดับความสำคัญโครงการในแต่ละภูมิภาค ในมิติเศรษฐกิจ มิติสังคม มิติสิ่งแวดล้อม มิติความมั่นคง และในด้านต่างๆ เช่น ด้านท่องเที่ยว ด้านอุตสาหกรรม ด้านเกษตรกรรม และพิจารณาคัดเลือกและประเมินผลความคุ้มค่าของโครงการ ให้เกิดการบูรณาการด้านคมนาคมและระบบโลจิสติกส์

(๑๒) การทางพิเศษแห่งประเทศไทยควรพิจารณาการขยายสัมปทานให้มีความรอบคอบรัดกุม โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การทางพิเศษแห่งประเทศไทย

ในการขยายสัมปทานเพื่อยุติข้อพิพาทและคดีทั้งหมดของการทางพิเศษแห่งประเทศไทยกับบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทางด่วนกรุงเทพเหนือ จำกัด นั้น การทางพิเศษฯ ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ที่ให้หน่วยงานของรัฐนั้นอาจดำเนินการเจรจาต่อรองกับคู่พิพาทเพื่อบรรเทาความเสียหายของรัฐและให้เกิดความเป็นธรรมแก่ราษฎรได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการอย่างโปร่งใส ขอบด้วยกฎหมาย และคำนึงถึงผลประโยชน์ของชาติเป็นสำคัญ ในการนี้ การทางพิเศษฯ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายโดยการแก้ไขสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ และสัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน - ปากเกร็ด ซึ่งถือเป็นการแก้ไขสัญญาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญตามพระราชบัญญัติการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๔๗ และประกาศคณะกรรมการนโยบายการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ เรื่องลักษณะการแก้ไขสัญญาร่วมลงทุนในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๓ ประกอบพระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๖๘ (๓) ซึ่งคณะกรรมการการทางพิเศษฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบการแก้ไขสัญญา ทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว และคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ และคณะกรรมการกำกับดูแลโครงการทางด่วนสายบางปะอิน-ปากเกร็ดในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓ ได้เห็นด้วยกับการแก้ไขสัญญาโดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้ตรวจพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ฉบับแก้ไข) และร่างสัญญาโครงการทางด่วนสาย บางปะอิน-ปากเกร็ด (ฉบับแก้ไข) แล้ว กระทรวงคมนาคมจึงได้เสนอเรื่องการแก้ไขสัญญาดังกล่าว ให้คณะรัฐมนตรีให้

ความเห็นชอบ ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เห็นชอบการแก้ไขสัญญาโครงการระบบทางด่วนขั้นที่ ๒ (ทางพิเศษศรีรัช รวมถึง ส่วนติ) และสัญญาโครงการทางด่วนสายบางปะอิน-ปากเกร็ด (ทางพิเศษอุดรรัถยา) รวม ๒ ฉบับ ตามที่กระทรวงคมนาคมเสนอ

(๑๓) การรถไฟแห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ดินของการรถไฟให้มากขึ้น ในส่วนของการก่อสร้างจุดข้ามทางรถไฟควรคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุด้วย และควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมต่อทางรถไฟและรถไฟความเร็วสูงสำหรับให้ประชาชนใช้บริการขนส่งสาธารณะมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

การรถไฟแห่งประเทศไทย

การรถไฟแห่งประเทศไทยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ดินของการรถไฟให้มากขึ้น ปัจจุบันการรถไฟฯ โดยฝ่ายบริหารทรัพย์สิน ได้ดำเนินการ

๑. จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพสูงตามรายสถานีทั่วประเทศ จำนวน ๒๕ สถานี ปัจจุบันจัดทำแผนแม่บทเสร็จแล้ว และทยอยพัฒนาพื้นที่ตามแผนแม่บทตามความเหมาะสมของพื้นที่และตลาด

๒. จัดทำแผนและผลการศึกษาการพัฒนาพื้นที่แปลงใหญ่ที่มีมูลค่ามากกว่า ๑ พันล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างขออนุมัติคณะกรรมการรถไฟ เพื่อจัดทำโครงการตามแผน เช่น พื้นที่บริเวณสถานีขอนแก่น สถานีธนบุรี สถานีแม่น้ำ พื้นที่ กม.๑๑ เป็นต้น

๓. แผนการจัดตั้งบริษัทลูกเพื่อพัฒนาที่ดินและทรัพย์สินของการรถไฟฯ ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการเสนอขออนุมัติจากคณะรัฐมนตรี การก่อสร้างจุดข้ามทางรถไฟควรคำนึงถึงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการและผู้สูงอายุด้วย

การรถไฟแห่งประเทศไทยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. มีทางผ่านเสมอระดับ ชนิดมีเครื่องกั้นถนนเสมอระดับ ที่ผู้สูงอายุ และผู้พิการสามารถข้ามถนนได้อย่างปลอดภัย

๒. มีทางผ่าน ชนิดไม่มีเครื่องกั้นถนนเสมอระดับ การรถไฟฯ ได้ติดตั้งสัญญาณเตือนไฟกระพริบ และมีป้ายเตือนหัวรถจักร และป้ายหยุด เพื่อเป็นการเตือนให้ผู้สัญจรข้ามทางรถไฟก่อนข้ามทางรถไฟ โดยปลอดภัยผู้สัญจรข้ามทางรถไฟต้องหยุดเหลียวมองขบวนรถไฟก่อนข้ามทางรถไฟ

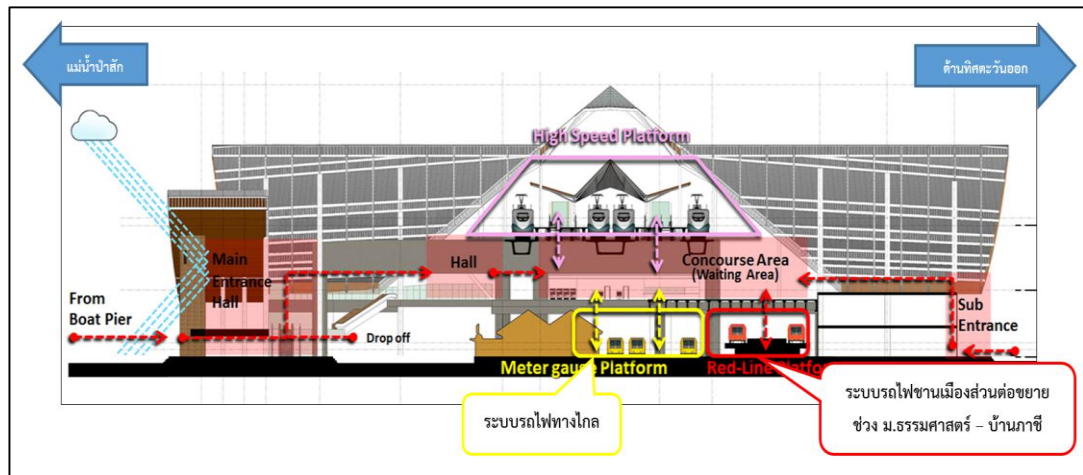
ควรมีการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเชื่อมต่อทางรถไฟและรถไฟความเร็วสูงสำหรับให้ประชาชนใช้บริการขนส่งสาธารณะมากยิ่งขึ้น

โครงการความร่วมมือระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนในการพัฒนาระบบรถไฟความเร็วสูงเพื่อเชื่อมโยงภูมิภาค ช่วงกรุงเทพมหานคร – หนองคาย (ระยะที่ ๑ ช่วงกรุงเทพมหานคร – นครราชสีมา) รายละเอียดการเชื่อมต่อกับ Mode อื่นจากสถานีรถไฟ

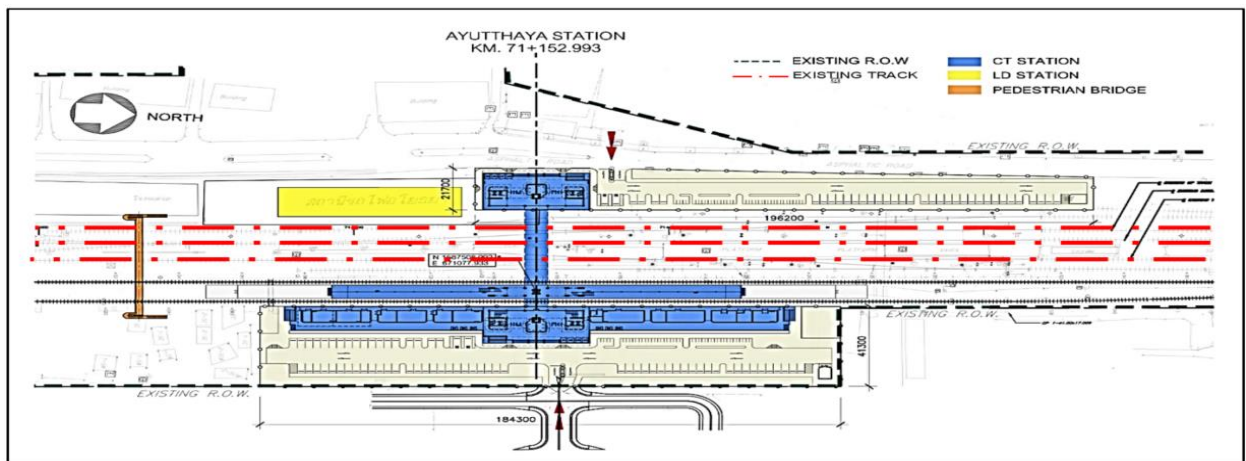
๑. สถานีอยุธยา

ได้กำหนดให้มีขบวนขบวนรถรับระบบรถไฟปัจจุบัน (รถไฟทางไกล) โดยเป็นไปตามรูปแบบการวางผังบริเวณสถานีอยุธยาของโครงการระบบรถไฟชานเมืองร่วมกับรถไฟทางไกลเชื่อมต่อระบบขนส่งมวลชนในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ช่วง ม. ธรรมศาสตร์-สถานีชุมทางบ้านภาชี ซึ่งได้กำหนดให้สถานีอยุธยา

สามารถรองรับแนวเส้นทางรถไฟทางไกลจำนวน ๓ ทาง และรองรับแนวเส้นทางระบบรถไฟฟ้าชานเมืองฯ จำนวน ๒ ทาง แสดงดังรูปที่ ๑ และรูปที่ ๒

รูปที่ ๑ แสดงรูปตัดสถานีอยุธยา

รูปที่ ๒ แสดงการวางผังบริเวณสถานีพระนครศรีอยุธยา (AYY)

ผู้โดยสารที่มาใช้บริการที่สถานีอยุธยาฝั่งหน้าสถานี (แม่น้ำป่าสัก) สามารถใช้บริการที่สถานีอยุธยาได้ทั้ง ๒ ฝั่งถนน ทล.๓๐๕๓ ดังนี้

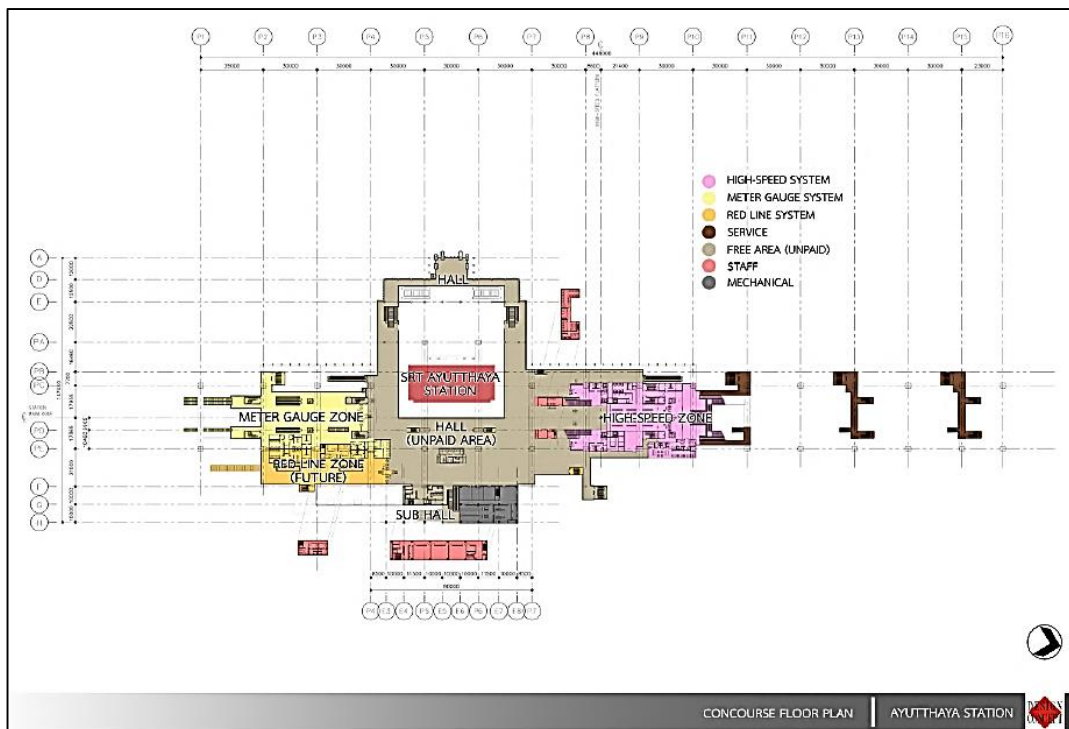
๑. ผู้โดยสารที่เดินทางมาจากทางด้านทิศใต้ (สะพานปรีดี-ธำรง) และท่าเรือ สามารถเข้าสู่อาคารสถานีได้ที่บริเวณที่ ๑ (Main Hall) ดังรูปที่ ๓ และขึ้นมาที่ชั้น ๒ แล้วใช้สะพานลอย (Skywalk) เพื่อข้ามผ่าน ทล.๓๐๕๓ และเชื่อมเข้าสู่ที่ขึ้นจำหน่ายตั๋ว ดังรูปที่ ๔

๒. ผู้โดยสารที่เดินทางมาจากทางทิศเหนือ (ทล.๓๒) สามารถเข้าสู่อาคารสถานีจากบันไดทางขึ้นได้ที่บริเวณที่ ๒ ดังรูปที่ ๓ เพื่อเชื่อมเข้าสู่ชั้นจำหน่ายตั๋ว ดังรูปที่ ๔

๓. จากรูปที่ ๓ แสดงลักษณะการพัฒนาพื้นที่บริเวณด้านหน้าสถานี (แม่น้ำป่าสัก) จะเห็นได้ว่าโครงการได้ออกแบบใช้พื้นที่เป็นสวนหย่อม พื้นที่จอดรถส่วนบุคคลและรถโดยสารสาธารณะ ทั้งนี้ได้มีการวางแผนจัดทำท่าเรือริมน้ำเพื่อรองรับผู้โดยสารเพิ่มเติมในอนาคต

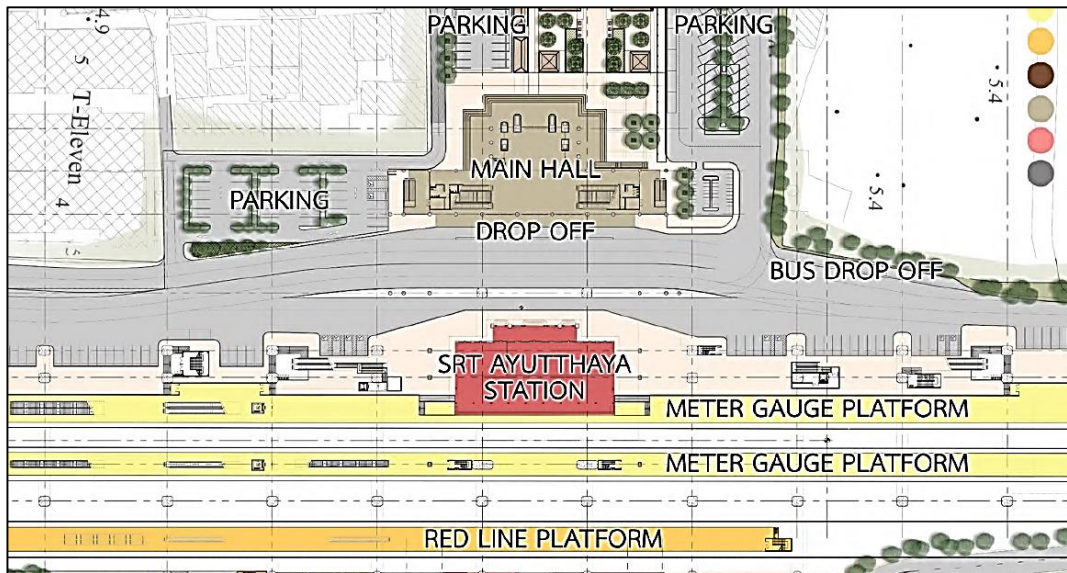

รูปที่ ๓ แสดงแปลนชั้นระดับพื้น

รูปที่ ๔ แสดงแปลนชั้นจำหน่ายตั๋ว

การปรับแนวนนของ ทล.๓๐๕๓ เพื่อหลีกเลี่ยงโครงสร้างของสถานีรถไฟความเร็วสูงอยุธยา ดังรูปที่ ๕ และ ปรับยกระดับผิวจราจรสูงขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้สอดคล้องกับระดับจุดจอดรถรับ-ส่งผู้โดยสารเข้าสู่พื้นที่อาคาร สถานี เนื่องจากการออกแบบได้พิจารณาคำนึงถึงการป้องกันปัญหาน้ำท่วม ที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต ดังรูปที่ ๕

รูปที่ ๕ แสดงรูปแบบโครงสร้างเสาสถานี ที่จำเป็นต้องออกแบบปรับแนวนน ทล.๓๐๕๓

๒. สถานีสระบุรี

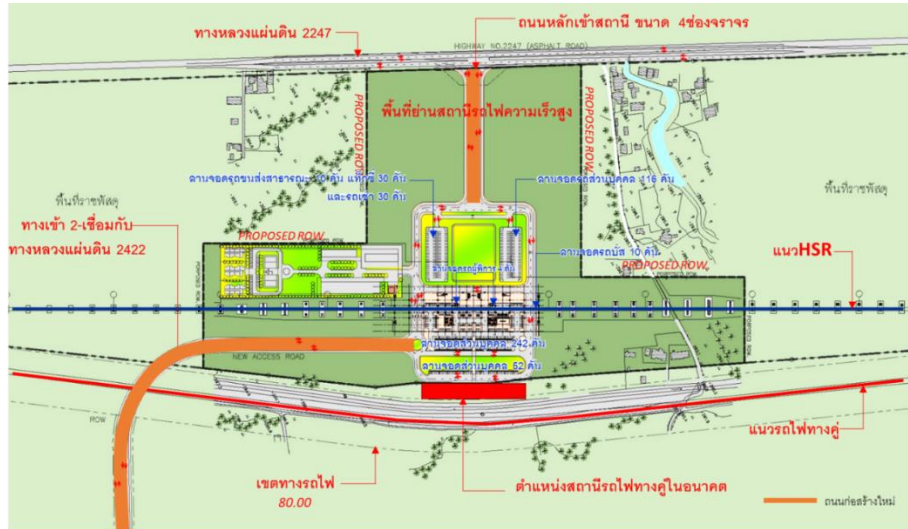
สถานีสระบุรี ได้ออกแบบให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทาง (Intermodal Facilities) ไว้ ประกอบด้วยที่จอดรถส่วนบุคคล รถแท็กซี่ รถบัสขนส่งสาธารณะ และเชื่อมต่อกับทางรถไฟเดิม ดังแสดงดังรูป ๖

รูปที่ ๖ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทางบริเวณสถานีสระบุรี

๓. สถานีปากช่อง

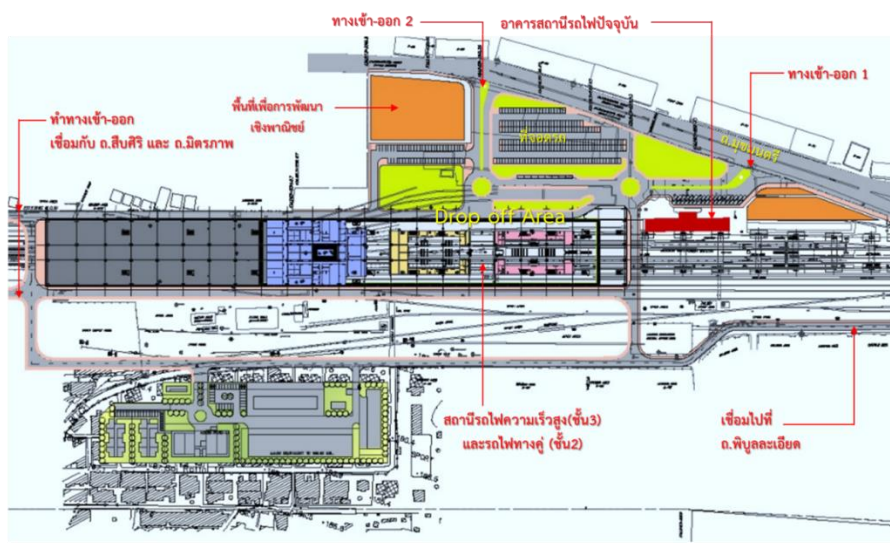
สถานีสระบุรี สถานีปากช่อง และสถานีนครราชสีมาในย่านสถานี (Station Plaza) ได้ออกแบบให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทาง (Intermodal Facilities) ประกอบด้วยที่จอดรถส่วนบุคคล รถแท็กซี่ รถบัสขนส่งสาธารณะ และเชื่อมต่อกับทางรถไฟปัจจุบัน (รถไฟทางไกล) ดังแสดงดังรูป ๗

รูปที่ ๗ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทางบริเวณสถานีปากช่อง

๔. สถานีนครราชสีมา

สถานีนครราชสีมาในย่านสถานี (Station Plaza) โดยโครงการรถไฟความเร็วสูงและโครงการรถไฟทางคู่ใช้อาคารสถานีร่วมกัน ซึ่งรถไฟความเร็วสูงใช้ทางวิ่งอยู่ชั้นสาม และรถไฟเดิม (ทางคู่) ใช้ชั้นสอง และออกแบบให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทาง (Intermodal Facilities) ประกอบด้วยที่จอดรถส่วนบุคคล รถแท็กซี่ รถบัสขนส่งสาธารณะ ดังแสดงดังรูป ๘

รูปที่ ๘ สิ่งอำนวยความสะดวกในการเชื่อมต่อการเดินทางบริเวณสถานีนครราชสีมา

(๑๔) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพจะต้องหาแนวทางแก้ปัญหาของหน่วยงานที่มีเป็นจำนวนมากอย่างเร่งด่วน อาทิ ปัญหาสถานะทางการเงิน ปัญหาการดำเนินโครงการที่มีปัญหาอุปสรรค เช่น บัตรโดยสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Ticket) การจัดซื้อรถเมล์โดยสารก๊าซธรรมชาติ (NGV) ปัญหาการควบคุมคุณภาพและการให้บริการของรถร่วมบริการ ปัญหาสายการเดินรถที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ เส้นทางรถไฟฟ้าและจำนวนผู้โดยสารในปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

๑. ปัญหาการควบคุมคุณภาพและการให้บริการของรถร่วมบริการ

ตามมติคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบก ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปเส้นทางใหม่เพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนโดยให้ ขสมก. และเอกชนที่เป็นคู่สัญญาเดินรถกับ ขสมก. ยื่นคำขออนุญาตประกอบการฯ เส้นทางหมวด ๑ ซึ่งรถเอกชนร่วมบริการได้ยื่นคำขอจำนวน ๕๔ เส้นทาง และกรมการขนส่งทางบก ได้รับโอนรถร่วมไปกำกับ ดูแลแล้วจำนวน ๔๙ เส้นทาง คงเหลือ ๕ เส้นทางอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการขนส่งทางบก อนุมัติออกใบอนุญาตในเส้นทาง ให้แก่ผู้ประกอบการ

ส่วนเส้นทางที่เหลืออยู่ระหว่างกรมการขนส่งทางบกจะเปิดรับคำขอทั่วไปเริ่มจากเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป และมอบให้องค์การกำกับดูแลเป็นการชั่วคราวจนถึง ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๔๒ เส้นทางเพียงเท่านั้น ปัจจุบันการกำกับดูแลก็จะมีปัญหาในการจัดเดินรถสืบเนื่องจากปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้ไม่สามารถจัดการเดินรถได้ตามปกติ

๒. ปัญหาสถานะการเงิน

องค์การมีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่าย เนื่องจากต้นทุนการดำเนินงานที่สูง การเก็บค่าโดยสารต่ำกว่าต้นทุนที่แท้จริงทำให้ประสบผลการขาดทุนมาโดยตลอด ประกอบกับผู้ประกอบการรถเอกชนร่วมบริการค้างชำระค่าตอบแทนเป็นจำนวนมาก จึงขาดสภาพคล่องทางการเงิน จำเป็นต้องกู้เงินมาบริหารจัดการ ส่งผลให้มีภาระหนี้สินและดอกเบี้ยจ่ายสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ขสมก. จึงได้ปรับปรุงแผนฟื้นฟูกิจการ ขสมก.(ฉบับปรับปรุงใหม่) ประกอบด้วย

๒.๑ จัดหารถโดยสารปรับอากาศ ซึ่งไม่มีเงินลงทุน ประกอบด้วย

๒.๑.๑ เช่า รถ EV ๒,๕๑๑ คัน โดยจ่ายค่าเช่าตามกิโลเมตรบริการ + รถ NGV ๔๘๙ คัน (ซื้อแล้ว) รวมเป็น ๓,๐๐๐ คัน

๒.๑.๒ จ้างเอกชนเดินรถ ๑,๕๐๐ คัน โดยจ่ายค่าเช่าตามกิโลเมตรบริการ

๒.๒ การปรับโครงสร้างองค์กร คงเหลือพนักงาน จำนวน ๘,๒๖๗ คน คิดสัดส่วนรถ : พนักงาน = ๑ : ๒.๗๖ (จากเดิม จำนวน ๑๓,๙๖๑ คน) จ้างพนักงานสำนักงานอัตราจ้าง (Outsource) จ้างพนักงานขับรถ (Outsource) แทนพนักงานเกษียณอายุแต่ละปี

๒.๓ การเกษียณอายุก่อนกำหนด ในปี ๒๕๖๔ พนักงานเก็บค่าโดยสารเข้าโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด จำนวน ๕,๓๐๑ คน วงเงิน ๔,๕๖๐ ล้านบาท

๒.๔ พัฒนาพื้นที่เชิงธุรกิจ โดยให้เอกชนร่วมลงทุนพัฒนาพื้นที่อู่บางเขน และอู่มีนบุรี และเพิ่มรายได้ให้ ขสมก.ปีละ ๔๐ ล้านบาท

๒.๕ การขอให้ภาครัฐรับภาระหนี้สิน

๒.๕.๑ รัฐรับภาระหนี้สินทั้งหมด จำนวน ๑๒๗,๗๘๖.๑๐๙ ล้านบาท หรือตามที่
เกิดขึ้นจริง

๒.๕.๒ รัฐสนับสนุนเงิน PSO เฉพาะรถโดยสารปรับอากาศ ๗ ปี เป็นเงิน ๙,๖๗๔ ล้านบาท
EBITDA เป็นบวกในปี ๒๕๗๒ เริ่มโครงการ ๒๕๖๕

๓. ปัญหาบัตรโดยสารอิเล็กทรอนิกส์ (e-Ticket)

องค์การได้ดำเนินโครงการเช่าระบบบัตรโดยสารอิเล็กทรอนิกส์พร้อมอุปกรณ์ (E-Ticket)
จำนวน ๒,๖๐๐ คัน กับกลุ่มนิติบุคคลร่วมทำงาน โดยบริษัท ช.ทวี จำกัด(มหาชน) กำหนดการติดตั้งแล้วเสร็จ
ภายในเดือน มิถุนายน ๒๕๖๑ แต่เนื่องจากกลุ่มนิติบุคคลดังกล่าวไม่ปฏิบัติตามสัญญา และไม่สามารถส่งมอบ
งานได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด องค์การจึงบอกเลิกสัญญาเช่าระบบบัตรโดยสารอิเล็กทรอนิกส์พร้อมอุปกรณ์

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม ครั้งที่ ๒๘/๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่
๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ได้ข้อสรุปแนวทางการดำเนินงานระบบตั๋วร่วมในการใช้ข้อมูล การใช้งานร่วมกันของระบบ
ตั๋วร่วมในระยะเร่งด่วน โดยการพัฒนาให้บัตรแมงมุม บัตร MRT Plus ของ รฟม. และบัตร Rabbit ของ BTS
สามารถใช้งานร่วมกันได้

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม ครั้งที่ ๒๙-๒/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๑
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ รับทราบรายงานความคืบหน้าตามแผนการดำเนินการระบบตั๋วร่วมในระยะเร่งด่วน เพื่อ
พัฒนาให้บัตรแมงมุม บัตร MRT Plus ของ รฟม. และบัตร Rabbit ของ BTS สามารถใช้งานร่วมกันได้ และ
มอบหมายให้ BTS รฟม. และ BEM หาข้อสรุปเรื่องแหล่งที่มาของค่าใช้จ่ายในการจัดทำระบบและการ
ดำเนินการ รวมถึงการทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือเกี่ยวกับการไม่เปิดเผยข้อมูล (Non Disclosure
agreement : NDA)

มติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม ครั้งที่ ๓๐-๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๓
มีนาคม ๒๕๖๓ รับทราบบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) ระหว่าง ๕ หน่วยงาน ได้แก่ สนข. รฟม.กทม.
BEM และ BTS โดยกำหนดลงนาม MOU วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ และเห็นชอบในหลักการแต่งตั้งคณะทำงาน
ศึกษาแนวทางการบริหารจัดการระบบเก็บค่าผ่านทางอัตโนมัติ (ETCS) เพื่อให้สามารถใช้งานร่วมกับระบบ
ตั๋วร่วมได้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

อยู่ระหว่างคณะกรรมการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วมดำเนินการ

๔. การจัดซื้อรถเมล์โดยสารก๊าซธรรมชาติ (NGV)

องค์การได้ตรวจรับรถโดยสารปรับอากาศใช้เชื้อเพลิงธรรมชาติ (NGV) เพื่อนำไปบริการ
ประชาชน โดยบรรจุในเส้นทางต่าง ๆ จำนวน ๔๘๘ คัน เรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒

๕. ปัญหาสายการเดินรถที่ไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ เส้นทางรถไฟฟ้า และ
จำนวนผู้โดยสารในปัจจุบันโดย

องค์การได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งจากกรมการขนส่งทางบก (ขบ.) เพื่อบริการ
ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน ๑๐๘ เส้นทาง ให้มีความสอดคล้องกับระบบขนส่ง
สาธารณะที่เพิ่มขึ้น โดยการเพิ่มเส้นทางวงกลมเชื่อมต่อระบบราง/แหล่งท่องเที่ยว/ศูนย์การค้าภายในปี ๒๕๖๕
ทำให้สามารถเชื่อมต่อระบบขนส่งทางราง (รถไฟฟ้าสายสีต่างๆ) และระบบขนส่งอื่น

องค์การได้จัดแผนการอำนวยความสะดวกในการเดินทางของผู้ใช้บริการรถโดยสาร โดยจัดช่องทางการเดินทางเฉพาะรถโดยสารประจำทาง (บัสเลน) โดยกำหนดเส้นทางที่มีความเหมาะสมและมีศักยภาพตั้งแต่ ๖ ช่องจราจรขึ้นไป ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) กรุงเทพมหานคร กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๓.๑๐ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๑) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรมุ่งเน้นการเข้าถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตของประชาชนเป็นสำคัญ โดยบูรณาการ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาโรงเรียนในชนบทให้สามารถเข้าถึงข้อมูลด้านการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีการบูรณาการร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ในการสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลด้านการศึกษา โดยได้ดำเนินโครงการบริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะสู่ชุมชน ซึ่งให้บริการ Free Wi-Fi ในพื้นที่ชุมชนทั่วประเทศ จำนวน ๑๐,๐๐๐ จุด ประกอบด้วยการให้บริการที่ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๗,๔๑๕ จุด และพื้นที่ชุมชนอีกจำนวน ๒,๕๘๕ จุด

(๒) กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ควรพัฒนาระบบเพื่อให้ประชาชนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เช่น ระบบ Long Range (LoRa) ควบคู่ไปกับการพัฒนาระบบ ๕ Generation (๕G) และระบบ Artificial Intelligence (AI) ในประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

ตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กำหนดให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์อย่างเต็มศักยภาพในการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย รวมถึงนำนวัตกรรมดิจิทัลมาสร้างมูลค่าเพิ่มต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมให้ประเทศไทยเกิดความมั่นคงและยั่งยืนในระยะยาว ประกอบกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม โดยสำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีส่วนสนับสนุนการพัฒนาระบบ ๕G ของประเทศไทย ในด้านการจัดทำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี ๕G ให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ทำให้ประชาชนและภาคธุรกิจต่าง ๆ มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงใช้ได้อย่างทั่วถึง ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการวางแผนปฏิบัติการว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี ๕G ของประเทศไทย ระยะที่ ๑ มีการกำหนดยุทธศาสตร์ฯ และแผนงานตัวอย่างใน ๔ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาโครงข่าย ๕G ประสิทธิภาพสูง ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจดิจิทัลผ่านเทคโนโลยี ๕G ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยี ๕G และยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบนิเวศให้พร้อมต่อการใช้ประโยชน์เทคโนโลยี ๕G รวมถึงได้กำหนดกลไกขับเคลื่อนและการติดตามประเมินผลในแผนปฏิบัติการด้วย

(๓) กรมอุตุนิยมวิทยาควรขอความร่วมมือจากภาคเอกชนผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ทุกเครือข่ายในการส่งข้อความเตือนภัยให้กับประชาชน รวมทั้งปรับปรุงแบบและแนวทางในการสื่อสารกับ

ประชาชนให้น่าสนใจ รวมทั้งเพิ่มช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลรูปแบบอื่นเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และทั่วถึง โดยอาจพัฒนาระบบ ๕G และระบบ AI เพื่อสนับสนุนงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมอุตุนิยมวิทยา

๑. กรมอุตุนิยมวิทยา โดยกองพยากรณ์อากาศ ได้ประสานขอความร่วมมือ Provider ต่าง ๆ ใน ทุกเครือข่าย อาทิเช่น True Dtac AIS TOT รวมทั้งศูนย์เตือนภัย ในการให้บริการข้อมูลการแจ้งเตือนภัยอากาศร้ายในลักษณะข้อความสั้นให้แก่ประชาชน ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการจัดทำ MOU ร่วมกัน รวมทั้งปรับเปลี่ยนรูปแบบการนำเสนอข้อมูลลักษณะอากาศเป็นแบบวีดิทัศน์ อินโฟกราฟฟิค ที่เข้าใจง่าย เพื่อให้ประชาชนมีความสนใจ มีแผนการนำ AI มาใช้งานโดยปรากฏตามคำของบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ในโครงการระบบบูรณาการและบริการอัจฉริยะทางอุตุนิยมวิทยาและแผ่นดินไหว (TMD Portal) งบประมาณ ๖๙.๕๔๒๖ ล้านบาท ซึ่งโครงการนี้ได้มีการพัฒนาระบบให้บริการสารสนเทศอุตุนิยมวิทยาอัจฉริยะที่ทันสมัย เป็นไปตามยุทธศาสตร์การปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัลตามแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาค้นข้อมูลขนาดใหญ่ด้วยการบูรณาการข้อมูลอุตุนิยมวิทยาที่กรมอุตุนิยมวิทยาผลิตขึ้น และรวบรวมจากระบบที่อยู่กระจัดกระจายให้เข้าสู่ศูนย์กลาง และพัฒนาการจัดทำระบบนิเวศของระบบข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ รวมถึงมีการพัฒนาระบบบริการข้อมูลสารสนเทศอุตุนิยมวิทยา เพื่อให้กระบวนการให้บริการข้อมูลข่าวสารเข้าถึงประชาชนผู้รับบริการได้อย่างรวดเร็ว ผลที่ได้จะส่งเสริมการเฝ้าระวังรู้เท่าทันและสามารถปรับตัวเพื่อพร้อมรับมือต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศและทุเลาภัยพิบัติจากภัยธรรมชาติ ลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินทั้งของประชาชนและภาครัฐ อีกทั้งยังสามารถสนับสนุนนโยบายของรัฐในการปรับเปลี่ยนประเทศเข้าสู่ Thailand ๔.๐ ด้วย

๒. กรมอุตุนิยมวิทยา โดยกรมอุตุนิยมวิทยาการบิน ได้ดำเนินการพัฒนาช่องทางการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ผู้รับบริการผ่านช่องทาง Application โดยผู้รับบริการสามารถรับข้อมูลเกี่ยวกับการพยากรณ์อากาศด้านการบินผ่านทางเว็บไซต์สำหรับให้บริการเอกสารประกอบการบิน และช่องทาง Facebook

(๔) กรมอุตุนิยมวิทยา ควรศึกษาการพยากรณ์อากาศของต่างประเทศเพื่อนำมาพัฒนาการพยากรณ์อากาศให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น สามารถแจ้งการพยากรณ์อากาศได้อย่างรวดเร็ว และควรนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้เพื่อป้องกันปัญหาสาธารณภัยที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมอุตุนิยมวิทยา

ปัจจุบันกรมอุตุนิยมวิทยา มีผลผลิตและระบบการพยากรณ์อากาศจากต่างประเทศ ได้แก่ ECMWF NCEP JMA KMA และออสเตรเลีย (Bom) มาเพิ่มศักยภาพในการพยากรณ์อากาศ และแจ้งเตือนให้ทันเวลาและมีการศึกษาเพิ่มเติมจากแบบจำลองที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยและ SEASIA เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการใช้ข้อมูลมากขึ้น

(๕) เนื่องจากปัจจุบันเกษตรกรสามารถเข้าถึงเทคโนโลยี โดยใช้เครื่องมือสื่อสารได้มากขึ้น ดังนั้น กรมอุตุนิยมวิทยาจึงควรนำเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดประโยชน์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในการพยากรณ์อากาศ ได้อย่างแม่นยำยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมอุตุนิยมวิทยา

กรมอุตุนิยมวิทยา มีการนำเสนอข้อมูลด้านการพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตรผ่านช่องทางเว็บไซต์กรมอุตุนิยมวิทยา (www.tmd.go.th) เพื่อให้เกษตรกรใช้วางแผนบริหารจัดการผลผลิตทางการเกษตรเป็นรายสัปดาห์ ซึ่งข้อมูลจะอัปเดตทุกวันจันทร์ พุธ ศุกร์ และมีการพยากรณ์อากาศเพื่อการเกษตรระยะนาน เช่น รายเดือน ราย ๓ เดือน รายฤดูกาล เพื่อให้เกษตรกรเตรียมการด้านเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ประมง และอื่น ๆ

๓.๑๑ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๑) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรปรับปรุงขั้นตอนการดำเนินงานในการขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่ป่าให้มีความสะดวกรวดเร็ว และหาแนวทางการพัฒนาป่าไม้ รวมทั้งจัดการพื้นที่ป่าไม้หรือพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งเป็นการให้ประชาชนอยู่ร่วมกันพร้อมกับดูแลพื้นที่ป่าอย่างยั่งยืน สำหรับกรณีที่ต้องดำเนินคดีควรพิสูจน์สิทธิ์ในที่ดินให้เสร็จก่อนดำเนินการตามกฎหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้มีขั้นตอนการอนุญาตใช้พื้นที่ป่าไม้ในเขตป่าสงวนแห่งชาติโดยผ่านคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ และได้มีการปรับปรุงแก้ไขระเบียบคณะกรรมการฯ ในการพิจารณาอนุญาต เพื่อให้มีความรอบคอบและครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ ทั้งในแง่ของการดูแลทรัพยากรป่าไม้และเพื่อการใช้ประโยชน์ในการพิจารณาอนุญาตในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

๑. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ในการใช้พื้นที่ปฏิบัติงาน หรือเพื่อประโยชน์อย่างอื่นของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

๓. ระเบียบคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้ทำการปลูกสร้างสวนป่าหรือปลูกไม้ยืนต้นภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ตามกฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการอนุญาตก่อสร้างในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้หน่วยงานในสังกัดเพื่อปฏิบัติ โดยได้แจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบแนวทางปฏิบัติดังกล่าวแล้ว ดังนี้

๑. กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๑๖๕๘ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๐ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดแนวทางปฏิบัติในการขออนุมัติดำเนินโครงการในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้สำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ ๑ - ๑๖ ถือปฏิบัติ โดยได้มีหนังสือ ที่ ทส ๐๙๑๐.๕๐๕/๑๖๕๙ ลงวันที่ ๒๕

มกราคม ๒๕๖๐ แจกแนวทางปฏิบัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทราบ (ยกเว้นจังหวัดที่ไม่มีอุทยานแห่งชาติ)

๒. กรณีการซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างเดิมที่ชำรุด โดยมีใช้การต่อเติม เปลี่ยนแปลง และไม่กระทบต่อโครงสร้างสิ่งก่อสร้างเดิมสามารถดำเนินการได้ โดยประสานงานกับหัวหน้าหน่วยงานในพื้นที่ ส่วนการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสิ่งก่อสร้างจะต้องได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามระเบียบที่เกี่ยวข้องเป็นกรณี ๆ ไป

ส่วนโครงการที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลในการเร่งรัดให้เป็นไปตามแผนงานงบประมาณที่กำหนด กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ความสำคัญและเร่งรัดติดตามโครงการต่างๆให้มีความรวดเร็วและเป็นไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด หากไม่สามารถดำเนินการในพื้นที่อนุรักษ์ใดได้ จะต้องแจ้งหน่วยงานผู้สนับสนุนให้ทราบ โดยเร็วเช่นกัน ซึ่งได้แจ้งให้ทุกหน่วยงานในสังกัดถือปฏิบัติแล้วโดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะได้ควบคุม กำกับ และติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามนโยบายของทางราชการต่อไป

สำหรับกรณีปัญหาการครอบครองที่ดินในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายเป็นปัญหาที่สั่งสมมาเป็นระยะเวลานาน ส่งผลกระทบต่อทรัพยากรป่าไม้ของชาติและคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งนี้ แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ดินของราษฎรในเขตป่าอนุรักษ์ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ เป็นการบริหารจัดการพื้นที่ชุมชนที่อยู่อาศัยในเขตป่าอนุรักษ์ ตามหลักการคนอยู่กับป่า และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ โดยการมีส่วนร่วมของราษฎรผู้อาศัยในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ซึ่งมักมีปัญหการครอบครองที่ดินของราษฎรเพื่อการอยู่อาศัยและทำกินในเขตป่าอนุรักษ์ ซึ่งเป็นปัญหาที่สั่งสมมายาวนานตั้งแต่อดีต ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งในการจัดการ และการบริหารพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ส่งผลกระทบต่อปัญหาของประเทศในภาพรวมทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้เสร็จสิ้นและเป็นไปตามกฎหมายได้ มีเพียงการแก้ไขปัญหาทางด้านการบริหาร โดยการออกมติคณะรัฐมนตรีหลายครั้ง จนกระทั่งมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ ที่กำหนดให้ราษฎรที่ครอบครองที่ดินในเขตป่าอนุรักษ์ทำการตรวจสอบพิสูจน์การครอบครองที่ดิน เพื่อดำเนินการตามมาตรการที่กำหนด และห้ามมิให้ผู้ใดบุกรุกป่าเพิ่มเติมอีกแต่อย่างใด

ทั้งนี้ ในปัจจุบัน ทางกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช อยู่ระหว่างการจัดทำกฎหมายลำดับรองตามมาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ ตามพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ในเรื่องการใช้ประโยชน์และการได้สิทธิในที่ดินเพื่อช่วยเหลือประชาชน เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นการผ่อนผันให้ราษฎรที่อยู่อาศัยทำกินในพื้นที่ ดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้สามารถอยู่อาศัยและทำกินได้รวมทั้งการเก็บหาทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดตามปกติธุระ

(๒) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรสนับสนุนให้พิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหินแหล่งศึกษาทางธรณีวิทยาที่สำคัญเป็นมรดกโลกเพื่อสร้างรายได้และชื่อเสียงให้ประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพยากรธรณี

กรมทรัพยากรธรณี ได้สนับสนุนและผลักดันให้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติเป็นหิน จังหวัดนครราชสีมา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ภายใต้โครงการอุทยานธรณีโคราช ซึ่งขณะนี้ทางอุทยานธรณีโคราชได้รับการประกาศ เป็นอุทยานธรณีระดับประเทศ และได้ยื่นใบสมัครเป็นอุทยานธรณีระดับโลก (Global Geopark) ไปยังองค์การ เพื่อการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ UNESCO ปัจจุบันอยู่ในช่วงการประเมินภาคสนาม ซึ่งจะมีการดำเนินการภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยอุทยานธรณีระดับโลกเป็นโครงการอนุรักษ์ และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ในระดับเดียวกับมรดกโลก และสามารถพัฒนาพื้นที่เพื่อสร้างรายได้ ซึ่งจะส่งผล ให้เศรษฐกิจชุมชนเติบโตขึ้นได้

(๓) งบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุนของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดต่อประชาชนและประเทศเป็นสำคัญ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีหน่วยรับงบประมาณ ๑๕ หน่วยงาน ได้รับการจัดสรรงบประมาณ รายจ่ายลงทุน จำนวน ๑๒,๐๙๔,๙๗๑๙ ล้านบาท โดยแบ่งเป็นสัดส่วนงบลงทุนงานพื้นฐาน ๒๐% และงานยุทธศาสตร์/บูรณาการ ๘๐%

๑. งานพื้นฐาน เป็นค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างอาคารสำนักงาน ปรับปรุงสำนักงาน ที่จอดรถ รั้ว ถนนการจัดซื้อครุภัณฑ์สำนักงาน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้เจ้าหน้าที่ และให้บริการประชาชนที่ มาติดต่อราชการ เนื่องจากหน่วยงานในภูมิภาคส่วนใหญ่มีสภาพอาคารและครุภัณฑ์ที่ได้รับมอบมาจากหน่วยงาน อื่น ซึ่งมีอายุการใช้งานนานมีสภาพชำรุดทรุดโทรม และครุภัณฑ์บางรายการหมดอายุการใช้งานแล้ว

๒. งานยุทธศาสตร์/บูรณาการ หน่วยงานเน้นการจัดหาครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้างที่จะส่งผลถึง เป้าหมายความสำเร็จของแผนงานและเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นสำคัญ เช่น การก่อสร้างแหล่ง น้ำ การจัดทำระบบกระจายน้ำ การปรับปรุงซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ การซื้อครุภัณฑ์สำหรับการสำรวจ ครุภัณฑ์ วิทยาศาสตร์เพื่อการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม และชุดห้องปฏิบัติการตรวจสอบคุณภาพเคลื่อนที่ ซึ่งเป็น รายการที่มีความจำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในพื้นที่

อย่างไรก็ตาม สำหรับการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงฯ ยังคงให้ความสำคัญกับประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ โดยสำนักงบประมาณ ร่วมพิจารณากับหน่วยงานด้วย

กรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์ที่ใช้ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัยต่อประชาชน อาทิ สถานีและเครื่องมือตรวจวัดคุณภาพอากาศ สถานีและเครื่องมือ ตรวจวัดคุณภาพน้ำ ครุภัณฑ์เกี่ยวกับห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ตัวอย่างสิ่งแวดล้อม ครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำผลการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมมาใช้ประกอบการดำเนินมาตรการให้ สอดคล้องกับมาตรการที่กำหนดอยู่ในแผนการดำเนินงานระยะยาวเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษไม่ให้ ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชน อาทิ แผนแม่บทการจัดการคุณภาพน้ำของ ประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทด้านการจัดการคุณภาพอากาศของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนแม่บทด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะและของเสีย

อันตราย ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และใช้ในการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมและมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดมลพิษให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งการจัดซื้อครุภัณฑ์ดังกล่าวจะเป็นไปตามการจัดลำดับความสำคัญของปัญหามลพิษในเชิงพื้นที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุดในการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินในแต่ละปี

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง

การขอรับงบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง มีการพิจารณาจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้สอดคล้องยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๗๓) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๓ แผน แผนปฏิรูปประเทศ ๑๑ ด้าน นโยบายรัฐบาล ๑๒ ด้าน และแผนแม่บทอื่น ๆ รวมทั้งได้น้อมนำ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ โดยคำนึงถึงหลักความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี เพื่อขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลให้เกิดผล อย่างเป็นรูปธรรม ให้ประเทศมีความมั่นคง คำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชนเป็นสำคัญ ตามวิสัยทัศน์ของประเทศ รวมถึงสนับสนุนรายการครุภัณฑ์ตามบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งในการจัดทำคำขอรายการครุภัณฑ์มีการพิจารณาความพร้อมของแผนความต้องการรายการ ครุภัณฑ์ การกำหนดกรอบอัตรารายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะ และเหตุผลความจำเป็นในการจัดหา และแสดงสถานะในปัจจุบันเพื่อใช้ประกอบการจัดสรรงบประมาณทุกครั้ง

กรมทรัพยากรธรณี

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมทรัพยากรธรณีได้รับการจัดสรรงบประมาณในรายการที่ดินและสิ่งก่อสร้าง จำนวน ๓ รายการ สำหรับการปรับปรุงและพัฒนาพิพิธภัณฑ์ซากดึกดำบรรพ์ธรณีวิทยา และธรณีวิทยา ภายใต้สังกัดกรมทรัพยากรธรณี ในจังหวัดขอนแก่น จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาในระดับภูมิภาค ให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวได้รับองค์ความรู้ทางธรณีวิทยา ให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวและการเพิ่มมูลค่าทางด้านเศรษฐกิจในพื้นที่และภูมิภาค

สำหรับงบลงทุนรายการครุภัณฑ์ กรมทรัพยากรธรณีได้รับจัดสรรในรายการครุภัณฑ์สำรวจครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์โฆษณาและเผยแพร่ ครุภัณฑ์สำนักงาน ครุภัณฑ์ยานพาหนะและขนส่ง และครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ รวม ๒๓ รายการ สำหรับการทดแทนครุภัณฑ์ที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน และการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านธรณีวิทยา ทรัพยากรธรณี ซากดึกดำบรรพ์ ธรณีวิทยาสิ่งแวดล้อม และธรณีพิบัติภัยตามยุทธศาสตร์และภารกิจของกรมทรัพยากรธรณี รวมถึงเพื่อการให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ความรู้ การให้บริการทางวิชาการให้กับประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กรมทรัพยากรน้ำ

กรมทรัพยากรน้ำมีงบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุน โดยมีโครงการสำคัญ ได้แก่ โครงการอนุรักษ์ พื้นฟู พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำ ได้รับจัดสรรงบประมาณตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔๕ โครงการ วงเงินงบประมาณ ๒,๖๑๓.๕๑๘๔ ล้านบาท โดยดำเนินการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ประเภทย่อย บึง แม่น้ำ คูคลอง หรือชื่อ

อื่นที่มีลักษณะเดียวกัน ซึ่งการดำเนินการจะแบ่งพื้นที่การฟื้นฟูและพื้นที่อนุรักษ์ หรือแบ่งเป็นลำน้ำสายหลัก และสาขา โดยมีองค์ประกอบ เช่น การขุดลอก การกำจัดวัชพืช การป้องกันการกัดเซาะ และอาคารควบคุม เป็นต้น เพื่อรักษาระบบนิเวศ และเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บกักน้ำ กระจายน้ำ ระบายน้ำ พร้อมทั้งเป็นแหล่งน้ำต้นทุนเพื่อการอุปโภคบริโภค การเกษตร และการประกอบอาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาความเดือดร้อนด้านน้ำให้แก่ประชาชน รวมถึงการป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย ภัยแล้ง และเป็นแนวป้องกันการบุกรุกพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติ โดยมีแนวทางในการดำเนินการอย่างเป็นระบบ สอดคล้องระดับลุ่มน้ำและระดับท้องถิ่น ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสนับสนุนให้ประชาชนใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ผลสัมฤทธิ์ของโครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายรัฐบาล และยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งสอดคล้องกับเป้าหมายการให้บริการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเป้าหมายการให้บริการกรมทรัพยากรน้ำ โดยประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก่ ความจุเก็บกักน้ำ ๑๖๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ครวเรือนได้รับประโยชน์ ๗๕,๓๘๙ ครวเรือน พื้นที่การเกษตรได้รับประโยชน์ ๑๘๖,๗๔๓ ไร่

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้ดำเนินการโครงการในลักษณะรายจ่ายลงทุน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

๑. โครงการสำรวจหาแหล่งน้ำบาดาลในพื้นที่ศักยภาพต่ำ จำนวน ๕๔ พื้นที่ ๑๖ จังหวัด ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นพื้นที่ศักยภาพต่ำ เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากสภาวะฝนตกน้อย งบประมาณทั้งสิ้น ๑๑๒,๑๘๕,๗๐๐ บาท โดยสำนักสำรวจและประเมินศักยภาพน้ำบาดาล ได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าสำรวจธรณีฟิสิกส์ในพื้นที่ดำเนินการ เพื่อแปลความหมายสำหรับการกำหนดตำแหน่งและความลึกของการเจาะบ่อน้ำบาดาล จากนั้นเจาะบ่อน้ำบาดาล พร้อมติดตั้งเครื่องสูบน้ำไฟฟ้า ส่งมอบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแหล่งน้ำสำรองสำหรับอุปโภคบริโภค ของประชาชนในพื้นที่ นอกจากนี้ ยังสำรวจธรณีฟิสิกส์เพิ่มเติมให้ครอบคลุมทั้งอำเภอ เพื่อเก็บข้อมูลด้านศักยภาพน้ำบาดาลไว้ใช้สำหรับการเจาะบ่อน้ำบาดาลและพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้เพื่อการอุปโภคบริโภคในอนาคต

๒. โครงการพัฒนาน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร จำนวน ๗๙๓ แห่ง ในพื้นที่ทั่วประเทศ งบประมาณ ๑,๐๖๙,๒๙๐,๐๐๐ บาท เป็นการพัฒนามหาแหล่งน้ำบาดาลเพื่อการเกษตร และการแก้ไขปัญหาภัยแล้งต่าง ๆ โดยดำเนินการตามหลักวิชาการ พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำบาดาลให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น พร้อมทั้งคำนึงถึงการใช้พลังงานทางเลือก การเบิกจ่ายงบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุนดำเนินการอย่างรอบคอบและรัดกุม รวมทั้งดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความคุ้มค่า โปร่งใส มีประสิทธิภาพประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ และได้พยายามเร่งรัดการดำเนินงานให้รวดเร็วเพื่อให้ทันเวลากับการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีน้ำบาดาลเพื่อการอุปโภคบริโภคและการเกษตร เพื่อการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร

๓. โครงการพัฒนาน้ำบาดาลระดับลึกเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำบาดาลกร่อยเค็ม จำนวน ๒๕ แห่ง งบประมาณ ๒๔,๙๑๒,๕๐๐ บาท จากการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้ามามีบทบาทในการ

พัฒนาน้ำบาดาลมาใช้ประโยชน์ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ติดชายฝั่งทะเลของจังหวัด นครศรีธรรมราช ด้วยการจ้างเหมาให้บริการจ้างเจาะน้ำบาดาลของเอกชนเข้าดำเนินการ แต่เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ที่การก่อสร้างบ่อน้ำบาดาล มีความเสี่ยงที่จะเกิดการปนเปื้อน จากชั้นน้ำบาดาลที่มีคุณภาพ ไม่เหมาะสม ทำให้คุณภาพน้ำบาดาลมีการเปลี่ยนแปลงจากผลกระทบของการก่อสร้างบ่อที่ไม่ได้มาตรฐาน เพราะว่ามีชั้นน้ำบาดาลที่มีคุณภาพน้ำเค็มแทรกตัวอยู่ ประกอบกับบ่อน้ำบาดาลที่ขุดไม่ได้อุดกั้นให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำให้ชั้นน้ำบาดาลที่เป็นน้ำจืดถูกปนเปื้อน ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำหนดให้กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ยังคงมีหน้าที่คอยช่วยเหลือจัดหา น้ำบาดาลให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบกับพระราชกฤษฎีกากำหนดหน้าที่ของกรมทรัพยากร น้ำบาดาล มีหน้าที่ในการสำรวจพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำบาดาล

ทั้งนี้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้คำนึงถึงประชาชนและเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากการ พัฒนาน้ำบาดาลเพื่ออุปโภคบริโภค การเกษตร ที่ประสบปัญหาภัยแล้งและขาดแคลนน้ำ ให้ได้มีน้ำใช้เพียงพอ และเตรียมพร้อมทุกด้านตั้งแต่กำลังคน สำรวจวัสดุ อุปกรณ์ ชุดเจาะสำรวจและพัฒนาแหล่งน้ำบาดาลระดับลึก พร้อมอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการบรรเทาความเดือดร้อนด้านภัยแล้งและช่วยเหลือประชาชน ให้พร้อมใช้การได้ทันทีที่ประชาชนและเกษตรกรต้องการความช่วยเหลือ โดยให้หน่วยงานในพื้นที่ (สำนักทรัพยากรน้ำบาดาล เขต ๑ - ๑๒) สำรวจพื้นที่ที่ประสบปัญหาขาดแคลนน้ำและภัยแล้งหรือ ได้รับคำ ร้องขอจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักเกณฑ์ที่กรมทรัพยากรน้ำบาดาลกำหนด นำเข้าแผนงาน/ โครงการ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณช่วยเหลือประชาชนและเกษตรกรที่ขาดแคลนน้ำ ในปีต่อไป ซึ่งการ ดำเนินงานแผนงาน/โครงการ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีประชาชนได้รับประโยชน์จากโครงการดังกล่าว จำนวน ๕,๕๐๒ ครัวเรือน มีพื้นที่เกษตรกรรมได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำบาดาลเพิ่มขึ้น จำนวน ๔๔,๙๖๐ ไร่ และมีปริมาณน้ำบาดาลที่สามารถนำมาพัฒนาเพื่อการอุปโภคบริโภค จำนวน ๒๔,๐๕๑,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อปี

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ในรายการรายจ่ายลงทุน ได้คำนึงถึงวัตถุประสงค์ความจำเป็นของโครงการและความ เร่งด่วน ของปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละท้องที่ในสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ ๑-๑๓ และสำนักสาขาทุกสาขา ซึ่งรายจ่ายลงทุนดังกล่าวนี้จะดำเนินการในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคเป็นผู้ดำเนินการ และประสงค์ ให้เกิดการพัฒนาประเทศและเกิดประโยชน์ต่อประชาชนในท้องถิ่นได้เป็นอันดับแรก โดยมุ่งเน้นสร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนท้องถิ่น และเกิดการจ้างในชุมชน และยังสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุนของ สผ.มีการเร่งรัดและติดตามการดำเนินงาน ให้เป็นไปตามแผนและเป้าหมายตามที่กำหนดอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดประโยชน์ ต่อประชาชนและประเทศ โดยงบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุนของ สผ. ส่วนใหญ่เป็นโครงการถ่ายโอนการ สนับสนุนแผนปฏิบัติการเพื่อการจัดการน้ำเสียในระดับจังหวัด และโครงการถ่ายโอนการสนับสนุนแผนปฏิบัติ การเพื่อการจัดการขยะในระดับจังหวัด ซึ่งมีความสำคัญต่อการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การจัดการของเสียชุมชน รวมทั้ง การส่งเสริมและสนับสนุนให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการภารกิจ จัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์การมหาชน)

๑. การดำเนินการในรายจ่ายลงทุนของ สพภ. ได้รับจัดสรรในเรื่องการจัดหาครุภัณฑ์ โดยปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับจัดสรรงบประมาณการจัดหาครุภัณฑ์ประเภทครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ในวงเงิน ๒,๒๗๔,๐๐๐ บาท และในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ได้รับจัดสรรงบประมาณในการจัดหาครุภัณฑ์ประเภทครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ ในวงเงิน ๓,๒๗๐,๘๐๐ บาท

๒. การจัดทำแผนการจัดหาทดแทน สพภ. ได้ดำเนินการตรวจสอบสภาพการใช้งานครุภัณฑ์ พิจารณาความคุ้มค่าในการซ่อมแซม เพื่อประเมินความจำเป็นในการจัดหาเพื่อทดแทนตามอายุการใช้งานของครุภัณฑ์นั้นๆ เพื่อกำหนดกรอบในการเสนอของบประมาณในปีงบประมาณต่อไป โดยเฉพาะแนวทางการจัดหาครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และระบบสารสนเทศตามมาตรฐานของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และคณะกรรมการบริหารเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมด้วย

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากการกิจของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทำงานร่วมกับประชาชน และเครือข่ายในการทำงาน เช่น เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน (ทสม.) ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ดังนั้น ในการจัดหางบลงทุน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเกิดประโยชน์ต่อประชาชนและเครือข่าย

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำงบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุน สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศทุกระดับ สามารถตอบสนองต่อนโยบายและคำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดต่อประชาชนและประเทศเป็นสำคัญ เพื่อดำเนินการตามภารกิจในด้านการอนุรักษ์ คุ้มครอง และฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า โดยกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดใช้ประกอบการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

การขอรับการจัดสรรงบประมาณในลักษณะรายจ่ายลงทุนขององค์การสวนพฤกษศาสตร์ในแต่ละปีได้คำนึงถึงประโยชน์ที่เกิดต่อประชาชนและประเทศเป็นสำคัญ ส่วนใหญ่เป็นไปในวัตถุประสงค์เพื่อการปรับปรุง พัฒนาพื้นที่ เพื่อบริการให้บริการด้านเป็นแหล่งอนุรักษ์ แหล่งเรียนรู้ และแหล่งท่องเที่ยวของประเทศ รวมทั้งการลงทุนเพื่อขยายสวนพฤกษศาสตร์สาขาให้ครอบคลุมทั่วทุกภูมิภาค เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้และแหล่งอนุรักษ์พันธุ์พืชเฉพาะถิ่นที่หายากและถูกคุกคามในแต่ละพื้นที่ ให้คงอยู่ต่อไป

(๔) กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรทบทวนความคุ้มค่าและเร่งรัดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแอปพลิเคชันในการปรับปรุงแผนที่ (One Map) มาตรฐาน ๑ : ๔,๐๐๐ เพื่อกำหนดแนวเขตที่ดินไม่ให้ทับซ้อนกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้

ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่างกฎกระทรวงป่าสงวนแห่งชาติตามผลการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ (One Map) เพื่อประกาศเป็นกฎหมาย เมื่อมีการประกาศใช้เป็นกฎหมายแล้ว จะพัฒนาผ่านแอปพลิเคชันต่อไป

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้เร่งรัดดำเนินการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ แอปพลิเคชัน ในการปรับปรุงแผนที่ (One Map) มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ และในการสำรวจพื้นที่ เพื่อกำหนดแนวเขตพื้นที่อนุรักษ์ ตามกฎหมาย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ใช้ข้อมูลทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (GIS) เช่น ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม ข้อมูลภาพถ่ายออร์โธรีซิเชนซ์เลข มาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ และข้อมูลสารสนเทศอื่นๆ มาใช้ประกอบและจัดทำแผนที่ในระบบ Digital ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขณะนี้อยู่ระหว่างดำเนินการ

(๕) กรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช ควรให้ความสำคัญกับอาสาสมัครพิทักษ์ป่าที่เป็นคนในพื้นที่ และกรณีการมีคำสั่งปิดอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนที่มีอาชีพหารายได้จากนักท่องเที่ยวควรหาทางออกร่วมกันเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้มีอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) เป็นการสนองแนวพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และมีพระราชประสงค์ให้คนกับป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุขโดยพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และทรงต้องการเปลี่ยนแปลงทัศนคติพฤติกรรมของราษฎรจากผู้บุกรุกทำลายป่าให้เป็นผู้ดูแลรักษาและใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน ในการที่จะหยุดยั้งการทำลายป่า โดยการสร้างจิตสำนึกร่วมกันของราษฎรในพื้นที่ตั้งแต่ระดับหมู่บ้านจนถึงระดับชุมชนใหญ่ ให้มีจิตสำนึกและอุดมการณ์ร่วมกันระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับราษฎรอาสาสมัครพิทักษ์ป่า (รสทป.) ในชุมชนเพื่อร่วมกันดูแลรักษาป่าในท้องถิ่นของตนเองแนวทางการดำเนินงานโดยสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนด้วยการสร้างเครือข่ายและพันธมิตรในการป้องกันรักษาป่า เพื่อให้เจ้าหน้าที่หน่วยป้องกันรักษาป่า สามารถเดินเข้าหาชุมชน ด้วยกลยุทธ์ เทคนิคที่ถูกต้อง และเป็นที่ยอมรับของชุมชน

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ให้ความสำคัญกับอาสาสมัครพิทักษ์ป่าที่เป็นคนในพื้นที่ โดยเล็งเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดูแลฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและรักษาสีเขียวของผืนป่า ตลอดจนความหลากหลายทางชีวภาพ จึงดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย/อาสาสมัครในรูปแบบตามภารกิจของหน่วยงานในสังกัดที่ดำเนินการอยู่ให้มีการบูรณาการเป็นเครือข่ายเดียวกัน คือ เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช (อส.อส.) เพื่อให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองภารกิจของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า ได้แก่ การจัดการอุทยานแห่งชาติ การจัดการสัตว์ป่าและการอนุรักษ์ พืชพันธุ์ ทรัพยากรป่าไม้ เป็นต้น โดยกลุ่มเป้าหมายเป็นประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วย เครือข่ายการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควัน เครือข่ายการมีส่วนร่วมของหมู่บ้านพิทักษ์ป่ารักษาสีเขียวของผืนป่า เครือข่ายการมีส่วนร่วมของหมู่บ้านส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (สสอ.)

เครือข่ายการมีส่วนร่วมของหมู่บ้านประชาคมเศรษฐกิจพอเพียง เครือข่ายการมีส่วนร่วมด้านการอนุรักษ์สัตว์ป่า เครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์อุทยานแห่งชาติ (อส.อช.) ปัจจุบันมีสมาชิกรวมประมาณ ๖๕,๒๔๖ คน

(๖) กรมป่าไม้ ควรหาแนวทางแก้ปัญหาาร่วมกับประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ป่าก่อนการประกาศเป็นพื้นที่ป่าของรัฐรูปแบบต่าง ๆ และควรตั้งเป้าหมายจำนวนป่าชุมชนที่จะเกิดขึ้นในแต่ละปีว่ามีจำนวนเท่าใดเพื่อให้สะท้อนความเป็นจริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้กำลังดำเนินการประชาสัมพันธ์ร่างกฎกระทรวงป่าสงวนแห่งชาติตามผลการปรับปรุงแผนที่แนวเขตที่ดินของรัฐแบบบูรณาการมาตราส่วน ๑:๔,๐๐๐ (One Map) เพื่อประกาศเป็นกฎหมาย จำนวน ๑,๒๒๑ ป่า ซึ่งได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินงานเพียง ๓๘ ป่า ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓

กรมป่าไม้ได้กำหนดเป้าหมายการส่งเสริมการจัดตั้งป่าชุมชน โดยกำหนดเป้าหมายตามงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรในแต่ละปีงบประมาณ ดังนี้

ปี ๒๕๖๓	จำนวน	๓๔๐	ป่าชุมชน
ปี ๒๕๖๔	จำนวน	๓๐๐	ป่าชุมชน
ปี ๒๕๖๕	จำนวน	๑,๐๐๐	ป่าชุมชน
ปี ๒๕๖๖	จำนวน	๑,๐๐๐	ป่าชุมชน
ปี ๒๕๖๗	จำนวน	๑,๓๑๐	ป่าชุมชน
รวมทั้งสิ้น	จำนวน	๔,๐๐๐	ป่าชุมชน

(๗) กรมป่าไม้ ควรกำหนดเป้าหมายในมิติระยะเวลาและผลลัพธ์การพัฒนาและฟื้นฟูป่าให้ชัดเจน กำหนดคุณภาพป่าไม้และจำนวนสัตว์ป่าทั่วไปและสัตว์ป่าหายากที่เพิ่มขึ้น พร้อมกับสนับสนุนให้ประชาชนปลูกกล้าไม้เศรษฐกิจเป็นการสร้างรายได้ นอกจากนี้ การแก้ปัญหาพื้นที่ทับซ้อนของประชาชนในเขตพื้นที่ป่าซึ่งในปัจจุบันกรมป่าไม้มีแนวทางในการพิสูจน์แนวเขต และการจัดที่ดินที่ชัดเจนเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงควรกำหนดเป้าหมาย และตัวชี้วัดในการแก้ไขปัญหาให้มีความเร่งด่วน และทันสมัยการณมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้

จากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ได้กำหนดให้การเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติให้ได้ ๓๕ % และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ๑๕ % ซึ่งกรมป่าไม้เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องดำเนินการให้ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ภายในปี พ.ศ.๒๕๘๐

๑. ปัจจุบันพื้นที่สีเขียวที่มีสภาพป่า ๑๐๒.๔๙ ล้านไร่ คิดเป็น ๓๑.๖๘ % ซึ่งเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่สีเขียวที่เป็นป่าธรรมชาติอีก ๑๐.๗๕ ล้านไร่ คิดเป็น ๓.๓๒ % โดย ปม. อส. ทช. และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐร่วมกันบูรณาการ

๒. ปัจจุบันพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ ๒๖.๗๘ ล้านไร่ คิดเป็น ๘.๒๘ % ซึ่งเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจอีก ๒๑.๗๕ ล้านไร่ โดยกรมป่าไม้จะเพิ่มพื้นที่ป่าเศรษฐกิจในที่ดินของรัฐไม่น้อยกว่า ๗.๘๕ ล้านไร่ และพื้นที่ป่าเศรษฐกิจในที่ดินเอกชนไม่น้อยกว่า ๑๓.๙ ล้านไร่ คิดเป็น ๖.๗๒ %

ดังนี้

ปัจจุบันกรมป่าไม้ได้ดำเนินการสนับสนุนประชาชนปลูกกล้าไม้เศรษฐกิจ ผ่านกิจกรรมโครงการต่าง ๆ

๑. โครงการส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่ปลูกไม้ยางพาราและพื้นที่เกษตรกรรม
 - ๑.๑ สนับสนุนกล้าไม้เศรษฐกิจเพื่อปลูกผสมผสานในพื้นที่ จำนวนไร่ละ ๕๐ กล้า
๒. กิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกต้นไม้เพื่อเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ระยะที่ ๒
 - ๒.๑ สนับสนุนกล้าไม้ จำนวนไร่ละ ๒๐๐ กล้า
 - ๒.๒ เงินอุดหนุนช่วยเหลือไร่ละ ๕,๐๐๐ บาท (แบ่งจ่าย ๕ ปี)
๓. กิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็ว
 - ๓.๑ กิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วเพื่ออุตสาหกรรม
 - ๓.๑.๑ สนับสนุนกล้าไม้ จำนวนไร่ละ ๓๐๐ กล้า
 - ๓.๑.๒ เงินอุดหนุนช่วยเหลือไร่ละ ๓,๐๐๐ บาท (แบ่งจ่าย ๓ ปี)
 - ๓.๒ กิจกรรมโครงการส่งเสริมการปลูกไม้โตเร็วเพื่อพลังงาน
 - ๓.๒.๑ สนับสนุนกล้าไม้ จำนวนไร่ละ ๘๐๐ กล้า

ทั้งนี้ สามารถขอรับกล้าไม้ได้ที่โครงการพระราชดำริ ๑๔๑ แห่ง และหน่วยงานเพาะชำกล้าไม้ ๑๑๕ หน่วยงานทั่วประเทศ อาทิ ไม้เศรษฐกิจ ไม้มีค่า ไม้มงคลพระราชทานประจำจังหวัด ไม้พื้นถิ่นและอื่นๆ สนับสนุนให้ประชาชน องค์กรเอกชน และหน่วยงานภาครัฐ สถาบันการศึกษา ศาสนสถาน นำกล้าไม้ไปปลูก เพื่อเพิ่มพื้นที่สีเขียวและพื้นที่ป่าเศรษฐกิจ ซึ่งอาจจะเป็นการสร้างรายได้รองรับอุตสาหกรรมไม้ในอนาคตได้

(๘) กรมทรัพยากรธรณี ควรพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรณีวิทยาที่สำคัญและอุทยานแห่งชาติต่าง ๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศ เช่น พิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์สิรินธรซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์แห่งแรกของประเทศไทย ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ แหล่งไดโนเสาร์โคกผาส้วม ที่จังหวัดอุบลราชธานี และพิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหินที่จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น นอกจากนี้ ควรดำเนินการจัดทำแหล่งเรียนรู้ทางธรณีวิทยาในแหล่งอุทยานแห่งชาติต่าง ๆ ให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์ทางวิชาการและเพิ่มการมีส่วนร่วมของคนในท้องถิ่น รวมทั้งสร้างสาธารณูปโภคและเครือข่ายการเดินทางเพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งสามารถทำให้เกิดรายได้ในท้องถิ่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพยากรธรณี

กรมทรัพยากรธรณีนำแนวทางการจัดตั้งอุทยานธรณีของยูเนสโกมาเป็นต้นแบบในการดำเนินงานในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ เพื่อให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนในพื้นที่โดยการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สร้างมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ แหล่งท่องเที่ยว และเส้นทางท่องเที่ยวเชิงธรณีโดยการสร้างเรื่องเชื่อมโยงเรื่องเล่า ตำนานความเป็นมาหรือวิถีชีวิตของชุมชน กับลักษณะหรือความโดดเด่นทางธรณีวิทยาของพื้นที่ ซึ่งมีความโดดเด่นและไม่เหมือนพื้นที่อื่น โดยในอุทยานธรณีผาชัน สามพันโบก จังหวัดอุบลราชธานี มีแหล่งไดโนเสาร์โคกผาส้วม เป็นแหล่งธรณีวิทยาแหล่งหนึ่งในพื้นที่อุทยานธรณีนี้นี้ กรมทรัพยากรธรณีมีการเสริมสร้างองค์ความรู้ด้านธรณีวิทยาให้กับชุมชน (Geo - Guide) สร้างเส้นทางท่องเที่ยวในพื้นที่นี้ (Geo - trail) สร้างเรื่องราวท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับธรณีวิทยาให้กับชุมชน คู่มือผู้เล่าเรื่องให้กับนักท่องเที่ยว (Geo - story) การให้ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้มีอัตลักษณ์เฉพาะแหล่งนั้นๆ สำหรับพิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหิน จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหิน

ที่สำคัญแห่งหนึ่งของประเทศไทย และเป็นแหล่งที่ให้ความรู้ภายในพื้นที่อุทยานธรณีโคราช จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งกรมทรัพยากรธรณี ให้ข้อมูล ข้อคิดเห็น และร่วมดำเนินการกับอุทยานธรณีโคราช มหาวิทยาลัยราชภัฏโคราช ในการพัฒนาพิพิธภัณฑ์ไม้กลายเป็นหิน และแหล่งธรณีวิทยาอื่นในพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดนครราชสีมา

(๙) กรมพิพิธภัณฑ์ไดโนเสาร์สิรินธรที่จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นศูนย์ศึกษาวิจัยที่มีชื่อเสียงระดับโลก ควรมีการบูรณาการในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของพิพิธภัณฑ์เพื่อก่อให้เกิดรายได้ และอำนวยความสะดวกในเรื่องของการเดินทาง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน กรมทรัพยากรธรณี

พิพิธภัณฑ์สิรินธร จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของพิพิธภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงลานจอดรถ ศาลาบริการประชาชน และโรงหล่อตัวอย่าง จำนวน ๓๑.๖ ล้านบาท และจัดทำระบบพิพิธภัณฑ์เสมือนจริง จำนวน ๓.๒ ล้านบาท ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้รับงบประมาณในการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค และสวนไดโนเสาร์ จำนวน ๓๙.๕ ล้านบาท และมีการบูรณาการในการดำเนินการร่วมกับโครงการบัตรท่องเที่ยวมิวเซียมสยาม ในบัตรเดียว (Muse Pass) กับมิวเซียมสยาม (Museum Siam) นอกจากนี้กรมทรัพยากรธรณียังได้ลงนามความร่วมมือกับองค์การพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ในการส่งเสริมการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ ด้วยการพัฒนาองค์ความรู้ และการให้บริการแก่ประชาชน เป็นการเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยวพิพิธภัณฑ์ แล้วเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยว และแหล่งผลิตภัณ์ในชุมชนข้างเคียง ก่อให้เกิดรายได้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

(๑๐) กรมทรัพยากรธรณี เป็นหน่วยงานที่ดูแลทรัพยากรของประเทศ จึงมีรายได้จากการจัดเก็บทรัพยากรเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงควรหาแนวทางในการบริหารจัดการให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน กรมทรัพยากรธรณี

การจัดเก็บรายได้จากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรณีของประเทศ ได้แก่ การจัดการเก็บรายได้ ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม เงินบำรุงพิเศษ รวมการกำหนดหลักเกณฑ์การอนุญาต การจัดสรรผลประโยชน์จากทรัพยากรแร่ เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ อำนาจหน้าที่ของกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ส่วนกรมทรัพยากรธรณีมีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นเพื่อการจัดทำนโยบาย แผน และมาตรการเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรณี และรับผิดชอบในฐานะสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

(๑๑) องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ควรส่งเสริมประชาชนให้ปลูกไม้เศรษฐกิจที่มีราคาสูงเพื่อสร้างรายได้ให้กับประชาชนและเกิดมูลค่าให้กับเศรษฐกิจมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้

องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ ได้ส่งเสริมประชาชนให้ปลูกไม้เศรษฐกิจในโครงการส่งเสริมเกษตรปลูกไม้เศรษฐกิจ เพื่อสังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน เป็นการสนับสนุนให้ราษฎรปลูกไม้เศรษฐกิจในพื้นที่เอกสารสิทธิ์ของราษฎรเอง โดยให้การส่งเสริมรายละไม่เกิน ๕๐ ไร่ โดยแบ่งเป็นการปลูกไม้ชนิดที่โตเร็ว และชนิดไม่มีค่าโตช้า ด้วยการให้ทุนอุดหนุนบางส่วน เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดพื้นที่ป่าเศรษฐกิจให้เพิ่มขึ้น

ในประเทศ และเป็นการเพิ่มอาชีพใหม่ที่ทำให้เกิดความมั่นคงในการดำรงชีวิตในอนาคต รวมทั้งราษฎรจะได้มีทุนในการดำเนินการปลูกป่าเศรษฐกิจในครั้งต่อไป โดยการอุดหนุนทั้ง ๒ ประเภทไม้ รัฐจะอุดหนุนให้ ๓ ปี โดยไม้โตเร็วให้ในอัตราไร่ละ ๓,๕๐๐ บาท แบ่งอัตราส่วนต่อปีเป็น ๒,๕๐๐ : ๕๐๐ : ๕๐๐ ส่วนไม้โตช้าอุดหนุนไร่ละ ๕,๙๔๐ บาท อัตราส่วนต่อปีเป็น ๓,๙๐๐ : ๑,๐๒๐ : ๑,๐๒๐ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ดังนี้

ปี ๒๕๖๐ ไม้โตช้า ๓๕๐ ไร่ ไม้โตเร็ว ๒,๖๐๐ ไร่ รวม ๒,๙๕๐ ไร่

ปี ๒๕๖๑ ไม้โตช้า ๒,๐๐๐ ไร่ ไม้โตเร็ว ๒๐,๐๐๐ ไร่ รวม ๒๒,๐๐๐ ไร่

ปี ๒๕๖๒ ไม้โตช้า ๔,๗๘๐ ไร่ ไม้โตเร็ว ๑๙,๓๕๐ ไร่ รวม ๒๔,๑๓๐ ไร่

และได้ดำเนินการเพิ่มเติมในปี ๒๕๖๓ อีกคือ ไม้โตช้า ๔,๖๑๐ ไร่ ไม้โตเร็ว ๑๗,๙๕๐ ไร่ รวม ๒๒,๕๖๐ ไร่

รวมทั้งสิ้น ไม้โตช้า ๑๑,๗๔๐ ไร่ ไม้โตเร็ว ๕๙,๙๐๐ ไร่ = ๗๑,๖๔๐ ไร่

ซึ่งตามพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๗ ที่ได้ระบุไว้ว่า “ไม้ทุกชนิดที่ขึ้นในที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ไม่เป็นไม้หวงห้าม หรือไม้ที่ปลูกขึ้นในที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ทำประโยชน์ตามประเภทหนังสือที่ดินแสดงสิทธิที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ให้ถือว่าไม่เป็นไม้หวงห้าม” จะทำให้ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการสามารถเลือกปลูกไม้มีค่าได้ตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ต่างๆ ต่อไป

(๑๒) องค์การสวนพฤกษศาสตร์ ควรรวมพันธุ์ไม้ทุกชนิดที่มีทั้งหมดอย่างเป็นระบบทั้งประเทศ และให้ความสำคัญกับการดูแลอนุรักษ์พันธุ์พืชเพื่อสืบพันธุ์ต้นกำเนิด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

องค์การสวนพฤกษศาสตร์

ปัจจุบันองค์การสวนพฤกษศาสตร์ ได้ทำการรวบรวมพันธุ์ไม้ ทั้งพืชหายาก พืชที่ถูกคุกคาม โดยนำมารวบรวมและจัดเก็บในรูปแบบตัวอย่างมีชีวิตและไม่มีชีวิต ที่อ้างอิงทางวิชาการได้ เพื่อสำรองพันธุ์กรรมพืช ไว้เพื่อการอนุรักษ์ ศึกษาวิจัย และมีการจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลเชิงวิชาการอย่างเป็นระบบภายในสวนพฤกษศาสตร์ ประกอบด้วย

๑. ฐานข้อมูลพันธุ์ไม้แห้ง (Dry Specimen) ใน หอพรรณไม้ (Herbarium)

๒. ฐานข้อมูลพันธุ์ไม้มีชีวิต

๓. ฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์จากพืช หรือพฤกษศาสตร์พื้นบ้าน

๔. รวมถึงฐานข้อมูล พันธุ์ไม้ของ อ.ส.พ. ที่เกิดจากการสำรวจในประเทศ และมีการจัดทำไว้เป็นข้อมูลทางวิชาการ

ปัจจุบัน อ.ส.พ. ได้ดำเนินการสำรวจ รวบรวมพันธุ์พืชหายาก พันธุ์พืชเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ โดยนำมาอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์ เพื่อนำคืนสู่ถิ่นกำเนิดโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จำนวนทั้งหมด ๑๖ ชนิด ดังนี้

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	ชื่อไทย
๑	Bauhinia siamensis K. & S. S. Larsen	FABACEAE	สร้อยสยาม
๒	Michelia rajaniana Craib	MAGNOLIACEAE	จำปีหลวง
๓	Cycas pectinata Buch.-Ham.	CYCADACEAE	ปรงเขา

ลำดับ	ชื่อวิทยาศาสตร์	ชื่อวงศ์	ชื่อไทย
๔	<i>Rhynchostylis gigantean</i>	ORCHIDACEAE	ช้างกระ
๕	<i>Dioscorea brevipetiolata</i> Prain & Burbill	DIOSCOREACEAE	มันเทียน
๖	<i>Grammatophyllum speciosum</i> Blume	ORCHIDACEAE	เพชรหึง
๗	<i>Livistona speciosa</i> Kurz	ARECACEAE	ค้อ
๘	<i>Cycas siamensis</i> Miq.	CYCADACEAE	ปรงนา
๙	<i>Dendrobium secundum</i> (Blume) Lindl.	ORCHIDACEAE	เอื้องแปรงสีฟัน
๑๐	<i>Dendrobium lindleyi</i> Steud.	ORCHIDACEAE	เอื้องผึ้ง
๑๑	<i>Rhynchostylis retusa</i> (L.) Blume	ORCHIDACEAE	ไอยเรศ
๑๒	<i>Aerides falcata</i> Lindl. & Paxton	ORCHIDACEAE	เอื้องกุหลาบกระเป่าเปิด
๑๓	<i>Cymbidium insigne</i> Rolfe.	ORCHIDACEAE	เอื้องหลวง
๑๔	<i>Phaius mishmensis</i> (Lindl. & Paxton) Rchb. F.	ORCHIDACEAE	กล้วยไม้ดง
๑๕	<i>Oncosperma tigillarum</i> (Jack) Ridl.	ARECACEAE	หลาวชะโอน
๑๖	<i>Diospyros areolata</i> King & Gamble	EBENACEAE	มะพลับ

(๑๓) องค์การสวนสัตว์ ควรมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อพัฒนาสวนสัตว์ให้เป็นสวนสัตว์ชั้นนำระดับโลก และสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

องค์การสวนสัตว์

องค์การสวนสัตว์ ได้มีความร่วมมือกับหน่วยงานและองค์กรต่างประเทศ ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพื่อร่วมมือกันพัฒนาความรู้ บุคลากร มีความร่วมมือกันดำเนินงานโครงการวิจัย งานอนุรักษ์ การแลกเปลี่ยนสายพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อการอนุรักษ์และการเพาะขยายพันธุ์ เพื่อคงสายพันธุ์เดิมไว้ รวมถึงร่วมมือกันดำเนินงานงานวิชาการเพื่อการพัฒนาสวนสัตว์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืน

องค์การสวนสัตว์ ได้มีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างประเทศมาอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งเน้นการดำเนินงานตามพันธกิจหลักขององค์การสวนสัตว์ ดังนี้

๑. ด้านวิชาการ

องค์การสวนสัตว์ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงด้านวิชาการ (MOU) กับหน่วยงาน องค์กร สถาบันต่างประเทศ เพื่อร่วมมือกันพัฒนางานวิชาการต่าง ๆ เช่น

๑.๑ Smithsonian Conservation Biology Institute, USA

องค์การสวนสัตว์ได้ร่วมมือกันพัฒนาบุคลากร โดยมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้เทคโนโลยีช่วยการสืบพันธุ์สัตว์ป่าในเสือลายเมฆและละมั่ง มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพของสัตวแพทย์ และนักวิจัย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีช่วยในการสืบพันธุ์สัตว์ป่าในประเทศไทย

๑.๒ Kaohsiung City Government Tourism Bureau, Taiwan

องค์การสวนสัตว์ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการ และร่วมกันพัฒนางานวิชาการ งานอนุรักษ์เสือลายเมฆกับสวนสัตว์ Kaohsiung ShouShan Zoo โดยมีงานอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์เสือลายเมฆขององค์การสวนสัตว์เผยแพร่ในสวนสัตว์ ShouShan Zoo ด้วย ซึ่งเป็นการเผยแพร่ผลงานวิชาการร่วมกัน

๑.๓ The North Carolina Zoo Society และ Wild Welfare

องค์การสวนสัตว์ได้ร่วมมือกับ The North Carolina Zoo Society เป็นองค์การเอกชน และ Wild Welfare ซึ่งเป็นองค์กรอิสระ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญและทรัพยากรที่จำเป็น ร่วมกัน เพื่อพัฒนามาตรฐานด้านสวัสดิภาพสัตว์ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การสวนสัตว์ เพื่อพัฒนาสวนสัตว์ให้เป็นสวนสัตว์ชั้นนำระดับโลก

๑.๔ Veterinarians International, New York, USA

องค์การสวนสัตว์ได้รับความร่วมมือจาก Veterinarians International, New York, USA เพื่อดำเนินงานโครงการ Mobile Elephant Clinic ของโครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์ และได้จัดทำโครงการเฝ้าระวังโรค เฮอร์ปีส์ไวรัสในช้าง (Elephant Endotheliotropic Herpesvirus: EEHV) รวมไปถึงการอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโรค EEHV ด้วย เป็นการจัดการด้านสุขภาพช้างและความเข้าใจในโครงการคชอาณาจักร จังหวัดสุรินทร์

๒. ด้านการแลกเปลี่ยนสัตว์

องค์การสวนสัตว์ได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงด้านวิชาการ (MOU) กับสวนสัตว์ต่างประเทศ เพื่อแลกเปลี่ยนสายพันธุ์สัตว์ป่า รวมไปถึงดำเนินงานวิจัย งานอนุรักษ์และเพาะขยายพันธุ์ เช่น การเพาะขยายพันธุ์ค่างห้าสี (Red-shanked Douc Langur) ขององค์การสวนสัตว์ ซึ่งจัดเป็นค่างที่สวยงามที่สุดในโลก และยังเป็นสัตว์หายากที่สภากาชาดด้วยการอนุรักษ์ (IUCN Red List) จัดให้เป็นสัตว์ใกล้สูญพันธุ์บัญชีหมายเลขหนึ่งของอนุสัญญาไซเตส โดยสวนสัตว์ในสังกัดขององค์การสวนสัตว์ประสบความสำเร็จ สามารถเพาะขยายพันธุ์ค่างห้าสีได้มากที่สุดในเอเชีย และเป็นศูนย์เพาะขยายพันธุ์ในสภากาชาดที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทำให้สวนสัตว์ต่างประเทศให้ความสนใจและติดต่อขอแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ รวมถึงการขอแลกเปลี่ยนค่างห้าสี ได้แก่ Zoo Parc de Beauval สาธารณรัฐฝรั่งเศส, Zoo Chelby สาธารณรัฐเช็ก, Yokohama Zoological Gardens "ZOORASIA" ประเทศญี่ปุ่น เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการแลกเปลี่ยนสัตว์ชนิดอื่นอีกด้วย

องค์การสวนสัตว์ ยังได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพการจัดประชุมด้านสวนสัตว์ในระดับนานาชาติ ดังนี้

๑. การประชุมเชิงวิชาการ สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านการอนุรักษ์ ชื่อการจัดประชุมประจำปีของIUCN/SSC Conservation Planning Specialist Group (CPSG) ณ กรุงเทพมหานคร (The CPSG Annual Meeting ๒๐๑๘, Bangkok, Thailand) ประจำปี ๒๕๖๑ ภายใต้หัวข้อ “Towards Zero Extinction in Southeast Asia” โดยมีกำหนดจัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมอนันตรา ริเวอร์ไซด์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๑๐๐ คน จาก ๓๑ ประเทศ

๒. การจัดประชุมประจำปีของสมาคมสวนสัตว์และสถานแสดงพันธุ์สัตว์น้ำโลก World Association of Zoos and Aquariums ครั้งที่ ๗๓ (The ๗๓rd WAZA Annual Conference ๒๐๑๘)

- ประโยชน์ทางวิชาการ เป็นการประชุมเชิงวิชาการ สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านสวนสัตว์ระดับโลกภายใต้หัวข้อ “Wild at Heart” โดยมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ โรงแรมอวานีริเวอร์ไซด์ กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๓๐๐ คน จาก ๔๐ ประเทศ

- ประโยชน์ทางการท่องเที่ยว มีการจัดให้มีกิจกรรม Excursion ณ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี กิจกรรม Icebreaker ในการล่องเรือชมวิถีแม่น้ำเจ้าพระยา และกิจกรรมสำหรับ Spouse ในการทำอาหารไทย และล่องเรือชมสถาปัตยกรรมวัด, บ้านเรือน และวัฒนธรรมไทยริมน้ำ

๓. การจัดประชุมประจำปีของสมาคมสวนสัตว์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ครั้งที่ ๒๖ (The ๒๖th SEAZA Annual Conference ๒๐๑๘) ภายใต้หัวข้อ “One voice for nature and wildlife” โดยมีกำหนดจัดขึ้นในระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม – ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ โรงแรมดิเอมเพลส คอนเวนชัน เซนเตอร์ จ.เชียงใหม่ มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ ๒๕๐ คน จาก ๒๓ ประเทศ

- ประโยชน์ทางวิชาการ เป็นการประชุมเชิงวิชาการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ สำหรับผู้เชี่ยวชาญทางด้านสวนสัตว์ ระดับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

- ประโยชน์ทางการท่องเที่ยว มีการจัดกิจกรรม Excursion เข้าเยี่ยมชมสวนสัตว์ เชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ และการเข้าเยี่ยมชมศูนย์อนุรักษ์ช้าง จังหวัดลำปาง

(๑๔) การบริหารจัดการน้ำในปัจจุบันไม่สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ กรมทรัพยากรน้ำและทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำ ควรมีการดำเนินการในเชิงบูรณาการอย่างแท้จริง รวมทั้งควรมีการออกแบบระบบบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน กรมทรัพยากรน้ำ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ประกอบด้วย สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นหน่วยงานเจ้าภาพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๙ กระทรวง ๑๘ หน่วยงาน โดยมีเป้าหมายร่วม วัตถุประสงค์ ระยะเวลา ดำเนินการที่ชัดเจน สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้ รวมทั้งภารกิจของแต่ละหน่วยรับงบประมาณที่เป็นเจ้าภาพหลัก และหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว ประหยัด และลดความซ้ำซ้อน

กรมทรัพยากรน้ำได้รับจัดสรรงบประมาณภายใต้แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ วงเงิน ๓,๑๑๕.๘๕๖๖ ล้านบาท ประกอบด้วย

๑. เป้าหมายที่ ๒ : การจัดการน้ำภาคเกษตรและอุตสาหกรรมอย่างสมดุล รวมถึงการเพิ่มผลผลิตภาพการใช้น้ำ โดยมีแนวทางการดำเนินงานในการพัฒนา เพิ่มประสิทธิภาพ อนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ ระบบกระจายน้ำ และเชื่อมโยงวางระบบเครือข่ายน้ำ/ลุ่มน้ำ นอกเขตชลประทาน

๒. เป้าหมายที่ ๖ : บริหารจัดการทรัพยากรน้ำครอบคลุมทุกกลุ่มน้ำอย่างสมดุล โดยมีแนวทางการดำเนินงานในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ พัฒนาระบบฐานข้อมูล และการมีส่วนร่วม

กรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษดำเนินงานโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำและน้ำเสีย และโครงการพัฒนาและบังคับใช้กฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม ภายใต้แผนงานบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติเป็นเจ้าภาพแผนงานบูรณาการ โดยมีเป้าหมายเพื่อการป้องกัน และลดการเกิดน้ำเสียที่ต้นทาง การจัดการน้ำเสีย ณ แหล่งกำเนิด การนำน้ำเสียกลับมาใช้ใหม่ การฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติทั่วประเทศให้มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ขึ้นไป และการจัดการน้ำเพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ มีหน่วยงานร่วมบูรณาการกับกรมควบคุมมลพิษ ได้แก่ กรมชลประทาน กรมปศุสัตว์ องค์การจัดการน้ำเสีย และ

สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร่วมกันดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพระบบบำบัดน้ำเสีย และลดน้ำเสียจากแหล่งกำเนิดชุมชนและพื้นที่เศรษฐกิจ

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้นำเสนอแผนงาน/โครงการขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นผู้รับผิดชอบแผนงานบูรณาการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ทำหน้าที่พิจารณากลับกรอง แผนงาน/โครงการ ที่หน่วยงานเสนอ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ซึ่งกรมฯ ได้สำรวจข้อมูลแหล่งน้ำบาดาล การเจาะบ่อน้ำบาดาล โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลศักยภาพน้ำบาดาล เพื่อนำเข้าแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี เพื่อให้สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ รวบรวมและจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริหารจัดการน้ำบาดาล และการดำเนินการในเชิงบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่นให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น โดยส่งเสริมการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาคีการพัฒนาต่างๆ ซึ่งมีเป้าหมายหลักเพื่อช่วยเหลือประชาชน กลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้น้ำ ให้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคอย่างเพียงพอและยั่งยืน พัฒนากลุ่มเกษตรกรให้กลายเป็นกลุ่มผู้ผลิตที่มีคุณภาพ สร้างความเข้มแข็งในระดับเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้มั่นคง เช่น การสนับสนุนการพัฒนาบำบัดน้ำบาดาลในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ พื้นที่เกษตรเศรษฐกิจประเภทต่างๆ การสนับสนุนธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร โดยลงนามบันทึกข้อตกลงความเข้าใจว่าด้วย “การส่งเสริมและสนับสนุนการใช้น้ำบาดาลเพื่อการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืน” กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สร้างความเข้มแข็งในระดับเศรษฐกิจฐานรากของประเทศให้มั่นคง

กรมป่าไม้

การบริหารจัดการน้ำสามารถดำเนินการได้จากการบูรณาการระหว่างหน่วยงานทุกหน่วยงานที่ทำงานสอดคล้องกับการบริหารจัดการน้ำ โดยมีการบริหารจัดการน้ำโดยทั้งระบบทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง และแก้ไขปัญหาภัยแล้งได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในส่วนของกรมป่าไม้ จะดำเนินการในพื้นที่ต้นน้ำเพื่อฟื้นฟูระบบนิเวศให้คงอยู่และยาวนาน โดยมีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ โดยร่วมกันระหว่างกรมอุทยานฯ กรมทรัพยากรธรณีและชายฝั่ง ตลอดจนกรมอื่น ๆ ให้มีส่วนในการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบอย่างแท้จริงให้ได้ตลอดสาย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการ สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และดำเนินการตามแนวทางของนโยบายรัฐบาลได้กำหนดไว้อย่างแท้จริง

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ดำเนินการจัดทำโครงการฟื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (ลุ่มน้ำ) ระยะที่ ๑ ซึ่งสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ฉบับปรับปรุง ในด้านที่ ๕ การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรมและป้องกันการพังทลายของดิน มีเป้าประสงค์ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม การป้องกัน และลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำและพื้นที่ลาดชัน ประกอบด้วยการอนุรักษ์ฟื้นฟูพื้นที่ป่าต้นน้ำที่เสื่อมโทรม โดยการปลูกป่าและการสร้างฝายชะลอน้ำประเภทต่าง ๆ ในพื้นที่ป่าต้นน้ำ และการป้องกันและลดการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ต้นน้ำ การจัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน จัดทำแนวป่ากันชน การปลูกป่าเลียนแบบ

ธรรมชาติทดแทนการปลูกพืชเชิงเดี่ยวและการปลูกหญ้าแฝก มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานตั้งแต่พื้นที่ป่าต้นน้ำ พื้นที่กลางน้ำ จนถึงพื้นที่ปลายน้ำ เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ตามกลยุทธ์ในด้านที่ ๕ โดยมีสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) เป็นเจ้าภาพในการบูรณาการงานร่วมกันอย่างเป็นระบบ

(๑๕) กรมทรัพยากรน้ำบาดาลเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญต่อเกษตรกรผู้ทำการเกษตรในพื้นที่แห้งแล้งเป็นอย่างมาก ควรมีการสำรวจพื้นที่ที่มีความแห้งแล้ง และพื้นที่ที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการเจาะน้ำบาดาล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล

กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ได้สำรวจข้อมูลแผนที่หาน้ำยากประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยพื้นที่น้ำบาดาลที่เป็นหินแข็ง (Hard Rock) พื้นที่ที่มีศักยภาพน้ำบาดาลต่ำ พื้นที่ที่มีค่าสารละลายสูงรวมถึงพื้นที่วิกฤตน้ำบาดาล และข้อมูลแผนที่การบูรณาการการปฏิบัติงานหลายพื้นที่หรือหลายหน่วยงาน (Area Based) จากการวิเคราะห์ของสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติผนวกกับคำขอเจาะบ่อน้ำบาดาลของกลุ่มเกษตรกรผ่านการพิจารณาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่สามารถดำเนินการพัฒนาบ่อน้ำบาดาลเพื่อการเกษตรในพื้นที่เหล่านี้ได้ กรมทรัพยากรน้ำบาดาล จึงมีความจำเป็นต้องเข้าไปช่วยเหลือเกษตรกรในการจัดหาแหล่งน้ำในพื้นที่หาน้ำยากเหล่านี้ ให้น้ำต้นทุนใช้ในการพัฒนาระดับคุณภาพชีวิต และได้จัดทำโครงการสำรวจหาแหล่งน้ำบาดาลในพื้นที่ศักยภาพต่ำ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในพื้นที่จำนวน ๕๔ อำเภอ ๑๖ จังหวัด ในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อแก้ไขปัญหาพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำและมีศักยภาพต่ำ ให้น้ำแหล่งน้ำสำรองสำหรับการอุปโภคบริโภคและกิจกรรมอื่นๆ ที่สำคัญสำหรับการดำรงชีวิต โดยการสำรวจศักยภาพน้ำบาดาล ศึกษาสภาพทางธรณีวิทยา อุทกธรณีวิทยาทางด้านวิชาการ พร้อมทั้งเจาะบ่อน้ำสำรวจชั้นน้ำบาดาล และพัฒนาบ่อน้ำบาดาลในพื้นที่ที่มีศักยภาพเหมาะสม ทั้งนี้ พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำอีก จำนวน ๒๙ อำเภอ ๔ จังหวัด พื้นที่ภาคใต้ จะดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๑๖) ในเขตพื้นที่ป่าสงวน ภาคเอกชนหรือนายทุนมีการเข้าที่ดินในราคาต่ำมาก เมื่อระยะเวลาตามสัญญาสัมปทานสิ้นสุดลงแล้ว ควรเรียกคืนที่ดินเพื่อนำมาจัดสรรให้ประชาชนรายย่อยต่อไป ทั้งนี้ หากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องมีความไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับการดำเนินงานดังกล่าว ควรเสนอให้มีการแก้ไขกฎหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ กำลังดำเนินการแก้ไขปรับปรุงค่าธรรมเนียมในการอนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ตามวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ และแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙ และสถานการณ์ปัจจุบันกรมป่าไม้ ได้ดำเนินโครงการจัดหาที่ดินให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ตามเป้าหมายที่กำหนดในทุกปีงบประมาณ

พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติจะใช้ระบบการอนุญาต ดังนี้

๑. การประกาศให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานรัฐใช้ประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติได้ตามมาตรา ๑๓/๑ ซึ่งจะไม่มีค่าธรรมเนียม

๒. อนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ตาม มาตรา ๑๖ หรืออนุญาตให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดทำการบำรุงป่า หรือปลูกสร้างสวนป่า หรือไม้ยืนต้นในเขตป่าเสื่อมโทรมตามมาตรา ๒๐ ซึ่งเป็นการเก็บค่าธรรมเนียมตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๐๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ปัจจุบันไรละไม่เกิน ๕๐๐ บาท) แต่สามารถแก้ไขกฎกระทรวงให้เรียกเก็บได้ไม่เกินไรละ ๕,๐๐๐ บาท/ต่ออายุการอนุญาต

(๑๗) ปัญหาสำคัญประการหนึ่งของการกำจัดขยะคือพื้นที่กำจัดขยะ หากเป็นพื้นที่ใกล้กับ แหล่งน้ำและชุมชนจะส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ และจะเกิดการต่อต้านการเข้าใช้พื้นที่ ดังนั้นจึง ควรจัดหาพื้นที่อื่น ๆ ที่ไม่ส่งผลกระทบหรือส่งผลกระทบต่อประชาชนน้อยที่สุด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน
กรมควบคุมมลพิษ

กรมควบคุมมลพิษได้จัดทำหลักเกณฑ์ในการพิจารณาความเหมาะสมของพื้นที่ การออกแบบ ก่อสร้าง และการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งครอบคลุมสถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล สถานที่กำจัดมูลฝอยโดยเตาเผา สถานที่หมักปุ๋ยจากมูลฝอย สถานีขนถ่ายมูลฝอย สถานที่คัดแยก และแปรรูปขยะมูลฝอยชุมชนเพื่อผลิตเป็นเชื้อเพลิงขยะ (RDF) โดยจัดทำเป็นประกาศกรมควบคุมมลพิษ แจ้างและทำความเข้าใจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีการกำหนดอย่างชัดเจน ในการพิจารณาความเหมาะสมในการใช้พื้นที่ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมอาคาร โรงงาน ผังเมือง พื้นที่ชุ่มน้ำ หรือเขตอนุรักษ์ พื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่เสี่ยงภัยทางธรรมชาติ และโบราณสถาน โดยเฉพาะพื้นที่สำหรับ สถานที่ฝังกลบมูลฝอยอย่างถูกหลักสุขาภิบาล โดยไม่ควรใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และชั้น ๒ พื้นที่ชุ่มน้ำ เขตอนุรักษ์ และให้อยู่ห่างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๐ เมตร รวมถึงแหล่งน้ำสาธารณะอื่นตามความเหมาะสม นอกจากนี้ ในเงื่อนไข และหลักเกณฑ์ในการขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้าง ได้กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็น มาประกอบ ให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักเกณฑ์ในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. ๒๕๖๑

(๑๘) กรมควบคุมมลพิษ ควรให้มีการตั้งเป็นหน่วยงานมลพิษแห่งชาติหรือคณะกรรมการ ระดับชาติเพื่อทำงานเชิงบูรณาการ โดยนำงบประมาณเกี่ยวกับมลพิษมารวมไว้ในหน่วยงานดังกล่าว และให้มีการบูรณาการงบประมาณกับหน่วยงานอื่น ๆ แต่ให้มีหน่วยงานหลักในการแก้ไขปัญหามลพิษอย่างมีเอกภาพ ไว้เพียงหน่วยงานเดียว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมควบคุมมลพิษ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมควบคุมมลพิษได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าภาพแผนงานบูรณา การจัดการมลพิษและสิ่งแวดล้อม มีแนวทางการดำเนินงานทั้งสิ้น ๒ แนวทาง ได้แก่ ด้านการจัดการขยะมูลฝอย และด้านการจัดการคุณภาพอากาศ และมีการกำหนดเป้าหมายร่วมของแผนงานบูรณาการและกำหนดให้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำโครงการเสนอเข้ามาในแผนงานบูรณาการ โดยกรมควบคุมมลพิษเป็นหน่วยงานหลัก ในการกำหนดมาตรฐาน มาตรการ ระเบียบ และหลักเกณฑ์ในการจัดการปัญหามลพิษ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ

ควบคุมมลพิษ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สำคัญประการหนึ่งในการประสานงานระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อควบคุม ป้องกัน ลด หรือขจัดมลพิษ

๓.๑๒ กระทรวงพลังงาน

(๑) กระทรวงพลังงาน ครอบงำระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ซึ่งเป็นระบบโครงข่ายไฟฟ้าที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ในการเก็บข้อมูล และนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในการควบคุมโครงข่ายไฟฟ้า ยกตัวอย่าง เช่น การเก็บข้อมูลพฤติกรรมของโหนด (Node) จากผู้ใช้งานและการผลิตไฟฟ้าจากผู้ผลิต รวมทั้งข้อมูลการควบคุมระบบโครงข่ายไฟฟ้า เพื่อที่กระทรวงพลังงานจะได้ นำข้อมูลดังกล่าวไปปรับปรุงประสิทธิภาพของการผลิต และการจ่ายไฟฟ้า นอกจากนี้ กระทรวงพลังงาน ควรเพิ่มช่องทางกริดไฟฟ้า (Grid Electrical) ซึ่งเป็นเครือข่ายที่เชื่อมต่อกันสำหรับการจ่ายไฟฟ้าจากผู้ผลิตต่าง ๆ ไปยังผู้บริโภคให้ทั่วถึงและครอบคลุมทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน

๑. ระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) การดำเนินการรวบรวมและติดตามความคืบหน้าการดำเนินโครงการตามแผนการขับเคลื่อนฯ ระยะสั้นและโครงการอื่นๆ ที่มีการดำเนินการเพิ่มเติม ของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายตามแผนการขับเคลื่อนฯ ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (สำนักงาน กกพ.) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) โดยแบ่งกลุ่มตามแผนงาน ๓ เสาหลักและแผนอำนวยการสนับสนุน เพื่อให้สอดคล้องกับแผนการขับเคลื่อนฯ ประกอบด้วย

เสาหลักที่ ๑ : การตอบสนองด้านความต้องการไฟฟ้าและระบบบริหารจัดการพลังงาน
(DR & EMS)

เสาหลักที่ ๒ : ระบบพยากรณ์ไฟฟ้าที่ผลิตได้จากพลังงานหมุนเวียน (RE Forecast)

เสาหลักที่ ๓ : ระบบโครงข่ายไฟฟ้าขนาดเล็กและระบบกักเก็บพลังงาน (Micro Grid & ESS)

แผนอำนวยการสนับสนุนการขับเคลื่อน : การบริหารการขับเคลื่อน

การพัฒนาขีดความสามารถในประเทศด้านสมาร์ตกริด

การสื่อสารและสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

โดยปัจจุบันแผนงานเสาหลักที่ ๑-๓ และแผนอำนวยการสนับสนุนการขับเคลื่อนได้เริ่มดำเนินการเพื่อใช้ประโยชน์ในการควบคุมโครงข่ายไฟฟ้า อาทิ โครงการตามเสาหลักที่ ๑ รหัส PEA-๐๔ โครงการพัฒนาโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ในพื้นที่เมืองพัทยา จังหวัดชลบุรี ระยะเวลา ๒๕๖๐ – ๒๕๖๓ ในขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการ ดังนี้

- กฟภ. อยู่ระหว่างติดตั้ง Smart Meter คาดว่า ๙,๐๐๐ เครื่องแรก จะติดตั้งแล้วเสร็จ ภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ และติดตั้งครบจำนวน ๑๑๖,๓๐๘ เครื่อง ภายในปี ๒๕๖๓
- คาดว่าจะดำเนินการติดตั้งแล้วเสร็จประมาณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓
- นอกจากนี้ กฟภ. ได้ดำเนินการติดตั้งและทดสอบระบบสถานีไฟฟ้าอัตโนมัติตาม IEC ๖๑๘๕๐ และระบบ Non Operation Data Management System แล้วเสร็จ

๒. การเพิ่มช่องทางการกริดไฟฟ้า (Grid electrical) ตามแผน PDP ๒๐๑๘ การเพิ่มช่องทางการกริดไฟฟ้า (Grid Electrical) เป็นโครงการ/แผนงานอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการและมีแผน* ที่จะดำเนินการในช่วงเวลาตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (PDP๒๐๑๘) มีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

- เพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น
- เพื่อเสริมความมั่นคงและเพิ่มความยืดหยุ่น (Flexibility) ของระบบส่งไฟฟ้ารองรับ

รูปแบบการผลิตและการใช้ไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงไป

- เพื่อปรับปรุงให้ระบบส่งไฟฟ้าที่มีความเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งานสามารถจ่ายไฟได้อย่างต่อเนื่องและมั่นคง

- เพื่อรองรับการเชื่อมต่อโรงไฟฟ้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- เพื่อรองรับการเชื่อมต่อระบบไฟฟ้ากับประเทศเพื่อนบ้านแบบระบบต่อระบบ
- เพื่อพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าให้เป็นระบบโครงข่ายสมาร์ทกริด

แผนงาน/โครงการเป็นไปตามแผน PDP ๒๐๑๘ แผน ๖. แผนพัฒนาระบบส่งไฟฟ้า

(ที่มา:การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย)

ปัจจุบันตามแผน PDP ๒๐๑๘ มีโครงการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าระบบเชื่อมต่อการจ่ายไฟฟ้า โดยเป็นโครงการก่อสร้างและปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้า ซึ่งได้รับอนุมัติให้ดำเนินการ ๒๐ โครงการ และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๖ โครงการ อาทิ โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันตกและภาคใต้ เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า* ในขณะนี้อยู่ระหว่างกระบวนการ ดังนี้

- แผนก่อสร้างสายส่ง ๕๐๐ กิโลโวลต์ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบส่ง ๒๓๐ กิโลโวลต์เพิ่มเติมครอบคลุมการจ่ายไฟฟ้าให้พื้นที่ภาคใต้ในระยะยาว เพื่อส่งกำลังไฟฟ้าจากภาคตะวันตก ภาคกลาง ไปยังภาคใต้ได้เพิ่มมากขึ้น ส่งเสริมการขยายตัวของภาคธุรกิจ อุตสาหกรรม และการท่องเที่ยวในภาคใต้ รวมทั้งแก้ไขปัญหาไฟฟ้าดับในพื้นที่ภาคใต้

- วงเงินลงทุนโครงการ ๖๓,๒๐๐ ล้านบาท

- ประกอบด้วย งานก่อสร้างสายส่งความยาว ๒,๑๙๒ วงจร-กิโลเมตร งานก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแรงสูงแห่งใหม่ ๑ แห่ง งานขยายสถานีไฟฟ้าแรงสูง ๘ แห่ง งานติดตั้งหม้อแปลง ๔,๐๐๐ เอ็มวีเอ งานติดตั้ง Capacitor Bank ๒,๑๒๐ เอ็มวีเออาร์ งานติดตั้ง Static Var Compensator (SVC) Inductive ๕๐ เอ็มวีเออาร์ / Capacitive ๒๕๐ เอ็มวีเออาร์ งานขยายระบบเบ็ดเตล็ด ๑๐ งาน

- ความก้าวหน้าของงานก่อสร้าง (ธันวาคม ๒๕๖๑) ร้อยละ ๑๖.๔๗
- คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๖

(๒) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ควรให้ความสำคัญกับโรงไฟฟ้าชุมชน โดยชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมหรือมีรายได้จากการเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้าชุมชน และลดภาระค่าใช้จ่ายของชุมชน เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพและสร้างความเข้มแข็งในชุมชน นำไปสู่ความยั่งยืนด้านพลังงานในระดับชุมชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าชุมชน เป็นการดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงพลังงานเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก โดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานในฐานะที่ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินโครงการฯ ซึ่งรูปแบบการดำเนินโครงการนี้ได้มุ่งเน้นการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน พัฒนาศักยภาพของชุมชนในการจัดหาและผลิตเชื้อเพลิง ตามศักยภาพเชื้อเพลิงที่มีอยู่ในพื้นที่ของชุมชนนั้น รวมถึงส่งเสริมให้มีโรงไฟฟ้าชุมชนที่สอดคล้องกับความต้องการใช้ไฟฟ้าของชุมชนนั้นด้วย ดังนั้น โครงการโรงไฟฟ้าชุมชน จะทำให้ชุมชนสามารถเข้าร่วมลงทุนเป็นเจ้าของโรงไฟฟ้าชุมชน เกิดการจัดตั้งวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เพื่อจัดหาและผลิตเชื้อเพลิงสำหรับป้อนสู่โรงไฟฟ้าชุมชน ทั้งนี้ ได้มีการกำหนดผลประโยชน์คืนสู่ชุมชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่

๑. สัดส่วนการถือหุ้นในโรงไฟฟ้าชุมชน
๒. รายได้จากการขายเชื้อเพลิงป้อนสู่โรงไฟฟ้าชุมชน
๓. ส่วนแบ่งรายได้จากการขายไฟฟ้าของโรงไฟฟ้าชุมชน เพื่อการใช้ประโยชน์ด้านพลังงานสำหรับชุมชนที่อยู่ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าชุมชนนั้น
๔. เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ และลดการย้ายถิ่นฐานของแรงงาน
๕. เกิดการหมุนเวียนของเศรษฐกิจในชุมชนจากการพัฒนาธุรกิจของชุมชน

ดังนั้น การดำเนินโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก ตามนโยบายของกระทรวงพลังงาน ที่มุ่งให้ความสำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนกับโรงไฟฟ้า จะช่วยให้ชุมชนเกิดการยอมรับในการตั้งโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนในพื้นที่ ลดการต่อต้านของชุมชน ก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ และเกิดความมั่นคงด้านพลังงาน ส่งผลให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง และสามารถพัฒนาศักยภาพในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชนให้เกิดความยั่งยืนและพัฒนาต่อยอดต่อไปได้ในอนาคต

๓.๑๓ กระทรวงพาณิชย์

(๑) กระทรวงพาณิชย์ ควรมีมาตรการหาลาดให้กับสินค้าเกษตรทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมทั้งควรมีมาตรการป้องกันการนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีผลทำให้ราคาภายในประเทศตกต่ำลง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ มีมาตรการหาลาดให้กับสินค้าเกษตรที่สำคัญทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ รวมทั้งมีมาตรการป้องกันการนำเข้าสินค้าเกษตรที่มีผลทำให้ราคาภายในประเทศตกต่ำลง ดังนี้

กรมการค้าต่างประเทศ

มีมาตรการหาลาดให้สินค้าเกษตรเพื่อส่งเสริมและผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลังและผลิตภัณฑ์ และสินค้าเกษตรนวัตกรรม โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเดินทางไปเจรจาขยายตลาดและกระชับความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศคู่ค้าสำคัญ เพื่อฟื้นฟูตลาดเดิม รักษาตลาด และขยายการส่งออก รวมทั้ง เข้าร่วมงานแสดงสินค้าสำคัญทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สินค้าเกษตรของไทยสร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรไทย ตลอดจนเชื่อมโยงตลาดให้กลุ่มผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเข้าสู่ตลาดได้โดยตรง

นอกจากนี้ยังมีมาตรการป้องกันการนำเข้าสินค้าเกษตร โดยกำหนดมาตรการนำเข้าสินค้าเกษตรตามที่คณะกรรมการ/หน่วยงานที่กำกับดูแลแต่ละสินค้าเห็นชอบ เพื่อไม่ให้นำเข้าจนส่งผลกระทบต่อราคาภายในประเทศ เช่น กำหนดช่วงเวลานำเข้า กำหนดให้ต้องรับซื้อผลผลิตภายในประเทศก่อนอนุมัติให้นำเข้า ต้องได้รับความเห็นชอบในการนำเข้าจากคณะกรรมการที่กำกับดูแลแต่ละสินค้า และต้องขออนุญาตในการนำเข้า หรือขอหนังสือรับรองฯ เพื่อประกอบการนำเข้า เป็นต้น อีกทั้ง ยังได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการลักลอบการนำเข้าสินค้าเกษตรผิดกฎหมายร่วมกับกรมศุลกากรในการเพิ่มความเข้มงวดการตรวจสอบการลักลอบนำเข้า ตลอดจนกำหนดด่านนำเข้าเพื่อให้การกำกับดูแลการตรวจสอบการลักลอบนำเข้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น สินค้ามะพร้าวผล

นอกจากนี้ ได้ร่วมกับกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.) และหน่วยงานภาครัฐอื่นที่เกี่ยวข้อง จัดทำคู่มือการตรวจสอบสินค้าเกษตรที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร เพื่อให้เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจ สามารถตรวจสอบการลักลอบนำเข้าตามแนวชายแดนอย่างเข้มงวดอีกช่องทางหนึ่ง โดยล่าสุด กอ.รมน. ได้จัดพิมพ์คู่มือและแจกจ่ายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งด้านความมั่นคงต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตรวจสอบการลักลอบนำเข้า

กรมการค้าภายใน

ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรพร้อมแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ ได้แก่

๑. ปาล์มน้ำมัน จากภาวะการค้าชะลอตัว เนื่องจากสงครามทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ - จีน ราคากลัวเหลือโลกตกต่ำ ทำให้ราคาน้ำมันถั่วเหลืองปรับลดลง ผู้บริโภคเลือกบริโภคทดแทนน้ำมันปาล์ม และตลาดต่างประเทศชะลอตัว กระทรวงพาณิชย์ ได้เสนอมาตรการปรับสมดุลน้ำมันปาล์มในประเทศ เพื่อดูดซับปริมาณน้ำมันปาล์มดิบส่วนเกินไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า และผลักดันการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ปี ๒๐ และ ปี ๑๐ โดยบูรณาการร่วมกับกระทรวงพลังงาน (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย และกรมธุรกิจพลังงาน) นอกจากนี้ ในด้านมาตรการด้านกฎหมาย ยังอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ออกประกาศกำหนดสินค้าและบริการควบคุม ปี ๒๕๖๒ สำหรับสินค้า ผลปาล์มน้ำมัน น้ำมันและไขมันที่ได้จากพืชหรือสัตว์ ทั้งที่บริโภคได้หรือไม่ได้ รวม ๓ มาตรการ มีผลบังคับใช้ ๑ ปี (๔ ก.ค. ๖๒ - ๓ ก.ค. ๖๓) ดังนี้

๑.๑ การควบคุมการขนย้ายน้ำมันปาล์ม ห้ามมิให้บุคคลใดขนย้ายน้ำมันปาล์มที่มีปริมาณตั้งแต่ ๒๕ กก.ขึ้นไป เข้ามาหรือออกจากท้องที่ในจังหวัดภาคใต้ ๑๕ จังหวัด เข้ามาในกรุงเทพฯ และจังหวัดที่ติดทะเลหรือชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน ๓๑ จังหวัด เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเลขาธิการ กกร. หรือผู้ซึ่งเลขาธิการ กกร. มอบหมาย

๑.๒ การแจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ และจัดทำบัญชีคุมสินค้าน้ำมันปาล์ม และผลปาล์มน้ำมัน กำหนดให้ผู้ผลิตซึ่งเป็นโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม โรงกลั่นน้ำมันปาล์ม ผู้ผลิตไบโอดีเซล ผู้ประกอบการจัดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท) ผู้ซื้อหรือ ผู้ขายน้ำมันปาล์ม ผู้ประกอบการคลังรับฝากน้ำมันปาล์ม ผู้ซื้อน้ำมันพืชปาล์มเพื่อจำหน่าย ผู้ซื้อเพื่อใช้น้ำมันปาล์ม และผู้นำเข้า น้ำมันปาล์ม ต้องแจ้งข้อมูลและจัดทำบัญชีคุมสินค้าน้ำมันปาล์ม และผลปาล์มน้ำมันเป็นประจำภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน

๑.๓ การกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไขการรับซื้อ และการแสดงราคาซื้อขายสินค้าผลปาล์ม น้ำมันตามอัตราน้ำมัน กำหนดให้ผู้ประกอบการโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ผู้ประกอบการจัดรับซื้อผลปาล์ม (ลานเท)

หรือผู้รับซื้อผลปาล์มทั่วไป ต้องปิดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มน้ำมันทั้งทะลายทุกรอบระยะของอัตราน้ำมันที่ซื้อขาย โดยให้เริ่มแสดงราคารับซื้อตั้งแต่อัตราน้ำมันที่ร้อยละ ๑๘ ขึ้นไป และห้ามมิให้ปิดป้ายแสดงราคารับซื้อผลปาล์มร่วง

ทั้งนี้ มีการควบคุมการนำเข้า โดยกำหนดด่านนำเข้าและด่านนำผ่าน (๑) ด่านนำเข้า (ปกติ) นำเข้าได้จากด่านศุลกากรมาบตาพุด ด่านศุลกากร กรุงเทพฯ และด่านท่าเรือแหลมฉบัง และ (๒) ด่านนำผ่าน (ต้นทาง - ปลายทาง) นำผ่านต้นทางที่ด่านศุลกากรกรุงเทพฯ เพียง ด่านเดียว สำหรับด่านปลายทาง กำหนดไว้ ๓ ด่าน ได้แก่ ด่านจันทบุรี (ไปประเทศกัมพูชา) ด่านหนองคาย (ไป สปป.ลาว) และด่านแม่สอด (ไปประเทศพม่า)

๒. มะพร้าวมีมาตรการกำกับดูแลการนำเข้ามะพร้าวและผลิตภัณฑ์ เพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อเกษตรกรในช่วงผลผลิตออกมาก โดยการควบคุมการขนย้าย กำหนดให้มะพร้าวผลแก่และผลิตภัณฑ์เป็นสินค้าควบคุม ควบคุมการขนย้ายมะพร้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศโดยกำหนดด่านนำเข้ามะพร้าวได้เพียง ๒ ด่าน คือ ท่าเรือกรุงเทพ และท่าเรือแหลมฉบัง ตลอดจนมีการเข้มงวดกวดขันการลักลอบการนำเข้า โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ (กอ.รมน.)

๓. พืช ๓ หัว (กระเทียม หอมหัวใหญ่ หอมแดง) มีมาตรการด้านการตลาด โดยจัดทำโครงการส่งเสริมศักยภาพด้านการตลาดสินค้าเกษตร โดยตั้งจุดรวบรวม/กระจายผลผลิตในพื้นที่จังหวัดเพาะปลูก เพื่อขยายช่องทางตลาด และช่วยรักษาเสถียรภาพราคาสินค้าเกษตร รวมทั้งสนับสนุนการบริหารจัดการในการกระจายสินค้า และชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ ให้แก่เกษตรกรที่กู้เงินจาก ธ.ก.ส. เพื่อชะลอการจำหน่ายผลผลิตในช่วงที่ออกมาก และยังได้ประสานขอความร่วมมือผู้ประกอบการ/โรงงาน ห้างโมเดิร์นเทรด ให้เข้ามารับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรโดยตรง โดยใช้กลไกการทำสัญญาข้อตกลงการซื้อขาย และจัดหาสถานที่ให้เกษตรกรนำผลผลิตไปจำหน่ายในสถานที่ต่าง ๆ เช่น ตลาดที่อยู่ในความส่งเสริมของกรมการค้าภายใน รวมถึงให้สถานที่เวลาที่กรมฯ จัดงานแสดงสินค้าต่าง ๆ ส่วนของมาตรการปราบปรามการลักลอบการนำเข้า ได้ขอความร่วมมือกรมศุลกากรเข้มงวดกำกับดูแลการนำเข้าสินค้ากระเทียมและป้องกันปราบปรามการลักลอบการนำเข้า ตรวจสอบการลักลอบขนย้ายกระเทียมนำเข้าจากต่างประเทศ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้กระเทียมและหอมหัวใหญ่เป็นสินค้าควบคุม กำหนดมาตรการควบคุมการขนย้ายสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศ จำนวน ๔๐๐ กก. ขึ้นไป โดยทางบกหรือทางทะเลเข้าหรือออกจากจังหวัดที่กำหนด ๕๒ จังหวัด ตลอดจนให้ผู้ประกอบการที่ครอบครองกระเทียมตั้งแต่ ๒,๐๐๐ กก. ขึ้นไป แจ้งปริมาณสถานที่เก็บและจัดทำบัญชีสินค้า โดยเข้มงวด ติดตาม และตรวจสอบสต็อกอย่างต่อเนื่อง

๔. สินค้าข้าว มีมาตรการป้องกันการลักลอบนำเข้าข้าวจากประเทศเพื่อนบ้าน โดยคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (กกร.) ได้ออกประกาศฯ ฉบับที่ ๕๖ พ.ศ. ๒๕๖๒ เรื่อง การควบคุมการขนย้ายข้าวเปลือก ข้าวสาร เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมในด้านราคา ปริมาณ รักษาเสถียรภาพระบบตลาดข้าวในประเทศ โดยกำหนดห้ามขนย้ายข้าวเปลือก ข้าวสาร รวมทั้งข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือสองอย่างรวมกันปริมาณตั้งแต่ ๑๐ ตันขึ้นไปเข้ามา หรือออกจากท้องที่อำเภอที่กำหนด เว้นแต่จะได้รับหนังสืออนุญาต ในส่วนของการส่งเสริมการตลาด ได้เชื่อมโยงการตลาดข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ครบวงจรโดยร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ บูรณาการเชื่อมโยงตลาดสำหรับรองรับผลผลิตข้าวอินทรีย์ของโครงการส่งเสริมการผลิตข้าวอินทรีย์และข้าว GAP และโครงการระบบส่งเสริม

การเกษตรแบบแปลงใหญ่ (T๑,T๒,T๓) เพื่อให้เกษตรกรสามารถขายข้าวที่อยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนเป็นข้าวอินทรีย์และข้าว GAP ให้มีตลาดรองรับที่แน่นอนและสามารถขายข้าวได้ในราคาที่สูงกว่าข้าวปกติทั่วไป อันจะช่วยสร้างแรงจูงใจให้เกษตรกรและผู้ประกอบการเข้าร่วมโครงการเพิ่มมากขึ้น

๕. สินค้ามันสำปะหลัง มีมาตรการคู่ขนานเพื่อรักษาเสถียรภาพราคามันสำปะหลัง โดยส่งเสริมการใช้มันสำปะหลังในประเทศเพิ่มขึ้น พัฒนาการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์พลาสติกชีวภาพและอุตสาหกรรมอาหาร และการเพิ่มช่องทางจำหน่ายผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยเฉพาะแอลกอฮอล์ที่ผลิตจากมันสำปะหลังและกากน้ำตาล ซึ่งปัจจุบันมีตลาดรองรับจำกัด และในการป้องกันการนำเข้าที่มีผลทำให้ราคาภายในประเทศตกต่ำลง กระทรวงพาณิชย์ได้มีมาตรการกำหนดให้มันสำปะหลังเป็นสินค้าควบคุม ห้ามมิให้ขนย้ายหัวมันสดหรือมันเส้นหรือทั้งสองอย่างรวมกัน ปริมาณตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ กก. เข้ามาหรือออกจากท้องที่ (เว้นแต่มีหนังสืออนุญาต)

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

มีมาตรการในการหาตลาดภายนอกประเทศให้กับสินค้าเกษตร โดยปรับกิจกรรมต่างๆ ให้สอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) โดยดำเนินกิจกรรมทั้งช่องทาง online และ offline ดังนี้

๑. กิจกรรม Offline

๑.๑ จัดงานแสดงสินค้านานาชาติในประเทศไทย ได้แก่ งานแสดงสินค้า THAIFEX-ANUGA ASIA ๒๐๒๐ วันที่ ๒๒ - ๒๖ กันยายน ๒๕๖๓

๑.๒ เข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติในต่างประเทศ ได้แก่ งานแสดงสินค้า Fine Food Australia ๒๐๒๐ และ Sial ๒๐๒๐

๑.๓ จัดงานแสดงสินค้าไทยในต่างประเทศ ได้แก่ Top Thai Brands ณ เวียดนาม (กรุงฮานอย และนครโฮจิมินห์)/อินเดีย(เจนไน ปูเน่)/ บังกลาเทศ (ธากา) และ Mini Thailand Week ณ เมืองรองของเวียดนาม (โฮฟอง เกิ่นเทอ) และกัมพูชา(เสียมราฐ)

๑.๔ จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าข้าวไทยและผลิตภัณฑ์จากข้าวในสาธารณรัฐประชาชนจีน

๑.๕ จัดกิจกรรม THAI FRUIT Golden Months in China (พ.ค.-ก.ค. ๖๓) ใน ๘ เมืองของประเทศจีน ได้แก่ ชิงเต่า หนานหนิง เจิ้งตู ฉงชิ่ง ซื่ออัน เซี่ยงไฮ้ เซี่ยเหมิน คุณหมิง โดยจัดกิจกรรมส่งเสริมการขายผลไม้ไทย (ทุเรียน มังคุด ส้มโอ มะม่วง มะพร้าว ลำไยฯ) ร่วมกับห้างสรรพสินค้าในประเทศจีน เช่น HISENSE Plaza/ LEADER Department Store/ YUEHUI Plaza/ CHENGDU OLE/ XI'AN LOTUS Supermarket/ SHANGHAI City' Super เป็นต้น

๑.๖ จัดกิจกรรม Offline In-store Promotion จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายสินค้าผลไม้และอาหาร ร่วมกับห้างสรรพสินค้าต่างๆ ในฮ่องกง (AEON) UAE สิงคโปร์ (ISETAN) เมียนมา และ สปป.ลาว

๒. กิจกรรม Online

๒.๑ จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ www.thaitrade.com เพื่อเป็นสื่อกลางให้กับผู้ขายและผู้ซื้อทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ

๒.๒ จัดกิจกรรม TOP Thai Flagship Store เปิดร้านขายสินค้าแบรนด์ไทยบนแพลตฟอร์มออนไลน์ชั้นนำในต่างประเทศ เพื่อผลักดันการส่งออกสินค้าไทยผ่านช่องทางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ข้ามพรมแดน ได้แก่ Tmall (สินค้าอาหารและผลไม้-จีน)/ Big Basket (อาหาร-อินเดีย)

Klangthai (อาหาร แฟชั่น สุขภาพและความงาม และของประดับตกแต่งบ้าน-กัมพูชา) /Amazon (สินค้าอาหาร-สหรัฐฯ)/Coupang (สินค้าอาหาร-เกาหลีใต้) พร้อมจัดรายการ “จับคู่ธุรกิจติดปีกการค้าออนไลน์” แบบ Live Streaming ที่ผสมผสานระหว่างการให้ความรู้และกิจกรรมเชิงปฏิบัติการ โดยถ่ายทอดสดผ่าน Facebook Page ของ www.thaitrade.com ทุกวันอังคาร เพื่อให้ผู้ประกอบการที่สนใจสามารถทำความเข้าใจโมเดลธุรกิจการค้าแบบ Cross-border E-commerce

๒.๓ จัดโครงการส่งเสริมการขายสินค้าผลไม้ออนไลน์เกรดพรีเมียม บนแพลตฟอร์มออนไลน์ในประเทศฟิลิปปินส์และสหรัฐอเมริกา และโครงการส่งเสริมการขายสินค้าบนแพลตฟอร์มออนไลน์ในประเทศไทยผ่านกิจกรรม “ไทยช่วยไทย ชาวสวนอยู่ได้ ประเทศไทยอยู่รอด” โดยร่วมมือกับ ๗ แพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซชั้นนำ (Thailandpostmart, Shopee, Lazada, JD Central, Jatujakmall, Cloudmall, The Hub Thailand)

๒.๔ จัดกิจกรรม Online Business Matching ในตลาดเป้าหมาย อาทิ กิจกรรมเจรจาการค้าผ่าน VDO Conference กลุ่มสินค้าไก่แช่เย็นแช่แข็ง ผักผลไม้กระป๋อง ผลิตภัณฑ์อาหาร และอาหารแปรรูป ระหว่างผู้ส่งออกไทยกับ buyers ของ Lotte Mart ประเทศเกาหลีใต้ เจรจาด้านการค้าออนไลน์ร่วมกับผู้นำเข้าสหรัฐฯ อาร์เจนตินา อินเดีย

๒.๕ จัดโครงการ Online In-Store Promotion ในสาธารณรัฐประชาชนจีน อาทิ กิจกรรมส่งเสริมผลไม้ทางออนไลน์ กับห้าง ITO Yokado ณ นครเฉิงตู/ กิจกรรมส่งเสริมสินค้าข้าว ผลไม้ และอาหารไทยบนแพลตฟอร์ม HKTVMal/ กิจกรรมส่งเสริมสินค้าข้าวบนแพลตฟอร์ม JD.com/ กิจกรรมส่งเสริมการขายผลไม้ออนไลน์บนแอปพลิเคชัน WECHAT และ Dao Jia ของซูเปอร์มาร์เก็ต Rainbow ณ นครเซี่ยงไฮ้/ กิจกรรมส่งเสริมการขายผลไม้ทางออนไลน์ร่วมกับ City' Super WECHAT E SHOP/ กิจกรรมส่งเสริมการขายผลไม้ทางออนไลน์กับซูเปอร์มาร์เก็ต Lotus ณ นครฉงชิ่ง/ กิจกรรมส่งเสริมการขายผลไม้ไทยออนไลน์บนแอปพลิเคชัน GESO/ กิจกรรมส่งเสริมการขายผลไม้ไทยออนไลน์ บนแอปพลิเคชัน HEMA/ และกิจกรรมส่งเสริมสินค้าข้าว หมอนยางพารา และอาหารไทยบนแพลตฟอร์ม Taobao

๒.๖ จัดงานแสดงสินค้าในรูปแบบออนไลน์แบบเสมือนจริง สำหรับสินค้าอาหาร ได้แก่ THAIFEX Virtual Trade Fair (V.T.F)

(๒) กระทรวงพาณิชย์ ควรมีมาตรการกำกับราคาสินค้าในร้านธงฟ้าซึ่งเป็นร้านค้าที่ช่วยลดภาระค่าครองชีพของประชาชนให้มีราคาต่ำกว่าราคาตลาดหรือร้านค้าอื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

มาตรการกำกับราคาสินค้าในร้านธงฟ้า ซึ่งเป็นร้านค้าที่ช่วยลดภาระค่าครองชีพของประชาชนให้มีราคาต่ำกว่าราคาตลาด โดยกำหนดหลักเกณฑ์การรับสมัครและคัดเลือกผู้ผลิตสินค้า (Supplier) เข้าร่วมโครงการธงฟ้าราคาประหยัดพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ลดราคาจำหน่ายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค เพื่อให้ร้านธงฟ้าสามารถจำหน่ายปลีกสินค้าได้ในราคาประหยัดต่ำกว่าราคาปกติ นอกจากนี้ ยังมีการส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบเพื่อควบคุมมาตรฐานร้านค้าธงฟ้าอย่างสม่ำเสมอ

(๓) กระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตนำเข้าส่งออกสินค้าทุกประเภท ควรร่วมกันนำระบบบริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) มาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

ปัจจุบันกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ ให้บริการออกใบอนุญาต/หนังสือรับรองการส่งออก - นำเข้าสินค้า ที่อยู่ภายใต้มาตรการควบคุมการนำเข้า ส่งออก นำผ่าน ตามพระราชบัญญัติการส่งออกปศุสัตว์และการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๙๒ รายการ ขณะนี้สามารถเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว (Nation Single Window : NSW) โดยผู้ประกอบการไม่ต้องเดินทางมาติดต่อขอรับใบอนุญาต/หนังสือรับรองการส่งออก - นำเข้าสินค้า จำนวน ๔๘ รายการ ที่อยู่ระหว่างการเชื่อมโยงข้อมูล จำนวน ๒๑ รายการ และกรมฯ มอบอำนาจให้หน่วยงานอื่นเป็นผู้ดำเนินการ จำนวน ๒๓ รายการ

นอกจากนี้ ยังร่วมกับกรมศุลกากรดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาระบบ NSW e-Form เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐเชื่อมโยงข้อมูลค้าขากลางผ่านระบบ NSW โดยพัฒนาระบบ Single Entry Form สำหรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าทั่วไป (Certificate of Origin : C/O ทั่วไป) ขณะนี้อยู่ระหว่างการทดสอบระบบร่วมกับกรมศุลกากรและผู้ประกอบการก่อนดำเนินการเปิดการใช้งานจริงต่อไป

(๔) กระทรวงพาณิชย์ ควรหามาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ไม่พึ่งพาการประกันราคาเพียงมาตรการเดียว และขอให้พิจารณาความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในแนวทางการแก้ปัญหาด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าภายใน มีมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน โดยดำเนินโครงการประกันรายได้ เพื่อช่วยเหลือด้านรายได้ของเกษตรกร และบรรเทาภาระค่าครองชีพ และต้นทุนการผลิตในการเพาะปลูก ทำให้เกษตรกรมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ ในการผลิตวัตถุดิบต้นน้ำให้แก่อุตสาหกรรมอาหารและพลังงานของประเทศ รวมทั้งยังมีการดำเนินมาตรการคู่ขนาน ได้แก่ การนำน้ำมันปาล์มดิบไปผลิตกระแสไฟฟ้า การติดตั้งเครื่องวัดปริมาณน้ำมันปาล์มดิบที่ถังเก็บของผู้ประกอบการ และการบริหารการนำเข้า ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าวในช่วงที่ผ่านมา ได้ช่วยลดซับผลผลิตส่วนเกินและทำให้สถานการณ์ราคาผลปาล์มคลี่คลายไปในทิศทางที่ดีขึ้น

สำหรับมาตรการในระยะยาว ได้ดำเนินการเร่งผลักดัน พ.ร.บ.ปาล์มฯ ให้มีผลบังคับใช้โดยเร็ว รวมทั้งดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ปฏิรูปปาล์มฯ ทั้งระบบ โดยพัฒนาภาคการผลิต (การผลิตปาล์มคุณภาพ) เพื่อเพิ่มเปอร์เซ็นต์น้ำมันและลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรมีศักยภาพในการแข่งขันสูงขึ้นและด้านการตลาด เพิ่มการใช้ในอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมขั้นสูงคือ โอลีโอเคมีคอล และภาคพลังงาน เพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตปาล์มน้ำมัน ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน ประกอบกับช่วยลดภาระงบประมาณของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาราคาสินค้าเกษตรได้ในระยะยาว

(๕) กระทรวงพาณิชย์ ควรอบรมเกษตรกร ให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายผลิตผลทางการเกษตรในพื้นที่อื่นได้เอง หรือจัดให้มีสหกรณ์การเกษตรที่สามารถดำเนินการร่วมกันกับผู้รับซื้อผลผลิตทางการเกษตรโดยตรงแทนพ่อค้าคนกลางเพื่อแก้ปัญหาพ่อค้าคนกลาง และเพื่อให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ มีการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

สินค้าข้าว จัดอบรมให้ความรู้ทางด้านการตลาดให้แก่เกษตรกร อาทิ อบรมความรู้ทางด้านการตลาดเกษตรกร การคำนวณต้นทุนสินค้าอย่างไรเพื่อเพิ่มรายได้ การสร้างโอกาสการขาย เพิ่มรายได้และมูลค่าด้วยการค้าออนไลน์ อบรมผู้ประกอบการค้าข้าว และกลุ่มเกษตรกรจะทำการตลาดอย่างไรในยุคไทยแลนด์ ๔.๐ อบรมเทคนิคการสร้างแบรนด์และการบรรจุภัณฑ์ ตลอดจนอบรมการเปิดตลาดออนไลน์พิชิตยอดขายมีรายได้อย่างมั่นคง ให้กับเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และ SMEs ที่มีศักยภาพ กว่า ๕๒๗ ราย

สินค้ามันสำปะหลัง ได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง คือ โครงการเพิ่มศักยภาพการแปรรูปมันสำปะหลัง เพื่อสนับสนุนเงินทุนให้แก่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมาย (วิสาหกิจชุมชน สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน หรือ กลุ่มเกษตรกรอื่นที่อยู่ภายใต้การรับรองจากหน่วยงานภาครัฐ ที่มีพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลังไม่น้อยกว่า ๑๕ ไร่) จำนวน ๖๕๐ ราย รายละไม่เกิน ๑๕,๐๐๐ บาท สำหรับจัดหาเครื่องสับมันสำปะหลังขนาดเล็กพร้อมเครื่องยนต์ และอุปกรณ์สำหรับตากมันเส้น เพื่อพัฒนาคุณภาพและกระบวนการแปรรูปมันสำปะหลัง ซึ่งโครงการดังกล่าวจะช่วยให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อขอรับการสนับสนุน รวมทั้งมีการแปรรูปผลผลิตซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้ามันสำปะหลัง เป็นการสร้างรายได้ให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่สูงขึ้น ซึ่งการที่เกษตรกรมีการรวมกลุ่มและร่วมกันแปรรูปสินค้าเกษตรนั้น ยังช่วยแก้ไขปัญหาพ่อค้าคนกลางได้อีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมการเพิ่มช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ รวมทั้งพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ โดยพัฒนาและส่งเสริมศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน (Farm Outlet) มาตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๒ เพื่อให้เกษตรกรมีสถานที่จำหน่ายผลผลิตโดยตรงโดยไม่ผ่านพ่อค้าคนกลาง ปัจจุบันมีศูนย์จำหน่ายสินค้าเกษตรชุมชน ทั่วประเทศรวม ๗๔ แห่ง ใน ๔๒ จังหวัด ซึ่งกรมฯ ให้การสนับสนุนด้านการจัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องของการตลาด การแปรรูปผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เพิ่มช่องทางการจำหน่ายและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร

(๖) กระทรวงพาณิชย์ ควรมีมาตรการปกป้องผู้ประกอบการร้านขายของชำในชุมชน เช่น การจัดโซนนิ่งและยกระดับร้านขายของชำ โดยนำเทคโนโลยีในการจำหน่ายสินค้าเพื่อให้สามารถแข่งขันกับร้านสะดวกซื้อได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ มีนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาร้านค้าโชห่วยเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจฐานรากไทย ซึ่งได้มอบหมายให้กรมพัฒนาธุรกิจการค้า พัฒนาร้านค้าโชห่วยดั้งเดิมสู่ Smart โชห่วย โดยการปรับปรุงลักษณะที่ดีและดึงดูดลูกค้า การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการร้านค้า และการ

เชื่อมโยงกับชุมชนและเครือข่าย เพื่อสร้างรายได้และก่อให้เกิดความยั่งยืน โดยการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานพันธมิตรทั้งภาครัฐและเอกชน ดังนี้

๑. การปรับปรุงภาพลักษณ์ร้านค้า โดยร่วมกับสถาบันการศึกษาและภาคเอกชน พัฒนาหลักสูตรพี่เลี้ยงโซ่ห่วงโซ่และการบริหารจัดการร้านค้าปลีก ดังนี้

๑.๑ ร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน (มทร.) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บมจ.แมคโคร บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทยเทรดดิ้ง จำกัด อบรมทีมพัฒนาภาพลักษณ์ร้านค้าปลีก หลักสูตร ๓ วัน นำนักศึกษาลงพื้นที่เพื่อเรียนรู้การปรับปรุงภาพลักษณ์ร้านค้าโซ่ห่วงโซ่ ณ สถานประกอบการจริง ในจังหวัด กรุงเทพมหานคร และ จังหวัดนครราชสีมา

๑.๒ ร่วมกับ บมจ.แมคโคร บริษัท ยูนิลีเวอร์ ไทยเทรดดิ้ง จำกัด บริษัท สหพัฒนพิบูล จำกัด และพีแอนด์จี สนับสนุนโปรโมชั่นสินค้าอุปโภคบริโภค เพื่อเพิ่มยอดขายให้แก่ร้านค้าโซ่ห่วงโซ่

ทั้งนี้ ได้ขยายการดำเนินงานเพื่อพัฒนาร้านโซ่ห่วงโซ่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยประสานสถาบันการศึกษา ได้แก่ มทร. ๙ แห่ง และวิทยาลัยอาชีวศึกษา เพื่อสร้างทีมลงพื้นที่ปรับปรุงภาพลักษณ์ร้านค้าโซ่ห่วงโซ่ที่สมัครเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกจังหวัดที่มีร้านค้าสมัครเข้าร่วมโครงการในพื้นที่ที่มีวิทยาเขตสถาบันการศึกษาตั้งอยู่ทุกภาคเพื่อดำเนินการอบรมนักศึกษา

๒. ส่งเสริมการตลาดและบริการเสริมรายได้ ร่วมกับสมาคมการค้าส่ง-ปลีกไทย ซึ่งมีร้านค้าส่งขนาดใหญ่ ๑๐๕ ร้านค้าและมีร้านค้าโซ่ห่วงโซ่เครือข่าย ๕,๐๐๐ ร้านค้า จัดมหกรรม “ค้าส่งรวมใจ โซ่ห่วงโซ่ไทย คู่สังคม” มาอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๓ กำหนดจัดในช่วงเดือน มิ.ย.- ก.ค. ๒๕๖๓ โดยประสานบริษัทผู้ผลิตสินค้า ผลิตภัณฑ์ในขนาดที่ได้รับความนิยมในกลุ่มผู้บริโภค ร่วมจัดโปรโมชั่นส่งเสริมการขาย สนับสนุนสินค้าราคาพิเศษ เพื่อลดต้นทุน และสร้างรายได้ให้ร้านค้าโซ่ห่วงโซ่มากขึ้น

นอกจากนี้ได้เชื่อมโยงสินค้าชุมชนและ OTOP รวมถึงแนะนำบริการเสริม เช่น การรับส่งพัสดุ สำหรับลูกค้าในชุมชน (EMS-point) และการจำหน่ายสินค้าชุมชนผ่านช่องทางออนไลน์ โดยร่วมกับ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ใน ๒ ลักษณะคือ (๑) เพิ่มมูลค่าของร้านโซ่ห่วงโซ่โดยมีการจัดทำเว็บไซต์ www.thailandpostmart.com และ www.thaipostone.com เพื่อให้ร้านโซ่ห่วงโซ่สามารถนำสินค้าชุมชนขึ้นบน Platform และจำหน่ายสินค้าให้กับผู้บริโภคทั่วประเทศ อีกทั้งร้านโซ่ห่วงโซ่ยังสามารถสมัครเป็นจุดให้บริการด้านไปรษณีย์และ (๒) จำหน่ายสินค้าชุมชน โดยมีการเชื่อมโยงเอาสินค้าชุมชนมาจำหน่ายผ่านเว็บไซต์ www.thailandpostmart.com สามารถซื้อสินค้าจากต่างภูมิภาคมาจำหน่ายเพื่อสร้างความแตกต่างได้ โดยในปัจจุบัน มีรูปแบบในการซื้อสินค้ายกกลางด้วย

๓. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและฐานข้อมูลเพื่อบริหารจัดการร้านค้า ได้ดำเนินการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีบริหารงานขาย (POS) สื่อออนไลน์ บริหารการตลาด วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบสนองลูกค้า ดังนี้

๓.๑ เสริมสร้างองค์ความรู้ให้เห็นถึงประโยชน์ของการใช้ POS เพื่อบริหารการขาย ลดต้นทุน และจัดการสต็อกสินค้า ทั้งในรูปแบบของการอบรม/สัมมนา และผ่านสื่อดิจิทัล

๓.๒ ร่วมกับ Depa และ Digital Provider จัดทำ Package ราคาประหยัดให้แก่ ร้านค้าปลีก สนับสนุนด้านเงินทุนการใช้เทคโนโลยีสำหรับ SMART โซ่ห่วงโซ่ ซึ่งเป็น Voucher สำหรับซื้อเครื่อง POS และ Mobile POS พร้อมทั้งจัดทำคลิปวิดีโอเพื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่ร้านค้า

๓.๓ การส่งเสริมให้ร้านค้าช่วยใช้ POS จะเริ่มดำเนินการในพื้นที่ EEC (ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง) โดยกรมจะจัดส่งรายชื่อร้านค้าที่สมัครเข้าร่วมโครงการ Smart โชห่วยในเขต EEC จำนวน ๘๐ ราย ให้กับผู้ผลิตและจำหน่ายเครื่อง POS เพื่อนำเสนอแพคเกจและเชิญชวนให้ร้านค้าใช้ POS พร้อมใช้คู่มือส่วนลดของ Depa จำนวน ๑๐๐ ใบ ภายในเดือน พ.ค. ๒๕๖๓ และจะขยายพื้นที่ไปทั่วประเทศ เพื่อใช้สิทธิคู่มือของ Depa ในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓,๕๐๐ ใบ สำหรับพื้นที่ภาคกลางสามารถสมัครขอรับการสนับสนุน Voucher ได้ตั้งแต่เดือน มิ.ย. ๒๕๖๓

๓.๔ การส่งเสริมให้ร้านค้าช่วยขนาดเล็ก ใช้โปรแกรม POS บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Tablet โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย เพื่อใช้ในการบริหารจัดการร้านค้า สต็อกสินค้า ลดต้นทุน แอปพลิเคชัน e-Accounting for SMEs

๓.๕ การประชาสัมพันธ์ข้อเสนอ/แพ็คเกจ ระบบ POS ของแต่ละบริษัทบนเว็บไซต์กรม เพื่อให้ร้านค้าโชห่วยทั่วประเทศสามารถเข้าถึงข้อมูลและสามารถเลือกระบบ POS ที่เหมาะสมกับความต้องการของร้านค้าได้

๔. การเข้าถึงแหล่งเงินทุน สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำและให้เงินทุนสำหรับร้านโชห่วยที่ต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยกรมได้ประสานสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้ร้านค้าโชห่วยสามารถขอกู้ เพื่อนำไปพัฒนาร้านค้าได้ ดังนี้

๔.๑ ธนาคารออมสิน มีสินเชื่อเพื่อเป็นเงินทุนหรือเงินทุนหมุนเวียนในการประกอบธุรกิจ ได้แก่ สินเชื่อประชาชนสุขใจ วงเงินกู้ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ – ๒๐๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๑ ต่อเดือน

๔.๒ ธนาคาร SME D Bank มีสินเชื่อ Local Economy Loan วงเงินกู้สูงสุด ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (บุคคลธรรมดา) และ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท (นิติบุคคล) โดยผ่อนชำระได้ ๗ ปี ใช้บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) ค้ำประกันได้ตามหลักเกณฑ์ของธนาคาร อัตราดอกเบี้ยประมาณร้อยละ ๓ ต่อปี

๔.๓ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ปลอยกู้วงเงินสูงสุด ๒๐ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ย MRR (ร้อยละ ๖.๘๗ ต่อปี) และหากวงเงินกู้น้อยกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผู้ขอกู้ไม่ต้องมีหลักประกัน

(๗) กระทรวงพาณิชย์ ควรส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไทยสามารถทำการค้าในต่างประเทศได้มากขึ้นโดยการสนับสนุนข้อมูลเกี่ยวกับการค้าในต่างประเทศและประสานหาผู้ค้าให้กับผู้ประกอบการไทยมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ สนับสนุนข้อมูลการค้าในต่างประเทศ โดยรวบรวมข้อมูลคุณภาพเชิงลึกจากสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศทั้ง ๕๘ แห่งทั่วโลก เผยแพร่ผ่านช่องทางที่หลากหลาย ทั้งเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน รวมถึงการนำเสนอผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งในรูปแบบออนไลน์ และออฟไลน์ เพื่อสร้างความรู้ให้ผู้ประกอบการไทยในการทำการค้าในต่างประเทศ

นอกจากนี้ ยังจัดทำคลิปวิดีโอสั้น จำนวน ๑๔ ภาษา (อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี สเปน เยอรมัน เช็ก รัสเซีย จีน (Traditional) จีน (Simplified) อารบิก เขมร อินโดนีเซีย เกาหลี และญี่ปุ่น) และการออกคำแถลง (Statement) แสดงถึงศักยภาพการเป็นครัวของโลกที่มีความมั่นคงทางอาหารสูง มีขั้นตอนการผลิตที่ปลอดภัย กระบวนการดูแลคัดกรองพนักงานที่ได้มาตรฐานสากล ปราศจากความเสี่ยงของไวรัสโคโรนา

(Covid-๑๙) ส่งผลให้ทุพพินิชย์ทั่วโลก เพื่อประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ของประเทศไทยด้านการเป็นแหล่งผลิตอาหารที่ปลอดภัยของโลกและเสริมสร้างความเชื่อมั่นให้ประเทศคู่ค้า

อีกทั้ง ยังประสานหาคู่ค้าให้กับผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่องทั้งการจัดกิจกรรมการจับคู่ทางธุรกิจ (Business Matching) การจัดคณะผู้แทนการค้า การเข้าร่วมกิจกรรมด้านการขายในต่างประเทศ อนึ่ง ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid-๑๙) กรมฯ ยังได้ปรับรูปแบบการจัดกิจกรรมหาคู่ค้าให้กับผู้ประกอบการไทย โดยผ่านช่องทางออนไลน์มากยิ่งขึ้น

(๘) กระทรวงพาณิชย์ ควรส่งเสริมยกระดับธุรกิจออนไลน์ในประเทศ โดยนำปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาสนับสนุนการดำเนินงาน เพื่อให้ผู้ประกอบการไทย สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ดำเนินการยกระดับการค้าออนไลน์ในประเทศ ด้วยการส่งเสริมและกระตุ้นผู้ประกอบการอีคอมเมิร์ซ ในการขอรับเครื่องหมาย DBD Registered พร้อมจดทะเบียนพาณิชย์ให้ถูกต้อง เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจ และสร้างความเชื่อมั่นให้ผู้บริโภค เป็นการยกระดับธุรกิจอี-คอมเมิร์ซให้มีศักยภาพเทียบเท่าระดับสากล

ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบเทคโนโลยี ChatBot ซึ่งเป็นเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (AI) มาสนับสนุนการให้บริการตอบคำถามและให้ข้อมูลแก่ประชาชนในการขอรับเครื่องหมาย DBD Registered เครื่องหมาย DBD Verified และการจดทะเบียนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งระบบ ChatBot จะให้บริการตอบรับอัตโนมัติผ่านสื่อออนไลน์ ซึ่งสามารถรองรับการใช้งานได้ทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ (Multi-language)

(๙) ในการดำเนินโครงการที่ต้องใช้พื้นที่จัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ เช่น Blockchain สำนักงานนโยบายและเศรษฐกิจการค้า (สนค.) ควรตรวจสอบราคาครุภัณฑ์ IT หรืออัตราค่าเช่า เช่น ค่าเช่า Cloud Server กับผู้ให้บริการหลาย ๆ รายในตลาด ก่อนที่จะเสนอค่าของงบประมาณ สำหรับโครงการในลักษณะนี้ในงบประมาณ ถัดไป เพราะจะทำให้ประหยัดงบประมาณได้เป็นจำนวนมาก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงพาณิชย์

โครงการ Blockchain ยกระดับเศรษฐกิจการค้า เรื่องค่าเช่า Cloud Server (Node Blockchain) ควรตรวจสอบค่าบริการจำนวนหลายรายในตลาดนั้น

กระทรวงพาณิชย์ โดยสำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า ขอเรียนชี้แจงว่า Cloud Server (Node Blockchain) มีผู้ให้บริการในตลาดไม่กี่ราย เนื่องจาก ต้องมีลักษณะเฉพาะรองรับเรื่อง Blockchain เป็นพิเศษ อาทิ ๑) Network Member เพื่อเก็บกุญแจถอดรหัส ๒) Peer Node เพื่อประมวลผลข้อมูล ๓) Storage เพื่อเก็บข้อมูล และ ๔) Data Written เพื่อให้ข้อมูลไหลเข้าออกระบบ ซึ่งมีรายที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับ จำนวน ๒ ราย ได้แก่ IBM และ Amazon (AWS : Amazon Web Service) ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะมีผู้ให้บริการเพิ่มเติม อาทิ CAT หรือบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) โดยได้ตรวจสอบและเปรียบเทียบค่าบริการของ IBM และ AWS สรุปดังนี้

ค่าเช่า Node Blockchain ของ IBM และ AWS ไม่ต่างกัน ประมาณปีละ ๑๗,๐๐๐ USD/โหนด (๕ แสนกว่าบาท/ปี/โหนด) ทั้งนี้ราคาเช่า Node ดังกล่าว ของ IBM และ AWS ยังไม่รวมค่าอื่นๆ เช่น

ค่าสนับสนุนและบำรุงรักษา ๑๐-๑๕% หรือค่าบริการช่วยปรับโปรแกรมหากเปลี่ยน Version Blockchain เป็นต้น ซึ่งถ้ารวมค่าบริการเพิ่มเติมดังกล่าวแล้ว จะได้ค่าบริการ Node Blockchain ประมาณปีละ ๑๙,๓๒๐ USD/โหนด หรือประมาณ ๖ แสนบาท/โหนด (อัตราแลกเปลี่ยน ๓๑ บาท/USD) ซึ่งเป็นตัวเลขในการตั้งงบประมาณ

ข้อมูลเพิ่มเติมด้านคุณภาพของระบบ (ข้อมูล ณ วันที่สำรวจราคา) นอกจากเรื่องราคาที่มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ IBM ได้ปรับใช้เทคโนโลยีใหม่ชื่อ Container/Kubernetes ทำให้ลดการทำงานและจำนวน CPU ลงได้ ในขณะที่ AWS ยังเป็นเทคโนโลยีเดิม (Virtual Machine) ซึ่งใช้ CPU เปลืองกว่า รวมทั้ง IBM มีความยืดหยุ่นสูงกว่า AWS เพราะ IBM สามารถย้ายข้อมูลหรือทำงานร่วมกับ Cloud อื่นๆ ได้ เช่น Government Cloud (G-Cloud), Cloud เอกชน, คอมพิวเตอร์อื่นๆ (Open Blockchain) ในขณะที่ AWS ไม่สามารถทำได้ โดยต้องใช้ Cloud ของ AWS เท่านั้น นอกจากนี้ IBM เป็นบริษัทเทคโนโลยีระดับโลก เป็นผู้นำเทคโนโลยี โดยเฉพาะ Private Blockchain ชื่อคือ Hyperledger ที่ IBM เป็นแกนนำร่วมกับพันธมิตรในการพัฒนา ดังนั้น IBM จึงน่าเชื่อถือมากกว่า AWS ทั้งคุณภาพ บุคลากร ประสบการณ์ Use Cases ที่เคยให้บริการ สำหรับประเทศไทย มีการประยุกต์ใช้ Blockchain เรื่อง Bank Guarantee โดยธนาคารต่างๆ ที่รวมตัวกัน (BCI) ที่พัฒนาและดำเนินการจนประสบความสำเร็จแล้ว ซึ่งเลือกใช้ Hyperledger และเช่าโหนด Blockchain ของ IBM เช่นกัน ด้วยเหตุผลต่างๆ ข้างต้น จึงเป็นที่มาในการเลือกใช้ราคาเช่าโหนดของ IBM เป็นราคาอ้างอิงในการตั้งงบประมาณดังกล่าว

(๑๐) กระทรวงพาณิชย์ ควรปรับแผนยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนการส่งออกของผู้ประกอบการรายใหม่ให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงของความต้องการตลาดและแก้ปัญหาการติดแบรนด์หรือยี่ห้อ แสดงให้ผู้ซื้อเข้าใจผิดว่า เป็นสินค้าที่มาจากประเทศไทย รวมถึงการจำหน่ายสินค้าที่ไม่มีคุณภาพให้นักท่องเที่ยวจากกลุ่มทุนจากประเทศจีนที่มาเปิดร้านจำหน่ายสินค้าในประเทศไทย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ให้ความสำคัญต่อสนับสนุนการส่งออกของผู้ประกอบการรายใหม่ โดยเฉพาะประเด็นทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งรวมถึงการจดทะเบียนทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อป้องกันการลอกเลียนแบบ โดยสร้างความรู้และกำหนดให้ผู้ประกอบการที่จะเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริมการขายในต่างประเทศ จะต้องจดทะเบียนทางการค้าในรูปแบบต่าง ๆ ก่อน จึงจะสามารถเข้าร่วมกิจกรรมฯ ได้

นอกจากนี้ ยังได้ประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มผู้บริโภคชาวจีน ให้ตระหนักถึงตราสัญลักษณ์ T Mark ซึ่งเป็นตราสัญลักษณ์ที่แสดงถึงคุณลักษณะที่ดีของสินค้า/บริการไทย ดังนี้

๑. กิจกรรม T Mark Festival เพื่อประชาสัมพันธ์ตรา T Mark ให้แก่นักท่องเที่ยวชาวจีน ในประเทศไทย โดยได้จัดแสดงนิทรรศการ (๓ ภาษา : ไทย จีน อังกฤษ) คู่มือจำหน่ายสินค้า กิจกรรมส่งเสริมการขายในรูปแบบ Shelf Talker รวมถึง เชิญผู้นำกระแสการค้า/กลุ่มผู้ทรงอิทธิพลทางความคิด (Key of Influencer - KOL/Blogger/Net Idol) ชาวจีน ๑๐ ราย เข้าร่วมกิจกรรมและเผยแพร่ในช่องทางประชาสัมพันธ์ของตน เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจในการเลือกซื้อสินค้าไทยที่มีคุณภาพขณะที่ท่องเที่ยวในประเทศไทย

๒. โครงการส่งเสริมตราสัญลักษณ์ T Mark เชิงรุก ผ่านสื่อดิจิทัลจีนเพื่อเจาะตลาดประเทศจีน เพื่อให้เกิดการจดจำตรา T Mark เกิดความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการจากไทยในกลุ่มผู้บริโภคชาวจีน โดยประชาสัมพันธ์ในรูปแบบบทความ Advertorial บนเว็บไซต์ หรือสื่อสังคมออนไลน์ ๑๐ เว็บไซต์ ประชาสัมพันธ์

ในรูปแบบ Search Engine Optimization (SEO) ใน Baidu และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางของ ผู้นำกระแสการค้า/กลุ่มผู้ทรงอิทธิพลทางความคิด (KOL /Bloggers/Net Idol) ชาวจีนที่มีชื่อเสียงและมีอิทธิพลต่อการซื้อและบริโภคสินค้าอย่างมากในปัจจุบัน

๓. ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมผู้ประกอบการที่ได้ตราสัญลักษณ์ T Mark ภายในงานแสดงสินค้า China International Import Expo ๒๐๑๙ (CIE ๒๐๑๙) โดยจัดแสดงสินค้าตัวอย่างที่ได้รับตราสัญลักษณ์ T Mark พร้อมด้วยข้อมูลในรูปแบบภาษาจีนกลาง พร้อมด้วยการประชาสัมพันธ์ในสื่อดิจิทัล เพื่อเจาะตลาดจีนผ่านช่องทาง Wechat เพื่อให้ผู้บริโภคชาวจีนมีความรู้ความเข้าใจและเลือกซื้อสินค้าคุณภาพของไทยได้อย่างถูกต้อง

๔. จัดทำเว็บไซต์ภาษาจีน (<http://www.thailandtrustmark.com/zh>) เพื่อให้ผู้บริโภคชาวจีนได้ค้นหาข้อมูลสินค้าไทยที่ได้รับตราสัญลักษณ์ T Mark เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับสินค้าไทยที่มีคุณภาพ

๕. จัดทำโครงการจัดทำข้อมูล Thailand Trust Mark Series รูปแบบภาษาจีน ผ่านช่องทางของสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศในภูมิภาคจีน อาทิ ช่องทาง Wechat /Weibo รวมถึงการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทาง Tiktok Official ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการประชาสัมพันธ์ถึงกลุ่มผู้บริโภคยุคใหม่

(๑๑) สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรให้ความสำคัญกับเรื่องการให้คำปรึกษา และการช่วยเหลือผู้ประกอบการอัญมณีไทยมากขึ้น รวมทั้งพัฒนาคุณภาพของอัญมณีไทย และขยายตลาดการค้าในต่างประเทศ เช่น ประเทศจีน ประเทศรัสเซีย และประเทศอินเดีย เพื่อพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการค้าอัญมณีในระดับโลก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีบทบาทในการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือสนับสนุนผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับด้านต่างๆ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องการให้คำปรึกษาและการช่วยเหลือผู้ประกอบการอัญมณีไทย รวมทั้งพัฒนาคุณภาพของอัญมณีไทยและขยายตลาดการค้าในต่างประเทศ ดังนี้

๑. พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยจัดทำแอปพลิเคชัน CARAT ซึ่งเป็น Platform ให้คำปรึกษาข้อมูลเชิงลึกด้านอัญมณีและเครื่องประดับสำหรับผู้ประกอบการ โดยผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถรับคำปรึกษาจากทีมผู้เชี่ยวชาญด้านอัญมณีและเครื่องประดับ ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งทางด้านการตรวจสอบอัญมณีและโลหะมีค่า การตลาด การออกแบบบทวิเคราะห์ สถานการณ์การนำเข้า-ส่งออก

๒. สร้างความเชื่อมั่นในสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๑ ดำเนินโครงการซื้อด้วยความมั่นใจ (Buy With Confidence : BWC) อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างมาตรฐานและความเชื่อมั่นของผู้ซื้อชาวไทยและชาวต่างชาติต่ออุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับผ่านใบรับรองของสถาบัน เพื่อเป็นหลักประกันว่าเครื่องประดับ ได้รับการตรวจรับรองถูกต้องตามมาตรฐาน เพื่อช่วยให้ผู้บริโภคเกิดความมั่นใจมากขึ้น ในการซื้อ-ขาย

๒.๒ ลงพื้นที่ให้บริการ GIT Mobile Lab เพื่อให้บริการตรวจสอบอัญมณีและเครื่องประดับแบบเคลื่อนที่ ณ จังหวัดจันทบุรี อย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้มีระบบการตรวจสอบและควบคุมคุณภาพที่ทันสมัยและมีมาตรฐานสากล และอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการในพื้นที่

๒.๓ ดำเนินโครงการวิจัยโดยมุ่งเน้นการตอบสนองต่อความต้องการของภาคอุตสาหกรรม โดยมีโครงการวิจัย/กิจกรรมใหม่ๆ ให้กับภาคอุตสาหกรรม/ภาคเอกชน เพื่อส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนาเชิงเทคนิคที่ช่วยปรับปรุงคุณภาพการผลิตและเทคโนโลยี ซึ่งก่อให้เกิดนวัตกรรมใหม่พัฒนาเทคนิควิธีการวิเคราะห์ ตรวจสอบอัญมณีและโลหะมีค่าให้ทันต่อเหตุการณ์และทันสมัยอยู่เสมอ

๓. พัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ

๓.๑ จัดฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรด้านอัญมณีและเครื่องประดับ เพื่อให้มีความรู้ความชำนาญแบบครบวงจร ไม่ว่าจะเป็นด้านอัญมณีศาสตร์ โลหะมีค่า การผลิต การออกแบบ จนถึงการสร้างแบรนด์ โดยอบรมผ่านช่องทางออนไลน์ e-Learning รวมถึงปรับหลักสูตรเป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

๓.๒ บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศเพื่อสร้างเครือข่าย และสร้างองค์ความรู้ทั้งทางด้านอัญมณี เครื่องประดับ และด้านการตลาด เช่น ร่วมกับ Gubelin Gem Lad ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ และ บริษัท โบลิเกอร์ แอนด์ คอมพานี (ประเทศไทย) จำกัด ให้ความรู้เกี่ยวกับการนำระบบ Blockchain มาใช้ในอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในประเทศไทย ให้กับผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรม

๔. ด้านการตลาด

๔.๑ เข้าร่วมออกบูธในงานนิทรรศการแสดงสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เช่น งานแฟร์ที่ บางกอกเจมส์ สาธารณรัฐประชาชนจีน ญี่ปุ่น อเมริกา ฯลฯ ซึ่งภายในงานได้ประชาสัมพันธ์ และจัดสัมมนาเพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของพลอยไทย

๔.๒ บูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการตลาดเพื่อช่วยสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายให้ผู้ประกอบการ เช่น

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ช่วยผู้ประกอบการในการนำสินค้าอัญมณีหรือเครื่องประดับที่ผ่านการรับรองจากสถาบันของผู้ประกอบการที่เข้าร่วมโครงการซื้อด้วยความมั่นใจ (BWC) ขึ้นขายบนเว็บไซต์ Thaitrade.com การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปักหมุดการท่องเที่ยวในจังหวัดที่มีเอกลักษณ์เรื่องอัญมณีและเครื่องประดับของท้องถิ่น ที่สะท้อนถึงคุณค่า และความเป็นเอกลักษณ์ของอัญมณีและเครื่องประดับไทยให้เป็นที่รู้จักPlatform ประชาสัมพันธ์ข้อมูลผู้ประกอบการไทยการไปยังกลุ่มเป้าหมายในประเทศจีนผ่านช่องทางออนไลน์ในเว็บไซต์ Baidu.com โดยนำผลงานต้นแบบเครื่องประดับของผู้ประกอบการที่ผ่านการพัฒนาภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพอุตสาหกรรมสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับในส่วนภูมิภาค ไปร่วมออกบูธจำหน่ายสินค้า ภายใต้กิจกรรม Gems Treasure ภายในงานบางกอกเจมส์ แอนด์ จิวเวลรี่ แฟร์

นอกจากนี้สถาบันขยายตลาดการค้าในต่างประเทศ โดยผลักดันงานบริการของสถาบันในจีน ญี่ปุ่น และตะวันออกกลาง เป็นต้น ให้เข้าถึงกลุ่ม End User โดยตรง เพื่อสร้างความรับรู้ และสร้างความมั่นใจในสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับจากไทย

(๑๒) สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ควรพัฒนาแอปพลิเคชัน ในการตรวจสอบใบรับรองการค้าอัญมณีได้ตลอดเวลา (Real Time) ซึ่งจะช่วยให้ผู้ซื้อเกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

ได้ดำเนินโครงการซื้อด้วยความมั่นใจ (BWC) ผ่านใบรับรองของสถาบันมาอย่างต่อเนื่อง โดยสถาบันจะออกใบรับรองคุณภาพสินค้า (e-Report) ให้กับสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับที่ผ่านการตรวจสอบจากสถาบันแล้วให้แก่ร้านค้า/ผู้ประกอบการ (ที่เป็นสมาชิกโครงการ) ที่นำสินค้ามาตรวจ ซึ่งใบรับรองดังกล่าวจะใช้ระบบ QR Code เข้ามากำกับเพื่อเชื่อมข้อมูลร้านค้าสมาชิกและข้อมูลสินค้าที่ผ่านการตรวจรับรองแล้วเข้ากับฐานข้อมูลของสถาบัน เพื่อให้ผู้บริโภค/ผู้ซื้อ/นักท่องเที่ยว สามารถตรวจสอบข้อมูลได้จากฐานข้อมูลของสถาบันตลอด ๒๔ ชั่วโมง ผ่านทางมือถือหรืออุปกรณ์สื่อสารอื่นๆ ได้

รวมทั้ง ยังได้จัดทำแอปพลิเคชัน CARAT ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันให้คำปรึกษาข้อมูลเชิงลึกด้านอัญมณีและเครื่องประดับ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งช่องทางที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นผู้ประกอบการ ผู้ใช้บริการหรือผู้ที่สนใจมากขึ้น

นอกจากนี้ ยังพัฒนาระบบการให้บริการตรวจสอบอัญมณีและโลหะมีค่าด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล (สำหรับการตรวจสอบนอกสถานที่) โดยจัดทำระบบการรับตัวอย่างการบันทึกผล การจัดทำใบรายงานผล และการจัดทำใบเสร็จรับเงิน ซึ่งการทำงานทุกขั้นตอนจะเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลกลางของสถาบัน ระบบดังกล่าวจะทำให้การตรวจสอบนอกสถานที่มีมาตรฐานเดียวกันทั้งภายในและภายนอกพื้นที่สถาบัน มีความสะดวก รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ สามารถเพิ่มความเชื่อมั่นและสามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้ใช้บริการได้

(๑๓) สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) ควรร่วมมือกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาส่งเสริมผู้ประกอบการให้เข้าถึงกระบวนการเพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) โดยลดขั้นตอนและกระบวนการในการจดทะเบียนสิทธิบัตร สร้างความมั่นใจให้ผู้ประกอบการในการนำสินค้าสู่ตลาดโลก ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญาควรให้ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรกับผู้ประกอบการให้มีความเข้าใจมากขึ้น รวมถึงการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ และเปิดเผยข้อมูลตัวแทนลิขสิทธิ์ของบริษัทต่าง ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้จัดสัมมนาและอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจและทักษะการปฏิบัติงานเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรให้นักประดิษฐ์ นักวิจัย ผู้ประกอบการ และบุคลากรจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน อาทิ การจัดอบรมตัวแทนสิทธิบัตร (Patent Agent) อย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดจัดอบรมในช่วงเดือนกันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๓ จำนวน ๓๐ คน ตลอดจนการบรรยายสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการขอรับความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญาให้กับนักประดิษฐ์ นักวิจัย บุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา เจ้าหน้าที่หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ประกอบการ จำนวน ๑,๙๒๔ คน รวม ๒๗ ครั้ง

ในการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์และป้องกันปัญหาการละเมิดสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ ที่ผ่านมารกรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ให้ความร่วมมือกับสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ส.อ.ท.) ในการจัดทำมาตรการหรือแนวทางตลอดจนกลไกให้ผู้ตรวจสอบสิทธิบัตรสามารถดำเนินการพิจารณาคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบฯ อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และเท่าทันสถานการณ์ทางการค้าในปัจจุบัน ดังนี้

๑. ร่วมมือกับกลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ของ ส.อ.ท. โดยนำเข้าข้อมูลแบบผลิตภัณฑ์เฟอร์นิเจอร์ต่างๆ เพื่อใช้สำหรับตรวจค้นหาแบบผลิตภัณฑ์ที่ได้มีการเปิดเผยภาพ สารสำคัญ หรือรายละเอียดในเอกสาร สิ่งพิมพ์ ที่ได้เผยแพร่อยู่แล้วไม่ว่าในหรือนอกประเทศไทย โดยจัดจำแนกข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบที่สอดคล้องกับระบบสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

๒. สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้สมาชิกกลุ่มอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ของ ส.อ.ท. เกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการจดทะเบียนสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งหลักเกณฑ์ ขั้นตอน และวิธีการในการคัดค้านและเพิกถอนการจดทะเบียนสิทธิบัตรตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลสิทธิบัตร และมอบหมายเจ้าหน้าที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาเป็นศูนย์กลางการติดต่อประสานความร่วมมือกับ ส.อ.ท. ในเรื่องดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

ในด้านการแก้ไขปัญหาการกระทำละเมิดลิขสิทธิ์ ด้วยเหตุที่กฎหมายลิขสิทธิ์ในปัจจุบันไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ที่จะให้อำนาจภาครัฐเข้าไปควบคุมการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลง กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นและได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวมาเป็นลำดับอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. นำมาตรการตามพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาใช้บังคับโดยกำหนดให้สิทธิในการเผยแพร่งานลิขสิทธิ์เพลงเพื่อการค้าเป็นบริการควบคุม

๒. ขอความร่วมมือเจ้าของลิขสิทธิ์ให้มีการจัดเก็บและจับกุมเพลงซ้ำซ้อน

๓. ขอความร่วมมือสำนักงานตำรวจแห่งชาติและบริษัทจัดเก็บไม่ให้ดำเนินคดีเพลงซ้ำซ้อน รวมทั้งการใช้มาตรการใกล้เคียงข้อพิพาทในเพลงที่มีการมอบสิทธิจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์ซ้ำซ้อน

๔. พิจารณาแนวทางแก้ไขกฎหมายลิขสิทธิ์ เพื่อให้เหมาะสมกับระบบการจัดเก็บค่าลิขสิทธิ์เพลงในไทย โดยกรมฯ อยู่ระหว่างพิจารณาและศึกษาเรื่องดังกล่าว

ทั้งนี้ กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ใช้มาตรการทางบริหาร โดยเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ได้ออกประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง การแจ้งข้อมูลตัวแทนดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยให้ตัวแทนรับมอบอำนาจดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ที่สมัครใจมาแจ้งข้อมูลการเป็นตัวแทนฯ และกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะออกบัตรตัวแทนให้กับบุคคลดังกล่าว ตัวแทนจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในประกาศ อาทิ ต้องผ่านการอบรมและการประเมินความรู้ด้านทรัพย์สินทางปัญญา มีการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ไม่เคยมีประวัติต้องโทษจำคุก และต้องแนบหนังสือมอบอำนาจหรือสัญญาโอนโดยไม่ขาดสายประกอบการแจ้งข้อมูลตัวแทน เป็นต้น สำหรับบัตรตัวแทนมีอายุไม่เกิน ๑ ปี และสามารถต่อได้ หากตัวแทนรายใดขาดคุณสมบัติถูกร้องเรียน ถูกฟ้องคดี เนื่องจากการเป็นตัวแทนมีพฤติกรรมที่ไม่สุจริต (ข่มขู่ เรียกรับเงิน อ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ) กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะพักการใช้บัตรหรือยกเลิกบัตรตัวแทนของตัวแทนรายดังกล่าว และจะไม่ออกบัตรให้แก่ตัวแทนรายนั้นอีก โดยประกาศดังกล่าวเป็นมาตรการขอความร่วมมือ ถึงแม้ว่าเจ้าของลิขสิทธิ์หรือตัวแทนรับมอบอำนาจที่ไม่มีบัตรตัวแทน ยังคงมีอำนาจในการดำเนินคดีตามกฎหมาย แต่ตัวแทนผู้สุจริตที่มีบัตรตัวแทนจะได้รับความสะดวกในกระบวนการของการดำเนินคดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งขั้นตอนของพนักงานสอบสวนที่ได้เพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบเอกสารความเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หรือตัวแทนผู้ได้รับมอบอำนาจ และเพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการตรวจสอบข้อมูล กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบบัตรตัวแทนใหม่ โดยนำเทคโนโลยี QR Code มา

ประยุกต์ใช้ พนักงานสอบสวนและประชาชนทั่วไปสามารถใช้โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนสแกน QR Code ที่บัตรตัวแทน เพื่อตรวจสอบข้อมูลของตัวแทน ผู้มอบอำนาจจนถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ และยังสามารถทราบรายละเอียดของผลงานลิขสิทธิ์ รวมทั้งวันหมดอายุของหนังสือมอบอำนาจด้วย ทั้งนี้ ตั้งแต่เปิดใช้ระบบ QR Code มีเจ้าของลิขสิทธิ์หรือตัวแทนดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ยื่นคำขอแจ้งข้อมูลตัวแทนดำเนินคดีละเมิดลิขสิทธิ์ ตามประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา ทั้งหมด ๙ ราย

นอกจากนี้ ยังได้จัดทำระบบการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์กรมทรัพย์สินทางปัญญา (copyright.ipthailand.go.th) โดยเปิดใช้ระบบเมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ อันนำไปสู่การรับแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ในรูปแบบเทคโนโลยีไร้กระดาษ (Paperless) ทำให้เจ้าของผลงานอันมีลิขสิทธิ์ สามารถยื่นคำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) ช่วยอำนวยความสะดวก ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการเดินทางมายื่นคำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ในรูปแบบเอกสารกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาหรือผ่านสำนักงานพาณิชย์จังหวัดทั่วประเทศ ส่งผลให้การรับแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ดำเนินการได้อย่างรวดเร็วขึ้น อีกทั้ง ผู้ยื่นคำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ ยังขอรับหนังสือแสดงการแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ในรูปแบบไฟล์ดิจิทัล (e-Certificate) โดยปัจจุบันมีประชาชนแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ ๔๐ ของจำนวนคำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์ทั้งหมด

ในเรื่องของการส่งเสริมผู้ประกอบการให้เข้าถึงกระบวนการเพื่อคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) ได้มีการหารือร่วมกันกับกรมทรัพย์สินทางปัญญาในเรื่องการจัดการลิขสิทธิ์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล สำหรับการบริหารทรัพย์สินทางปัญญาในยุคดิจิทัลนั้น มีการต่อยอดด้วยการจัดเสวนา/ประชุมระดมความคิดเห็นประเด็นเรื่องการจัดการลิขสิทธิ์บนแพลตฟอร์มดิจิทัล ๓ ครั้ง (ครั้งที่ ๑ ดำเนินการแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓ ในเรื่องกฎหมายลิขสิทธิ์กับการขาย Ebook ส่วนครั้งที่ ๒ และ ๓ จะดำเนินการในไตรมาส ที่ ๓) โดยผลของการจัดเสวนา/ประชุมระดมความคิดเห็นนี้ จะนำมาใช้ประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ หลักสูตร “การบริหารจัดการลิขสิทธิ์ในธุรกิจดิจิทัลคอนเทนต์” ในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ ต่อไป

(๑๔) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรสนับสนุนและส่งเสริมมูลค่าของสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ รักษามาตรฐานของสินค้า คุ้มครองผู้ผลิต และป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ รักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ กระจายรายได้สู่ชุมชนท้องถิ่นอย่างยั่งยืน กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้ให้ความสำคัญในการยกระดับความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร โดยการส่งเสริมและคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (Geographical Indication: GI) ให้เป็นแต้มต่อในการสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยทั้งในตลาดในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

๑. ทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค เพื่อขึ้นทะเบียนสินค้า GI ที่มีอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยร่วมมือกับจังหวัด เกษตรกร ชุมชน ท้องถิ่นและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ค้นหาสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรหรือผลิตภัณฑ์ชุมชนที่มีศักยภาพ ให้เข้าสู่การคุ้มครอง GI และชี้ให้เห็นความแตกต่างและโดดเด่นของสินค้า GI ไทย ในแต่ละท้องถิ่น จนถึงปัจจุบันได้ขึ้นทะเบียนแล้ว ๑๒๒ สินค้าจาก ๗๖ จังหวัด สร้างมูลค่าการตลาดกว่า

๕.๓๖๔ ล้านบาท ประกอบด้วยสินค้า GI หมวดข้าว ๑๓ รายการ อาหาร ๒๒ รายการ ผักและผลไม้ ๕๙ รายการ ผ้า ๑๐ รายการ หัตถกรรมและอุตสาหกรรม ๑๔ รายการ และไวน์ สุรา ๒ รายการ โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (ต.ค. ๖๒ - พ.ค. ๖๓) ได้ขึ้นทะเบียน GI ไทย เพิ่มอีก ๖ สินค้า ได้แก่ ข้าวไร่ดอกข้าฟงงา มะพร้าวทับสะแก กล้วยหอมทองปทุม ผ้าหม้อห้อมแพร่ ส้มโอบ้านแพน และมะขามเทศเพชรโนนไทย

๒. ลงพื้นที่ส่งเสริมให้จังหวัดจัดทำคำขอขึ้นทะเบียน GI เพิ่มอีก ๗ สินค้า จาก ๖ จังหวัด ได้แก่ มังคุดศรีวัง (นครศรีธรรมราช) พริกไทยปะเหลียน (ตรัง) มะม่วงหนองแขงและเผือกหอมบ้านหมอ (สระบุรี) พุทธาน้ำนม (สกลนคร) ผ้าไหมปักธงชัย (นครราชสีมา) และมันแกวบริบือ (มหาสารคาม)

๓. ลงพื้นที่ผลักดันให้จังหวัดจัดทำระบบควบคุมตรวจสอบคุณภาพสินค้า GI ทั้งระบบ Internal Control รวม ๘ สินค้า อาทิ ทุเรียนสาธิตาฟงงา กาแฟเทพเสด็จ และลิ้นจี่บางขุนเทียน เป็นต้น และ External Control รวม ๔ สินค้า อาทิ มะขามหวานเพชรบูรณ์ และข้าวหอมมะลิสุรินทร์ เป็นต้น

๔. ผลักดันสินค้า GI ไทยที่มีศักยภาพให้ได้รับการคุ้มครองในต่างประเทศเพิ่มอีก ๕ สินค้า ใน ๒ ประเทศ ได้แก่ มาเลเซีย ๓ สินค้า (ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง และส้มโอทับทิมสยามปากพนัง) และจีน ๒ สินค้า (ทุเรียนปราจีนและมะพร้าวน้ำหอมราชบุรี)

๕. พัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้า GI ให้เป็นที่รู้จักและสร้างมูลค่าเพิ่ม จำนวน ๑๐ สินค้า ได้แก่ กล้วยตากบางกระท่อมพิษณุโลก ผ้าไหมยกดอกลำพูน สังคโลกสุโขทัย ทุเรียนหลินลับแลอุตรดิตถ์ ทุเรียนหลงลับแลอุตรดิตถ์ แห้วสุพรรณ มะพร้าวน้ำหอมบ้านแพ้ว ข้าวฮางหอมทองสกลทวาปี เนื้อโคขุนโพนยางคำ ข้าวหอมมะลิอุบลราชธานี และปลาเกลือเค็มตากใบ

๖. จัดหาช่องทางการตลาด ทั้งตลาด Online และ Offline ให้เข้าถึงผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง อาทิ

๖.๑ จัดทำ MOU กับบริษัท ทเวนต์ไฟร์ซอปปิง จำกัด ในเครือบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เพื่อขยายช่องทางการตลาดผ่านช่องทางออนไลน์ www.ShopAt๒๔.com ให้กับสินค้า GI นำร่อง ๖ รายการ ได้แก่ ข้าวสังข์หยดเมืองพัทลุง ลำไยอบแห้งเนื้อสีทองลำพูน กาแฟดอยตุง ข้าวหอมมะลิทุ่งกุลาร้องไห้ ผ้าครามธรรมชาติสกลนคร และสีกาตาลเชียงใหม่

๖.๒ จัดงานตลาดนัด GI และงาน GI Fest รวม ๗ ครั้ง ณ ลานอเนกประสงค์ ชั้น ๓ กระทรวงพาณิชย์ สร้างรายได้ให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งหมดจำนวน ๒,๐๓๙,๑๐๐ บาท

๖.๓ กำหนดจัดงาน GI Market ๒๐๒๐ จำนวน ๒ ครั้ง

๖.๓.๑ ครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๒๗ กรกฎาคม - ๒ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า แกรนด์ พระราม ๙

๖.๓.๒ ครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๒๔-๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่า แจ้งวัฒนะ

๖.๔ ผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ ในรูปแบบ VTR เพื่อเชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้า GI กับการท่องเที่ยวของไทย ผ่านรายการ innolife เปิดความคิดสะกิดไอเดีย ทุกวันพฤหัสบดีเวลา ๑๐.๔๐ - ๑๑.๐๐ น. ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ททบ.๕) ในสินค้า GI จำนวน ๑๐ รายการ อาทิ ปลาตุ๋นกระทะเลน้อยพัทลุง มังคุดศรีวัง ทุเรียนในวงระนอง ส้มโอบางมด ลิ้นจี่บางขุนเทียน ส้มบางมด และผ้าไหมเก็บบ้านเมืองหลวง เป็นต้น ตลอดจนผลิตสื่อสิ่งพิมพ์หนังสือ GI Thailand ๑๑๑ สินค้า ในรูปแบบ ๒ ภาษา ทั้งภาษาอังกฤษและภาษาไทยเพื่อเป็นสื่อกลางเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สินค้า GI ไทย ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

๖.๕ ลงพื้นที่สร้างความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของ GI พร้อมให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน GI ให้กับเกษตรกร ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน และหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง รวม ๑,๒๐๐ ราย จาก ๑๑ จังหวัด ได้แก่ นครสวรรค์ นครปฐม สุพรรณบุรี สระบุรี ระยอง ขอนแก่น บึงกาฬ ยโสธร พัทลุง นครศรีธรรมราช และสงขลา

(๑๕) ควรมีการบูรณาการระหว่างกรมทรัพย์สินทางปัญญากับสำนักคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีการตั้งจุดศูนย์กลางในการจำหน่ายสินค้าและคุ้มครองการประดิษฐ์ (Invention) หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) ที่มีลักษณะตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน
กรมทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาผู้ประกอบการด้านทรัพย์สินทางปัญญา และนวัตกรรม (Intellectual Property Innovation Driven Enterprise Center: IP IDE Center) เพื่อบริการให้คำปรึกษาแนะนำ ผู้ประกอบการไทย นักวิจัย นักประดิษฐ์คิดค้นสร้างสรรค์ผลงาน ให้สามารถใช้ประโยชน์ข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดการนำผลงานทรัพย์สินทางปัญญาไปใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์อย่างเป็นรูปธรรม โดยมีการดำเนินการ ดังนี้

๑. บริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมให้ผู้ประกอบการไทย นักประดิษฐ์ นักวิจัย และประชาชนทั่วไป จำนวน ๒,๘๗๒ ราย ในอุตสาหกรรมเป้าหมาย อาทิ การแปรรูปอาหาร เกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ และอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

๒. บริการและอบรมการสืบค้นข้อมูลสิทธิบัตรทั่วโลก พร้อมทั้งวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีจากฐานข้อมูลสิทธิบัตรทั่วโลก ด้วยซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย อาทิ PatSnap และ Clarivate เพื่อให้ผู้ประกอบการไทย โดยเฉพาะ SMEs สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลทรัพย์สินทางปัญญาไปสู่การขับเคลื่อนธุรกิจด้วยทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมให้ตรงตามความต้องการของตลาด

๓. จัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการไทย นักประดิษฐ์คิดค้น และนักวิจัย ตลอดจนสร้างความรู้ความเข้าใจในความสำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาให้นักธุรกิจและผู้ประกอบการไทยใช้เป็นแนวทางการพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ อาทิ การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา การประเมินศักยภาพสิทธิบัตร การบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา การวิเคราะห์แนวโน้มเทคโนโลยีจากฐานข้อมูลสิทธิบัตรทั่วโลกในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เช่น พลังงานทดแทนเพื่ออนาคตที่ยั่งยืน เนื้อสัตว์ทดแทนและเนื้อสัตว์สังเคราะห์เพื่อความมั่นคงทางอาหารและบรรจุภัณฑ์เพื่อความยั่งยืน เป็นต้น

๔. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ยังอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ด้วยทรัพย์สินทางปัญญาให้ผู้ประกอบการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ผ่านกระบวนการ Design Thinking และ Systematic Innovative Thinking การสืบค้นข้อมูลและประเมินศักยภาพสิทธิบัตรทั่วโลก (Patent and Technology Search and Analysis) การจัดทำแผนพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์ (New Product Development Plan) การออกแบบและพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์ (Design and Prototype) การประเมินมูลค่าทรัพย์สินทางปัญญา (IP Valuation) และการเจรจาธุรกิจ (Business matching) เป็นต้น

(๑๖) กรมทรัพย์สินทางปัญญา ควรมีการเผยแพร่และเชิญชวนให้ผู้ประกอบการ นักลงทุน หรือประชาชนรับรู้และสามารถเข้าถึงข้อมูลการพัฒนาตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา (IP Mart) เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการหรือผู้ที่สนใจทั่วไปมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมทรัพย์สินทางปัญญา

กรมทรัพย์สินทางปัญญา ได้สร้างช่องทางการเจรจาซื้อขายสินค้าทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม จำนวน ๑,๑๒๔ รายการ ผ่านเว็บไซต์ตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญา หรือ IP Mart (www.thaiipmart.com) รองรับการใช้งานผ่านทางแอปพลิเคชันมือถือบนระบบปฏิบัติการ Android และ iOS โดยไม่มีค่าใช้จ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงตลาดกลางทรัพย์สินทางปัญญาได้จากทุกที่ ทุกเวลา รวมถึงให้ผู้ซื้อและผู้ขายได้มีโอกาสพบปะพูดคุย เจรจา ติดต่อกับ สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับผลงาน/ผลิตภัณฑ์ ผ่านทางเว็บไซต์ดังกล่าว

ทั้งนี้ ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ IP Mart ให้กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงและใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง เช่น งาน IP Fair งานสัมมนา/อบรม และสื่อออนไลน์ต่างๆ เป็นต้น ส่งผลให้มีผลงานทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรมที่เสนอขายในเว็บไซต์เพิ่มขึ้น จาก ๖๐๐ รายการ เมื่อต้นปี ๒๕๖๑ เป็น ๑,๑๒๔ รายการ และมีผู้เข้าชม จำนวน ๔๗๘,๐๑๖ ราย (ณ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

IP Mart เป็นช่องทางให้เจ้าของผลงานทรัพย์สินทางปัญญา ๗ ประเภท ได้แก่ สิทธิบัตร อนุสิทธิบัตร สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ เครื่องหมายการค้า ลิขสิทธิ์ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และผลงานนวัตกรรมนำผลงานดังกล่าวมาเสนอขายผ่านเว็บไซต์ ตลอดจนเป็นตลาดกลางในการเชื่อมโยงกลไกส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และวิสาหกิจชุมชนใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาและนวัตกรรม เพื่อนำไปพัฒนาต่อยอดและสร้างผลิตภัณฑ์หรือขยายธุรกิจอย่างเป็นรูปธรรม

(๑๗) กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ควรส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการร้านค้าปลีก ในชุมชน (โชห่วย) และสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นให้เป็นเจ้าของธุรกิจแฟรนไชส์

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการร้านค้าปลีกในชุมชน (โชห่วย) และสนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นให้เป็นเจ้าของธุรกิจแฟรนไชส์ ดังนี้

๑. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพร้านโชห่วย

๑.๑ พัฒนาร้านค้าโชห่วยดั้งเดิม สู่ Smart โชห่วย โดยปรับภาพลักษณ์ที่ดีและดึงดูดลูกค้า มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการร้านค้า และการเชื่อมโยงกับชุมชนและเครือข่าย เพื่อสร้างรายได้ และก่อให้เกิดความยั่งยืน โดยมีกระบวนการดำเนินงาน ดังนี้

๑.๑.๑ สำรวจ และวิเคราะห์จัดทำฐานข้อมูลร้านค้าส่งค้าปลีกไทย โดยรับแจ้งผลการสำรวจจากสำนักงานพาณิชย์จังหวัด ๗๗ จังหวัด รวม ๕๓,๘๔๗ ราย สมัครเข้าร่วมโครงการเพื่อปรับภาพลักษณ์ร้านค้า และมีการนำระบบเทคโนโลยี POS ไปใช้ รวม ๕,๘๕๒ ร้านค้า (ณ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

๑.๑.๒ พัฒนาร้านค้าปลีกสู่การเป็น Smart โชห่วย โดยเสริมองค์ความรู้การบริหารจัดการร้านค้าปลีก การปรับภาพลักษณ์ร้านค้า โดยร่วมมือกับพันธมิตร และสถาบันการศึกษา สร้างทีมพี่เลี้ยง จัดร้านค้าและวางระบบการบริหารจัดการปรับภาพลักษณ์ร้านค้า โดยมีผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่ให้คำปรึกษา เพื่อพัฒนาร้านค้าสู่การเป็น Smart โชห่วย โดยมีร้านค้าโชห่วยได้รับการพัฒนา ๗,๑๙๒ ร้านค้า

๑.๑.๓ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี โดยใช้ Application เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการร้านค้า เช่น ระบบสั่งซื้อสินค้าระบบสต็อกสินค้า ระบบการขาย ระบบบริการลูกค้า เป็นต้น

๑.๒ โครงการ “สมาร์ตโชห่วยเดลิเวอรี่” ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา (Covid - ๑๙) และการประกาศภาวะฉุกเฉินของรัฐบาล ทำให้ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบในการดำรงชีวิต เช่น ให้ประชาชนอยู่ในที่พำนัก ทำให้การหาซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคได้ยากขึ้น เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน รวมทั้งช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบ จึงได้จัดให้มีโครงการดังกล่าวขึ้น เพื่อสนับสนุนให้ร้านค้าโชห่วย สามารถให้บริการส่งสินค้าถึงบ้าน (Delivery) แก่ผู้บริโภค โดยค้นหาร้านค้าโชห่วยใกล้บ้าน รวมถึงร้านค้าที่มีบริการส่งสินค้าถึงบ้าน ผ่าน ๓ ช่องทาง คือ (๑) เว็บไซต์ <https://สมาร์ตโชห่วยเดลิเวอรี่.moc.go.th> ของกระทรวงพาณิชย์ (๒) Line Chatbot ของ DGA (@dgachatbot) และ (๓) QR Code ในเฟสแรกเปิดตัวในวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ นำร่องในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวม ๖ จังหวัด ขณะนี้มีร้านค้าอยู่บนแพลตฟอร์ม ๒,๖๕๕ ร้านค้า และมีร้านค้าที่มีบริการส่งสินค้า ๑๖๘ ร้านค้า ซึ่งผู้บริโภคสามารถค้นหาพิกัดของร้านค้าโชห่วยในพื้นที่ใกล้เคียงและร้านค้าโชห่วยที่มีบริการส่งสินค้าถึงบ้าน (เดลิเวอรี่) เป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้บริโภค เมื่อต้องการจัดหาสินค้าอุปโภคบริโภคในช่วงภาวะวิกฤต นอกจากนี้ผู้ประกอบการร้านค้าโชห่วยยังได้ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ทำให้มียอดขายและรายได้ที่เพิ่มขึ้น อันจะช่วยให้มีความสามารถทางการแข่งขันเพิ่มขึ้นในระยะยาวอีกด้วย

๑.๓ ยกย่องธุรกิจสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพธุรกิจค้าส่ง-ค้าปลีกระดับท้องถิ่น โดยมีผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ วิเคราะห์ให้คำปรึกษาแนะนำ ผ่านกิจกรรมพัฒนาระดับมาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการธุรกิจค้าส่งค้าปลีก จำนวน ๒๐ ราย เพื่อพัฒนาธุรกิจค้าส่ง-ค้าปลีกระดับท้องถิ่นสู่มาตรฐานคุณภาพการบริหารจัดการธุรกิจค้าส่ง-ค้าปลีก และสามารถเป็นพี่เลี้ยง ร่วมกับเครือข่ายร้านค้าปลีกในการพัฒนาความเข้มแข็งและส่งเสริมการตลาดค้าส่ง-ค้าปลีกท้องถิ่นให้ยั่งยืน ปัจจุบันมีร้านค้าส่ง-ค้าปลีกต้นแบบ จำนวน ๑๘๖ ร้านค้า ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้แก่ธุรกิจไทย และสร้างพี่เลี้ยงท้องถิ่นให้แก่ร้านค้าปลีกรายย่อย

๒. สนับสนุนให้ผู้ประกอบการนำระบบแฟรนไชส์มาขยายกิจการ ของตนเองได้อย่างรวดเร็ว สามารถลดข้อจำกัดทางด้านเงินทุนและเวลา นอกจากนี้ยังเป็นทางเลือกหนึ่งในการลงทุนสำหรับผู้ที่ต้องการจะมีธุรกิจเป็นของตนเอง แต่ขาดประสบการณ์ และความรู้ทางด้านธุรกิจและการตลาด เพราะผู้ขายแฟรนไชส์จะเป็นผู้ถ่ายทอดเทคนิค (Know How) ให้แก่ผู้ร่วมธุรกิจที่เป็นผู้ซื้อแฟรนไชส์ในทุกๆ ด้าน ดังนี้

๒.๑ สร้างธุรกิจรายใหม่เข้าสู่ระบบแฟรนไชส์ (Franchise B๒B)

๒.๑.๑ หลักสูตรความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบแฟรนไชส์ (Beginner) วางพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับการประกอบธุรกิจในระบบแฟรนไชส์ ทั้งในส่วนของผู้ประกอบการธุรกิจที่สนใจขยายธุรกิจด้วยระบบแฟรนไชส์ หรือ Franchisor และผู้ที่สนใจจะเริ่มต้นธุรกิจด้วยการซื้อแฟรนไชส์ หรือ Franchisee

๒.๑.๒ หลักสูตรสร้างธุรกิจเข้าสู่ระบบแฟรนไชส์ (Franchise B๒B) ฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ ๑๘๐ ชั่วโมง การวางแผนคิดและออกแบบธุรกิจในรูปแบบแฟรนไชส์ การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานใน

ระบบแฟรนไชส์ (Operation Franchise Manual) การพัฒนาร้านค้าต้นแบบ สัญญาแฟรนไชส์ รวมถึงการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในการขยายสาขาด้วยแฟรนไชส์

๒.๒ พัฒนารูธุรกิจแฟรนไชส์สู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพ (Franchise Standard) โดยประเมินวิเคราะห์ธุรกิจและให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึก ณ สถานประกอบการในลักษณะ On the job Training ในการพัฒนารูธุรกิจเข้าสู่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพที่กรมจัดทำขึ้นตามระบบ Thailand Quality Award (TQA) และตามแนวทางมาตรฐานคุณภาพแห่งชาติของสหรัฐอเมริกา (Malcolm Baldrige National Quality Award - MBNQA) ซึ่งเป็นที่ยอมรับและมีการนำไปใช้กว่า ๗๐ ประเทศทั่วโลก

๒.๓ สร้างโอกาสทางการตลาดธุรกิจแฟรนไชส์ทั้งในและต่างประเทศ โดยนำธุรกิจ แฟรนไชส์ ที่ผ่านการพัฒนาจากกรมเข้าร่วมงานแสดงธุรกิจ งานแสดงสินค้า และจำหน่ายสินค้าในประเทศที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ แฟรนไชส์และมีชื่อเสียง เช่น งาน Thailand Franchise & Business Opportunity (TFBO) งาน Thai Franchise & SME Expo และ งาน Smart SME Expo เป็นต้น ภายใต้พาวิลเลียนของกรมเพื่อแสดงศักยภาพธุรกิจกับนักลงทุน ผู้ที่สนใจซื้อแฟรนไชส์

(๑๘) กรมการค้าภายใน ควรให้การส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อนำรายได้เข้าสู่ประเทศ เช่น ผลักดันให้มีมาตรการลดค่าขนส่งสินค้าเกษตรให้นักท่องเที่ยวสามารถซื้อสินค้าเกษตรของไทยกลับประเทศได้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมการค้าภายใน

กรมการค้าภายในได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าสำหรับนักท่องเที่ยว ผ่านโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการตลาดชุมชนเพื่อธุรกิจท้องถิ่น (ตลาดต้องชม) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายและช่องทางการระบายสินค้าของชุมชน และเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาสินค้าเกษตรของรัฐบาล รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถของคนในชุมชน และกระตุ้นระบบเศรษฐกิจจากการบริโภคภายในประเทศ ให้มีความเข้มแข็งในระยะยาวอย่างยั่งยืน ปัจจุบันมีตลาดต้องชม จำนวน ๒๒๔ แห่งทั่วประเทศ และได้รับการตอบรับที่ดีจากทุกภาคส่วน อาทิ ผู้ประกอบการตลาด ผู้ค้าและประชาชนในชุมชนได้มีการสร้างงานอาชีพ ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น และเป็นแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ให้นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ เพื่อสัมผัสอัตลักษณ์วัฒนธรรมของแต่ละชุมชนที่หาได้ยากยิ่งในปัจจุบัน นอกจากนี้ยังสร้างมูลค่าการค้าขายในชุมชนกว่า ๕,๑๒๑ ล้านบาท และดำเนินการจัดสรรงบประมาณให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเบิกจ่ายแทนกันเพื่อดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาตลาดต้องชม แห่งใหม่ จำนวน ๖ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย นครสวรรค์ สุโขทัย อุบลราชธานี ชลบุรี และสมุทรสงคราม รวมทั้งจัดกิจกรรมกระตุ้นและเชื่อมโยงการค้าขายสินค้าและบริการในตลาดต้องชมแห่งเดิม จำนวน ๕๖ จังหวัด ทั่วประเทศ

๒. โครงการตลาดท่องเที่ยว โดยยกระดับตลาดต้องชมที่มีศักยภาพ มีเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น มีวิถีชีวิตชุมชนที่โดดเด่นสู่การเป็น “ตลาดท่องเที่ยว” ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ภายใต้แนวคิด “ตลาดเที่ยวได้...สไตล์ไทย ๆ” เมืองไทยมีดี วิถีชุมชน โดยการจัดกิจกรรมเส้นทางท่องเที่ยวตลาดต้องชมแบบ One day Trip และแบบ ๒ วัน ๑ คืน ซึ่งแต่ละเส้นทางมีประชาชนให้ความสนใจ สอบถามข้อมูลและสมัครผ่านทาง Facebook ตลาดต้องชม และ Line ID เป็นจำนวนมาก ปัจจุบันได้ส่งเสริมและพัฒนา “ตลาดท่องเที่ยว” จำนวน ๒๗ แห่งทั่วประเทศ ส่งผลให้ตลาดชุมชนได้รับการพัฒนาให้มีมาตรฐาน และเพิ่มช่อง

ทางการจำหน่ายสินค้าของผู้ผลิตสินค้าชุมชนและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร นอกจากนี้ยังสร้างมูลค่าการซื้อขายในตลาดท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นกว่า ๑๑๔ ล้านบาท

๓. โครงการหมู่บ้านทำมาค้าขาย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้วิสาหกิจชุมชนมีช่องทางการจำหน่ายสินค้า/ผลิตภัณฑ์/บริการ รู้จักทำการค้าขาย และสามารถแข่งขันได้ รวมทั้งยกระดับไปสู่การเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) ซึ่งได้คัดเลือกวิสาหกิจชุมชนเพื่อพัฒนาเป็นหมู่บ้านทำมาค้าขาย ปัจจุบันมีหมู่บ้านทำมาค้าขาย จำนวน ๒๐ แห่งทั่วประเทศ ส่งผลให้มีช่องทางการจำหน่ายและมีรายได้จากการเชื่อมโยงการจำหน่ายสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นในชุมชนกว่า ๑๒๔ ล้านบาท รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านทำมาค้าขายแห่งใหม่ จำนวน ๕ แห่ง ใน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท ประจวบคีรีขันธ์ มหาสารคาม สกลนคร และกรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ได้รณรงค์เพิ่มการบริโภคผลไม้ไทยกับนักท่องเที่ยวต่างชาติในการซื้อสินค้าเกษตร โดยขอความร่วมมือสายการบิน ได้แก่ การบินไทย ไทยสมายล์ นกแอร์ แอร์เอเชีย ไทยไลอ้อนแอร์ บางกอกแอร์เวย์ สนับสนุนด้านการเพิ่มน้ำหนักสัมภาระจำนวน ๒๐ กิโลกรัม โดยโหลดใต้ท้องเครื่องบินให้แก่ผู้โดยสารเที่ยวบินภายในประเทศฟรี และมีแผนขยายไปยังกลุ่มผู้โดยสารขาออกนอกประเทศด้วย

๓.๑๔ กระทรวงมหาดไทย

(๑) กระทรวงมหาดไทย ควรลดบทบาทของการเป็นผู้ปกครอง และการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงภายในแบบฝ่ายพลเรือน ที่ต้องใช้งบประมาณและทรัพยากรจำนวนมาก โดยควรหันมาให้ความสำคัญกับภารกิจในการแก้ไขปัญหาความยากจน เศรษฐกิจฐานราก การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้มากขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับบริบททางสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป

นอกจากนี้ ควรมุ่งเน้นการกระจายอำนาจงบประมาณในการจัดทำบริการสาธารณะให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยได้ให้ความสำคัญกับภารกิจในการแก้ไขปัญหาความยากจน เศรษฐกิจฐานราก การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพิ่มขึ้น ผ่านการดำเนินโครงการตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ของแผนปฏิบัติการกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) “การเสริมสร้างความสุขของชุมชนและพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก” เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โครงการสร้างความมั่นคงด้านอาชีพและรายได้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน โครงการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก และประชารัฐเพื่อสังคม เป็นต้น

สำหรับภารกิจในด้านการปกครองและการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือความมั่นคงภายใน ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญของกระทรวงมหาดไทยนั้น กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินงานโดยให้ความสำคัญกับการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รวมทั้งได้อาศัยการมีส่วนร่วมจากประชาชนและกลไกในพื้นที่เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานดังกล่าวอีกด้วย

(๒) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ควรปรับปรุงเพิ่มเติมการกระจายอำนาจไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดในการตัดสินใจด้านงบประมาณให้มากที่สุด โดยอาจพิจารณาการกำหนดรูปแบบการบริหารงานแบบหัวเมืองเพื่อกระจายอำนาจการตัดสินใจและงบประมาณไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ประชาชนทราบรายละเอียดการดำเนินการของหน่วยงาน ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้จัดสรรงบประมาณที่ได้รับต่อไปยังสำนักงานจังหวัด ซึ่งเป็นหน่วยงานในภูมิภาคภายใน ๑๕ วันนับแต่ได้รับอนุมัติจัดสรร เพื่อให้ส่วนราชการในสังกัดได้นำไปปฏิบัติงาน และเพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัด มีความเป็นอิสระทางการคลัง มีประสิทธิภาพในการบริหารงาน สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้มีการกระจายอำนาจ ดังนี้

๑. ด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๑.๑ โดยกฎหมาย ระเบียบ

ด้วยระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๐ ผู้มีอำนาจในการดำเนินการและผู้มีอำนาจสั่งซื้อสั่งจ้าง คือ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ กรณีราชการส่วนภูมิภาค ให้หมายถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งภายใต้ระเบียบฯ พัสด พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘๔ , ๘๕ และ ๘๖ ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสั่งซื้อหรือสั่งจ้างดังนี้

- (๑) วิธีประกาศเชิญชวนทั่วไป ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) วิธีคัดเลือก ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท
- (๓) วิธีเฉพาะเจาะจง ครั้งหนึ่งไม่เกิน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

วงเงินที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างดังกล่าวข้างต้น เป็นวงเงินที่ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับงบประมาณของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยที่จัดสรรให้กับส่วนราชการในสังกัดที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค ซึ่งในแต่ละปีจะได้รับการจัดสรรงบประมาณต่อรายการไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ยกเว้นการจัดซื้อจัดจ้างสำหรับรายการก่อสร้างผูกพันข้ามปีงบประมาณ

๑.๒ โดยการมอบอำนาจ

๑.๒.๑ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มีการมอบอำนาจด้านการจัดซื้อจัดจ้างให้กับหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในภูมิภาค เช่น เขต ๑ – ๑๒ มอบอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างครั้งหนึ่งไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เขต ๑ – ๑๒ และส่วนที่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาทไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเขตนั้นๆ

๑.๒.๒ กรณีที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเขตใด ได้รับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างเกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เช่น ค่าก่อสร้างบ้านพักข้าราชการ/ อาคารชุด หรือรายการปรับปรุงอาคารศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเขต เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน และเพื่อการบริหารงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุด ปลัดกระทรวงมหาดไทยจะมอบอำนาจในการสั่งซื้อสั่งจ้างให้แก่ผู้ว่าราชการจังหวัด ในจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเขตนั้นๆ เต็มวงเงินของโครงการ

๒. การบริหารงบประมาณ

เพื่อให้เกิดการปฏิบัติราชการที่สะดวกรวดเร็วขึ้นและการบริหารงานในส่วนภูมิภาคมีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้มอบอำนาจในการตัดสินใจให้กับผู้ว่าราชการจังหวัดสำหรับการปฏิบัติงานภายใต้ระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เช่น

๒.๑ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของส่วนราชการพ.ศ. ๒๕๕๓

๒.๒ ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม การจัดงานและการประชุมระหว่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๔๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เป็นต้น

(๓) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยควรส่งเสริมการบูรณาการการทำงานระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนราชการทุกหน่วยในพื้นที่ และผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อร่วมกันแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญในการบูรณาการการทำงานในระดับพื้นที่ระหว่างผู้ว่าราชการจังหวัด ส่วนราชการในพื้นที่ และผู้บริหารท้องถิ่น โดยในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดได้มุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันทั้งระบบ ในลักษณะบนลงล่าง (Top -Down) คือ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูป แผนแม่บทต่าง ๆ และแผนพัฒนาภาค ลงไปสู่แผนพัฒนาในระดับพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และล่างขึ้นบน (Bottom - Up) คือ การเชื่อมโยงจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอขึ้นไปสู่แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาจังหวัด และแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดเป็นจุดเชื่อมต่อสำคัญ (Focal Point) ในการประสานนโยบายระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีกลไกในแต่ละระดับที่สามารถเชื่อมโยงการจัดทำและประสานแผนในแต่ละระดับเข้าด้วยกัน ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

กลไกบริหารระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

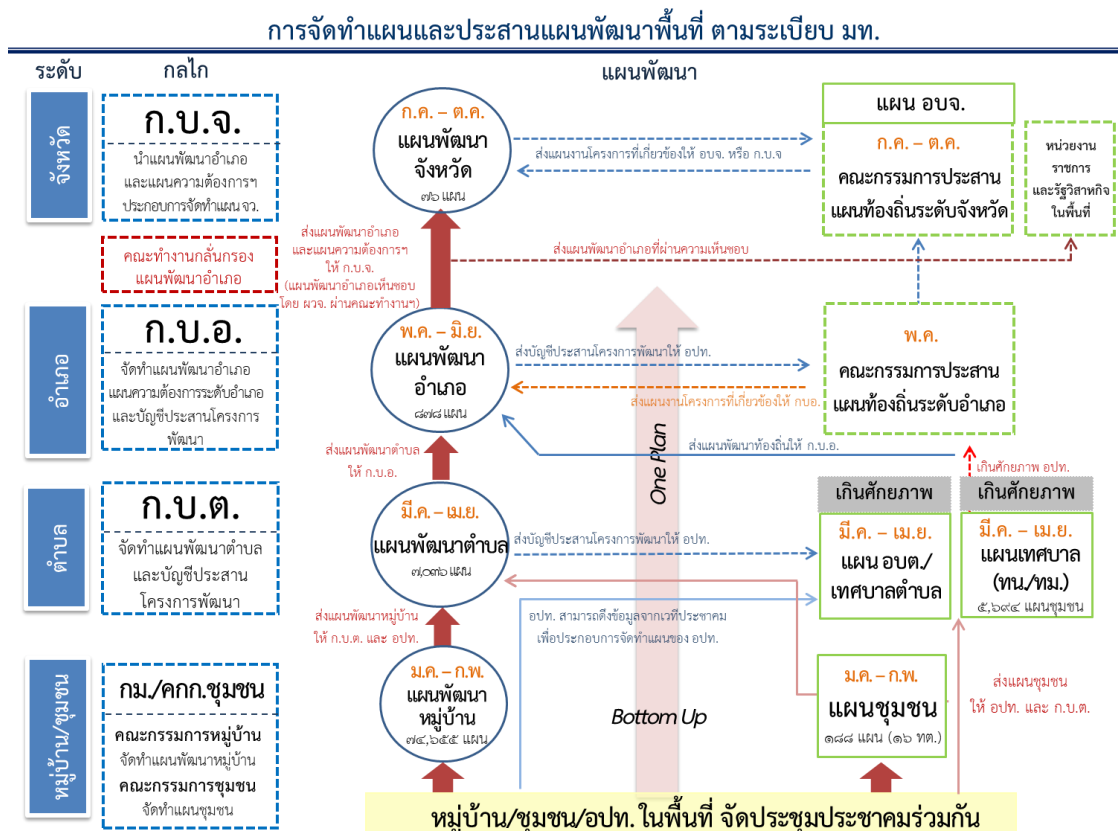
(๑) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดเป็นประธาน ข้าราชการสังกัด มท. ที่ปลัดกระทรวงแต่งตั้ง เป็นเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของกลุ่มจังหวัด การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ และขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค โดยมีการปรับปรุงแนวทางในการเสนอ และจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) ซึ่งบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาภาคเพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพทางการแข่งขันทางเศรษฐกิจของพื้นที่ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในภาพรวมของประเทศ

(๒) คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของจังหวัด และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัตินโยบายประจำปีของจังหวัด

ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ตาม (๑) และการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตาม (๒) จะเน้นหลักการมีส่วนร่วม โดยการจัดทำแผนต้องเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่น ภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ ให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

กลไกบริหารระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน/ชุมชน

กระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นแนวทางในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ (แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ เริ่มจากการจัดเวทีประชาคมร่วมกันของหมู่บ้าน/ชุมชน/ท้องถิ่นเพื่อรวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชนมาจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และแผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่น นำไปสู่การส่งต่อปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) เพื่อใช้วิเคราะห์ ถัดมากรอง และใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล นำไปสู่การส่งต่อให้คณะกรรมการบริหารอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และการส่งต่อให้คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้ง การประสานบัญชีโครงการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแผนพัฒนาในแต่ละระดับ เพื่อบรรจุแผนงาน/โครงการ ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือแผนของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ มีกลไกการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ชัดเจน และแผนพัฒนาในระดับพื้นที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

(๔) วิสัยทัศน์ของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ควรสะท้อนให้เห็นถึงการปฏิบัติงานด้านปกครองด้วย และควรกำหนดตัวชี้วัดที่มีความชัดเจน นอกจากนี้ การดำเนินงานของหน่วยงาน ควรเป็นภารกิจที่ประชาชนไม่สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นองค์กรชั้นนำในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาในระดับพื้นที่ โดยการสนับสนุนการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งถือเป็นกลไกทางการปกครองที่สำคัญในระดับพื้นที่

ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดตัวชี้วัดเชิงยุทธศาสตร์ที่สะท้อนการดำเนินงานตามวิสัยทัศน์อย่างชัดเจน เช่น ร้อยละของประชาชนกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากการดำเนินโครงการตามนโยบาย/ยุทธศาสตร์ ระดับความสำเร็จในการบูรณาการและแปลงนโยบาย/ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติในระดับพื้นที่ เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ขับเคลื่อนภารกิจในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในระดับพื้นที่ให้กับประชาชน โดยเป็นภารกิจที่สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยมีบทบาทในการขับเคลื่อนหรือบูรณาการการดำเนินงานร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น โครงการขับเคลื่อนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ โครงการการขับเคลื่อนแผนพัฒนาพื้นที่ โครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนงานนโยบายสู่การปฏิบัติในพื้นที่ เป็นต้น

(๕) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ควรมีการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมอาชีพ เพื่อมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่จังหวัดต่าง ๆ และกำกับดูแลให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้บริหารท้องถิ่นดำเนินการปราบปรามยาเสพติดในพื้นที่ต่าง ๆ อย่างจริงจัง โดยอาจ นำมาตรการลักษณะการป้องกันทางสังคมมาใช้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้จัดทำโครงการพัฒนาพื้นที่ตามแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยน้อมนำแนวพระราชดำริและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้เป็นหลักในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางการดำเนินโครงการดังกล่าว แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑.๑ โครงการพัฒนาและแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค

๑.๒ โครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓ โครงการขยายผลเกษตรเพื่ออาหารกลางวันอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สำหรับโครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้มีการจัดตั้งกลุ่มหรือใช้กลุ่มที่ได้มีการจัดตั้งกลุ่มอยู่เดิมเป็นต้นแบบในการจัดทำบัญชี

ครัวเรือน และมีการร่วมกันทำกิจกรรมโดยนำวัสดุที่มีจำนวนมากในท้องถิ่น วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรหรือ ผักตบชวาซึ่งเป็นวัชพืชในพื้นที่มาแปรรูปเป็นพลังงานทดแทน หรือมาแปรรูปผลิตเป็นสินค้าผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่น ซึ่งอาจต่อยอดเป็นสินค้ามาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และสินค้า OTOP ได้ในอนาคต

จังหวัดได้เสนอโครงการสร้างงาน สร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยมีโครงการที่ผ่านการอนุมัติในครั้งที่ ๑ จำนวน ๑๐ โครงการ งบประมาณ ๑,๒๓๘,๗๐๐ บาท (อยู่ระหว่างจัดสรรงบประมาณให้จังหวัด) และคาดว่าจะมีโครงการที่ผ่านการอนุมัติเพิ่มเติม เมื่อมีการอนุมัติโครงการ ครั้งที่ ๒ ซึ่งจะทราบผลในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓ อีกจำนวน ๓๕ โครงการ งบประมาณ ๓,๓๖๗,๕๓๐ บาท รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔,๖๐๖,๒๓๐ บาท

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยให้ความสำคัญกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ซึ่งเป็นทั้งนโยบายหลักและนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด การร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและประเทศทุกภูมิภาค การปราบปรามแหล่งผลิต และเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด ทั้งบริเวณชายแดน และพื้นที่ตอนใน การลดจำนวนผู้ค้าและผู้เสพยาใหม่ และให้ความรู้เยาวชนถึงพิษภัยยาเสพติด รวมทั้งฟื้นฟู ดูแลรักษาผู้เสพผ่านกระบวนการทางสาธารณสุข สร้างโอกาส สร้างอาชีพ รายได้ และการยอมรับของสังคมสำหรับผู้ผ่านการฟื้นฟู โดยมีกลไกการทำงานตามคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๑ ทั้งในระดับส่วนกลาง และระดับพื้นที่ ดังนี้

๒.๑ ส่วนกลาง มีศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกระทรวงมหาดไทย (ศอ.ปส.มท.) เป็นหน่วยงานในการสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด โดยนํานโยบาย ยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของรัฐบาลไปสู่การปฏิบัติ

๒.๒ ระดับพื้นที่ มีศูนย์อำนวยการ และศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ขับเคลื่อนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด แบ่งเป็น ๓ ระดับ ประกอบด้วย

๒.๒.๑ ระดับจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด (ศอ.ปส.จ.) โดยดำเนินการสั่งการหรือมอบหมายให้ส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่บูรณาการการดำเนินงาน ทั้งแผนงาน งบประมาณ และการปฏิบัติ เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด รวมทั้งการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการฯ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับในพื้นที่ เพื่อบริหารให้สนับสนุน และร่วมปฏิบัติการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่ชุมชนเมือง และหมู่บ้าน/ชุมชนในเขตชนบท

๒.๒.๒ ระดับอำเภอ มีนายอำเภอ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ (ศป.ปส.อ.) โดยสนับสนุนการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดของจังหวัด และจัดชุดปฏิบัติการจัดระเบียบสังคม การตั้งจุดตรวจจุดสกัด เพื่อค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติด นำเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา และจัดชุดปราบปรามยาเสพติด กวดขัน ปราบปราม ปิดล้อมตรวจค้นผู้ค้ายาเสพติดในพื้นที่บูรณาการการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดกับส่วนราชการและหน่วยงาน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอ

๒.๒.๓ ระดับท้องถิ่น มีผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ เป็นผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศป.ปส.อปท.) โดยปฏิบัติงานป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ให้ครอบคลุมด้านการป้องกันกลุ่มเสี่ยง กลุ่มผู้มีโอกาสเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ในชุมชน สถานศึกษา และสถานประกอบการ ดำเนินการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด การติดตามให้ความช่วยเหลือผู้ผ่านการบำบัดรักษา ฝักระวังปัญหาเสพยาเสพติดในพื้นที่ สนับสนุนกิจกรรมที่ดำเนินการในพื้นที่รับผิดชอบ โดยศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอำเภอ ในภารกิจที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถดำเนินการได้เอง

ทั้งนี้ ในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้มีการใช้มาตรการป้องกันทางสังคม (Social Sanction) ในลักษณะธรรมเนียม/กฎ/ระเบียบของหมู่บ้าน/ชุมชน ที่เกิดจากการคิด/การยอมรับ/การปฏิบัติร่วมกัน เช่น ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด หรือเสพยาเสพติด หากถูกจับกุม หรือพิสูจน์ได้ว่าเป็นผู้เสพยาเสพติด จะถูกลงโทษด้วยธรรมเนียม/กฎ/ระเบียบของหมู่บ้าน/ชุมชน

(๖) กรมการปกครอง ควรส่งเสริมและสนับสนุนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรขับเคลื่อนศูนย์ดำรงธรรมในการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน โดยการติดตามผลการแก้ไขปัญหาของหน่วยงานต่าง ๆ ต่อปัญหาของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการปกครอง

๑. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เป็นราษฎรอาสาสมัครในหมู่บ้านที่สมัครใจเข้ามาทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และให้เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตาม พ.ร.บ. ลักษณะปกครองท้องที่พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ และตาม พ.ร.บ. จัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ ทั้งนี้ ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยฯ กำหนดให้ในหมู่บ้านหนึ่ง ให้มีหมวดชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) โดยในหนึ่งหมวดชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) แบ่งออกเป็นอย่างน้อยสองหมู่ เรียกว่า “หมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่ ๑ หมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่ ๒ และหมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านที่... ตามลำดับ โดยหนึ่งหมู่ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน

ในปัจจุบันประเทศไทยมีหมู่บ้านทั้งหมดจำนวน ๗๕,๐๓๒ หมู่บ้าน ซึ่งมีชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) จำนวนทั้งสิ้น ๔๑๑,๒๒๒ คน (จากเป้าหมายสูงสุดที่พึงแต่งตั้งเป็นชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านทั่วประเทศได้จำนวน ๒,๒๐๔,๑๖๐ คน) ชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เฉพาะพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา มีจำนวน ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน ๕๙,๐๗๐ คน ซึ่งที่ผ่านมา กรมการปกครองได้สนับสนุนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ทั้งในพื้นที่ทั่วประเทศ และเฉพาะพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา

๒. ข้อมูลการดำเนินงานของศูนย์ดำรงธรรม (ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๓) มีจำนวนเรื่องทั้งสิ้นจำนวน ๑๕,๐๓๙ เรื่อง แก้ไขสำเร็จ จำนวน ๑๑,๘๓๒ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๖๘

แผนการดำเนินงาน

๑. กรมการปกครอง มีแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑.๑ การฝึกอบรม จัดตั้ง ทบพวน กรมการปกครอง ได้ขอตั้งงบประมาณในการฝึกอบรม ขุดรักษาความปลอดภัย (ชรบ.) ทุกระดับ ตั้งแต่ระดับผู้นำหน่วย – ขุดรักษาความปลอดภัย (ชรบ.) ที่เป็นราษฎรอาสา เป็นประจำทุกปี แต่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณอย่างจำกัด จึงจำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณฝึกอบรม ในระดับผู้นำหน่วยก่อน แต่อย่างไรก็ตาม กรมการปกครองได้มีหนังสือแจ้งจังหวัด/อำเภอ ที่มีงบประมาณที่สามารถดำเนินการฝึกขุดรักษาความปลอดภัย (ชรบ.) ซึ่งเป็นราษฎรอาสา ใช้หลักสูตร ที่กรมการปกครองจัดทำขึ้น โดยใช้งบประมาณของจังหวัด/อำเภอ ได้อีกทางหนึ่ง

๑.๒ การสร้างขวัญและกำลังใจ โดยการจัดหาเครื่องแต่งกายให้กับขุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในอัตราปีละ ๑ ชุด/คน จำนวน ๔๑๑,๒๒๒ ชุด ราคาชุดละ ๓,๔๔๐ บาท รวมเป็นเงิน งบประมาณที่ต้องใช้ทั้งสิ้น ๑,๔๑๔,๖๐๓,๖๘๐ บาท (ในปี พ.ศ.๒๕๖๓ ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพียง ๑๒,๕๐๐ ชุด) ซึ่งหากกรมการปกครองได้รับการจัดสรรงบประมาณเต็มจำนวน จะสามารถดำเนินการจัดหา เครื่องแต่งกายเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจและเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของขุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

๑.๓ การสร้างขวัญและกำลังใจ โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นค่า ประกอบเลี้ยง ค่าอาหาร และค่าวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ (เป็นรายหมู่บ้าน) โดยแบ่งเป็น พื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จชต.) ๑,๙๖๙ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒๐,๐๐๐ บาท และพื้นที่ทั่วประเทศ (นอกพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้) ๗๓,๐๖๓ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็นงบประมาณทั้งสิ้น ๙,๒๔๐,๑๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งหากกรมการปกครองได้รับการจัดสรรงบประมาณเต็มจำนวน จะสามารถดำเนินการสนับสนุนค่าใช้จ่ายใน การปฏิบัติหน้าที่ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจและความพร้อมในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ของขุดรักษา ความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

๒. กรมการปกครองได้จัดทำโครงการสนับสนุนการขับเคลื่อนภารกิจศูนย์ดำรงธรรมเชิงรุก เพื่อพัฒนาและยกระดับการให้บริการรับเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอให้มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพตามนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และแผนพัฒนารัฐบาล ดิจิทัล รวมทั้งเพิ่มช่องทาง การร้องเรียน การติดตามเรื่องของประชาชน ตลอดจนการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่าง ศูนย์ดำรงธรรมกระทรวงมหาดไทย ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และศูนย์ดำรงธรรมอำเภอเป็นภาพเดียวกัน โดยโครงการดังกล่าวประกอบด้วยการจัดหาอุปกรณ์การจัดเก็บข้อมูลสำหรับศูนย์ดำรงธรรมอำเภอทั่วประเทศ และการจัดทำ “ระบบรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ” ในรูปแบบ Web A Application ผ่านระบบออนไลน์ (Online) บนโครงข่ายอินเทอร์เน็ต (Internet) เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ในการค้นหาข้อมูล ผู้ร้องเรียนร้องทุกข์จากบัตรประจำตัวประชาชน โดยไม่จำเป็นต้องเรียกสำเนาเอกสาร สามารถส่งต่อเรื่องไปยัง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด (ผ่านที่ทำการปกครองจังหวัด) ศูนย์ดำรงธรรมกรมการปกครอง ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย รวมทั้ง สามารถติดตามและรายงานผลการดำเนินงานเรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ในเชิง ลักษณะงานและเชิงพื้นที่ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและความสะดวกรวดเร็วให้แก่เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร

ในการแจ้ง การรับ การติดตาม การสืบค้น และการวิเคราะห์เรื่องร้องเรียน/ร้องทุกข์ ของประชาชน ทั้งนี้ ประชาชนสามารถร้องเรียน ร้องทุกข์และติดตามเรื่องผ่านระบบฯ ดังกล่าวได้ ซึ่งใน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จะมีการพัฒนาโปรแกรมการใช้งานเพิ่มเติม และจัดทำโมบายแอปพลิเคชัน (Mobile Application) เพื่อรองรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองทุกระดับ

(๗) กรมการปกครอง มีค่าใช้จ่ายที่เป็นค่าตอบแทน กำนัน ผู้ใหญ่บ้านจำนวนมาก จึงควรส่งเสริมให้ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมอบหมายภารกิจหน้าที่ การงานให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและจริงจัง ในการแก้ไขปัญหาพัฒนาพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล และการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาล โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาเสพติดให้ถือเป็นภารกิจสำคัญเร่งด่วน และให้ใช้เป็นปัจจัยหลักในการประเมินผลการดำเนินงานของกำนัน ผู้ใหญ่บ้านด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการปกครอง

กรมการปกครองได้มีการพัฒนาประสิทธิภาพกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โดยได้ดำเนินโครงการศึกษา อบรมหลักสูตรกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นประจำทุกปี เพื่อเป็นการเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับบทบาท และอำนาจหน้าที่ ให้สามารถปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้มีการมอบหมายภารกิจโดยกำหนดเป็นองค์ประกอบ/หัวข้อการติดตาม ผ่านระบบการประเมินผลการปฏิบัติงาน ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบเพื่อพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติหน้าที่ โดยกำหนดให้มีระบบประเมินผลฯ ๓ รูปแบบ ดังนี้

๑. ประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (ประเมินผลหลังจากดำรงตำแหน่งครบ ๔ ปี)
 ๒. ประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อเลื่อนขั้นเงินเดือนตำแหน่ง ประจำปี (ปีละ ๑ ครั้ง)
 ๓. การตรวจติดตามผลสำเร็จการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน (Active Monitoring) (ปีละ ๒ ครั้ง) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยง/เน้นย้ำ และกระตุ้นการปฏิบัติหน้าที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ใน ๓ ด้าน คือ
 - ๓.๑ การปฏิบัติงานตามหลักภารกิจยุทธศาสตร์ภาครัฐ นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล และ มติครม. (Agenda Base)
 - ๓.๒ การปฏิบัติงานตามภารกิจพื้นฐานตาม พ.ร.บ.ลักษณะปกครองท้องที่ฯ งานตาม กฎหมายต่าง ๆ (Function Base)
 - ๓.๓ การปฏิบัติงานตามหลักภารกิจพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล (Area Base)
- ทั้งนี้ กรมการปกครองได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่หมู่บ้าน ตำบล ซึ่งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ ถือเป็นผู้ช่วยเหลือนายอำเภอ และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รู้คน รู้พื้นที่ ได้ดีที่สุด จึงได้มีการกำหนดให้มีหลักเกณฑ์/ตัวชี้วัด และองค์ประกอบในการตรวจติดตาม ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาเสพติดไว้ในระบบการประเมินผลฯ ทั้ง ๓ รูปแบบ เรียบร้อยแล้ว

(๘) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรพิจารณาทบทวนบทบาทอำนาจหน้าที่ ในการเป็นผู้นำและผู้รับผิดชอบหลัก ในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับผิดชอบ ดูแลช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้กรมป้องกันและ บรรเทาสาธารณภัยเป็นหน่วยงานกลางของรัฐในการดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยของ ประเทศ ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานนโยบาย หน่วยอำนวยการ และหน่วยปฏิบัติการโดยร่วมบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

เป็นแผนหลักในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยของประเทศ มีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในระบบการบริหารจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยทั้งในระยะก่อนเกิดภัย ระหว่างเกิดภัย และหลังเกิดภัย ผู้ประสบภัยได้รับการช่วยเหลือ พื้นที่ประสบภัยได้รับการฟื้นฟูบูรณะอย่างเป็นระบบและเสริมกำลังกันอย่างบูรณาการ ซึ่งตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ดำเนินการแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ ในการบูรณาการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับมือพิบัติภัยและช่วยเหลือประชาชนเมื่อเกิดภัยพิบัติ ดังนี้

๑. จัดทำและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่ แบ่งเป็นแผนกลุ่มจังหวัด จังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติการของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อป้องกันและลดผลกระทบและรับมือกับสาธารณภัยที่อาจเกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ได้แก่ การประเมินความเสี่ยงจากสาธารณภัย การบรรจุแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยไว้ในแผนพัฒนาพื้นที่ เพื่อให้สามารถดำเนินแผนงานโครงการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยได้อย่างเป็นรูปธรรม

๒. กำหนดยุทธศาสตร์ มาตรการ กิจกรรม แผนงานโครงการ เพื่อใช้ในการวางแผนเตรียมการในการป้องกัน การเตรียมความพร้อม การจัดการในภาวะฉุกเฉิน และการฟื้นฟู โดยเป็นการบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการดังกล่าว เช่น แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยแล้ง แผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากแผ่นดินไหวและอาคารถล่มและแผนแม่บทป้องกันและบรรเทาภัยจากสึนามิ เป็นต้น

๓. แต่งตั้งผู้ประสานงานด้านการลดความเสี่ยงจากภัยพิบัติระดับกระทรวงและระดับพื้นที่ เพื่อเป็นผู้ประสานการปฏิบัติอย่างบูรณาการ ในการจัดทำ ดำเนินการ การติดตามผล และผลักดันแผนงานโครงการที่เกี่ยวข้องกับการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยของแต่ละหน่วยงานให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๔. ปัจจุบันกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอยู่ระหว่างดำเนินการทบทวนและปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. ให้มีความสอดคล้องกับนโยบายของรัฐ ยุทธศาสตร์สถานการณ์สาธารณภัยของประเทศและโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยบูรณาการกับหน่วยงานจากทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงแผนดังกล่าว ซึ่งแผนฉบับปรับปรุงได้พิจารณาการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยเพื่อลดความเสียหายและความสูญเสียจากสาธารณภัย ได้แก่ การมุ่งเน้นลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย การจัดการในภาวะฉุกเฉินแบบบูรณาการ การเพิ่มประสิทธิภาพการฟื้นฟูอย่างยั่งยืน การเสริมสร้างการเป็นหุ้นส่วนระหว่างประเทศในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการและการสร้างนวัตกรรมด้านสาธารณภัย อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และเมื่อมีการจัดทำแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. แล้วเสร็จจะได้ดำเนินการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ เช่น การปรับปรุงแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยระดับพื้นที่ การสร้างความเข้าใจแนวคิดแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติฉบับใหม่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและระดับพื้นที่ การจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อกำหนดภารกิจหน่วยงานที่ชัดเจนสำหรับใช้ในการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่มีประสิทธิภาพต่อไป

(๙) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรเพิ่มศักยภาพและการเตรียมความพร้อม เพื่อเผชิญเหตุอย่างเป็นรูปธรรมให้กับภาคีเครือข่ายป้องกันอัคคีภัยหรือวาตภัย และควรบูรณาการปัญหายภัยพิบัติกับหน่วยงานท้องถิ่น ซึ่งมีเครื่องมือและอุปกรณ์เบื้องต้นแล้ว โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรจัดหา

อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงกว่า เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและมีเครื่องมือที่หลากหลายเพียงพอต่อการช่วยเหลือผู้ประสบภัย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้ดำเนินการเพิ่มศักยภาพและเตรียมความพร้อมในการจัดการสาธารณภัยทุกประเภท ตั้งแต่ก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัย และหลังเกิดภัย โดยการประสานการปฏิบัติกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งองค์กรการกุศล มูลนิธิ และภาคประชาชน รวมทั้งบูรณาการปฏิบัติงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อวางแผนการเตรียมความพร้อมและการเผชิญเหตุทั้งการเตรียมบุคลากรและเครื่องมือและอุปกรณ์ โดยมีผลการดำเนินงานดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพเครือข่ายอาสาสมัครและภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่มในพื้นที่เสี่ยงภัย ประกอบด้วย มีสเตอร์เตือนภัย ๓๒,๓๔๐ คน เครือข่ายอาสาสมัครแจ้งเตือนภัย ๕,๘๑๓ คน คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชน/หมู่บ้าน ๑๕,๓๘๖ ชุมชน/หมู่บ้าน ทีมหนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย ๗๖,๗๗๒ คน อปพร. ๖๓๘,๔๕๔ คน และอาสาสมัครป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (อส.ปภ.) ๓๐๔ คน

๒. จัดหาครุภัณฑ์เครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ในการจัดการสาธารณภัยตามประเภทภัยที่เกิดขึ้นตามมาตรฐานสากลและมีเทคโนโลยีสูงเพื่อให้สามารถรับมือกับสาธารณภัยในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถให้การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการรับมือกับสาธารณภัยที่มีความรุนแรงและเกินขีดความสามารถที่จะรับมือได้เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน โดยจะบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการร้องขอตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ โดยจะสนับสนุนเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นเข้าช่วยเหลือในขณะเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ นอกจากนี้ในภาวะปกติจะบูรณาการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการฝึกการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงการใช้เครื่องจักรกลนอกโครงการเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ เครื่องจักรกลจะประจำการอยู่ที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขต ๑ - ๑๘ ที่มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทุกจังหวัดทั่วประเทศ โดยแต่ละแห่งจะมีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ ๓ - ๕ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๗๖ จังหวัด และหากเครื่องจักรกลที่ประจำการอยู่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตมีไม่เพียงพอก็สามารถสนับสนุนจากศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตอื่นๆ ได้อีกด้วย

(๑๐) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรทบทวนและหาวิธีการแก้ไขปัญหา กรณีการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น เมื่อมีการอนุมัติงบประมาณแล้วแต่หน่วยงานไม่สามารถนำไปใช้จ่ายได้ หรือใช้จ่ายได้ไม่ทันภายในกรอบเวลาที่กำหนด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รับการอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ หมาดงบอุดหนุนเฉพาะกิจเงินอุดหนุนสงเคราะห์ราษฎรประสบภัยธรรมชาติ และสาธารณภัยอื่นๆ เพื่อใช้ในโครงการจัดซื้อสิ่งของสำรองจ่ายเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบ

สาธารณสุขโดยได้รับงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ จำนวน ๕๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยได้จัดซื้อสิ่งของ
สำรองจ่าย ดังนี้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๓)

๑. จัดซื้อถุงพลาสติกมีหูหิ้ว ขนาด ๑๖ นิ้ว x ๒๙ นิ้ว จำนวน ๑,๐๐๐ กิโลกรัม งบประมาณ
๘๔,๐๐๐ บาท

๒. จัดซื้อข้าวสารอาหารแห้ง (ถุงยังชีพ) จำนวน ๗๕,๗๒๐ ชุด งบประมาณ ๓๗,๖๓๕,๐๐๐ บาท
(ทำสัญญาจะซื้อจะขายเรียบร้อยแล้ว)

๓. จัดซื้อขวดพลาสติกใสสำหรับบรรจุ จำนวน ๕๗๐,๐๐๐ ใบ งบประมาณ ๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท
น้ำดื่ม ขนาด ๕๐๐ มิลลิลิตร อยู่ระหว่างการทบทวนร่างประกาศ TOR

๔. สิ่งของสำรองจ่าย (ถุงยังชีพ) เพื่อสำรองไว้ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย จำนวน ๒๐,๐๐๐ ชุด
(ดำเนินการตามแผนในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓) งบประมาณ ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๑๑) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ควรปรับปรุงกระบวนการทัศน์ในการบริหารจัดการภัย
พิบัติของประเทศใหม่ โดยเน้นการป้องกันก่อนการเกิดภัยพิบัติและการเตือนภัย เพื่อลดความเสียหายร้ายแรงจาก
ภัยพิบัติ ซึ่งจะใช้งบประมาณน้อยกว่าการบรรเทาเยียวยาและการฟื้นฟูภายหลังภัยพิบัติ ที่ต้องใช้งบประมาณ
จำนวนมาก รวมทั้งการจัดซื้อเครื่องมือและอุปกรณ์ซึ่งเป็นครุภัณฑ์ที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศที่มีราคาสูง
ควรวางแผนและ ประสานงานเพื่อใช้ทรัพยากรที่หน่วยงานต่าง ๆ มีอยู่แล้วก่อน นอกจากนี้ ควรปรับปรุง
หลักเกณฑ์และวิธีการในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยขณะเกิดเหตุ ให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และมีการประสานงาน
กับกลุ่มอาสาสมัครภาคประชาชน เพื่อให้การช่วยเหลือเป็นไปอย่างทั่วถึง ทั้งควรพิจารณาจัดการแจกถุงยังชีพเป็น
อาหารแห้ง แต่ควรจัดรถบรรทุกอาหารแทน หรืออาจให้ความช่วยเหลือเป็นเงินสด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยดำเนินการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัย
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ เป็นเครื่องมือหลักในการปฏิบัติงาน โดยได้ปรับปรุงกระบวนการทัศน์ในการจัดการสาธารณภัย
ที่มุ่งเน้นการเตรียมการรับมือสาธารณภัยมาเป็นการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย โดยการลดความเสี่ยงเดิม
และป้องกันความเสี่ยงใหม่ ซึ่งเน้นการป้องกันและลดผลกระทบตั้งแต่ก่อนเกิดภัย การเตรียมรับมือในภาวะ
ฉุกเฉินและการฟื้นฟูบูรณะภายหลังเกิดภัยให้เกิดความยั่งยืน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. พัฒนางค์ความรู้สารสนเทศเพื่อการเตือนภัยให้เพียงพอ และมีความพร้อมในการจัดการ
สาธารณภัยให้มีประสิทธิภาพ เนื่องจากการแจ้งเตือนภัยต้องดำเนินการตั้งแต่ระดับประเทศไปจนถึงระดับท้องถิ่น
โดยการประสานข้อมูลการแจ้งเตือนภัยจากหน่วยงานภาคีเครือข่าย และนำมาทำการวิเคราะห์ลงสู่ระดับท้องถิ่น
ร่วมกับการนำข้อมูลสารสนเทศจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่ได้มีการรวบรวมผ่านทางระบบคลังข้อมูล
สาธารณภัยแห่งชาติ และทำการแจ้งเตือนภัยไปยังหน่วยงานตั้งแต่ระดับจังหวัดจนถึงระดับท้องถิ่น ซึ่งมี
อาสาสมัครต่างๆ ที่เป็นเครือข่าย เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) มีสเตอร์เตือนภัย
หนึ่งตำบลหนึ่งทีมกู้ชีพกู้ภัย (OTOS) และอาสาสมัครอื่นๆ เป็นต้น ซึ่งเป็นผู้รับข้อมูลการแจ้งเตือนภัยและ
กระจายข่าวสารไปยังชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งได้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้สารสนเทศเพื่อการเตือนภัย และ
ด้านสาธารณภัยต่างๆ ให้กับหน่วยงานระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น รวมถึงอาสาสมัครต่างๆ ที่เป็นเครือข่ายเป็น

ประจำและต่อเนื่อง เพื่อสร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมในด้านสารสนเทศเพื่อให้สามารถลดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. มุ่งเน้นกระบวนการเสริมสร้างศักยภาพชุมชนด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยการวางระบบการบริหารจัดการภัยและให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เสี่ยงภัยตามแนวทางการจัดการภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐาน (Community Based Disaster Risk Management : CBDRM) เพื่อให้ชุมชนระบบการแจ้งเตือน การอพยพ การจัดองค์กร ชุมชน การจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ชุมชน/หมู่บ้าน โดยการร่วมคิด ร่วมดำเนินการ และการมีส่วนร่วมของชุมชน มุ่งเน้นให้ประชาชนนำความรู้ไปปรับใช้อย่างเหมาะสมในพื้นที่ตามภูมิปัญญาท้องถิ่น และการขอรับสนับสนุนจากหน่วยงานในพื้นที่/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓. จัดทำแผนการจัดหาเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ระยะ ๔ ปี ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นชอบ เพื่อใช้เป็นแผนประกอบการจัดหาเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ของหน่วยงาน ในการเสนอค่าของงบประมาณในแต่ละปี โดยเครื่องมือเครื่องจักรกลที่จัดหาจะมีความเข้าช้องกับเครื่องมือที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยร่วมกับสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ศึกษาโครงการพัฒนาศักยภาพเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ ในการจัดการสาธารณภัยของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อม ลดความเสี่ยงจากสาธารณภัยที่เกิดขึ้น ตอบโต้ภัยในช่วงที่เกิดสถานการณ์ฉุกเฉิน และฟื้นฟูบูรณะให้กลับสู่สภาพเดิมหลังภัยสิ้นสุด โดยจำเป็นต้องมีเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็น เหมาะสมกับประเภทภัย มีความทันสมัย และเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสาธารณภัยในระดับสากล โดยนำผลการศึกษาดังกล่าวมาปรับปรุงแผนจัดหาเครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือ และอุปกรณ์ ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๖) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ และเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาขึ้น โดยใช้เกณฑ์ต่ำสุดของจำนวนเครื่องจักรกลสาธารณภัยที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตควรจะมี

๔. จัดหาครุภัณฑ์เครื่องจักรกล ยานพาหนะ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้สำหรับบริหารจัดการภารกิจด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน และประสานบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกรณีที่มีการร้องขอ ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้มีการสนับสนุน และช่วยเหลือ ตลอดจนให้คำปรึกษาหน่วยงานของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานเอกชนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย โดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจัดสรรเครื่องจักรกล ประจำการอยู่ที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต ๑ - ๑๘ ที่มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั่วประเทศ โดยแต่ละแห่งจะมีพื้นที่รับผิดชอบประมาณ ๓ - ๕ จังหวัด และปฏิบัติภารกิจดังนี้

๔.๑ นำเครื่องจักรกลเข้าช่วยเหลือในขณะเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ

๔.๒ บูรณาการกับหน่วยงานเครือข่ายในการซ้อมแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

๔.๓ โครงการใช้เครื่องจักรกลนอกโครงการเพื่อช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในภาวะปกติจะมีการนำเครื่องจักรกลเข้าปฏิบัติงานตามการร้องขอของภาคส่วนต่างๆ ตามระดับการจัดการสาธารณภัย

๕. จัดหาสิ่งของสำรองจ่ายประเภทเครื่องอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน ซึ่งกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจะจัดซื้อจัดหาสิ่งของสำรองจ่ายไว้ที่ส่วนกลางและจัดส่งให้แก่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตและสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยจังหวัด เพื่อสำรองไว้ช่วยเหลือผู้ประสบภัย

๖. แจกจ่ายถุงยังชีพของกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นการจัดหาเพื่อเตรียมไว้ช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเบื้องต้น มุ่งเน้นบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้า รวดเร็ว ทัวถึง ทันทต่อเหตุการณ์ ลดภาระของผู้ประสบภัยกรณีไม่สามารถเดินทางออกจากพื้นที่มาซื้อของยังชีพได้ตามปกติ และสามารถนำไปใช้อุปโภคบริโภคได้ทันที ซึ่งถุงยังชีพ จำนวน ๑ ถุง มีความเพียงพอกับความต้องการของผู้ประสบภัย ๔ คน สามารถบริโภคได้เพียงพอวันละ ๓ มื้อ ในระยะเวลา ๒ วัน

๗. จัดให้มีรถปรุงอาหาร พร้อมอุปกรณ์ประจำที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตทุกเขต ซึ่งสามารถผลิตอาหารที่สดใหม่ มีคุณภาพ และมีคุณค่าทางโภชนาการได้จำนวน ๒๐๐ กล่องต่อมื้อ ๓ มื้อต่อวัน รวมทั้งสิ้น ๖๐๐ กล่องต่อวัน มีเจ้าหน้าที่ประจำรถ จำนวน ๑๐ คนต่อรถประกอบอาหาร ๑ คัน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถขอรับการสนับสนุนรถประกอบอาหารได้ที่ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเขตในพื้นที่

อย่างไรก็ตาม กรณีการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยเป็นเงินสดอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประสบภัยที่ไม่สามารถออกจากพื้นที่ประสบภัยเพื่อจัดหาสิ่งของยังชีพได้ ดังนั้น การแจกจ่ายถุงยังชีพ และการนำรถประกอบอาหารเข้าพื้นที่เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยจึงมีความจำเป็นต่อการให้ผู้ประสบภัยสามารถมีเครื่องอุปโภคบริโภคและมีอาหารปรุงสุกใหม่ในช่วงเกิดสาธารณภัย

นอกจากนี้ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติและผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินในระยะแรกจะใช้จ่ายจากเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อไม่เพียงพอหรือเกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดจะใช้จ่ายจากเงินตรองราชการตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยเงินตรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อช่วยเหลือหรือสนับสนุนการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ โดยไม่เกิดความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน และมุ่งหมายที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเฉพาะหน้าของผู้ประสบภัยพิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนด ซึ่งจะให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการดำรงชีพ ด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ด้านการเกษตร ด้านบรรเทาสาธารณภัย และด้านการปฏิบัติงานให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ประสบภัยในพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

(๑๒) กรมโยธาธิการและผังเมือง ควรรับฟังความคิดเห็น เรื่องร้องเรียน บริบท และอัตลักษณ์ของคนกับพื้นที่ในการวางผังเมือง อีกทั้ง ควรกำหนดโซนพื้นที่ ให้เหมาะสมกับประชาชนในพื้นที่ เช่น จากพื้นที่สีเขียวเปลี่ยนเป็นสีม่วง แต่ประชาชนส่วนใหญ่ในพื้นที่เป็นเกษตรกร การกำหนดผังเมืองดังกล่าว อาจจะยังไม่เหมาะสมด้วยเวลาและสถานที่ เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

การวางและจัดทำผังเมืองรวมถึงถือเป็นการจัดทำแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินของเมืองและชุมชนในอนาคต โดยพิจารณากำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินแต่ละประเภทจากแนวโน้มการพัฒนาของเมืองและชุมชน

จากข้อมูลปัจจัยต่างๆ ในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านนโยบาย โครงการพัฒนา แหล่งทรัพยากร คุณค่าทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม การบริการโครงสร้างพื้นฐาน ความเสี่ยงภัยพิบัติ จำนวนประชากรและกิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่ รวมถึงความต้องการของประชาชน เพื่อสามารถพยากรณ์แนวโน้มการพัฒนาและกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างเหมาะสมสร้างสมดุลให้แก่ สภาพเศรษฐกิจ การคมนาคม การอยู่อาศัย และคุณภาพชีวิตของประชากรในผังเมืองรวม โดยดำเนินการตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒

ในกระบวนการวางและจัดทำผังเมืองกรมโยธาธิการและผังเมืองให้ความสำคัญกับความถูกต้องของการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักวิชาการผังเมือง และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยการสำรวจ จัดเก็บข้อมูลในด้านต่างๆ ประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่วางผัง และนำข้อมูลที่ได้รับไปดำเนินการวิเคราะห์ เพื่อกำหนดความเหมาะสมของการใช้ประโยชน์ที่ดินในแต่ละบริเวณ โดยยึดหลักวิชาการด้านการผังเมืองเป็นสำคัญ ซึ่งตามหลักการพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความอุดมสมบูรณ์จะถูกกำหนดให้เป็นที่ดินประเภทชนบทและเกษตรกรรมเป็นหลัก สำหรับที่ดินประเภทอุตสาหกรรมจะกำหนดไว้ในบริเวณที่ห่างไกลชุมชน และไม่รบกวนพื้นที่เกษตรกรรม แต่ทั้งนี้ นอกจากหลักวิชาการด้านการผังเมืองแล้ว การกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยเฉพาะที่ดินประเภทอุตสาหกรรมยังมีปัจจัยอื่นที่ต้องนำมาพิจารณาด้วย เช่น นโยบายการส่งเสริมหรือพัฒนาของภาครัฐ ทิศทางแนวโน้มการพัฒนาพื้นที่ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่วางผัง เป็นต้น

ประชาชนสามารถร่วมดำเนินการวางผังเมืองได้ตั้งแต่เริ่มต้นในขั้นตอนการจัดทำผังร่างจนถึงขั้นตอนการมีส่วนร่วมตามกฎหมาย ทั้งการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในระดับจังหวัด กลุ่มอำเภอ และอำเภอ รวมถึงขั้นตอนตามกฎหมายการปิดประกาศ ๑๕ วัน ประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวม และการปิดประกาศ ๙๐ วัน เพื่อรับคำร้องฯ ของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อกำหนดเขตโซนและจัดทำข้อกำหนดการใช้ประโยชน์ที่ดินในผังเมืองรวมให้สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ก่อนที่จะมีการประกาศใช้บังคับ อีกทั้งในขั้นตอนการวางผังจะต้องมีการเสนอผังร่างต่อคณะกรรมการแต่ละระดับตั้งแต่ระดับพื้นที่จนถึงระดับคณะกรรมการผังเมืองกลางเพื่อทำหน้าที่กลั่นกรอง ให้ความเห็นและพิจารณาผังแต่ละฉบับก่อนประกาศบังคับใช้เป็นกฎหมาย ทั้งนี้ เมื่อมีการบังคับใช้ผังเมืองรวมไปแล้วในช่วงระยะเวลาหนึ่ง กรมฯ จะดำเนินการประเมินผล การบังคับใช้ของผังเมืองรวมฉบับนั้น เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของการพัฒนาที่เกิดขึ้น ในช่วงเวลานั้น ๆ กับผังที่บังคับใช้ ว่ามีความสอดคล้องกันหรือไม่เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการดำเนินการบังคับใช้หรือปรับปรุงผังเมืองรวมต่อไป

แผนการดำเนินการ

กรมโยธาธิการและผังเมืองจะดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองทุกระดับโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในพื้นที่วางผัง และดำเนินการวางและจัดทำผังเมืองตามหลักวิชาการด้านการผังเมือง ในเรื่องของการกำหนดประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดินให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ปัญหา ข้อจำกัดและศักยภาพของพื้นที่ ทิศทางแนวโน้มการพัฒนาความต้องการและวิถีชีวิตของประชาชนและนโยบายภาครัฐ

(๑๓) กรมโยธาธิการและผังเมือง ควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการวางผังเมืองรวม เพื่อให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเพื่อกำหนดผังเมืองและใช้ประโยชน์ที่ดิน อันจะ

ทำให้ประชาชนเกิดการยอมรับและปฏิบัติตามกฎหมายผังเมือง ซึ่งจะเป็นการลดความขัดแย้งในการดำเนินกิจกรรมหรือโครงการพัฒนาพื้นที่ของภาครัฐและเอกชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมโยธาธิการและผังเมือง

ตามพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๖๒ ได้กำหนดให้มีเรื่องของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและจัดทำผังเมืองไว้แล้ว โดยอยู่ในขั้นตอนการปิดประกาศ ๑๕ วัน การประชุมรับฟังความคิดเห็นของประชาชน และการปิดประกาศ ๙๐ วัน (เชิญชวนผู้มีส่วนได้เสียตรวจดูแผนผัง และข้อกำหนด) และอีกทั้งในขั้นตอนของการดำเนินการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมจังหวัด ได้เปิดโอกาสให้ภาคประชาชน และภาคส่วนต่าง ๆ ได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนข้อมูล ข้อคิดเห็นต่างๆ ตลอดจนความต้องการของประชาชน ในพื้นที่ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ โดยในขั้นตอนของการวางแผนและจัดทำผัง กรมโยธาธิการและผังเมืองได้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพิ่มเติมจากขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด โดยได้เพิ่มการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด ดังนี้

๑. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๑ เป็นการจัดประชุมระดับจังหวัด เพื่อระดมความคิดเห็นปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่และรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ นำมาใช้ในการพิจารณาวางแผนและจัดทำผัง

๒. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๒ เป็นการจัดประชุมระดับอำเภอ เพื่อจัดทำผังแนวความคิดการพัฒนาพื้นที่จังหวัด

๓. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๓ เป็นการจัดประชุมระดับกลุ่มอำเภอ ซึ่งจะเป็นการร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางการพัฒนาพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างอำเภอ

๔. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๔ เป็นการจัดประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group Discussion) หรือการประชุมกลุ่มเป้าหมายหลักโดยเน้นกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาคประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิในพื้นที่

๕. การประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งที่ ๕ เป็นการจัดประชุมเพื่อเสนอร่างผังเมืองรวมจังหวัด เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของทุกภาคส่วนในจังหวัด ก่อนที่จะนำร่างผังเมืองรวมจังหวัดเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการชุดต่างๆ ทั้งในระดับจังหวัด และในส่วนกลางต่อไป และการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายของพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ.๒๕๖๒ ดังนี้

๕.๑ การปิดประกาศ ๑๕ วัน เป็นการจัดประชุมประชาชนเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นต่อร่างผังเมืองรวม ที่ได้จัดทำแล้วในระดับพื้นที่กลุ่มอำเภอ และอำเภอ

๕.๒ ประชุมคณะที่ปรึกษาผังเมืองรวม

๕.๓ การปิดประกาศ ๙๐ วัน เพื่อรับคำร้องฯ ของผู้มีส่วนได้เสีย

แผนการดำเนินการ

กรมโยธาธิการและผังเมืองจะได้ให้ความสำคัญของขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการวางแผนและจัดทำผังเมืองรวมชุมชนและผังเมืองรวมจังหวัดของภาคประชาชน หน่วยงานต่าง ๆ และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง และจะนำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาประกอบการจัดทำผัง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย

(๑๔) การประปาส่วนภูมิภาค ควรเพิ่มการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง และให้ความสำคัญกับคุณภาพน้ำและการไหลของน้ำ ทั้งนี้ การประปาส่วนภูมิภาคอาจพิจารณากระจายภารกิจไปยังหน่วยงานท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหากรณีน้ำประปาขาดแคลนและเพิ่มความครอบคลุมพื้นที่การให้บริการทั่วประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การประปาส่วนภูมิภาค

การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ในฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย ที่ให้บริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานด้านน้ำประปาแก่ประชาชนในพื้นที่ ๗๔ จังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรปราการ รวมทั้ง หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารจัดการน้ำประปาเอง เช่น การประปาเทศบาล การประปา อบต. และการประปาหมู่บ้าน เป็นต้น ปัจจุบัน กปภ. มีการให้บริการประชาชนครอบคลุม ๔.๖ ล้านครัวเรือน ทั่วประเทศ และมีการลงทุนในแต่ละปีเพื่อเพิ่มการให้บริการน้ำประปาเพิ่มปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน

กปภ. ให้ความสำคัญกับการควบคุมคุณภาพน้ำ และจัดตารางการตรวจสอบคุณภาพน้ำอย่างสม่ำเสมอ โดยมีห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ (Lab Cluster) ผ่านการรับรองคุณภาพห้องปฏิบัติการ ครอบคลุมภูมิภาคทั่วประเทศ (กปภ. เขต ๑-๑๐) จำนวน ๑๐ แห่ง และที่สำนักงานใหญ่ ซึ่งได้รับการรับรองระบบคุณภาพห้องปฏิบัติการ ISO/IEC ๑๗๐๒๕:๒๐๐๕ โดยควบคุมคุณภาพน้ำตามมาตรฐาน กปภ. ตามคำแนะนำของ WHO ด้านแรงดันน้ำ กปภ. สาขาได้ปรับปรุงและตรวจสอบแรงดันน้ำอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการตรวจสอบท่อแตก ท่อรั่ว ให้สามารถประชาชนได้รับบริการน้ำประปา แก่ประชาชน ได้อย่างสม่ำเสมอ

สำหรับการกระจายภารกิจไปยังหน่วยงานส่วนท้องถิ่น กปภ. สนับสนุนการกระจายภารกิจในกรณีขาดแคลนน้ำ ส่วนการกระจายอำนาจต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

(๑๕) การประปาส่วนภูมิภาค ควรพิจารณาปรับลดอัตราค่าน้ำประปาให้เหมาะสมและเป็นธรรมแก่ผู้ใช้น้ำมากขึ้น ซึ่งที่ผ่านมา มีการร้องเรียนว่า อัตราค่าน้ำประปาของการประปาส่วนภูมิภาคมีราคาต่อหน่วยค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับการประปานครหลวง และการประปาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อีกทั้ง ควรพิจารณาขยายพื้นที่ให้บริการน้ำประปาอย่างทั่วถึง ครอบคลุม เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มเข้าถึงน้ำประปาที่มีคุณภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

การประปาส่วนภูมิภาค

ปัจจุบัน การประปาส่วนภูมิภาค (กปภ.) ให้บริการน้ำสะอาดแก่ประชาชนทั่วประเทศ ๗๔ จังหวัด ยกเว้น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ มีจำนวนผู้ใช้น้ำรวมทั้งสิ้น ๔,๖๒๗,๙๓๘ ราย แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ประกอบด้วย ประเภทที่ ๑ ที่อยู่อาศัย จำนวน ๓,๗๙๑,๔๑๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๒ ประเภทที่ ๒ ราชการและธุรกิจขนาดเล็ก จำนวน ๖๗๑,๗๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๑ และประเภทที่ ๓ รัฐวิสาหกิจ อุตสาหกรรม และธุรกิจขนาดใหญ่ จำนวน ๑๖๔,๗๙๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๓.๕๖ โดยกำหนดอัตราค่าน้ำ แยกตามประเภทผู้ใช้น้ำ โดยคำนึงถึงการให้บริการน้ำประปาที่มีคุณภาพมาตรฐาน กปภ. (ตามคำแนะนำของ WHO) ทั้งนี้ การลงทุนก่อสร้างระบบผลิตน้ำสะอาดและส่งจ่ายน้ำด้วย

ระบบท่อ ในส่วนภูมิภาค เป็นโครงการขนาดใหญ่ เพื่อให้สามารถบริการน้ำประปาอย่างทั่วถึงและเพียงพอแก่ประชาชน แต่ในขณะเดียวกันสามารถให้บริการน้ำประปาแก่ประชาชนเพียงไม่กี่รายเท่านั้น เนื่องจากพื้นที่ให้บริการ และพื้นที่ใกล้เคียงกระจายกระจาย ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาระบบนิเวศซึ่งทำให้น้ำดิบมีคุณภาพด้อยลง ทำให้ กปภ. ได้รับผลกระทบจากค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากการพัฒนาน้ำดิบ ตลอดจนการบำรุงรักษาระบบประปาเพื่อประคับประคองให้ประชาชนได้บริโภคอุปโภค น้ำสะอาดที่ส่งตรงถึงบ้าน เพื่อสุขภาพอนามัยของประชาชนที่ได้รับบริการ อย่างไรก็ตาม กปภ. ได้สนับสนุนนโยบายรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง เช่น มาตรการช่วยค่าน้ำและค่าธรรมเนียมในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (โควิด-๑๙) เป็นต้น

(๑๖) กรมที่ดิน ควรเพิ่มศักยภาพการให้บริการงานทะเบียนที่ดิน ในการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนให้มากขึ้น เนื่องจากเอกสารสิทธิ์ที่ดินเป็นสิ่งสำคัญในการสร้างความมั่นคงให้กับครอบครัวราษฎร และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม ทั้งนี้ กรมที่ดินอาจเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่หรือนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกและรวดเร็วในการให้บริการประชาชน ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมที่ดิน

ที่ดินเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ ที่จะต้องมีการกระจายการถือครองที่ดิน ให้กรรมสิทธิ์ที่ดิน โดยการเร่งรัดการออกโฉนดที่ดิน เพื่อเป็นสิ่งจูงใจ ให้มีการลงทุนและพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตให้สูงขึ้น

กรมที่ดินได้จัดทำโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชนทั่วประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๖๒ ประมาณ ๓๕ ปี โดยได้ดำเนินการออกโฉนดที่ดินให้กับประชาชนไปแล้ว จำนวน ๔,๕๐๗,๒๔๘ แปลง เนื้อที่ ๗๐,๔๑๒,๖๔๕ ไร่ ประชาชนที่ได้รับโฉนดที่ดินสามารถนำโฉนดที่ดินไปใช้เป็นหลักประกันการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินมาลงทุนพัฒนาอาชีพ เพิ่มผลผลิตและรายได้ ซึ่งเป็นผลดีในทางเศรษฐกิจของตนเองและประเทศชาติ

ปัจจุบัน ยังคงมีพื้นที่ตกค้างการเดินสำรวจ โดยเฉพาะที่ดินที่ไม่มีหลักฐานสำหรับที่ดิน ซึ่งมีปริมาณคงเหลืออยู่จำนวนไม่มาก และอยู่กระจายอยู่ทั่วประเทศ มีตำแหน่งที่ดินใกล้เคียงกับบริเวณที่ดินของรัฐที่ยังไม่มีแนวเขตที่ชัดเจน รวมทั้งอยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน กรมที่ดินจึงได้มีการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้เครื่องมือการรังวัดที่ดินให้มีความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น โดยการใช้วิธีการรังวัดแผนที่ชั้น ๑ ด้วยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ทำให้ประชาชนได้รับโฉนดที่ดินที่มีความถูกต้องทั้งรูปแผนที่ เนื้อที่ และค่าพิคัดทางภูมิศาสตร์ที่มีความละเอียดแม่นยำสูง ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาใช้อำนวยความสะดวกและรวดเร็ว ในการบริการประชาชน โดยที่ประชาชนไม่เสียค่าใช้จ่ายในการรังวัดออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจแต่อย่างใด

(๑๗) กรมที่ดิน ควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพในการออกเอกสารสิทธิ์ให้ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็ว และเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมที่ดิน

การเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินที่ผ่านมา ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ - ๒๕๖๐ เป็นการรังวัดโดยใช้ระวางแผนที่ภาพถ่ายทางอากาศ เป็นวิธีการรังวัดแผนที่ชั้น ๒ รูปแปลงที่ดินที่ได้จากการรังวัดดังกล่าว ไม่มี

ค่าพิกัดทางภูมิศาสตร์ที่สามารถอ้างอิงตำแหน่งที่ดินได้อย่างถูกต้อง และตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงปัจจุบัน กรมที่ดินได้เพิ่มประสิทธิภาพในการรังวัดเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเป็นการรังวัดแผนที่ชั้น ๑ โดยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ซึ่งทำให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการออกเอกสารสิทธิในที่ดิน และภายหลังหากมีหลักเขตที่ดินสูญหายก็สามารถที่จะตรวจสอบตำแหน่งที่ดินได้รวดเร็วเช่นกัน

ปัจจุบันกรมที่ดินยังไม่สามารถที่จะประกาศการรังวัดแผนที่ชั้น ๑ โดยระบบโครงข่ายดาวเทียมแบบจลน์ (RTK GNSS Network) ให้ครอบคลุมทั่วประเทศได้ เนื่องจากสถานีรับสัญญาณดาวเทียมถาวร (Continuously Operating Reference Station : CORS) อยู่ระหว่างการจัดสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คาดว่าจะมีสถานีรับสัญญาณดาวเทียมถาวร (CORS) ครอบคลุมทั่วประเทศ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงมีเหตุขัดข้อง ที่ไม่สามารถจัดทำโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินให้ครอบคลุมทั่วประเทศและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน

(๑๘) กรมการพัฒนาชุมชน ควรยกระดับการทำงานด้านการส่งเสริมอาชีพ และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP ให้ประชาชนสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้น สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบการรายย่อย และควรประสานงานกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เพื่อให้ความช่วยเหลือประชาชนผู้ยากจนหรือผู้ด้อยโอกาสให้ได้รับการส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงในชีวิตในทุกด้าน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมการพัฒนาชุมชน

กรมพัฒนาชุมชนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก โดยการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากให้ขยายตัวอย่างสมดุล ซึ่งในการกิจหนึ่งคือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย คือผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสามารถขยายฐานสู่ตลาดสากลได้มากขึ้น

ขั้นตอนการดำเนินงานการพัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ OTOP มีการดำเนินงานใน ๔ ขั้นตอน ดังนี้

๑. การลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP
๒. การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย
๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP
๔. การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP

๑. การลงทะเบียนผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP

กรมฯ ดำเนินการลงทะเบียนผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๒ มีผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ที่ลงทะเบียน จำนวน ๘๕,๙๘๔ ราย มีผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียนฯ จำนวน ๑๘๔,๑๔๐ ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

ผู้ผลิต/ผู้ประกอบการ OTOP	ผลิตภัณฑ์ OTOP
กลุ่มผู้ผลิตชุมชน ๔๘,๗๔๘ กลุ่ม	อาหาร ๗๐,๒๔๓ ผลิตภัณฑ์
ผู้ประกอบการรายเดียว ๓๖,๐๑๖ ราย	เครื่องดื่ม ๘,๖๙๒ ผลิตภัณฑ์
SMEs ๑,๒๒๐ ราย	ผ้าและเครื่องแต่งกาย ๓๓,๙๙๙ ผลิตภัณฑ์
	ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก ๔๘,๑๒๘ ผลิตภัณฑ์
	สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร ๒๓,๐๗๘ ผลิตภัณฑ์

ทั้งนี้ กรมฯ ได้แบ่งหมวดผลิตภัณฑ์ OTOP ตามศักยภาพของผลิตภัณฑ์ ออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

- A กลุ่มดาวเด่นสู่สากล จำนวน ๙,๒๕๑ ผลิตภัณฑ์
- B กลุ่มเอกลักษณ์สร้างคุณค่า จำนวน ๙,๕๒๑ ผลิตภัณฑ์
- C กลุ่มพัฒนาสู่การแข่งขัน จำนวน ๒๕,๑๕๘ ผลิตภัณฑ์
- D กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา จำนวน ๑๔๐,๒๑๙ ผลิตภัณฑ์

๒. การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย (OTOP Product Champion : OPC)

กรมฯ ดำเนินการคัดสรร OPC ครั้งล่าสุดในปี ๒๕๖๒ มีผลิตภัณฑ์เข้ารับการคัดสรรและได้รับการประกาศผลดาว จำนวน ๑๙,๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

- ระดับ ๕ ดาว จำนวน ๓,๗๔๒ ผลิตภัณฑ์
- ระดับ ๔ ดาว จำนวน ๘,๐๑๗ ผลิตภัณฑ์
- ระดับ ๓ ดาว จำนวน ๕,๒๕๒ ผลิตภัณฑ์
- ระดับ ๒ ดาว จำนวน ๑,๖๘๘ ผลิตภัณฑ์
- ระดับ ๑ ดาว จำนวน ๘๖๑ ผลิตภัณฑ์

๓. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP

กรมฯ ดำเนินการพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามฐานข้อมูลการลงทะเบียนและฐานข้อมูลการคัดสรร OPC ดังนี้

๓.๑ พัฒนาระดับผลิตภัณฑ์ OTOP กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา (Quadrant D) เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ผลิต ผู้ประกอบการ OTOP ให้มีความรู้ในด้านการตลาด การออกแบบและพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ การสร้างแบรนด์ สามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่าเพิ่มเข้าสู่ระบบตลาดได้

ผลการดำเนินงานพัฒนา

ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๗,๖๐๐ ผลิตภัณฑ์

ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑,๙๐๐ ผลิตภัณฑ์

๓.๒ พัฒนากลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ผ่านการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ระดับ ๑-๓ ดาว ด้วยการส่งเสริมกระบวนการเครือข่ายองค์ความรู้ KBO (Knowledge Based OTOP) เพื่อให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่ หน่วยงานรัฐ เอกชน ภาคประชาชน ประชาชนชาวบ้าน ผนึกกำลังองค์ความรู้พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพมาตรฐานเป็นที่ต้องการของตลาด

ผลการดำเนินงานพัฒนา

ปี ๒๕๖๒ จำนวน จังหวัดละ ๑๐ ผลิตภัณฑ์ รวม ๗๖๐ ผลิตภัณฑ์

ปี ๒๕๖๓ จำนวน จังหวัดละ ๒๐ ผลิตภัณฑ์ รวม ๑,๕๒๐ ผลิตภัณฑ์

๓.๓ พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP ตาม Cluster คือ อาหาร เครื่องดื่ม ผ้าและเครื่องแต่งกาย ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก และสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร เน้นการเพิ่มมูลค่าด้วยการออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ สร้างภาพลักษณ์ของแบรนด์ ซึ่งเป็นการผสมผสานนวัตกรรมผนวกด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการสร้างความเชื่อมั่น สร้างมูลค่าเพิ่มให้ผลิตภัณฑ์ ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ผลการดำเนินงาน พัฒนาในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๙๕ ผลิตภัณฑ์

๑) Cluster อาหาร จำนวน ๒๑๐ ผลิตภัณฑ์

๒) Cluster เครื่องดื่ม (กาแฟ) จำนวน ๓๐ ผลิตภัณฑ์

๓) Cluster ของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก (จักสาน) จำนวน ๙๐ ผลิตภัณฑ์

๔) Cluster ผ้าและเครื่องแต่งกาย จำนวน ๓๐ ผลิตภัณฑ์

๕) Cluster สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร จำนวน ๓๕ ผลิตภัณฑ์

๓.๔ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP ตามวัยของกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการ ดังนี้

๑) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเยาวชน OTOP (Young OTOP) ส่งการตลาด online จำนวน ๓๐ ผลิตภัณฑ์

๒) พัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ OTOP Senior จำนวน ๑๒๐ ผลิตภัณฑ์

๔. การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP

กรมฯ ดำเนินการยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ตามฐานข้อมูลการคัดสรร OPC ระดับ ๔-๕ ดาว และผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ดังนี้

๔.๑ การยกระดับผลิตภัณฑ์ OTOP ให้เป็นสินค้า Premium

๔.๒ ส่งเสริมและพัฒนา OTOP Brand Name

ผลการดำเนินงาน พัฒนา OTOP ประเภทกระเป๋า ๓๕ ราย/ แบรินด์ มี Order จากการไปประชาสัมพันธ์ที่ฮ่องกง ๖๘ ล้านบาท

๔.๓ พัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP เพื่อจำหน่ายบนเครื่องบิน และจัดทำแค็ตตาล็อก

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการจัดทำแค็ตตาล็อก รอบที่ ๑๐ มีผลิตภัณฑ์ผ่านการพัฒนา จำนวน ๑,๒๒๙ ผลิตภัณฑ์ และมีผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารพร้อมเสิร์ฟบนเครื่องบิน จำนวน ๒๗ ผลิตภัณฑ์ มีรายได้สะสมจากการจำหน่ายรวม ๓๔๖,๖๙๘,๕๘๗ บาท

๔.๔ พัฒนานวัตกรรมเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ประเภทของใช้ของคนรุ่นใหม่

ผลการดำเนินงาน พัฒนาประเภทของใช้ จำนวน ๕๑ ผลิตภัณฑ์ และผ้าไทย ๖๒ ผลิตภัณฑ์

๔.๕ พัฒนาระดับกลุ่มที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ดังนี้

๑) การพัฒนาและสร้างสินค้าอัตลักษณ์ “เมนูอาหาร” จากสิบแปดจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

๒) การคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์เด่นจังหวัด (Provincial Star OTOP : PSO) คัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัดที่มีเอกลักษณ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีคุณค่า เป็นที่นิยม มีศักยภาพด้านการผลิต และความสามารถด้านการตลาด โดยพิจารณาจากด้านผู้บริโภคและการส่งเสริมจากหน่วยงาน”

ผลการดำเนินงาน พัฒนา ในปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๘๖ ผลิตภัณฑ์

จากการดำเนินงานตามโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ เป็นการที่กระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก เนื่องจากผู้ผลิตสินค้า OTOP ชุมชน เป็นกลุ่มที่อยู่ในระดับตำบล หมู่บ้าน ซึ่งมาจากครัวเรือนต่างๆ ดังนั้น รายได้ที่เกิดขึ้นจากการจำหน่ายสินค้า OTOP เป็นรายได้ที่กระจายลงไปสู่ประชาชนระดับตำบล/หมู่บ้าน และครัวเรือนส่วนใหญ่ของประเทศ

ผลการดำเนินงาน รายได้จากการจำหน่าย OTOP ดังนี้

ปี ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๓๓,๒๗๖,๕๖๓,๐๓๙ บาท

ปี ๒๕๕๑ เป็นเงิน ๗๗,๗๐๕,๓๐๖,๖๔๑ บาท

ปี ๒๕๕๖ เป็นเงิน ๘๖,๙๘๔,๑๘๓,๕๖๓ บาท

ปี ๒๕๖๑ เป็นเงิน ๑๙๐,๓๒๐,๖๐๕,๗๗๗ บาท

ปี ๒๕๖๒ เป็นเงิน ๒๓๗,๒๕๕,๐๒๘,๖๓๓ บาท

และปัจจุบัน ๒๕๖๓ มียอดการจำหน่ายทั้งสิ้น ๑๕๕,๘๓๙,๘๓๑,๖๐๒ บาท
(ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓)

นอกจากนี้การดำเนินงานดังกล่าวยังเกิดกระแสนิยมต่อสินค้าไทยอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเห็นได้จากผลสำเร็จจากการจัดแสดงและจำหน่ายสินค้าตามงาน Event ต่างๆ เช่น OTOP CITY, OTOP Midyear ฯลฯ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความนิยมของผู้บริโภคต่อสินค้าไทย โดยเฉพาะสินค้า OTOP ซึ่งผลิตจากชุมชนและแฝงไว้ด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้ OTOP กลายเป็น Brand Name ของสินค้าชุมชนที่สามารถแข่งขันได้ในตลาดภายในประเทศรวมทั้ง เริ่มเป็น Brand Name ที่เป็นที่รู้จักในตลาดต่างประเทศ

(๑๙) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้บริหารงบประมาณ รายการเงินอุดหนุนสำหรับก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมถนนทางหลวงท้องถิ่น โดยมีการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามระเบียบโดยเคร่งครัด มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้ รวมทั้งไม่เป็นการผูกขาดตัดตอน นอกจากนี้ การส่งเสริมการใช้ยางพาราในรายการถนนที่มีส่วนผสมเป็นยาง เช่น ถนนพาราพาราซอยล์, พาราเคพซีล, พาราคอนกรีต ควรพิจารณาประเภทที่คุณภาพและมาตรฐานสูงเหมาะสมกับการใช้งาน ความคงทน ความปลอดภัย และให้มีการตรวจสอบคุณภาพทางวิศวกรรม รวมทั้งต้องใช้อยางพาราในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงกับท้องถิ่นนั้น ๆ อย่างแท้จริง ทั้งนี้ หากไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวข้างต้นควรพิจารณาทบทวนหรือเปลี่ยนแปลงโครงการหรือรายการไปเป็นเงินอุดหนุนสำหรับก่อสร้างถนนทางหลวงท้องถิ่นประเภทอื่น อย่างไรก็ตาม กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรวางหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างเป็นธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้ดำเนินการมีหนังสือแจ้งจังหวัดกำกับให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการถือปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัดแล้ว ดังนี้

๑. แจ้งชักชวนแนวทางการปฏิบัติการใช้จ่ายเงินสะสมเพื่อขับเคลื่อนนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาการขาดดุลงบรายของท้องถิ่น โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๒๒/๒ และการสำรองเงินไว้ใช้จ่ายกรณีจำเป็นให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน และการตรวจเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘๙ รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. กรณีการส่งเสริมการใช้ยางพาราในรายการถนนที่มีส่วนผสมเป็นยาง ได้แจ้งแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถใช้แบบมาตรฐานตามที่กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท หรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือกำหนดได้ (ถนนยางพาราดีนซีเมนต์ โดยใช้ยางอัดแปร ผสมยางพาราสด หรือยางพาราชั้น)

๓. กำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการก่อสร้างและปรับปรุงซ่อมแซมถนนทางหลวงท้องถิ่น ดังนี้

๓.๑ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการจัดทำคำของบประมาณ

๓.๒ ถนนต้องอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๓.๓ โครงการอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น

๓.๔ โครงการหากเกิน ๑๐ ล้านบาท ต้องสมทบร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

๓.๕ ต้องเป็นโครงการที่สามารถดำเนินการได้ทันที

๔. แจ้งให้จังหวัดกำกับและติดตามให้ดำเนินการเป็นไปตามเป้าหมาย

(๒๐) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล โดยคำนึงถึงการกระจายงบประมาณระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เป็นธรรม และมีธรรมาภิบาล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยคณะกรรมการกลั่นกรองงบประมาณแผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้พิจารณากลับกรองคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายประจำปี (งบเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ) ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำรายละเอียดและเอกสารประกอบคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณมายังกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยพิจารณาจำแนกประเภทรายการเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สนามเด็กเล่น สนามกีฬา สถานีอนามัยถ่ายโอน สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ถนน แหล่งน้ำ แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น โดยคณะกรรมการฯ จะพิจารณาจากรายละเอียดประกอบคำของบประมาณที่จัดทำเอกสารครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด เช่น เป็นรายการที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ มีเอกสารโครงการระบุรายละเอียดของโครงการครบถ้วน มีแบบแปลน ประมาณการราคาแบบรูปรายการ รูปถ่ายสถานที่ มีบันทึกการตรวจสอบรายละเอียดด้านเทคนิคและประมาณการราคาจากวิศวกรผู้มีความรู้ความสามารถด้านวิศวกรรม หรือผู้มีใบประกอบวิชาชีพวิศวกรรมตรวจสอบรายละเอียดแบบแปลน วงเงินงบประมาณให้ถูกต้องตามเกณฑ์และมาตรฐานของทางราชการ เป็นต้น โดยจะพิจารณาตามรายการคำของบประมาณให้กับทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เสนอคำของบประมาณและมีเอกสารครบถ้วนตามที่กำหนด เพื่อเสนอต่อสำนักงบประมาณพิจารณาในลำดับต่อไป

สำหรับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในปีต่อไป ได้พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคำของบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอจะต้องผ่านการกลั่นกรองโครงการจากคณะกรรมการกลั่นกรองงบประมาณระดับจังหวัดก่อน จากนั้นคณะกรรมการกลั่นกรองงบประมาณระดับกรมจะพิจารณาโครงการโดยตรวจสอบรายการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณที่สำนักงบประมาณกำหนด และจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามกรอบงบประมาณ ยึดหลักกระจายงบประมาณให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ดังนี้

๑. การจัดลำดับโดยกระจายโครงการให้ครบถ้วนทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกจังหวัดที่เสนอขอรับงบประมาณ

๒. โครงการเพิ่มเติมให้ครบตามวงเงินที่จะเสนอขอรับการพิจารณา จะพิจารณาถึงงบประมาณที่ได้รับจัดสรรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งย้อนหลัง ๓ ปี รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำนวนประชาชนที่ได้รับประโยชน์ เป็นต้น นำมาจัดลำดับเป็นบัญชี ๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้สำนักงานงบประมาณพิจารณากรณีมีวงเงินงบประมาณคงเหลือ

(๒๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ควรให้ความช่วยเหลือและเตรียมความพร้อมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฉบับใหม่ และควรพิจารณาปรับเปลี่ยนบทบาทและภารกิจของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ภายหลังที่ไม่ได้ทำหน้าที่เป็นหน่วยรับงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้ว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณตรง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เริ่มจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มเติมในส่วนของเทศบาลนครและเทศบาลเมือง นอกจากนี้ กรมบัญชีกลางได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบ GFMS เพื่อรองรับการเป็นหน่วยรับงบประมาณตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สามารถรองรับหน่วยรับงบประมาณในส่วน of เทศบาลตำบล และปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถรองรับหน่วยรับงบประมาณเพิ่มเติมในส่วน of องค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณจะต้องจัดทำคำขอในระบบสารสนเทศเพื่อการ จัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (BBL) และเสนอขอความเห็นชอบคำของบประมาณดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลคำขอและให้ความเห็นประกอบการขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว

การจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้จัดโครงการอบรมสัมมนาการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุน กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรง ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้กับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุนให้กับบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นหน่วยรับงบประมาณ ให้สามารถนำความรู้ไปใช้ในการจัดทำคำขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุน เพื่อนำงบประมาณไปจัดบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ให้กับประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำหรับในปีงบประมาณต่อไป มีแผนงานที่จะดำเนินโครงการอบรมสัมมนาการจัดทำงบประมาณเงินอุดหนุน กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงที่เพิ่มขึ้น ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และเป็นแนวทางการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่สำนักงานงบประมาณกำหนด ซึ่งในอนาคตกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะต้องมีการปรับบทบาทและภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัด สำหรับหน่วยงานที่มีหน้าที่

จัดทำคำของบประมาณและหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดสรรงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยต้องเปลี่ยนภารกิจหน้าที่เป็นหน่วยรวบรวมและให้ความเห็นประกอบคำของบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบ ก่อนเสนอสำนักงบประมาณ รวมถึงให้คำแนะนำด้านการจัดทำคำขอ การใช้จ่ายงบประมาณ การบริหารงบประมาณเงินอุดหนุนให้ถูกต้อง และเป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

(๒๒) การจัดทำโครงการที่เกี่ยวกับการสร้างความรับรู้และความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเปลี่ยนจากการใช้คำว่า “ความจริงที่ถูกต้อง” เป็น “การสร้าง ความเข้าใจ” แทน เพื่อให้เหมาะสมกับการใช้ถ้อยคำในการสร้างความเข้าใจให้กับประชาชนในพื้นที่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน
กรมการปกครอง

ด้วยแผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ซึ่งเป็นเจ้าภาพ ประกอบด้วย ๑๓ แผนงาน/โครงการ ในแผนงาน /โครงการ ลำดับที่ ๕ คือ “ส่งเสริมและเผยแพร่ความจริงที่ถูกต้องเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหา” และกรมการปกครองเป็นหนึ่งในหน่วยงานบูรณาการที่มีโครงการ/กิจกรรม บรรจุอยู่ในแผนงาน/โครงการฯ ดังกล่าว ได้แก่

๑. ส่งเสริมการศึกษาชาวไทยมุสลิม จชต.
๒. สัมมนานักศึกษาทุนมหาดไทยสู่ภาวะการนำสานสัมพันธ์ภาครัฐกับประชาชน จชต.
๓. สัมมนาเยาวชนเสริมสร้างสันติสุขใน จชต.

ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ สส. ช่างต้น สมช. ได้เปลี่ยนแปลงชื่อ แผนงาน/โครงการ ดังกล่าว ภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นแผนงาน/โครงการ “เสริมสร้างภูมิคุ้มกันเพื่อสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้”

แผนการดำเนินงาน

สมช. ได้เปลี่ยนแปลงในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามที่คณะกรรมการวิสามัญฯ สส. ให้ข้อสังเกต อนึ่ง กรมการปกครองไม่มีชื่อโครงการ/กิจกรรม ตามที่คณะกรรมการวิสามัญฯ สส. ให้ข้อสังเกต แต่จะได้นำไปเป็นหลักในการดำเนินโครงการในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป

(๒๓) องค์การจัดการน้ำเสีย ควรพิจารณาทบทวนภารกิจและโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับการ จำแนกประเภทหน่วยงานของรัฐ เนื่องจาก ที่ผ่านมามีหน่วยงานเป็นรัฐวิสาหกิจมีผลการดำเนินงานที่ขาดทุนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อโอนมาอยู่ในกำกับของกระทรวงมหาดไทยแล้ว อาจมีภารกิจเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการน้ำเสียด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

องค์การจัดการน้ำเสีย

องค์การจัดการน้ำเสียได้พิจารณาทบทวนภารกิจโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสมกับการจำแนก ประเภทหน่วยงานของรัฐ โดยคณะกรรมการกิจการศาล องค์การอิสระ องค์การอัยการ รัฐวิสาหกิจ องค์การ มหาชน และกองทุน สภาผู้แทนราษฎร ได้มีการประชุมร่วมกับผู้บริหารองค์การจัดการน้ำเสีย และตรวจติดตาม

การดำเนินงาน พร้อมเยี่ยมชมระบบบำบัดน้ำเสียขององค์การจัดการน้ำเสีย ณ สำนักงานจัดการน้ำเสีย สาขาศรีราชา จังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน - วันอังคารที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ คณะกรรมการกิจการศาลาฯ มีความเห็น ดังนี้

๑. ปัจจุบันองค์การจัดการน้ำเสียได้อิโณย้ายจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาสังกัดกระทรวงมหาดไทย โดยมีการมอบนโยบายให้จัดทำแผนปฏิบัติการด้านการจัดการน้ำเสียชุมชน ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อรับผิดชอบการจัดการน้ำเสียขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ

๒. องค์การจัดการน้ำเสียสามารถนำรายได้มาแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐบาลได้

๓. ผลการดำเนินงานขององค์การจัดการน้ำเสียอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถมีโบนัสให้กับพนักงาน ตามระบบแรงจูงใจของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

ดังนั้น จึงเห็นควรให้ องค์การจัดการน้ำเสียคงรูปแบบในการเป็นรัฐวิสาหกิจต่อไป

๓.๑๕ กระทรวงยุติธรรม

(๑) กระทรวงยุติธรรมควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการยุติธรรมทั้งระบบและทุกขั้นตอนการทำงาน โดยให้สามารถเชื่อมโยงกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อลดระยะเวลาในการดำเนินการ ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ตลอดจนควรมีการทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับการพิจารณาคดีต่าง ๆ เพื่อสร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชนผู้ถูกบังคับใช้กฎหมายและลดปัญหาผู้ต้องขังล้นคุก โดยการดำเนินการต้องคำนึงถึงสวัสดิภาพของผู้ต้องขังและผู้คุมด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

๑. ประเด็นการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการยุติธรรม

ปัจจุบันกระทรวงยุติธรรมอยู่ระหว่างการปรับปรุงงานบางส่วนให้อยู่ในรูปแบบระบบสารสนเทศเพื่อช่วยลดขั้นตอนการขอรับบริการของประชาชน ลดค่าใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร รวมทั้งลดภาระการใช้จ่ายภาครัฐจากการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายประจำปี และนำไปสู่การบริการประชาชนที่มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว และคล่องตัวมากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑.๑ การใช้งานระบบสารสนเทศ

๑.๑.๑ ระบบงานสารบรรณและเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ (e - Document) ช่วยในการปฏิบัติงานด้านสารบรรณ ทั้งการร่าง รับ และส่งหนังสือราชการให้อยู่ในรูปแบบดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งลดการจัดเก็บเอกสาร สนับสนุนการทำงานแบบสำนักงานไร้กระดาษ และลดปริมาณการใช้กระดาษในสำนักงานให้น้อยลง

๑.๑.๒ ระบบช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้เสียหายและจำเลยในคดีอาญา (OCIPA) ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาระบบใหม่ เป็นระบบที่ใช้ในการพิจารณาการขอรับความช่วยเหลือแก่ผู้ยื่นคำขอ เช่น การขอรับค่าขาดประโยชน์ที่ทำมาหาได้ การขอรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการรักษาพยาบาล การขอรับค่าฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจ การขอรับค่าตอบแทนกรณีผู้เสียหายถึงแก่ความตาย เป็นต้น ซึ่งระบบจะแจ้งคำวินิจฉัยไปยังผู้ยื่นคำขอรับการช่วยเหลือต่อไป

๑.๑.๓ ระบบสารสนเทศงานคดีอาญาเด็กและเยาวชน เป็นการนำเข้าข้อมูลโดยใช้แบบประเมินความเสี่ยงหรือแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำและเกณฑ์สภาพปัญหาและความต้องการ (Risk and Need) มาใช้ในการสัมภาษณ์เด็ก/เยาวชนแต่ละรายในเชิงลึก และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ แผลผล ทำให้ทราบถึงสาเหตุการกระทำผิด รวมทั้งเพื่อทำนายแนวโน้มการกระทำผิดซ้ำ ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูให้ตรงกับสภาพปัญหา และความจำเป็นของเด็กและเยาวชนแต่ละราย

๑.๑.๔ ระบบสารสนเทศเพื่อการใช้ประโยชน์จากฐานข้อมูลการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง (Recidivism Statistics - RecStats) ซึ่งสามารถวิเคราะห์ข้อมูลการกระทำผิดซ้ำ และปรับปรุงวิธีการคำนวณอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังได้ โดยใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลของระบบข้อมูลผู้ต้องขังด้วยคอมพิวเตอร์ของกรมราชทัณฑ์ ให้สามารถคำนวณอัตราการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนางานราชทัณฑ์ในด้านต่างๆ

๑.๑.๕ ระบบรายงานผลการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพผู้พ้นโทษ ผู้ถูกคุมความประพฤติ หรือระบบ CARE SUPPORT ใช้สำหรับติดตามและรายงานผลการติดตามการให้ความช่วยเหลือจากภาครัฐ ในการประกอบอาชีพของผู้ถูกคุมความประพฤติ ผู้พ้นโทษ ซึ่งช่วยลดโอกาสการกระทำผิดซ้ำและลดปัญหาผู้ต้องขังล้นคุก โดยระบบดังกล่าวจะแสดงข้อมูลพื้นฐานของผู้พ้นโทษ แบบรายงานสำหรับเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย การติดตามข้อมูล รายละเอียดการประกอบอาชีพ และความต้องการการช่วยเหลือจากภาครัฐ แบบรายงานสำหรับผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมความประพฤติ เพื่อรายงานรายละเอียดการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ระบบจะมีการรายงานสถิติจำนวนผู้พ้นโทษทั้งหมด และที่ได้รับการช่วยเหลือจากภาครัฐ รวมทั้งการแสดงที่ตั้งสถานที่ประกอบอาชีพของผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมความประพฤติ ซึ่งการทำงานของระบบ CARE SUPPORT นี้ เมื่อได้ดำเนินการครอบคลุมทั่วประเทศแล้ว จะเป็นประโยชน์ต่อการติดตามและทำให้ทราบถึงภาพรวมของการดำเนินชีวิตของผู้พ้นโทษ/ผู้ถูกคุมความประพฤติ ในการประกอบอาชีพ รวมถึงความต้องการที่จะให้ภาครัฐสนับสนุนในด้านต่างๆ ด้วย

๑.๑.๖ ระบบสารสนเทศยาเสพติด (NISPA) เป็นระบบที่ใช้สำหรับรายงานผลการสำรวจสภาพปัญหา ยาเสพติดระดับหมู่บ้าน/ชุมชน โดยขอให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงมหาดไทย และศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กรุงเทพมหานคร เป็นผู้รายงานข้อมูลดังกล่าว

๒.๑ การใช้ระบบบริการอิเล็กทรอนิกส์ (e - Service) ผ่านการให้บริการทางเว็บไซต์ เช่น ระบบสอบถามสถานะคดี ประกาศเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ การตรวจสอบเจ้าของสำนวนคดีล้มละลาย การให้บริการยื่นคำร้องทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Filing) การแจ้งเบาะแส ร้องเรียน ร้องทุกข์ เป็นต้น

๓.๑ การนำแอปพลิเคชันมาใช้ในการอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน เช่น

๓.๑.๑ แอปพลิเคชัน “รู้หมด กฎหมาย” เป็นแอปพลิเคชันที่ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายที่จำเป็นและควรรู้ในชีวิตประจำวันแก่ประชาชน โดยใช้เนื้อหาสั้น กระชับและเข้าใจง่าย

๓.๑.๒ แอปพลิเคชัน LED Property เพื่อให้บริการค้นหาทรัพย์สินที่อยู่ระหว่างประกาศขายทอดตลาดทั่วประเทศ โดยมีการเชื่อมโยงข้อมูลกับระบบ Land map ของกรมที่ดิน กระทรวงมหาดไทย

๓.๑.๓ แอปพลิเคชัน LED ABC เพื่อให้บริการตรวจสอบบุคคลล้มละลายสำหรับการตรวจสอบบุคคล/นิติบุคคล ที่อยู่ระหว่างพิทักษ์ทรัพย์หรือล้มละลาย

๓.๑.๔ แอปพลิเคชัน LED Debt InFo เพื่อให้บริการแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในคดีเกี่ยวกับการตรวจสอบยอดเงินที่ส่งมายังและยอดหนี้คงเหลือ

๓.๑.๕ แอปพลิเคชันแชร์ลูกโซ่ ใช้ในการตรวจสอบความเสี่ยงเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่เบื้องต้น และการแจ้งเตือนเกี่ยวกับแชร์ลูกโซ่

๓.๑.๖ แอปพลิเคชัน DSI MAP ใช้ในการตรวจสอบการบุกรุกที่ดินของรัฐ โดยการใส่ค่าพิกัดแผนที่ของตำแหน่งที่ต้องการตรวจสอบ ซึ่งทำงานบนเว็บเบราว์เซอร์ทั่วไปที่ใช้งานคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะหรือโน้ตบุ๊ก

๓.๑.๗ แอปพลิเคชัน DSI MAP EXTEND เป็นแอปพลิเคชันที่พัฒนาต่อยอดมาจาก DSI MAP เดิม ซึ่งมีข้อจำกัดในการตรวจสอบตำแหน่ง โดยสามารถตรวจสอบระบบกำหนดตำแหน่งบนโลก (Global Positioning System : GPS) ผ่านทางโทรศัพท์เคลื่อนที่แบบทันที (Real Time)

๓.๑.๘ แอปพลิเคชัน Justice Fund เป็นแอปพลิเคชันที่ประชาชนสามารถยื่นขอรับความช่วยเหลือเกี่ยวกับการดำเนินคดี เช่น การขอรับความช่วยเหลือค่าจ้างทนายความ ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายอื่นๆ เกี่ยวกับการดำเนินคดี เป็นต้น นอกจากนี้เว็บไซต์ของกองทุนยุติธรรมก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ประชาชนสามารถยื่นคำขอรับการช่วยเหลือได้

๓.๑.๙ แอปพลิเคชัน Justice Care หรือ ยุติธรรมใส่ใจ เป็นแอปพลิเคชันช่วยเผยแพร่ความรู้ทางกฎหมายในรูปแบบ Infographic ที่เข้าใจง่าย และทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ซึ่งให้ประชาชนทั่วไปใช้งานได้ฟรี โดยมีการอัปเดตข้อมูลทุกวัน รวมถึงเป็นช่องทางติดต่อกระทรวงยุติธรรม ทั้งในรูปแบบ Facebook Fanpage สายด่วนยุติธรรม โทร ๑๑๑๑ กด ๗๗ (โทรฟรี) และการส่งข้อความติดต่อภายในแอปพลิเคชัน โดยมีเจ้าหน้าที่ให้บริการตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒. ประเด็นการทบทวนหรือปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย

กระทรวงยุติธรรมได้ให้ความสำคัญต่อการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัยและมีมาตรฐานสากล เพื่ออำนวยความสะดวกยุติธรรมและสร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชน โดยได้ดำเนินการทบทวนและปรับปรุงกฎหมาย ดังนี้

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เอกชน) ขณะนี้อยู่ระหว่างการแก้ไขตามข้อสังเกตของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (เพิ่มเกณฑ์อายุเด็กในกรณีที่ได้กระทำความผิดอาญา) อยู่ระหว่างปรับปรุงร่างกฎหมายตามข้อสังเกตของคณะอนุกรรมการด้านการปฏิรูปการพัฒนามาตรการต่อผู้กระทำความผิดแทนการควบคุมตัวโดยการมีส่วนร่วมของสหวิชาชีพและชุมชน

๒.๔ ร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. อยู่ระหว่างเสนอคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงยุติธรรม

๒.๕ กฎกระทรวงว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดี พ.ศ. ขณะนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว อยู่ระหว่างการเตรียมความพร้อมในการบังคับคดี

๒.๖ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด พ.ศ. ขณะนี้ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ เรียบร้อยแล้ว และมีผลบังคับใช้วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๓

๒.๗ กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการจ้างศึกษา เรื่อง การขายทอดตลาดด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e - Auction) โดยมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

๓. ประเด็นการลดปัญหาผู้ต้องขังล้นคุก

กระทรวงยุติธรรมได้กำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาความแออัดในเรือนจำอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งเน้นการขับเคลื่อนมาตรการเพื่อลดการควบคุมในเรือนจำที่ไม่เหมาะสมหรือไม่จำเป็นให้เกิดประสิทธิภาพในทุกมิติ เชื่อมโยงตั้งแต่ ก่อน ระหว่าง และหลังการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ผ่านการดำเนินงานใน ๕ กรอบแนวทาง ได้แก่

๓.๑ ด้านกฎหมาย การปรับปรุงหรือเสนอให้มีกฎหมายเพื่อให้คนเข้าสู่เรือนจำ เช่น กฎหมายการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ประมวลกฎหมายยาเสพติด กฎหมายโทษระดับกลาง กฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ และมาตรการทางภาษี ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๓.๒ ระบบการลงโทษ เช่น การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัว (EM) การปล่อยตัวชั่วคราว การรอกการลงโทษ และการรอกการกำหนดโทษ

๓.๓ ด้านอาชีพและการสร้างเรือนจำรูปแบบใหม่ การสร้างงานที่เหมาะสม เช่น เกษตรกรรม ปศุสัตว์ อุตสาหกรรม และการบริการ รวมถึงการสร้างเรือนจำโครงสร้างเบา/เรือนจำเฉพาะทาง/การสร้างศูนย์ฝึกอาชีพครบวงจร เช่น ทักษะสถานเปิดเกษตรอุตสาหกรรมหนองน้ำชุ่ม จังหวัดนครสวรรค์

๓.๔ การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด โดยใช้การบำบัดรักษา ๓ ระบบ ได้แก่ ระบบสมัครใจ ระบบบังคับบำบัด และระบบต้องโทษ/ปรับระยะเวลาการตรวจพิสูจน์ (เดิม ๔๕ วัน เป็น ๓๐ วัน)/ กำหนดสถานที่หรือมาตรการควบคุมตัวเพื่อรอตรวจพิสูจน์/เพิ่มโอกาสแก่ผู้เสพในการเข้าสู่กระบวนการบำบัดฟื้นฟู/พัฒนาหลักสูตรบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด

๓.๕ การป้องกันยาเสพติด ดำเนินการผ่านของกองทุนแม่ของแผ่นดิน /โรงเรียนสีขาว หมู่บ้านป้องกันยาเสพติด (กองทุนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด) รวมถึงโครงการสร้างพื้นที่ปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชนในกลุ่มจังหวัดน่าน ร่องภาคเหนือ ๕ จังหวัด

(๒) สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ควรมีระบบฐานข้อมูลการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล (Identification) ที่ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการ ได้แก่ การตรวจพิสูจน์ยืนยันด้วยเอกลักษณ์ลายพิมพ์นิ้วมือ โดยเฉพาะการตรวจเอกลักษณ์ฟัน หรือเอกลักษณ์ ดี.เอ็น.เอ. (DNA) ซึ่งเป็นการตรวจที่มีความแม่นยำมากที่สุด ทั้งนี้ ควรจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลระดับประเทศ โดยสามารถสืบค้นข้อมูลการกระทำผิดของประชาชนทั้งประเทศ อีกทั้ง ควรมีแนวทางป้องกันการปนเปื้อนของพยานบุคคลและวัตถุพยาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันนิติวิทยาศาสตร์

๑. ขณะนี้ทางสถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีระบบฐานข้อมูลการพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลที่ได้รับการยอมรับตามมาตรฐานสากลแล้ว ประกอบด้วย ระบบฐานข้อมูลสารพันธุกรรม โดยใช้ระบบ CODIS และระบบมาตรฐาน ISO ๑๗๐๒๕ ในส่วนของระบบการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์นิ้วมือและการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์โครงกระดูก และฟัน ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพัฒนาการตรวจพิสูจน์ดังกล่าวเพื่อให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล

๒. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีการจัดเก็บฐานข้อมูลบุคคลในระดับประเทศและในภาพใหญ่ของประเทศ โดยมีการจัดทำแผนปฏิบัติการ Road Map ในการปฏิบัติงานภายในสถาบันฯ พร้อมทั้งดำเนินการจัดทำร่างระเบียบหรือกฎหมายที่ให้หน่วยงานมีอำนาจในการจัดเก็บสารพันธุกรรมและพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคล เพราะการจัดเก็บอัตลักษณ์บุคคลนั้น มีส่วนที่คาบเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลตาม พรบ. ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และอาจมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลได้

๓. สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ได้จัดทำระเบียบแนวทางปฏิบัติและการป้องกันการปนเปื้อนของพยานบุคคลและวัตถุพยาน ให้เป็นตามหลักมาตรฐานสากลแล้ว คือ ห้องปฏิบัติการตรวจพิสูจน์พยานบุคคลและวัตถุพยาน เป็นห้องปฏิบัติการที่แยกออกจากกันเป็นสองระบบ และเป็นระบบที่แยกจากกันโดยสิ้นเชิง

(๓) กรมราชทัณฑ์ ควรนำเทคโนโลยีมาใช้ในการกำกับและติดตามผู้ต้องขัง รวมทั้งควรกำหนดแนวทางในการลดภาระงบประมาณในการบริหารงานราชทัณฑ์ ด้วยการปรับปรุงเงื่อนไขหลักเกณฑ์การปล่อยตัวชั่วคราวให้สะดวกขึ้น

การใช้มาตรการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษทางอาญาแทนการจำคุกระยะสั้น การใช้เทคโนโลยีติดตามตัว เช่น อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) มาใช้ในการปล่อยตัวชั่วคราว ตลอดจนใช้มาตรการบังคับโทษด้วยวิธีการอื่น ๆ แทนการส่งตัวเข้าเรือนจำ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมราชทัณฑ์

๑. กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการจัดทำระบบข้อมูลผู้ต้องขังมาตั้งแต่ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๕ แต่ได้เริ่มพัฒนาและจัดทำระบบอย่างเต็มรูปแบบทั้งส่วนกลางและเรือนจำ/ทัณฑสถาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยมีจุดมุ่งหมายให้ระบบดังกล่าวเป็นฐานข้อมูลหลักของกรมราชทัณฑ์ สำหรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านต่างๆ ของหน่วยงานภายในกรมราชทัณฑ์ ตลอดจนกระทรวงยุติธรรม ในปัจจุบันกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการพัฒนาปรับปรุง ตลอดจนเพิ่มเติมฟังก์ชันงานต่างๆ ในระบบข้อมูลผู้ต้องขัง เพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เรือนจำ/ทัณฑสถาน และช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานเพิ่มขึ้นอีกหลายฟังก์ชันงาน อาทิ งานพักการลงโทษ งานจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง งานศูนย์ติดตามผู้พ้นโทษ (CARE) นอกจากนี้ ยังมีการดำเนินการพัฒนาระบบงานเสริมคือระบบ RECSTATS (Recidivism Statistics database) ที่จะดึงข้อมูลจากระบบข้อมูลผู้ต้องขังมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อจัดทำข้อมูลสถิติ รายงาน ตลอดจนรายละเอียดเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขัง รวมไปถึงการจัดทำข้อมูลหรือสถิติที่สำคัญต่าง ๆ เพื่อสนองนโยบายของผู้บริหารกรมราชทัณฑ์ และผู้บริหารกระทรวงยุติธรรม ให้สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการช่วยการตัดสินใจของผู้บริหารของกระทรวงยุติธรรมได้

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒ กรมราชทัณฑ์ได้พัฒนาให้ระบบข้อมูลผู้ต้องขังสามารถให้บริการเชื่อมโยงข้อมูลผู้ต้องขังในรูปแบบต่างๆ ได้ เช่น การเชื่อมโยงข้อมูลผ่าน Linkage Center (กรมการปกครอง) การเชื่อมโยงข้อมูลจากฐานข้อมูลสำรองของกรมราชทัณฑ์ไปยังระบบ DXC ของกระทรวงยุติธรรม และการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบข้อมูลผู้ต้องขังไปยังหน่วยงานภายในกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานภายนอก จำนวนทั้งสิ้น ๑๓ หน่วยงานได้แก่

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
๓. กรมสอบสวนคดีพิเศษ DSI
๔. สำนักงาน ป.ป.ส.
๕. สำนักงาน ป.ป.ช.
๖. กรมการปกครอง Linkage Center
๗. DXC
๘. สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม (ระบบ CARE SUPPORT)
๙. สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง
๑๐. กองบังคับการปราบปราม
๑๑. กองบังคับการปราบปรามการฉ้อราษฎร์
๑๒. สำนักงานศาลปกครอง
๑๓. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๒. ควรกำหนดแนวทางในการลดภาระงบประมาณในการบริหารงานราชทัณฑ์ ด้วยการปรับปรุงเงื่อนไขหลักเกณฑ์การปล่อยตัวชั่วคราวให้สะดวกขึ้น การใช้มาตรการรอกการกำหนดโทษหรือรอกการลงโทษทางอาญาแทนการจำคุกระยะสั้น การใช้เทคโนโลยีติดตามตัว เช่น อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) มาใช้ในการปล่อยตัวชั่วคราวตลอดจนใช้มาตรการบังคับโทษด้วยวิธีอื่นๆ แทนการส่งตัวเข้าเรือนจำการดำเนินการประเด็นดังกล่าว กรมราชทัณฑ์อยู่ระหว่างการศึกษาการใส่อุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) สำหรับใช้กับกลุ่มผู้ต้องขังที่ได้รับการปล่อยตัวลดวันต้องโทษ ปล่อยตัวพักการลงโทษให้สอดคล้องกับกฎระเบียบ หรือข้อกฎหมายที่มีอยู่ โดยมีเป้าหมายขอรับการสนับสนุนให้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวจากกรมคุมประพฤติ ซึ่งได้รับการจัดสรรงบประมาณให้จัดหาอุปกรณ์ติดตามตัวอิเล็กทรอนิกส์ (EM) และบริหารหรือควบคุมการใช้อุปกรณ์ในภาพรวมของกระทรวงยุติธรรม

(๔) แผนงานบูรณาการป้องกันปราบปรามและบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
ควรทบทวนการดำเนินงาน โดยควรมีการวางแผนการดำเนินงานป้องกันปราบปรามและบำบัดที่ให้ความสำคัญกับพื้นที่ที่มีปัญหา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

สำนักงาน ป.ป.ส. ในฐานะเจ้าภาพหลักแผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ได้นำข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการวิสามัญฯ เข้าหารือในเวทีการประชุมเพื่อให้หน่วยบูรณาการฯ รับทราบ เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามข้อเสนอแนะของ

คณะกรรมการการวิสามัญฯ โดยมุ่งเน้นการลดปัญหาในพื้นที่ที่มีปัญหารุนแรงซึ่งต้องดำเนินการต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๓,๑๔๐ หมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งนี้ได้กำหนดเป้าหมายด้านการปราบปรามยาเสพติด การป้องกันยาเสพติด และการบำบัดรักษายาเสพติด เพื่อลดระดับความรุนแรงของพื้นที่แพร่ระบาด เสริมสร้างให้มีพื้นที่ปลอดภัย รวมทั้งส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาผู้เสพยาเสพติด

นอกจากนี้ สำนักงาน ป.ป.ส. ได้กำหนดแผนงานการขับเคลื่อนแผนพื้นที่พิเศษไว้ภายใต้แผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อดำเนินการตามแผนการแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในพื้นที่พิเศษ ประกอบด้วย ๕ โครงการสำคัญ ดังนี้ ๑. การขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดชายแดนภาคเหนือแบบเบ็ดเสร็จ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ ๒. การขับเคลื่อนตามแผนปฏิบัติการโครงการร้อยใจรักษ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๘๐ ๓. การขับเคลื่อนตามแผนแม่บทการแก้ไขปัญหายาเสพติด และความมั่นคงพื้นที่อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่ ระยะ ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ๔. การขับเคลื่อนตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

๕. โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงเลอตอ ต.แม่ต๋อน อ.แม่ระมาด จ.ตาก เพื่อเลิกฝิ่นอย่างยั่งยืน

โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้แจ้งแผนปฏิบัติการดังกล่าว ไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบ ทั้งหน่วยงานหลักและหน่วยงานรอง เพื่อทราบและดำเนินการตามไป

๓.๑๖ กระทรวงแรงงาน

(๑) กระทรวงแรงงาน ควรมีแนวทางเพื่อปรับปรุงผลิตภาพแรงงานไทย (Labour Productivity) ให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อผลักดันให้ประเทศไทยก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลางและเป็นประเทศที่มีรายได้สูงในอนาคต และควรมีแนวทางเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โดยไม่ปล่อยให้แรงงานที่เป็นผู้สูงวัยว่างงานและไม่เกิด Productivity ต่อสังคม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

แนวทางเพื่อปรับปรุงผลิตภาพแรงงานไทย (Labour Productivity) ให้ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อผลักดันให้ประเทศไทยก้าวพ้นกับดักรายได้ปานกลางและเป็นประเทศที่มีรายได้สูงในอนาคต

ผลิตภาพแรงงานเป็นตัวชี้วัดเชิงเศรษฐกิจสำคัญประการหนึ่งซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ศักยภาพในการแข่งขัน รวมไปถึงมาตรฐานการใช้ชีวิตของประชากรในประเทศ ผลิตภาพแรงงานเป็นปัจจัยให้เกิดการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจ โดยระบบเศรษฐกิจที่มีผลิตภาพสูงคือระบบเศรษฐกิจนั้นได้มีการผลิตสินค้าหรือบริการจำนวนที่มากขึ้นโดยใช้ทรัพยากรจำนวนเท่าเดิม หรือผลิตสินค้าหรือบริการจำนวนเท่าเดิมแต่ใช้ทรัพยากรในจำนวนที่ลดลง และตัวแสดงหลักในการผลิตสินค้าและบริการก็คือ “แรงงานหรือทรัพยากรมนุษย์” นั่นเอง

จากผลการรายงานและการวิเคราะห์ของนักวิชาการหลายแหล่งเสนอผลไปในทิศทางเดียวกันว่า “ผลิตภาพแรงงาน” ของประเทศไทยยังอยู่ในระดับทรงตัว โดยระดับการเติบโตของผลิตภาพแรงงานยังไม่เพียงพอ เนื่องจากประเทศไทยขาดแคลนกำลังแรงงานจากการที่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ นอกจากนี้สถานการณ์ผลิตภาพแรงงานของไทยมีข้อจำกัดหลายประการ เช่น ๑) ระดับผลิตภาพแรงงานที่มีการคำนวณโดยใช้ค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ/ชั่วโมงการทำงาน อาจมีค่าสูงเกินไปเนื่องจากยังไม่มีกรรวมแรงงาน

ต่างชาติ ซึ่งหากรวมแรงงานต่างชาติเข้าไปด้วยจะทำให้ผลิตภาพแรงงานลดลง ๒) ผลิตภาพแรงงานในแต่ละสาขาการผลิตมีทิศทางลดลง โดยเฉพาะภาคการเกษตร ทั้งนี้ข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่า ภาคเกษตรกรรม มีผลิตภาพแรงงานต่ำที่สุด เนื่องจากภาคการเกษตรยังใช้แรงงานอย่างเข้มข้น นอกจากนี้ การเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคเศรษฐกิจอื่นที่มีผลิตภาพสูงกว่าทำได้ยาก เพราะแรงงานส่วนใหญ่ในภาคการเกษตรขาดการพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับภาคอุตสาหกรรมและบริการ ดังนั้นปัจจัยด้าน “ทุนมนุษย์” ซึ่งประกอบไปด้วยการศึกษา ระดับทักษะ ความรู้ความชำนาญ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะมีส่วนช่วยเพิ่มผลิตภาพแรงงาน

การเพิ่มผลิตภาพแรงงานนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของภาครัฐ เอกชน โดยผ่านนโยบายและกลไกทั้งระดับสถานประกอบการและระดับประเทศ โดยระดับประเทศ นโยบายของรัฐบาลควรเน้นและให้ความสำคัญในเรื่อง R and D รวมทั้งผลิตแรงงานที่ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน (demand-driven) ส่วนในระดับสถานประกอบการควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพแรงงานของแรงงานในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอให้แรงงานมีความรู้เท่าทันเทคโนโลยี

สำหรับกระทรวงแรงงานเป็นเพียงภาครัฐหน่วยงานหนึ่งที่อยู่ในกระบวนการและขั้นตอนการส่งเสริมให้เกิดการ “เพิ่มผลิตภาพแรงงาน” โดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานจัดทำแผนแม่บทการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและแผนปฏิบัติการการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอให้มีการทบทวนแผนฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้หน่วยงานหลักภายใต้สังกัดกระทรวงแรงงานได้แก่ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน มีภารกิจที่เกี่ยวข้องคือการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานและผู้ประกอบการให้มีผลิตภาพสูง โดยผ่านแผนยุทธศาสตร์ของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) และกิจกรรมต่าง ๆ อย่างไรก็ตามเป็นที่น่าสนใจที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้รับจัดสรรสำหรับดำเนินงานในปี ๒๕๖๔ ลดลงจากที่เคยได้รับจัดสรรในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔๒,๑๙๗,๔๐๐ บาท เหลือเพียง ๓๕,๔๕๓,๔๐๐ บาท

โดยสรุปแล้ว ทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนและแรงงานเอง ซึ่งเป็นทรัพยากรมนุษย์มีส่วนสำคัญที่จะช่วยให้เกิดการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ซึ่งจะเป็นตัวขับเคลื่อนให้ประเทศเกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อยกระดับไปสู่การเป็นประเทศที่มีรายได้สูง ต่อไป

- แนวทางเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โดยไม่ปล่อยให้แรงงานที่เป็นผู้สูงวัยว่างงานและไม่เกิด Productivity ต่อสังคม

ปัจจุบันกระทรวงแรงงานได้ดำเนินการเตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุ (Aging Society) โดยแบ่งออกเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับคนในวัยแรงงาน (Pre-Ageing) และวัยสูงอายุ (Ageing) ครอบคลุมคนทุกช่วงวัย ภายใต้นโยบายที่สำคัญ ดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมสู่สังคมผู้สูงอายุ ประกอบด้วย

๑.๑ การส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุที่เหมาะสมกับศักยภาพ

๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพในรูปแบบที่เหมาะสม

๑.๓ กำหนดมาตรการจูงใจทางภาษี (Tax Incentive) เพื่อส่งเสริมการจ้างงานผู้สูงอายุ

๑.๔ ส่งเสริมการออมและพัฒนาาระบบประกันสังคมรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (แก้ไข

กฎหมายประกันสังคม ประกอบด้วย (๑.๑) การขยายอายุการเข้าเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ จากเดิม กำหนด

อายุไว้ ๑๕-๖๐ ปี เป็น ๑๕ ปีขึ้นไป (ไม่จำกัดชั้นสูง) (แก้ไข พ.ร.บ.) (๑.๒) การขยายโอกาสในการรับสมัครผู้ประกันตน มาตรา ๔๐ จากเดิม ๖๐ ปี เป็น ๖๕ ปี (แก้ไข พ.ร.ฎ.) และ (๑.๓) การปรับสูตรการคำนวณบำนาญจากค่าเฉลี่ย ๖๐ เดือนสุดท้าย เป็นตลอดระยะเวลาการส่งเงินสมทบ (แก้ไขกฎกระทรวง)

ทั้งนี้ ดำเนินการควบคู่กับการส่งเสริมสิทธิหน้าที่ตามกฎหมายและการเข้าถึงบริการด้านคุ้มครองแรงงาน

๒. ส่งเสริมการมีงานทำที่มีคุณค่า (Decent Work) ประกอบด้วย

๒.๑ ส่งเสริมการมีงานทำให้กับประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างเท่าเทียม ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มคนวัยทำงานทั่วไป และแรงงานกลุ่มพิเศษ (แรงงานสูงอายุ แรงงานคนพิการ ผู้ต้องขังที่จะพ้นโทษ) ให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงและมีรายได้ที่เพียงพอ

๒.๒ ส่งเสริมการจ้างงานรูปแบบ Platform Worker (ใช้รูปแบบออนไลน์ในการประกอบอาชีพ เช่น ยูทูบเปอร์ บริการส่งสินค้าและอาหารออนไลน์ เป็นต้น)

๒.๓ ส่งเสริมการคุ้มครอง สิทธิประโยชน์ สร้างหลักประกันทางความมั่นคงของครอบครัว

๒.๔ ส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพทุกช่วงวัย และการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน

๒.๕ ส่งเสริมให้สถานประกอบการจัดการจัดทำมาตรฐานแรงงานไทย (Thai Labour Standards :TLS)

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

แนวทางการปรับปรุงผลิตภาพแรงงานไทย

ประเทศไทยมีนโยบายเปลี่ยนแปลงกระบวนการผลิตให้องค์กับเทคโนโลยีมากขึ้นตามนโยบาย Thailand ๔.๐ สำหรับกรมพัฒนาฝีมือแรงงานดำเนินการพัฒนาศักยภาพแรงงานให้มีทักษะ มีความรู้ และมีความชำนาญในการทำงาน เป็นแรงงานคุณภาพ (Super Worker) เพื่อรองรับการทำงานกับภาคอุตสาหกรรมและบริการที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในกระบวนการผลิตและบริการ โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีแนวทางในการพัฒนาแรงงาน ดังนี้

๑. พัฒนาศักยภาพแรงงานไทยรองรับการทำงานกับเทคโนโลยีขั้นสูง การพัฒนาทักษะทางปัญญา (STEM) และนวัตกรรม เพื่อให้แรงงานสามารถปฏิบัติงานกับเครื่องจักร เครื่องมือสมัยใหม่ สามารถทำงานกับปัญญาประดิษฐ์ ระบบอัตโนมัติของภาคอุตสาหกรรม การพัฒนาฝีมือในสาขาต่าง ๆ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมแห่งอนาคต (Future Industry) และพัฒนาฝีมือแรงงานในพื้นที่ที่รัฐบาลให้การส่งเสริมเป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ เช่น พื้นที่ EEC, SEZ เป็นต้น

๒. Upskill, Re skill และ Newskill แรงงานให้สามารถทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด เตรียมความพร้อมรองรับการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีของภาคอุตสาหกรรมและบริการ และรองรับการปรับเปลี่ยนอาชีพ เพื่อเติมเต็มทักษะที่ขาดของแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เพื่อให้แรงงานที่ใช้กำลังกายในการทำงานเป็นหลัก (ทักษะต่ำ) มีทักษะเตรียมความพร้อมที่จะต่อยอดทักษะให้มีฝีมือขั้นสูงได้ และเพื่อเป็นทางเลือกให้แก่แรงงานที่ต้องการปรับเปลี่ยนอาชีพไปในระบบการจ้างงานด้านอื่น โดยเฉพาะแรงงานที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรม Thailand ๒.๐ หรือ Light Industry (อุตสาหกรรมเบา) , อุตสาหกรรม Thailand ๓.๐ หรือ Heavy Industry (อุตสาหกรรมหนัก) และกลุ่มอุตสาหกรรมที่ต้องปฏิรูป (Wave S - Curve)

๓. เพิ่มผลิตภาพแรงงาน เพื่อให้แรงงานไทยมีผลิตภาพแรงงานสูงขึ้นช่วยเพิ่มขีดความสามารถในกระบวนการผลิตและบริการของธุรกิจ SME , OTOP และวิสาหกิจชุมชน สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิต และลดการสูญเสียในวงจรการผลิต ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนธุรกิจและการแข่งขัน

๔. ส่งเสริมให้สถานประกอบการกิจการดำเนินการพัฒนาพนักงานตาม พ.ร.บ. ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อให้พนักงานมีศักยภาพตามความต้องการสอดคล้องกับเทคโนโลยี ที่เปลี่ยนแปลง โดยสถานประกอบการสามารถนำค่าใช้จ่ายในการพัฒนาพนักงานมาหักลดหย่อนภาษี และได้รับสิทธิประโยชน์ตามกฎหมาย

๕. พัฒนาศักยภาพฝีมือแรงงานผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานได้พัฒนาช่องทางในการให้บริการผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นทางเลือกที่สะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง ให้กับแรงงานและบุคลากรที่ไม่สะดวกในการเดินทางมาเข้ารับการพัฒนาศักยภาพกับสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงาน เช่น ในช่วงการระบาดของโรคโควิด - ๑๙ หรือแรงงานมีความประสงค์จะพัฒนาฝีมือที่เป็นอิสระเฉพาะตน การเพิ่มเติมความรู้ที่ไม่ต้องฝึกฝนกับเครื่องจักร ซึ่งแรงงานสามารถใช้คอมพิวเตอร์ และโทรศัพท์เคลื่อนที่ส่วนตัวในการเข้ารับการพัฒนาศักยภาพฝีมือตนเองได้ โดยเข้าเว็บไซต์กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน (www.dsd.go.th) และเลือกช่องทางการใช้บริการ เช่น ระบบการฝึกอบรม E - Training (Training Platform) , ระบบ Online Training (วิธีทัศนัยการฝึกอบรมด้วยตนเอง) เป็นต้น

แนวทางเพื่อรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

กรมพัฒนาฝีมือแรงงานมีแนวทางการฝึกทักษะผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ภายใต้โครงการฝึกอบรมแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ โดยบูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการฝึกอบรมฝีมือให้กับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพให้เหมาะสมกับวัย เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และช่วยเหลือตนเองได้ ลดภาระของครอบครัว รวมทั้งเพิ่มโอกาสผู้สูงอายุที่ยังมีความพร้อมในการทำงานให้กลับเข้ามาทำงานและมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของไทย เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ

(๒) กระทรวงแรงงาน ควรทบทวนอาชีพที่สงวนไว้สำหรับคนไทย ๓๙ อาชีพ รวมทั้งอาชีพที่อนุญาตให้แรงงานต่างด้าวทำได้ให้เหมาะสมกับบริบทในปัจจุบัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการจัดหางาน

โดยที่มาตรา ๗ แห่งพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว อาจประกาศกำหนดให้งานใดเป็นงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำได้ โดยจะห้ามเด็ดขาดหรือห้ามโดยมีเงื่อนไขอย่างใดก็ได้ ซึ่งในการกำหนดดังกล่าวให้คำนึงถึงความมั่นคงของชาติ โอกาสในการประกอบอาชีพและวิชาชีพของคนไทย การส่งเสริมภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ไทย ความต้องการแรงงานต่างด้าวที่จำเป็นต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งความผูกพันหรือพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ในลักษณะถ้อยที่ถ้อยอาศัยปฏิบัติประกอบด้วย

กระทรวงแรงงาน โดยกรมการจัดหางานจึงได้ทบทวนการกำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งมีจำนวน ๓๙ งาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และขอบเขตการทำงานของคนต่างด้าว ซึ่งมีถิ่นที่อยู่หรือเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อรับจ้างทำงานหรือประกอบอาชีพ โดยไม่ให้มีผลกระทบต่อตลาดแรงงานในประเทศให้ลดน้อยลงอันจะมีผลเป็นการแย่งงานคนไทย หรือกระทบต่อการส่งเสริมภูมิปัญญาและเอกลักษณ์ไทย รวมทั้งจะต้องรองรับความผูกพันหรือพันธกรณีที่ประเทศไทยมีอยู่ในลักษณะถ้อยที ถ้อยปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและแก้ไขปัญหาการขาดแคลนแรงงานในบางกิจการเพื่อให้นายจ้างหรือสถานประกอบการในประเทศไทยสามารถจ้างแรงงานต่างด้าวทำงานในกิจการของตนในจำนวนที่เหมาะสมและตามความจำเป็นเท่านั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน โดยความเห็นชอบคณะกรรมการนโยบายการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๓ ได้ออกประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ โดยประกาศฯ จะมีผลใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา กล่าวคือ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๓ เป็นต้นไป พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับมาเป็นระยะเวลา ๔๑ ปี เป็นอันยกเลิกไป ทำให้คนต่างด้าวที่มีถิ่นที่อยู่หรือเข้ามาเพื่อทำงานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง (ตามมาตรา ๕๙) หากจะทำงานในประเทศไทยได้จะต้องไม่ใช่งานที่กำหนดห้ามคนต่างด้าวทำ เว้นแต่จะได้รับการยกเว้นหรือให้สามารถทำงานนั้นได้ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในประกาศฯ ที่ระบุไว้ในบัญชีท้ายประกาศ ดังต่อไปนี้

๑. งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยเด็ดขาด คือ งานที่มีกฎหมายกำหนดให้ผู้ประกอบวิชาชีพต้องมีสัญชาติไทย และงานตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๑ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๒๗ งาน

๒. งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๒.๑ งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไขให้คนต่างด้าวทำงานได้ตามข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือพันธกรณีที่ประเทศไทยมีความผูกพันภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๒ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๓ งาน

๒.๒ งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไขให้คนต่างด้าวทำงานฝีมือหรือกึ่งฝีมือนั้นได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีนายจ้าง ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๓ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๘ งาน

๒.๓ งานที่ห้ามคนต่างด้าวทำโดยมีเงื่อนไขให้คนต่างด้าวทำงานนั้นได้ก็แต่เฉพาะงานที่มีนายจ้าง และได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองภายใต้บันทึก ความตกลงหรือบันทึก ความเข้าใจที่รัฐบาลไทยทำไว้กับรัฐบาลต่างประเทศ (MOU) ตามที่ระบุไว้ในบัญชี ๔ ท้ายประกาศฯ จำนวน ๒ งาน รายละเอียดปรากฏตามประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ

ปัจจุบันกรมการจัดหางานอยู่ระหว่างการดำเนินการพิจารณากำหนดเงื่อนไขสำหรับนายจ้างที่มีความต้องการจ้างคนต่างด้าวทำงานในงานกรรมกร และงานขายของหน้าร้าน ให้มีสัดส่วนที่สอดคล้องเหมาะสมกับความจำเป็นในแต่ละกิจการ ร้านค้า และสถานประกอบการของนายจ้าง

ทั้งนี้ กรมการจัดหางานได้จัดทำคํานิยามงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำทั้ง ๔ บัญชี แนบท้าย ประกาศกระทรวงแรงงาน เรื่อง กำหนดงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำ จำนวน ๔๐ งาน โดยคํานิยามดังกล่าวได้อธิบายถึงความหมายของแต่ละงาน รวมถึงลักษณะของงานที่ครอบคลุมถึงการทำงานอะไรบางอย่างที่ห้ามคน

ต่างด้าวทำไว้อย่างละเอียด เพื่อให้นายจ้างหรือสถานประกอบการที่ต้องการจ้างคนต่างด้าวทำงาน และคนต่างด้าวที่ต้องการทำงานกับนายจ้างหรือสถานประกอบการในประเทศไทยทราบเกี่ยวกับงานที่ห้ามคนต่างด้าวทำในประเทศไทย เพื่อจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนดไว้

(๓) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน ควรทำงานเชิงรุกและให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ควรปรับปรุงกฎหมายและระเบียบปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับบริบทในปัจจุบัน รวมทั้งควรปรับปรุงหลักเกณฑ์และขั้นตอนการขออนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการ และลดช่องทางการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

๑. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้กำหนดมาตรการทำงานเชิงรุกในพื้นที่ ๗๖ จังหวัด โดยกำหนดให้มีการตรวจบูรณาการสถานประกอบการกลุ่มเสี่ยงในพื้นที่เชิงรุก เพื่อให้เข้าถึงผู้เสียหายจากการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะตกเป็นผู้เสียหาย เป้าหมาย ๑๐,๐๐๐ แห่ง แรงงานได้รับการคุ้มครอง ๑๐๐,๐๐๐ คน

๒. สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานได้พัฒนากฎหมายให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทการค้ามนุษย์ในปัจจุบัน โดยให้สัทยาบันพิธิสารส่วนเสริมอนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๒๙ ว่าด้วยแรงงานบังคับ เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ พร้อมตราพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อกำหนดลักษณะการกระทำความผิดฐานบังคับใช้แรงงาน กำหนดอัตราโทษ กำหนดมาตรการในการช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิการผู้เสียหาย ด้วยมาตรการเดียวกันกับผู้เสียหายจากการกระทำความผิดฐานการค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นไปตามข้อเสนอแนะในรายงาน TIP Report ของกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้ ได้ให้สัทยาบันอนุสัญญาองค์การแรงงานระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๑๘๘ ว่าด้วยการทำงานภาคประมง พร้อมตราพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อป้องกันการบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ด้านแรงงานในประมงทะเล ตลอดจน ส่งเสริมให้แรงงานประมงได้รับการคุ้มครองตามมาตรฐานสากล

๓. กรมการจัดหางาน ได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และขั้นตอนการขออนุญาตทำงานของแรงงานต่างด้าวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ประกอบการและแรงงานต่างด้าว โดยดำเนินการต่อใบอนุญาตทำงานให้กับแรงงานต่างด้าว ๓ สัญชาติ (กัมพูชา ลาว เมียนมา) ออกไปอีก ๒ ปี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒ โดยใช้กระบวนการนำเข้าแรงงานต่างด้าวตามระบบ MOU มาปรับใช้ เพื่อป้องกันการเรียกเก็บค่าบริการที่ไม่เป็นธรรมและลดช่องทางการคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเริ่มดำเนินการระหว่างวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ในลักษณะศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) หรือ ณ ที่ตั้งสำนักงานของแต่ละหน่วยงาน โดยขออนุญาตทำงานผ่านระบบ e-Workpermit (CLM) ระบบไร้เอกสาร (paperless) เพื่อลดทอนขั้นตอน Name List จอคงคิวขึ้นทะเบียน นอกจากนี้ ได้เพิ่มมาตรการจัดเก็บข้อมูลชีวมาตร (biometrics) ของแรงงานต่างด้าวทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ลดการทุจริตในกระบวนการขึ้นทะเบียน และสามารถใช้ประโยชน์ในการยืนยันตัวบุคคล การสืบสวนสอบสวน และการดำเนินคดีข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๓ มีแรงงานต่างด้าวได้รับการอนุมัติบัญชีรายชื่อแล้ว จำนวน ๑,๒๕๓,๗๖๖ คน

ในจำนวนนี้ดำเนินการออกบัตรประจำตัวคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและใบอนุญาตทำงานให้แรงงานต่างด้าวแล้ว จำนวน ๗๐๗,๖๕๙ คน

กรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางานได้เสนอร่างกฎกระทรวงเพื่อรองรับการใช้บังคับพระราชกำหนดการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๓ ฉบับ ขณะนี้อยู่ระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ดังนี้

๑. ร่างกฎกระทรวงการขออนุญาตทำงาน การออกใบอนุญาตทำงาน และการแจ้งการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.
๒. ร่างกฎกระทรวงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคนต่างด้าวที่จะขอรับใบอนุญาตทำงาน พ.ศ.
๓. ร่างกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.

ทั้งนี้ หากร่างกฎกระทรวงมีผลใช้บังคับ จะทำให้การให้บริการรับคำขออนุญาตทำงาน การออกใบอนุญาตทำงาน และการแจ้งการทำงานของคนต่างด้าวของหน่วยงานในสังกัดกรมการจัดหางานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถอำนวยความสะดวกแก่นายจ้างหรือสถานประกอบการ และคนต่างด้าวที่ประสงค์จะยื่นคำขออนุญาตทำงาน และการแจ้งการทำงานของคนต่างด้าวได้มากยิ่งขึ้น

(๔) สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานควรมีแนวทางเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกในการขออนุญาตทำงาน (Work Permit) ของแรงงานไทยที่ต้องการไปทำงานในต่างประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

กระทรวงแรงงานมีแผนงานการคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

๑. ก่อนเดินทางไปทำงานในต่างประเทศ ภายหลังการคัดเลือกเข้ารับการจ้างงานในบริษัทต่าง ๆ ในต่างประเทศแล้ว แรงงานไทยต้องเข้ารับการอบรมเพื่อรับทราบแนวปฏิบัติในการทำงานในต่างประเทศ โดยหัวข้อการอบรมประกอบด้วย ๓ หัวข้อ ดังนี้

๑.๑ ความรู้พื้นฐานในการใช้ชีวิตในต่างประเทศ ได้แก่ ๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับต่างประเทศ เช่น ภูมิประเทศ ภูมิอากาศ วัฒนธรรม สกุลเงิน เป็นต้น ๒) กฎหมายแรงงาน สัญญาจ้าง และสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับ ๓) สิทธิประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกองทุนช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ และ ๔) การบริหารเงินและการส่งเงินกลับประเทศไทย โดยกองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางานเป็นผู้รับผิดชอบ ยกเว้นประเทศญี่ปุ่นซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเป็นผู้รับผิดชอบ

๑.๒ อาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน โดยมีกองความปลอดภัยแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รับผิดชอบ

๑.๓ ข้อมูล/ช่องทางการขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานในไทยและในต่างประเทศ อาทิเช่น โทรศัพท์ เฟซบุ๊ก ไลน์ เว็บไซต์สำนักงานแรงงานในต่างประเทศและสำนักประสานความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น โดยมีกองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ กรมการจัดหางานเป็นผู้รับผิดชอบ

ในปัจจุบันกระทรวงแรงงานมีการจัดอบรมแรงงานไทยก่อนเดินทางไปทำงานในต่างประเทศทั้งหมด ๔ ประเทศ ได้แก่ ๑) รัฐอิสราเอล ๒) สาธารณรัฐเกาหลี ๓) ไต้หวัน และ ๔) ประเทศญี่ปุ่น โดยระยะเวลาอบรมและหัวข้ออบรมจะขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่กระทรวงแรงงานของประเทศไทยได้ทำข้อตกลงไว้กับกระทรวงแรงงานของประเทศนั้น ๆ โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก ๒ หน่วยงาน คือ กรมการจัดหางานและกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน รายละเอียดมีดังนี้

๑.๓.๑ กรมการจัดหางาน กองบริหารแรงงานไทยไปต่างประเทศ จะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดฝึกอบรมทั้งหมด ๓ ประเทศ คือ รัฐอิสราเอล สาธารณรัฐเกาหลี และไต้หวัน ซึ่งมีระยะเวลาอบรมประมาณ ๖ ชั่วโมง ก่อนการเดินทางไปต่างประเทศ

๑.๓.๒ กรมพัฒนาฝีมือแรงงานจะเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการจัดฝึกอบรมแรงงานไทยที่จะไปฝึกงานในประเทศญี่ปุ่นในโครงการ IM Japan โดยผู้เข้ารับการอบรมจะได้รับการฝึกทักษะวิชาช่างและอบรมภาษาและวัฒนธรรมญี่ปุ่น ซึ่งระยะเวลาการฝึกอบรมประมาณ ๔ เดือน ณ สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน ๑๔ ปทุมธานี

๒. ระหว่างทำงานในต่างประเทศ

เมื่อแรงงานไทยเดินทางถึงต่างประเทศจะได้รับการดูแล ช่วยเหลือ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีในต่างประเทศจากสำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศร่วมกับสถานทูตไทยในต่างประเทศของกระทรวงการต่างประเทศและหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ซึ่งมีแผนการดูแลช่วยเหลือ และส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงานไทยระหว่างทำงานในต่างประเทศ ดังนี้

๒.๑ การดูแลแรงงานไทย

๒.๑.๑ อำนวยความสะดวกในการเดินทางของแรงงานไทยจากท่าอากาศยานถึงที่พักของนายจ้าง/บริษัท

๒.๑.๒ ออกตรวจเยี่ยมแรงงานไทยในสถานประกอบการ โดยเจรจากับฝ่ายนายจ้างเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวมทั้งชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจ้างแรงงานไทยให้เป็นไปตามสัญญาจ้างงาน และการนำเข้าแรงงานไทยผ่านระบบจ้างตรง รวมถึงการให้กำลังใจแก่แรงงานไทยและรับฟังปัญหาของแรงงานไทย

๒.๒ การช่วยเหลือแรงงานไทย

๒.๒.๑ ให้ความช่วยเหลือแก่แรงงานไทย กรณีประสบปัญหา อาทิเช่น การถูกยกเลิกสัญญาจ้าง การถูกเลิกจ้างอย่างไม่เป็นธรรม การหางานใหม่ โดยการเปิดช่องทางการติดต่อสื่อสารเพื่อรับเรื่องราวร้องทุกข์หลายช่องทาง เช่น โทรศัพท์ โทรสาร เฟซบุ๊ก ไลน์ เว็บไซต์สำนักงานแรงงานไทยในต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒.๒ อำนวยความสะดวกให้กับแรงงานและญาติในการเดินทางกลับประเทศไทย กรณีเจ็บป่วยและเสียชีวิต

๒.๒.๓ ประสานงานกับหน่วยงานภายในและภายนอกกระทรวงแรงงาน เช่น สำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด และสำนักงานจัดหางานจังหวัดทุกจังหวัด กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) กระทรวงการต่างประเทศ

ด้านตรวจคนหางาน กรมการจัดหางาน รวมไปถึงญาติของแรงงานไทยเพื่อช่วยเหลือแรงงานไทยได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง โดยเฉพาะกรณีเจ็บป่วยและเสียชีวิต

๒.๒.๔ ติดตามสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับของแรงงานไทยก่อนกลับประเทศไทย

๒.๒.๕ นำฐานข้อมูลแรงงานในต่างประเทศของกรมการจัดหางานมาใช้ในการสืบค้นข้อมูลแรงงาน

๒.๓ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงานไทย

๒.๓.๑ สร้างสื่อประเภทต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้แรงงานไทยทราบถึงกฎหมายแรงงานต่างชาติ กฎระเบียบ โอกาส และสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับของแรงงานต่างชาติตามกฎหมาย รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพตนเองในเบื้องต้น

๒.๓.๒ จัดกิจกรรมนันทนาการร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นในต่างประเทศและนายจ้าง/บริษัท เช่น การจัดแข่งขันกีฬา งานเทศกาลต่าง ๆ ของไทย ตลอดจนร่วมมือกับกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานของแรงงานไทยในต่างประเทศ โดยคณะแพทย์ของไทยเข้าตรวจสุขภาพให้แก่แรงงานไทยในต่างประเทศ

๒.๓.๓ จัดทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและออกใบประกาศนียบัตรโดยกรมพัฒนาฝีมือแรงงานให้กับแรงงานไทยที่ผ่านการทดสอบ

๒.๓.๔ ประชุมหารือกับบริษัทจัดหางาน นายจ้างสถานประกอบการ และร่วมการประชุมหารือในเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ การคุ้มครองแรงงานไทยในต่างประเทศ การจัดสวัสดิการด้านสุขภาพและการประกันสังคม ตลอดจนการรับรอง/รับประกันสภาพการทำงานและที่พักอาศัยที่ดีให้แก่แรงงานไทย

๒.๓.๕ เข้าพบเพื่อหารือกับผู้บริหารกระทรวงแรงงานของประเทศปลายทาง

๒.๓.๖ สนับสนุนให้อาสาสมัครแรงงานไทยในต่างประเทศและเครือข่ายแรงงานไทยเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้านการคุ้มครองแรงงานของสำนักงานแรงงานในต่างประเทศโดยการอบรมอย่างต่อเนื่อง

๒.๓.๗ ดำเนินโครงการติดตามประเมินผล รวมถึงการมอบรางวัลนายจ้าง บริษัทจัดหางานและอาสาสมัครแรงงานดีเด่น

๓. หลังเดินทางกลับประเทศไทย

เมื่อแรงงานไทยเดินทางกลับถึงประเทศไทยแล้ว กระทรวงแรงงานได้ให้การช่วยเหลือแรงงานไทยในการช่วยเหลือ ดูแล และติดตามสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับโดยสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน และเงินช่วยเหลือ จากการเป็นสมาชิกกองทุนช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ รวมถึงการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้แก่แรงงานไทยอีกด้วย ซึ่งแนวทางการช่วยเหลือและพัฒนาทักษะแก่แรงงานไทยหลังจากกลับประเทศไทยมีดังนี้

๓.๑ การช่วยเหลือแรงงานไทย

๓.๑.๑ เก็บข้อมูลประวัติการเดินทางเข้าประเทศไทย โดยให้แรงงานไทยที่เดินทางกลับเข้าแจ้งการเดินทางกลับที่หน่วยงานของกรมการจัดหางาน

๓.๑.๒ ติดตามสิทธิประโยชน์อันพึงได้รับของแรงงานไทย แบ่งเป็น ๒ กรณี คือ ๑) กรณีมีชีวิต เช่น ติดตามเงินชดเชยกรณีถูกยกเลิกสัญญาจ้าง (ปิซูอิม) ของรัฐอิสราเอล เงินคืนประกันสังคม (โกซี) ของประเทศซาอุดีอาระเบีย เงินประกันต่าง ๆ จากบริษัทข้ามชุงประกันภัย จำกัด และเงินสะสมเลี้ยงชีพของสาธารณรัฐเกาหลี เงินบำเหน็จชราภาพของไต้หวัน เงินค่าจ้างค้างจ่าย เป็นต้น ๒) กรณีเจ็บป่วยและเสียชีวิต เช่น เงินชดเชยกรณีเสียชีวิต เงินประกันอุบัติเหตุนอกงาน เงินประกันอุบัติเหตุจากการทำงาน เงินช่วยเหลือแรงงานเจ็บป่วยและตายจากกองทุนช่วยเหลือคนหางานไปทำงานในต่างประเทศ กรมการจัดหางาน เป็นต้น

๓.๒ การส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับแรงงานไทย

๓.๒.๑ การพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานตามความต้องการของแรงงาน/ตลาดแรงงาน ผ่านโครงการแรงงานคืนถิ่นของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ร่วมกับกรมการจัดหางาน และสำนักงานแรงงานจังหวัดทุกจังหวัด

๓.๒.๒ การจัดหางานตามความถนัดของแรงงาน โดยกรมการจัดหางาน

(๕) สำนักงานประกันสังคม ควรปรับปรุงสวัสดิการการรักษายาบาลเพื่อให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิเช่นเดียวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนสามารถเลือกรับสิทธิการรักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคมหรือโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานประกันสังคม

๑. การปรับปรุงสวัสดิการการรักษายาบาลเพื่อให้ผู้ประกันตนได้รับสิทธิเช่นเดียวกับโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

สำนักงานประกันสังคม ได้พัฒนาระบบบริการทางการแพทย์เพื่อดูแลคุ้มครองผู้ประกันตนให้ได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีเจ็บป่วยในชุดสิทธิประโยชน์หลักไม่แตกต่างไปจากกองทุนสุขภาพอื่น นอกจากนี้ การเลือกรับบริการทางการแพทย์ผู้ประกันตนสามารถเข้ารับการรักษาในสถานพยาบาลตามสิทธิการรับบริการทางการแพทย์ซึ่งเป็นสถานพยาบาลระดับทุติยภูมิขึ้นไป ทั้งสถานพยาบาลรัฐ และเอกชน โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ในขณะที่ผู้มีสิทธิของกองทุนสวัสดิการข้าราชการ ต้องเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลของรัฐ หากเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลเอกชนต้องมีการร่วมจ่าย หรือประชาชนที่มีสิทธิตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ต้องเข้ารับบริการทางการแพทย์ในสถานพยาบาลของรัฐในระดับปฐมภูมิก่อน

สำหรับเงื่อนไขการรักษาพยาบาล สำนักงานประกันสังคมได้ทำข้อตกลงกับสถานพยาบาล คู่สัญญาในการให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนไม่จำกัดจำนวนครั้ง ไม่จำกัดจำนวนเงิน ทั้งประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน โดยสถานพยาบาลจะต้องให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตนเต็มกำลังความสามารถของแพทย์ และต้องจัดหา ยา เวชภัณฑ์ วัสดุภัณฑ์ แพทย์ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ เพื่อให้บริการทางการแพทย์แก่ผู้ประกันตน จนสิ้นสุดการรักษา ดังนั้น สำนักงานประกันสังคมขอยืนยันสิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ประกันตนที่ใช้สิทธิประกันสังคม ไม่ด้อยกว่าสิทธิการรักษาพยาบาลของกองทุนสุขภาพอื่น เช่น

ประเด็น	ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	ระบบประกันสังคม
๑. ผู้มีสิทธิ	ประชาชนไทยที่ไม่ได้รับความคุ้มครองสวัสดิการด้านสุขภาพใดๆ จากรัฐ เช่น ไม่มีสิทธิสวัสดิการรักษายาบาลของข้าราชการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกันสังคม ครูเอกชน หรือ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์กรต่าง ๆ เป็นต้น	- ลูกจ้าง ในองค์กร/หน่วยงานที่มีลูกจ้างตั้งแต่ ๑ ขึ้นไป - ลูกจ้างที่ออกจากงานและต้องการเป็นผู้ประกันตนต่อเนื่อง สามารถจ่ายเงินสมทบด้วยตนเอง (ส่วนของตนเอง และส่วนของนายจ้าง) และได้รับความคุ้มครองต่อเนื่องตามมาตรา ๓๙
๒. แหล่งเงิน	ภาษี	สมทบสามฝ่ายจาก นายจ้าง ลูกจ้าง และรัฐบาล
๓. จำนวนผู้มีสิทธิ	ประมาณ ๔๘ ล้านคน	ประมาณ ๑๓ ล้านคน
๔. ทางเลือกของผู้รับบริการ	ลงทะเบียนเลือกหน่วยบริการประจำได้ ๔ ครั้ง/ปีงบประมาณ - เข้ารับบริการที่หน่วยบริการประจำหรือเครือข่ายหน่วยบริการประจำ - เข้ารับบริการที่หน่วยบริการอื่นกรณีที่หน่วยบริการประจำส่งต่อ - เข้ารับบริการที่หน่วยบริการอื่นกรณีอุบัติเหตุ/เจ็บป่วยฉุกเฉิน นอกหน่วยบริการประจำ	- ลงทะเบียนเลือกสถานพยาบาลคู่สัญญาหลัก(สถานพยาบาลที่มีศักยภาพ ๑๐๐ เตียง) และสามารถใช้บริการได้ในโรงพยาบาลตามสิทธิในการรับบริการทางการแพทย์ ทั้งสถานพยาบาลภาครัฐ (๑๖๓ แห่ง) สถานพยาบาลเอกชน (๗๙ แห่ง) และสถานพยาบาลเครือข่าย (ประมาณ ๓,๖๐๐ แห่ง) - กรณีเจ็บป่วยฉุกเฉินหรือประสบอันตรายสามารถใช้บริการที่ได้ก็ได้ โดย - หากรับบริการที่ รพ.รัฐ ผู้ป่วยนอกไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ผู้ป่วยในเบิกได้เท่าที่จ่ายจริงตามความจำเป็น - หากไป รพ.เอกชน เบิกจ่ายได้ตามอัตราที่กำหนด
๕. ประเภทและขอบเขตบริการสาธารณสุข (ภาพรวม)	ครอบคลุมการสร้างเสริมสุขภาพป้องกันโรค การวินิจฉัยโรคตามข้อบ่งชี้ทางการแพทย์ การตรวจคัดกรองการเจ็บป่วย การรักษา ยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพทั้งใน รพ.และในชุมชน รวมทั้งบริการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก	- ครอบคลุมการรักษาพยาบาลจนถึงสิ้นสุดการรักษาในสถานพยาบาลตามสิทธิฯ หรือสถานพยาบาลระดับสูง ที่สถานพยาบาลตามสิทธิฯ ส่งตัว

ประเด็น	ระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	ระบบประกันสังคม
	หมายเหตุ : บริการสร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค ครอบคลุมการ ให้บริการสำหรับประชาชนไทยทุกสิทธิ	
๖. กรณีผ่าตัดปลูกถ่ายอวัยวะ		
ผ่าตัดเปลี่ยนอวัยวะ กระเจกตา	คุ้มครอง แต่จำกัดจำนวนราย	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
การผ่าตัดปลูกถ่ายไต	คุ้มครอง แต่จำกัดจำนวนราย	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
การผ่าตัดปลูกถ่าย หัวใจ	คุ้มครอง แต่จำกัดจำนวนราย	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
การผ่าตัดปลูกถ่าย ปอด	ไม่คุ้มครอง	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
การผ่าตัดปลูกถ่ายตับ	คุ้มครอง เฉพาะเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ ปี	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
การผ่าตัดปลูกถ่าย ตับอ่อน	ไม่คุ้มครอง	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
การปลูกถ่ายเซลล์ต้น กำเนิดเม็ดโลหิต (Hematopoietic stem cell Transplantation : HSCT)	คุ้มครอง แต่จำกัดจำนวนราย	คุ้มครอง และไม่จำกัดจำนวนราย
๗. การจ่ายยา	มีสิทธิได้รับยาเฉพาะรายการที่อยู่ใน บัญชียาหลักแห่งชาติเท่านั้น	มีสิทธิได้รับยาไม่ต่ำกว่ายาในบัญชียาหลัก แห่งชาติ
๘. การใช้สิทธิฟอก เลือดด้วยเครื่องไต เทียม	ต้องเริ่มใช้วิธีล้างช่องท้องฯ ก่อน เมื่อล้มเหลวจึงสามารถใช้สิทธิฟอกเลือด ได้ มิฉะนั้นจะต้องร่วมจ่าย	เลือกใช้บริการฟอกเลือดฯ ด้วยเครื่องไต เทียม หรือล้างช่องท้องฯ ได้ตามความ สะดวก
๙. ทันตกรรม	ต้องใช้บริการในสถานือนามัย หรือ โรงพยาบาลตามเขตบริการ	ใช้บริการในคลินิกเอกชน โรงพยาบาล เอกชน หรือสถานพยาบาลของรัฐ

ทั้งนี้ สำนักงานประกันสังคมได้กำหนดมาตรฐานในการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการให้บริการ ทางบริการทางการแพทย์ของสถานพยาบาลเพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ประกันตน โดยมีวิธีดำเนินการ ดังนี้

๑. มีคณะที่ปรึกษาทางการแพทย์ ทางการเภสัชกรรม และทางสถานพยาบาล ตรวจสอบมาตรฐานและกำกับดูแลคุณภาพการให้บริการทางการแพทย์ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

๒. มีคณะกรรมการพิจารณาเรื่องร้องเรียนการให้บริการทางการแพทย์ เพื่อพิจารณาข้อร้องเรียนกรณีต่างๆ เกี่ยวกับผู้ประกันตนที่ได้รับบริการทางการแพทย์ที่ไม่ได้มาตรฐานทางการแพทย์

๓. หากมีผู้ประกันตนที่ได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ สำนักงานประกันสังคม เพิ่มประกาศคณะกรรมการการแพทย์ตามพระราชบัญญัติประกันสังคม เรื่อง หลักเกณฑ์และอัตราการจ่ายเงินช่วยเหลือเบื้องต้นให้แก่ผู้ประกันตนที่ได้รับความเสียหายจากการรับบริการทางการแพทย์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

๔. ในกรณีผู้ประกันตนร้องเรียนเกี่ยวกับมาตรฐานการรักษาพยาบาล และสำนักงานประกันสังคมมีการพิจารณาตรวจสอบมาตรฐานแล้ว พบว่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ สำนักงานประกันสังคมมีมาตรการลงโทษสถานพยาบาล ดังนี้

๔.๑ ปรับลดอัตราโควต้า จำนวนผู้ประกันตน

๔.๒ เรียกค่าเสียหายค่ารักษาพยาบาลคืนให้กับผู้ประกันตน

๔.๓ บอกละเมิดสัญญาจ้าง

๒. การเปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนสามารถเลือกรับสิทธิการรักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคม หรือโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าได้

สำนักงานประกันสังคมได้เปิดโอกาสให้ผู้ประกันตนที่เป็นคนพิการ สามารถเลือกรับสิทธิการรักษาพยาบาลจากกองทุนประกันสังคม ตามคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๘/๒๕๕๙ เรื่อง การรับบริการสาธารณสุข ของคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๙ และคำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๔๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ โดยสำนักงานประกันสังคมเป็นผู้จ่ายค่าบริการทางการแพทย์ให้แก่สถานพยาบาลตามสัญญาจ้างบริการทางการแพทย์เช่นเดียวกับผู้ประกันตนทั่วไป สำหรับผู้ประกันตนที่เป็นคนพิการ เลือกใช้สิทธิตามโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า สำนักงานประกันสังคมจะโอนเงินค่าบริการทางการแพทย์ในลักษณะค่าใช้จ่ายแบบเหมาจ่ายตามอัตราที่สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเรียกเก็บ หากจะให้สำนักงานประกันสังคมดำเนินการสำหรับผู้ประกันตนทั่วไปเปิดโอกาสให้เลือกใช้สิทธินั้น ต้องคำนึงถึงขีดความสามารถในการให้บริการของสถานพยาบาล ค่าใช้จ่ายในการรับบริการทางการแพทย์ของแต่ละกองทุนมีลักษณะแตกต่างกัน นอกจากนี้ สำนักงานประกันสังคมมีผู้ประกันตนที่ไม่ใช่สัญชาติไทยด้วย ซึ่งสำนักงานหลักประกันสุขภาพ ให้การดูแลเฉพาะประชาชนที่มีสัญชาติไทยเท่านั้น ไม่สามารถให้การดูแลรักษาประชาชนสัญชาติอื่นได้ หากเปิดโอกาส ให้เฉพาะผู้ประกันตนที่มีสัญชาติไทย สามารถเลือกรับบริการทางการแพทย์ต่างกองทุนได้ อาจมีประเด็นของการเลือกปฏิบัติ ทั้งที่ผู้ประกันตนทั้งสัญชาติไทยและสัญชาติอื่นต่างส่งเงินสมทบในลักษณะเดียวกัน

๓.๑๗ กระทรวงวัฒนธรรม

(๑) กระทรวงวัฒนธรรม ควรสนับสนุนงบประมาณในการบูรณะโบราณสถานซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมของประเทศ เพื่อให้เป็นแหล่งเรียนรู้ทางวัฒนธรรมและทางศาสนา ซึ่งจะช่วยเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับประเทศได้อีกทางหนึ่ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมศิลปากร

ได้รับจัดสรรงบประมาณการพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว โดยได้ดำเนินการบูรณาการร่วมกับกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เน้นกิจกรรมด้านการปรับปรุง พัฒนา เสริมสร้างภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวทางด้านมรดกศิลปวัฒนธรรม ในพื้นที่ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน คือ เน้น จำนวนเมืองและชุมชนที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และวัฒนธรรม เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางด้านมรดกศิลปวัฒนธรรมให้เป็นที่รู้จักและสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น

โครงการพัฒนาแหล่งศิลปวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มศักยภาพทางการท่องเที่ยว

- ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้รับงบประมาณ ๖๗๘,๗๗๓,๐๐๐ บาท ดำเนินการ ๗๒ แห่ง
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้รับงบประมาณ ๕๔๑,๗๖๙,๐๐๐ บาท ดำเนินการ ๙๖ แห่ง
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้รับงบประมาณ ๙๐๑,๑๖๔,๘๐๐ บาท ดำเนินการ ๑๐๒ แห่ง
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้รับงบประมาณ ๗๗๗,๖๓๗,๘๐๐ บาท ดำเนินการ ๑๐๓ แห่ง
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับงบประมาณ ๖๒๒,๔๒๐,๓๐๐ บาท ดำเนินการ ๗๔ แห่ง

โครงการอนุรักษ์และพัฒนาพระราชวังโบราณสถานมณฑล (วังหน้า)

- ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ได้รับงบประมาณ ๖๗๘,๗๗๓,๐๐๐ บาท ดำเนินการ ๗ กิจกรรม
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้รับงบประมาณ ๕๔๑,๗๖๙,๐๐๐ บาท ดำเนินการ ๑๐ กิจกรรม
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้รับงบประมาณ ๙๐๑,๑๖๔,๘๐๐ บาท ดำเนินการ ๑๑ กิจกรรม
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้รับงบประมาณ ๗๗๗,๖๓๗,๘๐๐ บาท ดำเนินการ ๑๑ กิจกรรม
- ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้รับงบประมาณ ๖๒๒,๔๒๐,๓๐๐ บาท ดำเนินการ ๙ กิจกรรม

(๒) กระทรวงวัฒนธรรม ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการหรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่รักการเรียนรู้ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่สุจริต ต่อต้านการทุจริตให้กับเด็กและเยาวชน เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม มีหน่วยงานในสังกัดที่ดำเนินกิจกรรม/โครงการ เพื่อสร้างความเป็นพลเมืองที่รักการเรียนรู้ ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่สุจริต ต่อต้านการทุจริตให้กับเด็กและเยาวชนเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ โดยร่วมบูรณาการกับกระทรวงศึกษาธิการ หลายหน่วยงาน อาทิ สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) และศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) โดยมีโครงการที่สำคัญ อาทิเช่น โครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลัง “บวร” โครงการสนับสนุนให้เด็กเยาวชน และนักเรียนสามารถแสดงนาฏศิลป์หรือเล่นดนตรีได้อย่างน้อย ๑ ชนิด การจัดกิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมสร้างสรรค์สัญจร

ร่วมกับสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อสถาบันหลักของชาติส่งเสริมการเป็นจิตอาสาช่วยเหลือสังคมสร้างการรับรู้และเข้าใจในการเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม การร่วมกับโรงเรียนวิถีพุทธเป็นเครือข่ายจัดกิจกรรมในสถานศึกษาของกรมการศาสนา ขับเคลื่อนกิจกรรมของนักเรียน : การฝึกสมาธิและการปฏิบัติที่สัมพันธ์กับธรรมชาติและสันติภาพ (nature and peace) เนื่องในโอกาสองค์การยูเนสโกได้รับรองการร่วมเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๑๕๐ ปีชาตกาล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต โครงการขับเคลื่อนงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสถานศึกษา สำหรับเยาวชนระดับอาชีวศึกษา โครงการรณรงค์โรงเรียน และจัดเวทีเสวนาเพื่อหารือแนวทางความร่วมมือการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมในมหาวิทยาลัย ร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ภายใต้แนวคิด “มหาวิทยาลัยกับอนาคตคุณธรรมของสังคมไทย” เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินงาน แยกเป็นรายหน่วยงาน ดังนี้

สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม

ได้ดำเนินโครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลัง “บวร” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งอย่างยั่งยืน เป็นชุมชนที่มีความเคารพเทิดทูนในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ เด็ก เยาวชน ประชาชน น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต และคนในชุมชนมีการสืบสานวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตนเอง เป็นชุมชนที่ศีลธรรม คุณธรรมจริยธรรม ไม่มีปัญหาการทะเลาะวิวาท ปัญหายาเสพติด ปัญหาการพนัน ลดปัญหาและสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคม จัดกิจกรรมขับเคลื่อนวัฒนธรรมสร้างสรรค์สัญจร ร่วมกับสถาบันการศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จัดโครงการพัฒนาสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ จัดโครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย จัดกิจกรรมส่งเสริมการเคารพเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ผ่านโครงการเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ การผลิตสื่อรณรงค์สร้างการมีส่วนร่วม ค่านิยม จิตสำนึก และสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมโดยใช้มิติทางวัฒนธรรม จัดกิจกรรมการคัดเลือกเด็กประพฤติดีมีค่านิยม เนื่องในงานวันเด็กแห่งชาติ และโครงการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นต้น

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นอกจากจะจัดกิจกรรมที่ให้เครือข่ายเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา นอกสถานศึกษา ที่เป็นเครือข่ายเดิมเข้ามามีส่วนร่วม ยังมีการวางแผนจัดกิจกรรมเพื่อขยายการรับรู้และตระหนักใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ในพื้นที่ชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวรทั่วประเทศ ผ่านโครงการสื่อบุคคล และสื่อที่ผลิตโดยชุมชนคุณธรรมกว่า ๒๒,๕๔๐ ชุมชน ซึ่งจะทำให้มีเด็กและเยาวชนรับรู้ ตระหนักและใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ๑๑,๗๔๐,๐๐๐ คน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สัปดาห์ที่ ๒ กระทรวงวัฒนธรรมมีเด็กและเยาวชนรับรู้ ตระหนักและใช้สื่ออย่างปลอดภัยและสร้างสรรค์ทั่วประเทศประมาณ ๔,๕๐๘,๐๐๐ คน

กรมการศาสนา

มีบทบาทหน้าที่ที่สำคัญในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในเด็ก เยาวชน และประชาชน ให้เป็นพลเมืองที่รักการเรียนรู้ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่สุจริต ต่อต้านการทุจริตให้กับเด็กและเยาวชนตลอดจนให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) ที่มุ่งเน้นให้เกิดสังคมคุณธรรม มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา ทั้งนี้ กรมการศาสนาขับเคลื่อนการดำเนินงานตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร

โดยบูรณาการการทำงานร่วมกับภาคคณะสงฆ์ องค์การทางศาสนา หน่วยงานด้านการศึกษา และเครือข่ายขับเคลื่อนงานด้านศาสนา เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ในเด็กและเยาวชน ดังนี้

๑. กระทรวงวัฒนธรรม กรมการศาสนา ร่วมกับโรงเรียนวิถีพุทธเป็นเครือข่ายจัดกิจกรรมในสถานศึกษาของกรมการศาสนา อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และสถาบันวิปัสสนาธุระ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ขับเคลื่อนกิจกรรมของนักเรียน : การฝึกสมาธิ และการปฏิบัติที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ และสันติภาพ (nature and peace) เนื่องในโอกาสองค์การยูเนสโกได้รับรองการร่วมเฉลิมฉลองวาระครบรอบ ๑๕๐ ปีชาตกาล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ดำเนินการในโรงเรียนวิถีพุทธ ทั่วประเทศ จำนวน ๒๐,๐๐๐ แห่ง ทั้งระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา โดยโรงเรียนวิถีพุทธ ได้นำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาตามหลักไตรสิกขา มาบูรณาการประยุกต์ใช้ในการบริหาร และการพัฒนาผู้เรียนในภาพรวมของสถานศึกษา ดังนั้น เรื่องการฝึกสมาธิ ที่นักเรียนมีพื้นฐานเรื่องพระพุทธศาสนาอยู่แล้ว จะมีประโยชน์กับนักเรียนเรื่องการควบคุมอารมณ์ของตนเอง การแสดงออกอย่างระมัดระวังมากขึ้น การตระหนักรู้ตัวเองและสามารถพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น และมีคุณธรรมมีความเมตตาต่อตนเองและผู้อื่น นอกจากนี้ ได้รับความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั่วประเทศเชิญชวนโรงเรียนในสังกัดเข้าร่วมโครงการ “เจริญสมาธิภาวนาสู่สันติภาพ ๑๕ นาที ถวายอาจารย์บูชา ๑๕๐ ปีชาตกาล พระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

๒. บูรณาการทำงานจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคประชาชน ในการร่วมขับเคลื่อนงานตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายปลูกฝังคุณธรรม สร้างคนดี สังคมดี ให้ “คุณธรรมนำการพัฒนา” ที่มีความโดดเด่น ๓ ประการ กล่าวคือ คนในชุมชนปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และวิถีวัฒนธรรมไทยที่ดีงาม โดยใช้มิติทางวัฒนธรรมในการสร้างความเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาบูรณาการการทำงานกับทุกพื้นที่ โดยใช้กลไกพลังบวรและกลไกประชารัฐส่งเสริมและพัฒนาชุมชน ขณะนี้เกิดเป็นชุมชนคุณธรรมกว่า ๒๒,๕๔๐ ชุมชนทั่วประเทศ ในจำนวนนี้เป็นชุมชนคุณธรรมต้นแบบ ชุมชนที่มีความพอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา จำนวน ๓,๐๐๐ แห่ง ที่จะร่วมขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมให้เกิดองค์กรคุณธรรมทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๓. ร่วมกับภาคคณะสงฆ์ องค์การทางศาสนา และภาคประชาชน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ของเด็ก เยาวชน และประชาชนในมิติพื้นที่ โดยมีพื้นที่เป้าหมายเป็นศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ จำนวน ๓,๗๙๕ ศูนย์ ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด จำนวน ๙๐๐ แห่ง ลานธรรม ลานวิถีไทย จำนวน ๑,๐๐๐ แห่ง รวมพื้นที่เป้าหมายทั้งสิ้น ๕,๖๙๕ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งกรมการศาสนาดำเนินการส่งเสริมพลเมืองที่รักการเรียนรู้ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีค่านิยมที่สุจริตต่อต้านการทุจริตให้กับเด็กและเยาวชน ตลอดจนให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนรุ่นใหม่ สอดแทรกในกิจกรรมดังกล่าว

๔. บูรณาการความร่วมมือของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีวัตถุประสงค์การส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา สำหรับเยาวชนระดับอาชีวศึกษา ทั้งนี้ กรมการศาสนาส่งเสริมให้เด็ก เยาวชนทุกระดับ ทุกกลุ่มเป้าหมาย มีศีลธรรมคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ดีงามประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรม

ของศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติตลอดทั้งประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทยมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งกายและใจมีความสามารถในการกีฬาพร้อมด้วยน้ำใจนักกีฬามีทักษะความสามารถในวิชาชีพโดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นมีความเป็นพลเมืองดีของชาติเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มีความสามัคคีกลมเกลียวกันระหว่างคนในชาติเคารพยึดมั่นในสถาบันชาติพระมหากษัตริย์และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขจึงได้ส่งเสริมให้นักเรียนในระดับอาชีวศึกษาให้เป็นเยาวชนที่มีคุณธรรมจริยธรรม มีจิตสำนึกสาธารณะและจิตสำนึกแห่งคุณธรรม โดยมี“พระธรรมวิทยากร” ที่ผ่านการถวายความรู้ตามโครงการพัฒนาสมรรถนะพระธรรมวิทยากรในการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ของกรมการศาสนา มาช่วยในการดำเนินกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม ในลักษณะของคลินิกคุณธรรม โดยใช้แนวทางทางศาสนาและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่จะทำให้เยาวชนได้ซึมซับ ความพอประมาณ มีเหตุผล เกิดการยั้งคิดในการปฏิบัติตนว่าสิ่งใดควรกระทำและสิ่งใดไม่ควรกระทำ การมองเห็นคุณค่าของตนเอง การเคารพในผู้อื่น จนก่อให้เกิดภูมิคุ้มกันที่ดีในการอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

“โครงการคลินิกคุณธรรมในสถานศึกษา” เป็นการใช้มิติทางศาสนา เพื่อให้เด็ก เยาวชน กลุ่มเป้าหมาย คือกลุ่มอาชีวศึกษา ได้รับการแก้ไขปัญหาคือแนะแนวทางการดำเนินชีวิต อบรมคุณธรรม จริยธรรม โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง เช่น พระสงฆ์/ผู้นำทางศาสนา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมในพื้นที่ ร่วมให้การสนับสนุนการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล ในปัจจุบันมีจำนวน ๓๒ แห่ง ทั่วประเทศ ประกอบด้วยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.) จำนวน ๒๑ แห่ง และสังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) จำนวน ๑๑ แห่ง ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลในหลายระดับ นับได้ว่าคลินิกคุณธรรมในสถานศึกษาจะเป็น “สถานศึกษาคุณธรรม” เป็นโครงการที่สร้างความมั่นใจทั้งเป็นที่พึงทางด้านจิตใจสำหรับเด็กและเยาวชน สร้างความอบอุ่นในครอบครัว ตลอดทั้งยกระดับฐานะของชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้ก่อเกิดประโยชน์ทางสังคม เกิดสังคมแห่งความสงบสุข ความร่มเย็นด้วยการส่งเสริมกิจกรรมตามหลักธรรมทางศาสนา และหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาท้องถิ่น/ศิลปวัฒนธรรม/ประเพณีท้องถิ่นเป็น คลินิกคุณธรรมที่เข้มแข็ง สร้างความมั่นคง มั่งคั่งให้แก่ประเทศชาติได้พลังแห่งคุณธรรมของเยาวชนอาชีว

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ได้รับจัดสรรงบประมาณแผนบูรณาการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อดำเนิน โครงการสร้างจิตสำนึกให้มีความซื่อสัตย์สุจริตด้วยมิติทางวัฒนธรรม โดยการจัดกิจกรรม เยาวชนคนรุ่นใหม่ ใส่ใจต่อต้านการทุจริต งบประมาณ ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้นักเรียน นักศึกษา ในฐานะคนรุ่นใหม่ เป็นแกนนำและ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันการทุจริต

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid-๑๙) คณะรัฐมนตรีได้มีมติปรับลดงบประมาณประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ในการที่จะนำไปช่วยเหลือบรรเทา ผลกระทบดังกล่าว ซึ่งกระทรวงวัฒนธรรมได้มีข้อสั่งการให้สถาบันฯ เร่งดำเนินการ นั้น และเพื่อให้เป็นไปตาม ข้อสั่งการ และมติคณะรัฐมนตรี ดังกล่าวข้างต้น สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงมีความจำเป็นต้องขอความร่วมมือใน การงดจัดกิจกรรมที่ยังไม่ดำเนินการ และขอตั้งเงินคืนจากโครงการสร้างจิตสำนึกให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ด้วยมิติ ทางวัฒนธรรม กิจกรรมที่ ๒ เยาวชนคนรุ่นใหม่ ใส่ใจต่อต้านการทุจริต จำนวน ๕๘๕,๒๕๖๐ บาท

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

มีกิจกรรมในโครงการโรงหนังโรงเรียนที่เป็นกิจกรรมที่ให้นักเรียนระดับอนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษา มาชมภาพยนตร์ในโรงภาพยนตร์เพื่อให้เรียนรู้การเข้าร่วมสังคมและร่วมแลกเปลี่ยนทัศนะหลังจากการชมภาพยนตร์ให้เด็กสามารถแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นคนอื่น เพื่อนำไปพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการใช้ชีวิตประจำวัน

การฉายภาพยนตร์สำหรับเด็กนักเรียนในระบบการศึกษาเพื่อปลูกฝังรสนิยมการชมภาพยนตร์ ให้ปรับเปลี่ยนจากการชมภาพยนตร์เพียงเพื่อความบันเทิง เป็นการชมภาพยนตร์เพื่อการเรียนรู้ ให้สามารถวิเคราะห์เรื่องราวจากภาพยนตร์ เกิดความคิดเห็นของตนเอง สามารถนำเสนอความเห็นของตนต่อผู้อื่น ขณะเดียวกันรู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นที่อาจแตกต่างกับตนและยอมรับความเห็นต่างนั้นได้ โดยดำเนินกิจกรรมดังนี้

๑. กิจกรรมโรงหนังโรงเรียนในโรงภาพยนตร์ที่หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) เปิดรับโรงเรียน-นักเรียนที่สนใจโครงการเพื่อติดต่อขอเข้าร่วมโครงการ ครอบคลุมพื้นที่ กรุงเทพมหานคร, นครปฐม, นนทบุรี, สมุทรปราการ, สมุทรสาคร, และจังหวัดอื่นๆใกล้เคียง หากสะดวกในการเดินทางมาที่หอภาพยนตร์ ศาลา โดยเปิดวันละ ๒ รอบ คือรอบเช้าและรอบบ่าย ซึ่งในแต่ละรอบจะรับเพียง ๑ กลุ่มหรือ ๑ โรงเรียน เท่านั้น ทั้งนี้ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ มีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรมโรงหนังโรงเรียน ณ หอภาพยนตร์ทั้งสิ้น ๗๐ โรงเรียน ดำเนินงานไปทั้งสิ้น ๑๓๔ รอบ มีจำนวนนักเรียนเข้าร่วมทั้งสิ้น ๓๓,๕๐๐ คน ซึ่งจากการทำงานที่ผ่านมา นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ มีจำนวนโรงเรียนที่เข้าร่วมเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

๒. กิจกรรมโรงหนัง โรงเรียน โรงภาพยนตร์เคลื่อนที่ “เฉลิมทัศน์” รถโรงหนังเฉลิมทัศน์ เดินทางไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ห่างไกลจากโรงภาพยนตร์ สำหรับกิจกรรมโรงหนังโรงเรียนเพื่อฉายภาพยนตร์ให้ครูและนักเรียนรับชม มีโรงเรียนเข้าร่วมกิจกรรม ๑๑๓ โรงเรียน จำนวนนักเรียนเข้าร่วมทั้งสิ้น ๒๖,๙๖๖ คน การเดินทางในปี ๒๕๖๓ รวม ๕ ภาค ๑๘ จังหวัด

- ภาคตะวันออก จังหวัดสมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง
- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดมหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด และสุรินทร์
- ภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน และลำปาง
- ภาคใต้ จังหวัดตรัง สตูล และสงขลา
- ภาคกลาง จังหวัด สระบุรี อ่างทอง ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา

ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน)

๑. ได้บูรณาการความร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ภายใต้โครงการส่งเสริมเครือข่ายทางสังคมต่อต้านการทุจริตด้วยมิติทางวัฒนธรรม และมิติด้านสังคม โดยจัดอบรมหลักสูตรวิทยากรส่งเสริมคุณธรรมต่อต้านการทุจริตครอบคลุมพื้นที่ ๔ ภูมิภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมกระบวนการอบรมในกลุ่มเครือข่ายเด็กและเยาวชน ภาคประชาสังคม ภาคการศึกษา ภาครัฐ/ส่วนราชการ ภาคธุรกิจเอกชน เครือข่ายสื่อสารมวลชน รวมทั้งเครือข่ายศาสนา รวมจำนวนผู้เข้าอบรม ๕๑๐ คน เพื่อนำองค์ความรู้การส่งเสริมคุณธรรมและเครื่องมือการส่งเสริมคุณธรรม เช่น โครงงานคุณธรรม เกณฑ์ประเมินองค์กรคุณธรรม ไปใช้ขับเคลื่อนขยายผลการส่งเสริมคุณธรรม โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพให้เป็นผู้นำด้านการส่งเสริมคุณธรรม ต่อต้านการทุจริต

สามารถเผยแพร่และสร้างสรรค์กิจกรรมรณรงค์ ส่งเสริมคุณธรรมในองค์กรตนเอง และขยายผลครอบคลุมทุกสายอาชีพ

๒. จัดเวทีเสวนาเพื่อหาหรือแนวทางความร่วมมือการขับเคลื่อนงานด้านคุณธรรมในมหาวิทยาลัยร่วมกับที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ภายใต้แนวคิด “มหาวิทยาลัยกับอนาคตคุณธรรมของสังคมไทย” เมื่อวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๓ ณ อาคารสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยผู้เข้าร่วมประกอบไปด้วยเลขาธิการที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย คณะกรรมการพัฒนาศักยภาพและคุณธรรมนิสิตนักศึกษา ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการและบุคลากรของศูนย์คุณธรรม รวม ๕๐ คน โดยมีข้อเสนอแนะแนวทางความร่วมมือระหว่างศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) กับ ทปอ. เพื่อส่งเสริมคุณธรรมของสังคมไทย ได้แก่ (๑) พัฒนางค์ความรู้/งานวิจัย ศึกษาวิจัยประเด็นคุณธรรม วิธีการสร้างคุณธรรม พัฒนาเป็นโมเดล และทดลองดำเนินการในพื้นที่นำร่อง รวมทั้งการนำไปใช้ในการเรียนการสอน เช่น ในวิชาศึกษาทั่วไป (๒) สื่อสารเผยแพร่และรณรงค์การส่งเสริมคุณธรรม โดยเฉพาะช่องทางสื่อสังคมออนไลน์ (๓) สร้างแพลตฟอร์มในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เช่น การประชุมวิชาการ (Symposium) หรือในรูปแบบดิจิทัลแพลตฟอร์ม รวมทั้งการสร้างและพัฒนาเครือข่ายสถานศึกษาคุณธรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรมและทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของกลุ่มเยาวชนคนรุ่นใหม่

(๓) กระทรวงวัฒนธรรม ควรเพิ่มพันธกิจและตัวชี้วัดที่เกี่ยวกับการสร้างเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในสังคม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรม มีพันธกิจของหน่วยงานในด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑. เติบโตสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมให้มีการรักษา สืบทอดและพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒. สร้างจิตสำนึก สร้างค่านิยม และวิถีชีวิตที่ดีงามในสังคมไทย

๓. ส่งเสริมการพัฒนาและต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๔. จัดการศึกษา วิจัย บริหารจัดการองค์ความรู้ และสร้างนวัตกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

๕. ส่งเสริมและพัฒนาความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมกับต่างประเทศเพื่อนำความเป็นไทยสู่สากล

๖. การพัฒนาการบริหารจัดการ กลไก มาตรการ แผน ยุทธศาสตร์ และกฎหมายต่าง ๆ ด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม

โดย “การสร้างเสริมวัฒนธรรมประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในสังคม” เป็นส่วนหนึ่งในพันธกิจหลักด้านสร้างจิตสำนึก สร้างค่านิยม และวิถีชีวิตที่ดีงามในสังคมไทยของกระทรวงวัฒนธรรม ที่ได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง มีการรณรงค์ ปลูกฝัง กระตุ้นจิตสำนึกเด็ก เยาวชน ประชาชน ผ่านกิจกรรม/โครงการต่างๆ ของหน่วยงาน เช่น โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์ความเป็นไทย โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง โครงการชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงขับเคลื่อนด้วยพลังบวร ของสำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม โครงการศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ และโครงการค่ายเยาวชนของกรมการศาสนา เป็นต้น

(๔) กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสนับสนุนงบประมาณให้กับพื้นที่ที่มีศักยภาพ สำหรับเป็นพื้นที่ต้นแบบที่แสดงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรมร่วมกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม ได้จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่นร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสนับสนุนงบประมาณให้กับพื้นที่ที่มีศักยภาพ สำหรับเป็นพื้นที่ต้นแบบที่แสดงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรมร่วมกัน โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมส่งเสริมวัฒนธรรมได้ร่วมกับหน่วยงานและชุมชนในพื้นที่ต่าง ๆ ดำเนินการพัฒนาพื้นที่ให้มีศักยภาพ เป็นพื้นที่ต้นแบบที่แสดงถึงวัฒนธรรมท้องถิ่นเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรมร่วมกัน โดยได้ดำเนินกิจกรรมการพัฒนาภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมผ้าไทยสู่สากล ในพื้นที่ต่าง ๆ ดังนี้

๑. ณ ชาโลมา ปาเต๊ะ (Saloma) อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส
๒. ณ บาติก เดอ นารา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี
๓. ณ คอตตอน ฟาร์ม (Cotton Farm) อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
๔. ณ ชาคราฟท์ สตูดิโอ (CHA Craft Studio) อำเภอเมือง จังหวัดแพร่
๕. ณ เรือนไหมโบหม่อน อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์
๖. ณ ฝ้ายเซ็น อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี
๗. ณ ไท บาติก อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่
๘. ณ กลุ่มทอผ้าไหมแต้มมี บ้านหัวฝาย อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
๙. กลุ่มหัตถกรรมคุ้มสุขโข บ้านดอนข่า อำเภอชนบท จังหวัดขอนแก่น
๑๐. กลุ่มผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ จุฑาทิพ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น
๑๑. กลุ่มทอผ้าย้อมคราม บ้านหนองอีบุตร อำเภอห้วยผึ้ง จังหวัดกาฬสินธุ์

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นให้ประชาชนอนุรักษ์และรักษามรดกทางวัฒนธรรม นำทุนทางวัฒนธรรมเรื่องผ้าไทย มาสร้างคุณค่า ทางจิตใจและมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้แก่ชุมชนและประเทศชาติ ตลอดจนเป็นการพัฒนาแหล่งเรียนรู้และชุมชน ทางวัฒนธรรมในเรื่องผ้าไทย และสืบสาน ส่งเสริมวัฒนธรรม ประเพณี นำไปสู่การส่งเสริมการท่องเที่ยวต่อไปได้

๓.๑๘ กระทรวงศึกษาธิการ

(๑) กระทรวงศึกษาธิการ ควรให้ครูในระดับชำนาญการและระดับชำนาญการพิเศษมีการเก็บชั่วโมงการสอนเพื่อพัฒนาการสอนให้ดีขึ้น และควรปรับวิธีการประเมินครู โดยในการฝึกอบรมครูควรเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกันเองจะได้ผลดีกว่า การฝึกอบรมครูเป็นรายบุคคล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการสรุปผลได้ดังนี้

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) มาตรา ๗๙ และมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้มีการพัฒนาครูเพื่อให้ความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพที่เหมาะสม ในอันที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ราชการเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความก้าวหน้าแก่ราชการ สำนักงาน ก.ค.ศ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาครูจึงได้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่มีเป้าหมายในการปฏิรูประบบการเรียนรู้ ออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครูให้เป็นครูยุคใหม่ สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ได้ ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลด้านการศึกษา ให้มีการพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู ดังนั้น เพื่อให้การอบรมพัฒนาครูเป็นไปตามเจตนารมณ์ดังกล่าว ก.ค.ศ. จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สายงานการสอน ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ ๐๒๐๖.๗/ว ๒๒ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นการพัฒนาในรูปแบบใหม่เน้นการอบรมให้ครูมีความรู้ ทักษะ และความเป็นครู โดยลงมือปฏิบัติจริงมากกว่าการอบรมในเชิงทฤษฎีด้วยวิธีการพัฒนาที่หลากหลาย เช่น การจัดบรรยายภาคการเรียนรู้ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การเรียนรู้เชิงวิชาชีพที่สร้างปฏิสัมพันธ์และร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนร่วมวิชาชีพ เพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนรู้และการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

๒. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการฝึกอบรมครูตามข้อสังเกตดังกล่าว โดย ๑) ลดการฝึกอบรมครูเป็นรายบุคคล และใช้รูปแบบการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมและ on the job training ในชั้นเรียน โดยมีครูต้นแบบเป็นพี่เลี้ยง (Mentor/Coaching) ๒) ปรับปรุงรูปแบบการพัฒนา มุ่งเน้นให้ครูได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในวิชาชีพระหว่างครูด้วยกันมากขึ้น โดยให้มีชั่วโมง PLC (Professional Learning Community) เพื่อถอดบทเรียนระหว่างครูด้วยกัน ซึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนมีบทบาทในการส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว ๓) มีคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่ เช่น ศึกษาธิการเขตฯ ในการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีมากขึ้น นอกจากนี้ ระดับ ก.ค.ศ. ซึ่งเป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลได้ปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินเพื่อให้มีและเลื่อนวิทยฐานะตามหลักเกณฑ์ ว ๒๑/๖๐

(๒) กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรทบทวนสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณระหว่างรายจ่ายประจำที่มีปริมาณมากกว่ารายจ่ายลงทุน เนื่องจากหัวใจสำคัญในการพัฒนาประเทศ ต้องเริ่มจากการลงทุนด้านการพัฒนาเด็กและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานในสังกัด ให้ความสำคัญกับการใช้งบลงทุนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ถึงแม้ว่างบลงทุนในภาพรวมจะมีสัดส่วนลดลง อย่างไรก็ตามก็ดีกระทรวงศึกษาธิการได้พิจารณางบประมาณในหมวดงบรายจ่ายอื่นเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประโยชน์ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน เช่น งบบุคลากร งบเงินอุดหนุน งบดำเนินงาน งบรายจ่ายอื่น ที่แม้จะอยู่ในงบรายจ่ายประจำแต่ส่งผลกับคุณภาพการศึกษา โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใช้งบบุคลากรในการจ้างครู และบุคลากรที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา งบเงินอุดหนุนตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายการที่เป็นค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์

การเรียนรู้ ค่าเครื่องแบบนักเรียน ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และงบดำเนินงานและงบรายจ่ายอื่นส่วนใหญ่นำไปดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาเช่นกัน สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาเน้นการพัฒนาองค์กรกำหนดสัดส่วนงบลงทุนมากกว่างบประมาณประจำ การจัดสรรงบประมาณจะพิจารณาตามกรอบวงเงินของส่วนราชการ คำนึงถึงตามรายจ่ายภารกิจของหน่วยงานเน้นพัฒนาคุณภาพเด็ก และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ส่วนใหญ่จะนำงบประมาณที่เป็นรายจ่ายประจำมาใช้ในการศึกษาวิจัยองค์ความรู้และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายในการพัฒนาการศึกษาในทุกช่วงวัย เนื่องด้วยภารกิจตามโครงสร้างเป็นหน่วยงานด้านนโยบาย ขณะเดียวกันก็มีการใช้จ่ายงบลงทุนด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศด้านการศึกษา เพื่อสนับสนุนให้การดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๓) กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการปรับปรุงระเบียบและกระบวนการในการจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) เพื่อป้องกันปัญหาจากการทุจริต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ได้ดำเนินการนำระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการงบประมาณเงินอุดหนุน โดยในการจัดสรรงบประมาณให้ศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ยื่นคำร้องผ่านระบบสารสนเทศสอนศาสนาอิสลามเอกชน (PEIL) ระบบจะเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลทะเบียนกลาง ได้แก่ ข้อมูลทะเบียนจัดตั้ง ข้อมูลครูและบุคลากร ข้อมูลผู้เรียน ซึ่งจะช่วยตรวจสอบความซ้ำซ้อน และความถูกต้องระหว่างศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) อื่น โดยใช้เลขประจำตัว ๑๓ หลัก รวมทั้งให้สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดดำเนินการตรวจนับจำนวนนักเรียน เพื่อทราบสภาพปัญหาการบริหารจัดการ ให้คำปรึกษาช่วยเหลือ และกำกับให้ถือปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินงานตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด กรณีที่พบข้อมูลการเบิกจ่ายเงินอุดหนุนหรือเบิกจ่ายโดยไม่มีสิทธิ จะดำเนินการเรียกเงินคืน และหากพบว่ามีกรณีทุจริตจะดำเนินคดีตามกฎหมาย

(๔) ปัจจุบันมีการปรับโครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทำให้สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานยังไม่มี ความชัดเจนในด้านกฎหมายและโครงสร้างอำนาจหน้าที่ จึงควรชะลอการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างอาคารที่ทำการของหน่วยงานดังกล่าวออกไปก่อน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการกำหนดแนวทางในการยุบเลิกส่วนราชการ ปรับแนวทางการปฏิบัติงานของส่วนราชการเพื่อลดความซ้ำซ้อน บูรณาการการทำงานร่วมกัน ตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการเกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ ได้มีการวิเคราะห์ภารกิจงานของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้มีการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ตามภารกิจหลักและภารกิจสนับสนุน รวมทั้งงานด้านการนิเทศการจัดการศึกษา งานตรวจสอบภายใน และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(๕) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรทบทวนและยกเลิกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งผลให้ครูออกนอกห้องเรียนและสร้างภาระงานธุรการให้แก่ครูมากขึ้น รวมทั้งการนำนักเรียนไปทำกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยตรงซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน และผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้ดำเนินกิจกรรม เช่น

๑. โครงการป้องกันการทุจริต และ โรงเรียนคุณธรรม สพฐ. จะดำเนินการอบรม พัฒนา ครู/ผู้บริหาร ในช่วงวันหยุดเสาร์อาทิตย์ และช่วงปิดภาคเรียน โดยมีหน่วยดำเนินการขับเคลื่อน คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทั้ง ๒๒๕ เขต ซึ่งดำเนินการอยู่ในส่วนภูมิภาค นอกจากนั้น จะนำเทคโนโลยี Video Conference มาใช้ควบคู่กัน

๒. โครงการส่งเสริมการจัดการแนวพุทธ ได้ปรับกิจกรรมเพื่อไม่ให้ดึงครูออกจากห้องเรียน ซึ่งโดยมีวิธีการ ได้แก่ ๑) ใช้สื่อการประชุมทางไกล รายการพุธเช้า ข่าว สพฐ. และหรือทำรายการเหมือนการเรียนรู้อาจารย์ ทั้ง real time และ upload ไว้ ๒) จัดสถานที่ประชุมหลายจุด เพื่อลดเวลาในการเดินทาง ประหยัดงบประมาณ ทั้งค่าพาหนะ ค่าที่พัก ๓) ขอความร่วมมือการจัดกิจกรรมในวันหยุด ๔) ใช้การประชุมให้เกิดประโยชน์ ได้หลากหลายมิติ คุ่มค่าการประชุม กระชับ ตรงประเด็น

๓. โครงการพัฒนาการจัดการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ ได้ปรับเปลี่ยนวิธีการประชุมแบบ face-to-face เป็นการประชุมทางไกลผ่านทางจอภาพ (VDO CONFERENCE) ในทุกกิจกรรม ทำให้ประหยัดงบประมาณโดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมและค่าพาหนะในการเดินทาง ลดลงมากกว่าร้อยละ ๔๐ ของงบประมาณ

๔. โครงการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อิสลามศึกษา ได้นำสื่อมัลติมีเดียมาใช้ “การ์ตูนแอนิเมชันอิสลามศึกษา” ที่จะให้ครูนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาและยกระดับคุณภาพผู้เรียน ตามรายการดังนี้

๔.๑ พยัญชนะภาษาอาหรับ พร้อมคำศัพท์ ไทย - อังกฤษ - มลายู

๔.๒ พยัญชนะภาษามลายู : อักษรยาวี & อักษรรูมี พร้อมคำศัพท์ (มี ๒ รายการ)

๔.๒.๑ พยัญชนะภาษามลายู : อักษรยาวี พร้อมคำศัพท์และประโยคสั้นๆ

๔.๒.๒ พยัญชนะภาษามลายู : อักษรรูมี พร้อมคำศัพท์และประโยคสั้นๆ

๔.๓ ดูอาในชีวิตประจำวัน พร้อมความหมายภาษาไทย

๔.๔ เรียนรู้คำศัพท์ “ภาษาอาหรับ” พร้อมคำศัพท์ ไทย - อังกฤษ - มลายู

๔.๕ เรียนรู้คำศัพท์ “ภาษามลายู : ยาวี - รูมี” พร้อมคำศัพท์ ไทย - อังกฤษ - อาหรับ

หมายเหตุ : กรณีต้องเชิญครูผู้สอนเข้าร่วมประชุมเพื่อยกร่างต้นฉบับได้ดำเนินการในช่วงปิดเทอม

๕. โครงการพัฒนานักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี และด้านนาฏศิลป์

๕.๑ การพัฒนาทักษะของนักเรียนผู้มีความสามารถพิเศษด้านทัศนศิลป์ ด้านดนตรี และด้านนาฏศิลป์ จะใช้เวลาการจัดกิจกรรมในช่วงปิดภาคเรียน

๕.๒ โอนจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าจ้างครูที่จำเป็นต่อรายวิชาทักษะด้านดนตรี เพื่อจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรห้องเรียนดนตรี

๖. โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักเรียนอ่านออกเขียนได้ อ่านคล่อง เขียนคล่อง มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๖.๑ การประชุมปฏิบัติการพัฒนาเครื่องมือคัดกรองการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ซึ่งจำเป็นต้องขอความร่วมมือครูซึ่งเป็นผู้สอนจะเข้าใจถึงวิธีการจัดการเรียนการสอน ความรู้ความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคล เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถทักษะการอ่าน การเขียน การพูด และการฟัง ของนักเรียน ปรับวิธีการดำเนินงาน โดยจัดประชุมในช่วงปิดภาคการศึกษา ซึ่งไม่กระทบต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอน

๖.๒ การจัดการแข่งขันทักษะภาษาไทย เป็นการพัฒนาทักษะด้านการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูดของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถ และได้รับการฝึกฝนทักษะในด้านต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ปรับวิธีการโดยจัดการแข่งขันในวันหยุดซึ่งไม่กระทบต่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียน

(๖) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ควรทบทวนกิจกรรมและตัวชี้วัดให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการส่งเสริมและเผยแพร่ความจริงที่ถูกต้องเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภายใต้แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการจัดสรรงบประมาณ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้พิจารณาทบทวนกิจกรรมและตัวชี้วัดให้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เนื่องด้วยภารกิจการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้มีมาตรฐานตามหลักสูตร และสอดคล้องกับอัตลักษณ์วิถีชีวิตวัฒนธรรมของพื้นที่ โดยกิจกรรมและตัวชี้วัดมีความต่อเนื่องในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาของพื้นที่ สอดคล้องเชื่อมโยงตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายรัฐบาล นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

(๗) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ควรคำนึงถึงผลกระทบและความเดือดร้อนของประชาชนและนักเรียนจากนโยบายยุบหรือควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กจนนำไปสู่การขับนักเรียนออกจากระบบการศึกษา ประกอบกับ ควรมีแนวทางการดำเนินงาน หรือมีการหารือร่วมกันกับผู้นำท้องถิ่นเพื่อสร้างความรับรู้และความเข้าใจ รวมทั้งทราบถึงแนวทางการบริหารจัดการด้านงบประมาณ สำหรับโรงเรียนแกนหลักประจำตำบล หลังจากมีการยุบหรือควบรวมโรงเรียน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม

และมีบทบาทในการตัดสินใจ โดยกำหนดการดำเนินการระดับโรงเรียนให้มีการสร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันศาสนา ให้ตระหนักรับรู้ถึงเหตุผลและความจำเป็นของทางราชการในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารบุคลากร งบประมาณ และคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งมีการรับฟัง ความคิดเห็นจากผู้ปกครอง นักเรียน และชุมชน กรณีมีการควมรวมสถานศึกษา (ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐)

(๘) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ควรมีแนวทางและความเชื่อมโยงทางระบบการศึกษาในการส่งมอบนักเรียนและนักศึกษาสู่สถาบันอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ที่ได้กำหนดเป้าหมายให้ประเทศไทย มีสัดส่วนบัณฑิตระหว่างสายวิทยาศาสตร์และสายสังคมศาสตร์อยู่ในสัดส่วนร้อยละ ๗๐:๓๐ ในปี ๒๕๗๙

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงศึกษาธิการ

กระทรวงศึกษาธิการ โดยหน่วยงานในสังกัดได้ดำเนินการสรุปผลได้ดังนี้

๑. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการ

๑.๑ การส่งมอบนักเรียนสู่สถาบันอุดมศึกษา

๑.๑.๑ จำนวนนักเรียนของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ทั้ง ๑๒ แห่ง จำนวน ๘,๖๔๐ คน

๑.๑.๒ จำนวนนักเรียนของโครงการห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม จำนวน ๒๒๐ โรงเรียน จำนวน ๑๙,๘๐๐ คน

ได้เชิญคณาจารย์จากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่จัดการศึกษาด้านดนตรีเป็นคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรห้องเรียนดนตรี และทำความร่วมมือในการส่งนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษากับมหาวิทยาลัยทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๒. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการจัดตั้งวิทยาลัยอาชีวศึกษาเทคโนโลยีฐานวิทยาศาสตร์ ทั้ง ๕ ภูมิภาค พร้อมทั้งมีการจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตนักนวัตกรรมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๙) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรทบทวนกระบวนการบริหารจัดการตำแหน่งครูที่จะมาทดแทนครูเกษียณอายุราชการซึ่งที่ผ่านมาพบว่า มีการดำเนินงานที่ล่าช้า ส่งผลให้นักเรียนขาดครูผู้สอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียนดังกล่าว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ระหว่างเร่งดำเนินการสอบคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตำแหน่งครูผู้ช่วย เพื่อให้ได้มาซึ่งครูผู้สอนที่จะทดแทนครูเกษียณอายุราชการ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากนั้นก็จะดำเนินการสอบแข่งขันบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย ต่อทันที โดยจะมีการขึ้นบัญชีสอบแข่งขัน

ไว้เป็นระยะเวลา ๒ ปี เมื่อมีการเกษียณอายุราชการก็จะสามารถเรียกผู้ที่ขึ้นบัญชีไว้มาบรรจุได้ทันที ซึ่งจะทำให้โรงเรียนไม่ขาดแคลนครูส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

(๑๐) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรมีแนวทางในการกำหนดลักษณะประจำตำแหน่งของลูกจ้างและภาระงานของโรงเรียนให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎกระทรวงกำหนดการจ้างเหมาบริการภายใต้บังคับงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน รวมถึงหาแนวทางแก้ไขปัญหาคูหาผู้หญิงที่ต้องทำงานด้านการบริการโรง
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ระหว่างการตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาแนวทางการเป็นไปได้ที่จะกำหนดตำแหน่งนักรการโรงเป็นตำแหน่งลูกจ้างประจำ ซึ่งเดิมคณะกรรมการกำหนดนโยบายและเป้าหมายกำลังคนภาครัฐ (คปร.) กำหนดให้มีการยุบตำแหน่งลูกจ้างประจำทุกตำแหน่ง เมื่อเกษียณอายุราชการ โดยให้ส่วนราชการไปกำหนดการจ้างงานด้วยรูปแบบวิธีอื่น ทำให้ส่วนราชการต้องใช้วิธีการจ้างเหมาบริการหรือจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราว ทำให้ตำแหน่งนักรการโรงไม่มีความมั่นคงปลอดภัยในหน้าที่การงาน ขาดขวัญกำลังใจ รวมทั้งอยู่ระหว่างการหาแนวทางแก้ไขปัญหาคูหาผู้หญิงที่ต้องทำงานด้านการบริการโรงอีกด้วย

(๑๑) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรหาแนวทางในการกระจายอาชีวศึกษาไปสู่พื้นที่รอบนอกที่ห่างไกลจากตัวเมือง โดยการขอใช้พื้นที่ของโรงเรียนสายสามัญในการจัดสอนอาชีวศึกษา เพื่อลดภาระงบประมาณในการสร้างวิทยาเขตของสถาบันการอาชีวศึกษา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบทวิศึกษา (โครงการการจัดการศึกษาเรียนร่วมหลักสูตรอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ นักเรียนสายสามัญ สำหรับนักเรียนหลักสูตรทวิศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและกรุงเทพฯ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

(๑๒) สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาควรส่งเสริมการศึกษาแบบทวิภาคีให้มากขึ้น โดยกำหนดแผนให้มีความชัดเจนและประสานความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ทราบข้อมูลจำนวนความต้องการบุคลากรด้านอาชีพ รวมทั้งมีการติดตามความต้องการแรงงานที่แท้จริง และมุ่งเน้นการผลิตนักศึกษาตามความต้องการของตลาดแรงงาน โดยเฉพาะความร่วมมือระบบทวิภาคีกับบริษัทที่รับผิดชอบการก่อสร้างโครงการระบบรางต่าง ๆ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีผลการดำเนินงานดังนี้

๑. การดำเนินงานปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีการประสานงานกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ ๕๒/๒๕๖๓ ลง

วันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสู่คุณภาพมาตรฐาน

๒. แผนการส่งเสริมการศึกษาแบบทวิภาคีให้มากขึ้น เป็นไปตามกรอบการโอนจัดสรรงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาอนุมัติ

๓. มีแบบสำรวจความต้องการกำลังคนด้านอาชีพสำหรับสถานประกอบการที่มีความประสงค์จะจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ร่วมกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

(๑๓) สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) นอกจากจะจัดทำตำราเรียนแล้ว ควรจัดทำสื่อการเรียนการสอนประเภทอื่น ๆ อาทิ PowerPoint และใบงาน สำหรับนักเรียนทั่วไป และนักเรียนที่เรียนเก่งให้กับครูผู้สอนด้วย นอกจากนี้ ควรมีการจัดทำวิดีโอสาธิตการสอนที่ดีที่สุด (Best Practice) ในแต่ละบทเรียน เพื่อให้ครูได้เรียนรู้วิธีการสอนที่ถูกต้อง เข้าใจจุดสำคัญในการสอนแต่ละบทเรียน รู้วิธีในการจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจอยากรู้ และในระยะถัดไป สสวท. ควรจัดให้มีการแข่งขันสาธิตการสอน เพื่อสรรหาการสอนที่ดีที่สุด (Best Practice) ในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับนำมาลงไปในฐานข้อมูลของ สสวท. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้ครูผู้สอนท่านอื่น ๆ ได้เรียนรู้จากครูที่มีทักษะการสอนที่ดีในวงกว้างต่อไป

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) อยู่ระหว่างการพัฒนาตัวอย่างการจัดการสอนรูปแบบออนไลน์ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูตามเนื้อหาในหนังสือเรียนและความรู้เสริมการเรียนรู้ โดยได้รวบรวมครูเก่งที่มีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้มารวมกันพัฒนาสื่อวีดิทัศน์ในรูปแบบของการสอนทั้งแบบออฟไลน์ ออนไลน์ บทเรียนออนไลน์ พรอมใบงาน ที่จะเผยแพร่ทาง YouTube และเว็บไซต์ สสวท. และจะจัดให้มีการส่งคลิปวิดีโอการสอนของครูที่มีความสนใจเข้าแข่งขันทางวิชาการ เพื่อเป็นตัวเลือกในการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความสนใจ ทั้งนี้ สสวท. ได้จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบเสมือนจริง (VR Tour) ผ่าน แอปพลิเคชันต่าง ๆ สื่อดิจิทัลแสดงผลเสมือนจริงเสริมการเรียนรู้ (AR) รวมทั้งสิ้นกว่า ๔๕๐ รายการ เพื่อใช้ประกอบการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี ทุกระดับชั้น เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

(๑๔) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๙ ว่าด้วยเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งกำหนดให้มีกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรพิจารณำเงินในส่วนนี้มาประกอบการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระงบประมาณของรัฐ และควรตั้งงบประมาณเกี่ยวกับการสอนวิทยาศาสตร์ให้กับเด็กนักเรียนเพิ่มมากขึ้น เนื่องจากงบประมาณในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ นี้ได้ตั้งงบประมาณไว้จำนวนไม่มาก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ได้ดำเนินการจัดทำงาน/โครงการ/แผนงาน ภายใต้แผนปฏิบัติการประจำปีตามกรอบงบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อรองรับการศึกษาเข้าสู่ศตวรรษที่ ๒๑ ที่เน้นความสำคัญของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อพัฒนาการศึกษา โดยมุ่งหวังให้กองทุนเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการจัดการ

ศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้ทั่วถึง เทาเทียม และมีคุณภาพทั่วประเทศ และอยู่ระหว่างการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาร่วมสนับสนุนการดำเนินงานของ สสวท. ในพันธกิจที่เกี่ยวข้องกัน

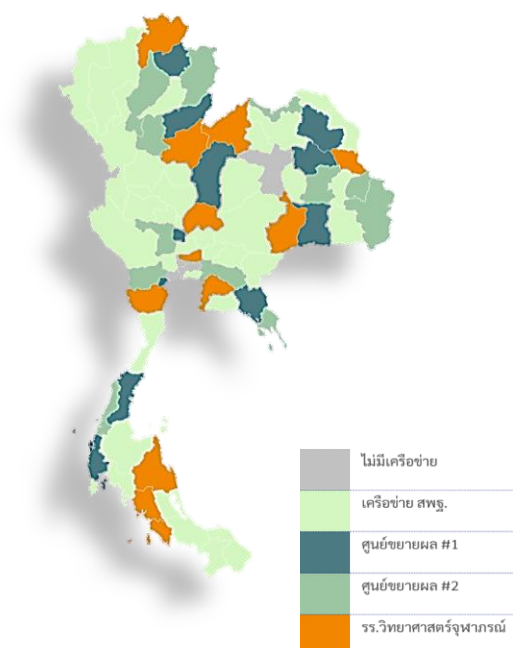
นอกจากนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณดำเนินการจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เป็นหลัก โดยมีวัตถุประสงค์ในการนำเงินไปใช้ในสองส่วนคือ ส่วนหนึ่งใช้ในการบริหารจัดการกองทุน และงบประมาณส่วนใหญ่ใช้ในการให้ทุนสนับสนุนแก่บุคคล สถานศึกษา หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานภาคเอกชน เพื่อใช้ในการผลิต การวิจัย การพัฒนา การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ดังนั้น หาก สสวท. มีความประสงค์จะขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถทำได้โดยการขอรับการสนับสนุนทุนตามกระบวนการและขั้นตอนของกองทุนต่อไป

(๑๕) โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ซึ่งมีความเป็นเลิศในการเรียนการสอนด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ควรเป็นโรงเรียนแม่ข่ายในการสนับสนุน ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคนิคการเรียนการสอนให้แก่โรงเรียนในภูมิภาคต่าง ๆ รวมทั้งในชนบท

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

พันธกิจหนึ่งของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ คือ การเป็นต้นแบบด้านการจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ปัจจุบันโรงเรียนได้ดำเนินการเพื่อตอบสนองพันธกิจดังกล่าวผ่าน ๓ กิจกรรมหลัก ซึ่งครอบคลุม ๗๓ จังหวัดทั่วประเทศ (ยกเว้น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี สมุทรสาคร และขอนแก่น)

ปัจจุบัน โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ได้ดำเนินการโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑. โครงการพัฒนาผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนจุฬารณราชวิทยาลัย

๒. โครงการพัฒนาความรู้ทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี

ให้แก่ครูระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่จัดการเรียนการสอนนักเรียนห้องเรียนพิเศษวิทยาศาสตร์

๒.๑ พัฒนาความรู้ทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ปีละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๓-๔ วัน รวม ๓ ปีต่อเนื่อง ประมาณการงบประมาณ ๓๒๕,๐๐๐ บาท ต่อโรงเรียน

๒.๒ สนับสนุนงบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ตลอด ๓ ปี ประมาณการงบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ต่อโรงเรียน

๓. โครงการความร่วมมือกับโรงเรียนเครือข่ายในการขยายผลองค์ความรู้ทางวิชาการและวิธีการจัดการเรียนการสอนสู่โรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

๓.๑ ยกย่องมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดที่มีโรงเรียนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์เป็นโรงเรียนศูนย์ขยายผล

๓.๒ เสริมสร้างความร่วมมือด้านวิชาการร่วมกันระหว่างโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดกับโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

๓.๓ เพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ให้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดที่มีโรงเรียนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์เป็นศูนย์ขยายผล

จากการดำเนินการโครงการดังกล่าว ทำให้ขณะนี้โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์มีโรงเรียนในสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่อยู่ในโครงการความร่วมมือทางวิชาการดังกล่าวข้างต้น

จำนวน ๗๓ โรงเรียน กระจายอยู่ใน ๗๓ จังหวัดทั่วประเทศ อีกทั้งยังมีโรงเรียนเครือข่ายในจังหวัดภายใน โครงการขยายผลองค์ความรู้ทางวิชาการอีกจำนวน ๒๒๗ โรงเรียน

ดังนั้น เพื่อให้เกิดสังคมวิชาการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของโรงเรียนในโครงการต่าง ๆ ใน เครือข่าย โรงเรียนจึงได้จัดงาน “การประชุมวิชาการ : การจัดการเรียนการสอนด้านคณิตศาสตร์และ วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนในโรงเรียนเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการของโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ ” เมื่อวันที่ ๑๔-๑๕ กันยายน ๒๕๖๒

การประชุมดังกล่าว มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมทั้งสิ้น ๕๒๐ คน จาก ๖๓ โรงเรียน (โรงเรียนใน โครงการความร่วมมือ ๖๑ โรงเรียน โรงเรียนในโครงการ วมว. ๑ โรงเรียน และโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์) ในจำนวนนี้ เป็นผู้บริหาร ๔๓ คน ครูผู้สอน ๔๑๐ คน บุคลากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๗ คน และครูโรงเรียน มหิตลวิทยานุสรณ์ ๑๐๐ คน กิจกรรมสำคัญในงานประกอบด้วย

๑. การบรรยายพิเศษเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และ เทคโนโลยี โดย ดร.คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การบรรยายพิเศษเกี่ยวกับการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ผ่าน กระบวนการจัดการเรียนการสอนด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ โดย ดร. กฤษณพงศ์ กีรติกร ที่ปรึกษา คณะกรรมการโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์

๓. การนำเสนอผลงานภาพโปสเตอร์ของผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๑๓๕ ผลงาน แบ่งเป็น

- ผลงานโรงเรียนเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านการจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ของโรงเรียน จำนวน ๖๑ ผลงาน

- ผลงานของครูจากโรงเรียนในเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการ เกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน สื่อ หรือนวัตกรรมการสอน หรือการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน ด้านคณิตศาสตร์หรือคอมพิวเตอร์ และด้านวิทยาศาสตร์ จำนวน ๖๑ ผลงาน

- ผลงานของครูโรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน สื่อ หรือนวัตกรรมการสอน หรือการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียน สาขาวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาการคำนวณ เคมี ชีววิทยาและวิทยาศาสตร์สุขภาพ ฟิสิกส์ ศิลปศาสตร์ และภาษาต่างประเทศ จำนวน ๑๓ ผลงาน

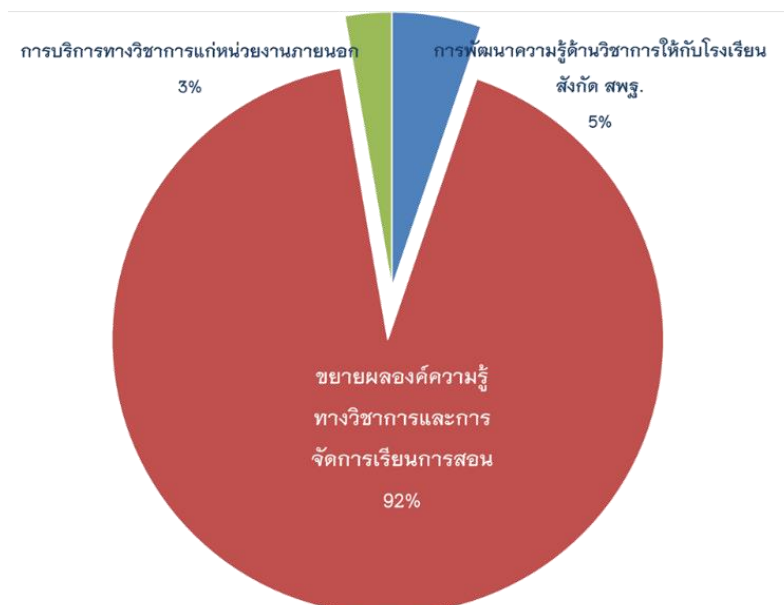
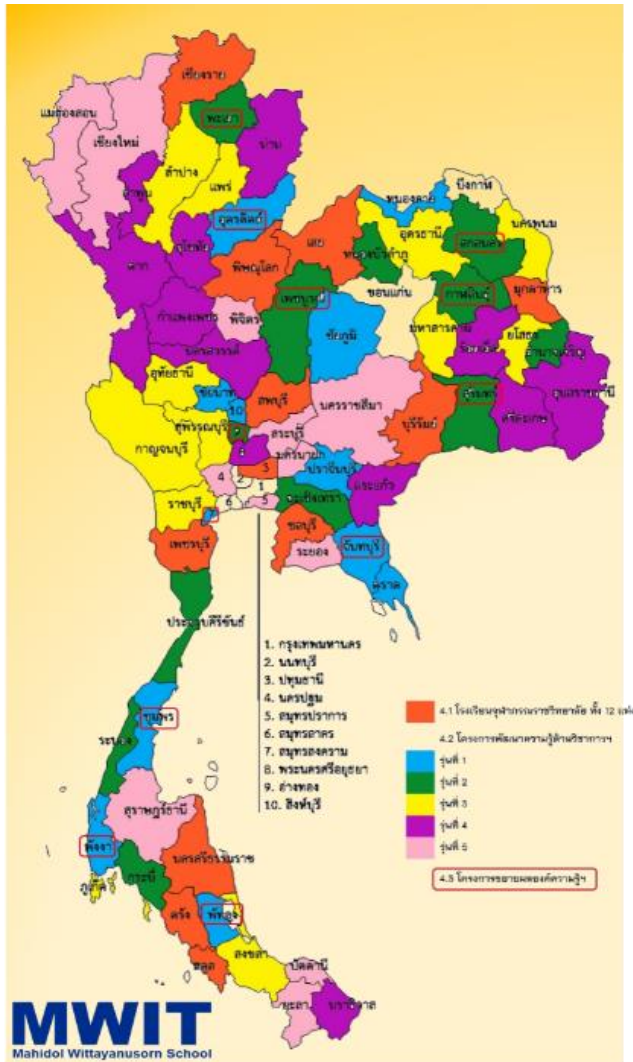
๔. การนำเสนอผลงานด้วยวาจา จำนวน ๓๕ ผลงาน ซึ่งเป็นผลงานเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน สื่อหรือนวัตกรรมการสอน หรือการประเมินการเรียนรู้ของนักเรียนด้านคณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ และคอมพิวเตอร์

แผนการดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ได้วางเป้าหมาย ที่จะขับเคลื่อนการศึกษาไทยโดยการสร้างโรงเรียนคู่แข่งทางวิชาการ ผ่านการให้บริการวิชาการ ดังนี้

๑. สร้างโรงเรียนที่เข้มแข็งทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอนของจังหวัด เพื่อเป็น ต้นแบบทางวิชาการและที่ปรึกษาให้แก่ครูในจังหวัด

๒. สร้างครูในจังหวัดให้เข้มแข็งทางวิชาการและจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนได้รับการ พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

๓. สร้างเด็กในจังหวัดให้เข้มแข็งเพื่อเป็นกำลังคนที่มีศักยภาพของประเทศชาติ

ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ

พัฒนาความรู้ทางวิชาการด้านคณิต-วิทย์
เทคโนโลยี อื่น ๆ เฉลี่ยคนละ > 30 ชม./ปี

งบประมาณจัดซื้ออุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางคณิต-วิทย์
และเทคโนโลยี

ลงพื้นที่ ตรวจเยี่ยม ติดตาม ปรัชญาหรือ
และผ่านระบบ Teleconference

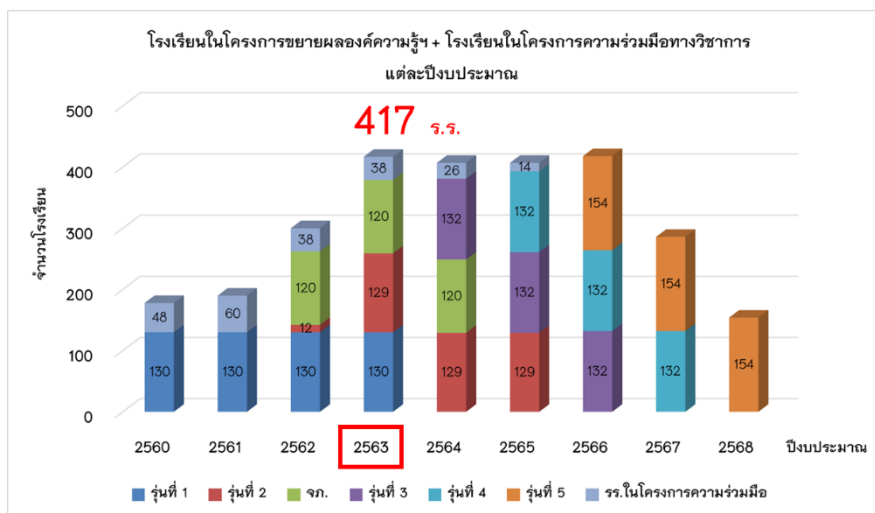
การประชุมวิชาการระดับชาติ
เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน

ผู้ประเมินภายนอกประเมินผลโครงการ

พี่เลี้ยงให้คำปรึกษา

MWIT+ร.ร. ศูนย์รุ่นพี่ อบรมครู

ร.ร. ศูนย์ รุ่นน้อง ใน 4 สาขาวิชา คณิต
เคมี ชีว ฟิสิกส์ เพื่อเป็นวิทยากรอบรมครู
ร.ร. เครือข่าย ปีละ 2 ครั้ง 3 ปีต่อเนื่อง

ร.ร. ศูนย์ฯ ในแต่ละจังหวัด อบรมครู

ร.ร. เครือข่ายในจังหวัด จำนวน 10 ร.ร. ปีละ
2 ครั้ง 3 ปีต่อเนื่อง

สนับสนุนงบประมาณ จัดซื้อ ซ่อม

บำรุง อุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์
คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี 3 ปีต่อเนื่อง
ให้กับ ร.ร.ศูนย์ฯ (1.5 ล้านบาท/ร.ร.) และ ร.ร.
เครือข่าย (4.5 แสนบาท/ร.ร.)

(๑๖) สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ควรให้มีการตรวจสอบในเรื่องหลักสูตรของครู โดยต้องสร้างกระบวนการผลิตครูให้มีความเข้มแข็ง และควรมีวิธีการสอบใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ที่ทำให้ครูมีจิตวิญญาณแห่งความเป็นครูมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ดำเนินการรับรองปริญญาทางการศึกษา ตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา เพื่อกำกับดูแลและตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรการผลิตครูให้บัณฑิตมีความรู้และประสบการณ์ตามมาตรฐานวิชาชีพครู ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา ได้มีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานบัณฑิต โดยกำหนดให้บัณฑิตและผู้ประสงค์ที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูต้องเข้ารับการทดสอบเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตามประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการทดสอบและประเมินสมรรถนะทางวิชาชีพครู พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้บัณฑิตและผู้ประสงค์ที่จะขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่ผ่านการทดสอบถือได้ว่ามีสมรรถนะทางวิชาชีพครูตามมาตรฐานวิชาชีพครูของคุรุสภา

(๑๗) สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการทดสอบให้สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาประชากร เช่น หากต้องการพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษให้กับประชากร ควรจัดทดสอบทักษะการฟังและการพูดด้วย หากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

เปลี่ยนวิธีการทดสอบจะทำให้หน่วยงานต่าง ๆ ในระบบการศึกษา ปรับเปลี่ยนวิธีการสอน และการเรียนรู้ตามโดยอัตโนมัติ นอกจากนี้ สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ ยังควรปรับปรุงแบบการทดสอบให้มุ่งเน้นไปที่ทักษะการคิดวิเคราะห์และทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้ให้สอดคล้องกับข้อสอบการประเมินผลนานาชาติ (PISA) เพื่อจูงใจให้โรงเรียน และการจัดทำตำราเรียนเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งจะทำให้ระดับผลการประเมิน PISA ปรับตัวสูงขึ้นตามลำดับ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ

สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) ดำเนินการจัดการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ป.๖ วิชาภาษาไทย ด้วยรูปแบบข้อสอบอัตนัย จำนวน ๒ ข้อ คือ (๑) เขียนเรื่องจากภาพ โดยประเมินความสามารถในการนำเสนอความคิดสำคัญ การเชื่อมโยงความคิดออกมาในรูปแบบของการเขียน และ (๒) สรุปใจความสำคัญของบทอ่าน โดยผู้เข้าสอบต้องอ่านบทอ่านที่กำหนดให้แล้วเรียงลำดับความคิด เชื่อมโยงความคิดและนำเสนอความคิดโดยใช้ภาษาของตนเองได้โดยสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ วัตถุประสงค์ของแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา นโยบายของรัฐบาล แผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และ (๑) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ ระดับประถมศึกษา มุ่งคำนึงถึงพหุปัญญาของผู้เรียนรายบุคคลที่หลากหลายตามศักยภาพ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ สทศ. มีรายละเอียดดังนี้ ข้อ ๒ เรียนภาษาไทย เน้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้วิชาอื่น ข้อ ๖ จัดการเรียนรู้การสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดแบบมีเหตุผลและเป็นขั้นตอน (Coding) และ (๒) ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ ข้อ ๒ การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคง ส่งเสริมให้ใช้ภาษาท้องถิ่นร่วมกับภาษาไทยเป็นสื่อจัดการเรียนการสอนในพื้นที่ที่ใช้ภาษาอย่างหลากหลาย เพื่อวางรากฐานให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีทักษะการสื่อสารและใช้ภาษาที่สามในการต่อยอดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔ สทศ.มีแผนการดำเนินงานและโครงการที่สำคัญ ดังนี้

(๑) การปรับเปลี่ยนระบบการทดสอบและการประเมินผลทางการศึกษาสู่ศตวรรษที่ ๒๑ โครงการศึกษาวิเคราะห์แนวทางการวัดและประเมินผลสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น โครงการวัดและประเมินผลความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาอังกฤษ และ (๒) การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ โครงการพัฒนาระบบการทดสอบทางการศึกษาแบบดิจิทัล (National Digital Testing Platform)

(๑๘) สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบการตรวจประเมินโรงเรียนโดยลดทอนการตรวจเอกสารให้เหลือน้อยลงที่สุดและให้ความสำคัญกับการดูแลโครงสร้างพื้นฐานของห้องเรียน จำนวนชั่วโมงที่ครูจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน คุณภาพการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครู-นักเรียน นักเรียน-นักเรียน ในห้องเรียน ความรับผิดชอบในการฝึกฝน ค้นคว้าต่อยอดของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ของนักเรียน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้ดำเนินการตามนโยบายการปฏิรูประบบการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการปฏิรูปในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อลดภาระการประเมินที่ยู่ยากกับสถานศึกษา ลดการจัดทำเอกสารปรับกระบวนการที่สร้างภาระและปรับมาตรฐานผู้ประเมิน รายละเอียดดังนี้

๑. ปรับจำนวนตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่สะท้อนคุณภาพ โดยสถานศึกษาสามารถออกแบบตัวชี้วัดการประเมินคุณภาพภายในได้เองภายใต้กรอบมาตรฐานการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาเป็นการแก้ปัญหาเรื่องการใช้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ (one size fits all)

๒. ลดภาระการประเมินที่ยู่ยากกับสถานศึกษา โดย สมศ. จะดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกตามกรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกที่มีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยเน้นการประเมินเชิงคุณภาพ เน้นข้อมูลเชิงประจักษ์ตามที่สถานศึกษาปฏิบัติจริง

๓. ลดการจัดทำเอกสารเพื่อการประเมิน โดยใช้ระบบเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานได้พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. หรือ Automated QA เข้ามาสนับสนุนการประเมินคุณภาพภายนอกตั้งแต่การจัดส่งรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลการประกันคุณภาพภายในจากหน่วยงานต้นสังกัด การประเมินคุณภาพภายนอก การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอก การประเมินผู้ประเมินภายนอกผ่านระบบ QC๑๐๐ เป็นต้น

๔. ปรับปรุงกระบวนการประเมินที่สร้างภาระแก่สถานศึกษา โดยการกำหนดรูปแบบการลงพื้นที่ที่จะประเมินและวิเคราะห์จากรายงานประเมินตนเอง และกำหนดจำนวนวันประเมินจากความพร้อมและความครบถ้วนของข้อมูลจากรายงานประเมินตนเองของสถานศึกษา โดยกำหนดรูปแบบการประเมินเป็น ๓ แบบ ได้แก่ ไม่ต้องลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม (non – visit) ตรวจเยี่ยมบางส่วน (partial-visit) และ ตรวจเยี่ยมเต็มรูปแบบ (full - visit)

นอกจากนี้ การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินเพื่อพัฒนา ไม่ได้ตัดสินผ่านหรือไม่ผ่าน แต่มุ่งเน้นในการให้ข้อเสนอแนะแก่สถานศึกษาเพื่อนำไปใช้พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา รวมถึง การแนะนำให้หน่วยงานต้นสังกัดส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาในการพัฒนาสถานศึกษาทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุครุภัณฑ์ อุปกรณ์การศึกษาที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา เป็นต้น

๓.๑๙ กระทรวงสาธารณสุข

(๑) กรณีปัญหาความแออัดของโรงพยาบาลรัฐในเขตเมือง โดยเฉพาะโรงพยาบาลศูนย์ประจำจังหวัดจะพบปัญหาในเรื่องของที่จอดรถของโรงพยาบาลที่ไม่เพียงพอเพราะข้าราชการและพนักงานเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลจำเป็น ต้องใช้พื้นที่จอดรถของโรงพยาบาลจำนวนมาก ซึ่งทำให้ไม่มีพื้นที่จอดรถสำหรับผู้ป่วยที่มาใช้บริการ นอกจากนี้ กรณีของผู้ป่วยสูงอายุหรือผู้ป่วยที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ซึ่งจะต้อง มีผู้ช่วยดูแลอย่างน้อย ๒ คน คนหนึ่งขับรถและวนหาที่จอดรถ ส่วนอีกคนต้องช่วยเหลือดูแล ผู้ป่วยยังทำให้โรงพยาบาลแออัดมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุข ควรวางแผนขยายพื้นที่เพื่อลดความแออัดและแก้ปัญหาพื้นที่จอดรถมีไม่เพียงพอซึ่งจำเป็นต้องคำนึงถึงพื้นที่จอดรถในการก่อสร้างหรือขยายโรงพยาบาล โดยอาจหาพื้นที่ราชพัสดุใกล้เคียงที่หน่วยราชการอื่นเป็นผู้ดูแลพื้นที่อยู่ เพื่อขอใช้พื้นที่ดังกล่าว และให้หน่วยราชการที่อยู่ในพื้นที่ดังกล่าว

ย้ายไปใช้ที่ดินแปลงอื่นแทน โดยรัฐบาลสนับสนุนงบประมาณให้ย้ายพื้นที่ไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์และคุ้มค่ามากกว่าการย้ายโรงพยาบาลไปพื้นที่อื่น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการเพื่อลดความแออัดและแก้ปัญหาพื้นที่จอตลอดมีไม่เพียงพอ โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. โรงพยาบาลที่ประสบปัญหาพื้นที่จอตลอดสำหรับมาใช้บริการ (ผู้ป่วย/ญาติ/เจ้าหน้าที่) โดยให้กองแบบแผนพิจารณาความพร้อมของสถานที่และแบบแปลน ให้ตรงกับความต้องการของแต่ละโรงพยาบาล รวมถึงให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร (อาคารในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร คิดจากพื้นที่อาคารทุกๆ ๑๒๐ ตร.ม.ต้องมีที่จอดรถ ๑ คัน พื้นที่ต่างจังหวัด อาคารทุกๆ ๒๔๐ ตร.ม.ต้องมีที่จอดรถ ๑ คัน) เสนอผู้บริหารพิจารณาตั้งแต่ระดับจังหวัด เขตสุขภาพและระดับกระทรวงสาธารณสุข พิจารณาจัดลำดับความสำคัญ และเสนอสำนักงานงบประมาณพิจารณา

๒. กระทรวงสาธารณสุขได้เปิดโอกาสให้เอกชนมาลงทุนสร้างที่จอดรถและจัดสรรผลประโยชน์กับโรงพยาบาล ตามแนวทางปฏิบัติสำหรับการดำเนินงานโครงการให้เอกชนร่วมลงทุนด้านสุขภาพของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

กรมการแพทย์

กรุงเทพมหานครมีประชากรหนาแน่นทั้งประชากรในกรุงเทพฯ และผู้อาศัยที่มาจากต่างจังหวัด ทำให้ผู้อาศัยในกรุงเทพฯ โดยเฉพาะพื้นที่รอบนอกกรุงเทพฯ ไม่สามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้ ผู้ป่วยเรื้อรังและสูงอายุที่เป็นผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน การจัดบริการต้องมีระบบบริหารจัดการที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน มิฉะนั้นจะเป็นปัญหาในการบริการสาธารณสุขได้ในอนาคตทั้งด้านงบประมาณและการเข้าถึงบริการของผู้ป่วยเองรวมถึงผู้ป่วยฉุกเฉินปัญหาการจราจรที่คับคั่ง ติดขัดเดินทางไม่สะดวกทำให้ประชาชนเข้าถึงบริการได้ยาก ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจึงมีนโยบายในการปรับปรุงการบริการประชาชนให้ดีขึ้นทั้งคุณภาพ เวลา ความสะดวกสบาย และความครอบคลุม จึงได้มีนโยบายขยายบริการในพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งไม่มีโรงพยาบาลระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิในรัศมี ๑๐ กม. ประชาชนเข้าถึงบริการภาครัฐค่อนข้างลำบากเมื่อมีการเจ็บป่วย ประชาชนจำนวนมากยังต้องไปใช้บริการของโรงพยาบาลเอกชนซึ่งอยู่ใกล้กว่า โดยดำเนินการ ดังนี้

๑. เพิ่มโรงพยาบาลทั่วไปโดยอาศัยเครือข่ายจากโรงพยาบาลขนาดใหญ่ เช่น โรงพยาบาลทั่วไปและอุบัติเหตุ (โรงพยาบาลราชวิถี ตาบลดประชาธิปไตย อำเภอดัญบุรี จังหวัดปทุมธานี) โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี คู่มือเกล้า (โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี แขวงแสนแสบ เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ) เป็นต้น โดยจัดให้มีการกระจายไปยังพื้นที่ ๔ มุมเมือง เพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการ และเบิกจ่ายได้ตามสิทธิ

๒. เพิ่มโรงพยาบาลในกรุงเทพมหานครในพื้นที่ที่เข้าถึงบริการได้ยาก ให้เป็นรูปแบบ Health Complex ที่มีทั้งบริการรักษาส่งเสริมสุขภาพกายและจิตและจัดตั้งโรงพยาบาลที่เป็นความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น โรงงานยาสูบ การรถไฟแห่งประเทศไทย การท่าเรือแห่งประเทศไทย เป็นต้น

๓. ปัจจุบันกรมการแพทย์อยู่ระหว่างดำเนินการจัดตั้งโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์กระทรวงสาธารณสุข MOPH Medical Complex (Public – Private Partnership) โรงพยาบาลต้นแบบ PPP

ด้านการสาธารณสุขแห่งแรกของประเทศไทย ผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ เป็นศูนย์การแพทย์ต้นแบบการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (PPP) แห่งแรก เกิดความสะดวกและการเข้าถึงบริการเพิ่มขึ้น การให้บริการสุขภาพได้มาตรฐานและมีคุณภาพ มีศูนย์วิชาการด้านการแพทย์ การเรียนการสอนและการศึกษาวิจัย และบุคลากรสาธารณสุขมีรายได้เพิ่มขึ้น เพื่อการให้บริการประชาชนให้ดีขึ้นทั้งคุณภาพ เวลา ความสะดวกสบาย และสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างครอบคลุม มีโรงพยาบาลที่สามารถดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถลดความแออัดรวมถึงเป็นจุดรับส่งต่อบริเวณใกล้เคียง

๔. การแก้ไขปัญหาในเรื่องของที่จอดรถไม่เพียงพอของโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์ในปัจจุบันที่มีพื้นที่อยู่ในเขตเมือง อาทิ

๔.๑ โรงพยาบาลราชวิถีมีแผนจะทำโครงการ PPP จัดทำอาคารเอนกประสงค์และมีพื้นที่จอดรถ ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินการหาบริษัทเอกชนเพื่อทำการลงทุนร่วมต่อไป

๔.๒ สถาบันมะเร็งแห่งชาติซึ่งมีพื้นที่ขนาดจำกัดได้ดำเนินการบริหารจัดการ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ป่วยและญาติ มารับบริการด้วยการขนส่งสาธารณะ หรือในกรณีเดินทางมาด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลให้มาจอดรับ – ส่ง ผู้ป่วยได้เท่านั้น โดยแนะนำให้จอดรถในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น จอดในที่จอดรถของ BTS เป็นต้น ทั้งนี้ สถาบันมะเร็งแห่งชาติได้ประสานงานกับกองพันสารวัตรทหารที่ ๑๑ เพื่อขอความอนุเคราะห์ที่จอดรถให้เจ้าหน้าที่และผู้รับบริการประมาณ ๔๐ คัน และในส่วนของแผนการดำเนินงานในอนาคตสถาบันมะเร็งแห่งชาติวางแผนก่อสร้างอาคารใหม่ เพื่อทดแทนอาคารเดิมที่มีอายุใช้งานมากกว่า ๕๐ ปี โดยจะเพิ่มพื้นที่จอดรถให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถรองรับได้ทั้งผู้รับบริการและเจ้าหน้าที่

(๒) กระทรวงสาธารณสุข ควรควบคุมดูแลคำรักษาพยาบาลทั้งโรงพยาบาลรัฐและเอกชน เช่น การประกาศค่ายา ค่ารักษาพยาบาล รวมทั้งข้อมูลอื่นๆ ของโรงพยาบาลที่มีผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายของประชาชน โดยเฉพาะควบคุมค่ายาของโรงพยาบาลเอกชนให้มีความสมเหตุสมผล และนำขึ้นเว็บไซต์ เผยแพร่ทางสาธารณะให้ประชาชนรับทราบ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้มีการควบคุม กำกับ ให้โรงพยาบาลเอกชนแสดงอัตราค่าบริการ ค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่นที่เกี่ยวข้องและสิทธิของผู้ป่วยไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลนั้นและตามสิทธิของผู้ป่วย ผู้ป่วยมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลที่เป็นจริงและเพียงพอเกี่ยวกับการรักษา เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถเลือกตัดสินใจในการยินยอมหรือไม่ยินยอมรับการรักษา ดังนั้น ผู้ป่วยสามารถสอบถามค่ายา ค่ารักษาและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการรักษาจากโรงพยาบาลได้ โรงพยาบาลจะเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่แสดงไว้ไม่ได้ และต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้โดยมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสถานพยาบาล พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสถานพยาบาล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๙

- มาตรา ๓๒ (๓) ผู้รับอนุญาตต้องแสดงอัตราค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าบริการทางการแพทย์ ค่าบริการอื่นและสิทธิของผู้ป่วยที่สถานพยาบาลต้องแสดงตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง การแสดงรายละเอียดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

- มาตรา ๓๓ รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจประกาศกำหนดชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วย ผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓) ผู้รับอนุญาตจะเรียกเก็บหรือยินยอมให้มีการเรียกเก็บค่ารักษาพยาบาล ค่ายาและเวชภัณฑ์ค่าบริการทางการแพทย์ หรือค่าบริการอื่นเกินอัตราที่แสดงไว้ไม่ได้ และต้องให้บริการแก่ผู้ป่วยตามสิทธิที่ได้แสดงไว้

- มาตรา ๕๙ ผู้รับอนุญาตผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

- มาตรา ๖๒ ผู้รับอนุญาตผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๒. ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชนิดหรือประเภทของการรักษาพยาบาลยาและเวชภัณฑ์การบริการ ทางแพทย์หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาล และสิทธิของผู้ป่วยซึ่งผู้รับอนุญาตจะต้องแสดงตามมาตรา ๓๒ (๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๔ ผู้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานพยาบาล ต้องแสดงรายละเอียดของอัตราค่ารักษาพยาบาล ยาและเวชภัณฑ์ การบริการทางการแพทย์ หรือการบริการอื่นของสถานพยาบาลตามบริการที่จัดให้มีของสถานพยาบาลตามมาตรา ๓๒ (๓) ไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย ณ สถานพยาบาลนั้น รายละเอียดให้เป็นไปตามการจัดทำบัญชีแนบท้าย ทั้งนี้ การจัดทำบัญชีแนบท้ายให้เป็นไปตามข้อจำกัดของสถานพยาบาล และศักยภาพของสถานพยาบาลนั้นๆ

(๓) การให้บริการของโรงพยาบาลของรัฐในส่วนภูมิภาค ควรจะมีจิตบริการ (Service Mind) ให้มากกว่านี้ บุคลากรควรมีอัธยาศัยในการตอบข้อซักถามให้แก่ผู้ป่วยที่มาใช้บริการด้วยความสุภาพ และเอาใจใส่จะช่วยลดความตึงเครียดระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

บุคลากรในหน่วยงานของโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ยึดถือหลักการให้บริการที่ดีต่อทุกคนที่มาใช้บริการด้วยจิตบริการ (Service Mind) มีความกระตือรือร้นต่อการให้บริการต้อนรับด้วยไมตรีจิตที่ดี เช่น การอำนวยความสะดวก การช่วยเหลือ การให้ข้อมูลเรื่องการบริการมีความชัดเจน ทั้งนี้ ผลการประเมินระดับความพึงพอใจผู้รับบริการประเภทผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของโรงพยาบาลศูนย์/โรงพยาบาลทั่วไป จำแนกตามเขตสุขภาพ ในประเด็นความพึงพอใจภาพรวม (ผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยใน) พบว่ามีความพึงพอใจโดยรวมทุกด้าน ร้อยละ ๘๒.๘๓ (ที่มา : สำนักวิชาการสาธารณสุข ๒๕๖๒)

กรมการแพทย์

กรมการแพทย์ได้กำหนดให้ปลูกฝังค่านิยม "MOPHDMS" ของกรมการแพทย์กับบุคลากรทุกระดับของทุกหน่วยงานในสังกัดของกรมการแพทย์ ภายใต้การกำกับดูแลของหัวหน้าฝ่าย รองผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ เพื่อให้บุคลากรแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้อย่างสม่ำเสมอทั่วทั้งองค์กร และเป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างทั่วทั้งองค์กร อันก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการสร้างสรรค์ผลงานและ

นวัตกรรมใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ประชาชนได้รับการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ และมาตรฐานทางวิชาชีพอย่างเสมอภาคต่อไป ดังนี้

- M : Mastery เป็นนายตนเอง = หมั่นฝึกฝนตนเองให้มีศักยภาพ ยึดมั่นในความถูกต้อง มีวินัย ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบบนพื้นฐานของการมีสำนึกรับผิดชอบคุณธรรม และจริยธรรม

- O : Originality สร้างสรรค์สิ่งใหม่ = สร้างสรรค์นวัตกรรม/สิ่งใหม่ๆ ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบสุขภาพ

- P : People Centered ใส่ใจประชาชน = ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางในการทำงาน เพื่อประโยชน์อันดีแก่ประชาชน โดยใช้หลัก "เข้าใจ เข้าถึง พึ่งได้" (รวมถึง "การมีจิตบริการ (Service Mind)")

- H : Humility ถ่อมตนอ่อนน้อม = มีสัมมาคารวะ มีน้ำใจ ให้อภัย รับฟังความคิดเห็น เสียสละ เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

- D : Determination For The Nation พร้อมนำระดับชาติ = กำหนดทิศทางการแพทย์ ที่สมคุณค่าของประเทศ

- M : Moving Together สามารถไปด้วยกัน = พัฒนาเพื่อยกระดับการแพทย์ของประเทศ ให้มีความเสมอภาค

- S : Specialist มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ = รู้ลึก รู้จริง เป็นเลิศด้านการแพทย์เฉพาะทางโดยมี ตัวชี้วัดผลลัพธ์จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมองค์กร ดังนี้

- Mastery : ผลการประเมิน ITA สูงขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา

- Originality : จำนวนนวัตกรรมในการบริการที่เพิ่มขึ้น

- People : ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการแยกตามโรงพยาบาลและภาพรวมของกรมสูงกว่าร้อยละ ๘๕

- Humanity : จำนวนโครงการจิตอาสาภาพรวมของกรม

- Determination for the Nation : รายงานผลการสำรวจ Burden of Disease

- Moving Together : PA ผู้บริหารผ่านทุกตัว

- Specialist : จำนวนผลงานวิจัยทางการแพทย์ที่นำไปใช้ประโยชน์

กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิตได้มีค่านิยมสำหรับการบริการประชาชน โดยมีหัวใจบริการ และอบรมเจ้าหน้าที่ในการให้บริการประชาชนด้วยการมีจิตใจพร้อมให้บริการและมีจิตสาธารณะในการตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ดูแลเอาใจใส่ผู้มารับบริการด้วยความสุภาพและเป็นมิตร ซึ่งจากข้อร้องเรียนในการให้บริการรอบ ๖ เดือน (๑ ต.ค. ๖๒ - ๓๑ มี.ค. ๖๓) ประเด็นคุณภาพการให้บริการ จำนวน ๑๕๒ เรื่อง โดยส่วนใหญ่มีระดับความรุนแรงระดับ ๑ คือ ผู้รับบริการเกิดความไม่พึงพอใจ เป็นข้อร้องเรียนทั่วไปมากที่สุดสามารถดำเนินการตอบสนองได้ภายใน ๑๕ วันจนเรื่องยุติ อย่างไรก็ตามข้อร้องเรียนในรอบ ๖ เดือนที่ผ่านมาคิดเป็นร้อยละ ๑๘.๐๒ ของเรื่องที่ได้รับได้ทั้งหมด และน้อยกว่าค่าชมเชยที่ได้รับถึง ๓.๘ เท่า ถือว่าหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิตดำเนินการอยู่ในเกณฑ์ที่ดี โดยปัจจุบันมีนโยบายปรับโฉมหน่วยบริการจิตเวชให้มีความเป็นมิตร และรองรับประเทศไทยยุค ๔.๐ เน้นการพัฒนา/ปรับภาพลักษณ์โรงพยาบาลจิตเวช ให้มีลักษณะเป็นมิตรกับผู้ป่วย ให้บริการอย่างรวดเร็วและครบวงจรด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย ตั้งแต่การปรับระบบการรอคิวออนไลน์เพื่อลดระยะเวลาการรอคอย จัดมุมผ่อนคลายระหว่างรอรับบริการ การใช้หุ่นยนต์ในการจัดยาและเก็บยาเพื่อความ

แม่นยำ การส่งต่อผู้ป่วยด้วยระบบออนไลน์ ปรับชุดผู้ป่วยให้เป็นสีเขียวกับเจ้าหน้าที่เพื่อความรู้สึกกลมกลืน และลดการตีตราผู้ป่วย (Stigma) ตลอดจนปรับปรุงสภาพแวดล้อมทั้งในและบริเวณโดยรอบโรงพยาบาลให้สอดคล้องกับนโยบายโรงพยาบาลสีเขียว (Green & Clean Hospital) ของกระทรวงสาธารณสุข

(๔) กระทรวงสาธารณสุข ควรนำเทคโนโลยี เช่น Chat Bot (โปรแกรมสนทนาอัตโนมัติ) มาเป็นสื่อในการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสุขภาพ โรคภัยไข้เจ็บ โดยให้คำแนะนำและตอบคำถามเกี่ยวกับโรคหรือสุขภาพที่ไม่สลับซับซ้อนให้แก่ประชาชนทราบ เพื่อลดการเข้ารักษาที่โรงพยาบาลโดยไม่จำเป็น และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้สาธารณะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพที่ถูกต้อง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านสุขภาพเพื่อการส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรคเผยแพร่ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนโดยเสนอผ่านช่องทาง เช่น ทาง Facebook และ Website ของแต่ละหน่วยบริการ Line สายด่วน Hotline และแอปพลิเคชันต่างๆ เพื่อตอบปัญหาสุขภาพ ให้คำปรึกษาทางด้านสุขภาพ และข้อสงสัยในการรับบริการ ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพ มีเนื้อหาครอบคลุมเรื่องสุขภาพ ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยผู้สูงอายุ ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนสามารถใช้บริการ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัด

กรมการแพทย์

ปัจจุบันกรมการแพทย์ โดยสำนักดิจิทัลการแพทย์ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. นำระบบ vdo conference มาใช้ในการประชุมทางไกลทั้งภายในและภายนอกองค์กร
๒. หน่วยบริการสังกัดกรม นำ line official มาใช้ในการทำ tele OPD สำหรับผู้ป่วยนัดบริการรักษาผู้ป่วยผ่าน chat และ vdo call
๓. อยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนาและอยู่ระหว่างทดสอบระบบการปรึกษาการแพทย์ทางไกล "DMS Telemedicine Application" for iOS & Android โดยมี Key Features ดังนี้
 - ผู้ป่วยสามารถ Download DMS Telemedicine App ได้ทั้งจาก Play Store & App Store เพื่อขออนุญาตหมาย และทำการรับบริการผ่านทาง Tele Consult
 - เจ้าหน้าที่ของสถาบัน/โรงพยาบาล ของกรมการแพทย์ สามารถใช้ระบบ Web Application เพื่อบริหารจัดการระบบหลังบ้านได้
 - เชื่อมโยงการทำงาน ในส่วนของ Authentication ผ่านทาง AD ของกรมการแพทย์
 - เชื่อมโยงการทำงาน และ Officer Profile กับระบบ DMS HRIS
 - รองรับการแจ้ง Request จากผู้ป่วยเพื่อขอ Tele Consult & Tele Med ได้ โดยเฉพาะกรณีผู้ป่วยเฝ้ารักษาต่อเนื่อง
 - รองรับการดูข้อมูล PHR ซึ่งแสดงข้อมูลประวัติการตรวจรักษาของผู้ป่วย จากฐานข้อมูลระบบโรงพยาบาล (HIS) และ ภาพ PACS จากโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์
 - สามารถบันทึกภาพ วิดีโอ และแชร์เอกสาร ที่เกี่ยวข้องในการ Consult
 - สามารถดูประวัติการ Tele Consult & Tele Medicine และสามารถดู Content ภาพ วิดีโอ และเอกสารแชร์ย้อนหลังได้

- สามารถบันทึกข้อมูลการส่งยา ไปให้กับผู้ป่วยทางไปรษณีย์ได้
- ผู้ป่วยสามารถติดตามข้อมูลการส่งยาจาก สถาบัน/โรงพยาบาล
- สามารถออกรายงานสรุปผลสถิติการเข้าใช้ห้องประชุม แยกตาม Organization Unit

ของกรมการแพทย์ได้

- รองรับ พ.ร.บ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA)
- มีมาตรฐานด้านความปลอดภัยให้สอดคล้องกับกฎความปลอดภัยของ HIPAA
- สามารถเข้าใช้บริการได้ทุกโรงพยาบาล
- มีข้อมูล Personal health record ที่ผู้ป่วยเป็นเจ้าของข้อมูล
- ข้อมูลจะเชื่อมโยงได้หากมีการกำหนดมาตรฐานการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพ หรือใช้ระบบเดียวกัน
- มีระบบการแจ้งเตือนการนัด
- มีระบบติดตามยาทางไปรษณีย์
- มีระบบความปลอดภัย และยืนยันตัวตนของผู้ป่วย และผู้ป่วยของโรงพยาบาลในสังกัด

กรมการแพทย์ รหัสเข้าใช้งานส่วนตัว รวมทั้งรักษาความลับของรหัสของตนเอง

๔. ใช้ facebook live เป็นช่องทางในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์การบริการรักษาของกรมฯ

๕. มีระบบ teleconsult เพื่อปรึกษาหารือระหว่างแพทย์ในการรักษาเฉพาะทาง เช่น teleneuro, teleskin, telepatho

๖. มีการพัฒนา mobile application เพื่ออำนวยความสะดวกผู้ป่วย เช่น โปรแกรมสบายดี บอท พัฒนาเพื่อรองรับผู้ป่วยโควิด, NCI easy รองรับผู้ป่วยมะเร็ง เป็นต้น

กรมควบคุมโรค

จากผลการประเมินการรับรู้ของประชาชนกลุ่มเป้าหมายของกรมควบคุมโรค ๕ ปี ย้อนหลัง พบว่าสื่อที่เป็นดิจิทัลมีเดีย มีอัตราการเติบโตของผู้บริโภคอย่างก้าวกระโดดทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท ดังนั้น กรมควบคุมโรคจึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการสื่อสารผ่านช่องทางดังกล่าว โดยได้มีการดำเนินการผ่านสื่อ เช่น

๑. การสื่อสารข้อมูลเรื่องโรคผ่านทางใช้ Facebook ในการ live และ Fanpage ที่เกี่ยวข้อง และ Fanpage ที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

๒. การจัดทำช่อง Youtube Channel เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเรื่องโรคฯ (DDC Channel : กรมควบคุมโรคแชนแนล)

๓. การสื่อสารผ่านทาง Line Group ต่างๆ และ Line Official account กรมควบคุมโรค

๔. การสื่อสารข้อมูลเรื่องโรคฯผ่านทาง Application กดดูรู้โรค (Application ของกรมควบคุมโรค)

๕. การสื่อสารข้อมูลเรื่องโรคฯผ่านทางเว็บไซต์หลักของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. การสื่อสารข้อมูลเรื่องโรคฯผ่านทางเว็บที่เป็นที่นิยมของกลุ่มเป้าหมาย

๗. การสื่อสารข้อมูลเรื่องโรคฯผ่านทาง Banner บน Google และเครือข่ายพันธมิตร Google

๘. การดำเนินการเฝ้าระวัง ตอบโต้ และบริการข้อมูลข่าวสารความรู้ เรื่องโรคในเว็บบอร์ดต่างๆ โดยจัดทำเป็น Official account กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรคเน้นการสื่อสารเผยแพร่โดยใช้สื่อที่เป็นสื่อ Digital Media มากยิ่งขึ้นตามข้อเสนอแนะของกรมการสาธารณสุขและอนุกรรมการใน ๒ - ๓ ปีที่ผ่านมา โดยปรับลดในส่วนการสื่อสารผ่านทางสื่อหนังสือพิมพ์และสื่อสิ่งพิมพ์ จากปีที่ผ่านมาลดลงประมาณ ๔๐%

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ได้ดำเนินการนำโปรแกรมสนทนาอัตโนมัติ (Chat bot) มาใช้ใน line official เพื่อสร้างความรอบรู้ด้านนวดไทยแก่ประชาชน นอกจากนี้ได้พัฒนาโมบายแอปพลิเคชันการระบุชนิดสมุนไพรด้วยภาพโดยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ (Herb ID) เพื่อให้ประชาชนรู้จักชนิด ประโยชน์และข้อควรระวังของสมุนไพรจากการถ่ายภาพต้นจริง

กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิต ได้นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้น เช่น โปรแกรม Chatbot ๑๓๒๓ “น้องสายด่วนสุขภาพจิต” ID Line : @ ๑๔๗ nsgad ซึ่งเป็นโปรแกรม chatbot เป็นการให้บริการปรึกษาอัตโนมัติด้วย AI เพื่อเพิ่มช่องทางการประเมินตอบคำถามเบื้องต้น ในโปรแกรมของ chatbot ๑๓๒๓ จะมีบริการการประเมินความเครียดในเบื้องต้นว่าเรานั้นมีความเครียดอยู่ในระดับใด จากนั้นจะมีการให้คำแนะนำในการจัดการความเครียดเบื้องต้น พร้อมทั้งทำการส่งต่อให้ข้อมูลไปยังสถานพยาบาลสุขภาพจิตที่เกี่ยวข้อง และโปรแกรม Application Mental Health Check up ประเมินสุขภาพจิตเบื้องต้นด้วยตนเองและคัดกรองปัญหาโรคจิตเวชได้ด้วยตนเอง สามารถดาวน์โหลดได้ที่ App store และ Google play ในระบบมือถือ

กรมอนามัย

การดำเนินงานของกระทรวงสาธารณสุขที่ใกล้เคียงกัน (เพื่อให้คำแนะนำและความรู้เกี่ยวกับสุขภาพที่ไม่ซับซ้อนแก่ประชาชน) ในระบบออนไลน์และอุปกรณ์สื่อสารส่วนบุคคล กระทรวงสาธารณสุขจัดทำและเผยแพร่ application สำหรับประชาชนทั่วไป จำนวน ๓๔ แบบ โดย application จำนวนหนึ่งสามารถดาวน์โหลดได้จาก google store, app store และ LINE และประชาชนสามารถเข้าถึงได้ที่เว็บไซต์ของกระทรวงสาธารณสุข https://www.moph.go.th/index.php/home/app_moph การดำเนินการของหน่วยงานอื่นๆ ที่ใกล้เคียงกัน

นอกจากการพัฒนาของกระทรวงสาธารณสุขร่วมกับภาคีเครือข่ายแล้วยังมีภาคส่วนอื่นๆ ทั้งกลุ่มบริษัท มหาวิทยาลัยและบุคคลที่พัฒนา application สำหรับผู้ใช้บริการตามความต้องการอย่างหลากหลาย เช่น อสม.ออนไลน์, Med Care: The Public (หมอรู้จึกคุณ), HD (HonestDocs), Chula Care, คัดกรองโรคเบาหวาน, และสมุดบันทึกสุขภาพ เป็นต้น ซึ่งประชาชนสามารถสืบค้น application ที่ตนเองสนใจหรือเหมาะสมกับบริบทของตนเองด้วยคำสืบค้นต่างๆ เช่น สุขภาพ หมอ โรคเรื้อรัง ได้ที่ Google playstore, <https://play.google.com/store> หรือ appstore, <https://apps.apple.com/th/app/appstore/id๓๗๕๓๘๐๙๔๘>

กล่าวโดยสรุป กระทรวงสาธารณสุขมีตัวเลือกการบริการสุขภาพบนอุปกรณ์ส่วนตัวให้กับประชาชนเพื่อรับข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ และเครื่องมือใหม่ๆ ด้านสุขภาพ เพื่อลดการเข้ารักษาที่โรงพยาบาลโดยไม่จำเป็นและประชาสัมพันธ์เพื่อให้สาธารณะได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสุขภาพที่ถูกต้อง ลักษณะเด่นของ chatbot คือ การตอบสนองต่อความสนใจของผู้ใช้งานและลดภาระงานของบุคลากรด้านสุขภาพ ในต่างประเทศมีการพัฒนารูปแบบการบริการ chatbot ที่หลากหลายเช่นกัน โดยมุ่งไปที่กลุ่มลูกค้าที่มีรายได้ปานกลางถึงสูง และกลุ่มผู้ที่มีอุปกรณ์สื่อสารส่วนตัวและเข้าถึงอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตามผู้ใช้งานจำเป็นต้องมีทักษะ

การใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และความเข้าใจด้านดิจิทัล (digital literacy) ระดับเพียงพอ digital literacy ประกอบด้วยทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลต่างๆ เช่น การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานอินเทอร์เน็ต การใช้โปรแกรมประมวลคำ การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ เป็นต้น ซึ่งผลการประเมิน digital literacy โดย ICDL (The International Computer Driving License) ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน พบว่าคนไทยมี digital literacy เพียงร้อยละ ๑๑ เท่านั้น ผนวกกับผลการสำรวจความรอบรู้ด้านสุขภาพ (health literacy) ของคนไทยอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยกรมอนามัยร่วมกับสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุขพบว่าคนไทยมีข้อจำกัดเรื่องการสืบค้นข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพเป็นอย่างมาก ซึ่งคนที่มีข้อจำกัดด้านความรอบรู้ด้านสุขภาพมักเป็นผู้ที่ขัดสนด้านรายได้ มีการศึกษาที่น้อย และไม่ได้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากโซเชียลมีเดีย ดังนั้น ผู้ใช้ที่มีทักษะ digital literacy ไม่เพียงพออาจประสบกับอุปสรรคจนล้มเลิกการใช้งาน chatbot ไป และคนที่มีความรอบรู้ด้านสุขภาพจำกัดอาจไม่เข้าใช้ระบบ chatbot

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับประสิทธิภาพของ chatbot ต่อผู้ป่วยหรือผู้ใช้งาน พบว่าระบบ chatbot ช่วยให้ประชาชนได้รับข้อมูลและความรู้สำหรับดูแลตนเอง และช่วยในการบริหารจัดการการเข้ารับบริการในสถานบริการได้ อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาใดยืนยันว่าสามารถช่วยลดปริมาณผู้ป่วยที่ป่วยด้วยอาการที่ไม่จำเป็นได้ อีกทั้ง บางการศึกษาที่สอบถามความคิดเห็นของผู้ป่วยหรือผู้ใช้งานระบุว่า ระบบ chatbot อาจให้ข้อมูลที่ผิดพลาด และไม่สามารถอ่านหรือตอบสนองต่ออารมณ์ความรู้สึกของผู้ใช้ได้ นอกจากนี้ ผู้ใช้งานจำนวนหนึ่งไม่ไว้วางใจเรื่องข้อมูลที่อาจรั่วไหลจากระบบ chatbot สำหรับประเทศไทย ยังจำเป็นต้องศึกษารูปแบบและวิธีการที่เหมาะสมในการนำ chatbot มาใช้กับงานสุขภาพในกลุ่มประชากรเปราะบางที่มีข้อจำกัดด้านทักษะ digital literacy และ health literacy กระทรวงสาธารณสุขสามารถกำหนดมาตรฐานคุณภาพของข้อมูลสุขภาพใน application สุขภาพที่มีอยู่ และประชาสัมพันธ์ให้ส่วนกลุ่มประชากรที่มี digital literacy และ health literacy ระดับดีแล้วให้เข้าถึงได้มากขึ้น

(๕) กระทรวงสาธารณสุข ควรกำหนดสัดส่วนงบประมาณระหว่างการรักษาพยาบาลกับการส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรค ให้มีความชัดเจน และควรเพิ่มงบประมาณในส่วนการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคให้มากขึ้น เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายรักษาพยาบาลในระยะยาว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

จากข้อมูลบัญชีรายจ่ายสุขภาพแห่งชาติ พบว่าในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ภาครัฐมีรายจ่ายการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคประมาณร้อยละ ๖ - ๑๑ ของรายจ่ายรวมด้านสุขภาพของภาครัฐทั้งหมด สัดส่วนรายจ่ายดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นลงในแต่ละปี แต่ค่อนข้างคงที่ที่ประมาณร้อยละ ๙ - ๑๐ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙ ทั้งนี้ รายจ่ายดังกล่าวมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับสัดส่วนค่ารักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในของภาครัฐ (ประมาณร้อยละ ๗๐ ของรายจ่ายภาครัฐทั้งหมด) ในช่วงเวลาดังกล่าว ดังนั้น รัฐบาลจึงควรมีการเพิ่มงบประมาณการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค ให้มีสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๔ ของงบประมาณกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้สอดคล้องกับแนวคิด “สร้างนำซ่อม” รวมถึงสอดคล้องกับข้อเสนอเชิงนโยบายในการจัดท่างกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งมีการเห็นชอบให้เพิ่มสัดส่วนงบส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นร้อยละ ๑๔ ของงบเหมาจ่ายรายหัว นอกจากนี้ การเสนอการเพิ่มงบประมาณการส่งเสริมสุขภาพและ

ป้องกันโรคดังกล่าว ยังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การตั้งงบประมาณด้านการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคเป็นไปอย่างเหมาะสม และสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายค่ารักษาพยาบาลในระยะยาวได้

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข

สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) มีความเห็นว่าหากในกรณีที่กระทรวงสาธารณสุข เห็นว่าการถ่ายโอนรพสต. ไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) สามารถดำเนินการได้ตามพ.ร.บ. กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ เห็นควรให้กระทรวงสาธารณสุขกำหนดสัดส่วนงบประมาณด้านการส่งเสริมสุขภาพให้กับรพสต. ที่ถ่ายโอนเพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายกระทรวงสาธารณสุขในระยะยาว

(๖) กรณีเงินอุดหนุนให้หน่วยงานหรือองค์กรอื่น ๆ ควรมีรายละเอียดเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการฯ ด้วย เนื่องจากคณะกรรมการฯ จำเป็นต้องใช้ประกอบการพิจารณาให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการแพทย์

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กรมการแพทย์ ได้รับการจัดสรรงบประมาณประเภทเงินอุดหนุน ดังนี้

๑. เงินอุดหนุนเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์ ๓๗.๒๓๑๗ ล้านบาท

๒. เงินอุดหนุนเป็นทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ๙.๗๔๔๙ ล้านบาท

๓. เงินอุดหนุนการเรียนการสอนแพทย์เฉพาะทาง ๔๗.๕ ล้านบาท

๔. โครงการศูนย์สมาคมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อผู้สูงอายุที่มีศักยภาพและนวัตกรรม (ASEAN Centre for Active Ageing and Innovation: ACAI) ๓.๘๔๗๒ ล้านบาท

ทั้งนี้ จากรายการเงินอุดหนุนจำนวน ๔ รายการข้างต้น กรมการแพทย์ได้แนบรายละเอียดประกอบการพิจารณาและชี้แจงเหตุผลความจำเป็น ตั้งแต่ขั้นตอนของการวางแผนงบประมาณ การจัดทำงบประมาณ การพิจารณาของสำนักงบประมาณ และขั้นตอนจัดงบประมาณ และดำเนินงานใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร เพื่อให้เกิดความคุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพได้จัดทำรายละเอียดหลักเกณฑ์เพื่อประกอบการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณองค์กรเอกชนสาธารณสุขประโยชน์ ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ที่ไม่ซ้ำซ้อนกับภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ เพิ่มศักยภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคีเครือข่าย เกิดประโยชน์กับประชาชน คุ้มค่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยได้กำหนดขอบเขตงานที่สนับสนุน ดังนี้

ขอบเขตงานที่สนับสนุน

๑. เสริมสร้างสุขภาพของผู้สูงอายุ/ผู้พิการ/ ผู้ป่วย ตติบ้าน/ผู้ป่วยติดเตียง /ผู้ป่วยระยะสุดท้ายของชีวิต

๒. ส่งเสริมสุขภาพ กลุ่มสตรี /กลุ่มเด็กปฐมวัย /กลุ่มวัยเรียน/กลุ่มวัยรุ่น /กลุ่มวัยทำงาน

๓. การจัดการสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ

๔. การเฝ้าระวังป้องกันและควบคุมโรคติดต่อและไม่ติดต่อเรื้อรัง

๕. การคุ้มครองผู้บริโภคด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและบริการสุขภาพ

๖. งานสาธารณสุขปฐมนุญ

๗. นวัตกรรมจัดการสุขภาพชุมชน
คุณสมบัติขององค์กรที่สนับสนุน มีดังนี้

๑. เป็นองค์กรนิติบุคคลถูกต้องตามกฎหมาย
 ๒. มีเอกสารประกอบการทำสัญญารับเงินครบถ้วน (หนังสือจดทะเบียนจัดตั้ง, หนังสือจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการที่เป็นปัจจุบัน และข้อบังคับ)
- ขั้นตอนและวิธีการในการพิจารณา
๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจำนวน ๓ ชุด เพื่อพิจารณากลับกรอง สนับสนุน และติดตามประเมินผล
 ๒. หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสนับสนุนงบประมาณต้องไม่เกินอัตราการเบิกจ่ายของหน่วยงานภาครัฐตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค ได้รับงบประมาณในหมวดงบเงินอุดหนุนซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการขอรับงบประมาณ รายละเอียดดังนี้

๑. เงินอุดหนุนสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน จำนวน ๓,๒๘๒ คน X ๑๒ เดือน X ๑,๓๐๐ บาท เป็นเงิน ๕๑.๑๙๗๖ ล้านบาท
๒. เงินอุดหนุนค่าสังคมนาสงเคราะห์ จำนวน ๖,๖๐๖ คน เป็นเงิน ๑.๘๐๑๕ ล้านบาท
๓. เงินอุดหนุนค่าฌาปนกิจสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคเรื้อน จำนวน ๓๑๔ คน X ๒,๕๐๐ บาท เป็นเงิน ๐.๗๘๕ ล้านบาท
๔. เงินอุดหนุนค่าอาหารผู้ป่วยโรคเรื้อน จำนวน ๓,๓๖๗ คน x ๑๐๕ บาท x ๓๖๕ วัน เป็นเงิน ๑๒๙.๐๔๐๓ ล้านบาท
๕. เงินอุดหนุนองค์กรเอกชนสาธารณประโยชน์ในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเอดส์ จำนวน ๔๕๐ องค์กร เป็นเงิน ๔๕ ล้านบาท
๖. ค่าใช้จ่ายในการอบรมอาสาสมัครมาลาเรีย จำนวน ๖,๓๕๘ คน X ๓ วัน X ๑๕๐ บาท เป็นเงิน ๒.๘๖๑๑ ล้านบาท

๗. เงินอุดหนุนทุนการศึกษา กรมควบคุมโรค จำนวน ๙ ทุน เป็นเงิน ๑๓.๔ ล้านบาท

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้ชี้แจงรายละเอียดงบประมาณของค่าใช้จ่ายโครงการมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ และโครงการมหกรรมการแพทย์แผนไทยแห่งชาติเสนอคณะกรรมการวิสามัญฯ

กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิตได้จัดทำเอกสารประกอบการพิจารณาเพื่อให้คณะกรรมการพิจารณา ดังนี้

๑. ค่าของงบประมาณ พร้อมหลักการเหตุผล และรายละเอียดของงบประมาณที่ต้องการ
๒. ผลลัพธ์ของการดำเนินการที่ผ่านมา

กรมอนามัย

เงินอุดหนุนการดำเนินงานโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศด้านประชากรและการพัฒนา (Annual Membership Contribution of the Government of Thailand to

Partners in Population and Development; PPD) ประเทศไทยอุดหนุนเงินสมาชิกดังกล่าวให้แก่องค์กร PPD จำนวนปีละ ๒๓,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานขององค์กรฯ ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญของการดำเนินงานภายใต้โครงการดังกล่าว คือ การประสานความช่วยเหลือทางวิชาการ ถ่ายทอด และแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความชำนาญในระหว่างประเทศสมาชิกเครือข่ายในรูปของการศึกษา ฝึกอบรม คู่มือผู้เชี่ยวชาญ และความช่วยเหลือด้านทรัพยากรอื่นๆ โดยที่ผ่านมามีประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการจ่ายเงินอุดหนุนดังกล่าว เช่น

๑. การนำผลที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างประเทศสมาชิกมาใช้ในการพัฒนารูปแบบการดำเนินงานและการบริหารจัดการงานด้านประชากรของประเทศ

๒. การมีส่วนร่วมในฐานะประเทศสมาชิกกับองค์กร PPD ในการขับเคลื่อนนโยบายและงานด้านประชากรและการพัฒนา เช่น การจัดทำแผนงานนโยบายเกี่ยวกับ PPD Development of New Strategic Directions (๒๐๒๐-๒๐๒๔) ตลอดจนการเข้าร่วมประชุมในเวทีสำคัญระดับนานาชาติ เช่น Nairobi Summit on ICPD@๒๕, Kenya

๓. การเสริมสร้างสมรรถนะ (capacity development) ให้แก่กลุ่มประเทศสมาชิก เช่น High-Level Consultation on PPD Strategic Plan Development and Workshop on Capacity Strengthening for National SSC Focal Persons และทุนฝึกอบรม/ศึกษาต่อ (scholarship program) ให้แก่ประเทศสมาชิกที่สนใจเกี่ยวกับด้านประชากรและการพัฒนาและทางด้านสาธารณสุขในแต่ละปี เช่น

- One-year diploma in Population and Sustainable Development at Cairo Demographic Centre (CDC), Egypt

- One Year Post-Graduate Diploma in Public Health Management (PGDPHM) at the National Institute of Health and Family Welfare (NIHFW) of the Ministry of Health and Family Welfare (MOHFW), India

- One-year Post Graduate Diploma in Population Policy Analysis at the Northwest University, South Africa เป็นต้น

- การเสริมสร้างเครือข่าย United Nations Office for South-South Cooperation (UNOSSC) และอื่นๆ ตลอดจนการส่งเสริมความร่วมมือด้าน South-South Cooperation (SSC) ระหว่างประเทศสมาชิก เป็นต้น

(๗) ปัญหาความเหลื่อมล้ำในการให้บริการด้านสุขภาพ โดยเฉพาะโครงการหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้ายังดูแลรักษาได้ไม่เท่าที่ควร กระทรวงควรหาแนวทางหรือการบริหารจัดการในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และยกระดับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้มีความรู้ ด้านสุขภาพ เพื่อให้สามารถดูแลผู้สูงอายุในชุมชนได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบบริการสุขภาพปฐมภูมิ ซึ่งมีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลกระจายครอบคลุมเต็มพื้นที่ทั่วประเทศ ได้กำหนดนโยบายและทิศทาง ดังนี้

๑. การพัฒนาโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มาอย่างต่อเนื่องผ่านเกณฑ์คุณภาพหน่วยบริการสาธารณสุขระดับปฐมภูมิ หรือเรียกว่า “รพ.สต.ติดดาว” จะได้รับบริการที่ได้มาตรฐานใน ๕ ประเด็น (๕ ดาว ๕ ดี) ได้แก่ ๑) การบริหารดี ๒) ประสานงานดี ๓) ภาครัฐมีส่วนร่วม ๔) บุคลากรดี ๕) ประชาชนมีสุขภาพดี

๒. พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ.๒๕๖๒ ตามมาตรา ๓๐ “เพื่อให้การบริการสุขภาพปฐมภูมิเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดกลไกและหลักเกณฑ์ในการส่งเสริมและพัฒนาให้โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีความสามารถเป็นหน่วยบริการปฐมภูมิหรือเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิตามพระราชบัญญัตินี้ และส่งเสริมและพัฒนาการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และภาคประชาชนในพื้นที่ เพื่อขับเคลื่อนนโยบายยุทธศาสตร์และแผนตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) โดยบูรณาการทรัพยากรในการจัดระบบสุขภาพปฐมภูมิและติดตามดูแลการดำเนินการของหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิในพื้นที่ รวมทั้งประสานให้เกิดเครือข่ายบริการรับส่งต่อกับหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิอื่นในพื้นที่นั้นหรือพื้นที่อื่นให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้”

ทั้งนี้ การส่งเสริมและพัฒนาหน่วยบริการปฐมภูมิให้มีความเข้มแข็งตลอดจนสามารถประสานความร่วมมือเกิดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนอย่างเป็นองค์รวม จะส่งผลให้ประชาชนมีศักยภาพและมีความรู้ในการจัดการสุขภาพตนเองและครอบครัว สามารถเข้าถึงระบบบริการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยมีพื้นที่เป็นฐานและประชาชนเป็นศูนย์กลาง จึงทำให้รพ.สต.ทุกแห่งมีการพัฒนาและมีมาตรฐานการบริการที่เป็นไปตามเกณฑ์ รพ.สต.ติดดาว ซึ่งจะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจในการใช้บริการ นอกจากนี้บุคลากร รพ.สต.ยังมีการพัฒนาเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานที่สำหรับการดูแลประชากรในพื้นที่รับผิดชอบจะเน้นการพัฒนาให้ รพ.สต. สามารถดูแลประชาชนได้ทุกกลุ่มวัย ตลอดจนดูแลตั้งแต่ก่อนป่วยจนถึงระยะฟื้นฟูสภาพ เน้นการดูแลกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้สูงอายุ เป็นต้น

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ได้ดำเนินการเพื่อลดปัญหาเหลื่อมล้ำในการให้บริการสาธารณสุข ดังนี้

๑. จัดทำหลักสูตร อสม.หมอบริการบ้าน ประกอบด้วย ๖ หมวดวิชา ๑๘ ชั่วโมง ได้แก่

๑) วิชาอาสาสมัครประจำครอบครัว (อสค.)

๒) วิชาการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม ไม่ให้เกิดโรคในพื้นที่

๓) วิชาการส่งเสริมสุขภาพและแก้ไขปัญหาสุขภาพที่สำคัญ

๔) วิชาภูมิปัญญาไทย สมุนไพร และการใช้กัญชาทางการแพทย์

๕) วิชาเทคโนโลยีการสื่อสารทางการแพทย์โทรเวชกรรม (Telemedicine) และแอปพลิเคชัน

ด้านสุขภาพ

๖) วิชาผู้นำการสร้างสุขภาพแบบมีส่วนร่วม

๒. ดำเนินการอบรมพัฒนาศักยภาพ อสม. เพื่อยกระดับ อสม. เป็น อสม.หมอบริการบ้าน ครอบคลุมทุกหมู่บ้านทั่วประเทศ รวม ๘๐,๐๐๐ คน เพื่อให้บริการสาธารณสุขขั้นพื้นฐานแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุมมากขึ้น ลดความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงบริการสาธารณสุขของประชาชน

๓. อสม.หมอบริการบ้าน ดำเนินการสร้างอาสาสมัครประจำครอบครัว (อศค.) จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ คน เพื่อดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และผู้สูงอายุ โดยเฉพาะผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียงจะมี อศค. ในครัวเรือนดูแลสุขภาพอย่างใกล้ชิด

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๑. กองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติครอบคลุมคนไทย ๔๘ ล้านคน ให้เข้าถึงบริการสาธารณสุขตามที่กำหนดไว้มาตรา ๕ และตามมาตรา ๒๖ (๕) สปสช. มีหน้าที่จ่ายค่าใช้จ่ายเพื่อบริการสาธารณสุขตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ความเหลื่อมล้ำในการให้บริการด้านสุขภาพมาจากความแตกต่างของสิทธิประโยชน์ อัตราเงินไขการจ่าย และระบบข้อมูลด้านสุขภาพที่แตกต่างกันของแต่ละกองทุน ที่ผ่านมามีข้อเสนอของคณะกรรมการขับเคลื่อนและปฏิรูประบบสาธารณสุข ด้านการเงินการคลังสุขภาพและระบบหลักประกันสุขภาพเบื้องต้นแล้ว อีกทั้งปัจจุบันคณะกรรมการปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพ สมาชิกวุฒิสภาอยู่ระหว่างการพัฒนาข้อเสนอการพัฒนาเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและคาดว่าข้อเสนอจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๓

๒. สำหรับบทบาทด้านการพัฒนาหน่วยบริการระดับรพ.สต.หรือพัฒนาบุคลากร อสม. เป็นบทบาทภารกิจของกระทรวงสาธารณสุข

(๘) ตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับดีมากขึ้นไปไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๕ ควรมีสถานพยาบาลที่เข้าสู่ระดับดีมากเพื่อเป็นต้นแบบให้โรงพยาบาลอื่นนอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญ กับเรื่องโรคพยาธิใบไม้ตับซึ่งเป็นปัญหาของภาคเหนือและภาคอีสานอย่างมาก โดยควรพิจารณากำหนดให้เป็นตัวชี้วัดของหน่วยงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๑. สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อตามกฎหมาย กฎกระทรวงว่าด้วยการจัดการมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งตามผลตัวชี้วัดร้อยละของโรงพยาบาลที่พัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital ระดับดีมากขึ้นไปไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๗๕ นั้น ผลการดำเนินงานพบว่า มีโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ผ่านเกณฑ์เข้าสู่ระดับดีมากเพิ่มขึ้นในแต่ละปี นอกจากนี้ได้มีการส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรม GREEN โดยการนำไปใช้ประโยชน์และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายโรงพยาบาลและชุมชน และสร้างเครือข่ายการพัฒนา GREEN ลงสู่ชุมชนเพื่อให้เกิด GREEN Community

๒. เรื่องโรคพยาธิใบไม้ตับ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญและสนับสนุนงบประมาณเพื่อดำเนินงานการตรวจคัดกรองและแก้ไขปัญหาให้แก่หน่วยงานส่วนภูมิภาคในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่เป็นพื้นที่เป้าหมายอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้กำหนดตัวชี้วัด : ร้อยละการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในประชาชนกลุ่มเสี่ยง ร้อยละ ๑๐๐ และประชาชนกลุ่มเสี่ยงอายุ ๔๐ ปีขึ้นไปได้รับการตรวจคัดกรองด้วยอัลตราซาวด์ ร้อยละ ๑๐๐ โดยการนำนวัตกรรมการตรวจคัดกรองและวินิจฉัยโรคพยาธิใบไม้ตับด้วยปัญญาประดิษฐ์ และการใช้ไลน์แอปพลิเคชันในการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับในพื้นที่นำมาใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินการคัดกรองพยาธิใบไม้ตับและมะเร็งท่อน้ำดี รวมถึงการสร้างความรู้รอบ

รู้ด้านสุขภาพ การจัดการสิ่งปฏิกูล และมาตรการอื่นๆที่เกี่ยวข้องมาพัฒนาเป็นงานวิจัย (R๒R) ส่งต่อการปรับปรุงแก้ไขปัญหายาธิปไตยไม้ดับและมะเร็งท่อน้ำดีต่อไป

กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค มีการบรรจุแผนงานป้องกันควบคุมโรคยาธิปไตยไม้ดับและมะเร็งท่อน้ำดีไว้ในแผนงานยุทธศาสตร์สร้างเสริมให้คนมีสุขภาพที่ดีโครงการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ตามแนวทางพระราชดำริและเฉลิมพระเกียรติ พร้อมกับมีเป้าหมายในการลดโรค ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คือ

๑. ลดอัตราการติดเชื้อยาธิปไตยไม้ดับเหลือ ร้อยละ ๗
๒. การคัดกรองยาธิปไตยไม้ดับด้วยวิธีตรวจอุจจาระ ๙๖,๐๐๐ ราย ๙๖๐ ตำบล
๓. การคัดกรองมะเร็งท่อน้ำดี ด้วยการตรวจอัลตราซาวด์ ๔๘,๐๐๐ ราย

กรมอนามัย

ปัจจุบันมีดำเนินงานพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมของโรงพยาบาล (GREEN & CLEAN Hospital) ได้แบ่งดำเนินงานเป็น ๔ ระดับ (ระดับพื้นฐาน ระดับดี ระดับดีมาก และระดับดีมาก Plus) โดยปัจจุบันมีโรงพยาบาลผ่านการรับรองระดับดีมากจำนวน ๗๐๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๐๒ ซึ่งโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองระดับดีมาก มีการพัฒนานวัตกรรมและการขยายผลการดำเนินงานสู่ชุมชน สามารถเป็นโรงพยาบาลต้นแบบด้านการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชนผู้มารับบริการ หน่วยงานต่างๆ และภาคีเครือข่ายได้ ทั้งนี้ กรมอนามัยจะส่งเสริมให้โรงพยาบาล ที่ได้รับการรับรองระดับดีมากเป็นต้นแบบแก่โรงพยาบาลเครือข่ายเพิ่มมากขึ้น

การดำเนินงานเรื่องโรคยาธิปไตยไม้ดับ กรมอนามัยได้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องร่วมกับกรมควบคุมโรค กรมการแพทย์ ในพื้นที่เสี่ยง (๒๙ จังหวัด ของภาคเหนือและภาคอีสาน) โดยบทบาทกรมอนามัย คือ การส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายด้านการจัดการสิ่งปฏิกูลตาม พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พัฒนาศักยภาพผู้เก็บขนและกำจัดสิ่งปฏิกูลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และได้กำหนดให้เป็นตัวชี้วัดเฝ้าระวังด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัยตั้งแต่ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

(๙) สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ควรหาแนวทางให้แพทย์ที่เกษียณอายุ ไปประจำที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) โดยการร่วมมือกับท้องถิ่น เพื่อช่วยคัดกรองผู้ป่วยไม่ให้มาแออัดที่โรงพยาบาล รวมทั้งช่วยดูแลผู้สูงอายุ เพื่อจะได้ไม่ต้องเดินทางไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาลโดยไม่จำเป็น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้มีการส่งหนังสือแจ้งเวียนไปทุกจังหวัด เรื่องการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ตำแหน่งในสายงานแพทย์ระดับเชี่ยวชาญหรือทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ ๒๕๖๐ รับราชการต่อไป โดยให้จังหวัดดำเนินการ ดังนี้

๑. ตั้งคณะกรรมการจังหวัด มีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเป็นประธาน พิจารณาคัดเลือกตามความสำคัญ ตำแหน่งตามความต้องการ และความจำเป็นของหน่วยงาน

๒. ให้หน่วยงานจัดทำข้อมูลและเหตุผลการต่อเวลาราชการ แผนงานโครงการตลอดจนภารกิจที่มีความจำเป็นที่ต้องปฏิบัติ สภาวะการขาดแคลนบุคลากรในเชิงปริมาณและคุณภาพในภาพรวม ความสามารถในการวิชาการหรือความสามารถเฉพาะตัว ความยากในการหาผู้เหมาะสมมาปฏิบัติ เป็นต้น

สำหรับวัตถุประสงค์ในการต่ออายุแพทย์เกษียณอายุราชการในครั้งนี้ เพื่อจะได้มีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านเวชศาสตร์ครอบครัวเพิ่มเติมจากระบบการผลิตปกติ ซึ่งปัจจุบันรูปแบบการผลิตมี ๒ แบบ คือ

๑. ผลิตที่ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิกด้วยตนเอง

๒. ร่วมกับโรงพยาบาลชุมชนในการผลิต (In Service Training) โดยหลักสูตรที่ใช้ผลิตจะเป็นของราชวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว ซึ่งแพทย์เกษียณอายุที่สมัครใจรับราชการต่อ จะถูกส่งเข้ารับการอบรมด้านเวชศาสตร์ครอบครัวตามหลักสูตรมาตรฐานและกลับไปทำงานในคลินิกหมอครอบครัว (Primary Care Cluster : PCC) ในแต่ละพื้นที่

ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดนโยบายการพัฒนาาระบบสุขภาพปฐมภูมิ ตามพระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานการจัดตั้งหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ จำนวน ๖,๕๐๐ หน่วย ภายใน ๑๐ ปี หลักกฎหมายบังคับใช้ (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๗๒) โดยเริ่มทดลองดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ จนถึงปัจจุบัน และได้มีดำเนินการให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์รับราชการต่อไป ตั้งแต่ปี ประจําปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๐ ถึงปัจจุบัน จำนวน ๖๘ คน ประกอบด้วย

- ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ (รุ่นที่ ๑) ๑๕ คน
- ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (รุ่นที่ ๒) ๒๗ คน
- ข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (รุ่นที่ ๓) ๒๖ คน

และในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ มีข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ (รุ่นที่ ๔) มีแพทย์ที่แสดงความจำนง จำนวน ๒๗ คน นอกจากนี้ยังพบว่าโรงพยาบาลหลายโรงพยาบาลได้ให้ความสำคัญของการพัฒนาระบบบริการปฐมภูมิ โดยมีได้จ้างแพทย์ที่เกษียณอายุราชการแล้ว มาปฏิบัติงานเป็นแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวในหน่วยบริการปฐมภูมิและเครือข่ายหน่วยบริการปฐมภูมิ ตามพระราชบัญญัติระบบบริการปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒ เช่น โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า โรงพยาบาลกำแพงเพชร โรงพยาบาลกระทุ่มแบน รวมทั้งมีการดำเนินงานร่วมกับในท้องถิ่น เทศบาล มีการจ้างแพทย์เพิ่มเติมเพื่อจัดบริการ เช่น ศูนย์การแพทย์ บึงยี่โถ จังหวัดปทุมธานี โรงพยาบาลเทศบาลปากพูน จังหวัดนครศรีธรรมราช เทศบาลตำบลบ้านฆ้อง จังหวัดราชบุรี โรงพยาบาลชุมชนตำบลดอนแก้ว จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจะสามารถทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ ลดความแออัด ตลอดจนลดค่าใช้จ่ายของประชาชนลงได้

(๑๐)สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ควรเร่งรัดการบริหารจัดการปัญหาหนี้สินของโรงพยาบาลในสังกัด และควรสำรวจว่าปัจจุบันมีโรงพยาบาลแห่งใดที่มีภาระหนี้สิน เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีนโยบายการเร่งรัดจัดการปัญหาหนี้สินของโรงพยาบาลในสังกัด โดยได้กำหนดตัวชี้วัดด้านการเงินการคลังของหน่วยบริการในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่เกี่ยวกับหนี้สินหมุนเวียน อย่างไรก็ตามยังมีหนี้สินบางส่วน ซึ่งจะดำเนินการเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคืบต่อไปอย่างยั่งยืน

(๑๑) มีหลักเกณฑ์หรือแนวทางการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนให้โรงพยาบาลในสังกัดอย่างไร เพื่อให้การกระจายทรัพยากรเป็นไปอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม โดยเฉพาะอาคารผู้ป่วย และอาคารสนับสนุนอื่น ๆ และควรกระจายเครื่องมือแพทย์ไปยังโรงพยาบาลชุมชนในระดับอำเภอให้มากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ให้ความสำคัญกับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายลงทุนให้โรงพยาบาลในสังกัดอย่างไรเพื่อให้การกระจายทรัพยากรเป็นไปอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ตั้งแต่ขั้นตอนการจัดทำแผนค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีฯ งบลงทุนค่าครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้าง โดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาและจัดทำค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้สอดคล้องกับร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) นโยบายของรัฐบาลและแผนแม่บทอื่น ๆ กอปรกับมีกรอบแนวทางการจัดทำภายใต้แผนพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔ เป็นการดูแลแบบเชื่อมโยงไร้รอยต่อ สอดคล้องเชื่อมโยงของระบบบริการทุกระดับ จำเป็นต้องดำเนินการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คำนวณเหมาะสมกับพื้นที่ และระดับศักยภาพของการให้บริการของหน่วยงาน โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ มีวิธีการพิจารณาตามเงื่อนไข ดังนี้

๑. ต้องผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการเขตสุขภาพของแต่ละเขตสุขภาพ และผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลความจำเป็นอย่างละเอียด และวิเคราะห์ความคุ้มค่าในการจัดซื้อครุภัณฑ์และสิ่งก่อสร้าง โดยมีรายละเอียดการจัดทำค่าของงบประมาณ

๒. เป็นการลงทุนที่เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล สอดคล้องยุทธศาสตร์ของชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้อง

๓. เป็นการลงทุนด้านสาธารณสุขที่เป็นปัญหาเร่งด่วนหรือได้รับความเสียหายจากภัยธรรมชาติ ตามสภาพปัญหาของพื้นที่ ของเขตสุขภาพ

๔. เป็นการลงทุนที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเขตสุขภาพ และเป้าหมายการพัฒนาเครือข่ายการบริการพัฒนาระบบการส่งต่อ (Referral System) และพัฒนาการบริการแบบเบ็ดเสร็จ (Service Initiative Model) ของเขตสุขภาพและตามนโยบาย Retreat Health Service ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

๕. รายการสิ่งก่อสร้าง ควรมีแผนรายการก่อสร้าง (Building list) และให้ความสำคัญ ดังนี้

๕.๑ ก่อสร้าง/ปรับปรุงห้องอุบัติเหตุ –ฉุกเฉิน (ER) หรือก่อสร้างระบบที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เช่น ระบบการบริหารจัดการรถพยาบาลแบบรวมศูนย์ (Ambulance Operation Center : AOC), อาคารห้องผ่าตัด (OR) และห้องผู้ป่วยวิกฤติ (ICU)

๕.๒ อาคารรักษาพยาบาล, อาคารผู้ป่วยนอก, อาคารผู้ป่วยใน

๕.๓ ก่อสร้าง/ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย

๕.๔ อาคารที่พักอาศัย/ปรับปรุงที่พักอาศัย และรั้ว

๕.๕ อาคารสนับสนุนบริการ/สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ

กรรมการแพทย์

กรรมการแพทย์ขอเรียนว่าการขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายการครุภัณฑ์ ที่ดินและสิ่งก่อสร้างจะต้องเป็นไปตามแนวทางเพื่อพัฒนาศักยภาพ ประสิทธิภาพงานวิชาการและบริการในปัจจุบันและในอนาคต รวมถึงเพื่อการทดแทนรายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โดยมีวิธีการพิจารณาตามเงื่อนไข ดังนี้

๑. เป็นรายการที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารของหน่วยงาน
๒. เป็นรายการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์กระทรวง ยุทธศาสตร์กรม และเป้าหมายการพัฒนา/ทดแทน ของเขตสุขภาพ
๓. การลงทุนด้านสาธารณสุขที่เป็นปัญหาเร่งด่วน ตามสภาพปัญหาของพื้นที่ของเขตสุขภาพ ลดความแออัดและเพิ่มการเข้าถึงการบริการทางการแพทย์ของประชาชน
๔. เป็นการลงทุนที่เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ หรือมติคณะรัฐมนตรี
๕. ความร่วมมือในการสนับสนุนรายการตามบัญชีนวัตกรรมไทยและบัญชีสิ่งประดิษฐ์ไทยของสำนักงานงบประมาณ

กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกไม่มีหน่วยงานส่วนภูมิภาค แต่หากมีงบลงทุนที่ดำเนินการในพื้นที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จะพิจารณาจัดสรรตามความพร้อมและศักยภาพในการพัฒนาแต่ละเรื่อง เช่น การผลิตยาสมุนไพร การพัฒนาความเป็นเลิศด้านการแพทย์แผนไทย เป็นต้น

กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิตมีหลักเกณฑ์ในการกระจายโรงพยาบาล/สถาบัน/ ในสังกัด จำนวน ๒๐ แห่ง แยกตามภูมิภาคทั่วประเทศเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการจิตเวชได้อย่างทั่วถึงและใกล้บ้าน การจัดสรรงบลงทุนเป็นการจัดสรรตามความต้องการของหน่วยบริการในพื้นที่ โดยพิจารณาจากจำนวนผู้รับบริการจำนวนเตียง รายได้ของหน่วยบริการ ตามความเหมาะสมและจำเป็นในการใช้งบลงทุนในแต่ละหน่วยบริการ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์แก่ประชาชนผู้รับบริการ ดังนี้

กรุงเทพมหานคร ๔ แห่ง ประกอบด้วย ส.จิตเวชศาสตร์สมเด็จพระเจ้าพระยา ส.ราชานุกูล ส.กัลยาณิราชนครินทร์ และ ส.จิตเวชเด็กและวัยรุ่นราชนครินทร์

ภาคเหนือ ๔ แห่ง รพ.สวนปรุง รพ.จ.นครสวรรค์ รพ.จ.พิษณุโลก ส.พัฒนาการเด็กภาคเหนือ

ภาคกลาง ๒ แห่ง ประกอบด้วย รพ.ศรีธัญญา รพ.ยุวประสาทไวทโยปถัมภ์

ภาคตะวันออก ๑ แห่ง รพ. จ.สระแก้ว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๖ แห่ง ประกอบด้วย รพ.พระศรีมหาโพธิ์ รพ.จ.ขอนแก่น รพ.จ.นครราชสีมา รพ.จ.นครพนม รพ.จ.เลย ส.พัฒนาการเด็กภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคใต้ ๓ แห่ง ประกอบด้วย รพ.สวนสราญรมย์ รพ.จ.สงขลา ส.พัฒนาการเด็กภาคใต้

กรมอนามัย

กรมอนามัยกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี หมวดงบลงทุน ดังนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูประบบบริหารและวิธีการทำงาน กลุ่มการคลังและงบประมาณ (FIN) ซึ่งมีรองอธิบดีเป็นประธาน กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำแผนค่าของการจัดลำดับความสำคัญ รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี

๒. เป็นไปตามแนวทางเพื่อพัฒนาศักยภาพ ประสิทธิภาพ งานวิชาการในปัจจุบัน และในอนาคต รวมถึงเพื่อการทดแทนรายการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน

๓. สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ กระทรวง กรม หรือมติคณะรัฐมนตรีและสอดคล้องกับสภาพปัญหาเร่งด่วนของพื้นที่

๔. ตอบสนองต่อการให้บริการแก่ประชาชนโดยตรง

๕. ผ่านความเห็นชอบของผู้บริหารระดับหน่วยงานมีความพร้อมสามารถดำเนินการได้ทันที เมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ

๖. ผลการจัดหางบลงทุนของหน่วยงานในปีงบประมาณที่ผ่านมา (ความสามารถในการก่อหนี้ผูกพัน การโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณ และประสิทธิภาพการเบิกจ่ายงบประมาณ)

(๑๒) การเบิกจ่ายงบลงทุนในปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ โดยเฉพาะรายการผูกพันข้ามปีงบประมาณเบิกจ่ายได้ต่ำ และมีเงินกันไว้เบิกเหลือมปีจำนวนมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแก้ไขปัญห และเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีหน่วยงานส่วนภูมิภาคกระจายทั่วประเทศ ทั้งในพื้นที่เมือง พื้นที่ชุมชน พื้นที่เกาะ พื้นที่ทุรกันดาร ตลอดจนพื้นที่พิเศษ ซึ่งในแต่ละพื้นที่มีปัญหาอุปสรรคในกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างแตกต่างกันไปตามบริบท เช่น ขาดแคลนผู้รับจ้าง ขาดแคลนแรงงาน ผู้รับจ้างทิ้งงาน เนื่องจากขาดสภาพคล่อง ตลอดจนปัญหาในเรื่องกระบวนการทำงานล่าช้า เช่น เริ่มต้นกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างล่าช้า มีการแก้ไขรูปแบบรายการ และปัญหาการส่งมอบพื้นที่ ส่งผลให้งบลงทุนเริ่มต้นกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้างล่าช้า ไม่สามารถเบิกจ่ายได้ตามเป้าหมาย จากประเด็นปัญหาดังกล่าวจึงมีมาตรการเพื่อแก้ไขปัญหาดังนี้

๑. แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการบริหารงบประมาณรายการงบลงทุน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในส่วนภูมิภาค

๒. แต่งตั้งคณะกรรมการ กำกับ ติดตาม การบริหารงบประมาณรายการงบลงทุน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในส่วนภูมิภาค

๓. กำกับติดตาม และประเมินผลการจัดซื้อจัดจ้าง จากโปรแกรมติดตามงบลงทุนอย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์

๔. กำกับ ติดตาม และประเมินผลการบริหารสัญญารายการก่อสร้างผูกพันเดิม จากโปรแกรมติดตามงบลงทุน อย่างต่อเนื่องทุกเดือน และรายงานผู้บริหารเพื่อทราบ

๕. นำเสนอข้อมูลการติดตามในเวลาผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง เพื่อรายงานสถานการณ์ปัญหาอุปสรรคและข้อค้นพบอื่น ๆ ให้ผู้บริหารได้รับทราบและดำเนินการต่อไป

กรมการแพทย์

กรมการแพทย์ได้ดำเนินการแก้ไขปัญห และเร่งรัดการเบิกจ่าย ดังนี้

๑. มีมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพในการเร่งรัดเบิกจ่ายงบลงทุนของหน่วยงาน โดยกำหนดหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนเพื่อแก้ไขปัญหการเบิกจ่ายงบประมาณที่มีความล่าช้า

๒. เร่งรัด ติดตาม และกำกับ หน่วยงานในสังกัดกรมการแพทย์

๓. กำหนดแนวทาง แผนการบริหารสัญญา กำหนดตรวจรับ

๔. กรณีเป็นรายการครุภัณฑ์โอนเปลี่ยนแปลงงบดำเนินงานเป็นงบลงทุนกำหนดแผนให้ดำเนินการภายในเดือนก่อนกันยายน

๕. กรณีเป็นรายการครุภัณฑ์ขนาดใหญ่ มีการกำหนดแผนความต้องการให้ชัดเจน โดยมีกรอบอัตรารองรับสำหรับครุภัณฑ์ที่มีวงเงินสูงที่ต้องจัดหาจากต่างประเทศ หากมีระยะเวลาการส่งมอบเกินกว่า ๑ ปี ควรจัดทำเป็นโครงการลักษณะผูกพันงบประมาณข้ามปี

๖. กรณีการก่อสร้างบางรายการเหตุจากอุปสรรคที่ดินจากตำแหน่งเสาเข็มและฐานรากของอาคารเดิมที่รื้อถอน และอุปสรรคจากเสาเข็มและฐานรากของอาคารเก่ากว่าอาคารที่รื้อถอนตามสัญญาที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ล่วงหน้า ทำให้ไม่สามารถทำงานเสาเข็มได้ตามตำแหน่งรูปแบบของสัญญา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงตำแหน่งเสาเข็มใหม่ตามสภาพของปัญหาอุปสรรค ได้ดิน และจะต้องมีการออกแบบฐานรากใหม่เพื่อให้สามารถรองรับน้ำหนักอาคารได้อย่างมั่นคงแข็งแรง และขั้นตอนในการก่อสร้างฐานรากใหม่ที่มีขนาดใหญ่ มีการใช้เวลามากกว่าการก่อสร้างฐานรากขนาดเล็ก และมีการแก้ไขปรับเปลี่ยนแบบรายการเนื่องด้วยรูปแบบรายการของงานก่อสร้างบางรายการไม่ครบถ้วน และรูปแบบรายการของงานบางส่วนต้องจัดทำเพิ่มเติมเพื่อให้งานก่อสร้างแล้วเสร็จสมบูรณ์ และเกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้สอยอาคาร ทำให้การพิจารณาแก้ไขเปลี่ยนแปลง รูปแบบ รายการ และการคำนวณเปรียบเทียบเงินเพิ่ม-ลด จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการจัดทำเป็นเหตุให้ผู้รับจ้างต้องรอแบบแก้ไขเปลี่ยนแปลงซึ่งมีผลกระทบทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงานที่วางไว้ การแก้ไขปัญหาคือการวางแผนการและการวางแผนการบริหารสัญญาให้เป็นไปตามแผนการก่อสร้างต่อไป

กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค มีงบลงทุน ที่เป็นรายการเงินกันไว้เหลือในปีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕ รายการ วงเงิน ๕๔.๑๔ ล้านบาท ดังนี้

๑. ก่อสร้างระบบแท้งค์น้ำประปาหอสูงเพื่อส่งจ่ายน้ำ สถาบันราชประชาสมาสัย ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ วงเงิน ๒.๔๗๑๒ ล้านบาท

๒. ปรับปรุงระบบบำบัดน้ำเสีย สถาบันราชประชาสมาสัย ตำบลบางหญ้าแพรก อำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ วงเงิน ๕.๗๑๑ ล้านบาท

๓. อาคารชุดรวมพักอาศัย ขนาด ๓๒ ห้อง (๑๖ ครอบครัว) สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๒ จังหวัดพิษณุโลก ตำบลหัวรอ อำเภอเมืองพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลกวงเงิน ๗.๓๔๐๖ ล้านบาท

๔. อาคารชุดรวมพักอาศัย ขนาด ๓๒ ห้อง (๑๖ ครอบครัว) ศูนย์ควบคุมโรคติดต่อ นำโดยแมลงที่ ๕.๔ ราชบุรี สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๕ จังหวัดราชบุรี ตำบลปากแรต อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี วงเงิน ๙.๗๐๓ ล้านบาท

๕. อาคารอำนวยการสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ ๑๐ จังหวัดอุบลราชธานี ตำบลในเมือง อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี วงเงิน ๒๘.๙๑๒๑ ล้านบาท และมีผลเบิกจ่าย ณ วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑๔.๙๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕๘ โดยรายการทั้งหมดของกรมฯ มีแผนการใช้จ่ายงบประมาณดังกล่าว ถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ นอกจากนี้กรมฯ ยังได้มีการเร่งรัดการเบิกจ่ายของหน่วยเบิกจ่ายงบประมาณภายในกรมฯ อย่างต่อเนื่องทุกสัปดาห์ เพื่อให้เป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนดไว้

กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กรรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกได้กำหนดแผนบริหารงบลงทุนให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ หากมีการเกินเหลือปีจะเร่งรัดให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จในไตรมาสที่ ๑ ของปีถัดไป

กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิตได้มีเบิกจ่ายงบลงทุนรายการผูกพันข้ามปี โดยผลการเบิกจ่ายงบลงทุนสิ่งก่อสร้างผูกพันข้ามปีของกรมสุขภาพจิต ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๘ รายการ ได้รับงบประมาณตั้งแต่เริ่มก่อสร้างจนถึงปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๔๓.๕๓๘๓ ล้านบาท โดยเบิกจ่ายสิ้นสุดกันยายนปี ๒๕๖๒ ไปแล้วทั้งสิ้น ๓๐๑.๔๒๙๒ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๔ ทั้งนี้ ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามงบลงทุนของ กรมสุขภาพจิตโดยมีหน้าที่วางแผนเร่งรัดการดำเนินการจัดหาผู้รับจ้างและติดตามเร่งรัดการดำเนินการ อย่างไรก็ตามทุกรายการงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาและเร่งรัดการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามแผน ดังนี้

๑. เตรียมความพร้อมการลงนามในสัญญาก่อนนี้ผูกพันหลังจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. มีผลบังคับใช้

๒. เตรียมแผนการบริหารสัญญาเพื่อให้การเบิกจ่ายแล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ

๓. บริหารสัญญาก่อสร้างให้สามารถเบิกจ่ายงบประมาณให้ได้มากที่สุด โดยไม่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของการก่อสร้างและมีความถูกต้องตามหลักทางวิศวกรรม

๔. กำหนดตัวชี้วัดร้อยละของผลการเบิกจ่ายเงินงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. เพื่อวัดผลการดำเนินการใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกรมสุขภาพจิต

กรมอนามัย

กรมอนามัยได้แก้ไขปัญหาการเบิกจ่ายงบประมาณกรณีได้รับผูกพันใหม่ ได้เร่งเตรียมการกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม และพร้อมลงนามในสัญญาเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งเมื่อสามารถลงนามสัญญาได้เร็วจะทำให้การกันเงินไว้เบิกเหลือปีน้อยลง และในส่วนของงบลงทุนที่มีการเบิกจ่ายเป็นงวดเงินงวดงาน ได้เร่งให้หน่วยงานดำเนินตามกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างตั้งแต่เดือนกรกฎาคม และมีนโยบายให้หน่วยงานแบ่งงวดเงินงวดงาน ให้เบิกจ่ายได้ทันภายในปีงบประมาณ

ทั้งนี้ รายการสิ่งก่อสร้างจะมีความล่าช้าเรื่องการขอแบบแปลน/การนัดคณะกรรมการจากกองแบบแผน ทำให้ต้องเลื่อนระยะเวลาทำสัญญาออกไป และการได้รับจัดสรรงบลงทุนในไตรมาสที่ ๒ มีผลทำให้มีการเบิกจ่ายข้ามปีงบประมาณ

สถาบันพระบรมราชชนก

สถาบันพระบรมราชชนก ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ งบลงทุน ค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง รายการผูกพันข้ามปีงบประมาณ รวมทั้งสิ้น ๖๐๘,๙๘๗,๐๐๐ บาท จำแนกตามปีงบประมาณ ดังนี้

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๒๗,๑๑๑,๗๐๐ บาท

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๓๒,๒๐๘,๓๐๐ บาท

- ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๑๔๙,๖๖๗,๐๐๐ บาท

ซึ่งได้ดำเนินการเบิกจ่ายงบประมาณตามงวดงาน - งวดเงินของรายการสิ่งก่อสร้าง และเป็นไปตามแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่กำหนด และปัจจุบันได้สถาบันพระบรมราชชนกมีการกำกับ ติดตาม

และเร่งรัดการเบิกจ่ายงบประมาณของหน่วยงานในสังกัด ให้สอดคล้องกับแผนการใช้จ่ายงบประมาณของประเทศที่ได้กำหนดไว้

(๑๓) การดำเนินงานของมูลนิธิโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช ๒๑ แห่ง ช่วยให้โรงพยาบาลสามารถให้บริการผู้ป่วยในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ควรพิจารณาตั้งงบประมาณสนับสนุนมูลนิธิเพื่อให้เกิดความยั่งยืนและต่อเนื่องในการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้รับการสนับสนุนงบประมาณทั้งงบดำเนินงานและงบลงทุน เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชเป็นประจำทุกปี เพื่อพัฒนาระบบงานบริการและพัฒนาโรงพยาบาลให้เป็น smart hospital พัฒนาคุณภาพบริการให้มีคุณภาพมาตรฐานบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมโดยใช้หลักการสุขภาพปลอดภัยอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรและพัฒนางานวิชาการของโรงพยาบาล ให้เป็นโรงพยาบาลที่สามารถสร้างความสุข สะดวกสบายให้กับผู้ป่วยและญาติให้เสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน โดยมีผลการดำเนินงาน ดังนี้

๑. โรงพยาบาลผ่านการประเมินรับรองคุณภาพ HA ขึ้น ๓ ขึ้นไป จำนวน ๒๐ แห่งจาก ๒๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๕ และได้รับการรับรองมาตรฐาน JCI ๒ แห่ง

๒. โรงพยาบาลผ่านเกณฑ์ Green and Clean Hospital ระดับดีมากขึ้นไป จำนวน ๑๘ แห่ง จาก ๒๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๕

๓. โรงพยาบาลทุกแห่งดำเนินการพัฒนาระบบ smart hospital นำเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการประชาชนเป็นการลดระยะเวลาารอคอย ลดค่าใช้จ่ายในโรงพยาบาล

(๑๔) นโยบายการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ให้ท้องถิ่น ควรมีการศึกษาวิจัยอย่างเป็นระบบและดำเนินการให้เป็นไปตามผลการศึกษาทั้งนี้ ควรคัดเลือก รพ.สต. ดีดดาวที่ดำเนินการได้ดีมาก มาเป็นต้นแบบในการสร้างเสริมสุขภาพ เนื่องจากเป็นต้นทางที่จะทำให้ประชาชนมีสุขภาพดี ซึ่งจะช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการถ่ายโอนรพ.สต.ให้แก่อปท. ตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา) หลังการถ่ายโอนได้ศึกษาวิจัยการประเมินการถ่ายโอนหน่วยบริการปฐมภูมิไปยัง อปท. และรูปแบบทางเลือกการกระจายอำนาจ โดยศึกษาเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ พบว่าหลังการถ่ายโอน ด้านบริหารมีสายบังคับบัญชาสั้น ทำงานได้รวดเร็ว ได้รับการสนับสนุนจากท้องถิ่นเป็นอย่างดี แต่พบความกังวลด้านความไม่แน่นอนทางการเมือง และการเห็นความสำคัญของเรื่องสุขภาพที่ต่างกันไป มีความสัมพันธ์ที่ดีกับคณะกรรมการประสานงานสาธารณสุขระดับอำเภอ (คปสอ.) มีการร่วมมือการทำงานได้ดี แต่ร้อยละ ๕๓ ขาดการนิเทศงานอย่างต่อเนื่อง การส่งข้อมูลทำตามปกติ แต่จะเน้นส่งข้อมูลที่ คปสอ. และ สปสช. ให้ความสำคัญและข้อมูลที่เป็นปัญหาสุขภาพในพื้นที่ มีความกังวลจากฝั่งกระทรวงสาธารณสุข เรื่องการ

รวบรวมข้อมูลที่สำคัญ กระบวนการถ่ายโอนเริ่มจากผู้บริหารในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ และประชาชนไม่มีความเข้าใจอย่างแท้จริง

จากแบบสอบถามเจ้าหน้าที่ร้อยละ ๑๘ เห็นว่าควรมีการถ่ายโอนกลับกระทรวงสาธารณสุข ข้อเสนอ รพสต. ที่ยังไม่ถ่ายโอน ให้ถ่ายโอนต่อไป ด้วยหลักการเดิม ตามความสมัครใจและความพร้อม รพสต.ที่ถ่ายโอนแล้ว ควรมีกระบวนการหลังถ่ายโอน ดังนี้

๑. กระทรวงสาธารณสุขต้องมีการนิเทศติดตาม ทุกแห่งอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
๒. กระทรวงสาธารณสุขกำหนดทิศทาง ผลักดันงานและข้อมูลที่สำคัญ (โรคที่ป้องกันได้)
๓. กระทรวงมหาดไทยควรแก้ไขระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินที่เกี่ยวข้อง
๔. กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงมหาดไทยร่วมกันพัฒนาหน่วยบริการต้องมีระบบสนับสนุนและมีแนวทางการจัดการปัญหา โดยเฉพาะปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อให้บริการ

(๑๕) กรมการแพทย์ ควรพิจารณาทบทวนตัวชี้วัดเกี่ยวกับเรื่องยาเสพติด ให้สอดคล้องกับระดับผู้ป่วยที่ติดยาเสพติดที่มีความรุนแรงระดับใด และมีจำนวนเพิ่มขึ้นมากน้อยเพียงใด ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการแพทย์

กรมการแพทย์โดยสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดแห่งชาติบรมราชชนนี ผลการพิจารณา ดังนี้

๑. จากการวิเคราะห์สถานการณ์การเสพยาและการติดยาเสพติด พบว่าผู้ที่ใช้ยาเสพติด มีระดับการเสพยาที่แตกต่างกัน ผู้ใช้ยาส่วนใหญ่ไม่ได้เข้ารับการบำบัดรักษาเพราะรับรู้ถึงปัญหาหรือความเจ็บป่วย แต่เข้ารับการรักษามีปัญหาด้านกฎหมายหรือผลกระทบที่เกิดกับครอบครัวสังคม โดยพบว่าส่วนใหญ่ที่เข้ารับการรักษเป็นกลุ่มเสพ และมีเพียง ๒๕ - ๓๐ % ที่เป็นกลุ่มติด และมีผู้ป่วยที่เป็นกลุ่มติดยาแรงมีความยุ่งยากซับซ้อนหรือมีโรคร่วมโรคแทรกและเข้ารับการบำบัดรักษาใน รพ.เฉพาะทางสังกัด กรมการแพทย์และกรมสุขภาพจิตร้อยละ ๒ - ๕

๒. เป้าหมายหรือตัวชี้วัดสำคัญด้านการบำบัดรักษาที่ควรต้อง Monitor คือ เรื่องการเข้าถึงบริการการรักษาโดยไม่มี岐途ทางกฎหมาย การมีส่วนร่วมของครอบครัวชุมชน การคงอยู่ในการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง : Retention rate (เช่นเดียวกับโรคเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน) การได้รับการบำบัดรักษาตามเกณฑ์กำหนด การได้รับการติดตามดูแลช่วยเหลือและฟื้นฟูด้านสังคมอย่างต่อเนื่องการหยุดเสพยาได้อย่างต่อเนื่อง (ไม่กลับไปเสพยาซ้ำ) และ การวัดคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการบำบัดรักษา

๓. ในกลุ่มผู้ป่วยที่ติดยาแรงและมีโรคร่วมโรคแทรกซ้อน ซึ่งส่วนใหญ่เข้ารับการรักษในโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต ๒ - ๕ % ร่วมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติด ปัจจุบันยาเสพติดในประเทศไทยที่พบว่ามีการใช้มากที่สุด คือ กลุ่มยาบ้า ยาไอซ์ ซึ่งเป็นยาเสพติดที่มีผลต่อการเกิดอาการทางจิตและมีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมรุนแรงต้องได้รับการรักษาต่อเนื่องทั้งทางด้านการแพทย์และด้านสังคม ดังนั้น ตัวชี้วัดเป้าหมายการดูแลผู้ป่วยกลุ่มนี้ คือ การคงอยู่ในการบำบัดรักษาอย่างต่อเนื่อง : Retention rate (เช่นเดียวกับโรคเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน) ถือเป็นกลุ่มเรื้อรังมีความเสี่ยงสูงต่อการกลับไปติดยาเสพติดซ้ำ ผู้ป่วยต้องได้รับการบำบัดรักษาด้วยยาอย่างต่อเนื่อง ครอบครัว สังคมต้องดูแลเฝ้าระวัง

พฤติกรรมเสี่ยงอันตรายทั้งต่อตัวเองและผู้อื่น ต้องได้รับการระวังอาการอย่างทันทั่วทั้งที่ นอกจากนี้ ในระดับหน่วยงานต้องมีการประเมินในเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยควบคู่กันไปด้วย

(๑๖) กรมควบคุมโรค ควรหาวิธีการ หรือปรับปรุงการเฝ้าระวังควบคุมโรคติดต่อในเชิงรุก โดยเน้นหรือให้ความสำคัญโดยเฉพาะกับกลุ่มเป้าหมายแรงงานต่างด้าว เนื่องจากที่ผ่านมากลุ่มดังกล่าวเป็นพาหะนำโรคติดต่อเข้ามาทางชายแดน เพื่อให้การเฝ้าระวังควบคุมโรคตามด่านชายแดนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรค ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (กองเศรษฐกิจสุขภาพและหลักประกันสุขภาพ กองบริหารการสาธารณสุข) กระทรวงสาธารณสุขจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการป้องกันและรักษาโรคระบาดที่มีความเสี่ยงต่อความมั่นคงด้านสุขภาพสำหรับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ รวมทั้งผู้ที่ไม่ใช่ประชาชนไทย เพื่อแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงด้านสุขภาพที่จะมาสู่คนไทย วางแผนบริหารจัดการให้แรงงานต่างด้าว ผิดกฎหมายมาลงทะเบียนให้ถูกกฎหมาย และให้เข้าระบบประกันสังคมหรือประกันสุขภาพให้ได้มากที่สุดซึ่งทำให้เพิ่มโอกาสของการเข้าถึงระบบบริการสุขภาพ รวมถึงการให้บริการป้องกันควบคุมโรคแล้วหากมีการระบาดของโรคและภัยสุขภาพมีการดำเนินงานเหมือนกับแรงงานต่างด้าว ที่ถูกกฎหมายโดยคำนึงถึงความสมดุลระหว่างความมั่นคงด้านสุขภาพของประเทศและหลักสิทธิมนุษยชน และมีแนวทางการดำเนินการที่สำคัญ ดังนี้

๑. สนับสนุนการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพ โดยการเร่งรัดค้นหาผู้ป่วย ในกลุ่มบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ รวมทั้งผู้ที่ไม่ใช่ประชาชนไทย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดของโรคติดต่อสำคัญมาสู่คนไทย

๒. เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข สำหรับบุคคลที่มีปัญหาสถานะและสิทธิ รวมทั้งผู้ที่ไม่ใช่ประชาชนไทย

(๑๗) กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ควรกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการควบคุมกำกับดูแล บุคลากรที่ผ่านการรับรองหรือได้รับใบประกาศและมีใบอนุญาต เช่น การนวดแผนไทย หรือการนวดสมุนไพร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

การอบรมและออกใบประกาศนียบัตรมีหน่วยงานที่กำกับและดูแล ดังนี้

๑. การนวดไทยเพื่อสุขภาพหน่วยงานที่ควบคุม กำกับ รับรองใบประกาศนียบัตร ตาม พ.ร.บ. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เป็นผู้รับผิดชอบ

๒. การนวดไทยเพื่อบำบัดรักษาโรค หน่วยงานที่ควบคุม กำกับ รับรองสถาบันการศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการแพทย์แผนไทย และออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ สาขากายภาพบำบัดแผนไทย ด้านเวชกรรมไทย เภสัชกรรมไทย ผดุงครรภ์ไทย นวดไทย และ สาขากายภาพบำบัดแผนไทยประยุกต์ ตาม พ.ร.บ. วิชาชีพการแพทย์แผนไทย พ.ศ. ๒๕๕๖ โดยสภาการแพทย์แผนไทยเป็นผู้รับผิดชอบ

๓. กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีการจัดการอบรมด้านการนวดไทยทั้งนวดไทยเพื่อสุขภาพและนวดไทยบำบัดรักษาโรคต้องดำเนินการขอรับรองจากหน่วยงาน ในข้อ ๑ และข้อ ๒ กรมฯ จึงไม่มีหน้าที่ตามกฎหมายในการควบคุม กำกับ รับรองประกาศนียบัตรและใบอนุญาต

ทั้งนี้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกมีการจัดอบรมให้กับบุคลากรสาธารณสุขในภาครัฐเป็นส่วนใหญ่ แต่ในกรณีที่จัดการอบรมให้กับประชาชนทั่วไป ซึ่งจะมีการจัดอบรมตามนโยบายของรัฐบาล เช่น งบประมาณน้ำท่วม งบประมาณแก้จน ต้นกล้าอาชีพ โดยเป็นการอบรมนวดไทยเพื่อสุขภาพ และการนวดฝ่าเท้าเพื่อสุขภาพเท่านั้น จัดเป็นการนวดไทยเพื่อสุขภาพ และมีการจัดเก็บ บันทึกข้อมูลไปประกาศนียบัตรของผู้ผ่านการอบรมของกรมฯ

(๑๘) กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ควรร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการเฝ้าระวัง การตรวจสอบผัก ผลไม้ อาหาร นำเข้าตามแนวเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวชายแดน เพื่อป้องกันการปนเปื้อนของสารเคมี รวมทั้งประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนทราบ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ได้ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข (สสจ./รพ.) ในการตรวจสอบคุณภาพอาหาร ผลิตภัณฑ์อาหาร โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา รับผิดชอบการตรวจสอบที่ด่านนำเข้า กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์รับผิดชอบการตรวจยืนยัน และการประเมินมาตรฐานของด่าน ออ. และได้ทำการฝึกอบรมวิธีการตรวจสอบอาหารให้กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และโรงพยาบาลในพื้นที่ด้วย

(๑๙) กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ควรคัดกรองผู้ที่ทำหน้าที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หากไม่สามารถทำหน้าที่ได้ควรมีกระบวนการคัดออกบางส่วน เพื่อให้ได้ผู้ที่ทำหน้าที่ อสม. ให้กับชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (๑) อายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์
- (๒) มีชื่อในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่เป็นการประจำในหมู่บ้านหรือชุมชนที่ประสงค์จะเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านไม่น้อยกว่าหกเดือน
- (๓) มีความรู้สามารถอ่านออกเขียนได้
- (๔) สมัยใจและเสียสละเพื่อช่วยเหลือการดำเนินงานสาธารณสุข
- (๕) ประสงค์จะเข้าร่วมหรือเคยเข้าร่วมการดำเนินงานสาธารณสุขและต้องการพัฒนาชุมชน ของตนเอง
- (๖) มีความประพฤติอยู่ในกรอบศีลธรรมอันดี ได้รับความไว้วางใจและยกย่องจากประชาชน
- (๗) มีสุขภาพดีทั้งกายและใจ และมีพฤติกรรมทางด้านสุขภาพที่เป็นแบบอย่าง
- (๘) มีเวลาให้กับการทำงานในบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

โดยกระทรวงสาธารณสุขดำเนินการจัดให้มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในแต่ละท้องถิ่นในสัดส่วนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านอย่างน้อยหนึ่งคนต่อหลังคาเรือน ไม่น้อยกว่าสิบหลังคาเรือน ให้หมู่บ้านหรือชุมชนคัดเลือกบุคคลผู้มีคุณสมบัติดังกล่าว และแสดงเจตนาเป็น อสม. โดยความเห็นชอบ

ของหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนจำนวน ไม่น้อยกว่าสิบหลังคาเรือนที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้นและมีชื่อในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่เป็นการประจำไม่น้อยกว่าหกเดือน

กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ มีกระบวนการคัดกรองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติหน้าที่ของ อสม. ดังนี้

๑. ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาศักยภาพให้ อสม. ที่ปฏิบัติงานอย่างเข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ มีบทบาทมากขึ้น เสริมสร้างขวัญกำลังใจ ให้รับค่าป่วยการ

๒. ส่งเสริม อสม.กลุ่มที่ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่ เช่น อสม.ผู้สูงอายุ มีภาวะเจ็บป่วย ที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่การเป็น อสม. ขอให้สมัครใจเป็นจิตอาสา และไม่รับค่าป่วยการ

๓. พัฒนาเยาวชนต้นกล้า อสม. โดยการส่งเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่ เข้ามาเป็น อสม. โดยใช้ระบบ e-learning

(๒๐) ปัจจุบันมีผู้ป่วยที่มีภาวะซึมเศร้าและเครียดจากการทำงานของข้าราชการ เช่น ตำรวจ จึงควรให้โรงพยาบาลมีหน่วยงานบริการกรณีดังกล่าวให้กับข้าราชการที่อยู่ในพื้นที่ที่มีปัญหาด้านสุขภาพจิต ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมสุขภาพจิต

กรมสุขภาพจิต เป็นหน่วยงานหลักในการบำบัด รักษา โรคซึมเศร้า มีโครงการเพิ่มประสิทธิภาพ การดูแลผู้ป่วยโรคซึมเศร้าเพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการบำบัดรักษา อีกทั้งยังให้กลุ่มเสี่ยง อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ได้รับการคัดกรองแนวโน้มการป่วยเป็นโรคซึมเศร้า มีการจัดตั้งศูนย์ป้องกันการฆ่าตัวตายระดับชาติ เพื่อสนับสนุน ด้านวิชาการ องค์ความรู้ต่างๆ และกำกับติดตามการดูแลเฝ้าระวังโรคซึมเศร้าในกลุ่มเสี่ยงแก่สถานบริการ สาธารณสุข ร่วมกับโรงพยาบาลจิตเวชในแต่ละพื้นที่ ทั้ง ๑๒ เขตสุขภาพและกรุงเทพมหานครจำนวนผู้ป่วยโรค ซึมเศร้าที่ได้รับการวินิจฉัยและรักษา ปี ๖๑ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ ราย ปี ๖๒ จำนวน ๙๘๗,๙๑๗ ราย

(๒๑) กรมอนามัย ควรปรับเปลี่ยนรูปแบบในการใช้สื่อหรือช่องทางการประชาสัมพันธ์ (New Media) เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้อย่างทั่วถึง และประหยัดค่าใช้จ่ายมากกว่าการใช้สื่อแบบเดิม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมอนามัย

กรมอนามัยมีการวางแผนการสื่อสาร ๓ รูปแบบหลัก คือ

๑) On Air โดยสื่อสารผ่านสื่อกระแสหลัก เช่น สถานีวิทยุ สถานีวิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ฯ และเริ่มปรับเปลี่ยนมาใช้รูปแบบที่ ๒

๒) คือ On Line ที่ใช้สื่อ New Media ในการสื่อสารสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพแต่ละกลุ่มวัย ซึ่งมีราคาประหยัดกว่าการสื่อสาร On Air เดิม ในรูปแบบ application / @line / facebook / Youtube / website / Program ต่างๆ เช่น Rapid Pro โปรแกรมถาม-ตอบ ให้ความรู้ในกลุ่มแม่และเด็ก, H&U @line ที่ให้ความรู้สุขภาพวัยทำงาน, Program ๓C สำหรับติดตามความครอบคลุมการดำเนินงานในการดูแลสุขภาพ ผู้สูงอายุ, Facebook กรมอนามัย ที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในกลุ่มสมาชิกแฟนเพจซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มวัยทำงาน, การพัฒนา website Anamai Media แหล่งรวมสื่อให้ความรู้ครอบคลุมทุกกลุ่มวัย

๓) On Ground เป็นการสื่อสารในกลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่เป็นบุคลากรทางการแพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข อาสาสมัครสาธารณสุข องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ฯลฯ ที่ยังคงจำเป็นต้องมีการพัฒนาศักยภาพผ่านการจัดหลักสูตรฝึกอบรมสัมมนา และต้องมีการจัดทำสื่อเฉพาะในรูปแบบคู่มือ แนวทางการ

ดำเนินงาน โดยปัจจุบันมีการพัฒนาคู่มือที่สามารถสแกนผ่าน QR Code แต่ยังคงต้องมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ การชี้แจงเกณฑ์การดำเนินงานเฉพาะ อย่างเช่น การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข/พระราชบัญญัติป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น และพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการสื่อสารในรูปแบบคู่ขนานในกลุ่มประชาชนทั่วไป กับกลุ่มเฉพาะเจาะจง เพื่อผลสัมฤทธิ์สูงสุด

(๒๒) ตัวชี้วัดอัตราประชากรทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี ไม่สะท้อนถึงเนื้องานและงบประมาณ รวมทั้งควรปรับปรุงการกำหนดตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กแรกเกิดให้มีความชัดเจน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมอนามัย

๑) ประเด็นตัวชี้วัดอัตราประชากรทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี

ตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ปี ๒๕๖๓ กรมอนามัย : จำนวนประชากรทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี จำนวน ๑๘,๑๙๐,๕๐๐ คน

กรมอนามัยในฐานะกรมวิชาการทำหน้าที่อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของประเทศ มีเป้าประสงค์ให้ประชาชนสามารถดูแลสุขภาพตนเอง เฝ้าระวัง รวมทั้งจัดการปัจจัยกำหนดสุขภาพได้อย่างเหมาะสม จึงได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมฯ ที่สอดคล้องกับนโยบายต่างๆ ทุกระดับ ด้วย ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ส่งเสริมสุขภาพ ๔ กลุ่มวัย สร้างความเข้มแข็งระบบอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อสุขภาพ สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ อภิบาลระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม และปฏิรูประบบงานสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูงและมีธรรมาภิบาล

โดยกรมอนามัยตั้งเป้าหมายการดูแลให้ประชาชนมีสุขภาพดี ในปี ๒๕๖๓ คือ จำนวนประชากรทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี จำนวน ๑๘,๑๙๐,๕๐๐ คน ผ่านโครงการสำคัญเพื่อให้สามารถบริหารจัดการสุขภาพได้ด้วยตนเอง ลดความเสี่ยง เพิ่มปัจจัยปกป้อง เพิ่มความรอบรู้ด้านสุขภาพ สร้างชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรรอบรู้สุขภาพ ขยายวงอย่างกว้างขวางสู่สังคมรอบรู้สุขภาพ(Health Literate Societies)

ซึ่งการตั้งเป้าหมายการดูแลให้ประชาชนมีสุขภาพดีในปี ๒๕๖๓ ได้คำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงสาธารณสุข และแผนงานในระดับต่างๆ เพื่อพิจารณากำหนดถึงความเหมาะสมของการขับเคลื่อนการดำเนินการของหน่วยงานกรมอนามัยให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีกรอบการตั้งเป้าหมายความสอดคล้องกับงบประมาณและรูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสม ควบคู่ไปกับการพิจารณาสัดส่วนของงบประมาณที่ลงไปสู่พื้นที่เป็นไปตามบริบทของแต่ละพื้นที่ดำเนินการ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุดในการใช้จ่ายงบประมาณ และบรรลุผลสัมฤทธิ์ประชากรทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพดี

๒) ประเด็นตัวชี้วัดการพัฒนาเด็กแรกเกิด

กรมอนามัย ได้ผลักดันให้เกิดพระราชบัญญัติควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นการปกป้องสิทธิและสุขภาพของเด็กทุกคนไม่ให้เสียโอกาสในการกินนมแม่ผ่านการควบคุมวิธีการโฆษณา และการส่งเสริมการตลาดอาหารทารกและเด็กเล็กให้เหมาะสม ตลอดจนการผลักดันให้เกิดนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนามาตรฐานการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙) ว่าด้วยการส่งเสริมการเกิดและการเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดตัวชี้วัดหลัก

ด้านการพัฒนาของเด็กในวัยแรกเกิด คือ ร้อยละเด็กอายุ ๐ - ๕ ปี มีพัฒนาการสมวัยและได้กำหนดตัวชี้วัดย่อยเพื่อสะท้อนผลสำเร็จ (Proxy Indicators) ซึ่งส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี ได้รับการตรวจคัดกรองพัฒนาการร่วมกับการกระตุ้นพัฒนาการในกลุ่มที่สงสัยพัฒนาการล่าช้า โดยจัดให้มีระบบเฝ้าระวังการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กตามเกณฑ์มาตรฐาน สนับสนุนให้เกิดการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่อย่างเดียว ๖ เดือน และส่งเสริมให้เด็กอายุ ๐ - ๕ ปี ได้รับอาหารที่เหมาะสมตามวัยในครอบครัว ศูนย์เด็กเล็ก และโรงเรียน ซึ่งเป็นการวางรากฐานในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนตั้งแต่วัยแรกเกิด ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตและมีพัฒนาการสมวัยเพื่อให้เด็กวัยแรกเกิดเติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพต่อไป

(๒๓) กรมอนามัย ควรส่งเสริมสนับสนุนส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดทำโครงการ Day Care ให้กับข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และชุมชน สำหรับดูแลเด็กเล็กในหน่วยงานหรือในชุมชน ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้พ่อแม่เด็กสามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมอนามัย

สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย มีแผนในการดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นต้นแบบในการจัดทำโครงการ Day Care ให้กับข้าราชการ เจ้าหน้าที่และชุมชน สำหรับดูแลเด็กเล็กในหน่วยงานหรือในชุมชน โดยการสนับสนุนด้านวิชาการในการพัฒนาเด็กปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยและสถานเลี้ยงเด็กกลางวันในสถานประกอบการ (Day care) โดยการพัฒนาด้านแบบสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ใน ๓ ประเด็นหลัก ได้แก่

๑. คุณภาพเด็กปฐมวัย ได้แก่ พัฒนาการ โภชนาการ ทักษะการให้ความรู้กับผู้ปกครอง

๒. การบริหารจัดการด้านสถานที่สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเลี้ยงดูเด็ก

๓. กระบวนการดูแล/จัดประสบการณ์เรียนรู้และการเล่น โดยใช้คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) และคู่มือจัดประสบการณ์การเลี้ยงดูเด็ก แนวทางการเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้อง และเน้นว่าเด็ก ๒ ขวบ ปีแรกควรให้พ่อแม่เลี้ยงดูเองให้เด็กได้อยู่กับครอบครัวเป็นหลัก แผนการดำเนินงานสนับสนุนวิชาการเพื่อการเป็นต้นแบบสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยหรือ Daycare ได้แก่

- การผลักดันให้สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยผ่านเกณฑ์ใช้มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติและการสนับสนุนคู่มือDSPM

- จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ๓ เดือน ถึง ๓ ปี (Child caregiver training center) ซึ่งจะสนับสนุนในการฝึกอบรมบุคลากรผู้ดูแลเด็กปฐมวัย ๓ เดือน - ๓ ปี ให้แก่ส่วนราชการหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นต้นแบบในการจัดทำโครงการ Day Care ให้กับข้าราชการ เจ้าหน้าที่ และชุมชน สำหรับดูแลเด็กเล็กในหน่วยงานหรือในชุมชน

- สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ กรมอนามัย ดำเนินการขับเคลื่อนมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติใน Day care สังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๕๗ แห่ง ซึ่งเมื่อผ่านเกณฑ์ประเมินมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ จะเป็นต้นแบบ Day Care ได้

(๒๔) สถาบันพระบรมราชชนก ควรจัดทำหลักสูตรระยะสั้นที่สามารถสร้างงานสร้างอาชีพ ที่มีลักษณะ Non degree เช่น หลักสูตรนักบริหารชุมชนดูแลผู้สูงอายุ การดูแลเด็กเล็ก ซึ่งจะสามารถช่วยให้ประชาชนในพื้นที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สถาบันพระบรมราชชนก

สถาบันพระบรมราชชนก มีการจัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรผู้ช่วยพยาบาล (หลักสูตร ๑ ปี) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนบุคลากรพยาบาลในภาพรวมของประเทศ ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้รับบริการในสถานบริการสุขภาพ ส่งผลให้พยาบาลต้องรับภาระงานที่หนักขึ้นเกินกว่าที่มาตรฐานกำหนด จึงได้มีการผลิตผู้ช่วยพยาบาลให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลสุขภาพขั้นพื้นฐานแก่ผู้รับบริการที่มีปัญหาสุขภาพไม่รุนแรงและไม่ซับซ้อน รวมทั้งการส่งเสริมสุขภาพ และการฟื้นฟูสุขภาพภายใต้การควบคุมของผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาล หรือการพยาบาลและการผดุงครรภ์ ซึ่งมีแผนการผลิตผู้ช่วยพยาบาล ปีละ ๑,๐๐๐ คน งบประมาณ ๔๕,๐๐๐ บาท/คน รวมงบประมาณทั้งสิ้น ๔๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดดำเนินการจัดการศึกษา ซึ่งการรับสมัครจะสอบคัดเลือกจากผู้ที่สนใจตามคุณสมบัติ ดังนี้

๑. เป็นผู้มีความรู้การศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือเทียบเท่า
๒. เป็นผู้ที่มีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๑๖ ปีบริบูรณ์
๓. เป็นผู้ที่มีสุขภาพร่างกายและจิตใจ ที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและการปฏิบัติงาน
๔. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม รักในการช่วยเหลือและดูแลสุขภาพผู้รับบริการ

ทั้งนี้ ผู้ที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรผู้ช่วยพยาบาล สามารถนำองค์ความรู้ไปประกอบอาชีพในการดูแลผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยระยะพักฟื้น หรือการบริการดูแลผู้สูงอายุตามบ้านเรือน ซึ่งเป็นการรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการทางด้านสุขภาพที่ดีและมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนต่อไป

(๒๕) กระบวนการและขั้นตอนในการขอใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ก่อนข้างใช้ระยะเวลานาน ควรปรับกระบวนการ ขั้นตอน ในการดำเนินการให้มีความรวดเร็วขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้บริการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาได้ปรับกระบวนการพิจารณาอนุญาตผลิตภัณฑ์สุขภาพตามความเสี่ยงจึงทำให้ระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตแตกต่างกัน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่มีความเสี่ยงสูง เช่น อาหารใหม่ (Novel Food) ที่ไม่เคยผลิตมาก่อนจะใช้เวลาค่อนข้างนาน เนื่องจาก ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกประเมินความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ฯ อย่างไรก็ตามระยะเวลาการพิจารณาอนุญาตฯ ของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาเมื่อเทียบกับต่างประเทศไม่ล่าช้ากว่ากัน

(๒๖) ปัจจุบันผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์สมุนไพร นอกจากจะต้องขอใบอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้ว ยังต้องเข้าสู่ระบบของ GMP ด้วยซึ่งในกระบวนการ ผู้ประกอบการจะต้องรายงานสูตรยาหรือส่วนประกอบทุกอย่าง ให้สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาทราบ กรณีดังกล่าวผู้ประกอบการไม่สามารถเปิดเผยได้ จึงติดขัดในเรื่องดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ควรหาแนวทางการช่วยเหลือหรือให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยามีพ.ร.บ.สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒ ฉบับใหม่ ประกาศใช้เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๖๒ มีการปรับเปลี่ยนหลักเกณฑ์การพิจารณาให้สอดคล้องกับองค์ความรู้ของแพทย์แผนไทยหรือความรู้ดั้งเดิมหรือยาที่พัฒนามาจากแพทย์แผนไทย เช่น ยาสามัญประจำบ้านที่มี positive list อยู่ สามารถอนุญาตได้ภายใน ๑ วัน ทั้งนี้ ในส่วนของการบังคับใช้มาตรฐาน GMP วิธีการผลิตและสถานที่ผลิต จะขึ้นอยู่กับความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์ เพื่อผลิตภัณฑ์มีความปลอดภัยและมีประสิทธิผลที่ดี

(๒๗) การย้ายข้ามเขตผู้ใช้สิทธิหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า มีความยุ่งยากสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ควรหาแนวทางการบริหารจัดการหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มีสิทธิในเรื่องนี้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ตามพ.ร.บ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๒๖ (๗) สปสช. มีหน้าที่ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีหน่วยบริการประจำและการขอเปลี่ยนหน่วยบริการประจำ รวมทั้งประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนทราบข้อมูลของหน่วยบริการ ปัจจุบันมีประชาชนลงทะเบียนสิทธิในระบบหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ๔๗.๔๖๒ ล้านคน (มีนาคม ๒๕๖๓) โดยประชาชนสามารถตรวจสอบสิทธิผ่านระบบ call center ๑๓๓๐ กด ๒ ตามด้วยเลขที่บัตรประจำตัวประชาชน และตรวจสอบสิทธิผ่าน

ที่ผ่านมาประชาชนสามารถแจ้งเปลี่ยนหน่วยบริการได้ปีละ ๔ ครั้ง โดยต้องยื่นเอกสารหลักฐานซึ่งเกิดความไม่สะดวกในการดำเนินการดังกล่าว รวมทั้งยังไม่มีระบบให้ประชาชนตรวจสอบข้อมูลหน่วยบริการตามพื้นที่อาศัย ข้อมูลทั่วไปของหน่วยบริการศักยภาพหน่วยบริการ รวมทั้งข้อมูลบุคลากรที่ต้องการได้

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ สปสช. ได้มีการพัฒนาระบบการลงทะเบียนโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพิ่มช่องทางในการเลือกลงทะเบียน/เปลี่ยนหน่วยบริการด้วยตนเองผ่านมือถือ รวมทั้งการให้ข้อมูลศักยภาพของหน่วยบริการ กรณีเกิดเหตุฉุกเฉินตามพื้นที่พักอาศัยปัจจุบัน โดยจะเริ่มใช้งานระบบใหม่ได้ประมาณกลางปีงบประมาณ ๒๕๖๓

(๒๘) กรณีนักโทษที่ถูกคุมขังอยู่ในสถานราชทัณฑ์และไม่ได้อยู่ในภูมิลาเนา แต่มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลในระบบหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า ควรมีการปรับระบบลงทะเบียนให้ตรงกับสถานที่นักโทษอยู่ เพื่อให้ทำให้นักโทษสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลในพื้นที่คุมขังได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

ปัญหาของการเข้าไม่ถึงสิทธิด้านการรักษาพยาบาลกรณีที่ต้องขังไม่ได้ย้ายสิทธิบัตรทองจากภูมิลาเนาเดิมมาซึ่งที่ถูกคุมขังข้อมูล ณ ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ มีผู้ต้องขังที่ได้รับการลงทะเบียนสิทธิตรงกับหน่วยบริการที่เรือนจำตั้งอยู่เพียงร้อยละ ๖๖ ของผู้ต้องขังที่มีสิทธิบัตรทองทั้งหมด

ในปี ๒๕๖๒ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว โดยได้ลงนามบันทึกความร่วมมือ (MOU) เพื่อพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำกับกระทรวงสาธารณสุข และกรมราชทัณฑ์เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความ

ตระหนักและความร่วมมือพัฒนารูปแบบการจัดบริการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขสำหรับผู้ต้องขังในเรือนจำ ให้สามารถเข้าถึงสิทธิหลักประกันสุขภาพให้ครอบคลุมทุกมิติ โดยในบทบาทของสปสข. ได้ดำเนินการ ดังนี้

๑. การขึ้นทะเบียนสถานพยาบาลในเรือนจำให้เป็นหน่วยบริการปฐมภูมิในเครือข่ายของหน่วยบริการประจำในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขและสังกัดอื่น ครอบคลุม ๑๔๒ แห่ง

๒. ลงทะเบียนผู้ต้องขังให้ตรงกับหน่วยบริการ โดยผลงานเมื่อสิ้นปี ๒๕๖๒ มีผลการลงทะเบียน ครอบคลุมร้อยละ ๘๕ ปี ๒๕๖๓ (ครึ่งปีแรก) ครอบคลุมเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๙๑

๓. บริหารการจัดสรรและจ่ายค่าชดเชยค่าบริการในกองทุนหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ โดยจัดสรรงบประมาณจ่ายรายหัวให้แก่หน่วยบริการประจำในพื้นที่ตามจำนวนประชากรผู้ต้องขังที่ลงทะเบียน เพื่อให้บริการตามสิทธิประโยชน์ทั้งผู้ป่วยนอก ผู้ป่วยใน รวมถึงการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค

๔. สนับสนุนการคัดกรองวัณโรค การคัดกรองมะเร็ง ตรวจสุขภาพในช่องปาก คัดกรองจิตเวช

๕. สนับสนุนกองทุนหลักประกันสุขภาพท้องถิ่น (กปท.) ให้ดำเนินโครงการเพื่อแก้ปัญหาในเรือนจำ เช่น ธรนรงค์ป้องกันไข้หวัดใหญ่ กวาดล้างหิดให้ความรู้ผู้ต้องขังหญิงหลังคลอด การดูแลเด็กก่อน เป็นต้น

๓.๒๐ กระทรวงอุตสาหกรรม

(๑) กรณีที่มีการร้องเรียนคัดค้านเกี่ยวกับ การขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปทางการเกษตรต่างๆ อาทิ การแปรรูปน้ำยางข้น การสกัดปาล์มน้ำมัน การผลิตไฟฟ้าด้วยชีวมวล และเหมืองหิน เป็นต้น ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรม ควรมีแนวทางในการประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจ กับประชาชนในพื้นที่ที่จะมีการขออนุญาตตั้งโรงงาน ให้ได้ทราบถึงผลได้ (ด้านเศรษฐกิจ) และผลเสีย (ด้านสิ่งแวดล้อม) รวมทั้งกระบวนการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นทางด้านสิ่งแวดล้อม และควรเพิ่มโครงการเครือข่ายอุตสาหกรรมรักษาสีสิ่งแวดล้อมให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ชัดเจนกับประชาชนในพื้นที่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

การตั้งโรงไฟฟ้าชีวมวล ในพื้นที่สีเขียว และการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการทำ EIA หรือ EHIA อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หากกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รับแจ้งผลการดำเนินการข้างต้น จะรายงานผลให้กระทรวงทราบ กรณีการร้องเรียน คัดค้านการขออนุญาตก่อสร้างโรงงานในพื้นที่สีเขียว โดยประชาชนในพื้นที่ที่มีความกังวลจะส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต

การจัดตั้งโรงงานดังกล่าวจะต้องมีการจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ซึ่งจะต้องส่งให้คณะผู้ชำนาญการด้านสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้พิจารณาเห็นชอบโครงการต่างๆ ก่อนที่จะเริ่มขั้นตอนการยื่นขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานเพื่อเริ่มต้นการประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้ โดยในทุกกระบวนการจะมีการชี้แจงและสื่อสารให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. กระบวนการพิจารณารายงาน EIA หรือ EHIA ของโรงงาน โรงงานจะต้องทำรายงานฯ พร้อมจัดประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ก่อนเสนอรายงานฯ ต่อสำนักงานนโยบายและแผน

ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เพื่อให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงาน EIA พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน

๒. การพิจารณาอนุญาตตั้งหรือขยายโรงงาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้นำผลการพิจารณารายงานฯ ที่ผ่านการเห็นชอบ มากำหนดเป็นเงื่อนไขสำหรับการประกอบกิจการโรงงาน

๓. กรมโรงงานอุตสาหกรรม และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ตรวจสอบกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงานให้ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เป็นไปตามรายงานฯ และปฏิบัติตามกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อมภายใต้ พ.ร.บ. โรงงานอย่างเคร่งครัด

๔. กฎหมายควบคุมการระบายอากาศเสียจากโรงงาน

๔.๑ ค่ามาตรฐานระบายอากาศเสียจากปล่องสำหรับโรงงานทั่วไป โดยได้กำหนดค่ามาตรฐานทั่วไปสำหรับฝุ่นละอองจากแหล่งกำเนิดที่มีการเผาไหม้เชื้อเพลิงน้ำมันหรือน้ำมันเตา เชื้อเพลิงถ่านหิน เชื้อเพลิงชีวมวล และเชื้อเพลิงอื่นๆ มีค่าไม่เกิน ๓๒๐ มิลลิกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และมีการกำหนดมาตรฐานในการระบายค่ามลพิษอื่น ๆ อีก เช่น SO_2 และ NO_x

๔.๒ ค่ามาตรฐานเฉพาะประเภทอุตสาหกรรม ได้แก่ โรงงานปูนซีเมนต์ โรงงานกลั่นน้ำมัน ปิโตรเลียม โรงงานผลิตแก้วและกระจก โรงแยกก๊าซธรรมชาติ โรงงานที่มีการใช้น้ำมันใช้แล้วที่ผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพและเชื้อเพลิงสังเคราะห์เป็นเชื้อเพลิงในเตาอุตสาหกรรม โรงงานที่มีปล่องเตาเผาสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้ว และโรงไฟฟ้า

๕. กฎหมายเกี่ยวกับการรายงานข้อมูลสิ่งแวดล้อมโรงงาน โดยกำหนดให้โรงงานที่มีความเสี่ยงสูงต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โรงกลั่นน้ำมัน โรงปูนซีเมนต์ โรงถลุงหรือหลอมโลหะ ต้องรายงานชนิดและปริมาณสารมลพิษที่ระบายออกจากโรงงาน สารมลพิษที่กำหนดให้โรงงานรายงาน เช่น ซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO_2) ออกไซด์ของไนโตรเจน (NO_x) ฝุ่นละออง (Total Suspended Particle ; TSP) สารประกอบอินทรีย์ระเหยง่าย (TVOCs) โดยการรายงานข้อมูลดังกล่าวได้กำหนดให้โรงงานที่เข้าข่ายต้องจัดทำรายงาน และรายงานข้อมูลผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ปีละ ๒ ครั้ง

๖. ได้กำหนดให้โรงงานบางประเภทส่งข้อมูลเข้าสู่ระบบตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง (CEMS) เช่น โรงงานผลิตไฟฟ้าที่มีกำลังการผลิตต่อหน่วยตั้งแต่ ๒๙ เมกะวัตต์ขึ้นไป โรงงานที่มีหม้อไอน้ำขนาด ๓๐ ตันไอน้ำต่อชั่วโมงขึ้นไป โรงงานผลิตซีเมนต์ ปูนขาว หรือ ปูนปลาสเตอร์ ให้ทำการตรวจสอบคุณภาพอากาศจากปล่องแบบอัตโนมัติอย่างต่อเนื่อง

๗. กำหนดให้โรงงานบางประเภทมีบุคลากรทางด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงาน เช่น โรงงานผลิตยางสังเคราะห์ โรงงานปิโตรเคมี โรงไฟฟ้า จะต้องมีบุคลากรทางด้านสิ่งแวดล้อมประจำโรงงานเพื่อดูแลระบบป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษของโรงงาน จากกฎหมายข้างต้นทำให้กรมโรงงานอุตสาหกรรมสามารถกำกับ ดูแลการประกอบกิจการของโรงงานมิให้ส่งผลกระทบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม และทำให้สามารถเฝ้าระวังความเสี่ยงได้

(๒) กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานในสังกัด ควรมีการกำกับดูแลในเรื่องของการปล่อยมลพิษของโรงงานที่มีแรงแม้ต่ำกว่า ๕๐ แรงแม้ซึ่งไม่ต้องขออนุญาตตั้งโรงงานตามพระราชบัญญัติโรงงาน ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

แม้กระทรวงอุตสาหกรรมจะไม่สามารถควบคุมดูแลโรงงานขนาดดังกล่าวนี้ได้อีกต่อไป เนื่องจาก ไม่เข้าข่ายอยู่ภายใต้การบังคับของกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (ไม่ได้เป็นโรงงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานแล้ว) ก็ตาม แต่ยังมีกฎหมายอื่นควบคุมอยู่ เช่น กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ กระทรวงอุตสาหกรรมได้จัดทำหนังสือไปยังหน่วยงานต่างๆ ที่กำกับดูแลตามกฎหมายดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อแจ้งให้ทราบถึงพระราชบัญญัติโรงงาน ที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวและขอให้หน่วยงานดังกล่าวปรับปรุงกฎหมายของตนเพื่อให้สามารถควบคุม สถานประกอบการที่ไม่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลกฎหมาย โรงงานได้ต่อไป

อนึ่ง โรงงานขนาดที่มีเครื่องจักรไม่ถึง ๕๐ แรงม้าหรือคนงานไม่ถึง ๕๐ คนนี้มีสภาพกระบวนการผลิตไม่ซับซ้อนไม่มีมลภาวะหรือมลภาวะค่อนข้างน้อยการที่จะนำกฎหมายว่าด้วยโรงงานไปควบคุม จึงเกินจำเป็นและอาจเป็นอุปสรรคของโรงงาน SME เหล่านี้ อย่างไรก็ตามการปรับปรุงแก้ไขตามพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ในครั้งนี้ เพื่อลดการควบคุมโรงงานขนาดเล็กมิได้แก้ไขเรื่องการกำกับ ดูแล โรงงานขนาดกลางและขนาดใหญ่ให้ลดน้อยลงแต่อย่างใด

(๓) กระทรวงอุตสาหกรรม และหน่วยงานในสังกัด ควรหาแนวทางสนับสนุนการใช้เครื่องจักรกล การเกษตร และเครื่องจักรแปรรูปสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการ ยกตัวอย่าง เช่น การจัดหาเครื่องจักรแปรรูปสินค้าเกษตร ให้กับสหกรณ์การเกษตรเพื่อพัฒนาสู่การเป็น SMEs ที่ยั่งยืน ตลอดจนส่งเสริมการนำเทคโนโลยีเพื่อมาช่วยลดขั้นตอนการตากข้าว และลดปัญหาความชื้น เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ไม่มีศักยภาพในการจัดหาพื้นที่ในการตากข้าวได้ด้วยตนเองและใช้แรงงานน้อยลง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

๑. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม มีกิจกรรมพัฒนาผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปให้กับ SMEs ซึ่งที่ผ่านมากลุ่มเป้าหมายไม่เป็นในรูปแบบสหกรณ์ได้ เนื่องจากอยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ แต่กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้ดำเนินการโครงการเกษตรอุตสาหกรรมที่จะเริ่มเข้าไปช่วยกลุ่มเกษตรกร โดยเฉพาะสหกรณ์ให้แปรรูปสินค้าทางการเกษตรด้วยเครื่องจักรได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินการเป็นไปในลักษณะของการให้คำปรึกษาแนะนำเชิงลึกไม่สามารถให้เครื่องจักรหรือเครื่องทุ่นแรงได้ เนื่องจากเป็นครุภัณฑ์

๒. การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการอบข้าวเพื่อลดความชื้น โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ ปัจจุบันมีเครื่องอบแห้งอยู่ แต่จำเป็นต้องออกแบบและวางแผนการใช้งานให้เหมาะสมและต้นทุนไม่สูง เพื่อเทียบกับการไปตากบนพื้นถนน

๓. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้มีการดำเนินการจัดทำและพัฒนาเครือข่ายผู้ให้บริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรเพื่อเป็นช่องทางให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงการใช้เครื่องจักรกลโดยไม่ต้องลงทุนค่าเครื่องเอง เนื่องจากการลงทุนสูงและไม่ได้ใช้ตลอดเวลา

๔. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ได้ดำเนินการในเรื่องการให้บริการเครื่องจักร เพื่อทดลองทำต้นแบบผลิตภัณฑ์ เช่น เครื่องอบลมร้อน เครื่องสเปรย์ทราย เครื่องกลั่นน้ำมันหอมระเหย เครื่องบดละเอียด เครื่องพรีดราย เครื่องบรรจุศูนย์สุญญากาศ เครื่องทำต้นแบบบรรจุภัณฑ์ เป็นต้น

๕. กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย ดำเนินโครงการส่งเสริมสินเชื่อเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอ้อยอย่างครบวงจร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ได้มีมติเห็นชอบโครงการฯ วงเงินปีละ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๓ ปี รวมเป็นเงิน ๖,๐๐๐ ล้านบาท มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาแหล่งน้ำและการบริหารจัดการน้ำในไร่อ้อย จัดซื้อรถตัดอ้อย รถคืบอ้อย รถแทรกเตอร์ รถบรรทุกอ้อย และเครื่องจักรกลการเกษตรอื่น ๆ เพื่อใช้ในไร่อ้อย โดยผู้กู้รายบุคคลคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗ ต่อปี โดยผู้กู้จ่ายอัตราดอกเบี้ย ๒ ต่อปี รัฐบาลชดเชยร้อยละ ๓ ต่อปี และ ธ.ก.ส. รับภาระร้อยละ ๒ ต่อปี และผู้กู้กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๕ ต่อปี ผู้กู้จ่ายในอัตรา ร้อยละ ๒ ต่อปี รัฐบาลชดเชยร้อยละ ๒ ต่อปี และ ธ.ก.ส. รับภาระร้อยละ ๑ ต่อปี ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ให้สินเชื่อกับเกษตรกรชาวไร่อ้อยไปแล้วจำนวน ๕๙๗ ราย เป็นเงิน ๒,๑๐๔.๘๙ ล้านบาท โดยเป็นสินเชื่อเพื่อซื้อรถตัดอ้อย รถคืบอ้อยใช้ในไร่อ้อยจำนวน ๓๗๕ ราย เป็นเงิน ๑,๙๔๖.๗๖ ล้านบาท คงเหลือวงเงินให้กู้ประมาณ ๓,๘๕๕.๑๑ ล้านบาท จากกรอบวงเงิน ๖,๐๐๐ ล้านบาท

(๔) การจ้างที่ปรึกษาของกระทรวงอุตสาหกรรม ควรมีการกำหนดตัวชี้วัด เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงผลและความคุ้มค่าของการจ้างที่ปรึกษาเพิ่มขึ้นในภาคอุตสาหกรรมอย่างชัดเจน และแสดงถึงการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

การดำเนินการว่าจ้างที่ปรึกษาในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ด้วยเหตุผลและความจำเป็น และข้อจำกัดด้วยอัตรากำลังเจ้าหน้าที่วิชาการมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามนโยบายที่ได้รับ ซึ่งต้องปรับบทบาทจากกำกับดูแล มาเป็น ส่งเสริม สนับสนุนการประกอบกิจการโรงงานอุตสาหกรรมให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน ตามการแบ่งส่วนราชการปี ๒๕๖๐ กล่าวคือ กรมโรงงานอุตสาหกรรมมีข้าราชการ ๕๙๔ อัตรา ซึ่งเป็นสายงานหลักด้านวิชาการ ซึ่งเป็นวิศวกรและนักวิทยาศาสตร์ คิดเป็น ๔๔% ในจำนวนที่มีจำกัดนั้น ต้องแบ่งออกไปทำงาน ๒ สายหลัก และงานตามนโยบายและภารกิจต่าง ๆ กล่าวคือ

๑. ส่งเสริม สนับสนุนด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย ประหยัดพลังงาน ให้โรงงานและสถานประกอบการอุตสาหกรรมใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าให้เกิดประโยชน์สูงสุด ตามแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๒. อนุญาต ตลอดจนงานกำกับตรวจสอบดูแล ด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย วัตถุอันตราย จดทะเบียนเครื่องจักร งานด้านอุบัติเหตุ อุบัติภัย ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบและไม่ก่อให้เกิดมลพิษด้านน้ำ อากาศ และกากอุตสาหกรรม

๓. ภารกิจเร่งด่วน อาทิ ให้ร่วมตรวจสอบการใช้แรงงานเถื่อนตามข้อร้องเรียน การทำประมงผิดกฎหมาย (Illegal, unregulated and unreported fishing – IUU Fishing) ปัญหากากอุตสาหกรรม เศษพลาสติกและของเสียอันตราย เป็นต้น

๔. พัฒนาเข้าสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ซึ่งกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้รับมอบหมายให้เป็นหน่วยงานเจ้าภาพ ตามมติคณะรัฐมนตรีให้ดำเนินการพัฒนาให้เป็นเมืองตัวอย่างในพื้นที่ ๑๕ จังหวัด

๕. ส่งเสริมเข้าสู่อุตสาหกรรมสีเขียวใน ๕ ระดับ ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าภาพของกระทรวงอุตสาหกรรม

๖. การบริหารและกำกับดูแลเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการถ่ายโอนภารกิจตาม พ.ร.บ. โรงงาน

โดยเฉพาะในสายงานที่ ๑ ยังต้องใช้สายงานที่ ๒ และสายงานธุรการสนับสนุนร่วมดำเนินการ โดยเฉพาะงานจำเป็นเร่งด่วนซึ่งได้รับจากรัฐบาล ประกอบกับการขาดแคลนบุคลากรเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน จึงมีความจำเป็นต้องประสานการทำงานในการจ้างที่ปรึกษามาช่วยงานที่มีความจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน โดยเฉพาะงานด้านส่งเสริม ปกป้องและแนะนำ ด้านเทคโนโลยี งานวิจัย และนวัตกรรม ซึ่งเจ้าหน้าที่ต้องไปทำงานตามข้อ ๑-๖ จึงไม่มีเวลาไปทำงานในลักษณะ วิจัย และถ่ายทอดเทคโนโลยี

แต่อย่างไรก็ดีในทุกโครงการว่าจ้างที่ปรึกษา จะกำหนดให้ต้องมีการถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยจัดทำสื่อเพื่อการเรียนรู้ เพื่อใช้เผยแพร่ทั้งในรูปแบบเอกสารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และ E - Learning เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะความรู้ ส่งเสริมทักษะและองค์ความรู้ของบุคลากรทั้งในส่วนของกรมโรงงานอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมจังหวัด รวมทั้งเครือข่ายบุคลากรภาคอุตสาหกรรม

ปัจจุบัน การปฏิบัติหน้าที่ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม ตาม พ.ร.บ. โรงงาน พ.ร.บ. วัตถุอันตราย พ.ร.บ. จดทะเบียนเครื่องจักร ได้คำนึงถึงการปรับวิธีการทำงานตามแนวทาง Ease of Doing Business และรัฐบาลดิจิทัล เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนบุคลากรกรมโรงงานอุตสาหกรรมที่เป็นปัญหามายาวนาน โดยได้มีปรับแนวทางการปฏิบัติโดยใช้บุคคลที่ ๓ (Third Party) มาปฏิบัติแทนเจ้าหน้าที่ การรับรองตนเองของผู้ประกอบการ (Self-Declaration) ทั้งนี้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม จะได้มีเวลาไปปฏิบัติงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๕) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร โดยให้ภาคเอกชนเป็นผู้ขับเคลื่อนอุตสาหกรรม ดังกล่าว นอกจากนี้ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการในท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีรายได้ โดยให้มีการร่วมทุนกันของเอกชนในท้องถิ่นและหน่วยงานท้องถิ่น โดยให้ท้องถิ่นลงทุนร้อยละ ๑๐

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

๑. อุตสาหกรรมชีวภาพของไทย

ประเทศไทยมีศักยภาพด้านวัตถุดิบสินค้าเกษตร ด้วยการเป็นผู้ส่งออกมันสำปะหลังอันดับ ๑ ของโลก และน้ำตาลทรายอันดับ ๒ ของโลก แต่มูลค่าสินค้าเกษตรในภาพรวมต่อ GDP ของประเทศมีทิศทางลดลงอย่างต่อเนื่อง ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา ซึ่งหากเปลี่ยนมาเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ มันสำปะหลัง อ้อย และปาล์มน้ำมัน โดยนำมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ชีวภาพ เช่น กรดแลคติก กรดอะซิติก สารให้ความหวาน พลาสติกชีวภาพ และสารสกัดประเภทต่าง ๆ จะเป็นการสร้างโอกาสให้กับสินค้าเกษตรไทยเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัว

กระทรวงอุตสาหกรรมได้เล็งเห็นถึงความจำเป็นในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพจากศักยภาพและความพร้อมของประเทศไทย ทั้งด้านวัตถุดิบที่หลากหลายและทักษะด้านการผลิต โดยเฉพาะภาคเอกชนซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จ จึงได้จัดทำมาตรการพัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๗๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการให้เกิดผลเป็นรูปธรรม

โดยมีเป้าประสงค์ที่จะผลักดันให้ประเทศไทยก้าวสู่การเป็นผู้นำอุตสาหกรรมชีวภาพครบวงจรในอาเซียน หรือ Bio Hub of ASEAN ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ และเน้นการพัฒนาและลงทุนในผลิตภัณฑ์เป้าหมาย ได้แก่ พลาสติกชีวภาพ (Bioplastic) เคมีชีวภาพ (Biochemicals) และชีวเภสัชภัณฑ์ (Biopharmaceuticals)

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนมาตรการดังกล่าวสู่การปฏิบัติที่เห็นผลเป็นรูปธรรม โดยการให้ภาคเอกชนเป็นผู้ขับเคลื่อน และให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมของผู้ประกอบการท้องถิ่น ดังนี้

(๑) ภาคเอกชนไทยจะเป็นแกนนำหลักในการขับเคลื่อนการลงทุนในอุตสาหกรรมชีวภาพภายในประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีความพร้อมด้านเงินทุนและเทคโนโลยี โดยเกิดการลงทุนแล้วรวม ๕๐,๗๔๐ ล้านบาท ในพื้นที่ศักยภาพเป้าหมายตามมาตรการฯ ได้แก่ โครงการผลิตน้ำยาล้างไตและโครงการผลิตพลาสติกชีวภาพ (Poly Lactic Acid: PLA) จ.ระยอง โครงการ Palm Bio Complex จ.ชลบุรี และโครงการ Nakhonsawan Bio Complex จ.นครสวรรค์

(๒) ขยายผลมาตรการฯ สู่ภูมิภาค กระทรวงอุตสาหกรรมได้ลงพื้นที่เพื่อจัดประชุมติดตามผลกรม. สัญจร และประชาสัมพันธ์มาตรการฯ เพื่อผลักดันและกระตุ้นผู้ประกอบการให้เกิดการลงทุนจัดตั้ง Bio Hub ในพื้นที่ศักยภาพ ได้แก่

(๒.๑) จังหวัดฉะเชิงเทรา เกิดโครงการลงทุนจัดตั้ง Bio Hub ๒ โครงการ คือ โครงการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมบลูโอเลโอเทค ซิตี้ มูลค่าการลงทุน ๑๒,๕๐๐ ล้านบาท ใช้ปาล์มน้ำมันเป็นวัตถุดิบ และโครงการไบโอฮับเอเชีย มูลค่าการลงทุน ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท ใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบ ขณะนี้อยู่ระหว่างการปรับปรุง Layout ของโครงการ เพื่อขอประกาศเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรม

(๒.๒) จังหวัดลพบุรี เกิดโครงการลพบุรีไบโอคอมเพล็กซ์ มูลค่าการลงทุน ๓๒,๐๐๐ ล้านบาท ใช้อ้อยเป็นวัตถุดิบ

(๒.๓) จังหวัดอุบลราชธานี เกิดการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมอุบลราชธานี มูลค่าการลงทุน ๒,๙๙๐ ล้านบาท

๒. อุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร

กระทรวงอุตสาหกรรม โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมได้เสนอแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร ระยะที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๗๐) ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแผนฯ เมื่อวันที่ ๒๘ เม.ย. ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียดของแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ดังนี้

เป้าประสงค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร คือ “ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตอาหารอนาคตแห่งอาเซียน ควบคู่การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก”

อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยอย่างมาก เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับภาคเกษตรที่สามารถสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาให้กับเศรษฐกิจฐานราก แม้ว่าในอดีตจะมีการพัฒนาจนสามารถเป็นผู้ส่งออกรายสำคัญ แต่ปัจจุบันสถานการณ์การแข่งขันที่สูงขึ้น รูปแบบอาหารมีแนวโน้มของการบริโภคของโลกที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ต้องให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ผลิตสินค้าที่ตอบสนองการบริโภคที่ปรับเปลี่ยนไป และต้องผนวกกับการรักษาไว้ซึ่งความได้เปรียบด้านการเป็นผู้ผลิตอาหารที่มีภาพลักษณ์ในเรื่องคุณภาพไว้ให้สมกับความเชื่อถือว่าประเทศไทยนำเข้าได้ไว้วางใจสูงกว่าประเทศคู่แข่งมาโดยตลอด และเพื่อเพิ่มมูลค่าผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งเป็นต้นทุน

ทางด้านวัตถุดิบ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด และเป็นการใช้วัตถุดิบภายในประเทศถึงร้อยละ ๘๕ ทำให้เกิดการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับวัตถุดิบการเกษตรภายในประเทศ ส่งผลให้เกิดการพัฒนาในภาคเกษตรที่เชื่อมโยงสู่ภาคอุตสาหกรรม เกิดการสร้างงาน และการสร้างรายได้สู่ท้องถิ่นสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการผลิตอาหารมูลค่าสูง เช่น อาหารเพื่อสุขภาพ ผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อสุขภาพ (Functional Food) จากศักยภาพและความพร้อมทั้งด้านวัตถุดิบที่หลากหลายและทักษะด้านการผลิต เพื่อเป็นกลไกขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่ (New Growth Engines) ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมโดยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าส่งออกอาหารของไทย และขับเคลื่อนเศรษฐกิจของคนส่วนใหญ่ (Inclusive Growth Engines) ตั้งแต่เกษตรกรผู้ประกอบการ ตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมแปรรูปอาหารให้ได้รับประโยชน์และกระจายรายได้อย่างทั่วถึง ประกอบด้วย ๔ มาตรการ คือ มาตรการสร้างนักรบอุตสาหกรรมอาหารพันธุ์ใหม่ (Food Warriors) มาตรการสร้างนวัตกรรมอาหารอนาคต (Future Food Innovation) มาตรการสร้างโอกาสทางธุรกิจ (New Marketing Platform) มาตรการสร้างปัจจัยพื้นฐานเพื่อเร่งการพัฒนาอุตสาหกรรม (Enabling) ทั้ง ๔ มาตรการ จะช่วยตั้งแต่เกษตรกรฐานราก เชื่อมโยงสู่ภาคอุตสาหกรรม เกิดการสร้างงาน และการสร้างรายได้สู่ท้องถิ่นสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการผลิตอาหารมูลค่าสูง ให้มีรายได้เพิ่มขึ้นในระยะยาวอย่างยั่งยืน

(๖) สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ควรเชื่อมโยงข้อมูลให้กับสถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อที่จะได้

สร้างนักศึกษาให้ตรงกับความต้องการในการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

ในปี ๒๕๖๒ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้ดำเนินโครงการเตรียมศักยภาพแรงงานในภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับอุตสาหกรรม ๔.๐ เพื่อเตรียมความพร้อมของศักยภาพแรงงานไทย ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ในการก้าวไปสู่การเป็นประเทศไทย ๔.๐ โดยผลการศึกษาพบว่า ความต้องการแรงงานใน ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗ ถึงประมาณ ๑.๗๕ ล้านคน โดยส่วนใหญ่จะเกิดในกลุ่มแรงงานระดับวิชาชีพมากที่สุด และนอกจากการศึกษาแนวโน้มความต้องการแรงงานในเชิงปริมาณแล้วได้มีการศึกษาแนวโน้มความต้องการแรงงานในเชิงคุณภาพด้วย คือ มีการศึกษาวิชาชีพ/ทักษะ/สมรรถนะ ที่จำเป็นในอุตสาหกรรมเป้าหมาย โดยได้มีการศึกษาในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งจะได้มีการเผยแพร่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรม และสถาบันการศึกษา ทราบเพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการพัฒนาแรงงานต่อไป และในปี ๒๕๖๔ สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม ได้เสนอของบประมาณตามแผนงานบูรณาการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต เพื่อดำเนินโครงการพัฒนาระบบโครงข่ายยกระดับทักษะบุคลากรแห่งชาติ (National Reskill Platform : NRP) ซึ่งโครงการดังกล่าวจะเป็นการบูรณาการระบบการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน สามารถเชื่อมโยงข้อมูลและบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน ในรูปแบบของแพลตฟอร์มดิจิทัล จะทำให้เกิดการพัฒนาปัจจัยในด้านกำลังคนอย่างครบวงจร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงงาน รวมทั้งสถาบันการศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็วมากขึ้น ทำให้มีข้อมูลการพัฒนาทักษะแรงงานที่เป็นประโยชน์ส่งผลให้แรงงานมีผลิตภาพเพิ่มขึ้น เป็นการเพิ่มผลิตภาพการผลิตให้กับภาคอุตสาหกรรมอันจะส่งผลให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้โครงการดังกล่าวไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรมจะพิจารณาดำเนินการต่อไป

(๓) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ควรเพิ่มการพัฒนาประสิทธิภาพในการดำเนินงานของโครงการศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จักโครงการนี้มากขึ้น โดยอาจประสานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อให้ทราบข้อมูลของกลุ่มเป้าหมาย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรม จะดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานที่บูรณาการและขับเคลื่อนโครงการฯ ดังกล่าว เช่น ถ้าในพื้นที่ส่วนภูมิภาคจะดำเนินงานร่วมกับศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคที่ ๑-๑๑ และสำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด แต่ถ้ากลุ่มเป้าหมายอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมก็จะดำเนินงานร่วมกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รวมทั้งหน่วยงานต่างๆ อาทิ มหาวิทยาลัย เทคนิคอาชีวะ ในพื้นที่ โดยมีการประชาสัมพันธ์ผ่านการจัดสัมมนาในกลุ่มอุตสาหกรรมจังหวัด และการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ อาทิ Facebook Website และสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น แผ่นพับไปยังกลุ่มเป้าหมาย เช่น เกษตรกรที่ต้องการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้า กลุ่มผู้ประกอบการที่เป็น SMEs Start Up รวมถึงผู้ที่สนใจทั่วไปได้เข้ามาเรียนรู้และทดลองเครื่องจักรเพื่อการแปรรูปหรือเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าตนเอง ก่อนที่จะนำไปสู่การขยายผลในเชิงพาณิชย์ต่อไป ซึ่งผู้ที่เข้ามารับบริการจะได้ความรู้ในส่วนของภาคทฤษฎีและปฏิบัติผ่านกระบวนการ Transformation ทั้งทางด้าน Product Process และ People ซึ่งการดำเนินงานขั้นต่อไปจะดำเนินการประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่มที่เป็นเกษตรกรและผู้ประกอบการเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรจังหวัดสภาเกษตรกรฯ โดยจะเน้นการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นลูกค้า ที่มีความต้องการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าให้กับสินค้าและรองรับอุตสาหกรรมใหม่ในอนาคตมากขึ้น ทั้งนี้ที่ผ่านมามีผู้มารับบริการจากศูนย์ปฏิรูปอุตสาหกรรมทั่วประเทศไปแล้วกว่า ๓๐,๐๐๐ ราย

(๔) กรมโรงงานอุตสาหกรรม ควรตรวจสอบข้อมูลการขออนุญาตขนย้ายขยะให้มีความถูกต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑ รับทราบมาตรการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกนำเข้าจากต่างประเทศ โดยจำกัดปริมาณการนำเข้าเท่าที่จำเป็นและเพียงพอสำหรับอุตสาหกรรมรีไซเคิลพลาสติกที่ใช้แล้ว และจะจำกัดปริมาณให้ลดลงตามลำดับในระยะเวลา ๒ ปี ทั้งนี้ ให้ดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสม โดยไม่เกิดผลกระทบกับผู้ประกอบการที่ดำเนินกิจการอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

คณะอนุกรรมการเพื่อบูรณาการการจัดการขยะอิเล็กทรอนิกส์และเศษพลาสติกที่นำเข้าจากต่างประเทศอย่างเป็นระบบ มีมติกำหนดให้โควตาการนำเข้าเศษพลาสติกจากต่างประเทศ โดยทยอยปรับลดการนำเข้าให้หมดใน ๒ ปี ดังนี้

ปีที่ ๑ กำหนดโควตานำเข้าไม่เกิน ๗๐,๐๐๐ ตัน (PET ๕๐,๐๐๐ ตัน และอื่นๆ ๒๐,๐๐๐ ตัน) และให้ใช้พลาสติกภายในประเทศร่วมด้วย $\geq ๓๐\%$

ปีที่ ๒ กำหนดโควตานำเข้าไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ ตัน และให้ใช้พลาสติกภายในประเทศร่วมด้วย $\geq ๖๐\%$

ปีที่ ๓ ห้ามนำเข้าเศษพลาสติกจากต่างประเทศ และให้ใช้พลาสติกภายในประเทศทั้งหมด

การบริหารจัดการการนำเข้าพลาสติก

กรมโรงงานอุตสาหกรรม จะขอการออกใบอนุญาตนำเข้าพลาสติก ตั้งแต่เดือน มิถุนายน ๒๕๖๑ และจัดทำระบบตรวจสอบการนำเข้าเศษพลาสติกผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

กรมโรงงานอุตสาหกรรม ส่งร่างหลักเกณฑ์การอนุญาตให้นำเศษพลาสติกให้กระทรวงพาณิชย์ (กระทรวงพาณิชย์ต้องเป็นหน่วยงานออกกฎระเบียบ (อยู่ระหว่างดำเนินการ))

สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบตู้สินค้าพลาสติกที่โรงงานปลายทาง และกำกับดูแลการประกอบกิจการอย่างเข้มงวด

สถานการณ์ปัจจุบัน (ข้อมูลโควตาการนำเข้า ณ วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓ ยังมีใบอนุญาตมีผลอยู่ ๑๘ ราย)

ปี พ.ศ.	กำลังการผลิต (ตัน/ปี)	ปริมาณโควตา (ตัน/ปี)	ปริมาณนำเข้า (ตัน/ปี)	โควตาที่เหลือ (ตัน)	ปริมาณโควตา ที่ไม่ได้ใช้ (ตัน)
๒๕๖๑	๕๖๔,๘๘๙	๗๔๒,๒๔๐	๒๙๑,๗๓๘.๘๔	๐	๔๕๐,๕๐๑.๑๖
๒๕๖๒	๕๖๔,๘๘๙	๔๗๑,๒๖๕	๒๔๖,๘๗๗.๑๑	๐	๒๒๔,๓๘๗.๘๙
๒๕๖๓	๕๖๔,๘๘๙	๒๒๕,๐๔๐	-	๑๙๓,๘๗๕.๗๗*	-
* มีการใช้โควตาในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วบางส่วน					

๓.๒๑ ส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีกระทรวง หรือทบวงและหน่วยงานภายใต้การควบคุมดูแลของนายกรัฐมนตรี

(๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมและปัจจุบันมีความรุนแรงของปัญหาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาผู้จำหน่ายยาเสพติดรายย่อยในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เนื่องจากประเทศไทยมีเส้นทางภูมิศาสตร์ที่เชื่อมต่อและอยู่ใกล้แหล่งผลิตยาเสพติดในพื้นที่สามเหลี่ยมทองคำ ทำให้ประเทศไทยยังคงเผชิญกับปัญหายาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง โดยถูกใช้เป็นเส้นทางลักลอบลำเลียงยาเสพติดไปยังปลายทางในต่างประเทศ และลำเลียงเข้ามายังพื้นที่ตอนในที่มีผู้ค้ารายย่อยทำให้เกิดการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ในหลายพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมาอย่างต่อเนื่อง โดยถือเป็นภารกิจหลักที่สำคัญของตำรวจที่ทุกหน่วยในสังกัดจะต้องเร่งรัดดำเนินการ ปราบปรามจับกุมกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดทุกระดับ รวมทั้งผู้สมคบ ผู้สนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มขบวนการค้ายาเสพติดทั้งระบบ เครือข่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ นายทุน ผู้มีอิทธิพล ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ตลอดจนการดำเนินการด้านทรัพย์สิน การขยายผล ตรวจสอบทรัพย์สินขบวนการค้ายาเสพติด ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องทุกราย จนทำให้มีผลการจับกุมคดียาเสพติดและตรวจยึดของกลางในคดียาเสพติดได้เป็นจำนวนมาก ดังนี้

รายการ	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑	ปีงบประมาณ ๒๕๖๒	ปีงบประมาณ ๒๕๖๓ (๑ ต.ค.๖๒ - ๓๐ เม.ย.๖๓)
คดี (คดี)	๓๒๘,๐๐๒	๓๖๒,๑๒๔	๑๙๖,๐๒๑
ผู้ต้องหา (คน)	๓๔๔,๒๕๘	๓๗๖,๖๗๑	๑๘๙,๗๐๗
ยาบ้า (เม็ด)	๓๑๓,๙๓๐,๓๘๕	๕๑๘,๔๙๓,๖๗๓	๑๕๕,๔๖๓,๖๗๔
ไอซ์ (กก.)	๑๘,๘๓๖.๐๙	๑๖,๒๘๐.๙๙	๑๐,๘๓๒.๙๗
เฮโรอีน (กก.)	๙๐๒.๙๗	๙๔๑.๘๓	๓๔๘.๒๒
โคเคน (กก.)	๔๐.๖๗	๒๗.๙๐	๒๑.๓๖
กัญชา (กก.)	๑๖,๔๐๐.๖๗	๑๓,๙๑๗.๓๐	๗,๐๙๖.๓๑
ยึด/อายัดทรัพย์สิน(ล้านบาท)	๙๔๗.๕๑	๙๒๕.๓๐	๓๘๐.๐๐

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดแผนปฏิบัติการป้องกันปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้หน่วยในสังกัดใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดให้บรรลุเป้าหมายตามนโยบายของรัฐบาล โดยแบ่งออกเป็น ๕ มาตรการ ๙ แผนงาน ดังนี้

มาตรการที่ ๑ : การปราบปรามและการบังคับใช้กฎหมาย ประกอบด้วย ๓ แผนงาน ได้แก่

แผนงานที่ ๑ : แผนงานการสกัดกั้นยาเสพติด สารตั้งต้นและเคมีภัณฑ์

แผนงานที่ ๒ : แผนงานการปราบปรามและสลายโครงสร้างเครือข่ายการค้า ผู้มีอิทธิพลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และเครือข่ายข้ามชาติ

แผนงานที่ ๓ : แผนงานการพัฒนางานการข่าวและระบบฐานข้อมูลสนับสนุน

มาตรการที่ ๒ : การป้องกันยาเสพติด ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่

แผนงานที่ ๔ : แผนงานสร้างการรับรู้และภูมิคุ้มกันยาเสพติด

แผนงานที่ ๕ : แผนงานการเสริมสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการป้องกันยาเสพติด

มาตรการที่ ๓ : ความร่วมมือระหว่างประเทศ ประกอบด้วย ๑ แผนงาน ได้แก่

แผนงานที่ ๖ : แผนงานการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศเชิงรุก

มาตรการที่ ๔ : การบำบัดรักษายาเสพติด ประกอบด้วย ๑ แผนงาน ได้แก่

แผนงานที่ ๗ : แผนงานการติดตามดูแลช่วยเหลือและการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติด

มาตรการที่ ๕ : การบริหารจัดการอย่างบูรณาการ ประกอบด้วย ๒ แผนงาน ได้แก่

แผนงานที่ ๘ : แผนงานการควบคุมและใช้ประโยชน์จากพืชเสพติด

แผนงานที่ ๙ : แผนงานการขับเคลื่อนแผนพื้นที่พิเศษ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดย ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (ศอ.ปส.ตร.) ได้กำกับการปฏิบัติตามนโยบายการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวด โดยให้ทุกหน่วยในสังกัดบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการสืบสวน สอบสวน ขยาย

ผลเพื่อยึดทรัพย์สินเครือข่ายยาเสพติด โดยให้นำมาตรการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ รวมทั้งมาตรการสืบสวน ด้านการเงิน การตรวจยึดอายัดทรัพย์สินของผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมายต่างๆ มาบังคับใช้อย่างเข้มงวดจริงจัง เพื่อดำเนินการทางการเงินของเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด และทำลายเครือข่ายผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทั้งรายใหญ่ รายย่อย ให้หมดไป

(๒) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ควรบูรณาการการทำงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อเชื่อมโยงกล้อง CCTV ซึ่งสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญในการจับกุมผู้ต้องหาในคดีต่าง ๆ ได้เป็นจำนวนมาก

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ศูนย์ควบคุมกล้องโทรทัศน์วงจรปิด ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีใช้ในงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม งานสืบสวนและงานจราจร จำนวน ๘๘๐ กล้อง ศูนย์ควบคุมอยู่ที่กองบังคับการตำรวจจราจร ปัจจุบัน กองบัญชาการตำรวจนครบาล จ้างเอกชน บำรุงรักษาและเช่าสื่อสัญญาณ รวมปีละประมาณ ๗ ล้านบาท ส่วนกล้องอื่น ๆ ดึงสัญญาณมาจากกรุงเทพมหานคร และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย สามารถช่วยในการทำงานของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้านงานสืบสวนสอบสวนได้เป็นอย่างดีสามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ บางคดีทำให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมโยงกล้อง (CCTV) กับหน่วยงานอื่น รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้เป็นผู้เชี่ยวชาญเทคนิคการดูภาพ การวิเคราะห์ภาพวงจรปิดเนื่องจากสามารถใช้เป็นหลักฐานสำคัญในคดีต่าง ๆ ใช้จับคนร้ายได้เป็นจำนวนมาก และสามารถช่วยแก้ปัญหาอื่น ๆ เช่น การจราจร อุบัติเหตุ โดย สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ เป็นผู้กำหนดแผนติดตั้งเพื่อให้สอดคล้องกับแผนงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขณะนี้ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการบูรณาการแผนและระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ทั่วประเทศ โดยมี พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานและผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในส่วนของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และ ผู้บัญชาการสำนักงานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารอยู่ในคณะกรรมการชุดนี้ด้วย ซึ่งคณะกรรมการชุดนี้จะเป็นผู้กำหนดแผนการบูรณาการและวางระบบการเชื่อมโยงระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ทั่วประเทศ เพื่อให้สามารถใช้งานได้มีประสิทธิภาพ

(๓) สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรปรับวิธีการรับแจ้งคดีให้เป็นดิจิทัล (Digital) และควรแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรณีการรับแจ้งคดีที่ไม่รู้ตัวผู้ต้องหา เพื่อลดภาระงานของพนักงานสอบสวน โดยไม่ต้องทำสำนวนคดี แต่ต้องจัดเก็บข้อมูลไว้เป็นฐานข้อมูล เพื่อลดภาระของเจ้าพนักงานสอบสวน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการพัฒนางานสอบสวนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยนำระบบการทำสำนวนอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ ซึ่งขณะนี้การจัดทำโปรแกรมเสร็จสิ้นแล้ว อยู่ระหว่างขอจดลิขสิทธิ์ เพื่อ

พัฒนาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและจัดให้มีการแจ้งความคืบหน้าการดำเนินคดีภาคประชาชนให้ทราบ โดยระบบดิจิทัลหรืออินเทอร์เน็ตในระบบ CRIMES ในส่วนของสำนวนคดีที่ไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งยังไม่รับเป็นเลขคดี ให้สามารถบันทึกในระบบ CRIMES ได้ เพื่อเป็นข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อยู่ระหว่างแก้ไขระเบียบคำสั่งเกี่ยวกับการรับคำร้องทุกข์

(๔) สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ควรทบทวนการปรับอัตราและเพิ่มหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนอุปถัมภ์นิตยภัตพระสังฆาธิการพระสมณศักดิ์และพระเปรียญให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยอาจเพิ่มจำนวนปีที่บวช เข้ามาประกอบการจ่ายเงิสดังกล่าว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติขอเรียนว่า นิตยภัต คือ ค่าภัตตาหาร ที่พระมหากษัตริย์ถวายแก่พระภิกษุสามเณรเป็นนิตยภัต ในอดีต พระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชศรัทธาถวายภัตตาหารอัฐบริวารและพระราชทานเบี้ยหวัดเป็นรายปีแก่พระสงฆ์ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก โปรดให้ยุบเลิกเบี้ยหวัดรายปีเป็นเบี้ยหวัดรายเดือนแทน และในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดให้วางอัตรา นิตยภัตพระราชทานตามลำดับชั้นสมณศักดิ์ฐานันดร ... ฯลฯ ปัจจุบันรัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณถวายเป็นนิตยภัตแก่พระสังฆาธิการพระสมณศักดิ์พระเปรียญธรรม ๙ ประโยค และพระเลขานุการซึ่งได้รับเป็นประจำทุกปีเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติศาสนกิจด้านการบริหารการปกครอง การศาสนศึกษาการเผยแผ่พระพุทธศาสนาและด้านสาธารณูปการ โดยปรับปรุงอัตรา นิตยภัต ให้สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจ ตามบัญชีที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ปัจจุบันใช้บัญชีอัตราปี ๒๕๕๔

กรณีขอปรับอัตรา นิตยภัตแก่พระสังฆาธิการ พระสมณศักดิ์ และพระเปรียญ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ จะต้องเสนอ สภาพ เหตุผลความจำเป็นตามสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ค่าครองชีพของประชากร ให้สำนักงานงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยกำหนดอัตราตามตำแหน่งทางการปกครอง สมณศักดิ์ และวิทยฐานะ ตามที่คณะกรรมการเสนอว่าควรทบทวนปรับอัตราและเพิ่มหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนอุปถัมภ์นิตยภัตพระสังฆาธิการ พระสมณศักดิ์ และพระเปรียญ ให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน โดยอาจเพิ่มจำนวนปีที่บวช เข้ามาประกอบการจ่ายเงิน นิตยภัตดังกล่าวด้วย

ในการกำหนดอัตรา นิตยภัตที่ผ่านมา มีแนวทางในการกำหนดอัตราเป็น ๓ ลักษณะ คือ กำหนดตามตำแหน่งทางการปกครอง กำหนดอัตราตามสมณศักดิ์ที่ได้รับ และกำหนดอัตราตามวิทยฐานะที่ได้รับ (ป.ธ.๙) ดังนั้น การที่คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สถาปนาผู้แทนราษฎร ให้เพิ่มจำนวนปีที่บวชในการปรับอัตรา นิตยภัต อาจจะไม่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงเนื่องจากอัตรา นิตยภัตถูกกำหนดตามรายละเอียดข้างต้น แต่สามารถนำแนวทางตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการวิสามัญมาประยุกต์ใช้ในลักษณะการครองตำแหน่งการปกครอง การดำรงสมณศักดิ์ และระยะเวลาที่ได้รับวิทยฐานะ (ป.ธ.๙) มาเป็นหลักเกณฑ์ในการประกอบการพิจารณาปรับนิตยภัตให้สูงขึ้นได้ตามเจตนารมณ์ของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สถาปนาผู้แทนราษฎร

(๕) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ควรให้ความรู้ในการจัดทำแผนและมาตรการการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) แก่หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ รวมทั้งควรส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐสร้างวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบรัฐโปร่งใสด้วยการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นหน่วยงานกำกับและส่งเสริมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส (ITA) แก่หน่วยงานภาครัฐต่างๆ ตามมติ ครม. มีหน่วยงานที่เข้าร่วมในระดับกรม ๑๔๔ หน่วยงาน และ ๗๖ จังหวัด รวมทั้งหมด ๒๒๐ หน่วยงาน

- สำนักงาน ป.ป.ท. ได้ดำเนินการติดตามให้หน่วยงานทั้ง ๒๒๐ หน่วย ในการจัดทำข้อมูลในการตอบคำถามลงในระบบประเมิน ITA ให้ครบถ้วน

- สำนักงาน ป.ป.ท. ได้มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ภายใต้หลักสูตรปลูกจิตสำนึกเจ้าหน้าที่รัฐตามหลักธรรมาภิบาลต่อต้านการทุจริต และโครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานภาครัฐเพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐสร้างวัฒนธรรมองค์กรในรูปแบบรัฐโปร่งใสด้วยการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชน

(๖) สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง ควรนำรูปแบบน่านแซนด์บ็อกซ์ (Nan Sandbox) มาเป็นต้นแบบในการดำเนินงานเพื่อให้สามารถบรรลุตามพันธกิจที่กำหนด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง

สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) ได้นำรูปแบบน่านแซนด์บ็อกซ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามพันธกิจของสำนักงาน โดยเฉพาะการดำเนินงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ทั้งจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย ทั้งนี้ ได้ดำเนินการตามพันธกิจของสำนักงาน ป.ย.ป. ดังนี้

๑) ติดตามความก้าวหน้าพร้อมเสนอแนะมาตรการและแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศตามแผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายการปฏิรูปของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการสร้างความสามัคคีปรองดองอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) บูรณาการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายการปฏิรูปของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการสร้างความสามัคคีปรองดอง

๓) รับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์จากประชาชนเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายการปฏิรูปของรัฐบาล ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนการสร้างความสามัคคีปรองดองของหน่วยงานของรัฐ

๔) จัดฝึกอบรมและประเมินผลหลักสูตรการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) ทุกระดับ

(๓) ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ควบคู่ไปกับการปราบปราม เพื่อให้สถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

การดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา ภายใต้บทบาทการบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ดำเนินการภายใต้ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ร่วมกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และหลักรัฐประศาสนนโยบายของในหลวงสิ้นเกล้ารัชกาลที่ ๖ และพระปฐมบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ มาใช้เป็นหลักในการจัดทำแผนงาน โครงการ รวมทั้งขับเคลื่อนการทำงานที่เกี่ยวข้องด้านการพัฒนา ให้สอดคล้องและสนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔ นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๒ แผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ แผนปฏิบัติการเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ตลอดจนนโยบาย และข้อสั่งการต่างๆ ของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ คณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) ที่มีพลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการฯ และมีคณะผู้แทนพิเศษของรัฐบาลในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นกลไกพิเศษในการประสาน เร่งรัด ผลักดันการทำงาน ให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ดำเนินการจัดทำโดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ในฐานะฝ่ายเลขานุการหลักของคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมี กอ.รมน. และ ศอ.บต. เป็นเลขานุการร่วม เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ การยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ควบคู่ไปกับการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งดำเนินการโดยกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า และที่เกี่ยวข้อง

การขับเคลื่อนงานแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้น ศอ.บต. ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้วยความเข้าใจ โดยแต่ละแผนงานที่ ศอ.บต. ดำเนินการได้เน้นถึงกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ผลการพัฒนาพื้นที่ที่ ศอ.บต. ร่วมผลักดันจนเกิดผลเป็นรูปธรรม

๑) การขับเคลื่อนโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ศอ.บต. มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๐ เห็นชอบในหลักการตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับ ศอ.บต. เสนอโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจเฉพาะนำร่องในพื้นที่ที่มีความพร้อมด้านความมั่นคงปลอดภัย และกระตุ้นให้เกิดการลงทุน นำไปสู่การขยายตัวทางเศรษฐกิจในพื้นที่ และ

ขยายผลไปยังพื้นที่ใกล้เคียง สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน จากการสร้างงาน สร้างรายได้ที่มั่นคง ให้กับประชาชนในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง ทำให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีพื้นที่ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะเป็น การสนับสนุนการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ และสามารถรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในระยะ ต่อไปได้ ประกอบด้วย

๑. อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี “เมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าแบบ ผสมผสาน” โดยผลักดันและสร้างมาตรการดึงดูดนักลงทุน เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากอุตสาหกรรมเกษตร แปรรูป มีนักลงทุนมาลงทุนในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูป อาทิ

๑.๑) โรงงานแปรรูปมะพร้าวครบวงจร (บริษัท ปาล์มพัฒนาชายแดนใต้ จำกัด) ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๔ ถนนเพชรเกษม ตำบลบางเขา ใช้เงินลงทุนประมาณ ๔๐๐ ล้านบาท ซึ่งจะดำเนินการตั้งปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีกำลังการผลิตวันละไม่น้อยกว่า ๑๖๐,๐๐๐ ลูก เกิดการจ้างงานในโรงงานประมาณ ๑๕๐ คน และ ถึงแม้การขยายโรงงานจะเน้นไปที่การใช้กำลังเครื่องจักรเป็นสำคัญ แต่จะเป็นห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่เกษตรกรผู้ ปลูก ร้านค้า ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง กลุ่มแรงงานรับจ้างปลูก รับจ้างตัด ก่อให้เกิดรายได้หมุนเวียนในพื้นที่ โดยคาด ว่าจะมีผู้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาดังกล่าว ไม่น้อยกว่า ๒๐,๐๐๐ คน

๑.๒) โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์จากไม้และเครื่องหนัง (บริษัท ซูเพิร์บ ครีเอชั่น เฟอร์นิเจอร์ ประเทศไทย) ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๑ ตำบลบางเขา เพื่อยกระดับพื้นที่ให้เป็น “ศูนย์กลางอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ ชายแดนภาคใต้” โดยบริษัทร่วมทุนไทยและฮ่องกง จัดตั้งโรงงานบนเนื้อที่กว่า ๑ พันไร่ ซึ่งขณะนี้ผ่านการ พิจารณาได้รับบัตรสิทธิพิเศษด้านการลงทุนของสำนักงานคณะกรรมการการลงทุน (BOI) แล้ว เริ่มดำเนินการ ในเดือนตุลาคม ๒๕๖๒ ระยะที่ ๑ เงินลงทุน ๔,๐๐๐ ล้านบาท ระยะที่ ๒ เพิ่มขึ้นอีก จำนวน ๔,๔๐๐ ล้านบาท และระยะที่ ๓ จำนวน ๖,๖๐๐ ล้านบาท รวมงบลงทุนกว่า ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท ส่งเสริมการใช้วัตถุดิบที่จัดหาได้ ในพื้นที่ มีความต้องการแรงงานฝีมือทั้งที่มีทักษะและไม่มีทักษะ ไม่น้อยกว่า จำนวน ๑๕,๐๐๐ คน ซึ่งคาดว่าจะ ก่อให้เกิดการสร้างงานและกระจายรายได้ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ ไม่น้อยกว่า ๑๕,๐๐๐ คน

๑.๓) โรงงานแปรรูปทุเรียนครบวงจร (บริษัท ม่านกู่หวาง ฟู้ด จำกัด) อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นพื้นที่เชื่อมต่อกันกับ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เปิดดำเนินการเมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นโรงงานแปรรูปทุเรียนเพื่อส่งออกไปยังประเทศจีน ซึ่งจะมีการขนส่งทั้งทางรถยนต์ และทางเรือบรรจุ ตู้คอนเทนเนอร์ส่งออก ใช้แรงงานในกระบวนการผลิตในโรงงานประมาณ ๑,๒๐๐ คน ใช้เงินทุนหมุนเวียนหลังเปิด โรงงานประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งการเปิดดำเนินการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้สามารถลดต้นทุน เกษตรกรสำหรับการเดินทางไปส่งออกทุเรียนนอกพื้นที่ได้มาก เกิดการจ้างงาน และกระจายรายได้เพิ่มขึ้นใน พื้นที่ ขณะเดียวกันกรมปศุสัตว์ได้นำเปลือกทุเรียนเหลือใช้ไปแปรรูปเป็นอาหารสัตว์ และกลุ่มวิสาหกิจได้นำไป ทำปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้ในการทำเกษตรกรรมอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๖๒ บริษัทสามารถรับซื้อทุเรียนได้ปริมาณ ๑.๒ หมื่นตัน และคาดว่าจะในปี ๒๕๖๓ จะสามารถรับซื้อทุเรียนเพิ่มขึ้นเป็น ๒ หมื่นตัน ซึ่งเป็นจำนวน ๑ ใน ๓ ของผลผลิตทุเรียนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒. อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส “เมืองต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายแดน ระหว่าง ประเทศ” พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่ และโครงข่ายคมนาคมเชื่อมต่อกับประเทศมาเลเซีย โดยได้เร่งรัด การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ ๒ ที่เทศบาลสุไหงโก-ลก และที่ อำเภอดากู ควบคู่กับการฟื้นฟู การเดินรถไฟจากสถานีรถไฟสุไหงโก-ลก ไปยังสถานีรถไฟปาเสมัส รัฐกลันตัน รวมทั้งเสนอแนะให้รัฐบาลบรรจุ

แผนการก่อสร้างรางรถไฟทางคู่จากสถานีรถไฟสุโขทัย-ลก ถึงสถานีรถไฟหาดใหญ่ เพื่อส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน

๓. อำเภอเบตง จังหวัดยะลา “เมืองต้นแบบการพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน” ศอ.บต. ได้ร่วมกับจังหวัดยะลา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการพัฒนาในทุกมิติเพื่อสร้าง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา ให้เป็นจุดขายและภาพลักษณ์สำคัญการท่องเที่ยวภาคใต้ และขยายพื้นที่การท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้ง ๕ จังหวัด ชายแดนภาคใต้ต่อไป ส่งผลให้ปริมาณนักท่องเที่ยวในพื้นที่ อำเภอเบตง ปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๑ เพิ่มขึ้นจากเดิม ๖๐๐,๐๐๐ คน เป็นมากกว่า ๘๐๐,๐๐๐ คน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง ซึ่งมีจุดชมวิวทะเลหมอก เพิ่มขึ้นจาก ๒๐๐,๐๐๐ คน เป็นกว่า ๓๐๐,๐๐๐ คน โดยมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวครบวงจร ดังนี้

๓.๑) เร่งรัดโครงการก่อสร้างจุดชมวิวยะลาหมอกฟ้า (Sky Walk) ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง ซึ่งเป็นจุดชมวิวยะลาหมอกฟ้าที่โดดเด่นและยาวที่สุดในอาเซียน สอดคล้องตามนโยบายขับเคลื่อนเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของรัฐบาล โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อก่อสร้างไว้บริการนักท่องเที่ยว และสังเกตการณ์สภาพนิเวศของป่าในพื้นที่ ให้มีศูนย์เรียนรู้ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในจังหวัดยะลาและระดับภูมิภาค ส่งเสริมอาชีพและกระจายรายได้ของประชาชนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งเสริมศักยภาพการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดชายแดนใต้ และเพื่อส่งเสริมบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ภาพรวมความคืบหน้าการก่อสร้าง เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ แล้วเสร็จ ร้อยละ ๓๕ โดยมีแผนจะเปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยวอย่างเป็นทางการในปี ๒๕๖๓

๓.๒) เร่งรัดการก่อสร้างสนามบินเบตง หรือ ท่าอากาศยานนานาชาติเบตง (Betong International Airport) ตั้งอยู่ใน ตำบลยะรม อำเภอเบตง จังหวัดยะลา อยู่ห่างจากเมืองเบตง ประมาณ ๑๒ กิโลเมตร ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการให้กรมท่าอากาศยาน (ทย.) กระทรวงคมนาคม ดำเนินโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานเบตง ในวงเงิน ๑,๙๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๓ ปี (๒๕๕๙ – ๒๕๖๒) ซึ่งเป็นท่าอากาศยานแห่งใหม่ ลำดับที่ ๒๙ สังกัดกรมท่าอากาศยาน และนับเป็นท่าอากาศยานของประเทศไทย แห่งที่ ๓๙ ซึ่งจุดประสงค์ที่ก่อให้เกิดท่าอากาศยานเบตงนี้ เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการคมนาคมในพื้นที่อำเภอเบตง ที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสูงชัน ไม่สะดวกต่อการเดินทาง และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจสังคม การเมือง ตามนโยบาย “สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยสามารถรองรับผู้โดยสารในชั่วโมงเร่งด่วนได้ ๓๐๐ คนต่อชั่วโมง และรองรับผู้โดยสารได้ ๘๗๖,๐๐๐ คนต่อปี ซึ่งมีกำหนดเปิดให้บริการในปี ๒๕๖๓ อันจะทำให้การคมนาคมขนส่งภายในจังหวัดยะลา และการเชื่อมต่อสู่ประเทศมาเลเซียที่ด่านเบตงและพื้นที่ใกล้เคียง สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและความมั่นคงในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่จะเพิ่มขึ้น จากปีละ ๖๐๐,๐๐๐ คน เป็น ๑,๐๐๐,๐๐๐ คนต่อปี และคาดว่าจะมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นมากกว่า ๔,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ล่าสุดคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ อนุมัติให้ขยายทางวิ่งท่าอากาศยานเบตงเพิ่มอีก ๓๐๐ เมตรจากเดิม ๑,๘๐๐ เมตร เพิ่มเป็น ๒,๑๐๐ เมตร เพื่อให้สามารถรองรับอากาศยานขนาดใหญ่อย่างแอร์บัส เอ-๓๑๙ , เอ-๓๒๐ และโบอิง ๗๓๗ ภาพรวมความคืบหน้าการก่อสร้างเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒ แล้วเสร็จไปแล้ว ร้อยละ ๙๕

๓.๓) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวรองรับเมืองต้นแบบ ทั้งแหล่งท่องเที่ยวเดิมและแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ มุ่งเน้นในส่วนของการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาให้มีแหล่งท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมให้ชุมชนที่เกี่ยวข้อง มีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น โดยพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชน เพื่อรองรับเมืองแห่งการท่องเที่ยว ภายใต้โครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ซึ่งดำเนินการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเบตง จำนวน ๓ แห่งใน ตำบลตะเนาะแมเราะ ได้แก่ ชุมชนท่องเที่ยวบ่อน้ำพุร้อนบ้านนากอ และชุมชนท่องเที่ยวหมู่บ้านจันฮากกา กม.๔ ซึ่งเป็นชุมชนจันฮากกาบ้านเก่าสมัยโบราณ และอุโมงปิยะมิตรแห่งที่ ๓ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของจินคอมมิวนิสต์ในสมัยนั้น ผ่านกิจกรรมการจัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวให้กับชุมชน, อบรมมัคคุเทศก์ชุมชน ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อให้มีความพร้อมและมีศักยภาพสามารถยกระดับเป็นชุมชนนาร่อง ดำเนินการตามเป้าหมายการเป็นชุมชนท่องเที่ยว ที่สามารถพึ่งพาตนเองและพัฒนาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓.๔) การอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและระบบการสื่อสาร เร่งรัด พัฒนาด้านเบตงให้มีประสิทธิภาพสูงสุดรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะการจัดหาเครื่องมือตรวจรับรองหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยการประสานงานจากสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เพื่อให้ นักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้า-ออก พื้นที่อำเภอเบตง เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็วมากขึ้น

๓.๕) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานรองรับการท่องเที่ยว กำลังดำเนินการปรับปรุงเส้นทางหมายเลข ๔๑๐ ในช่วงแรกจาก อำเภอเมืองยะลา ไปยังบ้านบ่อหิน อำเภอธารโต ขยายเป็น ๔ ช่องจราจร จากบ้านบ่อหิน อำเภอธารโต ไปยัง อำเภอเบตง ปรับเป็นเส้นทาง ๒ ช่องจราจรคุณภาพสูงที่พักรถบนไหล่ทาง ปัจจุบัน ภาพรวมการดำเนินการ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ มีความก้าวหน้าร้อยละ ๖๐

๔. อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต”

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ พ.ค. ๒๕๖๒ ให้มีการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา โดยให้เป็น “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” เนื่องจากเมืองจะนะเป็นจุดเชื่อมต่อจากภาคใต้ชายแดนกับภาคใต้ตอนกลาง มีเป้าหมายเพื่อให้เป็นแหล่งผลิตอาหารทะเลแปรรูปและอาหารฮาลาล อุตสาหกรรมแห่งอนาคต รวมทั้งการสร้างท่าเรือ เพื่อขนส่งทางทะเลและการท่องเที่ยว โดยมุ่งเป้าจะเป็นประตูที่ ๓ (๓rd Gateway) ของประเทศไทย

มติคณะรัฐมนตรี

๑. เห็นชอบในหลักการการขยายผลโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมเศรษฐกิจ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ไปสู่เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” และการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารเขตพื้นที่พัฒนาเฉพาะกิจเมืองต้นแบบฯ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ตามที่ ศอ.บต. เสนอ

๒. ให้ ศอ.บต. กระทรวงการคลัง กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นไปตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งให้ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒) การผลักดันเชิงนโยบายที่สำคัญ

๒.๑ การบูรณาการขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่เมืองต้นแบบ ให้เชื่อมโยงกับทุกมิติอย่างไร้รอยต่อ สำหรับในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและเมืองต้นแบบ รวม ๑๔ เขต ประกอบด้วย

๑) โครงการนิคมอุตสาหกรรมยางพารา (Rubber City) หรือการนิคมอุตสาหกรรมท่าบลดง อำเภอลำดวน จังหวัดสงขลา มีขนาดพื้นที่ ๑,๒๑๘ ไร่ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมเชิง Cluster สำหรับอุตสาหกรรมยางกลางน้ำ และปลายน้ำ โดยพื้นที่ Premium Zone เน้นรองรับอุตสาหกรรมทั่วไป หรือที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมยางพารา โดยเป็นอุตสาหกรรมสะอาดที่ไม่มีมลพิษ (Clean Industry) จำนวน ๒๐ แปลง (๔๓๘ ไร่) และพื้นที่เพื่อรองรับอุตสาหกรรมยางพาราชั้นกลาง และชั้นปลาย จำนวน ๗๗ แปลง (๗๗๙ ไร่)

๒) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสงขลา (อำเภอสะเดา) ครอบคลุมใน ๔ ตำบล ได้แก่ สะเดา, สำนักขาม, สำนักแต้ว และปาดังเบซาร์ รวมพื้นที่ทั้งสิ้น ๕๕๒.๓ ตารางกิโลเมตร โดยกำหนดเป้าหมายให้เป็นอุตสาหกรรมแปรรูป สินค้าเกษตร และการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ

๓) เมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา และเมืองแห่งอุตสาหกรรมอนาคต ประกอบด้วย ท่าเรือสงขลาแห่งที่ ๒, การสร้างรางรถไฟเชื่อมโยงท่าเรือสงขลาแห่งที่ ๒, พลังงานไฟฟ้าทางเลือก (Energy Complex) และนิคมอุตสาหกรรมจะนะ

๔) พื้นที่ อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ได้กำหนดเป้าหมายให้เป็นศูนย์กลางการกระจายสินค้า และ การคมนาคม ขนส่งทางน้ำ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๗๐๐ ไร่ ของพื้นที่ ตำบลปากบาง

๕) พื้นที่ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เป็น ๑ ในพื้นที่นำร่อง ๓ อำเภอในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเมืองต้นแบบสำหรับการพัฒนา โดยกำหนดเป้าหมายให้เป็นเมืองต้นแบบเกษตรอุตสาหกรรมก้าวหน้าผสมผสาน ครอบคลุมพื้นที่ของอำเภอ

๖) เขตประกอบอุตสาหกรรมบานา อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี เป้าหมายเพื่อการพลิกฟื้นชีวิตเขตประกอบอุตสาหกรรมที่มีโรงงานประมาณ ๓๒๓ โรงงาน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๔๓๙ ไร่ ของตำบลบานา ให้มีความมั่นคง และสร้างความเชื่อมั่นเศรษฐกิจในพื้นที่ให้กลับมาโดยเร็ว

๗) เขตนิคมอุตสาหกรรมปะนาเระ จังหวัดปัตตานี กำหนดให้เป็นพื้นที่อุตสาหกรรมพื้นฐานระดับครัวเรือน ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๑๗๓ ไร่ ของพื้นที่ ตำบลน้ำบ่อ

๘) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนด ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง ให้เป็นศูนย์กลางการบริหารกิจกรรมการค้าชายแดนของพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๙) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนด ตำบลละหาร อำเภอเมือง มีพื้นที่ประมาณ ๔๐.๓๔๙๘ ตารางกิโลเมตร (๒๕,๒๔๘.๗๕ ไร่) โดยกำหนดเป้าหมายเป็น Trade Modern Simply เมืองรองรับกิจกรรม ภาคอุตสาหกรรม-ภาคการเกษตร/ศูนย์ลอจิสติกส์

๑๐) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนด ตำบลเจ๊ะเห อำเภอตากใบ เป็น Culture Barrier @Takbai ศูนย์ลอจิสติกส์ และการขนส่งทางน้ำ/การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

๑๑) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนด ตำบลสุโงโก-ลก อำเภอสุโงโก-ลก เป็น Sporting Recreation @Kolok เมืองศูนย์กลางการค้าและท่องเที่ยวชายแดน เน้นการท่องเที่ยวแบบสร้างสรรค์และเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ พื้นที่ประมาณ ๒๒.๕๐ ตารางกิโลเมตร

๑๒) เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดนราธิวาส ได้กำหนด ตำบลโละจูด อำเภอแว้ง เป็น Eco-Roaming @Bala เมืองรองรับการขนส่งชายแดน และเมืองท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๑๓) พื้นที่ อำเภอสุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส เป็น ๑ ในพื้นที่นำร่อง ๓ อำเภอในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเมืองต้นแบบสำหรับการพัฒนา โดยกำหนดเป้าหมายให้เป็นเมืองต้นแบบศูนย์กลางการค้าชายแดนระหว่างประเทศ ครอบคลุมทั่วพื้นที่ของอำเภอ

๑๔) พื้นที่ อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นเมืองต้นแบบสำหรับการพัฒนา ก่อสร้างสนามบินเบตง โดยกำหนดเป้าหมายให้เป็นเมืองต้นแบบการพัฒนาแบบพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ครอบคลุมทั่วพื้นที่ของอำเภอ

๒.๒ กำหนดความร่วมมือระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบความร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย หรือ Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle : IMT-GT เพื่อยกระดับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เชื่อมโยงกับ ๔ รัฐของมาเลเซีย ได้แก่ รัฐเปรัก รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเคดาห์ รวมทั้งเกาะสุมาตราใต้ของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีปัญหาความยากจนของประชาชนให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต เศรษฐกิจ และความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดีขึ้น มุ่งหวังยกระดับการพัฒนาพื้นที่ให้เท่าเทียมกับภูมิภาคอื่นๆ นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือกับอีกหลายประเทศ เพื่อที่จะเป็นตลาดการค้าต่างประเทศ เป้าหมายที่จะนำผลผลิตและบริการจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่มือพี่น้องประชาชนมุสลิมและมีใช้มุสลิมในต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และ อิตาลี เป็นต้น รวมทั้ง ประเทศโลกมุสลิม ผ่าน โครงการ Small Thailand และการพัฒนาความร่วมมือในฐานะ เมืองพี่เมืองน้อง หรือ Sister City

ทั้งนี้ ศอ.บต. ริเริ่มดำเนินการขับเคลื่อนให้เป็นภาพรวมในลักษณะเดียวกับ EEC ซึ่งอาจจะใช้ชื่อเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคใต้ตอนล่าง (Deep South Economic Corridor: DSEC) เพื่อให้การพัฒนา “ไร้รอยต่อ” ซึ่งหมายถึง การเชื่อมการพัฒนาเศรษฐกิจสอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วย โดยการบังคับใช้อำนาจตามมาตรา ๑๐ ประกอบมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนและการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่

๓. ความร่วมมือจากส่วนราชการและภาคส่วนอื่นๆ

๓.๑ ร่วมกับกระทรวงการคลัง ผลักดันมาตรการจูงใจภาคเอกชนและประชาชนทางการเงิน การคลัง การค้า ที่อยู่อาศัย และการลงทุน อาทิ มีการสนับสนุนจากส่วนราชการ/รัฐวิสาหกิจ/หน่วยงานอื่น ๆ ของรัฐเพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เช่น กระทรวงการคลัง สนับสนุนมาตรการการขยาย Soft Loan จำนวน ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท มาตรการประกันภัย มาตรการภาษีและเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นต้น ธนาคารอาคารสงเคราะห์ สนับสนุนมาตรการเพื่อที่อยู่อาศัยของประชาชน โดยร่วมกับกรมบังคับคดี ธนาคารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้ง ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย สนับสนุนมาตรการสินเชื่อเพื่อการส่งเสริมธุรกิจที่สอดคล้องกับหลักปฏิบัติการเป็นมุสลิมที่ดีตามหลักศาสนาอิสลาม เป็นต้น

๓.๒ ร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วางแผนการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกมะพร้าวและปาล์มน้ำมันที่พอเหมาะกับความต้องการของตลาดและความต้องการของเอกชน รวมทั้ง เพิ่มประสิทธิภาพ การปลูกพืชทั้ง ๒ ประเภทให้มีผลผลิตมากขึ้นจากพื้นที่เท่าเดิม การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรเพื่อให้มีรายได้ รายวัน รายเดือน และรายปี โดยบูรณาการกรมต่างๆ ของกระทรวงเกษตรที่สนับสนุน อาทิ กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร สถานีพัฒนาที่ดิน ฯลฯ และส่วนราชการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

รวมถึงการพัฒนาการทำเกษตรคุณภาพ (GAP) เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ โดยส่วนใหญ่จะเริ่มดำเนินการในรูปแบบการทำเกษตรแปลงใหญ่ รวมถึง การทำเกษตรผสมผสาน ทดแทนการทำเกษตรเชิงเดี่ยว ส่งเสริม สนับสนุน เพื่อต่อยอด ขยายผล และเติมเต็ม การพัฒนาอาชีพ การแก้ไขปัญหาการระบายสินค้า การเปิดช่องทางการตลาด เป็นต้น

๓.๓ ร่วมกับกระทรวงคมนาคม จัดทำโครงข่ายการคมนาคมขนส่งที่มีความจำเป็นและสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจในอนาคต ตามแนวทางของโครงการเมืองต้นแบบ และสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศมาเลเซีย ซึ่งจะใช้เป็นแผนแม่บทโครงข่ายการคมนาคมขนส่งในพื้นที่ภาคใต้ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วยโครงข่ายถนน ระบบราง ท่าเรือ และสนามบิน สำหรับโครงข่ายถนน ยังมีเส้นทางที่ต้องเร่งรัดดำเนินการขยาย และปรับปรุง อาทิ เส้นทางคมนาคมจากอำเภอเมืองยะลา ไปยัง อำเภอเย็งอ จังหวัดนราธิวาส เส้นทาง อำเภอเมืองยะลา ไปยัง อำเภอเบตง และเส้นทางอื่น ๆ การเร่งรัดการพัฒนาท่าเรือปัตตานี ท่าเรือ อำเภอจะนะ การเร่งรัดพัฒนาท่าอากาศยานนราธิวาส เพื่อยกระดับเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ เป็นต้น

๓.๔ ร่วมกับกระทรวงทางด้านสังคมและภาคีการพัฒนาเอกชน/ประชาชน/ ประชาสังคม ที่เกี่ยวข้อง บูรณาการความร่วมมือการแก้ไขปัญหาด้านสังคมและสาธารณสุขของประชาชน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่มีการจัดทำรายงานการสำรวจสภาวะการณ์กลุ่มพิเศษที่เข้าไม่ถึงบริการพื้นฐานแห่งรัฐ กว่า ๑.๕ แสนคน เพื่อเร่งรัดการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนกลุ่มเหล่านี้ ให้ได้รับการดูแลและช่วยเหลือจากรัฐที่ดีเพียงพอ นำไปสู่การเข้าถึงบริการที่จำเป็นต่อการใช้ชีวิตในสังคม และการสร้างโอกาสในชีวิตที่จะดำเนินต่อไปตามอัตภาพ โดยประสานความร่วมมือจากทุกภาคส่วนเพื่อร่วมกันขับเคลื่อน “วาระแห่งพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้” ผ่านการจัดสวัสดิการ และบริการสังคมที่เหมาะสม รวมทั้งการสร้างเศรษฐกิจฐานราก เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถดำรงตนได้ อย่างมีคุณค่า และศักดิ์ศรี มีการพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๓.๕ ร่วมกับนักลงทุนภาคเอกชน ผลักดันโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนสู่ความยั่งยืน มีแนวทาง คือจัดสรรพลังงานไฟฟ้าประมาณ ๒๕๐ เมกะวัตต์ ให้กับพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน (ชีวมวล/ชีวมวล) ขนาดเล็กมาก (ไม่เกิน ๒ เมกะวัตต์) ประมาณ ๙๐๐ จุดกระจายทั่วพื้นที่ ๓ จังหวัด และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา สนับสนุนการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี อาทิ โรงงานแปรรูปมะพร้าวครบวงจร โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ โรงงานแปรรูปทุเรียนแช่แข็ง ฯลฯ

(๘) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรดำเนินการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและการประเมินผลกระทบเชิงยุทธศาสตร์ ของการพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออกในภาพรวมทั้งพื้นที่

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

ปัจจุบันการดำเนินโครงการต่าง ๆ ในพื้นที่ อีอีซี มีการทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ทุกโครงการ ซึ่งการประเมินผลปัจจุบันเน้นภาพระดับมหภาค โดยตัวเลขยังยืนยันว่า ๓ จังหวัดจะช่วยดึงดูดอัตราการขยายตัวของประเทศได้ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาจัดทำแบบจำลองเพื่อประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเจริญเติบโตของเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ซึ่งผลการศึกษาแบบจำลองเศรษฐกิจเชิงพื้นที่ อีอีซี ตัวเลขประมาณการก่อนเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(COVID - ๑๙) พบว่า เมื่อมีการพัฒนาพื้นที่ อีอีซี ในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) พื้นที่ อีอีซี จะมีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ประมาณ ๗,๔๙๘,๗๒๗ ล้านบาท เพิ่มขึ้นจาก ๒,๓๗๒,๘๖๖ ล้านบาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๑๖.๐๒ นอกจากนั้น สกพอ. ยังได้ประเมินผลสัมฤทธิ์และความคุ้มค่าในการพัฒนา EEC ทั้งด้านเศรษฐกิจ และสังคม ทุก ๆ ๓ ปี เพื่อประเมินความคุ้มค่าในการใช้เงินงบประมาณ ดำเนินโครงการเพื่อพัฒนา อีอีซี และนำผลการประเมินมาใช้ในการทบทวนแผนการดำเนินงานระยะต่อไปให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

(๙) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ควรพิจารณาทบทวนการจ้างที่ปรึกษาจากการจ้างในลักษณะรายโครงการ เป็นการจ้างที่ปรึกษารายบุคคลแบบ Contract Based เพื่อให้สามารถตรวจสอบการทำงานได้อย่างชัดเจน เกิดการใช้จ่ายงบประมาณอย่างคุ้มค่า ประหยัด รวมทั้งควรสร้างวัฒนธรรมองค์กรเป็นหน่วยงานรัฐโปร่งใส โดยเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานให้ผู้สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก

สกพอ. เป็นองค์กรที่มีรูปแบบการบริหารจัดการสมัยใหม่ มุ่งเน้นคุณภาพงานด้วยการจ้างพนักงานจำนวนน้อย เพื่อปฏิบัติการหลักตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ปัจจุบันโครงการสำคัญ ๆ เริ่มขับเคลื่อนในทางปฏิบัติและที่สำคัญมีการดำเนินงานร่วมกับพื้นที่และชุมชนมากกว่าที่ผ่านมา ทำให้มีโครงการสำคัญเพื่อรองรับการดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เช่น การเตรียมการพัฒนาเมืองใหม่ เมืองการเงิน โครงการโครงสร้างพื้นฐาน (EEC Project List) การชักจูงการลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อขยายตลาดการลงทุนทั้งจากในและต่างประเทศ รวมถึงการสร้างการรับรู้และการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้ตรงตามความต้องการและสร้างรายได้ให้ชุมชนอย่างแท้จริง โครงการขนาดใหญ่และโครงการพัฒนาพื้นที่ที่สำคัญหลายโครงการจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความสามารถรวมถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านจากที่ปรึกษาที่มีอยู่น้อยมากในเมืองไทย เช่น โครงการเมืองการบินภาคตะวันออก เมืองการเงิน โครงการปฏิรูปการให้บริการภาครัฐ EEC-OSS และโครงการร่วมทุนต่าง ๆ ดังนั้น ในการจ้างที่ปรึกษาสำหรับดำเนินงานโครงการขนาดใหญ่ ที่ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือสาขาที่แตกต่างกัน และมีการดำเนินงานตามระยะเวลาที่กำหนด จึงใช้การจ้างที่ปรึกษาในลักษณะรายโครงการที่มีความคุ้มค่าและเกิดประสิทธิภาพสูงกว่าการจ้างที่ปรึกษารายบุคคล เนื่องจากหน่วยงานไม่จำเป็นต้องจ้างบุคลากรประจำจำนวนมากเกินความจำเป็นทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณและเป็นภาระของหน่วยงาน และเป็นไปตามนโยบายของอีอีซีที่ต้องการให้มีกำลังคนประจำน้อย เพื่อไม่ให้เป็นภาระในอนาคต โดยใช้กรอบอัตรากำลังเพียง ๑๔๔ คน ในการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่ด้วยโครงการขนาดใหญ่ รวมทั้งดูแลโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาพื้นที่ร่วมกับชุมชน ซึ่งเป็นจำนวนเพียงน้อยนิดเมื่อเทียบกับการดูแลประชากรถึง ๓ ล้านคน และสร้างการลงทุน ๑.๕ ล้านล้านบาทใน ๕ ปี

๓.๒๒ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรมีการบูรณาการร่วมกันในการจัดทำงบประมาณที่ครอบคลุมทุกแหล่งเงิน ทั้งเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ เพื่อให้มีงบประมาณครอบคลุมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในจังหวัดได้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

๑. กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด กระทรวงมหาดไทย ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกันทั้งระบบ โดยเป็นการเชื่อมโยงแผนพัฒนาทั้งในลักษณะบนลงล่าง (Top - Down) คือ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูป แผนแม่บทต่าง ๆ และแผนพัฒนาภาค ลงไปสู่แผนพัฒนาในระดับพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และล่างขึ้นบน (Bottom - Up) คือ การเชื่อมโยงจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอขึ้นไปสู่แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีแผนพัฒนาจังหวัด และแผนกลุ่มจังหวัดเป็นจุดเชื่อมโยงสำคัญ (Focal Point) ในการประสานนโยบายระดับชาติ และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ โดยมีกลไกในแต่ละระดับที่สามารถเชื่อมโยงการจัดทำและประสานแผนในแต่ละระดับเข้าด้วยกัน ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

๑.๑ กลไกบริหารระดับชาติ

(๑) คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) จัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เลขานุการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) สำนักงานงบประมาณ (สงป.) กระทรวงมหาดไทย (มท.) และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการกำหนดกรอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนบูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาระดับพื้นที่

(๒) คณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) โดยคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) มีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค ๖ คณะ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี ๖ ท่านเป็นประธาน ผู้แทน สศช. เป็นเลขานุการ และผู้แทน สศช.ภาค สงป. มท. และ สำนักงาน ก.พ.ร. เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาภาค และบูรณาการแผนงาน โครงการของส่วนราชการ และการพิจารณาถ้อยแถลง แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

ภายใต้คณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) มีทีมบูรณาการกลาง ซึ่งประกอบด้วย ๔ หน่วยงานหลัก ได้แก่ สศช. สงป. มท. และ สำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่ง สศช. ในฐานะฝ่ายเลขานุการ อ.ก.บ.ภ. จะมีการจัดประชุมทีมบูรณาการกลางเพื่อพิจารณาเกี่ยวกับนโยบาย หลักเกณฑ์การจัดทำแผน และการถ้อยแถลงแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เพื่อนำผลการพิจารณาเข้าสู่การพิจารณาให้ความเห็นชอบของ อ.ก.บ.ภ. ตาม (๒) และเมื่อ อ.ก.บ.ภ. ให้ความเห็นชอบแล้ว จะนำเสนอขอความเห็นชอบจาก ก.บ.ภ. ตาม (๑) ต่อไป

ทั้งนี้ ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณของแต่ละจังหวัดและกลุ่มจังหวัด สงป. จะเป็นหน่วยรับผิดชอบในการพิจารณาจากแผนที่ได้รับความเห็นชอบจาก อ.ก.บ.ภ. แล้ว โดยพิจารณาตามเงื่อนไขของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์งบประมาณที่เกี่ยวข้อง

๑.๒ กลไกบริหารระดับจังหวัดและกลุ่มจังหวัด

(๑) คณะกรรมการบริหารงานกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.ก.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นหัวหน้ากลุ่มจังหวัดเป็นประธาน ข้าราชการสังกัด มท. ที่ปลัดกระทรวงแต่งตั้ง เป็นเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานจังหวัดทุกจังหวัดในกลุ่มจังหวัด เป็นผู้ช่วยเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของกลุ่มจังหวัด การถ่ายทอดยุทธศาสตร์ และขับเคลื่อนการพัฒนากลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาภาค โดยมีการปรับปรุงแนวทางในการเสนอ และจัดทำโครงการให้สอดคล้องกับโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) ซึ่งบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาภาคเพื่อเป็นการยกระดับศักยภาพทางการแข่งขันทางเศรษฐกิจของพื้นที่ให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาในภาพรวมของประเทศ

(๒) คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน และหัวหน้าสำนักงานจังหวัด เป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่สำคัญในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด และการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัด

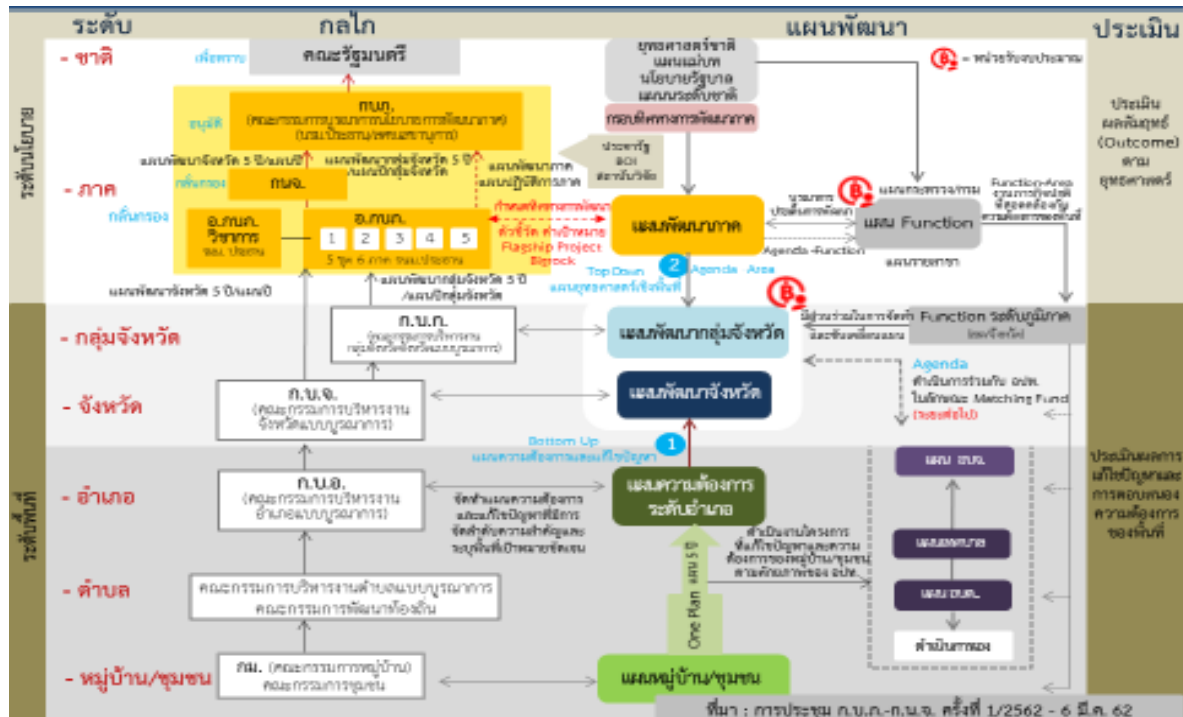
ทั้งนี้ ในการจัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด ตาม (๑) และการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ตาม (๒) จะเน้นหลักการมีส่วนร่วม โดยการจัดทำแผนต้องเกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ ท้องถิ่นภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาคประชาชน ตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารงานจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดนโยบายในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้ใช้กระบวนการประชาคมแบบมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนหรือการจัดเวทีระดมความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ ผ่านกลไกการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอให้เกิดความเชื่อมโยงสอดคล้องในทุกระดับเป็นแผนเดียวกัน

๑.๓ กลไกบริหารระดับอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน/ชุมชน

กระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาพื้นที่ในระดับอำเภอและตำบล พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยเป็นแนวทางในการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ (แผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอ) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ เริ่มจากการจัดเวทีประชาคมร่วมกันของหมู่บ้าน/ชุมชน/ท้องถิ่นเพื่อรวบรวมปัญหาความต้องการของประชาชน มาจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และแผนชุมชน และแผนพัฒนาท้องถิ่น นำไปสู่การส่งต่อปัญหาความต้องการของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้คณะกรรมการบริหารงานตำบลแบบบูรณาการ (ก.บ.ต.) เพื่อใช้วิเคราะห์ กลั่นกรอง และใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล นำไปสู่การส่งต่อให้คณะกรรมการบริหารอำเภอแบบบูรณาการ (ก.บ.อ.) ใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาอำเภอ และการส่งต่อให้คณะกรรมการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ใช้ประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด รวมทั้ง การประสานบัญชีโครงการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของแผนพัฒนาในแต่ละระดับ เพื่อบรรจุแผนงาน/โครงการ ไว้ในแผนพัฒนาท้องถิ่น หรือแผนของ

หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้ มีกลไกการจัดทำและประสานแผนพัฒนาในระดับพื้นที่ชัดเจน และแผนพัฒนาในระดับพื้นที่มีคุณภาพสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างแท้จริง

แผนภาพ : แสดงกลไกการเชื่อมโยงแผนในแต่ละระดับ

๒. การดำเนินการตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๑ งบประมาณตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการที่ได้รับความเห็นชอบ

ตารางที่ ๑ พ.ร.บ. งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓			
หน่วยรับงบประมาณ	งบประจำ	งบลงทุน	รวม
กลุ่มจังหวัด	๑,๒๙๖,๗๗๙,๔๐๐	๔,๘๙๐,๖๘๐,๘๐๐	๖,๑๘๗,๔๖๐,๒๐๐
จังหวัด	๓,๖๓๔,๖๗๓,๘๐๐	๑๓,๗๗๔,๙๒๖,๙๐๐	๑๗,๔๐๙,๖๐๐,๗๐๐
รวม	๔,๙๓๑,๔๕๓,๒๐๐	๑๘,๖๖๕,๖๐๗,๗๐๐	๒๓,๕๙๗,๐๖๐,๙๐๐
ตารางที่ ๒ พ.ร.บ. โอน ๒๕๖๓ จังหวัดและกลุ่มจังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๗๕			
หน่วยรับงบประมาณ	งบประจำ	งบลงทุน	รวม
กลุ่มจังหวัด	๕๕๒,๒๓๐,๑๐๐	๒๓๓,๔๕๑,๓๐๐	๗๘๕,๖๘๑,๔๐๐
จังหวัด	๑,๒๐๘,๑๕๐,๒๐๐	๕๔๓,๓๕๓,๐๐๐	๑,๗๕๑,๕๐๓,๒๐๐
รวม	๑,๗๖๐,๓๘๐,๓๐๐	๗๗๖,๘๐๔,๓๐๐	๒,๕๓๗,๑๘๔,๖๐๐

๒.๒ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย ได้ติดตามข้อมูลการเบิกจ่ายงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จากระบบ GFMS ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ปรากฏว่ามีผล ดังนี้

(๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

การเบิกจ่ายในภาพรวม จำนวน ๘๗๖.๐๑๕๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๗๑

คงเหลือยังไม่เบิกจ่าย จำนวน ๒๒,๗๒๑.๐๔๕๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๒๙

(๒) จัดทำใบสั่งซื้อ/จ้าง/เช่า (PO) ในระบบ GFMS จำนวน ๕,๔๕๑.๘๘๕๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๐

(๓) วงเงินงบประมาณที่ยังไม่ก่อหนี้ จำนวน ๑๘,๑๔๕.๑๗๕๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๖.๙

๒.๓ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๓ เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พร้อมปฏิทินการโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปใช้จ่ายในการดำเนินการแก้ไขปัญหาและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ปัญหาภัยแล้งและปัญหาภัยพิบัติอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่เหลือของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยให้จังหวัด/กลุ่มจังหวัดพิจารณาเสนอวงเงินการโอนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของวงเงินคงเหลือที่ไม่มีข้อผูกพันตามหลักเกณฑ์และแนวทางการโอนงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีผลการโอนงบประมาณทั้งสิ้นจำนวน ๒,๕๓๗,๑๘๔,๖๐๐ บาท รายละเอียดแสดงดังตารางที่ ๒

๒.๔ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาเห็นว่า พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลบังคับใช้ล่าช้า (บังคับใช้วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) เป็นผลให้การจัดซื้อจัดจ้างและการใช้จ่ายเงินงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรม/โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่เป็นโครงการในลักษณะฝึกอบรม/สัมมนาต้องชะลอการดำเนินการหรือยกเลิกกิจกรรม/โครงการ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนั้น เพื่อให้สามารถบริหารแผนงาน/โครงการและเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่ายได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะต่อไป จึงแจ้งให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการ ดังนี้

(๑) รายงานผลการปฏิบัติงานและผลการใช้จ่ายงบประมาณรายจ่ายผ่านระบบฐานข้อมูลแผน/ผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายงบประมาณ (BB EvMis) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และระบบติดตามและประเมินผล ตามระยะเวลาที่กำหนดอย่างเคร่งครัดตามแต่ละไตรมาส และสำเนารายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ เพื่อใช้ในการกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงาน

(๒) รายงานข้อมูลการดำเนินการตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน เพื่อกำกับติดตามผลการใช้จ่ายงบประมาณ และรับทราบปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินงาน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ได้จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติการประจำปี โดยบูรณาการงบประมาณจากแหล่งงบประมาณอื่น เช่น โครงการปรับปรุงและขยายช่องจราจรจาก ๒ เป็น ๔ ช่องจราจร ทางหลวงหมายเลข ๓๐๙ เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องจากโครงการที่ได้รับงบประมาณจากกรมทางหลวง (Function) และงบประมาณของจังหวัดอ่างทองและจังหวัดสิงห์บุรี เป็นการปรับปรุงถนนและขยายช่องจราจรซึ่งเป็นเส้นทางที่ใช้สัญจรจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยาผ่านไปยังจังหวัดอ่างทองและจังหวัดสิงห์บุรี

(๒) จังหวัดต่าง ๆ ควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีการกำหนดยุทธศาสตร์ที่ชัดเจนในการบริหารงบประมาณโดยจัดทำหลักเกณฑ์การดำเนินงานให้สอดคล้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละจังหวัด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

การบริหารงบประมาณของจังหวัด ใช้กลไกของคณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ในการขับเคลื่อน ซึ่งการบริหารงบประมาณของจังหวัด ดำเนินการตามระเบียบ/หลักเกณฑ์ที่สำนักงานงบประมาณกำหนด

(๓) กระทรวงมหาดไทย ควรกำหนดกรอบแนวคิด หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการกำหนดหลักเกณฑ์ให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดเป็นหน่วยรับงบประมาณที่มุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่ โดยให้เชื่อมโยงกับเป้าประสงค์ของการพัฒนาพื้นที่ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างภูมิภาคต่าง ๆ เช่น การคิดสัดส่วนงบประมาณต่อจำนวนประชากร และขนาดพื้นที่ของจังหวัด กลุ่มจังหวัด ซึ่งงบประมาณที่จัดสรรให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรมากกว่านี้ รวมถึงโครงการและกิจกรรมที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณต้องเป็นการดำเนินงานที่เกิดประโยชน์กับประชาชนเป็นสำคัญ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

กำหนดกรอบ แนวคิด หลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรงบประมาณให้แก่จังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นการดำเนินการของทีมบูรณาการกลาง (มท. สศช. สำนักงานก.พ.ร. และ สป.) เสนอคณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) ให้ความเห็นชอบ ซึ่ง ก.บ.ภ. มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดกรอบนโยบาย หลักเกณฑ์ และวิธีการในการจัดทำแผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตลอดจนบูรณาการแผนของส่วนราชการและแผนพัฒนาระดับพื้นที่ ซึ่งในการการจัดทำแผนฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ก.บ.ภ. ได้ปรับปรุงรายละเอียดของหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ด้วยแล้ว

(๔) ภาพรวมงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ส่วนใหญ่สามารถเบิกจ่ายได้ล่าช้าและไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้น กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรหาสาเหตุของปัญหาที่แท้จริง และส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาพื้นที่จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ในการจัดสรรงบประมาณ จึงควรปรับให้คำนึงถึงสภาพปัญหาของพื้นที่ที่มีลักษณะพิเศษด้วย อาทิ พื้นที่ในสาม

จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้น เพื่อดูแลความปลอดภัยของประชาชนและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

เนื่องจากพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผลบังคับใช้ล่าช้า (บังคับใช้วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓) เป็นผลให้การจัดซื้อจัดจ้างและการใช้จ่ายเงินงบประมาณของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ส่งผลต่อการดำเนินกิจกรรม/โครงการของจังหวัดและกลุ่มจังหวัดที่เป็นโครงการในลักษณะฝึกอบรม/สัมมนาต้องชะลอการดำเนินการหรือยกเลิกกิจกรรม/โครงการ ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้การเบิกจ่ายงบประมาณ ไม่เป็นไปตามมาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมไปถึงปัญหาเกี่ยวกับระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการดำเนินโครงการ ซึ่งบางโครงการฯ มีราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเป็นหน่วยดำเนินการ ซึ่งจะต้องมีการมอบอำนาจตามระเบียบฯ ให้กับหัวหน้าหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของราชการส่วนกลางในภูมิภาคก่อน จึงทำให้การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นไปด้วยความล่าช้า

(๕) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรจัดทำโครงการในลักษณะบูรณาการการทำงานร่วมกัน เพื่อให้เกิดประโยชน์หรือแก้ไขปัญหาในเชิงพื้นที่ร่วมกัน ไม่ควรทำในลักษณะนำงบประมาณมาแบ่งกัน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

จังหวัดและกลุ่มจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด และแผนปฏิบัติราชการประจำปีของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการในการจัดทำแผนฯ ที่คณะกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (ก.บ.ภ.) กำหนด ดังนั้น โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดจะสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด โดยมีความเชื่อมโยงแผนพัฒนาทั้งในลักษณะบนลงล่าง (Top - Down) คือ การเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนปฏิรูป แผนแม่บทต่าง ๆ และแผนพัฒนาภาคลงไปสู่แผนพัฒนาในระดับพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนา และล่างขึ้นบน (Bottom - Up) คือ การเชื่อมโยงจากแผนพัฒนาหมู่บ้าน แผนชุมชน แผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาท้องถิ่น และแผนพัฒนาอำเภอขึ้นไปสู่แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งเป็นการสะท้อนสภาพปัญหา และความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ งบประมาณตามโครงการจะมีลักษณะของการบูรณาการร่วมกันของทุกภาคส่วนในพื้นที่ ไม่เป็นการจัดทำงบประมาณในลักษณะหารแบ่ง อย่างไรก็ตามคณะอนุกรรมการบูรณาการนโยบายพัฒนาภาค (อ.ก.บ.ภ.) แต่ละภาคจะดำเนินการพิจารณาโครงการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.บ.ภ. กำหนด

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ได้จัดทำแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดและแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยบูรณาการร่วมกันกับจังหวัดในกลุ่มจังหวัดโดยมิได้นำงบประมาณมาแบ่งกันแต่อย่างใด ซึ่งโครงการ/กิจกรรม อยู่ภายใต้บริบทสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไขและความต้องการของพื้นที่เป็นหลักและต้องสอดคล้องเชื่อมโยงภายใต้ประเด็นการพัฒนาเดียวกัน และพิจารณาถึงความซ้ำซ้อนโดยกำหนดรูปแบบการดำเนินการ

ไม่ให้เข้าซ้อนหรือได้รับประโยชน์เพียงจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งเท่านั้น และได้บูรณาการงบประมาณจากแหล่งงบประมาณอื่นด้วย

(๖) จังหวัดและกลุ่มจังหวัด ควรจัดทำโครงการให้เป็นอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่มจังหวัด หรืออัตลักษณ์ของแต่ละจังหวัด สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล วิสัยทัศน์ของจังหวัด

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กรอบการจัดสรรงบประมาณกลุ่มจังหวัดแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ๕๐:๕๐ คือ งบประมาณเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่เป็นการเพิ่มศักยภาพที่เป็นความต้องการรายพื้นที่หรือแก้ไขปัญหาที่เป็นประเด็นร่วมกันของกลุ่มจังหวัด และโครงการส่วนที่ ๒ งบประมาณเพื่อขับเคลื่อนแผนพัฒนากลุ่มจังหวัดที่เป็นลักษณะ Cluster หรือตอบสนองนโยบายสำคัญของรัฐบาลเชิงพื้นที่ ระดับกลุ่มจังหวัด โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนได้จัดทำโครงการให้เป็นอัตลักษณ์ร่วมของกลุ่มจังหวัด โดยได้ดำเนินโครงการพัฒนาและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และศาสนา โดยได้นำจุดเด่นหรืออัตลักษณ์ความเป็นมรดกโลกของอุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวไปยังจังหวัดในกลุ่มจังหวัด โดยนำเรื่องราวหรือเหตุการณ์ในอดีตซึ่งมีความเชื่อมโยงกันมากำหนดเป็นเส้นทางท่องเที่ยว

(๗) ค่าจ้างเหมาบริการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว งานแสดงหรือจำหน่ายสินค้า บางรายการสามารถดำเนินการเองได้ หรือให้ภาคเอกชนหรือหน่วยงานท้องถิ่น ดำเนินการแทนได้ แทนการจ้างดำเนินการ เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยได้ประสานให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวเป็นทางเลือกในการพิจารณาจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ การบริหารงบประมาณของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด ดำเนินการตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบ/กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

การจ้างเหมาบริการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว งานแสดงหรือจำหน่ายสินค้ากลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนไม่สามารถดำเนินการเองได้ หรือให้ภาคเอกชนหรือหน่วยงานท้องถิ่น ดำเนินการแทนได้เนื่องจากบุคลากรภาครัฐมีไม่เพียงพอ ขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน หากดำเนินการเองต้องใช้งบประมาณที่สูง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจ้างเหมาบริการจัดกิจกรรมเพื่อความคล่องตัวและประหยัดกว่าดำเนินการเองทั้งหมด

(๘) การจ้างเหมาจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ควรพิจารณาใช้แอปพลิเคชันออนไลน์ซึ่งเป็นสื่อสาธารณะที่ไม่เสียค่าใช้จ่าย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ได้ใช้ช่องทางการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ของส่วนราชการ/ภาคเอกชน ที่มีอยู่แล้ว ซึ่งมีได้เสียค่าใช้จ่ายแต่อย่างใด

(๙) โครงการก่อสร้างถนนที่มีส่วนผสมของยางพารา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่า ถนนไม่มีความแข็งแรง ไม่มีมาตรฐานคุณภาพงานที่ชัดเจน และมีราคาสูงกว่าถนนปกติ การดำเนินงานจึงต้องพิจารณาถึงราคากลาง มาตรฐาน และความแข็งแรงของถนน รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันการผูกขาดของบริษัทเอกชนด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทยได้ประสานให้จังหวัดและกลุ่มจังหวัดดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว ในการพิจารณาจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างถนนที่มีส่วนผสมของยางพารา ทั้งนี้ การจัดทำโครงการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างถนนซึ่งเสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณผ่านจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เป็นไปตามมาตรฐานการก่อสร้างของกรมทางหลวง

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

โครงการก่อสร้างถนนที่มีส่วนผสมของยางพารา ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าถนนไม่มีความแข็งแรง ไม่มีมาตรฐานคุณภาพงานที่ชัดเจน และมีราคาสูงกว่าถนนปกติ การดำเนินงานจึงต้องพิจารณาราคากลาง มาตรฐาน และความแข็งแรงของถนน รวมทั้งกำหนดมาตรการป้องกันการผูกขาดของบริษัทเอกชนด้วย ซึ่งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนไม่มีโครงการก่อสร้างถนนที่มีส่วนผสมของยางพาราแต่อย่างใด มีเพียงโครงการก่อสร้าง/ปรับปรุงถนนโดยใช้คอนกรีต เนื่องจากมีปริมาณรถที่ใช้สัญจรหนาแน่นและส่วนใหญ่เป็นรถบรรทุกจึงมีความจำเป็นต้องใช้วัสดุที่มีความแข็งแรงและรับน้ำหนักได้มากกว่า

(๑๐) มีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการค่อนข้างมากและมีผลการเบิกจ่ายล่าช้า จึงควรพิจารณาความพร้อมก่อนเสนอโครงการ และควรกำหนดหลักเกณฑ์ไม่ให้สามารถโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณไปใช้ในโครงการอื่นหรือพื้นที่อื่นได้โดยง่าย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

การเบิกจ่ายล่าช้าและการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการค่อนข้างมากและมีผลการเบิกจ่ายล่าช้า เนื่องจากโครงการ/กิจกรรม ของกลุ่มจังหวัดฯ ส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ส่วนราชการส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคเป็นหน่วยดำเนินการ ต้องมีการมอบอำนาจในการดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ จากหัวหน้าหน่วยงาน จึงทำให้เกิดความล่าช้า ประกอบกับในบริบทของการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จึงต้องมีการโอนเปลี่ยนแปลงงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วนที่ประชาชนได้รับความเดือดร้อน

๓.๒๓ รัฐวิสาหกิจ

หมายเหตุ : ได้มีข้อสังเกตอยู่ในรายการกระทรวงที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจแล้ว

๓.๒๔ หน่วยงานของรัฐสภา

(๑) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรยกระดับภารกิจ และเพิ่มอัตรากำลังบุคลากรของสำนักงานงบประมาณของรัฐสภา (PBO) เพื่อทำหน้าที่ในการช่วยกลั่นกรอง วิเคราะห์เอกสาร

ประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปี ตลอดจนสนับสนุนข้อมูลเพื่อประกอบการพิจารณาของ คณะกรรมการวิสามัญฯ เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีซึ่งเป็นการทำงาน ร่วมกันระหว่างฝ่ายบริหารกับฝ่ายนิติบัญญัติ เพื่อให้การพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปีของ คณะกรรมการวิสามัญฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรให้ความสำคัญกับการดำเนินงานตามภารกิจของ สำนักงบประมาณของรัฐสภา โดยเมื่อคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดโครงสร้างและกรอบ อัตรากำลังบุคลากรในสังกัดสำนักงบประมาณของรัฐสภาแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ ดำเนินการคัดเลือกข้าราชการรัฐสภาสามัญที่มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งเพื่อปฏิบัติงานและขับเคลื่อนการ ดำเนินงานตามภารกิจของสำนักงบประมาณของรัฐสภาอย่างต่อเนื่อง โดยการเปิดสอบแข่งขันบุคคลเพื่อรับ ราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์งบประมาณ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งผู้สอบแข่งขันได้ในตำแหน่งนักวิเคราะห์ งบประมาณ ทำให้สำนักงบประมาณของรัฐสภามีอัตรากำลังบุคลากรมาปฏิบัติงานในสังกัด ตลอดจนได้พิจารณา รับโอนข้าราชการจากหน่วยงานอื่นที่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนักวิเคราะห์งบประมาณ เพื่อให้ได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในการวิเคราะห์งบประมาณ มาบรรจุแต่งตั้งให้ดำรง ตำแหน่งนักวิเคราะห์งบประมาณ ส่งผลให้สำนักงบประมาณของรัฐสภามีอัตรากำลังบุคลากรเพิ่มมากขึ้น ตามลำดับ และในปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการรัฐสภาสามัญให้ ดำรงตำแหน่งนักวิเคราะห์งบประมาณครบทุกอัตราตามที่มิงบประมาณแล้ว

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการยกระดับภารกิจ ของสำนักงบประมาณของรัฐสภา โดยในคราวประชุมคณะกรรมการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหาร ทรัพยากรบุคคลของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ ได้มีการพิจารณา เรื่องการยกฐานะสำนักงบประมาณของรัฐสภาเป็นหน่วยงานระดับสำนัก โดยที่ประชุมได้มีมติจัดตั้ง คณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และอัตรากำลังเพื่อยกฐานะ หน่วยงานภายในให้จัดตั้งขึ้นเป็นสำนักสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ในคราวประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษา วิเคราะห์การปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจ หน้าที่และอัตรากำลัง เพื่อยกฐานะหน่วยงานภายในให้จัดตั้งขึ้นเป็นสำนัก สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และ อัตรากำลังของสำนักงบประมาณของรัฐสภาเพื่อยกฐานะเทียบเท่าระดับสำนัก โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบการ เสนอขอยกฐานะสำนักงบประมาณของรัฐสภาเป็นหน่วยงานระดับสำนัก สังกัดสำนักงานเลขาธิการสภา ผู้แทนราษฎร และให้เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารทรัพยากรบุคคลของ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนเสนอ อ.ก.ร.ระบบงานและอัตรากำลังพิจารณาต่อไป

ในลำดับต่อไป สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจะเสนอขอแปรญัตติเพิ่มงบประมาณ ในรายการค่าใช้จ่ายบุคลากรที่ไม่ได้รับจัดสรรงบประมาณในสังกัดสำนักงบประมาณของรัฐสภา (ตำแหน่ง นักวิเคราะห์งบประมาณ) ซึ่งหากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้รับการจัดสรรงบประมาณในรายการ ดังกล่าวก็จะสามารถดำเนินการสอบแข่งขันบุคคลเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิเคราะห์งบประมาณ หรือ

สามารถดำเนินการรับโอนบุคคลจากหน่วยงานอื่นที่มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์เหมาะสมกับตำแหน่งนักวิเคราะห์งบประมาณมารับราชการได้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของทั้งสองส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๒) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรผลักดันหน่วยงานที่มีภารกิจสนับสนุนงานของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา เช่น สถาบันวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา และสำนักงบประมาณของรัฐสภาให้มีอำนาจ หน้าที่ทางกฎหมาย และมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานและการบริหารจัดการ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขานุการคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ได้รายงานว่า ขณะนี้ เรื่องดังกล่าวอยู่ระหว่างการนำเรียนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล ตามประเด็นข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

(๓) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสอบระบบการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารรัฐสภาให้มากยิ่งขึ้น และเพิ่มอัตรากำลังของตำรวจรัฐสภาให้เพียงพอ ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้เพิ่มความเข้มงวดในการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารรัฐสภาโดยเคร่งครัดทั้งในบริเวณอาคารรัฐสภาและบริเวณห้องประชุม อีกทั้งในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณอัตรากำลังของตำรวจรัฐสภา จำนวน ๑๕๐ อัตรา ซึ่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอยู่ระหว่างการดำเนินการตามกระบวนการเพื่อจัดการสอบเข้ารับราชการเพื่อให้มาปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว

(๔) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการของบุคลากรรัฐสภาทุกประเภทและทุกระดับอย่างเท่าเทียมกัน เพื่อสร้างแรงจูงใจให้มีการปฏิบัติงานอย่างเต็มกำลัง และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการ และคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ นอกจากนี้ ควรจัดให้มีสวัสดิการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับข้าราชการรัฐสภาที่มีภาระต้องเลี้ยงดูบุตรในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ เช่น ศูนย์เลี้ยงเด็กหรือห้องปัมนม เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ความสำคัญในเรื่องสวัสดิการของบุคลากรรัฐสภาทุกประเภทอย่างเท่าเทียมกัน และให้ความสำคัญกับผู้ที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการ โดยผู้ที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการ สามารถมีสิทธิเบิกเงินค่าตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการได้ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินตอบแทนการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และหากมีการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการในวันประชุมสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งบางครั้งมีระยะเวลา

ยาวนาน เจ้าหน้าที่จำเป็นต้องอยู่ปฏิบัติงานจนกว่าจะแล้วเสร็จนั้น ทางสำนักงานฯ จะจัดบริการรถรับส่งไว้รองรับเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการคำนึงถึงความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการเป็นสำคัญ

สำหรับประเด็นเรื่องการจัดสถานที่ดูแลเลี้ยงดูบุตรในระหว่างการปฏิบัติงาน สำนักบริการทางการแพทย์ได้ดำเนินการจัดให้มีสวัสดิการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยปัจจุบันจัดให้มีห้องปั๊มนมและบริการตู้แช่น้ำนมไว้เพื่ออำนวยความสะดวก ซึ่งในอนาคตสำนักบริการทางการแพทย์จะได้มีการดำเนินการในส่วนอื่นๆ ต่อไป

(๕) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรพัฒนาระบบการจัดการเอกสารให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (Softcopy) เป็นหลัก รูปแบบกระดาษ (Hardcopy) เป็นรอง โดยแจกกระดาษเฉพาะผู้ประสงค์เท่านั้น พร้อมทั้งพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของรัฐสภา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้นำระบบการจัดการเอกสารให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไฟล์ (Softcopy) ผ่านแอปพลิเคชัน “ข้อมูลการประชุม” สำหรับสมาชิกรัฐสภา และข้าราชการรัฐสภา เพื่อลดการใช้กระดาษ โดยนำอุปกรณ์การสืบค้นด้วยคอมพิวเตอร์พกพาแบบหน้าจอสัมผัส (iPad) มาเป็นเครื่องมือในการสืบค้นและการแสดงผลผ่านหน้าจอ สำหรับการพัฒนาเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ของรัฐสภานั้น ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการวางโครงสร้างและเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ให้ครอบคลุมมากที่สุด

(๖) การจัดทำระบบแอปพลิเคชันของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรจัดทำเป็นระบบแอปพลิเคชันเดียวและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมด เพื่อให้เกิดความสะดวกแก่ผู้ใช้

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรอยู่ระหว่างการปรับปรุง เชื่อมโยงแอปพลิเคชันที่ใช้ในการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกรัฐสภาและบุคลากรในวงงานของรัฐสภาให้มีความเชื่อมโยงกันทั้งหมด

(๗) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยสำนักงบประมาณรัฐสภา (PBO) ควรประสานขอความร่วมมือกับหน่วยงานกลาง เช่น สำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรี กรมบัญชีกลาง กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จำเป็นและพร้อมสำหรับนำมาวิเคราะห์เชิงสถิติได้ทันที เช่น ข้อมูลสถิติในลักษณะไฟล์ Excel

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ปัจจุบันสำนักงบประมาณของรัฐสภา (PBO) ได้มีการประสานงานขอข้อมูลกรมบัญชีกลางเป็นประจำทุกปี โดยกรมบัญชีกลางได้จัดส่งข้อมูลรายงานสรุปรายการเบิกจ่ายงบประมาณจากระบบ GFMS ในลักษณะไฟล์ Excel จำแนกรายหน่วยงาน จัดส่งให้เป็นรายไตรมาส และอนุญาตให้เข้าใช้ข้อมูล “ระบบรายงานการเงินรวมภาครัฐ” (ระบบ CFS) ส่วนสำนักงบประมาณ สำนักนายกรัฐมนตรีได้ประสานงานเพื่อขอข้อมูลงบประมาณในลักษณะไฟล์ Excel ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สำนักงบประมาณ แจ้งว่าข้อมูลการจัดสรรงบประมาณ

และข้อมูลในระบบ e-Budgeting เป็นข้อมูลภายใน ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบจึงสามารถมอบให้ได้ และข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปี สามารถดูได้จากหน้าเว็บไซต์ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้วในลักษณะไฟล์ PDF ทำให้สำนักงานงบประมาณของรัฐบาลไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลงบประมาณรายจ่ายประจำปี จากระบบ e-Budgeting ได้ รวมทั้งไม่สามารถให้ข้อมูลในลักษณะของไฟล์ Excel ได้

(๘) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรให้มีการบริการแก่สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภา ข้าราชการหน่วยงานต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม โดยสร้างให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรมีภารกิจหลักในการสนับสนุนด้านกระบวนการนิติบัญญัติโดยมีการให้บริการแก่สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภา บุคลากรจากหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งประชาชนทั่วไปที่มาขอรับบริการอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน นอกจากนี้ สำนักงานฯ จะมีการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรภายในให้มีจิตสำนึกในการให้บริการอย่างต่อเนื่อง ไม่เลือกการปฏิบัติ โดยจัดเป็นโครงการฝึกอบรมต่างๆ เป็นจำนวนหลายโครงการ ซึ่งสำนักงานฯ คาดหวังว่า การดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการสร้างความเป็นมืออาชีพให้บุคลากรและสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรโดยเฉพาะด้านการให้บริการ ส่งผลให้ผู้มาขอรับบริการจากทุกส่วนได้รับการบริการที่ดีและเกิดความพึงพอใจ

(๙) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ ด้านการเมืองระบอบประชาธิปไตย เพื่อเป็นการวางรากฐานวัฒนธรรมทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้ต้องมีการเผยแพร่ผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา อันจะเป็นประโยชน์ต่อภาคประชาชน นักเรียน นักศึกษา และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้รายงานกิจกรรมประชาสัมพันธ์เผยแพร่ความรู้ด้านการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยการเผยแพร่ผ่านทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ดังนี้

๑) โครงการประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการรางวัลพานแว่นฟ้า ปี ๒๕๖๓ ได้จัดประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๖๓ ประเภทเรื่องสั้น และบทกวี มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชน และผู้สนใจส่งผลงานเข้าประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๖๓ กลุ่มงานเผยแพร่ประชาธิปไตยและกิจกรรมสภาผู้แทนราษฎร สำนักประชาสัมพันธ์ จึงได้ขอความร่วมมือกับทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์การประกวดฯ รวมทั้งเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์การประกวดฯ ผ่านทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ดังนี้

- จัดทำสโปตประชาสัมพันธ์การประกวดวรรณกรรมรางวัลพานแว่นฟ้า ประจำปี ๒๕๖๓

- ประชาสัมพันธ์การประกวดฯ ในรายการข่าว และรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุกระจายเสียง รัฐบาลและสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา รวมถึงการจัดทำตัววิ่งประชาสัมพันธ์การประกวดฯ เผยแพร่ทางสถานี วิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

๒) โครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ ประจำปี ๒๕๖๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยคณะกรรมการจัดประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตย ปี ๒๕๖๓ ได้จัดโครงการประกวดนวัตกรรมประชาธิปไตยเพื่อพัฒนาประชาธิปไตยเชิงคุณภาพ ประจำปี ๒๕๖๓ กิจกรรมการประกวดนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์สนับสนุน ค้นหาและนำเสนอ นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยที่มีความสร้างสรรค์และสะท้อนวิถีชีวิตในสังคมไทย ส่งเสริมการจัด กิจกรรมที่สร้างสังคมคุณภาพ และประชาธิปไตยที่มีคุณภาพทั้งในมิติเชิงโครงสร้าง มิติเชิงกระบวนการ มิติเชิง วิถีชีวิตอันจะนำไปสู่การจัดการแก้ปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง มั่นคง และยั่งยืนได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป ทั้งนี้ กลุ่ม งานเผยแพร่ประชาธิปไตยฯ สำนักประชาสัมพันธ์จึงได้ขอความร่วมมือกับทางสถานีวิทยุกระจายเสียงและวิทยุ โทรทัศน์รัฐสภาจัดทำสื่อพร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประกวดฯ และเผยแพร่องค์ความรู้ทางด้าน นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยโดยคณะกรรมการการจัดประกวดนวัตกรรมฯ ผ่านทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ดังนี้

- จัดทำสโปตพร้อมทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การประกวดฯ ในรายการข่าว และรายการต่าง ๆ ของสถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐบาล และสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา รวมถึงการจัดทำตัววิ่งประชาสัมพันธ์ การประกวดฯ เผยแพร่ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา

- เผยแพร่องค์ความรู้ทางด้านนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยโดยคณะกรรมการการจัด นวัตกรรมฯ ผ่านทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์รัฐสภา ดังนี้

รายการ “Inside รัฐสภา” ออกอากาศ ๒ ครั้ง (รายการสด) ได้แก่

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ รองศาสตราจารย์ตระกูล มีชัย อาจารย์ประจำภาควิชาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็น “นวัตกรรมประชาธิปไตย วิถีใหม่? สังคมไทย”

ครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ รองศาสตราจารย์ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล รองอธิการบดีฝ่ายบริหารท่าพระจันทร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็น “ร่วมประกวดนวัตกรรม...เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย”

รายการ “สภาชาวบ้าน” ออกอากาศ ๗ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ นายศุภณัฐ เพิ่มพูนวิวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการเมืองภาคพลเมือง สถาบันพระปกเกล้า

ประเด็น “นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย”

ครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ นายพิริยุดม วรรณพฤกษ์ ประธานกรรมการบริหารมูลนิธิเพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและพลังงาน

ประเด็น “นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย คือ...”

ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ รองศาสตราจารย์ศุภสวัสดิ์ ชัชวาล รองอธิการบดีฝ่ายบริหารท่าพระจันทร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็น “การรวมตัวของพลังภายในท้องถิ่นกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประชาธิปไตย”

ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีชญาน์ นักพ่อน ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ประเด็น “เด็กและเยาวชนกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยจะช่วยสังคมได้อย่างไร”

ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ น.

ผู้ร่วมรายการ นายมานิจ สุขสมจิตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประเด็น “เขียนเอกสารประกอบการพิจารณาผลงานนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างไร...??? เพื่อให้โดนใจกรรมการ”

ครั้งที่ ๖ วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ นาฬิกา ผู้ร่วมรายการ รองศาสตราจารย์ณัฐฐา วินิจนัยภาค ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาพิเศษ กรุงเทพมหานคร สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประเด็น “การถอดบทเรียนนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย”

ครั้งที่ ๗ วันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ระหว่างเวลา ๑๖.๓๐ – ๑๗.๐๐ นาฬิกา

ผู้ร่วมรายการ รองศาสตราจารย์ปรีดี โชติช่วง อธิการบดีสำนักงานสภาพัฒนาการเมือง

ประเด็น “ชุมชนเข้มแข็งกับการสร้างนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย”

(๑๐) รัฐสภา ควรพัฒนาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงาน ควบคู่กับสร้างสภาพแวดล้อมให้เป็นองค์กรสีเขียว (Green Office) รวมทั้งจัดให้มีลานกิจกรรมในพื้นที่รัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาเป็นพื้นที่ของประชาชนในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับประชาธิปไตย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้มีการดำเนินการเพื่อมุ่งสู่การเป็น “สำนักงานสีเขียว (Green Office)” โดยประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) โดยมีผู้แทนประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการ และได้จัดทำ ประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง นโยบายสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๓ เพื่อวางแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดต่าง ๆ ของ

อาคารรัฐสภาแห่งใหม่ รวมถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกวุฒิสภา บุคลากร และผู้เข้าใช้อาคารในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) ภายใต้แผน Roadmap Green Office ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เพื่อให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) และพร้อมรับการตรวจประเมินในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ต่อไป

ในส่วนของการดำเนินงานกิจกรรมในพื้นที่รัฐสภา เพื่อให้รัฐสภาเป็นพื้นที่ของประชาชนในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประชาธิปไตย ในการออกแบบอาคารรัฐสภาแห่งใหม่ ได้กำหนดให้มีพื้นที่ลานประชาธิปไตย เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามาใช้พื้นที่ในการแสดงออกทางการเมือง และประชาธิปไตย บริเวณด้านหน้าอาคารรัฐสภาแห่งใหม่แยกกาย

๓.๒๕ หน่วยงานของศาล

(๑) หน่วยงานของศาล ควรตระหนักถึงการระบอบประมาณในกระบวนการยุติธรรม โดยควรเน้นการทำงานในเชิงรุกด้วยการแสวงหาวิธีการหรือมาตรการที่ลดปริมาณคดีหรือข้อพิพาทซึ่งเป็นการป้องกันที่ต้นทางของปัญหา ทั้งนี้ หน่วยงานของศาล ควรปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ ให้ความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักถึงการเคารพกฎหมาย รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ก่อนการดำเนินการตีความ หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และบรรทัดฐานที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพิจารณาคดี นอกจากนี้ ควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการพิจารณาให้มากขึ้นด้วย แทนการขยายหน่วยงานของศาล เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานศาลปกครอง

๑) สำนักงานศาลปกครองได้ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และบรรทัดฐานที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพิจารณาคดี ดังนี้

๑. นโยบายและยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ศาลปกครองได้ประกาศใช้แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ โดยกำหนดวิสัยทัศน์ศาลปกครอง ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๘๐) ดังนี้ “อำนวยความยุติธรรมทางปกครองด้วยความเป็นธรรม รวดเร็ว ทันสมัยเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม และเป็นศาลแห่งความเป็นเลิศ” หรือเป็นคติพจน์ว่า “เป็นธรรม รวดเร็ว ทันสมัย” โดยมีพันธกิจสำคัญประการหนึ่ง คือ “ส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายปกครองและหลักปฏิบัติราชการที่ดีจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคม” ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๗๗ (๕) (๖) และ (๗) ซึ่งบัญญัติให้สำนักงานศาลปกครองมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๕) วิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองเพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงวิธีปฏิบัติราชการต่อหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง (๖) จัดพิมพ์และเผยแพร่คำพิพากษาหรือคำสั่ง

ของศาลปกครอง และ (๗) จัดให้มีการศึกษาอบรมและพัฒนาความรู้ของตุลาการศาลปกครอง ข้าราชการฝ่ายศาลปกครองและเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาหลักกฎหมายมหาชน การบริหารราชการแผ่นดินและบุคลากรด้านกฎหมายมหาชน

แผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปีฯ ด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม มีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการอำนวยความสะดวกทางปกครอง และหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการ จากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ “นำหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการตามคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปเผยแพร่ให้แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างเป็นระบบและทั่วถึง” โดยได้ถ่ายทอดสู่การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติราชการของสำนักงานศาลปกครอง ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) (ในวาระแรก ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕)) และแผนการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ โดยจัดทำเป็นโครงการเสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดีจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้แก่ประชาชน หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง และสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค ๑๔ แห่ง โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้แก่ประชาชน ประจำปีงบประมาณ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ และงาน/โครงการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในแต่ละปีงบประมาณ

ทั้งนี้ นโยบายประธานศาลปกครองสูงสุด (นายปิยะ ปะตังทา) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำคัญประการหนึ่ง คือ “ส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กรภาครัฐ เพื่อให้เกิดแนวทางการปฏิบัติราชการที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ”

๒. ผลการดำเนินงานที่สำคัญ

๒.๑ ความสำเร็จของการดำเนินงานในภาพรวม

ผลสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนแม่บทศาลปกครอง ระยะ ๒๐ ปีฯ ด้านที่ ๒ การเสริมสร้างธรรมาภิบาลในสังคม ซึ่งสะท้อนผ่านตัวชี้วัดผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่า ในภาพรวมสามารถดำเนินการได้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑.๑ ตัวชี้วัด “ร้อยละของประชาชนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และการอำนวยความสะดวกของศาลปกครอง” มีผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๘๔.๓๗ ซึ่งบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ร้อยละ ๗๕ สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดเป้าหมายที่ร้อยละ ๘๐

๒.๑.๒ ตัวชี้วัด “ร้อยละของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง” กำหนดเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๘๐ แต่เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดใหม่ ทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผล อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักกฎหมายปกครอง กระบวนการยุติธรรมทางปกครอง และการอำนวยความสะดวกทางปกครองให้เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๗,๑๖๗ คน

๒.๑.๓ ตัวชี้วัด “ร้อยละของจำนวนหน่วยงานทางปกครองที่มีความรู้ความเข้าใจตามเกณฑ์ที่กำหนด (ร้อยละ ๘๐) และนำหลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการจาก

คำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดไปใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติราชการ” กำหนดเป้าหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ร้อยละ ๗๐ แต่เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดใหม่ ทำให้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ ยังไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อประเมินผล อย่างไรก็ตาม ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินโครงการสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เผยแพร่ไปยังหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๙,๖๒๖ หน่วยงาน พบว่า หน่วยงานทางปกครอง ร้อยละ ๘๗.๑๓ มีการรับรู้และการนำแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดไปใช้ประโยชน์

๒.๒ การสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และบรรทัดฐานที่ศาลได้วินิจฉัยไว้

สำนักงานศาลปกครองได้ดำเนินการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมาย และบรรทัดฐานที่ศาลปกครองได้วินิจฉัยไว้มาอย่างต่อเนื่อง โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และ พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

๒.๒.๑ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง หลักกฎหมายปกครอง และบรรทัดฐานที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ให้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ตลอดจนประชาชน ดังนี้

๑) พัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุกในรูปแบบสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทุกช่องทาง เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์แอปพลิเคชันศาลปกครอง และวิทยุกระจายเสียงเพื่อให้หน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนสามารถเข้าถึงความรู้ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง

๒) จัดทำเนื้อหาและเผยแพร่หลักปฏิบัติราชการจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองไปยังหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐผ่านเครือข่ายสื่อมวลชน จำนวน ๑๑๒ ชิ้น

๒.๒.๒ สรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด จัดทำเป็นหนังสือแนวปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ (มีนาคม ๒๕๖๒) ทั้งในรูปแบบรูปเล่ม และรูปแบบดิจิทัล (e - Book) จัดส่งให้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน ๙,๖๒๖ หน่วยงาน และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ศาลปกครอง (www.admincourt.go.th) และอยู่ระหว่างจัดทำหนังสือแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุด ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๑,๐๐๐ ชุดเพื่อเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทางปกครอง

๒.๒.๓ จัดทำหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองสูงสุดเผยแพร่ไปยังหน่วยงานทางปกครอง ซึ่งเป็นการรวบรวมและเรียบเรียงสรุปย่อคำสั่งและคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ศาลอ่านตั้งแต่วันที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ จนถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ (คำวินิจฉัยที่ศาลปกครองสูงสุดอ่านแล้วภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒) จัดทำเป็นหนังสือแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง เล่มที่ ๙ เพื่อเผยแพร่ให้แก่หน่วยงานทางปกครองทั่วประเทศ

๒.๒.๔ เสริมสร้างหลักปฏิบัติราชการที่ดีจากคำวินิจฉัยของศาลปกครอง โดยจัดอบรมสัมมนาทางวิชาการให้ความรู้แก่หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ เช่น หัวข้อ “หลักปฏิบัติราชการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลภาครัฐตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง” “หลักสูตรความรับผิดชอบทางละเมิดเกี่ยวกับการเงิน การคลัง และการพัสดุของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” “หลักสูตรการบริหารจัดการ

สิ่งแวดล้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง” โดยดำเนินการทั้งในส่วนกลางและสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๑๔ แห่ง รวมทั้งการจัดนิทรรศการให้ความรู้และคำปรึกษาในการร่วมออกหน่วยจังหวัดเคลื่อนที่ ตลอดจนจัดส่งวิทยากรไปบรรยายความรู้ทางวิชาการให้กับหน่วยงานภายนอก โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าว จำนวน ๗,๑๖๗ คน

๒.๒.๕ ศึกษาวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อป้องกันและลดการนำข้อพิพาททางปกครองมาสู่ศาล โดยจัดทำต่อเนื่องมาเป็นประจำทุกปี เพื่อเผยแพร่เป็นส่วนหนึ่งของรายงานการปฏิบัติงานของศาลปกครองและสำนักงานศาลปกครอง ประจำปีงบประมาณ เผยแพร่ในทั้งรูปแบบรูปเล่มและรูปแบบดิจิทัล (e - Book) รวมทั้งเสนอต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรี เพื่อทราบ และขณะนี้อยู่ระหว่างจัดทำรายงานวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีปกครองในรอบปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๒.๒.๖ จัดทำและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนให้แก่หน่วยงานทางปกครอง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อให้หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถนำองค์ความรู้ด้านกฎหมายมหาชนไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานและเป็นแนวทางในการลดข้อพิพาททางปกครอง โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดจัดทำเป็นเอกสารวิชาการ/บทความทางวิชาการ จำนวน ๘๒ เรื่อง/ฉบับ ประกอบด้วย (๑) หลักกฎหมายจากบทความสันติคดีปกครองที่น่าสนใจ เล่ม ๑๒ (๒) รวมเล่มบทความอุทธรณ์จากคดีปกครอง และ (๓) บทความทางวิชาการ (สั้น) หัวข้ออุทธรณ์คดีปกครอง จำนวน ๘๐ เรื่อง

๒.๒.๗ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับศาลปกครองและคดีปกครองทางเว็บไซต์สำนักงานจังหวัดต่างๆ จำนวน ๗๖ จังหวัด

๒.๓ การส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพิจารณาคดี

๒.๓.๑ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครอง และวิธีพิจารณาคดีปกครอง หลักกฎหมายปกครอง เพื่อให้ประชาชนรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพิจารณาคดี ดังนี้

๑) พัฒนาระบบการสื่อสารประชาสัมพันธ์เชิงรุกในรูปแบบสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ทุกช่องทาง เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ ทวิตเตอร์ อินสตาแกรม รวมทั้งเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์และแอปพลิเคชันศาลปกครอง เพื่อให้ประชาชนและผู้มาติดต่อรับบริการสามารถเข้าถึงความรู้ดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง

๒) เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้แก่ประชาชนผ่านสถานีวิทยุกระจายเสียง จำนวน ๒๕๗ ครั้ง (ข้อมูล ณ เดือนกันยายน ๒๕๖๒)

๓) ดำเนินโครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีสู่สถาบันการศึกษาในระบบ (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๓ โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนรัตนธิเบศร์ โรงเรียนนวมินทราชินูทิศหอวัง นนทบุรี โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม และสถาบันการศึกษานอกระบบ (กศน.) ๒ แห่ง ได้แก่ กศน. เขตหลักสี่ และ กศน. ในเขตจังหวัดปทุมธานี

๔) จัดทำเนื้อหาในรูปแบบดิจิทัล (Digital Content) เพื่อการประชาสัมพันธ์ความรู้และข่าวสารเกี่ยวกับศาลปกครองผ่านช่องทางเฟซบุ๊ก แอปพลิเคชันไลน์ จำนวน ๔๑๓ ชิ้น ยูทูบ จำนวน ๖ ชิ้น (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒)

๕) สร้างสรรค์และผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อประชาชน ดังนี้

๕.๑) เผยแพร่เอกสารประชาสัมพันธ์ภายนอก ACT NEWS เป็นรายปักษ์
ในรูปแบบ e - Book

๕.๒) ผลิตวีดิทัศน์ เรื่อง การฟ้องคดีปกครอง ในรูปแบบ Motion Infographic เผยแพร่สู่ประชาชนผ่านสื่อสังคมออนไลน์

๕.๓) อยู่ระหว่างดำเนินการผลิตสารคดีเสียง เรื่องเล่าดีดีจากคดีปกครอง และสารคดีสั้น ตัวอย่างคดีปกครอง (ดำเนินการในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๖) เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๙ ปีศาลปกครอง เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ในรูปแบบการจัดนิทรรศการและการแถลงข่าวต่อสื่อมวลชน

๒.๓.๒ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้แก่ประชาชน โดยการจัดหลักสูตรฝึกอบรม การจัดสัมมนาทางวิชาการ โดยดำเนินการทั้งในส่วนกลาง และสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาค จำนวน ๑๔ แห่ง รวมทั้งการจัดนิทรรศการให้ความรู้และคำปรึกษาในการร่วมออกหน่วยจังหวัดเคลื่อนที่ ตลอดจนจัดส่งวิทยากรไปบรรยายความรู้ทางวิชาการให้กับหน่วยงานภายนอกสำหรับการจัดอบรม สัมมนา ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จึงได้ยกเลิกการดำเนินการบางกิจกรรม และชะลอการดำเนินการบางกิจกรรมออกไปก่อนจนกว่าสถานการณ์จะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ

๒.๓.๓ การประชาสัมพันธ์และให้ความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือกใหม่ในการระงับข้อพิพาทที่มีความเรียบง่าย ได้ผลเร็ว และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างคู่กรณีทุกฝ่าย โดยศาลปกครองเปิดให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครองมาตั้งแต่วันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๒

๑) จัดทำคู่มือการดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง โดยคดีปกครองที่ไกล่เกลี่ยได้ คือ คดีที่หน่วยงานทางปกครอง/เจ้าหน้าที่รัฐ ละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร คดีกระทำความผิด/ความรับผิดชอบอื่นของหน่วยงานทางปกครอง/เจ้าหน้าที่รัฐ คดีสัญญาทางปกครอง และคดีอื่นตามที่กำหนดในระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ซึ่งผลของการไกล่เกลี่ยจำแนกเป็น ๒ กรณี ดังนี้ (๑) กรณีไกล่เกลี่ยสำเร็จและทำให้คดีเสร็จสิ้นไปทั้งหมดให้ศาลฯ มีคำพิพากษาไปตามนั้น (๒) สำหรับกรณีที่ไกล่เกลี่ยสำเร็จบางส่วน ศาลจะนำบันทึกข้อตกลงนั้นมารวมคำพิพากษาไปพร้อมกับการมีคำพิพากษาในประเด็นที่ยังพิพาทกัน

๒) จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ Infographic และวีดิทัศน์เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เผยแพร่ทางเว็บไซต์และสื่อสังคมออนไลน์

๓) ผลิตแผ่นพับประชาสัมพันธ์ขั้นตอนและวิธีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท จำนวน ๑๕,๐๐๐ แผ่น และบอร์ดประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่สำหรับศาลปกครองส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน ๑๕ บอร์ด เมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๒

๔) จัดสัมมนาให้ความรู้เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในคดีปกครอง เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ห้องสัมมนา ๑ - ๒ อาคารสำนักงานศาลปกครอง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๘๗ คน และสำหรับในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดจัดสัมมนาในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้กำหนดการอาจมี

การเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม จนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จะดีขึ้น

๒.๔ แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญในระยะต่อไป

๒.๔.๑ ยกระดับการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครอง วิธีพิจารณาคดีปกครอง หลักกฎหมายปกครองและแนวทางการปฏิบัติราชการที่ดีจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองให้แก่ทุกภาคส่วนในสังคมอย่างเป็นระบบและทั่วถึง ผ่านรูปแบบ วิธีการ และช่องทางที่หลากหลาย โดยเฉพาะในรูปแบบการเรียนรู้ผ่านระบบ e - Learning ซึ่งจะทำให้หน่วยงานทางปกครองเจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย

๒.๔.๒ พัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนและสร้างความเชื่อมั่นด้านการอำนวยความสะดวกทางปกครองสู่ภาคประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีสถิติการฟ้อง และ/หรือถูกฟ้องคดีเป็นจำนวนมาก

๒.๔.๓ ขยายเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมด้านการอำนวยความสะดวกทางปกครอง การคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชน

๒.๔.๔ จัดทำเนื้อหาและเผยแพร่หลักปฏิบัติราชการจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง สิทธิและหน้าที่ของคู่กรณีในกระบวนการพิจารณาคดี ไปยังหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชนในรูปแบบสื่อดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงได้โดยสะดวกและทั่วถึงในช่องทางที่หลากหลาย เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชันศาลปกครอง เฟซบุ๊ก ไลน์ ยูทูบ อินสตาแกรม ทวิตเตอร์ รวมทั้งผ่านเครือข่ายสื่อมวลชน

๒.๔.๕ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองให้แก่ประชาชนผ่านสถาบันการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ (ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย การศึกษานอกโรงเรียน และระดับอุดมศึกษา) อย่างต่อเนื่อง

๒.๔.๖ เพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารประชาสัมพันธ์ของสำนักงานศาลปกครองในภูมิภาคเพื่อยกระดับคุณภาพการให้บริการข้อมูลข่าวสารไปสู่ประชาชนได้อย่างกว้างขวางและทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

๒.๔.๗ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่แนวปฏิบัติราชการจากแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครองโดยศึกษาวิเคราะห์เหตุแห่งการฟ้องคดีเพื่อป้องกันและลดการนำข้อพิพาททางปกครองมาสู่ศาล เผยแพร่ในรายงานประจำปีของสำนักงานศาลปกครอง และจัดทำสรุปแนวทางการปฏิบัติราชการจากคำวินิจฉัยของศาลปกครองเผยแพร่ไปยังหน่วยงานทางปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ และประชาชน ในรูปแบบ e - Book เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ศาลปกครอง

๒) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในกระบวนการพิจารณา แทนการขยายหน่วยงานของศาล

ศาลปกครองได้พัฒนาและนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในกระบวนการพิจารณาคดีปกครองอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินโครงการพัฒนาระบบการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองและบริการประชาชนผ่านช่องทางศาลปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Court/e-Admincourt) เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีปกครองและบริการประชาชน โดยมีการพัฒนาระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ (e-Litigation Portal) และเปิดให้บริการประชาชนสามารถยื่นฟ้อง

คดีปกครองผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ในศาลปกครองสูงสุด (กรณีฟ้องตรง) และศาลปกครองกลาง เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๒

ในระยะแรกได้เปิดให้คู่กรณีสามารถใช้งานได้ โดยให้ผู้ฟ้องคดียื่นคำฟ้องและผู้ถูกฟ้องคดียื่นคำให้การได้ สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๖๓ ได้ขยายการเปิดใช้งานไปยังศาลปกครองในภูมิภาค ครบทั้ง ๑๔ แห่ง และได้มีการปรับปรุงพัฒนาระบบให้สามารถรองรับการใช้งานได้ในส่วนของกระบวนการพิจารณา โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบประชุมทางไกลผ่านจอภาพระบบงานคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ที่เปิดให้บริการประชาชนใช้งานได้แล้ว ประกอบด้วย

- ยื่นคำฟ้อง ได้แก่ คำฟ้องใหม่ ขอแก้ไขเพิ่มเติมคำฟ้อง
- ยื่นคำให้การ ได้แก่ คำให้การ คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การ คำขอขยายระยะเวลา
- ยื่นคำคัดค้านคำให้การ ได้แก่ คำคัดค้านคำให้การ คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำคัดค้านคำให้การ

คำขอขยายระยะเวลา

- ยื่นคำให้การเพิ่มเติม ได้แก่ คำให้การเพิ่มเติม คำขอแก้ไขเพิ่มเติมคำให้การเพิ่มเติม คำขอ

ขยายระยะเวลา

- ยื่นคำร้อง/คำขอ ได้แก่ ขอวิธีการชั่วคราว ขอยกเว้นค่าธรรมเนียมศาล ยื่นคำขออื่นๆ
- ยื่นคำแถลง/คำชี้แจง ได้แก่ คำแถลง คำชี้แจง
- ยื่นคำขอพิจารณาคดีโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือระบบการประชุมทางจอภาพ
- การชำระเงินผ่านระบบ e-Payment

ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินการพัฒนา e - Admincourt ระยะที่ ๓ โดยเป็นการพัฒนาห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e - Courtrooms) และห้องประชุมองค์คณะอิเล็กทรอนิกส์ (e - Chamber Meeting) เพื่อรองรับการพิจารณาคดีโดยคู่กรณีไม่ต้องเดินทางมายังศาล

สำนักงานศาลยุติธรรม

ข้อสังเกตเรื่องที่ศาลควรตระหนักถึงภาระงบประมาณในกระบวนการยุติธรรม ควรเน้นการทำงานเชิงรุกด้วยการแสวงหาวิธีการหรือมาตรการที่ลดปริมาณคดีหรือข้อพิพาทซึ่งเป็นการป้องกันที่ต้นทางของปัญหานั้น

ศาลยุติธรรมเป็นสถาบันที่มีอำนาจหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีทั้งปวง เพื่อมุ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนให้เป็นไปอย่างสะดวกและรวดเร็ว ประกอบกับสถานการณ์ของประเทศที่มีความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ปัญหาความขัดแย้งในสังคมแนวโน้มจะมีความซับซ้อนสูงขึ้นและทำให้ปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาลยุติธรรมมีแนวโน้มสูงขึ้นเช่นกัน โดยปริมาณคดีรับใหม่ที่จะเข้าสู่การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมทั่วประเทศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๒ ในภาพรวมนั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง การเปิดทำการศาลนอกเวลาราชการเป็นหนึ่งในวิธีการแก้ไขปัญหาการพิจารณาคดีให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดเพื่อให้ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวก สอดคล้องตามแผนการปฏิรูปประเทศ สำนักงานศาลยุติธรรมในฐานะหน่วยงานสนับสนุนการปฏิบัติงานของศาลยุติธรรม ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมให้ดำเนินโครงการเปิดทำการศาลนอกเวลาราชการฯ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๖๒ โดยมีการกำหนดแนวทางการดำเนินโครงการฯ กำหนดประเภทคดีที่สามารถเข้าร่วมโครงการฯ ๓ ประเภทคดี ได้แก่ คดีจัดการพิเศษ คดีที่นัดพิจารณาต่อเนื่องในระบบการพิจารณาคดีครบองค์

คณะและต่อเนื่อง และคดีใกล้เคียงที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นบุคคลหรือกลุ่มเดียวกันและมีปริมาณคดีมาก (กยศ. และ กรอ.) กำหนดกรอบประมาณคดีและวงเงินงบประมาณในการดำเนินโครงการฯ เพื่อให้ศาลชั้นต้นทั่วประเทศเบิกจ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการติดตามผลการดำเนินโครงการฯ ปริมาณคดีที่เข้าสู่การพิจารณา ปริมาณคดีที่พิจารณาแล้วเสร็จ และการเบิกจ่ายงบประมาณโครงการฯ ให้เป็นไปตามแนวทางที่กำหนด อีกทั้งได้มีการสำรวจความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการนับตั้งแต่มีการดำเนินโครงการฯ ซึ่งผลการสำรวจความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก แสดงถึงการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ตอบสนองความต้องการ เป็นการเสริมสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือต่อหน่วยงานได้อีกทางหนึ่ง

สำหรับกรณีการพัฒนาบุคลากรด้านใกล้เคียงข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ได้ดำเนินนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนางานใกล้เคียงข้อพิพาทมาใช้เป็นทางเลือกในการดำเนินคดีควบคู่ไปกับการพิจารณาคดีปกติ ซึ่งเป็นไปตามแผนยุทธศาสตร์ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ยี่ด มั่นการอำนวยความสะดวกด้วยหลักนิติธรรม ตัวชี้วัดที่ ๑๐ กำหนดให้คู่ความมีความพึงพอใจต่อกระบวนการและความรู้ ความสามารถของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการใกล้เคียงของศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรมมีสำนักส่งเสริมงานตุลาการในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุนและประสานการระงับข้อพิพาท โดยการใกล้เคียงข้อพิพาทเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการใกล้เคียงข้อพิพาทนั้น บุคคลผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการใกล้เคียงข้อพิพาทมีความสำคัญอย่างยิ่ง และจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะเพื่อให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม คู่ความมีความพึงพอใจ ต่อกระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทและการปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่ทำหน้าที่ใกล้เคียง ดังนั้น จึงมีการจัดทำโครงการพัฒนาบุคลากรด้านการใกล้เคียงข้อพิพาทด้วยการจัดอบรมให้บุคลากรผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใกล้เคียงข้อพิพาท ประกอบด้วยผู้พิพากษา ผู้ประนีประนอม และเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ใกล้เคียงข้อพิพาทให้มีความรู้ ความเข้าใจในขั้นตอน ทักษะและเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการใกล้เคียงข้อพิพาท กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงบทบาทและจริยธรรมของผู้ประนีประนอมเพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานให้เป็นมาตรฐานเดียวกันและมีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อสังเกตเรื่องศาลควรปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ การให้ความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงการเคารพกฎหมายรวมทั้งการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายก่อนการดำเนินกิจกรรมสัญญา หรือการสร้างความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานและเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายและบรรทัดฐานที่ศาลได้วินิจฉัยไว้ รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพิจารณาคดีนั้น

สำนักงานศาลยุติธรรม มีสำนักกฎหมายและวิชาการศาลยุติธรรม ทำหน้าที่ปรับปรุงกฎหมายที่ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ โดยรวบรวมรายชื่อกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานศาลยุติธรรม รวมทั้งได้กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จในการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย อันเป็นการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งออกตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ ที่กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงพอที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น หรือไม่สอดคล้องกับสถานการณ์

ข้อสังเกตเรื่องที่ศาลควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการพิจารณาให้มากขึ้น แทนการขยายหน่วยงานของศาลเพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานนั้น

สำนักงานศาลยุติธรรมมีนโยบายหลักในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้สนับสนุนและขับเคลื่อนงานตามภารกิจของศาลยุติธรรม จึงได้มีการจัดทำแผนพัฒนาดิจิทัลศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๔ เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงาน พร้อมทั้งได้กำหนดเป้าหมายให้ศาลยุติธรรมเป็นดิจิทัล (Digital Court) ในปี ๒๕๖๓ โดยนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ทันสมัยและมีความเหมาะสมมาใช้เป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมและให้บริการประชาชนหลายระบบ อาทิเช่น ระบบยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-Filing) เพื่อให้คู่ความสามารถยื่นและส่งคำคู่ความและเอกสารโดยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่ต้องเดินทางมาศาลและการชำระเงินผ่านระบบ e-Payment ระบบการติดตามผลคดีผ่านระบบ Tracking System ระบบบริการข้อมูลคดีศาลยุติธรรม (Case Information Online Service : CIOS) เพื่อให้คู่ความสามารถติดตามสถานะคดีความและขอรับไฟล์คำพิพากษาในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์โดยไม่ต้องเดินทางมาศาล ระบบส่งเอกสารและประกาศนัดไต่สวนโดยวิธีการลงโฆษณาทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (e-notice) เพื่อให้บริการข้อมูลการประกาศนัดไต่สวนผ่านทางเว็บไซต์แทนการประกาศทางหนังสือพิมพ์ การใช้ระบบสื่อสารทางไกลผ่านจอภาพเพื่อสนับสนุนการพิจารณาการสืบพยาน การอ่านคำพิพากษา การคัดฟ้อง/ฝากขัง และการไกล่เกลี่ยออนไลน์ การพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อนำมาใช้ในห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtroom) ได้แก่ ระบบบันทึกคำพยานด้วยภาพและเสียงในห้องพิจารณาคดี (e-Hearing) และระบบ Speech to text การพัฒนาระบบสารสนเทศสำนวนคดีและระบบจัดทำสารบรรณและสำนวนความอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึง การพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์กับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมราชทัณฑ์ กรมบังคับคดี กรมคุมประพฤติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. เป็นต้น ทั้งนี้ สำนักงานศาลยุติธรรมได้มีการพัฒนาระบบและนวัตกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด และมีเป้าหมายเพื่อให้การบริหารจัดการคดีและบริการประชาชนให้สามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมรวดเร็วขึ้น ง่ายขึ้น และเสียค่าใช้จ่ายน้อยลง

ระบบติดตามสำนวน (Tracking system) สำหรับประชาชน คู่ความ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้เกี่ยวข้องในการติดตามสำนวนคดี โดยสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก รวดเร็ว ไม่เสียค่าใช้จ่ายผ่านเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถทราบความเคลื่อนไหวของข้อมูลคดีที่อยู่ในกระบวนการพิจารณาของศาลได้ทุกที่ ทุกเวลา ซึ่งการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้สนับสนุนการอำนวยความสะดวกยุติธรรม การพิจารณาคดีจึงทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และลดค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น รวมถึงการนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการบริหารพัฒนาและบูรณาการความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลกลางหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลกลางที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทำให้ศาลลดขั้นตอนการทำงานและลดค่าใช้จ่ายได้มากขึ้น

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๑) การส่งเสริมให้ประชาชนรับรู้ถึงสิทธิและหน้าที่ของตนในกระบวนการพิจารณาคดี

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการคัดเลือกผู้รับจ้างเพื่อผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ ในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับประชาชน โดยมีการแบ่งประเภทของการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ดังนี้

๑.๑) การเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อโทรทัศน์

เป็นการดำเนินงานจัดทำสโปต สกู๊ปรายการ และภาพยนตร์สั้นเพื่อเผยแพร่หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ และสิทธิของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งมีการเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อโทรทัศน์ ในช่วงเดือนสิงหาคม-ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียดของรายการเผยแพร่ ได้แก่

- (๑) สโปตโทรทัศน์ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่
 - (๑.๑) แนะนำศาลรัฐธรรมนูญ
 - (๑.๒) ผลงานของศาลรัฐธรรมนูญ
- (๒) สกู๊ปโทรทัศน์ ความยาว ๑ นาที จำนวน ๕ ตอน ได้แก่
 - (๒.๑) องค์ประกอบของศาลรัฐธรรมนูญ
 - (๒.๒) หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ
 - (๒.๓) การใช้สิทธิต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๑๓
 - (๒.๔) การใช้สิทธิต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๑๒
 - (๒.๕) การใช้สิทธิต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๕๑
- (๓) ภาพยนตร์สั้น ความยาว ๑ นาที จำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่
 - (๓.๑) คดีความรับผิดชอบของผู้แทนนิติบุคคล
 - (๓.๒) คดีองค์กรประชุม
 - (๓.๓) คดีการยื่นภาษีและเสียภาษีของสามีภรรยา
 - (๓.๔) คดี พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

๑.๒) การเผยแพร่ผ่านช่องทางสื่อวิทยุกระจายเสียง

เป็นการดำเนินการผลิตสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทสโปตและสารคดีเพื่อเผยแพร่หน้าที่และอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนภายใต้รัฐธรรมนูญ ซึ่งมีการเผยแพร่ผ่านช่องทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ (เอฟเอ็ม ๙๒.๕ เมกะเฮิรตซ์) ในช่วงเดือนมีนาคม-พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีรายละเอียดของรายการเผยแพร่ ดังนี้

- (๑) สโปตวิทยุ ความยาว ๓๐ วินาที จำนวน ๒ เรื่อง ได้แก่
 - (๑.๑) เรื่อง สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และความเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ
 - (๑.๒) เรื่อง สิทธิของประชาชนในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๑๓
- (๒) สารคดีวิทยุ ความยาว ๑-๒ นาที จำนวน ๗ ตอน ได้แก่
 - (๒.๑) เรื่อง หลักการทั่วไปของสิทธิและเสรีภาพ
 - (๒.๒) เรื่อง หลักความเสมอภาค
 - (๒.๓) เรื่อง สิทธิของผู้ถูกกล่าวหาในคดีอาญา ที่ได้รับการสันนิษฐานไว้ว่าไม่ได้

กระทำความผิด

- (๒.๔) เรื่อง สิทธิในทรัพย์สิน
- (๒.๕) เรื่อง เสรีภาพในการประกอบอาชีพ
- (๒.๖) เรื่อง สิทธิในการต่อสู้คดีในทางอาญา

(๒.๓) เรื่อง หลักนิติธรรม

ทั้งนี้ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการจัดเตรียมเพื่อพิจารณาคัดเลือกผู้รับจ้างในการประชาสัมพันธ์สปอต สกู๊ปรายการ ภาพยนตร์สั้น และสารคดีผ่านช่องทางการเผยแพร่ทางสื่อโทรทัศน์และวิทยุ ในช่วงเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเป็นการคัดเลือกสื่อประชาสัมพันธ์ที่ได้ออกอากาศไปแล้วในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ กลับมาออกอากาศอีกครั้ง

๒) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่มาใช้ในการกระบวนการพิจารณาให้มากขึ้น เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในด้านบุคลากร มีการดำเนินงาน ดังนี้

๒.๑) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินงานด้าน e-Court ประกอบด้วย โครงการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อจัดทำห้องพิจารณาคดีอิเล็กทรอนิกส์ (e-Courtroom) โดยมีเป้าหมายมุ่งหวังให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านคดีทั้งหมด ทั้งภายในและภายนอกองค์กรได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ สะดวก และทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ร้อง ผู้ถูกร้อง พยาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสื่อมวลชนและประชาชนจะได้รับชมการถ่ายทอดภาพและเสียงจากห้องพิจารณาคดีที่มีความคมชัด และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับคือ ทำให้การดำเนินงานด้านคดีของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีความทัดเทียมกับสถาบันเทียบเท่าทั้งในระดับประเทศและสากลมากขึ้น และสามารถนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงานด้านคดีของศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้มีความรวดเร็ว ทันสมัย และเป็นมาตรฐานสากล ทั้งยังเพิ่มความสะดวก และมีบริการที่มีประสิทธิภาพให้แก่ภาคประชาชนเป็นที่พึงพอใจในการรับบริการมากขึ้น

๒.๒) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ดำเนินการโครงการพัฒนาระบบรับคำร้องและหนังสือทางอิเล็กทรอนิกส์และระบบให้บริการประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-filing and e-Service System) เป้าหมายเพื่อมีระบบรับคำร้องและหนังสือทางอิเล็กทรอนิกส์และระบบให้บริการประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้รับคำร้องและติดต่อประสานงานด้านเอกสารกับภาคประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็วและสามารถใช้ดำเนินงานเชื่อมต่อกับระบบบริหารจัดการงานคดีที่มีอยู่ในปัจจุบันได้อย่างอัตโนมัติและมีประสิทธิภาพ และให้เป็นระบบงานแบบ Single Sign-on ซึ่งผลที่คาดว่าจะได้รับ คือ มีระบบรับคำร้องและหนังสือทางอิเล็กทรอนิกส์และระบบให้บริการประชาชนทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีความทัดเทียมกับสถาบันเทียบเท่าทั้งในระดับประเทศและสากล และมีระบบเทคโนโลยีเข้ามาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านคดีของศาลรัฐธรรมนูญให้มีความรวดเร็ว ทันสมัย และเป็นมาตรฐานสากล สามารถลดปริมาณการใช้กระดาษ ลดค่าใช้จ่ายในการเดินทางมา ณ ที่ทำการศาลรัฐธรรมนูญ และสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่ออำนวยความสะดวก รวมถึงมีการให้บริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว โดยคาดหวังให้เป็นที่ยอมรับในการได้รับบริการ และเพิ่มความรวดเร็วในการติดต่อประสานงานระหว่างศาลรัฐธรรมนูญและภาคประชาชนได้มากยิ่งขึ้น

๒.๓) สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีระบบบำรุงรักษาเว็บไซต์ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยมีเว็บไซต์ศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเผยแพร่คำสั่ง คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสารงานวิจัยและวิชาการ การดำเนินงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาครัฐในประเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสู่สาธารณชน ตลอด ๒๔ ชั่วโมง ทำให้ประชาชน หน่วยงานราชการ ภาคเอกชน รับทราบข้อมูลข่าวสารของศาลรัฐธรรมนูญ ได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็ว

๓.๒๖ หน่วยงานขององค์กรอิสระและองค์กรอัยการ

(๑) องค์กรอิสระและองค์กรอัยการเป็นหน่วยรับงบประมาณที่มีลักษณะพิเศษที่คณะรัฐมนตรีจะต้องจัดสรร“เงินอุดหนุน” ให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างอิสระซึ่งเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ รวมทั้งกฎหมายวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ อย่างไรก็ตาม หน่วยงานจำเป็นต้องแสดงข้อมูลเกี่ยวกับค่าขอรับเงินอุดหนุนจากคณะรัฐมนตรี และสถานะเงินนอกงบประมาณให้สภาผู้แทนราษฎรและคณะกรรมการการวิสามัญฯ ดังนี้

๑) รายละเอียดการขอรับเงินอุดหนุนจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งประกอบด้วย แผนงาน โครงการ กิจกรรมที่จะดำเนินการ จำนวนที่ขอรับจัดสรร จำนวนที่คณะรัฐมนตรีเสนอจัดสรร และโครงการหรือกิจกรรม ที่ไม่ได้รับการจัดสรร เหตุผลความจำเป็น และงบประมาณที่จะขอรับจัดสรรเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้จัดทำรายละเอียดการขอรับเงินอุดหนุนจากคณะรัฐมนตรีตามรายละเอียดข้างต้น เป็นเอกสารประกอบในการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำนักงบประมาณกำหนด แล้ว

สำหรับขั้นตอนการจัดทำเอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เสนอต่อคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ นั้น สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินดำเนินการตามรูปแบบที่คณะกรรมการฯ และสำนักงบประมาณกำหนด ซึ่งไม่ได้มีการกำหนดให้หน่วยรับงบประมาณชี้แจงโครงการหรือกิจกรรมที่ไม่ได้รับการจัดสรร เหตุผลความจำเป็นและงบประมาณที่จะขอรับจัดสรรเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอรับข้อสังเกตดังกล่าวเพื่อดำเนินการในปีงบประมาณถัดไป

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แสดงข้อมูลรายละเอียดการขอรับเงินอุดหนุนจากคณะรัฐมนตรี ซึ่งประกอบด้วยแผนงานโครงการกิจกรรมที่จะดำเนินการ จำนวนที่ขอรับจัดสรร จำนวนที่คณะรัฐมนตรีเสนอจัดสรร เหตุผลความจำเป็น แสดงข้อมูลรายงานงบบุการเงินและผลการใช้จ่ายเงินที่ได้รับอุดหนุนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเงินรายได้อื่น ๆ อีกทั้งรายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณและแผนการใช้เงินนอกงบประมาณ การนำเงินนอกงบประมาณมาสมทบจ่ายเงินงบประมาณและจำนวนเงินนอกงบประมาณที่คาดว่าจะคงเหลือในปีงบประมาณที่ขอตั้งต่อคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร โดยข้อมูลเป็นไปตามแนวทางและแบบฟอร์มที่ทางสำนักงบประมาณ/สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรกำหนด

๒) งบการเงิน และผลการใช้จ่ายเงินที่ได้รับอุดหนุนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปีและเงินรายได้อื่น ๆ ของหน่วยงาน ที่แต่ละหน่วยงานได้ใช้จ่ายจริงในการดำเนินงานของรอบปีที่ล่วงมา

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รายงาน จัดส่งงบการเงิน และผลการใช้จ่ายเงินที่ได้รับอุดหนุนจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี และเงินรายได้อื่น ๆ ของหน่วยงานที่ได้ใช้จ่ายจริงในการดำเนินงานของรอบปีล่วงมา ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ทุกครั้ง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้จัดทำเป็นเอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เสนอต่อคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๒ วันพุธที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

๓) รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณที่หน่วยงานนั้นมีอยู่ และแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ การนำเงินนอกงบประมาณมาสมทบจ่ายกับเงินงบประมาณ และจำนวนเงินนอกงบประมาณที่คาดว่าจะเหลือในปีงบประมาณที่ขอตั้ง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้รายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณ ที่หน่วยงานมีอยู่ และแผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณ การนำเงินนอกงบประมาณมาสมทบจ่ายกับเงินงบประมาณและจำนวนเงินนอกงบประมาณที่คาดว่าจะเหลือในปีงบประมาณที่ขอตั้ง ประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ทุกครั้ง

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้จัดทำเป็นเอกสารประกอบการชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เสนอต่อคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว ในคราวประชุมคณะกรรมการฯ ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๒ วันพุธที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๒

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ เรียบร้อยแล้ว โดยได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณทั้งหมดที่มีอยู่ของหน่วยงาน (ทั้งที่ผ่านกรมบัญชีกลางและไม่ผ่านกรมบัญชีกลาง) ตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๗.๑๓/๒๘๒๘ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ แจ้งว่าคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร มีความประสงค์ขอข้อมูลเกี่ยวกับเงินนอกงบประมาณทั้งหมดที่มีอยู่ของหน่วยงาน (ทั้งที่ผ่านกรมบัญชีกลางและไม่ผ่านกรมบัญชีกลาง) เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดในการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาของคณะกรรมการในปีถัดไป โดยสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๐๒/๖๖ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ เรื่อง ส่งข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ต่อคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จัดส่งแผนการดำเนินงาน/แผนการใช้จ่ายเงินนอกงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ให้แก่คณะกรรมการวิสามัญฯ เรียบร้อยแล้ว

สำนักงานอัยการสูงสุด

การจัดทำรายละเอียดการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ สำนักงานอัยการสูงสุด ได้ดำเนินการจัดทำตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และการดำเนินการดังกล่าวเป็นไปตาม (๑) และ (๒) ของข้อสังเกตคณะกรรมการวิสามัญฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สำหรับ (๓) เนื่องจากสำนักงานอัยการสูงสุดไม่มีเงินนอกงบประมาณที่นำมาสมทบจ่ายกับเงินงบประมาณ จึงไม่มีการจัดทำรายงานเกี่ยวกับสถานะเงินนอกงบประมาณ

๓.๒๗ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) รัฐบาล ควรจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีในลักษณะงบเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามเป้าหมายและหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยคำนึงถึงการกระจายงบประมาณระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างทั่วถึงเป็นธรรมและมีธรรมาภิบาล

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ก.ก.ถ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้พิจารณากำหนดกรอบแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อให้สำนักงานงบประมาณส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยมีมติดังนี้

๑. ประเภทเงินอุดหนุน เงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. ทุกแห่ง ให้แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไป และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ โดยจะต้องมีสัดส่วนเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ

๒. การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภทให้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กทม. กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา กลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล และ อบต. โดยการจัดสรรให้แก่ อบท. แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๓. กทม. เมืองพัทยา อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงานงบประมาณโดยตรง สำหรับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ เทศบาลตำบล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๔. การจัดทำคำขอตั้งงบประมาณ

๔.๑ กทม. และเมืองพัทยา ให้เสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงานงบประมาณ และให้สำนักงานงบประมาณพิจารณารายละเอียดงบประมาณที่เหมาะสมและให้อยู่ในกรอบวงเงินที่ กทม. และเมืองพัทยา ได้รับการจัดสรร

๔.๒ การเสนอขอตั้งงบประมาณสำหรับ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง แบ่งเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอนเลือกทำ ซึ่งจัดสรรเพื่อให้ อบท. มีอิสระในการใช้จ่ายเงินตามความเห็นชอบของสภาท้องถิ่น ควรจัดสรรเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๑๐ ของเงินอุดหนุนประเภทเดียวกันที่ได้รับการจัดสรรในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเงินอุดหนุนทั่วไปที่กำหนดวัตถุประสงค์สำหรับการใช้จ่ายเงินเพื่อดำเนินการกิจต่าง ๆ ให้ตั้งงบประมาณตามรายการที่เคย ได้รับการจัดสรรตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่จัดสรรให้แก่ อบท. เพื่อดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์การใช้เงินของเงินอุดหนุนในแต่ละประเภท ให้ตั้งงบประมาณสำหรับรายการที่เคยได้รับการจัดสรร ตามเป้าหมายและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงิน

(๓) เงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ของเทศบาลนคร และเทศบาลเมือง

๔.๓ การตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนสำหรับเทศบาลตำบล และ อบต. ให้กรมส่งเสริมการ ปกครองท้องถิ่นตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเช่นเดียวกับของ อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง และเงินอุดหนุนเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลงจากการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ของเทศบาลตำบล และ อบต.

๔.๔ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีให้ตั้งงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนเพื่อเป็นแรงจูงใจ ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการท้องถิ่น

๔.๕ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ตั้งงบประมาณเป็น เงินอุดหนุนโครงการตามแผนปฏิบัติการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมในระดับจังหวัด

๕. การเสนอดังตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ซึ่งเป็นรายการใหม่ให้เสนอ ก.ก.ถ. ให้ความ เห็นชอบด้วย

๖. ให้สำนักงบประมาณพิจารณาจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่ อบท.ตามความ เหมาะสมและความจำเป็นในการใช้จ่ายเงินต่อไป

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

การกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยการนำข้อมูลรายได้สุทธิของรัฐบาลมาคิดสัดส่วนรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากภาษีที่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จัดเก็บเอง ภาษีที่รัฐจัดเก็บและแบ่งให้ รัฐจัดเก็บให้ และเงินอุดหนุนที่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ควรจะได้รับในแต่ละปีงบประมาณ ซึ่งสำนักงบประมาณจะทำหน้าที่พิจารณาการใช้งบประมาณใน ภาพรวมของประเทศตามภารกิจ/ภาระผูกพันที่ต้องใช้จ่ายงบประมาณทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและ ส่วนท้องถิ่น

คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะทำหน้าที่กำหนด หลักเกณฑ์และแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่

๑. เงินอุดหนุนทั่วไป จะกำหนดให้ตั้งรายการตามรายการที่ขอจัดตั้งงบประมาณในปีที่ผ่านมา ตามภารกิจที่อยู่ในอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน

๒. เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จะกำหนดให้ตั้งคำขอตามรายการที่เคยได้รับจัดสรรในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ในการขอรับเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยจัดทำคำขอรับการสนับสนุนงบประมาณตามรายการที่คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด เพื่อให้ตรงตามความต้องการของท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่มากที่สุด ทั้งในเรื่อง ถนน แหล่งน้ำ อาคาร ศพด. อาคารเรียน การท่องเที่ยว ลานกีฬา เป็นต้น

โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการสนับสนุนงบประมาณ แผนงานยุทธศาสตร์ส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็นด้านบริหารจัดการ ด้านการบุคลากร ด้านการศึกษา ด้านสังคม ด้านสาธารณสุข ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อม จำแนกประเภทเป็น เงินอุดหนุนทั่วไป จำนวน ๓๓ รายการ และเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ จำนวน ๑๕ รายการ ทั้งนี้ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเห็นชอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอรายการสำหรับขอตั้งงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพิ่มเติม จำนวน ๒ รายการ คือ (๑) เงินอุดหนุนทั่วไป รายการ เงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การปฏิบัติจนเป็น วิถีชุมชนท้องถิ่น และ (๒) เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ รายการเงินอุดหนุนสำหรับสนับสนุนงบประมาณโครงการรักษา ความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (บูรณาการการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม) ด้วยระบบกล้องวงจรปิด (CCTV System)

ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนเฉพาะกิจในปีต่อไป จักได้ทบทวน ปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาค่าของงบประมาณเงินอุดหนุนเฉพาะกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยโครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเสนอจะต้องผ่านการกลั่นกรองโครงการจาก คณะกรรมการกลั่นกรองงบประมาณในระดับจังหวัดก่อน ส่งให้คณะกรรมการกลั่นกรองงบประมาณระดับกรม พิจารณาโครงการ โดยตรวจสอบรายการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณและแนวทาง หลักเกณฑ์การดำเนินงานที่สำนักงานงบประมาณกำหนด และจัดลำดับความสำคัญของโครงการตามกรอบ งบประมาณ ยึดหลักกระจายงบประมาณให้ทั่วถึงและเป็นธรรม ดังนี้

๑. การจัดลำดับโดยกระจายโครงการให้ครบถ้วนทุกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในทุกจังหวัด ที่เสนอขอรับงบประมาณ

๒. โครงการเพิ่มเติมให้ครบตามวงเงินที่จะเสนอขอรับการพิจารณา จะพิจารณาถึงงบประมาณที่ได้รับจัดสรรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งย้อนหลัง ๓ ปี/รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น/ จำนวนประชาชนที่ได้รับประโยชน์ เป็นต้น นำมาจัดลำดับเป็นบัญชี ๒ เพื่อเป็นข้อมูลให้สำนักงานงบประมาณ ประกอบการพิจารณากรณีมีวงเงินงบประมาณคงเหลือ

(๒) หากเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการร่วมดำเนินงานกับเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมสาธารณะที่เป็นหน้าที่ และอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๕๐ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ยกตัวอย่างเช่น การร่วมลงทุนในโครงการพัฒนาที่เกี่ยวกับบริการสาธารณะเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในพื้นที่ การสร้างองค์ความรู้ใน ชุมชนท้องถิ่นผ่านทางอินเทอร์เน็ต เพื่อเพิ่มศักยภาพของเยาวชนในชุมชนท้องถิ่น โครงการเตาเผาขยะและเตาเผา ศพแบบไร้มลพิษเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ได้มีหนังสือแจ้งแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อเร่งรัดและติดตามด้านการจัดการขยะ โดยให้กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในแต่ละจังหวัดมีการจัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัดเพื่อเสนอโครงการโรงกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และรายงานความคืบหน้าโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นปัจจุบัน เพื่อประกอบการรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานพิจารณากำหนดนโยบายการจัดการไฟฟ้าโครงการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชนในรูปแบบ Feed – in – Tariff (FIT) โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดบริการสาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑. โครงการสร้างโรงกำจัดขยะเพื่อแปรรูปเป็นพลังงาน เป็นการจัดการขยะที่ปลายทาง โดยกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ Clusters จัดทำข้อเสนอโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า โดยมอบหมายให้เอกชนดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้เอกชนมาร่วมลงทุนโครงการก่อสร้างโรงกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่การรวมกลุ่มขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายของภาครัฐ ปัจจุบันโครงการกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่ผ่านความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑) โครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่มีความสามารถดำเนินการได้ระยะแรก (Quick Win Projects) จำนวน ๑๑ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้า รวม ๘๔.๐๔ MW

๒) โครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒๑ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้ารวม ๑๔๘.๘๕ MW

๓) โครงการกำจัดขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแปรรูปเป็นเชื้อเพลิง (RDF) และวิธีการเผาทำลายบนพื้นที่เกาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗ โครงการ

๒. ในส่วนของเตาเผาศพหรือฌาปนสถาน เป็นภารกิจที่เทศบาล อาจทำตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถอุดหนุนหรือตั้งงบประมาณในการดำเนินการได้ตามกฎหมาย เนื่องจากเป็นภารกิจงานด้านสวัสดิการสังคม แต่อย่างไรก็ตาม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการตรวจสอบประสิทธิภาพและคุณภาพของเตาเผาศพหรือฌาปนสถานที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน และไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

(๓) เมืองพัทยาและกรุงเทพมหานครควรมีการพัฒนาตามแนวทาง “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ” อย่างแท้จริง โดยควร มีการพัฒนาด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้างการบริหารอำนาจหน้าที่ จัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานคลังและงบประมาณ เป็นต้น ให้มีอิสระ ยืดหยุ่นและคล่องตัว เพื่อรองรับการเป็นเมืองใหญ่และเพื่อสนับสนุนการสร้างเจริญเติบโตของท้องถิ่นในอนาคต

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

เมืองพัทยา

ในการดำเนินการพัฒนาตามแนวทาง “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ” ของเมืองพัทยานั้น มิได้มีการพัฒนาได้อย่างแท้จริง เนื่องจากเมืองพัทยาเป็นรูปแบบพิเศษเพียงการได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลางเท่านั้น สำหรับกฎหมายอื่นๆ ยังคงใช้เช่นเดียวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ๆ ซึ่งเมืองพัทยาต้องการแก้ไขกฎหมายให้สามารถพัฒนาด้านต่างๆ ได้อย่างแท้จริงตามข้อสังเกต

กรุงเทพมหานคร

๑. การปรับปรุงระบบงาน

๑.๑ การศึกษาแนวทางปรับปรุงระบบงานของสำนักงานเขตให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัว สอดคล้องกับการกิจและการให้บริการที่เปลี่ยนแปลงไป เพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบงานของสำนักงานเขต ให้ประชาชนได้รับการบริการที่สะดวก รวดเร็ว และถูกต้อง โดยสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการ - กรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินโครงการศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและพัฒนาระบบงานของสำนักงานเขต ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สรุปผลการศึกษา เห็นควรให้มีการปรับปรุงบทบาทหน้าที่ของสำนักงานเขตให้เป็นหน่วยงานหลักในการให้บริการสาธารณะและพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ โดยการกระจายอำนาจและทรัพยากรการบริหารจากส่วนกลางไปสู่สำนักงานเขตเพิ่มมากขึ้นให้สำนักงานเขต ให้บริการสาธารณะและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้เบ็ดเสร็จมากขึ้น

๑.๒ แผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้กำหนดเป้าประสงค์ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอำนาจหน้าที่จัดบริการสาธารณะไว้ ดังนี้

๑) เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้สำนักงานเขตในการกำหนดนโยบายและตัดสินใจ การจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่

๒) เพิ่มอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครในการทำกิจการสาธารณะซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แปลงแผนไปสู่การปฏิบัติ โดยดำเนินโครงการและกิจกรรมประกอบด้วย

- โครงการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างสำนักงานเขต ซึ่งมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา วิเคราะห์ ทบทวนระบบงาน ออกแบบระบบงาน โครงสร้างสำนักงานเขตให้สอดคล้องเหมาะสมกับการกิจที่ดำเนินการ และแนวคิดการกระจายอำนาจในการจัดบริการสาธารณะในระดับพื้นที่ ขณะนี้อยู่ระหว่าง การศึกษาวิเคราะห์และกำหนดแนวทางการพัฒนาระบบงานและโครงสร้างสำนักงานเขต (ภารกิจด้านโครงสร้างพื้นฐาน)

- การประสานการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนราชการมาสู่กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๔ ภารกิจ

- เพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินการภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะ โดยดำเนินการให้ผ่านค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะ จำนวน ๔๓๑ เกณฑ์ชี้วัดได้เพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ร้อยละ ๑ (คิดเป็นผลการดำเนินงานค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๔.๘๘)

๒. การรับโอนภารกิจที่เป็นบริการสาธารณะจากรัฐบาลตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

ในแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและแผนปฏิบัติการกำหนด ขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๔๕ และฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๑

กำหนดให้ส่วนราชการถ่ายโอนภารกิจให้กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒๖ ภารกิจ /งาน/โครงการ/กิจกรรม มีผลการรับโอน ดังนี้

- ๑) ภารกิจที่รับโอนแล้ว จำนวน ๔๓ ภารกิจ
- ๒) ภารกิจที่ไม่ต้องรับโอน จำนวน ๕๘ ภารกิจ (เป็นภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของ กทม.)
- ๓) ภารกิจที่อยู่ระหว่างการรับโอน จำนวน ๒๕ ภารกิจ

ปัญหาอุปสรรค

- ๑) ส่วนราชการเจ้าของภารกิจไม่ถ่ายโอนภารกิจตามแผนการกระจายอำนาจ
- ๒) ภารกิจส่วนใหญ่ไม่มีการถ่ายโอนงบประมาณและบุคลากรมาให้ กทม.
- ๓) กระบวนการแก้ไขกฎหมายล่าช้า กระทบต่อการถ่ายโอน และอำนาจหน้าที่ในการ

ดำเนินการตามกฎหมายของ กทม.

๓. กรุงเทพมหานครได้ประเมินตนเองตามเกณฑ์ชี้วัดและค่าเป้าหมายขั้นต่ำมาตรฐานการจัดบริการสาธารณะของกรุงเทพมหานคร ตามกรอบการประเมินระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓) โดยคณะกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลและคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีมติ เห็นชอบให้ใช้เกณฑ์ชี้วัดในการประเมิน จำนวน ๔๓๑ เกณฑ์ชี้วัด ซึ่งการประเมินที่ผ่านมาปรากฏผลดังนี้

- ๑) ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผ่านค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๓.๓๐
- ๒) ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ผ่านค่าเป้าหมาย ร้อยละ ๙๓.๘๘
- ๓) ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ อยู่ระหว่างรวบรวม

(๔) เมืองพัทยาได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในลักษณะงบเงินอุดหนุนเป็นรายการผูกพันข้ามปีในสัดส่วนที่สูง ทำให้เกิดภาระผูกพันต่อการตั้งงบประมาณในปีถัดไป ดังนั้น จึงควรมีการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณในลักษณะงบเงินอุดหนุนที่เป็นรายการผูกพันข้ามปีสำหรับเมืองพัทยาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อให้การจัดสรรงบประมาณมีความเหมาะสมทั่วถึง และเป็นธรรม รวมทั้งป้องกันการสร้างภาระทางงบประมาณของประเทศในอนาคต นอกจากนี้ หลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี ในลักษณะงบเงินอุดหนุน ให้แก่กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเมืองใหญ่ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ หรือจังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ควรคำนึงถึงจำนวน ประชากรแฝงที่อยู่ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าวด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบแนวทาง การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ในส่วนที่เกี่ยวกับ กทม. เมืองพัทยา และ อบท. ขนาดใหญ่ ดังนี้

๑. การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. แต่ละประเภทให้จัดสรรเงินอุดหนุนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กทม. กลุ่มที่ ๒ เมืองพัทยา กลุ่มที่ ๓ อบจ. เทศบาล และ อบต. โดยการจัดสรรให้แก่ อบท. แต่ละกลุ่มได้รับการจัดสรรเพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ในสัดส่วนที่เท่ากัน

๒. กทม. เมืองพัทยา อบจ. เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณโดยตรง สำหรับการตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนให้แก่เทศบาลตำบล และ อบต. ให้ตั้งงบประมาณผ่านส่วนราชการ ได้แก่ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อย่างไรก็ดี แม้ กทม. เมืองพัทยา และ อบท. ขนาดใหญ่ดังกล่าว จะเป็นหน่วยงานที่เสนอของบประมาณไปยังสำนักงบประมาณโดยตรงได้ แต่การเพิ่มขึ้นของเงินอุดหนุนที่เกิดจากภาระผูกพันงบประมาณหรือกรณีอื่นใด จะต้องสอดคล้องกับกรอบวงเงินที่ ก.ก.ถ. กำหนดที่จะให้เพิ่มขึ้นไว้ด้วย สำหรับข้อสังเกตที่จะกำหนดให้ประชากรแฝงเป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะได้นำข้อสังเกตดังกล่าวเสนอคณะกรรมการด้านการเงิน การคลัง และงบประมาณใน ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

เมืองพัทยา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ เมืองพัทยาได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาทจำแนกเป็น

- งบตามนโยบายรัฐบาล ประมาณ ๙๐๐ ล้านบาท
- งบผูกพันข้ามปี ๕๐๐ ล้านบาท
- เป็นงบประมาณสำหรับรายการงบลงทุนใหม่ จำนวน ๖๐๐ ล้านบาท
- สำหรับรายการงบลงทุนอื่นเป็นรายการที่มีงบประมาณไม่มาก ทางเมืองพัทยาใช้งบประมาณ

ที่จัดเก็บดำเนินการ

(๕) กรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภายใต้แผนยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔ และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ด้านที่ ๑ มหานครปลอดภัย มิติที่ ๑.๒ ปลอดภัยยาเสพติดและนโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้านความปลอดภัย (COMMUNITY) : ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัย ชุมชนและสังคมปลอดภัย และแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดตามนโยบายของรัฐบาล ดังนี้

๑. การป้องกันยาเสพติด

๑.๑ ด้านชุมชน ดำเนินการชุมชนเข้มแข็งในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด การป้องกันเด็ก เยาวชน ประชาชนในชุมชนไม่ให้เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยการให้ความรู้เพื่อสร้างการรับรู้ให้ประชาชนตระหนักถึงภัยยาเสพติด การใช้ยาในทางที่ผิด และการป้องกันเยาวชนกลุ่มเสี่ยง มีพื้นที่บวกรับเด็กและเยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อทำกิจกรรมเพื่อป้องกันยาเสพติดและใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์จัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมการช่วยกันเฝ้าระวัง สอดส่องดูแล สร้างเครือข่ายเฝ้าระวังและต่อต้านยาเสพติด การอบรมเลี้ยงดู ให้ความรู้ ความเข้าใจ และดูแลลูกหลานให้ห่างไกล ยาเสพติด สร้างความอบอุ่นให้ครอบครัว และสนับสนุนการค้นหาผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในชุมชนให้เข้า

รับการบำบัดการ โดยการบูรณาการการปฏิบัติงานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการค้นหา บำบัดรักษา พันฟู สมรรถภาพ ตลอดจนการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ

๑.๒ สถานศึกษา ดำเนินการในโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๓๗ โรงเรียน โดยดำเนินการตามมาตรการการป้องกันและแก้ไขปัญหายา/สารเสพติดในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด ๕ ด้าน ได้แก่ มาตรการที่ ๑ การเฝ้าระวังการใช้ยา/สารเสพติด มาตรการที่ ๒ การป้องกันการใช้อายา/สารเสพติด มาตรการที่ ๓ การบำบัดรักษาการติดยา/สารเสพติด มาตรการที่ ๔ การบังคับใช้กฎหมาย และมาตรการที่ ๕ การบริหารจัดการ ในส่วนของการเสริมภูมิคุ้มกันเพื่อป้องกันยาเสพติดในนักเรียนระดับประถมศึกษา มีการจัดกิจกรรมเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดตามแนวศูนย์ศึกษาชีวิต ที่มุ่งเน้นให้เกิดความรู้ และตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของร่างกายตนเอง มีภูมิคุ้มกัน ตลอดจนมีทักษะในการป้องกันตนเองจากปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาด้านสุขภาพร่างกาย สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษา มีการดำเนินการประเมินภูมิคุ้มกันยาเสพติดสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินกิจกรรมให้เหมาะสม โดยแบ่งนักเรียนเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักเรียนปกติ กลุ่มนักเรียนที่มีภูมิคุ้มกันต่ำ และกลุ่มเสี่ยง มีระบบการดูแลช่วยเหลือ ส่งต่อนักเรียนที่ใช้อายาและสารเสพติดให้ศูนย์บริการสาธารณสุขในพื้นที่เพื่อดำเนินการบำบัดและฟื้นฟูต่อไป ตลอดจนมีการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันการติดยาเสพติดให้เกิดความร่วมมือและมีบูรณาการร่วมกัน ในส่วนของการดูแลและติดตามการใช้อายาและสารเสพติดในสถานศึกษาพื้นที่กรุงเทพมหานครได้บูรณาการความร่วมมือกับกระทรวงศึกษาธิการในการบันทึกข้อมูลผ่านระบบสารสนเทศ การจัดทำฐานข้อมูลนักเรียนผ่านระบบสารสนเทศเพื่อดูแลและติดตาม การใช้สารเสพติดในสถานศึกษา (Care And Trace Addiction in School System หรือ CATAS SYSTEM) เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ต่อไป

๑.๓ สถานประกอบการ กรุงเทพมหานครเปิดโอกาสให้เจ้าของสถานประกอบการเข้ามา มีส่วนร่วมในการดูแลพนักงานในสถานประกอบการของตนเองให้ปลอดภัยจากยา/สารเสพติด มีการอบรม และจัดตั้งแกนนำในสถานประกอบการ มีการจัดกิจกรรมค้นหาผู้เสพและชักจูงเข้าสู่ระบบบำบัดรักษาและมีการพัฒนาเพื่อประเมินตามมาตรฐานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานประกอบการ (มยส) ของกระทรวงแรงงาน เพื่อเป็นสถานประกอบการปลอดภัยไร้ยาเสพติดและจะเป็นต้นแบบในการดำเนินการขยายสถานประกอบการปลอดภัยไร้ยาเสพติดต่อไป

๑.๔ การดำเนินโครงการรณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด (TO BE NUMBER ONE) กรุงเทพมหานครสนับสนุนให้มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ TO BE NUMBER ONE อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน มีการจัดตั้งชมรม TO BE NUMBER ONE และศูนย์เพื่อนใจ TO BE NUMBER ONE ทั้งในชุมชน สถานศึกษาและสถานประกอบการ

๒. การบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด

กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดในระบบสมัครใจและบังคับ บำบัด และตั้งศูนย์คัดกรองผู้เข้ารับการบำบัดฟื้นฟู โดยมีสถานพยาบาลในสังกัดกรุงเทพมหานครที่ให้บริการ จำนวน ๗๐ แห่ง ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๘ แห่ง โรงพยาบาลตากสิน และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (บ้านพิชิตใจ) นอกจากนั้นกรุงเทพมหานครยังมีโรงเรียนฝึกอาชีพที่ให้บริการฝึกอาชีพผู้ผ่านการบำบัดรักษา นอกจากนั้นกรุงเทพมหานครยังได้ดำเนินการมาตรการทางเลือก ได้แก่

๑. การลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร โดยสำนักอนามัย ได้พัฒนาระบบบริการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในผู้ติดยา/สารเสพติดทุกประเภทด้วยวิธีฉีด (IDUs Care) ตามแนวทางการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติด (Harm Reduction) ตามแนวทางขององค์การอนามัยโลก ใน ๑๗ คลินิกบำบัดยาเสพติด ศูนย์บริการสาธารณสุข คลินิกบำบัดยาเสพติด ๒ ลาดพร้าว สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด สำนักอนามัยและศูนย์ชันน้ำตาผู้ติดยาเสพติด โรงพยาบาลตากสิน สำนักการแพทย์ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ เพื่อให้บริการดูแลส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันการติดเชื้อโรคและตรวจหาเชื้อโรคที่มาจากการใช้ยาเสพติด เช่น เอชไอวี ไวรัสตับอักเสบบี โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และวัณโรค การบำบัดรักษาด้วยโปรแกรมเมทาโดนระยะยาว (สำหรับผู้ติดยาและอนุพันธ์ของฝิ่น) ในผู้ติดยาเสพติดด้วยวิธีฉีดทั้งผู้ที่ยังไม่พร้อมเข้าสู่กระบวนการบำบัดและผู้ที่อยู่ระหว่างการบำบัดรักษายาเสพติดโดยมีการดำเนินงานต่อเนื่องจนเข้าสู่งานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๖ สำนักอนามัยได้จัดทำแนวทางการให้บริการป้องกันเอดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สำหรับผู้เข้ารับการบำบัดโปรแกรมจิตสังคม บำบัด(BMA Matrix Model) เพื่อลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในกลุ่มผู้ใช้ แอมเฟตามีน โดยสามารถให้บริการได้ครอบคลุม ๖๘ ศูนย์บริการสาธารณสุข ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ มีคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ กำหนดให้กรุงเทพมหานครเป็นหนึ่งใน ๓๗ จังหวัด นาร่อง สำนักอนามัย โดยสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด จึงได้จัดทำโครงการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดำเนินการนาร่องใน ๓ พื้นที่ ได้แก่ เขตดินแดงคลองเตยและหนองแขม มีวัตถุประสงค์ เพื่อบูรณาการความร่วมมือทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการทำงานแก้ไขปัญหาเสพติดได้แก่ สำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตสถานีตำรวจนครบาล ศูนย์บริการสาธารณสุข ชุมชนและองค์กรเอกชน (มูลนิธิไอโซน มูลนิธิริักซ์ไทย) ให้ความรู้สร้างความเข้าใจในเรื่องการลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดให้กับคนในชุมชน เจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนการทำงาน ลดอันตรายจากการใช้ยาเสพติดอย่างเป็นรูปธรรม

๒. โครงการพัฒนาการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในชุมชน

ตามนโยบายด้านการบำบัดรักษาเสพติดภายใต้ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด เน้นการนำผู้เสพยาเสพติดออกจากวงจรยาเสพติดโดยพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่าย ด้วยการสร้างเสริมการบำบัดฟื้นฟูโดยใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลาง (Community Based Treatment and Care - CBTx) พัฒนาประสิทธิภาพของกลไกการบำบัดรักษาที่มีคุณภาพและเข้าถึงง่าย รวมทั้งลดปัญหาและผลกระทบของ ผู้เสพยาเสพติดที่มีต่อตนเองและสังคมผ่านการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction - HR) การดำเนินโครงการพัฒนาการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในชุมชนในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ สำนักอนามัย โดยสำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติดได้นำร่องดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูและดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (Community Based Treatment and Care – CBTx) ในพื้นที่ให้บริการของศูนย์บริการสาธารณสุข ๖ แห่ง ได้แก่ ศูนย์บริการสาธารณสุข ๓ ๔ ๒๒ ๓๑ ๔๑ และ ๔๘ โดยแต่ละศูนย์ฯ จะคัดเลือกชุมชนที่เหมาะสม เป็นพื้นที่ดำเนินการนำร่องพัฒนากระบวนการบำบัดฟื้นฟูและดูแลช่วยเหลือผู้มีปัญหายาเสพติดในชุมชน โดยใช้แนวทางการบำบัดฟื้นฟูโดยชุมชนเป็นศูนย์กลาง/หรือเป็นฐาน (CBTx) เพื่อให้สามารถรองรับผู้มีปัญหายาเสพติดในพื้นที่กรุงเทพมหานครที่ยังไม่เข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษาและช่วยให้ชุมชนมีความสามารถในการจัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของ

ชุมชน ครอบครัว และสังคมตลอดจนภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ตามหลักวิชาการ โดยจัดตั้งคณะทำงานพัฒนากระบวนการบำบัดฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดในชุมชน เพื่อวางแผนขับเคลื่อนการดำเนินงาน จัดทำแนวทางและติดตามผลการดำเนินการของการดำเนินงานในพื้นที่แห่ง โดยกำหนดให้แต่ละแห่งดำเนินการลดอันตรายจากยาเสพติด (Harm Reduction- HR) ควบคู่ไปด้วย

๓. การปราบปรามและบังคับใช้กฎหมาย

กองบัญชาการตำรวจนครบาลรับผิดชอบในการดำเนินการปราบปรามผู้ค้ายาเสพติด โดยจัดชุดปฏิบัติการเข้าไปสืบสวนหาข่าวผู้มีพฤติกรรมด้านยาเสพติด ดำเนินการสืบสวนปราบปรามและจับกุมกลุ่มการค้ายาเสพติดที่ได้รับการร้องเรียนของประชาชน พื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ล่อแหลมต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติด ต้องได้รับการตรวจตราควบคุมอย่างเข้มงวด

๔. การสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีการร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคประชาชนโดยการสร้างเครือข่ายอาสาสมัครฯ ที่เข้ามาขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดได้อย่างทันทั่วทั้งที่ โดยสอดคล้องตามแนวคิดหลักของยุทธศาสตร์ คือ ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง แก้ปัญหาในเชิงพื้นที่โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ในกระบวนการร่วมคิดร่วมตัดสินใจร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ กรุงเทพมหานครจึงมีนโยบายจัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด เพื่อเป็นเครือข่ายเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติด ภายใต้นโยบายของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครด้านความปลอดภัย (COMMUNITY) : ชีวิตปลอดภัย ทรัพย์สินปลอดภัย ชุมชนและสังคมปลอดภัยได้แก่

๔.๑ การจัดตั้งอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชน

มีการจัดตั้งตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดร่วมปฏิบัติงานในการเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนและเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเฝ้าระวังภัยและยาเสพติด โดยการประชาสัมพันธ์รูปแบบ หลักการทำงานและรับสมัครผู้ที่มีจิตอาสาในชุมชนเพื่อปฏิบัติงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับสำนักงานเขต โดยการกำหนด คุณสมบัติ คัดเลือก และการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานต่อไปปัจจุบันมีอาสาสมัครฯ จำนวนทั้งสิ้น ๑๑,๗๐๙ คน ครอบคลุมทั้ง ๕๐ เขตครบทุกชุมชน ๒,๐๖๖ ชุมชน โดยมีการปฏิบัติงานในการเฝ้าระวังภัยและแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนและสถานศึกษารอบๆ ชุมชน ๒,๐๖๖ ชุมชน มีการค้นหา ชักจูงผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดให้เข้ารับการบำบัดรักษาในระบบสมัครใจ และการติดตามดูแล ช่วยเหลือผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดที่ผ่านการบำบัดรักษา รวมถึงหน้าที่อื่นๆ ที่จะช่วยให้ชุมชนของตนเองปลอดภัยจากยาและสารเสพติด

๔.๒ การพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครมีอาสาสมัครสาธารณสุขภายใต้การรับผิดชอบดูแลโดยศูนย์บริการสาธารณสุข ๖๘ แห่ง ของสำนักอนามัย จำนวน ๑๑,๕๖๕ คน สำนักงานป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด ในฐานะหน่วยงานกลางในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจึงได้พัฒนาศักยภาพอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ด้านการป้องกันการติดยาและ

สารเสพติดในชุมชน ช่วยเหลือสนับสนุนการบำบัดฟื้นฟู ผู้เสพ ผู้ติดยาและสารเสพติดในชุมชน เป็นผู้ให้คำปรึกษาเบื้องต้น โดยประสานและปฏิบัติงานเฝ้าระวังการแพร่ระบาดของยาเสพติดในชุมชนร่วมกับอาสาสมัครกรุงเทพมหานครเฝ้าระวังภัยและยาเสพติดในชุมชนโดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และจะขยายให้ครอบคลุมอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานครต่อไป

๔.๓ โครงการอาสาสมัครกรุงเทพมหานครในสถานศึกษา

เริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อให้นักศึกษาที่มีจิตอาสา ร่วมเป็นอาสาสมัครกรุงเทพมหานครในสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติดในสถานศึกษา และชุมชนใกล้เคียงสถานศึกษา โดยมีนักศึกษาที่มีจิตอาสาในระดับอุดมศึกษา ร่วมเป็นอาสาสมัครกรุงเทพมหานครในสถานศึกษา จำนวน ๑๕ แห่ง และได้มีการลงนามบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการจัดตั้งอาสาสมัครกรุงเทพมหานครในสถานศึกษา ระหว่างกรุงเทพมหานครกับสถาบันอุดมศึกษา โดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้ร่วมลงนาม

ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๑ ได้ขยายผลการดำเนินงานอาสาสมัครกรุงเทพมหานคร ในสถานศึกษาซึ่งมีสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเพิ่มขึ้นอีก ๑๘ มหาวิทยาลัย รวมเป็น ๓๓ แห่ง และได้ร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือฯ แล้ว

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ มีนักศึกษาในสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีจิตอาสา ร่วมเป็นอาสาสมัครกรุงเทพมหานครในสถานศึกษา จำนวน ๓๓ แห่งๆละ ๒๐ คน จำนวน ๖๖๐ คน และปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จะขยายเครือข่ายเพิ่มอีกอย่างน้อย ๑ แห่ง และในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จะขยายเครือข่ายเพิ่มอีกอย่างน้อย ๒ แห่ง เพื่อร่วมดำเนินงานอาสาสมัครกรุงเทพมหานครในสถานศึกษา

๔.๔ กองทุนแม่ของแผ่นดินกรุงเทพมหานคร

การดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน มีจำนวนกองทุนแม่ทั้งหมด จำนวน ๘๙๒ กองทุน ซึ่งในปี ๒๕๖๒ ชุมชนได้รับคัดเลือกได้เป็นชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๔๔ ชุมชน รอรับเงินพระราชทานในวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๒

งบประมาณ

กรุงเทพมหานครได้ให้ความสำคัญกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ยาเสพติด ซึ่ง กรุงเทพมหานคร ใช้งบประมาณของกรุงเทพมหานครเพื่อดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐๙,๔๕๔,๕๘๐ บาท และได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลเพิ่มเติม จำนวน ๔๐,๘๖๐,๒๘๐ บาท โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินงานได้แก่ สำนักงานมัย สำนักงานการแพทย์ สำนักงานพัฒนาสังคม สำนักงานการศึกษา สำนักงานวัฒนธรรม กีฬาและการท่องเที่ยว สำนักงานเทศกิจ สำนักงานเขต ๕๐ เขต

(๖) กรุงเทพมหานคร ควรให้การสนับสนุนกิจกรรมของมัสยิดในพื้นที่กรุงเทพมหานครทั้งที่จดทะเบียนและที่ยังไม่ได้จดทะเบียน เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติศาสนกิจของศาสนิกชน รวมทั้งควรสนับสนุนการก่อสร้างอาคารสำนักงานของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครตามความเหมาะสม ทั้งนี้ การสนับสนุนดังกล่าวข้างต้นให้ดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรุงเทพมหานคร

๑. กรุงเทพมหานครได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนกิจกรรมของมัสยิดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ดังนี้

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ โครงการของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำ
กรุงเทพมหานคร

๑.๑ กิจกรรมทดสอบกอร็กรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ กิจกรรมสนับสนุนการจัดงานเมาลิดกลางแห่งประเทศไทย จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โครงการของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำ
กรุงเทพมหานคร

๑.๓ กิจกรรมทดสอบกอร็กรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๔ กิจกรรมสนับสนุนการจัดงานเมาลิดกลางแห่งประเทศไทย จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โครงการของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำ
กรุงเทพมหานคร

๑.๕ กิจกรรมทดสอบกอร็กรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๑.๖ กิจกรรมสนับสนุนการจัดงานเมาลิดกลางแห่งประเทศไทย จำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท

(อยู่ระหว่างขั้นตอนเสนอตั้งงบประมาณประจำปี ๒๕๖๔)

๒. การสนับสนุนการก่อสร้างอาคารสำนักงานของคณะกรรมการอิสลามประจำ
กรุงเทพมหานคร อยู่ระหว่างการพิจารณาหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗) กรุงเทพมหานคร ควรให้ความสำคัญกับโรงเรียนซึ่งอยู่ในสังกัดกรุงเทพมหานคร โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนให้มีคุณภาพเพื่อแก้ไขปัญหาคความเหลื่อมล้ำของคุณภาพด้านการศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งนี้ ในส่วนของงบประมาณเพื่อสนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน กรุงเทพมหานคร ควรดูแลคุณภาพอาหารกลางวันและจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการดำเนินการในโครงการดังกล่าว และให้มีการติดตามประเมินผลการจัดซื้ออาหารกลางวันของแต่ละโรงเรียนด้วย

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรุงเทพมหานคร

๑. การพัฒนาคุณภาพโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานครให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เริ่มตั้งแต่การวางกรอบ
แนวนโยบายด้านการศึกษา โดยมีแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) ซึ่งเป็น
แผนแม่บทหลักของกรุงเทพมหานคร โดยมุ่งหวังเป้าหมายสำคัญในการพัฒนา ๒ ประเด็น ได้แก่ (๑) การกระจายโอกาส
ทางการศึกษาอย่างเท่าเทียมและเสมอภาค และ (๒) การพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนพัฒนาการศึกษาขั้น
พื้นฐานของกรุงเทพมหานคร ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓) ฉบับปรับปรุง ที่ช่วยขับเคลื่อนไปสู่แผนปฏิบัติ
ราชการประจำปีสำนักการศึกษา เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการและกิจกรรมที่ช่วยยกระดับ
คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน ๔๓๗ โรงเรียน อย่างเท่าเทียม
โดยส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และเป็นพลเมืองที่ดี ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษา
เพื่อให้นักเรียนมีองค์ความรู้ และสามารถสร้างสรรค์นวัตกรรม และมีทักษะในการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กพิเศษได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยเปิดการเรียนการสอนของโรงเรียนใน
สังกัดกรุงเทพมหานครในรูปแบบการศึกษาพิเศษ (เรียนร่วม) เพื่อให้เด็กพิเศษได้มีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียม
กับเด็กปกติ นอกจากการส่งเสริมด้านผู้เรียนแล้ว ยังมีการพัฒนาศักยภาพของข้าราชการครูและบุคลากรทางการ

ศึกษากรุงเทพมหานครไปสู่ความเป็นมืออาชีพ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การวางระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมถึง ส่งเสริมการใช้และพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการศึกษา โดยพัฒนาระบบบริหารจัดการให้มุ่งเน้น การบูรณาการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. โครงการอาหารกลางวัน

กรุงเทพมหานครมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร รายการค่าอาหารเช้าและอาหารกลางวัน โดยครอบคลุมประเด็นที่สอบถาม ดังนี้

๒.๑ การดูแลคุณภาพอาหาร

- กำหนดให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารเช้าและอาหารกลางวันในโรงเรียน โดยมีครูผู้มีความรู้ทางโภชนาการอย่างน้อย ๑ คน เป็นผู้กำหนดรายการอาหารเช้าและอาหารกลางวันในแต่ละวัน โดยจะต้องเป็นอาหารที่มีคุณภาพทางโภชนาการครบทั้ง ๕ หมู่ และเหมาะสมกับระดับช่วงชั้นของนักเรียน

- สำนักอนามัย กรุงเทพมหานคร กำหนดตัวอย่างเมนูอาหารเช้าและอาหารกลางวันสำหรับนักเรียน เป็นเมนูอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการครบทั้ง ๕ หมู่ ให้โรงเรียนเลือกนำไปดำเนินการจำนวน ๑๐๐ วัน โดยเมนูอาหารกลางวัน สามารถนำไปใช้ร่วมกับโปรแกรม Thai School Lunch For BMA ได้เป็นอย่างดี

๒.๒ การจัดสรรงบประมาณ

กรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณค่าอาหารกลางวันจากงบอุดหนุนรัฐบาล ระดับชั้นอนุบาล - ประถมศึกษาปีที่ ๖ อัตราคนละ ๒๐ บาท และจัดสรรเงินงบกรุงเทพมหานครเพิ่มเติม ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ดังนี้

- ค่าอาหารเช้า ให้นักเรียน อนุบาล - มัธยมศึกษาปีที่ ๖ อัตราคนละ ๑๕ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน ให้นักเรียน มัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖ อัตราคนละ ๒๕ บาท
- ค่าอาหารกลางวัน ให้นักเรียน อนุบาล- ประถมปีที่ ๖ สมทบงบอุดหนุนรัฐบาล

อัตราคนละ ๕ บาท

๒.๓ การประเมินผลการจัดซื้ออาหาร

- แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจประเมินโครงการอาหารในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งกรุงเทพมหานครที่ ๒๘๐๐/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ.๒๕๖๐

- คณะกรรมการควบคุมคุณภาพอาหารของโรงเรียน จัดทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการจัดการคุณภาพอาหารเช้าและอาหารกลางวัน สำหรับนักเรียนในโรงเรียน ดำเนินการสอบถามนักเรียนโดยการสุ่มตัวอย่างตามหลักสถิติการวิจัย โดยดำเนินการเป็นรายสัปดาห์หรือรายเดือน

- เมื่อสิ้นสุดภาคเรียน โรงเรียนสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจภาพรวมรายงานต่อคณะกรรมการตรวจประเมินโครงการอาหารในโรงเรียน และรายงานต่อปลัดกรุงเทพมหานครเพื่อทราบ

- แบบสอบถามวัดระดับความพึงพอใจ ๕ ระดับ หากสรุปผลการสำรวจความพึงพอใจมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่า ๔.๐๐ ให้โรงเรียนพิจารณาปรับปรุงวิธีดำเนินการ หรือพิจารณาผู้รับจ้างเหมาประกอบอาหาร (ปรุงสำเร็จ) รายใหม่ในครั้งต่อไป

(๘) กรุงเทพมหานคร ควรทบทวนการกำหนดวิสัยทัศน์ให้เข้าใจง่าย เพื่อแสดงให้เห็นถึง จุดมุ่งหมาย ทิศทาง และความเป็นไปได้ที่จะบรรลุถึงเป้าหมายในระยะเวลาที่กำหนดและวัดผลสำเร็จได้ นอกจากนี้ ควรทบทวนการกำหนดผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งตัวชี้วัดให้ สอดคล้องตามวิสัยทัศน์ดังกล่าว

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรุงเทพมหานคร

“กรุงเทพมหานครเป็น “มหานครแห่งเอเชีย” ในปี พ.ศ. ๒๕๗๕” เป็นวิสัยทัศน์การพัฒนา ในระยะ ๒๐ ปี ของกรุงเทพมหานครที่มาจากการระดมความคิดเห็นของประชาชนทุกภาคส่วน เป็น การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาในระดับเมืองที่มีฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศ ซึ่งในการดำเนินการให้บรรลุ ความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกกระดับ ตั้งแต่ระดับรัฐบาลจนถึง ประชาชนที่ดำรงชีวิตในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เพื่อให้วิสัยทัศน์ดังกล่าวมีภาพที่ชัดเจนและวัดผลได้ กรุงเทพมหานครได้แบ่งระยะเวลาของการดำเนินการขับเคลื่อนวิสัยทัศน์ออกเป็น ๔ ระยะๆ ละ ๕ ปี โดยใช้ แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๕ ปีเป็นกรอบ และในแต่ละปีงบประมาณได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ ประจำปีของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นการถ่ายทอดตัวชี้วัด/เป้าหมายการพัฒนาระยะยาวและระยะกลางลงสู่การ ปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัดกรุงเทพมหานคร และให้แต่ละหน่วยงานจัดทำโครงการ/กิจกรรมเพื่อผลักดัน ตัวชี้วัด/เป้าหมายให้บรรลุผลในแต่ละปีงบประมาณ ทั้งนี้ กรุงเทพมหานครได้กำหนดให้มีการปรับปรุง/ทบทวน แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๕๕ – ๒๕๗๕) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และกำลัง จัดทำแผนปฏิบัติราชการกรุงเทพมหานคร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งจะได้นำข้อสังเกตข้างต้นไปเป็นข้อมูล ประกอบการดำเนินการ

(๙) สำนักงบประมาณ ควรกำหนดรูปแบบและวิธีการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อ สนับสนุนองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นซึ่งเป็นหน่วยรับงบประมาณใหม่ตาม พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้เป็นไปตามนัย มาตรา ๒๙ ของกฎหมาย กล่าวคือ องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายโดยตรง ทั้งนี้ รูปแบบและวิธีการดังกล่าวควรสอดคล้องตาม หลักการกระจายอำนาจและลักษณะการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแตกต่างไปจากหน่วยรับ งบประมาณประเภทส่วนราชการในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงบประมาณ

๑. ในการจัดทำคำของบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงบประมาณ จะกำหนดแนวทางการจัดทำงบประมาณและปฏิทินงบประมาณรายจ่ายประจำปีทีเสนอคณะรัฐมนตรี ให้ความเห็นชอบ โดยมีการจัดทำคู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. และแบบฟอร์มการรายงานข้อมูลต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำงบประมาณ รายจ่ายประจำปีเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขอรับการสนับสนุนงบประมาณได้อย่างถูกต้อง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดาวน์โหลดคู่มือปฏิบัติการจัดทำคำของบประมาณรายจ่าย ประจำปีได้ที่ www.bb.go.th หรือสแกน QR Code ตามหนังสือที่สำนักงบประมาณเวียนแจ้งหน่วยงาน

หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เป็นหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งขอรับการสนับสนุนงบประมาณรายจ่ายได้โดยตรง (สำหรับเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลยังคงเสนอคำขอตั้งงบประมาณผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะรวบรวมนำเสนอคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายของหน่วยรับงบประมาณ โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีเจ้าสังกัดต่อสำนักงบประมาณ) โดยดำเนินการตามขั้นตอนและโครงการที่จะขอรับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายต้องบรรจุอยู่ในแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามภารกิจของหน่วยงานและตอบสนองแผนพัฒนาจังหวัด ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และ/หรือเป็นภารกิจถ่ายโอนตามกฎหมายและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ทั้งนี้ สำนักงบประมาณได้ดำเนินการตามนัยมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย โดยคำนึงถึงความพร้อมและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะหน่วยรับงบประมาณ สำนักงบประมาณในฐานะหน่วยงานกลางและระบบบริหารการเงินการคลังภาครัฐแบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ของกรมบัญชีกลางที่ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาระบบ New GFMIS Thai ให้รองรับการเป็นหน่วยรับงบประมาณโดยตรงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒. สำนักงบประมาณได้เตรียมความพร้อมให้กับเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะเป็นหน่วยรับงบประมาณ โดยจัดทำโครงการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณและจัดทำขั้นตอนการดำเนินการ (Flow Chart) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปีตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฉบับเดิมและฉบับใหม่เพื่อให้เข้าใจกระบวนการเกี่ยวกับการยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายในส่วนของเงินอุดหนุน และจัดทำโครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Information System for Budgeting of Local Administrative Organization : BBL) ซึ่งเป็นช่องทางในการยื่นคำขอรับงบประมาณผ่านระบบสารสนเทศที่สำนักงบประมาณกำหนด

(๑๐) องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรเป็นหน่วยงานเจ้าภาพในการบูรณาการการทำงานร่วมกับจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในพื้นที่ เนื่องจากเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้งจังหวัด และรับรู้เข้าใจปัญหาความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ดี

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ได้เห็นชอบหลักเกณฑ์วิธีการและขั้นตอนการบริหารจัดการภารกิจถ่ายโอนด้านแหล่งน้ำ โดยกำหนดให้ อบจ. มีหน้าที่จัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาแหล่งน้ำทั้งจังหวัดร่วมกับส่วนราชการและทุก อบต. ในจังหวัดและมีหน้าที่จัดหาน้ำ รวมทั้งบริหารจัดการและบำรุงรักษาแหล่งน้ำที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันคาบเกี่ยว อบต. ๒ แห่งขึ้นไป ทั้งด้านน้ำเพื่ออุปโภค/บริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรให้เพียงพอในเชิงปริมาณและคุณภาพ หรือกรณีการขุดเจาะบ่อน้ำบาดาล ต้องดำเนินการในภาพรวม โดยมีแผนพัฒนาน้ำบาดาลทั้งจังหวัดเป็นกรอบดำเนินการ ดังนี้

๑. จัดหาและรับโอนแหล่งน้ำขนาดเล็กที่มีปริมาตรกักเก็บน้ำน้อยกว่า ๒ ล้านลูกบาศก์เมตร และประชาชนใช้ประโยชน์ครอบคลุมพื้นที่ อบท. ๒ แห่งขึ้นไป เช่น อ่างเก็บน้ำ หนอง บึง สระน้ำ เป็นต้น

๒. จัดหาและรับโอนแหล่งน้ำที่มีการใช้ประโยชน์ของประชาชนครอบคลุมพื้นที่ อบท. มากกว่า ๒ แห่งขึ้นไป หากถ่ายโอนให้ อบท. ไต อบท. หนึ่ง อาจเกิดปัญหาและผลกระทบในการบริหารจัดการน้ำ เช่น คลองส่งน้ำที่มีความยาวคาบเกี่ยวมากกว่าหนึ่ง อบท. ฝ่ายน้ำล้นที่กั้นลำน้ำที่ไหลผ่านมากกว่าหนึ่ง อบท. เป็นต้น

๓. อบจ. สามารถดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำในเขตพื้นที่ อบท. เดียวได้ในกรณี อบท. นั้นไม่มีศักยภาพ และร้องขอให้ อบจ. ช่วยเหลือ และเมื่อ อบจ. ดำเนินการแล้วเสร็จให้ถ่ายโอนให้ อบท. นั้นบริหารจัดการและบำรุงรักษาต่อไป เช่น อ่างเก็บน้ำที่มีการใช้ประโยชน์และตั้งอยู่ในพื้นที่ อบท. เดียว คลองส่งน้ำที่มีการใช้ประโยชน์และครอบคลุมพื้นที่ อบท. เดียว ฝ่ายน้ำล้นที่กั้นลำน้ำไหลผ่าน อบท. เดียว และบ่อน้ำบาดาล เป็นต้น

นอกจากนี้ หาก อบท. ไม่สามารถดำเนินการจัดหาแหล่งน้ำด้วยตนเองได้ ไม่ว่าด้วยเหตุใด ให้ร้องขอ อบจ. ให้ความช่วยเหลือมาดำเนินโครงการจัดหาแหล่งน้ำขนาดใหญ่

องค์การบริหารส่วนจังหวัด

องค์การบริหารส่วนจังหวัด /เทศบาล/ องค์การบริหารส่วนตำบล มีสภาพเป็นนิติบุคคล ตามพระราชบัญญัติจัดตั้ง และมีอำนาจหน้าที่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น แต่การดำเนินการเพื่อบูรณาการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนในพื้นที่ จะมีการดำเนินการตามแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และมีการประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด โดยให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด เป็นหน่วยงานรวบรวมและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เพื่อนำไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้มีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ แผนกลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ แผนพัฒนาตำบล ตามลำดับ

กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลในพื้นที่จังหวัดนั้น ๆ มีงบประมาณไม่เพียงพอหรือเกินศักยภาพในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำให้แก่ประชาชนในพื้นที่หรือปัญหาอื่นๆ ตามแนวทางปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลในพื้นที่จังหวัด สามารถจะขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน ซึ่งเป็นหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง

(๑๑) องค์การบริหารส่วนจังหวัดควรมีกลไกทางกฎหมาย เพื่อให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการงบประมาณได้อย่างแท้จริง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยรับงบประมาณตรง โดยปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยรับงบประมาณ ซึ่งได้จัดทำคำขอในระบบสารสนเทศเพื่อการจัดทำงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (BBL) และเสนอขอความเห็นชอบคำขอของบประมาณดังกล่าวต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำหน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลคำขอและให้ความเห็นประกอบการขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว และสำนักงบประมาณ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๖ และมาตรา

๔๗ แห่งพระราชบัญญัติพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ออกระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งหน่วยงานทุกหน่วยที่เป็นหน่วยรับงบประมาณต้องดำเนินการตามระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายที่มีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กล่าวคือ พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด อีกทั้งเป็นหน่วยประสานความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่กับราชการส่วนท้องถิ่นอื่น แบ่งสรรเงิน ซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้ราชการส่วนท้องถิ่นอื่น และกิจการที่เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นอื่นที่ได้กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย องค์การบริหารส่วนจังหวัดก็จะมีอำนาจในการเบิกจ่ายงบประมาณ บริหารจัดการงบประมาณของตน ซึ่งงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถแบ่งที่มาของงบประมาณได้แก่ (๑) งบประมาณที่เป็นรายได้ที่จัดเก็บเองในพื้นที่ (๒) งบประมาณที่รัฐจัดเก็บและแบ่งให้ในรูปของภาษีอากร และ (๓) งบประมาณที่เป็นเงินอุดหนุนที่รัฐจัดสรรให้ ซึ่งหากจะพิจารณาตามกฎหมายอื่น กล่าวคือ พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเสนอขอตั้งงบประมาณไปยังสำนักงบประมาณได้โดยตรง โดยสามารถเสนอขอตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปและเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ ซึ่งจะทำให้ทราบความจำเป็นและความต้องการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่งในการของบประมาณเพื่อจัดทำบริการสาธารณะ ทั้งนี้ องค์การบริหารส่วนจังหวัดในฐานะที่เป็นหน่วยรับงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จึงมีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารงบประมาณให้เป็นตามบทบัญญัติของระเบียบว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และหลักเกณฑ์ว่าด้วยการใช้งบประมาณรายจ่าย การโอนเงินจัดสรรหรือการเปลี่ยนแปลงเงินจัดสรร พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่สำนักงบประมาณกำหนด

(๑๒) การเสนองบประมาณในปีต่อไปขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ควรมีการวางแผนพัฒนาท้องถิ่นเชิงบูรณาการร่วมกับส่วนราชการอื่นแล้วเสนอของบประมาณในแผนงานบูรณาการเพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจักได้นำข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ แจ้งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นหน่วยรับงบประมาณตรงทราบ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

(๑๓) การถ่ายโอนภารกิจให้กับท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ควรเป็นการสร้างภาระให้กับท้องถิ่นมากเกินไป โดยเฉพาะการถ่ายโอนโครงสร้างพื้นฐาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ฉบับที่ ๒ ได้กำหนดแนวทางการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจของส่วนราชการไปยัง อบท. สรุปได้ดังนี้

๑. ในภาพรวมการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้กับ อบท. ให้พิจารณาถ่ายโอน ทั้งภารกิจ งบประมาณ และบุคลากร และทรัพย์สินภายในช่วงเวลาที่กำหนด โดยไม่จำเป็นต้องถ่ายโอนดำเนินการถ่ายโอนไปพร้อมกัน

๒. การถ่ายโอนภารกิจไปสู่ อบท. แต่ละประเภทและแต่ละแห่ง ควรคำนึงถึงความพร้อมของ อบท. เป็นหลัก และหน่วยงานของรัฐที่มีภารกิจถ่ายโอนต้องมีแผนการถ่ายโอนที่ชัดเจน เพื่อให้ อบท. สามารถวางแผนกำลังคน และงบประมาณล่วงหน้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. การถ่ายโอนภารกิจโดยทั่วไปให้ออนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องในสภาพที่ใช้งานได้ให้ อบท. หากทรัพย์สินอยู่ในสภาพชำรุด เสียหาย ส่วนราชการต้องซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ก่อนถ่ายโอนให้แก่ อบท. และต้องไม่เป็นภาระหรือเพิ่มภาระให้แก่ อบท.

๔. ภารกิจที่ถ่ายโอนต้องไม่เป็นการสร้างปัญหาให้แก่ อบท. ส่วนราชการเจ้าของภารกิจเดิม ควรจัดการปัญหาให้เบ็ดเสร็จก่อนจึงจะถ่ายโอนให้ อบท. ได้ เช่น บางเรื่องยังอยู่ในคดีความ หรือมีการฟ้องร้อง คดีอยู่ให้ส่วนราชการดำเนินการตามประกาศ ก.ก.ธ. เรื่อง หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินการและการ ดำเนินคดีตามภารกิจที่ส่วนราชการถ่ายโอนให้แก่ อบท. ในระยะเริ่มแรก

ที่ผ่านมาการดำเนินการถ่ายโอนโดยเฉพาะโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การก่อสร้างและ บำรุงรักษาทาง การก่อสร้างและบำรุงรักษาแหล่งน้ำ ฯลฯ จำเป็นต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการดำเนินการถ่ายโอน และรายได้ของ อบท. จากการจัดเก็บเองและรัฐจัดสรรให้ ไม่เพียงพอต่อการดำเนินการถ่ายโอนของ อบท. ที่มีอยู่จำนวนมาก ดังนั้น ก.ก.ธ. จึงได้กำหนดให้มีการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการถ่ายโอนหลายรายการ เช่น การก่อสร้าง ปรับปรุง บำรุงรักษาทางและสะพาน การก่อสร้าง ปรับปรุง พัฒนาแหล่งกักเก็บน้ำ การก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้าน การก่อสร้างศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การพัฒนาสถานีอนามัยถ่ายโอน ฯลฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ตามหลักการทั่วไปในการพิจารณาถ่ายโอนภารกิจ ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดไว้ว่า การถ่ายโอนภารกิจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มุ่งให้ประชาชนพึงได้รับบริการที่รวดเร็ว มีคุณภาพ และตรงตามความต้องการ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภาพรวมการถ่ายโอนภารกิจของรัฐให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้พิจารณาถ่ายโอนทั้งภารกิจ งบประมาณ และบุคลากรภายในช่วงเวลาที่กำหนด โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการถ่ายโอนไปพร้อมกัน ถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่พร้อมรับถ่ายโอนเนื่องจาก มีข้อจำกัดด้านขีดความสามารถงบประมาณและสาเหตุอื่นใด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น อาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือร้องขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการแทนไปพลางก่อน หรือดำเนินการร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น หรืออาจจัดซื้อจัดจ้างจากหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนดำเนินการแทนได้

ทั้งนี้ ให้รัฐดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถและความรู้ด้านเทคโนโลยี ด้านการบริหารจัดการ ด้านบุคลากร และความพร้อมด้านการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ จนกว่าจะสามารถรับการถ่ายโอนงานหรือภารกิจได้ โดยให้มีความยืดหยุ่นในช่วงเปลี่ยนผ่าน

(๑๔) โครงการเตาเผาขยะอ่อนนุช-หนองแขม จำเป็นต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก จึงให้ภาคเอกชนร่วมลงทุน เพื่อนำไปผลิตกระแสไฟฟ้า โดยกรุงเทพมหานคร ได้รับส่วนแบ่งรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต่าง ๆ ควรศึกษาทำความเข้าใจนำรูปแบบการร่วมลงทุนของเอกชนหรือรูปแบบจังหวัดจัดการตนเองหรือท้องถิ่นจัดการตนเองไปปรับปรุงเพื่อพัฒนาให้เกิดขึ้นในพื้นที่จังหวัดของตนเอง

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้เสนอแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๕๘ รับทราบแนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศตามแนวทางที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ ประกอบด้วย การรวมกลุ่มพื้นที่ในการจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) การบริหารค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอย เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและการแก้ไขปรับปรุงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางการรวมกลุ่มจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) เพื่อให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถจัดการขยะมูลฝอยร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และปัจจุบันการดำเนินการจัดกลุ่มพื้นที่ในการจัดการขยะมูลฝอย (Clusters) โดยมีจังหวัดทั้ง ๗๖ จังหวัด และมีกลุ่มพื้นที่ (Clusters) รวมทั้งสิ้น ๒๖๒ กลุ่ม แยกเป็น ดังนี้

๑) กลุ่มพื้นที่ขนาดใหญ่ (L)	จำนวน ๑๑ กลุ่ม
๒) กลุ่มพื้นที่ขนาดกลาง (M)	จำนวน ๑๑ กลุ่ม
๓) กลุ่มพื้นที่ขนาดเล็ก (S)	จำนวน ๒๔๐ กลุ่ม

๒. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเจ้าภาพ (Clusters) จัดทำข้อเสนอโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าโดยมอบหมายให้เอกชนดำเนินการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อให้เอกชนมาร่วมลงทุนโครงการก่อสร้างโรงกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าในพื้นที่การรวมกลุ่มขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีผลประโยชน์ร่วมกันปัจจุบันมีความก้าวหน้า ดังนี้

๑) โครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่มีความสามารถดำเนินการได้ระยะแรก (Quick Win Projects) จำนวน ๑๑ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้า รวม ๘๔.๐๔ MW

๒) โครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงมหาดไทย จำนวน ๒๑ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้ารวม ๑๙๘.๘๕ MW

๓) โครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างการเสนอคณะกรรมการกลางจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย จำนวน ๓ โครงการ กำลังการผลิต ๒๘.๘ MW

๔) โครงการโรงกำจัดขยะมูลฝอยเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าที่อยู่ระหว่างการเสนอคณะกรรมการกลั่นกรองโครงการกำจัดมูลฝอยขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มอบหมายให้เอกชนดำเนินการหรือร่วมดำเนินการกำจัดมูลฝอย จำนวน ๔ โครงการ กำลังการผลิตไฟฟ้ารวม ๓๓.๗๐ MW

๕) โครงการกำจัดขยะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแปรสภาพเชื้อเพลิง (RDF) และวิธีการเผาทำลายบนพื้นที่เกาะ ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙ โครงการ

๓. กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือแจ้งแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ประจำปี ๒๕๖๓ เพื่อเร่งรัดและติดตามด้านการจัดการขยะ โดยให้

กลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในแต่ละจังหวัดมีการจัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอย โดยผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยจังหวัด เพื่อเสนอโครงการโรงกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และให้จังหวัดรายงานความคืบหน้าโครงการกำจัดขยะเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นปัจจุบัน เพื่อประกอบการรายงานให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานพิจารณากำหนดนโยบายการจัดหาไฟฟ้าโครงการผลิตไฟฟ้าจากขยะชุมชนในรูปแบบ Feed-In-Tariff (FIT)

(๑๕) ค่าใช้จ่ายในการสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
ไม่ควรกำหนดไว้ในรายการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เนื่องจากหน่วยงานที่ขอรับการจัดสรรงบประมาณไม่ได้ใช้งบประมาณโดยตรง ประกอบกับไม่ใช่ภารกิจถ่ายโอนขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ก.ก.ถ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ มีมติเรื่องแนวทางการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่ อบท. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยเห็นชอบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนรายได้ของ อบท. และมอบหมายให้สำนักงบประมาณรับไปศึกษาและพิจารณาแนวทางการดำเนินการเงินอุดหนุนรายการอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันกับเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริม อสม. เช่น อาหารเสริม (นม) อาหารกลางวัน เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ฯลฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นกลุ่มบุคคลภายในชุมชนที่ได้รับการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการดูแล ให้คำแนะนำในการปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามหลักสุขอนามัยเพื่อสุขภาพของตนเอง ตลอดจนให้การช่วยเหลือขั้นพื้นฐาน จึงเป็นการทำงานภายใต้หลักการจิตอาสาโดยไม่ได้รับค่าตอบแทน แต่ได้รับสิทธิประโยชน์ ค่าป่วยการตามระเบียบของกระทรวงสาธารณสุขและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. ค่าแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ด้านการรักษาและเพิ่มรายได้ของประชาชน ในการส่งเสริมบทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ทั่วประเทศ ให้ปฏิบัติงานเชิงรุก ในการส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยในโรงพยาบาล และการเฝ้าระวังโรคในชุมชน โดยจัดให้มีสวัสดิการค่าตอบแทนให้แก่ อสม. เพื่อสร้างแรงจูงใจหนุนเสริมให้ปฏิบัติงานได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

๒. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ การจ่ายเงินสนับสนุนการดำเนินการงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีขั้นตอนการดำเนินการโดยจังหวัดโอนเงินไปให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) จากนั้น อบจ. โอนให้สาธารณสุขจังหวัด เพื่อสาธารณสุขจังหวัดได้จัดสรรให้ อสม.

๓. กระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยว่า ในการดำเนินงานตามโครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทยได้ประชุมระดมความคิดเห็นในการดำเนินการ

ในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ ณ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งในที่ประชุมมีมติเห็นด้วยที่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ได้รับค่าตอบแทน แต่ไม่เห็นด้วยตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ดังนั้นตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๕๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดจะเป็นผู้จ่ายค่าตอบแทนให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยตรง

๔. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๔ ให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ (เรื่อง เงินค่าใช้จ่ายสนับสนุนการดำเนินงานของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน) ต่อไป และมอบหมายให้กระทรวงการคลังและสำนักงบประมาณพิจารณาการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้แก่โครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก โดยไม่รวมอยู่ในงบประมาณที่อยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๕. คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบให้เพิ่มค่าป่วยการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ จากเดิมอัตราเดือนละ ๖๐๐ บาทต่อคน เป็นเดือนละ ๑,๐๐๐ บาทต่อคน เริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ ในมาตรา ๒๙ ระบุว่าการขอตั้งงบประมาณรายจ่ายเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นเงินอุดหนุน สำหรับการดำเนินการโดยทั่วไปหรือสำหรับการดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นการเฉพาะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยื่นคำขอตั้งงบประมาณรายจ่ายต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอความเห็นชอบประกอบ เพื่อเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เชิงรุก จำนวน ๑๒,๕๑๗.๙๕๖๐ ล้านบาท อสม. จำนวน ๑,๐๔๓,๑๖๓ คน โดยที่ไม่ได้เสนอคำขอผ่านกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

เนื่องจากการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนโครงการส่งเสริมอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) โดยไม่นับรวมอยู่ในสัดส่วนของเงินอุดหนุนที่รัฐต้องจัดสรรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมบัญชีกลางทำหน้าที่ในการจ่ายเงินเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่ผู้มีสิทธิรับเงินโดยตรงแทนส่วนราชการหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสวัสดิการสังคมแต่ละประเภท จะเห็นว่างบประมาณดังกล่าวจะเป็นเพียงตัวเลขที่ผ่านระบบบัญชีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่านั้น ดังนั้น หากมีการปรับเปลี่ยนหน่วยงานที่ขอตั้งงบประมาณเป็นกระทรวงสาธารณสุขที่เป็นเจ้าของระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าป่วยการของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) นั้น จะเป็นประโยชน์และเกิดความคล่องตัวกับการบริหารจัดการเนื่องจากจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) การปฏิบัติงานและหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ประกาศกำหนด อีกทั้งยังเป็นประโยชน์กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเมื่องบประมาณดังกล่าวไปตั้งจ่ายที่กระทรวงสาธารณสุขแล้ว จะทำให้สัดส่วนกรอบวงเงินงบประมาณด้านการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจักได้นำไปบริหารจัดการในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจถ่ายโอน

๓.๒๘ หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๑) สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ที่ผ่านมาไม่มีผลงานเป็นรูปธรรมมากนักเพราะขาดกลไกทางกฎหมายที่ให้อำนาจในการดำเนินงาน ดังนั้น สภาเกษตรกรแห่งชาติจะต้องผลักดันกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ตามที่คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ตั้งข้อสังเกต ว่า สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติที่ผ่านมาไม่มีผลงานเป็นรูปธรรมมากนัก เพราะขาดกลไกทางกฎหมายที่ให้อำนาจในการดำเนินงาน ดังนั้น สภาเกษตรกรแห่งชาติจะต้องผลักดันกฎหมายที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงาน สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ขอเรียนว่า ได้ดำเนินการตามข้อสังเกตกรรมการแล้ว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการทบทวน ศึกษา วิเคราะห์ ระเบียบกฎหมาย ที่จะเป็นกลไกในการทำงานและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

ในด้านผลงานที่เป็นรูปธรรม ในสถานการณ์โควิด ๑๙ สภาเกษตรกรแห่งชาติได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี แต่งตั้งประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นคณะที่ปรึกษาด้านธุรกิจภาคเอกชนในศูนย์บริการสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ โดยได้เสนอให้มีการเยียวยาเกษตรกรเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท ซึ่งรัฐบาลได้ออกมาตรการเยียวยาดังกล่าว รวมทั้งได้ขับเคลื่อนแนวทางช่วยเหลือเกษตรกร จากการที่รัฐบาลได้แต่งตั้งประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นประธานคณะทำงานเพื่อเสนอแนะแนวทางช่วยเหลือเกษตรกรเป็นการเร่งด่วน

(๒) สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ควรมีการดำเนินการ กำกับดูแลการผูกขาดทางการค้าจากผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีผลต่อโอกาสในการทำธุรกิจของผู้ประกอบการรายย่อยอย่างจริงจัง และเป็นรูปธรรม

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯตามที่ได้รับรายงาน

สำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

การกำกับดูแลการแข่งขันทางการค้าของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กขค.) และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (สขค.) โดยจะกำกับดูแลอย่างต่อเนื่องและเข้มงวด โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับผู้ประกอบธุรกิจรายใหญ่ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๒ มาตรการหลัก ดังนี้

๑. มาตรการด้านป้องปราม (Advocacy และ M&A) เป็นมาตรการกำกับดูแลก่อนเกิดการกระทำผิด ได้แก่

(๑) มาตรการการเสริมสร้างความรู้กฎหมายการแข่งขันทางการค้า (Advocacy) เป็นการสร้างการรับรู้และตระหนักรู้ในการปฏิบัติตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้า เพื่อระมัดระวังไม่ให้มีพฤติกรรม การประกอบธุรกิจที่เข้าข่ายความผิดตามกฎหมายการแข่งขันทางการค้า รวมทั้งเพื่อให้เห็นถึงประโยชน์และความสำคัญของการประกอบธุรกิจแข่งขันที่เป็นธรรมที่มีต่อตลาด ทำให้ส่งผลให้ผู้ประกอบการทั้งรายใหญ่และรายเล็กสามารถประกอบธุรกิจแข่งขันกันในตลาดได้ เช่น การจัดโครงการเสริมสร้างความรู้ด้านการแข่งขันทางการค้าทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค การจัดโครงการเผยแพร่ความรู้เฉพาะกลุ่ม (Focus group) (ธุรกิจค้าปลีก-ค้าส่ง แฟรนไชส์) การจัดทำ Fact sheet Animation และสื่อเผยแพร่ต่างๆ เป็นต้น

(๒) มาตรการกำกับดูแลการรวมธุรกิจ (M&A) เป็นการกำกับดูแลในเชิงโครงสร้างการประกอบธุรกิจ เพื่อป้องกันการกระจุกตัวในตลาดของผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ประกอบการรายใหญ่ อันนำไปสู่การผูกขาดตลาดและการเป็นผู้มีอำนาจเหนือตลาดของผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีการรวมธุรกิจกัน เช่น การออกหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ/การแจ้งผลการรวมธุรกิจ /การเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น ทั้งนี้อยู่ระหว่างการจัดทำแนวทางการพิจารณาเกี่ยวกับการรวมธุรกิจ

๒. มาตรการด้านปราบปราม (Enforcement) คือ ในส่วนของการกำกับพฤติกรรมกรรมการประกอบธุรกิจ เพื่อป้องกันมิให้ผู้ประกอบธุรกิจรายใหญ่ใช้อำนาจเหนือตลาด หรืออำนาจต่อรองที่เหนือกว่าปฏิบัติทางการค้าอย่างไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการรายย่อย ได้แก่ การออกประกาศแนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบธุรกิจค้าส่งค้าปลีกกับผู้ผลิตหรือผู้จำหน่าย/ธุรกิจแฟรนไชส์ เป็นต้น นอกจากนี้ สชค. ยังกำกับดูแลไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจตกลงร่วมกันของผู้ประกอบการรายใหญ่เพื่อกีดกันการเข้าสู่ตลาดหรือการขยายธุรกิจของผู้ประกอบการรายเล็ก

ภาคผนวก

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๔๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๐๔๒ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือแจ้งของศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๑๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒. ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเสนอความเห็นต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ (๑) ว่าร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือไม่ และศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวมีผลตกไปเฉพาะการพิจารณาลงมติในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ รวมทั้งการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา โดยกำหนดคำบังคับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการพิจารณาลงมติในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ แล้วเสนอร่างพระราชบัญญัติให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้ลงมติเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว

จึงขอส่งข้อสังเกตดังกล่าวมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ และเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ให้คณะรัฐมนตรีทราบ หากคณะรัฐมนตรีได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตเป็นประการใดโปรดแจ้งให้ทราบด้วย เพื่อประธานสภาผู้แทนราษฎรจะได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.

(อาทิตย์ สุชนะนันท์)

รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำเนาถูกต้อง
สุทธิตา

สำนักการประชุม

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๘

(นางสาวสุทธิตา งามสมโภช
นิติกร

24/พ.ย. ๖3

(๑๕) ๑๕/๒๕๖๓
หนังสือแจ้ง

ศาลรัฐธรรมนูญ

วันที่ ๓ เดือน กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๒/๒๕๖๓

เรื่องพิจารณาที่ ๓/๒๕๖๓

เลขที่	๑๖๗/๒๕๖๓
วันที่	๗/๒/๖๓
ที่	๑๖๖๖

ระหว่าง { ประธานสภาผู้แทนราษฎร.....ผู้ร้อง
.....ผู้ถูกร้อง

เรื่อง ประธานสภาผู้แทนราษฎรส่งความเห็นของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่

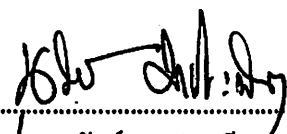
ถึง.....ประธานสภาผู้แทนราษฎร.....
บ้านเลขที่.....สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หมู่ที่.....ถนน.....ประติพัทธ์.....
ตรอก/ซอย.....ตำบล/แขวง.....พญาไท.....อำเภอ/เขต.....พญาไท.....
จังหวัด.....กรุงเทพมหานคร.....รหัสไปรษณีย์.....๑๐๕๐๐.....โทรศัพท์.....๐-๒๒๔๒-๕๕๕๕.....
โทรสาร.....๐-๒๒๔๒-๕๕๕๕.....ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail).....

ตามที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้อง รวม ๒ คำร้อง โดยขอให้วินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๘ วรรคหนึ่ง (๑) ว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นั้น

ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตราขึ้นโดยไม่ถูกต้องตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการพิจารณาลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของสภาผู้แทนราษฎร ในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการการไม่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ มีผลให้ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตกไปเฉพาะการพิจารณาลงมติในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการการ รวมทั้งการพิจารณาให้ความเห็นชอบของวุฒิสภา แต่การพิจารณาออกเสียงลงมติของสภาผู้แทนราษฎรในวาระที่หนึ่ง ขึ้นรับหลักการ และการพิจารณาของคณะกรรมการการก่อนเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราในวาระที่สอง ได้ดำเนินการไปโดยชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ทุกประการ จึงไม่เสียไป โดยกำหนดคำบังคับให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรดำเนินการพิจารณาลงมติในวาระที่สอง วาระที่สาม และข้อสังเกตของคณะกรรมการให้การให้ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญ แล้วเสนอร่างให้วุฒิสภาให้ความเห็นชอบเพื่อดำเนินการตามรัฐธรรมนูญต่อไป พร้อมทั้งให้สภาผู้แทนราษฎรรายงานผลการปฏิบัติตามคำบังคับต่อ ศาลรัฐธรรมนูญ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย ตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๔

จึงแจ้งมายังท่านเพื่อทราบ

.....
(นายบุรีรักษ์ มาประณีต)
ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

โทร. ๐ ๒๑๔๒ ๕๐๕๘

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๙๕๒๓

สำนักงานงบประมาณ
รับที่ ๑๒๓๑
วันที่ ๑ พ.ค. ๒๕๖๓
เวลา ๑๕-๑๕

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๕๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๙๐๓ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และข้อสังเกตในเรื่องนี้
๒. สำเนาหนังสือสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่ สว ๐๐๐๗/๘๓๒ ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และข้อสังเกตในเรื่องนี้

ด้วยสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา ตามลำดับ มาเพื่อดำเนินการ ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้สำนักงานงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าว ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม ทั้งนี้ ให้นำข้อสังเกตมาพิจารณาดำเนินการให้ดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา ตรงประเด็นเพื่อไม่ให้เกิดข้ออ้างใดๆ แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และขอได้โปรดพิจารณาดำเนินการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีต่อไป
ทั้งนี้ ได้แจ้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

นางสาว ฐิตาภรณ์

(นางสาวสาวตรี ชำนาญกิจ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองนิติธรรม

โทร. ๐๒ ๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๕๔ (สุทธิดา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘ (D/งานกธ.ของหญิง/ข้อสังเกตงบประมาณรายจ่าย)

ด้านที่สี่

ที่ นร ๐๓๒๘/๑๗๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

เรียน

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๔๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร
๒. แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีข้างต้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและแล้วเสร็จตามกำหนดเวลา จึงขอความร่วมมือหน่วยรับงบประมาณ ดำเนินการดังนี้

๑. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร และข้อเสนอของคณะกรรมการวิสามัญฯ วุฒิสภา ให้ครบถ้วนทั้งประเด็นข้อสังเกตที่มีต่อหน่วยงานโดยตรงและประเด็นข้อสังเกตภาพรวม โดยให้หน่วยงานจัดส่งข้อสังเกตดังกล่าวให้สำนักงานปลัดกระทรวงเป็นผู้รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวมกระทรวง และเสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งสำนักงบประมาณ สำหรับหน่วยงานอื่นที่ไม่ได้อยู่ในการกำกับของรัฐมนตรีและ/หรือของราชการฝ่ายบริหารให้เสนอผู้ที่มีอำนาจกำกับดูแลพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งสำนักงบประมาณ

๒. จัดทำ...

๒. จัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตคณะกรรมการการวิสามัญฯ วุฒิสภา ในแต่ละแผนงานบูรณาการให้ครบถ้วนทั้ง ประเด็นข้อสังเกตที่มีต่อแผนงานบูรณาการโดยตรงและประเด็นข้อสังเกตภาพรวม ส่งให้หน่วยงานเจ้าภาพหลัก ของแผนงานบูรณาการ โดยให้หน่วยงานเจ้าภาพหลักเป็นผู้รวบรวมและรายงานผลการดำเนินงานในภาพรวม แผนงานบูรณาการ และเสนอรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับดูแลพิจารณาให้ความเห็นชอบและส่งสำนักงานงบประมาณ

ทั้งนี้ ขอให้จัดส่งรายงานให้สำนักงานงบประมาณตามแบบฟอร์มที่กำหนดรายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ จำนวน ๑ ชุด รวมทั้งส่งไฟล์ข้อมูลถึง e-mail address : policy_act@bb.go.th ภายในวันศุกร์ที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ เพื่อให้สำนักงานงบประมาณจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป โดยสามารถตรวจสอบประเด็นข้อสังเกตและดาวน์โหลดแบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของ คณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ วุฒิสภา ได้จาก Website ของสำนักงานงบประมาณที่ www.bb.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ

กองนโยบายงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๑๘ , ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๖๘

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

กระทรวง.....หน่วยรับงบประมาณ.....

โทรศัพท์.....E-mail

ประเด็นข้อสังเกต.....

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

วุฒิสภา

.....

กระทรวง.....หน่วยรับงบประมาณ.....

โทรศัพท์.....E-mail

ประเด็นข้อสังเกต.....

.....

.....

ผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณ ตามข้อสั่งเกิดของคณะกรรมการวิสามัญฯ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

สำเนา

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๗๒๘/๖๕๕

สำนักงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

เรียน

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๔๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๒. หนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๘/๖๕๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ และนายกรัฐมนตรีมีคำสั่งมอบหมายให้สำนักงบประมาณเป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบของคณะกรรมการวิสามัญฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าว ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และสำนักงบประมาณได้ทำหนังสือขอความร่วมมือหน่วยรับงบประมาณ รายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา โดยจัดส่งรายงานภายในวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

เนื่องจากขณะนี้สำนักงบประมาณยังไม่ได้รับรายงานผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ วุฒิสภา ในการนี้ สำนักงบประมาณขอความร่วมมือหน่วยรับงบประมาณเร่งรัดจัดส่งรายงานดังกล่าวด้วย เพื่อให้สำนักงบประมาณจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ลักขณานุรักษ์)

รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองนโยบายงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๑๘ , ๐ ๒๒๖๕ ๑๕๖๘

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

ที่ นร ๐๗๒๘/๗๒๔

สำนักงานประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๔๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๒. หนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/๗๒๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๓. หนังสือสำนักงานประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/๗๘๕ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕๑ หน้า
๒. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา จำนวน ๓๗๐ หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และ
ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ และนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้สำนักงานประมาณ
เป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน เพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

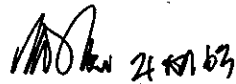
สำนักงานประมาณได้ดำเนินการประสานแจ้งหน่วยรับงบประมาณให้จัดส่งรายงาน
ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

/แต่เนื่องจาก...

แต่เนื่องจากมีหลายหน่วยงานจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวไม่ครบถ้วนทำให้การสรุปผลการดำเนินงานมีความล่าช้า ซึ่งสำนักงบประมาณได้ประสานแจ้งหน่วยรับงบประมาณให้เร่งรัดจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ บัดนี้ สำนักงบประมาณได้รับรายงานจากหน่วยรับงบประมาณครบถ้วนแล้ว และได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ตาม QR Code ที่ปรากฏด้านล่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเดชาภิวัฒน์ ณ สงขลา)

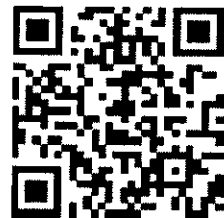
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

กองนโยบายงบประมาณ

โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๑๘

๐ ๒๒๖๕ ๑๕๗๔

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๓๓๔

QR Code เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกต
ของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา

ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๒๑๓

สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๒๓๖/๒๕๖๔
วันที่ ๑ เม.ย. ๖๔
เวลา ๑๑.๐๕ น.

ร. ฅินท

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร

เรียน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว(ล) ๑๓๖๔๔ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ที่ นร ๐๗๒๘/๗๒๘ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓
และรายงานในเรื่องนี้

ตามที่แจ้งว่าได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร ให้สำนักงบประมาณและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีต่อไปแล้ว นั้น

สำนักงบประมาณได้เสนอรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามข้อสังเกตดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔ รับทราบรายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร ตามที่สำนักงบประมาณเสนอ
และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป

จึงเรียนมา เพื่อขอได้โปรดนำรายงานในเรื่องนี้เสนอสภาผู้แทนราษฎรทราบต่อไป
และได้ขอให้สำนักงบประมาณส่งรายงานในเรื่องนี้ให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรโดยตรงต่อไปแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและกฤษฎีกา ๒

รับที่ สศ./๒๕๖๔

รับที่ สศ./๑๖๖๔ เวลา ๑๖.๒๐

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวิลาส)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานระเบียบวาระ

รับที่ ๑๘๔/๒๕๖๔

รับที่ ๑๘๔/๒๕๖๔ เวลา ๑๖.๓๐

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๑๓ (ธีระพงษ์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : dcab@soc.go.th

๑๙ เมษายน ๖๔

๒๑๖ ๗๖

ที่ นร ๐๗๒๘/๗๒๘

สำนักงานงบประมาณ

ถนนพระรามที่ ๖ กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการ
วิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๖๔๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓
๒. หนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/๗๒๕ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๓
๓. หนังสือสำนักงานงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๒๘/๗๘๕ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๖๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓๕๑ หน้า
๒. รายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของ
คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา จำนวน ๓๗๐ หน้า

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้ส่งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และ
ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา มาเพื่อดำเนินการ และนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้สำนักงานงบประมาณ
เป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่าย
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสม และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน เพื่อนำเสนอ
คณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานงบประมาณได้ดำเนินการประสานแจ้งหน่วยรับงบประมาณให้จัดส่งรายงาน
ผลการดำเนินงานที่เกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณ
รายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

/แต่เนื่องจาก...

แต่เนื่องจากมีหลายหน่วยงานจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานดังกล่าวไม่ครบถ้วนทำให้การสรุปผลการดำเนินงานมีความล่าช้า ซึ่งสำนักงานประมาณได้ประสานแจ้งหน่วยรับงบประมาณให้เร่งรัดจัดส่งรายงานผลการดำเนินงานตามหนังสือที่อ้างถึง ๓ บัดนี้ สำนักงานประมาณได้รับรายงานจากหน่วยรับงบประมาณครบถ้วนแล้ว และได้จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สภาผู้แทนราษฎร และข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาศึกษาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ วุฒิสภา เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ทั้งนี้สามารถดาวน์โหลดเอกสารสิ่งที่ส่งมาด้วย ตาม QR Code ที่ปรากฏด้านล่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเตชาวิวัฒน์ ณ สงขลา)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองนโยบายงบประมาณ

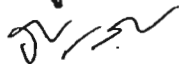
โทร. ๐ ๒๒๖๕ ๑๖๑๘

๐ ๒๒๖๕ ๑๕๗๔

โทรสาร ๐-๒๒๗๓-๙๓๓๔

สำเนาถูกต้อง

(นายธีรพงศ์ เรืองเช่า)

นิติกรปฏิบัติการ กองนิติธรรม

QR Code เรื่อง รายงานสรุปผลการดำเนินงาน
ของหน่วยรับงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับข้อสังเกต
ของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓
สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา